

ATHARVA VEDA
OF THE
PAIPPALADAS

Books 1-13

Prof. Dr. Raghu Vira

Sarasvati Vihara Series

EDITED BY

Raghu Vira, M A., Ph. D , D. Litt. et Phil.
*DIRECTOR, INTERNATIONAL ACADEMY OF
INDIAN CULTURE, LAHORE
IN COLLABORATION WITH
OTHER SCHOLARS*

Volume 1

ATHARVA VEDA OF THE PAIPPALĀDAS Books 1-13

Rupees 30/-

Shillings 45/-

November 1936

Published by the Director

for

**The International Academy of Indian Culture,
Lahore, India**

*Printed by Mr. Sadhu Ram, M. A., at the Academy's
own printing works, the Arya Bharati Press*

LAHORE

सरस्वती-विहार-ग्रन्थाः

१

अथर्ववेदीया

पैप्पलाद-संहिता

काण्डाः १-१३

आचार्य-रघुवीरेण परिष्कृता

मूल्यं—रूप्याणां त्रिंशत्

विक्रमाब्दाः १९९३

प्रकाशिता—सरस्वती-विहारः, लवपुरम्

एषा संहिता सरस्वती-विहार आर्यभारत्य-अभिधे मुद्रण-गृहे मुद्रिता

*Introduction and appendices
appear as another
volume*

अस्मिन् ग्रन्थे सर्वत्र पृष्ठेषु त्रयः कोष्ठाः कल्पिताः । तत्र प्रथमे टिप्पणम् । तच्च च संहिताब्राह्मणकल्पानां सदृशवचोनिर्देशभूयिष्ठम् । द्वितीयस्मिन् कोष्ठे यथाशक्यं परिष्कृता पैप्पलादसंहिता । मन्त्रकाण्डानुवाकाङ्का यत्र कचिद् एव कोशे दृश्यन्ते । अध्येतृणां सौकर्यं यथा भवेत् तथास्माभिर् एकैकं मन्त्रा विभक्ताः संख्याङ्काश्च दत्ताः । तृतीयस्मिन् कोष्ठे कोशापपाठा निवेशिताः । मन्यामह एषा कोष्ठत्रययोजना सर्वेषां विदुषां रुचिकरा भविष्यति ।

इह ये केचिद् अभिनवाः संकेताम् तान् व्याचक्ष्महे ।

प्रथमे तावत् कोष्ठे— सूक्ष्मः पाठः परिष्कर्तुं टिप्पणं स्थूल उद्धरणम् ।

तृतीयस्मिन् त्व अन्यथा । सूक्ष्मः कोशापपाठः स्थूलश्च परिष्कर्तुं वचनम् ।

[

एका दक्षिणाभिमुखी यष्टिर् अधस्तन्या उपरितन्या वा पङ्क्त्या संतानस्य वृत्तिः ।

एवम् इतरयोरपि कोष्ठयो ।

११

इत्यादिभिः शिरस्थैर् अङ्गैर् मन्त्राणां पादसंख्यातिः ।

ग्रन्थनिर्देशाश्च चान्ये—

आप म }
आ म }

आपस्तम्बगृह्यमन्त्रपाठः
(Oxford, 1897)

आश्व श्रौ

आश्वलायनश्रौतसूत्रम्

ऋ

ऋग्वेदः

ऋ खि

काश्मीरदेशीयः खिलग्रन्थः (Die Apokryphen des Rgveda, herausgegeben und bearbeitet von J Scheftelowitz, Breslau, 1906)

का

काठकसंहिता (कृष्णयजुर्वेदीया चरकाध्वर्युंगाम्)

का अश्व

काठकानां पञ्चमो ग्रन्थो ऽश्वमेधो नाम
(Herausgegeben von Leopold von Schroeder, Leipzig, 1909)

काण्व

काण्वसंहिता (शुक्लयजुर्वेदीया)

कोशः । कोशाः

कौ

तै

तै आ

तै ब्रा

वै

मा गृ

मा श्रौ

मै

वा

वै

शा श्रौ

शौ

सा ब्रा }
सा म }

सायण

हि गृ

प्रतिसंस्कृत्य मुद्रितानां ग्रन्थानाम्
आधारभूता हस्तलिपयः।

कौशिकसूत्रम्

तैत्तिरीयसंहिता (कृष्णयजुर्वेदीया)

तैत्तिरीयारण्यकम्

तैत्तिरीयब्राह्मणम्

पैप्पलादसंहिता

मानवगृह्यसूत्रम्

मानवश्रौतसूत्रम्

मैत्रायणीसंहिता (कृष्णयजुर्वेदीया)

वाजसनेयिसंहिता (शुक्लयजुर्वेदीया)

वैतानसूत्रम्

शाङ्खायनश्रौतसूत्रम्

शौनकसंहिता (अथर्ववेदीया)

ग्राममन्त्रब्राह्मणम्

सायणकृतं शौनकसंहिताभाष्यम्

हिरण्यकेशिगृह्यसूत्रम्

द्वितीयस्मिन् कोष्ठे—

× × ×

[.....]

[]

। ?

?

ना म ज सं स्व यं ज सं न् ? इत्येवमादीनां सावकाशानाम् अक्षराणां
पदबन्धो न शक्यते ।

स्वराणां संकेता यथा—

अ

अ

अ

अं

अं

उदात्तः

अनुदात्तः

उदात्तात् परः स्वरितः

जात्यः स्वरितः

तृतीयस्मिन् कोष्ठे—

एका तारा द्वितीयकोष्ठस्थाम् एकाम्
अक्षरसंहतिं प्रतिनिदधाति । द्वे तारे द्वे
अक्षरसंहती । एवं तिस्रश्चतस्रः पञ्च वा ।
बिन्दुत्रिकं द्वे अधिका वाक्षरसंहतीः प्रति-
निदधाति ।

शून्यम् अक्षरसहितिसंक्षेपद्योति ।

अधः }
उपरि }

= कोशे { पङ्क्त्या अधः
पङ्क्त्या उपरि

अथर्ववेदीया

पैप्पलादसंहिता

सज्जानान् उग्रेहा [वद्] ब्रह्म चाप चिकीहि नः ॥४॥ ॥का०४॥

१.१०

सीसायान् आह वरुणस् सीसायाग्निर् उपावति ।
सीसं म इन्द्रः प्रायच्छद् अमीवायातुचात[न]म् ॥१॥
इदं विक्रन्धं सहत इदं बाधते [अ]विणः ।
अनेन विद्वा सासहे या जातानि पिशाच्याः ॥२॥
ये [अ]मावास्यां रात्रिम् उदस्थुर् ब्राजम् ? अविणः ।
अग्निस् तुर्यो यातुहासौ नः पातु तेभ्यः ॥३॥
यदि हंस्य अहव ? यदि गां यदि पुरुषम् ।
सीसेन विद्यामस् त्वा यथा नो ऽसौ [अ]वीरहा ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२॥

१.११

अभीवर्तेन मणिना येनेन्द्रो अभिवावृते ।
तेनेनं ब्रह्मणस् पते [अ]ग्निं राष्ट्राय वर्तय ॥१॥
अग्निं वरि सपत्नहा ? अग्निं या नो अरातयः ।
अग्निं धृतन्यन्तं तिष्ठाग्निं यो नो दुरस्यति ॥२॥
अग्निं त्वा देवस् सविताग्निं सोमो अवीवृत् ।
अग्निं त्वा विद्वा भूतान् अभिर्वतो यथाससि ॥३॥
उद् असौ सूर्यो अगाद् उद् इदं मामकं वचः ।
यथाहं शत्रुहासान् असपत्नस् सपत्नहा ॥४॥
सपत्नक्ष[य]णो वृषाभिराष्ट्रो विषासहिः ।
यथाहम् एषां वीराणां विराजानि जनस्य च ॥५॥ ॥का०१॥

१.१२

तुभ्यम् एव अरिमन् वर्षताम् अयं मेनम् अन्ये मृत्यवो हिंसिषुस् त्वाम् ? ।
मातेव पुत्रं प्रमना उपस्थे मित्रं एनं मित्रियात् पात्व अहसः ॥१॥
मित्रश्च च त्वा वरुणश्च च रिशादौ जराभृत्युं कृणुतां संविदानौ ।
तद् अग्निर् होता वयुनानि विद्वान् विद्वानि देवो जनिमानि वक्ति ॥२॥
द्यौर् ढे पिता पृथिवी माता जराभृत्युं कृणुतां दीर्घम् आयुः ।
यथा जीवा क्रत्या उपस्थे प्राणापानाभ्यां गुप्तेश् ? शतं हिमान् ॥३॥
त्वम् ईशिषे पशूनां पार्थिवानां ये जाता उत वा जनिताः ।
मेमं प्राणो हासीन् मो [अ]पानो मेनं मित्रा वधिषुर् मो अमित्राः ॥४॥ ॥का०२॥

१.१३

[इन्द्रेण दत्तो वरुणेन सृष्टो मरुद्भिर् उग्रः प्र[हितो न आगन् ।]
× × [द्यावापृथिवी परि द्दामि स मा [शुध्रन् मा तृपत् ॥१॥]
ऊर्जम् अस्मा ऊर्जस्वती धत्तं पयो अस्मै पयस्वती धत्तम् ।
ऊर्जम् अस्मै द्यावापृथिवी अघातां विद्वे देवा मरुत ऊर्जम् आपः ॥२॥
शिवास् ते इदं तर्पयन्त् अनमीघो मोदमानश्च चरेह ।
सवासिनौ पिबतां मन्यम् एवाश्विनौ रूपं परिधाय मायाम् ॥३॥
नस्य पतारि सज्जानां पुरीषम् ऊर्जं स्वधा सज्जानां पतम् एषा ? ।
इन्द्र पतां सख्ये विद्धो अग्रम् ऊर्जं स्वधाम् अजिताम् ? एतम् एषा ? ।
तया त्वं जीव शरदस् सुवर्चा मा त आ सुखोद् मिषजस् ते अक्रन् ॥४॥
॥का०३॥

१.१४

विद्वे देवासो [अ]ग्निं रक्षतेमम् उतादित्या जागृत यूयम् अस्मिन् ।
मेमं समान उत वान्यनाभिर् मेमं प्रा[पत् पौ]रुषे[यो वधो यः] ॥१॥
ये वो देवाः पितरो ये च पु[त्रास्] × × [शृणु]तेदम् उक्तम् ।
सर्वेभ्यो वः परि × × × [जर]से नयाथ ॥२॥
ये देवा दि[वि] × × × [अ]न्तरिक्ष ओषधीष्व अप्सु ।

* उग्रह . ह न

०ती

. अमीवायस्तु

* विष्मन् सति

** सासही ** मिशाच्य

* वत्सा * उजस्तु चावमत्रिणः

वधहस्वव

* विषामस् * यथावथ * * *

* इ. तु

अभीश्रुत्

. अयं * *

वृषासहि

* * जरिम् * * * मन्यनहिंसिषस् *

* मित्रं प्रमिना * मित्रेन मित्रयात् मात्वहसा

रिषादौ * * से०

* * वयोनानि * विद्वसदि

हिमा

जनिता

वधिषमो मित्र

ययोस्मा * *

शिवस्

* * साधम्

* * * विधोग्रम् ऊर्जस्वधामजताम् * *

सुवर्चा सा ता शुभो * * *

.. जाग्रत

सेम .

.. तेवमुग्रम्

. नयाथा

शौ ते कृणुत जरसमायुरस्मै }
शौ वृणक्तु मातृगस्तु वृणक्तु }

शौ येषां वः पञ्च

शौ १.१४.१-४

शौ अधि वृक्षादिव स्रजम्

शौ वधूर्नि धृततां यम

शौनकाकोशेषु सवैव शमोप्यात्
[सावगस्तु समोप्यात्

शौ १.२३.१-४ तै ब्रा ४.४.१,२

शौ तै ब्रा इदं रजनि रजय
किलासं पलितं च यत् }

शौ तै ब्रा किलासं च पलितं च
निरितो नाशया वृषत् }

शौ तै ब्रा परा शुक्राति (तै ब्रा श्वे-
तानि) पातय }

शौ तै ब्रा आस्थानमसितं तव

शौ तै ब्रा असिक्तयस्योषधे

शौ तै ब्रा अस्थिजस्य किलासस्य

शौ १.१२.१ [रुजन्

शौ स नो मृडाति तन्व क्रुडगो

शौ २.१५

शौ २३

शौ ३

शौ ४ तै ५.२.१२.२ वा २३.४४

[का अरव १०६

शौ ३.८.१-४

शौ अथास्मभ्यं वरुणो वायुर-
सिद्धेहद्राण्डं संवेद्ये दधातु }

शौ धाता रातिस्सवितेदं वृष-
न्तामिन्द्रस्वष्टा प्रति हव्यन्तु }

शौ हुवे देवीमदिति धारुग्रास

शौ हुवे सोमं सवितारं

शौ १.९.१

शौ २.१५

ते कृणु[त] × × [श]तम् अन्यान् परि वृ[ण]क्तु मृत्युन् ॥३॥

येषां प्रयाजा उत वानुयाजा हुतभागा अहुतादश्च देवाः ।

येषां वयः? पञ्च प्रदिशो विभक्तास् तान् वो अस्मै सत्रसदः कृणोमि ॥४॥

॥का० ४॥

१.१५

अहं ते भगम् आ ददे ऽअधि शीर्षण्य अव स्रजम्? ।

महामूल इव पर्वतो ज्योक् ऽपितृष्व आसातै? ॥१॥

यत् ते राजन् कन्या ऽनयून् वि? धृतते यम ।

सा मातुर् बध्यतां गृहे अथो भ्रातुर् अथो पितुः ॥२॥

यत् ते केतपा राजन् इमां ते परि ददासि ।

ज्योक् पितृष्व आसाता आ शीर्णस् समोप्यात् ॥३॥

असितस्य ब्रह्मणा कश्यपस्य गयस्य च ।

अन्तःकोशम् इव जामयो अपि नह्यामि ते भगम् ॥४॥

॥का० ५॥ ॥अनु० ३॥

१.१६

नक्तंजातास्य ओषधे रामे कृणे असिक्ति [च] ।

× × × × × ॥१॥

किलासं च × × × ×

[आ] त्वा स्वो अश्रुतां वर्णः × × ॥२॥

[असि]तं ते प्रलयनम् आ[स्थानम्] × ।

× × × निर् इतो नाशया वृ[षत्] ॥३॥

× × × तनूजस्य च यत् त्वचि ।

दूष्या कृतस्य ब्रह्मणा लक्ष्म श्वेतम् अनीनशम् ॥४॥ ॥का० १॥

१.१७

जरायुजः प्रथम उखियो वृषा वातभ्रजास् स्तनयन् पतु वृष्ट्या ।

स नो ऽमृतात त्वगो भज? य एकम् ओजस् वेधा विचक्रमे ॥१॥

अङ्गे[अ]ङ्गे शोचिषा शिश्रियाणो ऽयो ऽप्रहीतु पर्वस्य ग्रभीता? ।

अङ्कान् समङ्कान् हविषा यजामि हृदि श्रितो मनसो यो जजान ॥२॥

मुञ्चामि शीर्षक्या उत कास पनं परः परह् आविवेशा यो अस्य ।

यो ऽभ्रजा वातजा यश् च शुष्मो वनस्पतीन् सचतां पर्वतांश् च ॥३॥

शं ते परस्मै गात्राय शम् अस्व अपराय ते ।

शं ते वृष्टिभ्यो मज्जभ्यश् शम् अस्तु तन्वे तव ॥४॥ ॥का० २॥

१.१८

आ यातु मित्र क्रतुभिः कल्पमानस् संवेशयन् पृथिवीम् उखियाभिः ।

तद् अस्म[भ्यं] × × × दधातु ॥१॥

× × × प्रति गृहन्तु मे व[चः] ।

× × × [स]जातानां मध्यमेष्टा [यथासानि ॥२॥

× × × [सवि]तारं नमोभिर् विद्वान् देवी [अ]हम् उचरन्त्वे ।

अयम् अग्निर् दीदायद् अहंनम्? एव सजातैर् इदो ऽप्रतिवृद्धिः ॥३॥

इहेद् असाथ न परो गमाथेयौ गोपाः पुष्टिपतिर् व आजत् ।

अस्मै ऽवः कामा? उप कामिनीर् विद्वे देवा उप सत्याम्? इह ॥४॥

॥का० ३॥

१.१९

अस्मिन् वसु वसवो धारयन्त्वा इन्द्रस् त्वष्टा वरुणो मित्रो अग्निः ।

इमम् आदित्या उत विश्वे च देवा ऽउत मे देवा? ज्योतिषि धारयन्तु ॥१॥

अस्य देवाः प्रदिशि ज्योतिर् अस्तु सूर्यो अग्निर् उत वा हिरण्यम् ।

अन्यान् * * रुतु

* प्रयाध * याध

ता नो स्मै मन्त्रमयः क्षणोमि

धि वेष्ठा यव स्रज

महामूलैव * ज्योगपतिरिश्वात्सामहि

* * राजन् यम.

* * वं ..

यन्ते केनमा * * उ * दध्यमि

ज्योगपतिरिश्वात्सामाता शीर्णस्समोप्या

गयमन्य *

* कोशविभ नामयोप * * *

* * सोप्यता *

नाशयाभि

* * यत्वाचि

धृष्टा. अनेनशम्

. वातभ्रज * * वृष्ट्या

. ये कम् * * क्रवे

* शोचिषा शुभ्रियाणो यो गृहीत परस्व गृभीति

अङ्को नमङ्को . मनसा * *

* शीर्षक्या उद काश * पतुः परह् शं * स्व.

* वजा. स्रजला * *

. गात्राय शमस्तु पराय *

* * गृहन्तु * *

.. सजातेरुदो प्रतिवृद्धिः

इहेद्साथत्र पुरो गमाथेयो * * वाजत्

.. धारयन्त

अस्मिन् * * प्रविशा..

उत्तरेण ब्रह्मणा वि भाहि कृष्णानो अन्यान् अधरान् सपत्नान् ॥२॥
येनन्द्राय समभन्त्न पर्यास्य उत्तरेण ब्रह्मणा जातवेदः ।
नेन त्वम् अग्न इह वर्धयेम रायस् पोषं श्रेष्ठयम् आ धेह्य अस्मै ॥३॥
एषां यज्ञम् उत वचां वनेयं रायस् पोष[म्] × × ।
[सप]न्ना अस्मद् अध्ये भवन्तूतमे देवा ज्योतिषि दधत् एनम् ॥४॥

[का० ४॥]

१.२०

मा नो विदन् विव्याधिनी मो [अ]भिव्याधिनी विदन् ।
आराचु छव्या अस्मद् विपृचीर् इन्द्र पातय ॥१॥
विश्वञ्चो अस्मद् छवः पतन्तु ये [अ]स्ता ये चास्याः ।
देवा मनुष्या ऋषयो [अ]मित्रान् नो वि विध्यन्तु ॥२॥
यस् समानो यो ऽसमानो [अ]मित्रो नो जिघांसति ।
रुद्रश्च शरव्यया तान् अमित्रान् नो वि विध्यतु ॥३॥
सर्वधुर्य चासर्वधुर्य च यो न इन्द्रभिदासति ।
देवासु ते सर्वे धूर्वन्तु ब्रह्म वर्म ममान्तरम् ॥४॥

[का० ५॥] [अनु० ४॥]

१.२१

नाम च सं स्वयं स्र सं न? असतीभ्यो असत्तराः ।
सेहोर् अरसतरा लवणाद् विह्वदीयसीः ॥१॥
अपचित् प्र पतत सुपर्णा वसतेर् इव ।
सूर्यः कृणोतु भेषजं चन्द्रमा वो [अ]पोच्छतु ॥२॥
एन्य एका इयन्य एका कृष्णैका रोहिणी द्वे ।
सर्वासाम् अग्रमं नामावीरङ्गीर् अपेतन ॥३॥
असुतिका रामायण्य अपचित् प्र पतिष्यति ।
ग्लौर इतः प्र पतिष्यति सकलं तेन शुष्यति ॥४॥
अपेतो [अ]पचित् त्वरीर् इन्द्रः पूषा तु चिक्यतुः ।
अपेत् अस्व प्रीवाभ्यो अप पङ्कयां विजानता? ॥५॥

[का० १॥]

१.२२

आशानाम् आशापालेभ्यश्च चतुर्भ्यो [अ]भृतेभ्यः ।
इदं भृतस्याप्येभ्यो विधेम हविषा वयम् ॥१॥
य आशानाम् आशापालाश्च चत्वारस् स्थन देवाः ।
ते नो निर्कन्याः पशेभ्यो सुञ्चतांहसो [अ]हसः ॥२॥
अधोणस् ते हविषा विधेयम् अशामस् ते घृतेन जुहोमि ।
य आशानाम् आशापालस् तुर्यो देवस् स नस् सुभूतम् एह वक्षत् ॥३॥
स्वस्ति माव उत पित्रे नो [अ]स्तु स्वस्ति गोभ्य उत पुरुषेभ्यः ।
विश्वं सुभूतं सुविदवम् अस्तु ज्योय एव दशये सूर्यम् ॥४॥

[का० २॥]

१.२३

इदं जनासो विदधं महद् ब्रह्म वदिष्यति ।
न तत् पृथिव्यां नो दिवि यतः प्राणन्तु वीरुधः ॥१॥
अन्तरिक्षम् आसां स्थानं आन्तसदाम् इव ।
आस्थानम् अस्व भूतस्य विदुषु तद् भेषतोदनः? ॥२॥
यद् रोदसी रेजमाने भूमिश्च निरतक्षताम् ।
आद्र तद् अद्य सर्वदा विदुरस्सेववर्तसी? ॥३॥
विश्वम् अन्यामि ववार विश्वम् अन्यस्याम् अधि श्रितम् ।
दिवे च विश्वेवेदसे पृथिव्यै चाकरं नमः ॥४॥

[का० ३॥]

१.२४

सं सं भवन्तु सिन्धवस् सं वाता दिव्या उत ।
तेभिर् मे सर्वैस् संकावैर् धनं सं क्षावयामसि ॥१॥
ये संकावास् संभवन्ति क्षीरस्य चोदकस्य च ।

*** धादि
अदि * पर्यास्य
* त्वगिरिह
* *** [व]र्य
वास्मद् * * * ज्योतिषधनुतन

* * विदन्
* छव्यासद्.
विदवो * * * स्था * चास्या
* विदतु
जिघांसति
* चर्वा * * न * विदतु

समात्तर

.. वसत्तरा
मेहोरसत्तरा
* वासतेर् *

येन्येका स्यन्येका कृष्णैका * *
* * नाम वीरङ्गीरपेतन
* रामायत्यपचित् * *
* इति
अपीतो ० तु

*** विधेमम् .
सुभूतम् * *

* सुतो * * योग * दशव *

अन्तरिक्षस्य * * शान्तमदाम् *

इदं *

* रोधसी रेजमाने * चानरक्षतां

आर्ध .

.. श्रुतं

श्री ३

श्री २

श्री १.३३.१-४ तै ५.६.१.१ मे
[२.१३.१]

तेभिर् मे सर्वैस् संखावैर् धनं सं खावयामसि ॥२॥

ये नदीभ्यस् संखावन्य उत्सासस् सद्रम् अक्षिताः ।

तेभिर् मे सर्वैस् संखावैर् धनं सं खावयामसि ॥३॥

इदं हव्या उपेतनन्दं संखावणा उत ।

इहेतु सर्वो यः पशुर् अस्य वर्धयत गयिम् ॥४॥ ॥का०॥
१.२५

हिरण्यवर्णाश् शुचयोः पावकां [यां]सु जातः कश्यपो यास्व ईन्द्रः ।

या अग्निं गर्भं दधिरे सुवर्णास् तां न आपश् शी स्योना भवन्तु ॥१॥

यासां राजा वरुणो याति मध्ये सत्यावृते अवपश्यञ् जनानाम् ।

या अग्निं गर्भं दधिरे सुवर्णास् तां न आपश् शी स्योना भवन्तु ॥२॥

यासां देवा दिवि कृण्वन्ति भक्ष्यं या अन्तरिक्षे बहुधा भवन्ति ।

या अग्निं गर्भं दधिरे सुवर्णास् तां न आपश् शी स्योना भवन्तु ॥३॥

शिवेन [मा] चक्षुषा पश्यतापश् शिव्या तन्वोप स्पृशत त्वंच मे ।

घृतदक्षुतश्च शुचयो याः पावकास् तां न आपश् शी स्योना भवन्तु ॥४॥

॥का०॥ ॥अनु०॥

१.२६

सुपर्णो जातः प्रथमस् तस्य त्वं पिप्तम् आसिथ ।

तवासुरी जिघांसिता रूपं चक्रे वनस्पतिः ॥१॥

आसुरी चक्रे प्रथमेदं किलासमेधजम् इदं किलासनानाम् ।

अनीनशत् किलासं सुरूपाम् अकरोत् त्वचम् ॥२॥

सुरूपा नाम ते माता सुरूपो नाम ते पिता ।

सुरूपकृत् त्वम् ओषधे सा सुरूपम् इदं कृधि ॥३॥

यत् तनुजं यद् अस्थिजं? त्विदं किलासं जज्ञिषे ।

तद् अस्तु सुकृते तन्वो यतस् त्वापनयामसि ॥४॥

इयामा सुरूपकरणी पृथिव्या अभ्यमेधम्? ।

इदम् ऊं शु प्र साधय पुना रूपणि कल्पय ॥५॥ ॥का०॥

१.२७

अभयं सोमस् सविता कृणोत्व अभयं द्यावापृथिवी उभे ।

अभयं स्वर् अन्तरिक्षं नो [अ]स्तु सप्तर्षाणां हविषामयं नो [अ]स्तु ॥१॥

अभयं द्यावापृथिवी इहास्तु नो [अ]ग्निनामित्रान् प्रत्योषतां प्रतीचः ।

मा ज्ञातारं मा प्रतिष्ठां विदन्त मिथो विज्ञाना उप यन्तु मृत्युम् ॥२॥

पञ्च देवा अभयस्येशताम् इन्द्रस् त्वष्टा वरुणो मित्रो [अ]ग्निः ।

मार्यं ग्रामो दुरितम् एन आगाद्? अन्यत्र राज्ञाम् अमि यातु मृत्युः ॥३॥

अस्मै ग्रामाय प्रदिशश् चतस्र ऊर्जे सुभूतं सविता दधातु ।

अशत्रुम् इन्द्रो अभयं कृणोतु मध्ये च द्विषां सुकृते स्याम् ॥४॥ ॥का०॥

१.२८

अनु सूर्यम् उद् अयतां हृद्योतो हरिमा च ते ।

यो रोहितस्य गोर् वर्णस् तेन त्वा परि दध्मसि ॥१॥

परि त्वा रोहितैर् वर्णैर् दीर्घायुत्वाय दध्मसि ।

यथा त्वम् अरपा असो अहरितो भव ॥२॥

या रोहिणीदेवत्या गावो या रोहिणीर् उत ।

रूपं रूपेण यो वयस् तेन त्वा परि दध्मसि ॥३॥

शुक्लेषु ते हरि[मा]र्ण रोपणाकासु दध्मसि ।

अथो हारिद्रि[वे]षु ते हरिमाणं नि दध्मसि ॥४॥ ॥का०॥

१.२९

याः पुरस्ताद् आचरन्ति नीचैस् सूर्याद् अधो दिवः ।

* * * उपपन्नमन्मरमः*

उपपन्न

वर्धनं वर्धयता *

भां हि°

श

यातु

सं

श ..

पश्यतापश् * तन्वोप स्पृशत * अम

आमिन

तुवा°

आसुर्व * प्रथमे इदं * नाशानं

अनीनशत अकरोत् त्वच

सुरूपो कृत्व

* * * अग्निं च * किलास *

* * * सुकृतस्तन्वो वतस्त्वापि°

.. पृथिव्याम्यध्व

.. मादय * * *

* वरान्तरिक्षं ॥२॥

मित्रानामितान् प्रत्योषध *

* * * प्रतिष्ठा मिदं मथो ॥३॥

* * * अभयस्येषन्म्.

.. आवद् * * * अम वान मृत्यु ॥४॥

* * * वातप ..

... विषा * * * ॥५॥

* * * उदेतां . हरिमा * *

* * * अरपापे अधो हारिणो *

रोहिणीवत

.. प्रपणाकास *

* * * नीचैस् ..

श्री १.२४.१

श्री २

श्री ३ तैमा २.४४.२

श्री मा

श्री ४

श्री ६.४०.१

[११]

श्री १.६.३.२.३ आश्वगृ ३.१०.

श्री ६.४०.२^४ अभि यातु मनुः

श्री २.१२

श्री २^३

श्री १.२२.१-४

श्री का ८.१४ रूपं रूपं वयोवयः

का १.५०.१२

एतम् अन्तरमां रातुं ब्रह्मणाच्छा वदामसि ॥१॥
 याः पद्माद् आचरन्ति जिह्वा मुपा कनिच्छति ? ।
 अहतः पतायनो नम्यं तनस् सुतन्वति ? ॥२॥
 याः कल्या या वान्यथा उचोमादयिष्णवः ? ।
 सर्वोत्ता ता मृष्टयाकं ह्यदा खल्वी इव ॥३॥
 चेतन्मीम् अस्मलां पलां तासां वो नमो ऽर्चिषे ? ।
 आगद् यक्ष्म नि धत्तास्मान् नो [अ]धि पौरुषम् ॥४॥ ॥का०४॥
 १.३०

कामस् तद् अग्रे सम् अवर्तत मनसो रेतः प्रथमं यद् आसीत् ।
 स काम कामेन बृहता सयोनी रायस् पोषं यजमानाय धेहि ॥१॥
 त्वां काम सदससि प्रतिष्ठितो विभुर् विभावा सुपत्ना सखीयते ।
 न्वम् उग्रं पृतनासु सासहिस सह ओजो यजमानाय धेहि ॥२॥
 दुराचं चकमानाय प्रविपाणायक्षे ।
 आस्मा अष्टृष्णन् आशाः कामेनाजनयत् सहः ॥३॥
 कामेन मा काम आगन् हृदयाद् धृदयं परि ।
 यद् अमीषां कामदो मनस् तद् ऐतूप माम् इह ॥४॥
 यन् काम कामयमाना इदं कृष्मसि ते हविः ।
 तन् नस् सर्वं सम् ऋण्यताम् अथैतस्य हविषो वीहि स्वाहा ॥५॥
 क इदं कस्मा अदात् कामः कामायादात् ।
 कामो दाता कामः प्रतिप्रदीता कामस् ससुद्रम् आ विवेश ।
 कामेन त्वा प्रति गृह्णामि कामैतत् ते ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अव०६॥
 १.३१

इमं मे कुछ पूरुषं तम् आ वह तं निष् कृधि ॥१॥
 उदङ् जातो हिमवतस् स प्राच्यां नीयसे जनम् ।
 तत्र कुछस्य नामान्य उत्तमानि वि भेजिरे ॥२॥
 उत्तमो नामास्त् उत्तमो नाम ते पिता ।
 यतः कुछ प्रजायसे तद् एष अरिष्टतातये ॥३॥
 शीषेहत्याम् उपहत्याम् अक्ष्योस् तन्वो रपः ।
 कुछो नो विश्वतस् पातु देवं समह वृष्ण्यम् ॥४॥ ॥का०१॥
 १.३२

यद् अग्निर् आपो अदहत् प्रविश्य यत्राकृण्वन् धर्मधृतो नमांसि ।
 तत्र त आहुः परमं जनिषं स नस् संविद्वान् परि वृङ्क्षि तक्मन् ॥१॥
 यद् अविद् यदि वासि धूमश् शाकल्येषु यदि वा ते जनित्रम् ।
 इन्द्र नामासि हरितस्य देवस् स नस् संविद्वान् परि वृङ्क्षि तक्मन् ॥२॥
 यदि शोको यद् अतीशोको रुद्रस्य प्राणो यदि [वा] वारुणो ऽसि ।
 इन्द्र नामासि हरितस्य देवस् स नस् संविद्वान् परि वृङ्क्षि तक्मन् ॥३॥
 नमश् शीताय तक्मने कराय कृष्णो वयं ते ।
 यो अन्येषु उभयेषु च जागतस् तृतीयकाय नमो [अ]स्तु तक्मने ॥४॥
 तृतीयकं विद्वतीयं सदन्दिम् उत हायनम् ।
 तक्मानं विश्वशारदं ग्रैष्मं नाशाय वार्षिकम् ॥५॥ ॥का०२॥
 १.३३

आपो अद्यान् अचारिषं रसेन सम् अगन्महि ।
 पयस्वाय अन्न आगमं तं मा सै सृजं वर्चसा ॥१॥
 स मासे वर्चसा सृज प्रजया च बहु कृधि ।
 विष्टुर् मे अस्य देवा इन्द्रो विद्यात् संहर्षिभिः ॥२॥
 इक्ष्म आपः प्र वहतावर्षं च मलं च यत् ।
 यद् च दुद्रोहाचृतं यद् च शेषे [अ]भीरुणम् ॥३॥

ब्रह्मणाच्छा वदामसि
 यददनाद्.

* त्वा मृष्टिसागर एषदा * *

* * * दत्ता * * * पौरुष

रेभः * * *

* * * बृहदा सयोनि

* * * साहसासहि

सहोजो * *

अरान् * प्रविपाणायक्षे

आस्माश्च * कामेनाजनयत् सह

तदीभूप * *

...कृणुवत् * *

विह * *

* * * करमादात्...

* धाता * गृहीता .

कामेन त्वा प्रति गृह्णामि ते

* * * पौरुषं

. प्राच्य निहमे *

. उत्तमान * * * ॥१॥

. तातय ॥२॥

. अक्षयस्तन्वो रप

* ने * * * देवं समाह वृष्टिं

* * * दुहत् ..

* ताड . तक्मन्

* * * ईरि वास ..

इन्द्रप्रासास्वितस्य . तक्मन्

* * * अदीशोको .

* * * नामास्वितस्य . तक्मन्

. दुरायकृणा * *

* न्येषुदभ्येन्यश्च हतस्तृतीयकाय .

तृतीयकं सदन्त स्नात *

* * * श्रीष्मं

. रसेन अगन्महि

* अग्न . वर्चस्तम्

.. इन्द्रो विद्यात्संहर्षिभिः

यश्च * * * यश्च .

शौ १६.१.१२
शौ १३
तै मा ३.७.१२.६

कौ ७८.१०

शिवेन मा चक्षुषा पश्यतापथ शिवया तन्वोप स्पृशत त्वचं मे ।
शिवान् अग्नीन् अप्सुषदो हवाम[हे] मयि क्षत्रं वचो धत्त देवीः ॥४॥
यद् आपो नक्तं मिथुनं चचार यद् वा दुद्रोहं दुरितं पुराणम् ।
हिरण्यवर्णास्य तत् पुनन्तु मा प्र मा मुञ्चन्तु वरुणस्य पाशात् ॥५॥ ॥का^१३॥

१.३४

अग्निं जनविन् मह्यं जायाम् इमाम् अदात् ॥१॥
सोमो वसुविन् मह्यं जायाम् इमाम् अदात् ॥२॥
पूषा ज्ञातिविन् मह्यं जायाम् इमाम् अदात् ॥३॥
इन्द्रस् सहान् मह्यं जायाम् इमाम् अदात् ॥४॥ ॥का^१४॥

१.३५

अग्नये जनविदे स्वाहा ॥१॥
सोमाय वसुविदे स्वाहा ॥२॥
पूष्णे ज्ञातिविदे स्वाहा ॥३॥
इन्द्राय सहस्रे स्वाहा ॥४॥ ॥का^१५॥ ॥अनु^१७॥

१.३६

या५ पुरस्ताद् आचरन्त्य आ वा पश्चात् सदान्वाः ।
अस्मान् अनुच्छन्तीर् यन्ति यूयं स्वादावनाद्यः ॥१॥
या५ पश्चाद् आचरन्ति पुरस्ताद् वा [सदान्वाः ।
[अस्मान् अनुच्छन्तीर् यन्ति यूयं स्वादावनाद्यः] ॥२॥
या उत्तराद् आचरन्त्य अघराद् वा सदान्वाः ।
अस्मान् अनुच्छन्तीर् यन्ति यूयं स्वादावनाद्यः ॥३॥ ॥का^११॥

१.३७

उभयीर् अहम् आयातः पराची[र अ]करं त्वत् ।
देवेभिर् अन्यास् त्वा बह्वीर् अन्या अथो दिवम् ॥१॥
नमस् ते रुद्रास्यते नमः प्रतिहिताभ्यः ।
नमो विसृज्यमानाभ्यो नमो निपतिताभ्यः ॥२॥
हिरण्यैर् मौलिवर्णाप् पद् सहस्राणि पद् शता ।
तामिः परि श्रयामहे ता नो रक्षन्तु सर्वतः ॥३॥
अयस्मयान् मे विमतं शुष्मभ्यं महत् कृतं नमसा नमसेन्यम् ।
तेना परि श्रयामहे तन् नो रक्षतु सर्वतः ।
बह्व इदम् अन्यद् विष्टितं तस्य कामं वि विध्यत ॥४॥
अयस्मयं वमं कृण्वे द्वारं कृण्वे अयस्मयम् ।
खीलान् अयस्मयान् कृण्वे ते नो रक्षन्तु सर्वतः ।
बह्व इदम् अन्यद् विष्टितं तस्य कामं वि विध्यत ॥५॥ ॥का^१२॥

१.३८

इमा थास् तिस्रः पृथिवीस् तासां ह भूमिर् उत्तमा ।
तासाम् अधि त्वचो [अ]हं सम् उ जग्रमं भेषजम् ॥१॥
श्रेष्ठम् असि वीरुधानां वसिष्ठं भेषजानाम् ।
यज्ञो भग इव यामेषु देवेषु वरुणो यथा ॥२॥
रेवतीर् अनाधृष्टास् सिषासन्तीस् सिषासत ।
पतास् स्थ केशवर्धनीर् अथो स्थ केशहृणीः ॥३॥
हंह मूलम् आप्रं रच्छा मध्यं यामयौषधे ।
केशवर्धनम् अस्पर्धायवर्णं केशहृणम् अस्पर्धायवर्णम् ॥४॥ ॥का^१३॥

१.३९

अग्ने गोभिर् न आ गहीन्दो पुष्टया मदस्व नः ।

* माचु...
..दत्त देवि

हिरण्यवर्णस्य तदत् .

* जनमिदं महीय जायमिमासता
{ * वसुविन् * जाया सिसमता ॥२॥
{ सोमो वसुविन् मद्य जाया सिसामता ॥२॥
* शातुविन् * जाया सिसामता
* मह्यं * * इमासता

* विधे *

* शातुविदे *
* सद्यस्वेहा

य५ * आचरन्त्य वा * सदानम् ।
* अनुच्छन्तीर्... ॥२॥
{ य५ पश्चादाचरन्ति पुरस्ताद् वा ॥३॥
{ य५ पश्चादाचरन्ति पुरस्ताद् वा ॥३॥

...त्वा
* अच्छन्तीर्... ॥४॥

* * * तन्वो..
..विद्वता
अन्यस्मयं वसु...
खीलान् * कृण्वे...
...विद्वता

* * * * * बहवो मरुत्तमा
* असि ..ज्वचम *

* * एव...
रेवतीर्नाषिष्ठा शि० *
पता स् * * * * *
* मूलमसाम् यत्सा मद् यमरूपे

* गोभिर्नाशहीन्दो रथ्यासदस्वि नः ।

शौ ६.९.०.३

शौ ६.२१.१-३, १३७.३

तै २.४.५.१

वा १३.२०^१ इत्यादि
श्री ७.१७.१

श्री १.३३.३

इन्द्रो धर्ता गृहेषु नः ॥१॥
सविता यस सहस्रियस् स नो गृहेषु रण्यतु ।
आ पूषा एव आ वसु ॥२॥
त्वष्टा यो वृषभो युवा स नो गृहेषु रारणत् ।
सहस्रेण शतेन च ॥३॥
धाता दधातु नो रयिम् ईशानो जगतस् पतिः ।
स नः पुणैर् यच्छतु ॥४॥ ॥का०४॥

१.४०

ममोभा मित्रावरुणा ममोभेन्द्राद्बृहस्पती ।
मम त्वष्टा च पूषा च ममैव सविता वशो ॥१॥
मम विष्णुश्च सोमश्च ममैव मरुतो भवन् ।
सरस्वाश्च भगश्च विश्वे देवा वशो मम ॥२॥
ममोभे चावापृथिवी अन्तरिक्षं स्वर् मम ।
ममेमास् सर्वो ओषधीश् आपस् सर्वो वशो मम ॥३॥
मम गावो ममाश्वा ममाजाश् चावयश्च ।
ममैव पुरुषा भवन् ममेदं सर्वम् आत्मन्वद् एजत् प्राणद् वशो मम ॥४॥
॥का०५॥ ॥अनु०८॥

१.४१

अग्ने ऽभ्यावर्तिन् अभि न आ ववृत्स्व ।
आयुषा वर्चसा सन्या मेघया प्रजया धनेन ॥१॥
अग्ने जातवेदश् शतं ते सन्त्वा आवृतस् सहस्रं त उपावृतः ।
अथा पुष्ट्यैश्चानः पुनर् नो रयिम् आ कृधि ॥२॥
सह रय्या नि वर्तस्वाग्ने पिन्वस्व धारया ।
विश्वेभ्यः विश्वतस् परि ॥३॥
पुनर् ऊर्जा ववृत्स्व पुनर् अन्न इषायुषा ।
पुनर् नः पाह्य अहसः ॥४॥ ॥का०१॥

१.४२

यास् स्तेना अभीत्वरिश् आव्याधिनीश् उगणा उत ।
यस् स्तेनो यश् च तस्करस् तास् ते अग्ने ऽपि दधाम्य आसनि ॥१॥
वि जम्भे मलिम्लन् अग्ने वैष्णव्या तस्करान् उत ।
इन्द्र्या स्तेनान् मघवस् तास् त्वं खाद सुखादितान् ॥२॥
ये ग्रामिषु मलिम्लवस् स्तेनासस् तस्करा वने ।
ये कक्षेभ्य अघायवस् तास् ते अग्ने परि दधाम्य आसनि ॥३॥
यो अस्मभ्यम् अरातीयाद् यश् च नो द्वेषद् द्विजन्मा ।
आमादः क्रव्यादो रिपुस् तास् अग्ने स दह त्वम् ॥४॥ ॥का०२॥

१.४३

आ क्रन्दय धनपते उदेनमदतासुतः ।
अर्वाञ्च पुनर् आ कृधि यथाहं कामये तथा ॥१॥
परिमन्तः? परि धाव अकन्तः? पुनर् आ कृधि ।
अथो असीन्द्रश् चाग्निश् चासुम् आ नयताद् इह ॥२॥
एकाक्? एककामायस्मै कामाय ह्यसे ।
तेन मे विश्वधावीर्यो सम् आ नयताद् इह ॥३॥ ॥का०३॥

१.४४

असितस्य तैमातस्य बभ्रोश् उपोदकस्य च ।

अपुष्टमेव त्वावसु

* * * यवा * * * गृहेष्ट *

ममभा * ममोभे इन्द्रा

* * * सोमश्च सोमश्च * * * पुव ।

* * भव * * * एतत्

अभिभ्यां वतित्वमि ना वभृत्स्व

च *

* पुष्ट्यैश्चान.

विहिंश्रुतं क्व्या * *

अभि विषायुषा

पुनर् नः पाह्यैहसः

स्तेनाभीत्वरिश् गुणा *

यस्तेनो अग्निवि दधाम्यासि

वी जम्भैर्मलिम्लोन्म * * * उभ

इन्द्र्या स्तेनामिघव * * * खादता

* * * म्लव स्तेनामास्

.ते भे परि दधाम्यासिनी

* * अरातीयान्मव नो द्वेष द्विजन्म

आसादः क्रव्यादो * * * अग्ने स दह *

* * पावा .

* सिन्द्रश् . नयतान् *

* एककामाय अस्मै * हायसे

* तयिमातस्य * उपोदकस्य*

श्री ७.२.१४ तै ४.२.१.२-३ वा
[१.२.७-१.० मै १.७.१ का १.६.८

वा १.१.७७-८० तै ४.१.१०.२-३
[मै २.७.७ का १.६.७

श्री २.३६.६

तै ८.२.४१.३ श्री ५.१.३.६.१

सर्वा विषस्य धामानि ब्रध्नेवाग्निसमीचरे? ॥१॥
 इषीकादन्त दुर्लभ किं मे सखायम् आ तुदः ।
 नमामि शच्यागतं सचीनं? विषदूषणम् ॥२॥
 यत् तालव्योजति? संसिसिद्धे विषं त्वम् ।
 त्रयस् तुदा तुदामसि बभ्रुको नकुलस् त्वत् ॥३॥
 त्रयो वै अस्मत्सखायो बभ्रुको नकुलस् त्वत् ।
 ते सर्वे अस्य वातयन् आह्वयम् अरसं विषम् ॥४॥ ॥का०४॥

१.४५

सारस्वतं वृषणं बभ्रुवक्षश् शीतरूरे तन्वं पश्यन्ती? मे ।
 अन्येद्युष्कं सदर्निं त्वा तृतीयकं हुवे नमस्यं महादेवम् अप्सुजम् ॥१॥
 यो अप्सुजो अरुणो मातुषे जने विवेश बभ्रुर् हर्षयिष्णुर् अक्षतः ।
 शीतरूराय तरुषयिष्णवे जुषे शीर्षं मा ते श्रमन् नमो [अ]स्तु देवाः ॥२॥
 यो हर्षयन् जजाम स्वेदनो वशी ऽवशप्रहारः शीतरूरा? शिषेम नु ।
 सो ऽस्मभ्यं सृत्वेन? प्रेहि शोषितो यं वयं द्विष्मस् तम् अभि प्र जनम् ॥३॥
 नमस् ते विद्मन् काशानाय यतोयतस् सुरभेस् संबभूविथ ।
 स नो मा हिंसीन् नमो [अ]स्तु तुभ्यं शीर्षक्याद् इह पारया नः ॥४॥
 ॥का०५॥ ॥अनु०५॥

१.४६

अस्य त्वं ददत् सोम राजन् वमैव तं त्वं परि पाहि विद्वतः ।
 यो ब्रह्मणो राधो विद्धो ऽददात् तस्य सोमः प्र त[र]द् दीर्घम् आयुः ॥१॥
 अस्य सोमः प्र त[र]द् दीर्घम् आयुर् अहानीव सूर्यो वासरणि ।
 सास्यात्सुधुर् नाशयाद् वेदमनो विषं बहिश् शल्यश् चरति रोगोऽस्मात् ॥२॥
 दानं तृष्णायाः परि पात विद्धं दानं क्षुधो दानं ऽसंदेवा मृत्याः? ।
 अविष्कन्धो भवति यो ऽददाद् आ प्यायते पपुर् दक्षिण्या ॥३॥
 आ प्यायतां पपुर् दक्षिण्या वमैव स्यूतं परि पातु विद्वतः ।
 बहिर विषं ऽतन मे तस्य क्षोषतां? शल्या उद् धारयास्मात् ॥४॥
 ब्रह्म शरण्याम् अप बाधताम् इतो दभ्यात् कूलान् नावम् इवादि सुम्बी? ।
 तस्मै ददद् दीर्घम् आयुः कृष्णाक् शतं जनश् शरदो जीवताद् इह ॥५॥
 यदा [द]दाति प्रददाति यदा ब्रह्मा प्रतिगृह्णाति राधो अस्य ।
 आ द दुर्विन्धा दु प हत्या रातिस्? सर्वे यद्वा उप तिष्ठन्तु साकम् ॥६॥
 ॥का०१॥

१.४७

व्याघ्ररूपस् सुरभिस् सिंहस्य रेतसा कृतः ।
 मध्ये पृथिव्यां निष्ठितस् सम् अगच्छद् यातुधान्या ॥१॥
 अभिप्रेतम् आप व्यक्तम् अगृभायम् आपदे ।
 अत्रैव सर्वा जम्भय याः काश् च यातुधान्यः ॥२॥
 प्रतीबोधश् चतुरभस् अक्त्यो क्षमेव? वीडुधुत् ।
 प्रतीचीः कृत्या आकृत्याम् कृत्याकृतो जहि ॥३॥
 कृत्याकृतं वलगिनं मूलिनं शपथेय्यम्? ।
 इन्द्रस् तु सर्वोस् तान् हन्तु ऽसस्वन्न भवाम् इव? ॥४॥ ॥का०२॥

१.४८

अरसस्य कर्कोटस्य नीचीनस्योपसर्पतः ।
 विषं हि सर्वम् आदिष्य अथो एनम् अजीजभम् ॥१॥
 न ते बाह्वो रसो [अ]स्ति न शीर्षं नोत मध्यतः ।
 किम् इदं पापयामुया पुच्छे विमर्ष्य अर्मकम् ॥२॥
 यत् ते स्कन्धान् उपतस्यौ विजाग्नियश् च ते परौ? ।
 जषामित्युमिवाहृतं मलं? ते प्रति दध्मसि ॥३॥
 अदन्ति त्वा पिपीलिका वि वृहचन्ति मयूर्यः ।
 सर्वे भल ब्रवाथ शाकौटम् अरसं विषम् ॥४॥ ॥का०३॥

॥ धामा
 ॥ दुर्लभा तुदा
 विषदूषणम्
 ॥ सं
 ॥ रुदामसि
 ॥ वातय आह्वयसरस ॥

॥ वक्षो सीतं तन्वा पश्यती ॥
 अन्येद्युक् सदर्त... सहादेवम् ॥
 . बभ्रु अक्षत
 ॥ ण्णो जुष शीर्षं सा ते श्र
 ॥ जजभ
 ॥ सृत्वेन ॥ शोषितो य वयो वय...
 ॥ काशानाय ॥ सुरभे ॥ वमूवय
 ... ना

राज वमैव
 ॥ विद्धो ..
 ॥ विष्कनो
 . दान संदेव मर्या.
 अविष्कन्धो ॥ ददाया ॥ ॥

.. शल्योद्धारयस्मात्
 ॥ शल्यसिप .

.. स्या
 . यद्वा ॥ ॥

॥ सिंहस्य ॥ कृत
 ... दान्या
 ॥ व्यक्तापदे गृभायम् ॥ [० धानः]
 ॥ जम्भया यः कश्च यातुधान्यः (प्रान्ते
 ॥ सक्तियो ॥ वेडुधुत्
 ॥ कृत्याकृत्या अमूः कृत्याकृतं ॥
 ॥ बाहुगिनं मूलिनो शपथेश

॥ का नीचीनस्योपसर्पत
 विषो ॥ आदिष्यवोधेनम् ॥
 ॥ बाह्वो ॥ ॥ नि .
 ॥ पाथ (प्रान्ते पाप)पाससा प्रस्ते विमर्ष्य ॥
 ॥ यस्कन्धान् ॥ जाज्ञी...

इदं भित्वा ॥ वृहचन्ति मयं
 शल्ये तर जुवाथ साकौटम् ॥

॥क १.३१.१५२

पै १.७६.४
 शौ १० १.६३.५
 शौ ५.३१.१२

शौ ७.५६.५

शौ ६

शौ ७

शौ ७.५०.८

शौ ९

शौ ९.३.२१*

शौ ४.२

क १.३१.१३

तै ५.७.४.३

तै ३.४

शौ १९.४१.१ तै ३

तै ४

क १०.१९१ ३ शौ ६.६४.२

१.४९

कृतं मे दक्षिणे हस्ते सव्ये मे जय आहितः ।
गोजिद् भूयासम् अश्वजित् कृतंचयो? हिरण्यजित् ॥१॥
अक्षाः फलवतीं युवं दत्त गां क्षीरिणीम् इव ।
सं मा कृतस्य धारया धनुस् स्नात्रेव नह्यत ॥२॥
उभौ हस्तौ प्रतिदीप्नो ब्रह्मणा रोम्भामसि? ।
कलिर् एनं यथा हनद् आस्य वेदो भरामहै ॥३॥
आ भद्रं द्वापरम् उत वेतां परा कलिम् ।
कृतं मे हस्त आहितम् अमू सौमनसौ सहा? ॥४॥ ॥का°४॥

१.५०

यद् एथ परेथ यत् ते तन् मे नीयते ।
ततस् त्वा पुनर् अर्वाञ्चं भूतस्याजीगमत् पतिः ॥१॥
आ त्वा न्याद् सृतपतिर् आ देवो बृहस्पतिः ।
आदित्यास् सर्वे त्वा नेपन् विश्वे देवास् सुवर्चसः ॥२॥
अन्नपतिस् सरस्वती भगो राजास्या नयः ।
शाला मानस्य पत्नीर् इवास्य नमस् करत् ॥३॥
यस् त्वा निनाय नेपत् स उ त्वेहा नयात् पुनः ।
मनो हि ब्रह्माणो विदुर् विश्वकर्मा मनीषिणः ॥४॥ ॥का°५॥ ॥अनु°१०॥

१.५१

गातोर् हविर् जनयन्तस् स्थ इन्द्राग्रं ज्येष्ठं पर्यु अगामेह देवाः ।
सुगातो गातोत? स पन्था अपि सो ऽस्मभ्यम् इन्द्रं ददाति प्रचेताः ॥१॥
अग्निर् नः पुरपता त्व ओजसा बृहस्पतिस् सत्यो अस्तु नस् सखा ।
इन्द्रं हुवे? वृत्रहणं पुरन्दरं भगेनाभ्यु अङ्गाम् भगवन्तस् त्वाम् ॥२॥
सं सोम दिव्यो नृचक्षास् सुगौ अस्मभ्यं पथो ऽनु गच्छ ।
अभि नो गोत्रं विदुर्षीव? नेपो अच्छा नो वाचम् उशतीं जिगासि ॥३॥
इमाम् अग्ने शरीणि मीचुपो न इमम् अञ्चानं यम् अङ्गाम दूरम् ।
अपिः पिता प्रमतिस् सोम्यानां भूमिर् अस्य ऋषिर्कृन् मर्यानाम् ॥४॥ ॥का°१॥

१.५२

ये पुरस्ताद् आस्यन्देते गावौ स्तृपमे? यव कृणो म्यर्वणी अहस्य इव
वारादनीयसी? ॥१॥
ये [अ]धराद् आस्यन्देते [गावौ .] ॥२॥
ये पश्चाद् आस्यन्देते [गावौ...] ॥३॥
[ये] उत्तराद् आस्यन्देते गावौ स्तृपमे? यव कृणो म्यर्वणी अहस्य
इवावारादानीयसी? ॥४॥ ॥का°२॥

१.५३

अग्ने यशस्विन् यशसं वर्धयेमम् इन्द्रावतीम् उपचितिम् इहा वह ।
अयं सूर्यो परमेष्ठी सुवर्चास् समानानाम् उत्तमश्लोको अस्तु ॥१॥
घाता विघाता परमोत संदृक् प्रजापतिः परमेष्ठी विराट् ।
स्तोमाश् छन्दांसि निविदो माम् आहुस् ते अस्मै राष्ट्रम् उप सं नमन्तु ॥२॥
भद्रम् इच्छन्तु ऋषयस् स्वर्विदस् तपो वीक्षाम् उप नि षेदुर् अग्ने ।
ततो राष्ट्रं बलम् ओजश च जातं तद् अस्मै देवा उप सं नमन्तु ॥३॥
उपा वर्तध्वम् उप न इत सर्वे अयं च यचाम्? अधिपतिर् वो [अ]स्तु ।
समानं मन्त्रम् अभि मन्त्रयध्वम् इमं पश्चाद् उप जीवाथ सर्वे ॥४॥
समानो मन्त्रस् समितिस् समानी समानं मनस् सह चित्तम् पशाम् ।
समानं मन्त्रम् अभि मन्त्रय वस् समानेन [वो] हविषा जुहोमि ॥५॥ ॥का°३॥

जवाहित

गोजित

अक्षाः * दिव . (प्रान्ते क्षीर्यनी गा दत्ता)

* * * धारय * स्नात्रेव नह्यता

* * * शीतो

.. वदो भगवति

* * * त्वापरम्

हस्ताहिनोमी * *

.. म *

अथात्र भूतस्याजीगमुत्पति

* * * नया ..

.. नेप ..

अनुप(अनुम इति वा)निम . नया

नेपस्

* * * ननयन्त * * * ज्येष्ठ .

* * * सा पथा * भास्मभ्यम् * ददाति *

.. अजमा * मत्वा ..

* * * हविर् * * * रां . त्वाम

.. सुगमस्सभ्यं * * * *

नेपु * * * उपती जिघासि

* * * अग्ने शरीणि मी° .. अङ्गाम *

अपिः * * * सोम्यानां अर्मादृषिर्कृन् *

.. स्वरिपमे .

.. स्वर्धमे

.. उपचिमिहावा

.. सृदृक्

स्तोमश् * * * ह्य् ..

* * * सविदस् ..

* * * * नेदु .

सर्वे ॥ अन्यैश्च ॥

समातु * समेति समाने...इषा

समानु * * * मन्त्र इव

१.५४

१क १.११.१०'

शौ १.९.३७.१

शौ २ का ४०.३

शौ ३

शौ ४, ५, ७, ८, १, ३

त्वंम् अग्ने प्रमत्तिस् त्वं पितासि नस् त्वं सखा याज्याऽसि ज्ञानवेदः ।
 त्वं विश्वविद् गातुर्वित् कविर् विश्वपा? उभयास् सन्त्वं अस्मे ॥१॥
 इदं वचो [अ]ग्निना दत्तम् आगन् भगो यशस् स[ह] ओजो वयो बलम् ।
 त्रयस्त्रिंशद् यानि वीर्याणि तान्य अग्निं प्र ददातु मे ॥२॥
 वचो घेहि मे तन्वां सह ओजो वयो बलम् ।
 इन्द्रियाय त्वा कर्मणं वीर्याय प्रति गृह्णामि शतशारदाय ॥३॥
 ऊर्जे त्वा बलाय त्वौजसे सहसे त्वा ।
 अभिभूयाय त्वा राष्ट्रभूत्याय पर्य ऊढामि शतशारदाय ॥४॥
 अतुमिषु द्वातैर्वै आयुषं वर्चसे त्वा ।
 संवत्सरस्य तेजसा तेन संहन्तु कृष्मसि ॥५॥ ॥का०५॥

१.५५

शौ २.३०.५'

कि शु १.२४.६। शौ ७.३६.१'

[शाखा]

शौ १.३.४.४ मामिच्छिस् त्वं वनाः

इदम् आञ्जनम् आनजे पौलुलुम्? आकनिकदम् ।
 अग्नि मा चक्रन्द भग ऋषभो वाग्निताम् इव ॥१॥
 अद्वयं कनिकदद् यथा प्रत्यक् मा भग आगमत् ।
 तम् आह प्रेणा पुत्रम् इवोपस्थाचिकम्? ॥२॥
 अक्षयौ मे मधुसंकाशे जिह्वा मे मधुसुदिनी ।
 नसोर् अघि प्रमन्दनं दत्तु मे सारघं मधु ॥३॥
 मधुमन् ममान्यो सनं? जघनं मधुमन् मम ।
 माम् अतिकृत्वं? चावनश् शाखां मधुमतीम् इव ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

१.५६

क १० १०३.१३। १.३शौ ३.

[१९.७१.२]

क १०

शौ ६.१

शौ ६.३-६

क ६.७५.१६ शौ ८

शौ २.११.१-५

प्र याता जयता नर उग्रा वस् सन्तु बाहवः ।
 इन्द्रो वशं शर्म यच्छत्य अनाधृष्या यथासथ ॥१॥
 उद् धर्षन्तां मघवन् आयुधान्य उद् सत्वनां मामका[नां मे]नासि ।
 उद् धर्षन्तां वाजिनां वाजिनान्य उद् वीरपां जयताम् एतु घोषः ॥२॥
 पृथग् घोषा उलुलयः केतुमन्त उद् ईरताम् ।
 देवा इन्द्रज्येष्ठा मरुतो यन्तु सेनया ॥३॥
 अवसृष्टा परा पत शरव्ये ब्रह्मसंशिते ।
 जयामित्रान् प्र पद्यस्व मामीषां कं चनोच् छिषः ॥४॥ ॥का०१॥

१.५७

दृष्या दृषिर् असि हेत्या हेतिर् असि मेन्या मेनिर् असि ॥१॥
 स्रक्त्योऽसि प्रतिसरोऽसि पुनश्चरोऽसि प्रत्यभिचरणोऽसि ॥२॥
 प्रति तम् अग्नि चर योऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मः ॥३॥
 सूरिर् असि वचोधास् तनूपान आप्यः कृत्यादूषणः ॥४॥
 शुक्रोऽसि भ्राजोऽसि ज्योतिर् असि स्वर् असि ।
 आप्नुहि श्रेयांसम् अति समं क्राम ॥५॥ ॥का०२॥

१.५८

विष्कन्धस्य काष्ठस्य कर्दमस्योलूक्या? ।
 अपस्फानस्य कृत्या यास् तेषां त्वं रघुगिले जहि ॥१॥
 प्रमरणीष्युषहव्या? कर्दमं नीलशाक्यम्? ।
 अघासारम्? इव दारुणम् आयुः कृणोम्य अन्तरम् ॥२॥
 विविदस्या विकर्णस्य क्रतस्य? च ।
 त्रिपर्णी विश्वमेपजीदं कृणोतु भेषजम् ॥३॥
 काष्ठस्य विष्कन्धस्यापस्थापनभेषजम् ।
 इदं कृणोमि भेषजं यथायम् अगदोऽसति ॥४॥ ॥का०३॥

मग्न वज्रो * *

* दिश्वविद् गात्रं कविर् विश्वपा * * अग्ने

* * * धत्तमाग

* देहि .

* * * दौजसे ..

पशुपामि *

मोहन *

* मा * भगर्भो

* * प्रेया

अक्षो * * मङ्गले

माम् * * शाखा

* वना , बाहवा.

... यथासता

उद्धपन्ता मघव ध्यातुशान्य * * * नामि

अद् वैराणां * * घोषाः

* * उल्लयः केतुमन्तु

अवसृष्टा परा पत * * संशिते

* * * मामीषां * चनोच् * * ॥ पकादशा-

[युष्मके प्रथमस्युक्तः ॥

दृषा दृषिर् .

प्रतिययो (ग्रान्ते सक्तिवो)...

प्रथममग्नि

सुर्यद * * तनूपानाभ्यः * दूषणा

आपुनिह भवासिमिति ध्रुवं क्रामा ॥ ॥ द्वितीय-

[स्युक्तः ॥

विष्कन्धस्य (ग्रान्ते विष्कन्धस्य) * कर्दमस्य

[उद्धपन्ता

* भेषजी इदं .

* विष्कन्धस्य अप

. मति ॥३॥

१.५९

यद् अस्माद् अङ्गात् संसुस्त्राव यद् वभूव गलत्तख? ।
गावो वत्सम् इव जानानास्? तद् उपैति यथायथम् ॥१॥
ना सुगस्य? पतङ्गस्य तन्मस्य मथ गा इय? ।
वेणोः पोतुमोऽस्ति सन्मास्य? ग्लौर् माः पचिदत्तवत्? ॥२॥
अहं वेद यद् आसिथ गिल्विका? नाम वासि ।
अमुं तं त्वम् इतो गच्छ यम् अहं द्वेष्मि पूरुषम् ॥३॥
तस्यापि मध्य आ सीद नीलप्रीवासु सीदत ।
वातस्यानु लुवानमप? कस्यानु संविदम् ॥४॥
अपेतो यन्त्वं अयुवो निर् अतो यन्त्वं अयुवः ।
अधराची क्रतः परा प्राह ग्लावमधुसासम्? ।
निर् अहं ग्लावमधुसासम्? अधराची क्रतः परा ॥५॥ ॥का°४॥

१.६०

अभि त्वाम् अहम् ओजसेन्द्रो दस्युव इवायुवम् ।
सपत्नी नश्यात् इतो दूरं गच्छात्प ओकसः ॥१॥
सासहा इदं पत्योस् सासहीषु सुरावुभू? ।
अथो सासहो? नश्यात्प ओकसः ॥२॥
अभिभू अहम् आगमं विद्वकर्मा महो मे अदात् ।
अहं मित्राणि कल्पयन्वेषुगृहेषुगृष्टरः? ॥३॥
उत् तिष्ठ मम वा इदं न तवेहापि किं चन ।
मां नैव पश्यन्? आयत्प अमुं च दिवि सूर्यम् ॥४॥ ॥का°५॥ ॥अनु°१२॥

१.६१

यस् त्वा मृत्युर् अभ्यधत्त जायमानं सुपाशया ।
तं ते सत्यस्य हस्ताभ्याम् इदं मुञ्चतु बृहस्पतिः ॥१॥
अभि त्वा जरिमाहितं गाम् उक्षणम् इव रज्ज्वा ।
व्य अन्ये यन्तु मृत्यवो यान् आहुर् इतराश् छतम् ॥२॥
प्र विशतं प्राणापानाव् अनङ्गुहाव् इव व्रजम् ।
शरीरम् अस्याङ्गानि जरिष्णे नयतं युवम् ॥३॥
युवं स्तं प्राणापानो मे सोऽहमिष्टं? मृत्यवे ।
अयं जरिष्णश् शेवधिर् अरिष्ट इह वर्धताम् ॥४॥
जरसे त्वा परि दध्मो जरसे निर् ऊहामसि ।
जरा त्वा भद्रा नपद्? ।
व्य अन्ये यन्तु मृत्यवो यान् आहुर् इतराश् छतम् ॥५॥ ॥का°१॥

१.६२

मुञ्चामि त्वा हविषा जीवनाय कम् अन्नायक्ष्माद् उत् राजयक्ष्मात् ।
प्राज्ञा युहीतो यस् पप यतस् तत् इन्द्राग्नी प्र मुसुकम् एनम् ॥१॥
यदि क्षितायुर् यदि वा परेतो यदि मृत्योर् अन्तिकं नीत एव ।
तम् आ हरामि निःकृतेर् उपस्थाद् अस्पार्षम् एनं शतशारदाय ॥२॥
सहस्राक्षेण शतवीर्येण शतायुषा हविषाहार्षम् एनम् ।
इन्द्रो यथैनं जरसे नयाति विश्वस्य दुरितस्य पारम् ॥३॥
शतं जीव शरदो वर्धमानश् शतं हेमन्ताञ् छतम् उ वसन्तान् ।
शतम् इन्द्राग्नी सविता बृहस्पतिश् शतायुषा हविषाहार्षम् एनम् ॥४॥ ॥का°२॥

१.६३

यत् ते अन्नं भुवस् पत आक्षितं पृथिवीम् अनु ।
तस्य नस् त्वं भुवस् पते संप्रयच्छ प्रजापते ॥१॥
व्यासे परमेष्ठिनो ब्रह्मणापीपदाम तम् ।

.. शुश्राव * * *

* * यथासित
.. पोरुष
* * मभ्या * * मेदता

पीतो . योत्वमुवाः
* * * प्रह ...

.. ओजसे इन्द्रो ...
गच्छाभ्योक्ता

.. नश्याभ्यु *
* * आसमं विद्वकर्मा महामयात्

* * पश्यन्त्याभ्यु .

... जायमानो सुपाशया

.. इवर्ज
नित्ये * * * इतरा यो *
* * पानामनङ्गुहम् * *
* * जरिष्णे .

* * जरिष्क
... उहामसि
* * भद्रया *
विन्य * * * इतरा यो *

* * इक्ष्मा
.. अयनं
यद् क्षरायु बदि ..
.. अस्याशेयु * *
* * शतं वीर्येण .. अयन
* * * नयात .

... अयनं

... आक्षीत * *

शौ ४३

शौ ४४

का ३७.१३

का १३

संवत्सरस्य दंष्ट्राभ्यां हेतिस्रं तं सम अघाद् अभि
इयं तं प्लात्व? आहुतिस्रं समिद् देवी सहीयसी ॥२॥
राज्ञो वरुणस्य वन्धो ऽसि । सो ऽमुम् आमुष्यायणम् अमुष्याः पुत्रम्
अहो रात्र्यै बधान ॥३॥
मृणो ऽसि देव सवितर् गायत्रेण छन्दसा मृणामुष्य पशून् द्विपदश्
चतुष्पदः ॥४॥
यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं जहि ।
१ तं मृड तस्मै सा मयि मृड तस्मै दुराहाः? ॥५॥ ॥का०१॥

१.६४

१ नि ते पदं पदे मम नि चित्ते मे त निष्कृतुः ।
२ अदासः केवलो मम अहिंसा धारणी तव ॥१॥
३ परदेन गा मर्दयन्ति पदेना शम्बरा रथम् ।
४ पदेन मर्या मत्तं न एषो नो ह त्वत् ॥२॥
५ माप मृपो मा मा परा मृपो मान्यत्रासि मनस् कृता ।
६ यं त्वा हिरिबभोर्गैर्नाकुलेन परीमसि ॥३॥
७ न त्वा कृण्वे सं नृहने न कुरीरित्यौपशेन ।
८ त्वा दमस्मि लोष्टि न त्वा पुश्कयोत्सृजे? ॥४॥ ॥का०४॥

१.६५

घृताहुतः पृथिवीम् आ नयनो अस्मान् प्र दा ध्वो च ति? किल्बिषाणि ।
अनन्तरास् सुमनसस् सुवीरा ज्योष जीवन्तस् तव सख्ये स्याम ॥१॥
अन्तरेमे यातुधाना अन्तरेण किमीदिनः ।
नश्यामसि त्रयान्? वयं सरस्वत्या चरामसि ॥२॥
मा ते रि[पन्] खनिता यस्मै च त्वा खनामसि ।
द्विपाञ्च चतुष्पाद् अस्माकं मा रिषद् देव्य ओषधे ॥३॥
अन्या वो अन्याम् अवत् अन्यान्यस्या उपावत ।
सर्प्रीवीस् सुमता भूवास्या अवत वीर्यम् ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१३॥

१.६६

ध्रुवस् तिष्ठ भुवनस्य गोपा मस? व्यक्ता वनस्पते ।
अत्रैव त्वम् इह वयं सुवीरा विश्वा मुषो ऽपि महती व्यस्य? ॥१॥
यो वानस्पत्यानाम् अधिपतिर् बभूव यस्मिन् इमा विश्वा भुवनान्य अपिता ।
तम् अनज्मि मधुना दैव्येन यस्मान् मणि निर्मेमे विश्वरूपम् ॥२॥
इमे मणि विश्वजितं सुवीर्यम् अस्माद् अश्वत्थात् पर्य उद् भरामि ।
येन विश्वाः पृतनास् संजयाम्य अथो दुमत् समितिम् आ वदामि ॥३॥
सबन्धुश् चासबन्धुश् च यो न इन्द्रमिदासति ।
वृश्चाम्य आ? तस्याहं मूलं प्रजां चक्षुर् अथो बलम् ॥४॥ ॥का०१॥

१.६७

देवी देव्यां जातासि पृथिव्याम् अध्व ओषधे ।
तां त्वा नितत्ति केशोभ्यो दंष्ट्राणाय खनामसि ॥१॥
इन्द्रस् त्वा खनतु प्रथमो वरुणस्य दुहिदभ्यः ।
दंष्ट्रा जाताश् जनयाजातान् ये जा[ता]स् तान् वर्षीयस्स कृधि ॥२॥
यस् त्ते केशो [अ]वततस् समूलो यश् च दृश्यते ।
सर्वे तं विश्वभेषज्यामि पिञ्चामि वीर्या ॥३॥
अभीशुना भयो अस्तु व्यामेनामुमेयः ।
केशो ननत्वैर्? वर्धतां शीणस् त्ते असितस् परि ॥४॥ ॥का०२॥

१.६८

यथा नडं कशिपुने स्त्रियो भिन्दन्त्य अश्मना ।

* * हेतिस्रं समुदादिभि हेतिस्रं समुदा-
यं त्व कमुस्तवाहूतिस्रं * * * [दिमि. ॥
* वरुणो सि वन्धो सि सो मपाममुष्यायणम्-
मुष्यः पुत्रमहने रात्रीये बधानाः

.. ते *

१ हूताः * * नवेनो .
अनाचरा * सुवीर ज्योष .
अन्तरेम यातुदानान्तरेण किमीदि
* त्रिया .
.. अस्मै * * *
द्विपदश् .
... वपावत
* सुमता भूवा अस्याव ति वीर्य

भुवनापापिता

. यस्मा * * *

इमां ..

.. धर्मसमिधुम् * *

वृश्चास्य * * * * *

* देव्या...

तं नितत्ति * दंष्ट्राणाया *

* जातां जातां ...

* * ज्यासि .

अभीशुना भयो स्त विजामेनामुमेय

केयो * * शीणस्ते * * ॥३॥

* नव * यस्वो * *

शौ ३३.९.१०.९७.२० इत्यादि

शौ ४ क १४.१.२ इत्यादि

पै १२०.४.१२ शौ ६.१५.२.१,
[५४.३.१२]

शौ ६.१३६.१

शौ २

शौ ३

शौ ६.१३७.२

शौ केशा नडा हव वर्धतां

शौ ६.१३८.५

एवा भिनन्नि ते मुक्कौ तस्मै त्वाम् अवसे हुवे ॥१॥
 त्वं वीरुधां अष्ठमामिभ्रुतास्य ओषधे ।
 इमं मे अद्य पुरुषं क्लीवम् ओपशिनं कृधि ॥२॥
 क्लीवं कृष्य ओपशिनम् अथो कुरीरिणं कृधि ।
 उभाभ्याम् अस्य प्रावभ्याम् इन्द्रो भिनन्त्वा आण्डौ ॥३॥
 क्लीवं त्वाकरं वध्रे वध्रि त्वाकरम् अरसं त्वाकरम् अरसारसो ऽसि ।
 कुरीरम् अस्य शीरिणि कुम्वं चावनिधमसि ॥४॥
 ये ते नाक्यौ देवकृते ययोस् तिष्ठति वृष्यम् ।
 न ते भिनन्नि [श]म्ययामुष्या [अधिमु]क्योः ॥५॥ ॥का०१॥

१.६९

॥ जायमानो निनुजत् सपत्नान् नो दतो भयम् ।
 ॥ स वै सपत्नानां सभा अवाल्लिप्सो अनाशयत् ॥१॥
 आराट् अरातिं कृणुते यशस् तमो ऽव बाधते ।
 अवाल्लिप्सः स यो मणिस् सहस्वान् अभिमातिहा ॥२॥
 इमं मणिम् अवाल्लिप्सं यस्मिन् आरोहयामसि ।
 स वै सपत्नान् आ दत्ते न एनं पातु विश्वतस् स एनं जरसे नयात् ॥३॥

॥का०४॥

१.७०

यानो जीविभ्यो न पितृन् उपैति न मानुषे दुष्कृतं दैधिषव्यम् ।
 अयन्त्रियः प्रथमो यो विवेश कृच्छ्रामिह ज्योतिर् अभ्यश्नुवाते ॥१॥
 नास्यौषधीष्व अयस्नु नाप्स्व अन्तरं नास्य सूर्यो ऽसंहशम् एति चक्षुः ।
 भूमिर् ब्रह्मि तरन्तम् एनं यन् मानुषे दुष्कृतं दैधिषव्यम् ॥२॥
 जिते देवा अमुजतैनो यतस् जित एनं मानुषेष्व अमुष्ट ।
 जिते तद् उ मैयारक्षे दते? प्र मुमुकं ज्योतिर् अधि दूरम् एति ॥३॥
 एमिः पासौर् दधिषुपतिर् विबद्धः परौपराव आपितो अङ्गेअङ्गे ।
 वि ते वृत्यन्तां विवृतो हि सन्ति भ्रूणश्चि पूषन् दुरितानि मृष्व ॥४॥

॥का०५॥ ॥अनु०१४॥

१.७१

अग्निर् टे विषाणि नयाद् इन्द्रो वा[युर्] बृहस्पतिः ।
 स ते धर्मम् अदीधरद् धाते? बभूव × × ॥१॥
 पुरपता विषम् अग्निः पश्चाद् अभि नुदत्य आयती ।
 वायुर् एनं दक्षिणतः पूषोत्तराद् अपानुदत् ॥२॥
 आ सहस्रीव? तरथ आरे अवाङ्क्ये तु नो विषम् ।
 एन्द्रो वामेन विस्पतिर् आ रूपेण बृहस्पतिः ॥३॥
 स्वर्गुष्टः कश्यपस्य सुराष्ट्रो जागरत् स्वे ।
 ऋषभस्याथ मा तुदः स्वे दत्ता विहृतो देवान् यज्ञेन बोधयः ॥४॥ ॥का०१॥

१.७२

महाजनाः प्रथमा ये दिदीविरे धनाय संगत्य महति जिवाजे ।
 एषां वरयः? प्रथमो जिगाय तस्यां लोकम् उद् मिदेयम् ॥१॥
 मेदिन्त्स् ते वैभीतकास् तत् त इन्द्र उपावतु ।
 अन्या वृक इव संरभ्य जिगीवान् अस्तम् आयसि ॥२॥

× × × ×

१.७३-७५

× × × × × × × × × ×

१.७६

× × × धनुर् ओजस्वान् आ तरुष्व? ।
 प्रतिवृद्वांर्दह? स × × × × रं कृणुष्व ॥१॥

* भिनदि * पुक्कौ
 अष्ठमामिभ्रुतस्योषधे
 * माम् * पौरुष क्लीवसोपशुन *
 * कुन्दोपशुनम् * कुरीरण *
 * * प्रावभ्याम् * * *
 . सुरस * * *
 कुवीरसस्य शीरिणि कुम्भं *
 ए ते नाक्यौ .. बृहद्
 * भिनदि [श]मया अमुष्या * [सु]णयो.

अवाल्लिप्सो *
 * अरातिं * * वृषव *
 . मणि * सातिह

यतो जीविभ्यो * * अपैति ...
 अयन्त्रियः प्रथमो . णुवाते
 नास्यो .
 * * * अयनं ..
 * देवायुततन यात वितनं म° *

* * ददुषीपतिर्
 * * * वृतां * * भूणश्चि पूषं * सष्ट

* * विष पायाद् * * *
 * * * अभीदरद् * वसुव = ×य×

. . नुदा
 . . वाङ्क्ये * *
 एन्द्रो ..

.. दिदीविरे धनाय संगत्य महति जिवाजे *
 . अग्निदेय
 * * वैभीतका * * इन्द्र उपावतु
 * वृकैव .. आयसि

शौ १.४७.३१.२

शौ ७.८४.२, ३ क१०.१८०.३, २

शौ ८२.१३ । मै ४.१४.१४३

शौ १.३५.२

शौ ३ [बामो
शौ इन्द्र इवेन्द्रियाण्यधि धार-

शौ ४१.२

शौ १६.३, १७.६

क १०.५८.४

क ३

क १

प्रत्य एनं याहि प्रति भङ्घ्य एनं विविजं नो ऽग्ने वित॥ × × ।
प्रत्यङ्कु एहि वर्तमानं जह्वाणः कृत्याकृतं दुष्कृतं माधि वोचः ॥२॥

× × हाद् धृदयं नाभि वस्ते यश् चक्षुषा मनसा यश् च वाचा ।
प्रत्यङ् अ॥ × × भ्याम् अभि तं बुभुषु कृत्याकृतं दुष्कृतं निह द्वाग्ने ॥३॥
प्रतीवोधश् चतुरक्षो × × अमेव वीडुभृत् ।
प्रभञ्ज्य छत्रं प्रति याह्य अग्ने कृत्याकृतं विध्य हृदये मर्मणि ॥४॥ ॥का०१॥

१.७७

इन्द्र क्षत्रम् अभि वामम् ओजो ऽजायथा वृषभ चर्यणीनाम् ।
अपातुनो जनम् अभिन्नयन्तम् उहं देवेभ्यो अकृणोर् उ लोकम् ॥१॥
मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठां परावत आ जगम्यात् परस्याः ।
[स्त्र]कं संशाय पविम् इन्द्र तिग्मं वि शत्रून् तादि वि मृधो नुदस्व ॥२॥]
॥का०२॥

१.७८

× × × × च पृथिवी उत द्यौर् अधिद्रुतः पृष्णिमातरः ।
× × × पविर् इव नैमिर् अघरस् सो [अ]स्तु ॥ ॥
यस्य त्रया गतम् अनुप्रयन्ति देवा मनुष्याः पशवश् च सर्वे ।
तं नो देवं मनो ऽपि ब्रवीतु सुनीतिर् नो नयतु द्विषते मा रघाम ॥ ॥
॥का०३॥

१.७९

वर्चस्वान् असि देवेषु वर्चस्वान् ओषधीष्व असि ।
अथो वर्चस्विनं कृधि यम् अश्वत्थाधि × × × ॥ ॥
× × × × ×

१.८०-८२

× × × × ×
× × × × ×

१.८३

× × × × ×
× × × × ×

[नैनं रक्षांसि न पिशाचास् सहन्ते देवानाम् ओजः प्रथमजं ह्य एतत् ।

[यो विभर्ति दा]क्षायणा हिरण्यं स जीवेषु कृणुते दीर्घम् आयुः ॥२॥

अपां रेतो ज्योतिर् ओजो बलं च वनस्पतीनाम् उत वीर्याणि ।

इन्द्र इव ऽइन्द्रियमवीरुधसो? [अ]स्मिन् सुवक्ष्यमाणो बिभरद्
धिरण्यम् ॥३॥

समाना मासांम् ऋतुभिर् द्वाहं संवत्सरस्य पयसा पिपर्मि ।

इन्द्रास्मी त्वा ब्रह्मणा वावृधानाव् आयुष्मन्तम् उत्तमं त्वा कराथः ॥४॥
॥का०१॥

१.८४

यत् ते चतस्रः प्रदिशो मनो जगाम दूरकम् ।

तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥१॥

यत् ते भूमिं चतुस्त्रकिं मनो [जगाम दूरकम् ।

[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥२॥

यत् ते यमं वैवस्वतं मनो [जगाम दूरकम् ।

[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥३॥

* एन * * भङ्घेनु * नग्ने ...
[प्र]त्यङ्कुषि * जह्वाण ... वोच

. वभूष ...
... वीडुभृता
प्रभञ्जनि शत्रून् .

... वषभा *
अपातुनो ...
* न भीमः ...
* परिभि

* * * यन्त .
.. ब्रवीतु पुनी .. मः

. धीष्वा

* क्षायणा .
अपो ...
... विश्व *

... ति
* * * वावृधानाम् ... ध

... प्रदिशो ...
... जीवसे
* * भूमिं चतस्रकिमनो
* * शर्म वैवस्वतं मनो

यत् ते वायुर् अन्तरिक्षे मनो [जगाम दूरकम् ।
तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥४॥
यत् ते समुद्रम् अर्णव मनो [जगाम दूरकम् ।
[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥५॥
यत् ते दिवं यत् पृथिवी मनो [जगाम दूरकम् ।
[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥६॥
यत् ते सूर्यं यद् उषसं मनो [जगाम दूरकम् ।
[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥७॥
यत् ते चन्द्रं नक्षत्राणि मनो [जगाम दूरकम् ।
[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥८॥
यत् ते अपो यद् ओषधी मनो [जगाम दूरकम् ।
[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥९॥
यत् ते परा परावतं मनो जगाम दूरकम् ।
तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥१०॥ ॥का०४॥

१.८५

यं शुक्लन् अप्सरसो यं बभ्राति बृहस्पतिः ।
त्वां कश्यपस्य ब्रह्मणा सविता पुनर् आ भरत् ॥१॥
सविताग्निर् ब्रह्म सोमस् त्वष्टा बृहस्पतिः ।
एते मरुद्युते त्वां ब्रह्मणा पुनर् आ भरन् ॥२॥
भद्रं वादं शिवं चक्षुर् मरुद्युताय कृण्वसि ।
इमां ह्य अस्मा ओषधिम् आ हरस्व अरुन्धती ॥३॥ ॥का०५॥ ॥अनु० १७॥

१.८६

त्रिम्यो रुद्रेभ्यः प्र वष न्त्य जा मि ? ज्येष्ठः कनिष्ठ उत मध्यमो यः ।
ज्योतिर् अकारः ? कवयस् सोमपा ये कण्वा यजन्ति निर् अतो वधेन ? ॥१॥
इन्द्राग्नी वीते हविषस् संविदानो समिद्धो ऽग्निस् समिद्धो गीर्भिर् इन्द्रः ।
उदेयां कण्वा निर् अतो अरातिम् आराद् रक्षांसि त प तो ष्य ? अस्मत् ॥२॥
वास्तोष् पते सुप्रजासस् सुवीरा षष्ठ्यांशानि शरदश् शतानि ।
बुहस् तु कण्वाभि निर् उदस्व शिवस् त्व अस्मान् उप सं विशस्व ॥३॥
या ते ह ष द ख ल स द्या ? च गोष्ठे या जाता शकधुमे सजयाम् ? ।
प्रयायां जत उत यस् सुभिश्चु ताश्वा त य ? स शिवो नो ऽस्तु ॥४॥
दुह्रा च उद्वती च स्थ [स] त द्वा ह्वा म त द्वा ह् ? नामधेयम् ।
रुद्रमेपिते स्थो वेना म प तो स्स न ? वृद्धं यो नो व्रेष्टि स मिद्यताम् ॥५॥
नीची नामास्य अघारा ? नाम नमस् ते ऽस्तु वातके ।
अन्यतो ऽस्मद् अघां ? हृषि ॥६॥
कज्जीते परि णो नमाग्नेण परि णो नम ।
अस्मानं तन्वं कृण्वहे अभ्य आ नस् सोम मृडय ? ॥७॥ ॥का०१॥

१.८७

१ त्वं द्रवो ऽसि पतिर् ओषधीनां विमिन्दान् यासि कन्या यवैनाम् ।
२ भिक्षसिरः कृमे जायां न्यस्य शरीरं भिन्यति भिन्यस्ति ॥१॥
३ यः कीकसास्तो विरजः परुषि यस्योद्धार उष्णीषस् ता हि ववे ।
४ इनिष्यमि बां निर् अतः परेतं तृणान् अत्तम् अविशी रि वाम् हव ॥२॥
५ यां यस् ते जडरेण्व अन्तः कस्मै वशं निरक्ष्वं मर्त्यैभ्यम् ।

* * वायुर् अन्तरिक्षे मनो

* * समुद्रमर्णव मनो

* * दिवं यत्पृथिवी मनो

* * सूर्यं यद् उषसं मनो

* * * नक्षत्राणि मनो

यत्ते आप ओषधी मनो

यत्ते परा परावृत मनो जगाम दूरक
तत्त जीवसे

य बभ्रातु *

त्व

सविताग्नि * * त्वष्टा *

, भर

भद्रां * सिवं , कृण्वसि
इमा .

ज्येष्ठ ...

हविमस् * * * समिधा * इन्द्र

दुह्राश्च शिवास्तु तस्मान् * * *

, सशिवता * *

* स्थौ

अन्यतास्मद् * *

रुचीते ..

... अघा (प्रान्ते अस्या) * * मृत्रय

* * * परितोषधीनां विमदन् * * यवैनां

... परुषि * उष्णिशस् * * *

१ हनिष्यामि वां निः अनः परेतं स्तायते तु प्रति वामतुत्सि ॥३॥
 २ ये नेयथुस् तेन पथा परेतं स्तायते तु प्रति वामतुत्सि ।
 ३ ब्रह्मणा वा न परिवृज्य समन्तं वृक्षस्यामि नकुल इव सर्पम् ॥४॥ ॥का० ॥

१.८८

यज्ञपतिम् ऋषय एनसाहुर् निर्भक्ता भागाद् अनुतप्यमानाः ।
 यद् एनशं चकृवान् वद्ध एष ततो विश्वकर्मन् प्र मुमुग्ध्य एनम् ॥१॥
 अनन्यान् सोमपानं मन्यमानो यज्ञस्य विद्वान् समयं न धीरः ।
 मध्व्यान् स्तोकां अप यान् रराध सं मा तेभिस् सृजद् विश्वकर्मा ॥२॥
 ये भक्षयन्तो न वसन्त्य आनुधुर् यान् अन्नयो अन्वतप्यन्त धिण्याः ।
 या तेषाम् अवया दुरिष्टा स्विष्टे तद् विश्वकर्मा कृणोतु ॥३॥
 भीमा ऋषयो नमस् तेभ्यश् चक्षुर् यद् एषां मनसश् च संदह् ।
 बृहस्पते महिषाय दिवं नमो विश्वकर्मन् नमस् ते पाह्य अस्मान् ॥४॥

॥का० ३॥

१.८९

सर्वा इमा ओषधयः पृथिव्याम् अधि निष्ठिताः ।
 अथैव भद्रकृत्वाम् असुरेभ्यो अजायत ॥१॥
 शतम् अप्सरसां शते सुन्वतीनां गन्धर्वपत्नीनां शतस्योन्द्रो ? ।
 १ अपकृतश्छिर्यः पतन्ति परोवातं पतन्ति रेण्वभिमस्सह ? ॥२॥
 चेतन्तीम् अश्मलां पलाम् इन्द्रो अप्सरसो अरत् ? ।
 वि वो यशो भजामहे वि वो हविष्यं मोदन्म् ।
 अपावरीह् अपो न्नुतामस्स द्यक्ष्मस पोन्नत वा तस्ते ? जने यथा ॥३॥

॥का० ४॥

१.९०

असितस्य विद्रथस्य लोहितस्य वनस्पते ।
 विकल्पकस्यापधे मोच्छिषः पिशितं चन ॥१॥
 उत् ते बलास तिष्ठतः कक्षे मुष्काव् अपाकृतौ ।
 वेदाहं तस्मिन् भेषजं शीपुद्राव् अभिचक्षणम् ॥२॥
 निर्बलासं बलासिनो विमलम् उत विद्रथम् ।
 परोपहत्यां ते वयं परा यक्ष्मं सुवामसि ॥३॥
 शीर्षोर्गम् अङ्गरोगं स्रक्चिवलं विलोहितम् ।
 परा ते उह्मन्तं यक्ष्मम् अधराञ्च सुवामसि ॥४॥ ॥का० ५॥ ॥अनु० १८॥

१.९१

पयो देवेषु पय ओषधीषु पय आशासु पयो [अ]न्तरिक्षे ।
 तन् मे धाता सविता च धत्तां विश्वे तद् देवा अभि सं गृणन्तु ॥१॥
 पयो यद् अप्सु पय उस्त्रियासु पय उत्सेषु ? पय उत पर्वतेषु ।
 तन् मे धाता सविता च धत्तां विश्वे तद् देवा अभि सं गृणन्तु ॥२॥
 यन् मुगेषु पयो विष्टम् अस्ति यद् एजति पतति यत् पतत्रिषु ।
 तन् मे धाता सविता च धत्तां विश्वे तद् देवा अभि सं गृणन्तु ॥३॥
 यानि पर्यासि दिव्य आर्पितानि यान्य् अन्तरिक्षे बहुधा बह्वनि ।
 तेषाम् ईशाने वशिनी नो [अ]द्य प्र दत्तां द्यावापृथिवी अह्णीयमाने ॥४॥

॥का० १॥

१.९२

आगन्मेमां सुमतिं विश्वरूपां यस्यां पूर्वम् अनु तद् देव एकः ।
 सा नस् सूक्तं जुजुषाणा शमीभ्यस् सा नो वृणीतां सुमनस्यमाना ॥१॥
 इयं देवी सुमतिर् विश्वरूपा शिल्पं कृष्वाना चरति चरेषु ।
 तां राजानं कवयो हस्तु केतैर् अराजानश् च वदने पुनन्ति ॥२॥
 १ अग्निर् या मामि त्यम् उप सं सदेम वाचप्रिये मधुमत्या वदन्तः ? ।
 सोमो राजा वरुणो मित्रो धर्मा मयि श्रीयमाणा उप सं नमन्तु ॥३॥

ग्नायदे .
 येनतुस्तेन * ग्नायदे
 परिदृश्य . चकुलैव * ॥३॥

* ऋषयेन आहुर्निभगता * ना
 * चकृमा सुमुग्धेन
 नान्यान् सोमपा * विद्वान्
 मयस्या * उप वा रराधन् * नरैन् *
 * वृक्षयन्तो * विपुत्वाभी * अन्नतप्यन्
 * तेषाम् * स्मिष्ट ...
 भीम ... पथा * *

[धृष्या

* इमा उपधयः * अवि ..

चेतन्तीन् * पपलाम् ..
 * यशो . हविष्य *

* विद्रथस्य ..
 * स्त्रोषधे * पिशितं *
 तद् * तिष्ठतः कः के * कृतं
 विदाहं तस्मिन् * शीपु *
 ...विद्रथ
 हस्यां ...

.. अधरान्तं *

.. पयाशासि * *
 * * दाता ...
 .. उत्सेषु * वत् *
 धर्मे * * द . .
 ...षद् * * * *
 * * * * द . .
 ... रिक्ष * *
 अह्णीयमानो

. दत्त *
 ...समीभ्यस् * न * मानाः
 ...चनेषु

.. मित्र * * श्रियमाणा ..

चतस्रो दिशः प्रदिशो ह पञ्च पङ्क उर्वरि आह रजसो विमाना ।
 इदंशान्ताः कृतवधं च ते मा प्याययन्तु भुवनस्य गोपाः ॥३॥
 यथादिन्या अंगुम् अप्याययन्ति यथाक्षितम् अक्षितयः पिवन्ति ।
 एवा मां इन्द्रो वरुणो बृहस्पतिर् आ प्याययन्तु भुवनस्य गोपाः ॥४॥

॥का०२॥

१.१०३

आगन् रात्री संगमनी वसुनां विश्वं पुष्टं वस्व आवेशयन्ती ।
 अमावास्यां हविषा विधेमोजं वसाना पयसा न आगन् ॥१॥
 मा त्वा रात्रि पुरो दमन् मोत पश्चाद् विभावरि ।
 आयुष्मन्तस् सुप्रजसस् सुवीरा हृद्यास् सत्वा[नस्] ? सुवर्चसः ॥२॥
 यस्य देवस्य सुमतौ सुमति गृह्णामः ?
 आ मा पुष्टिं च पोष्यं च राज्यं आ देवानां सुमतौ स्याम ॥३॥
 अहम् एवास्म्य अमावास्या मा[म्] आ वसन्तु सुरुतो मयीमे ।
 मयि देवा उभयं साध्याश्च चेन्द्रज्येष्ठास् सम् अगच्छन्त सर्वे ॥४॥ ॥का०३॥

१.१०४

प्रथमो ह व्य उवात्ससा धेनुर् अमवद् यमे ।
 सा न् पयस्वती दुहा उत्तरामुत्तरां समाम् ॥१॥
 यां देवाः प्रतिनन्दन्ति धेनुं रात्रिम् उपासीम ।
 संवत्सरस्य या पत्नी सा नो अस्तु सुमङ्गला ॥२॥
 संवत्सरस्य प्रतिमां ये त्वा रात्रिम् उपासते ।
 तेषाम् आयुष्मतीं प्रजां रायस् पोषेण स सृज ॥३॥
 इयम् एव सा या प्रथमा व्यौच्छत् साप्स्व अन्तश् चरति प्रविष्टा ।
 वयूर मियाय तवगजं जनित्री त्रय एतां महिमानस् सचन्ते ॥४॥ ॥का०४॥

१.१०५

वानस्पत्यां प्राचाणो धोषम् अकत हविष् कृण्वन्तः परिवत्सरीणम् ।
 एकाष्टकायै हविषा विधेम वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥१॥
 इडायास् पदं घृतवत् सरीसृपं जातवेदः प्रति हव्या गृभाय ।
 ये ग्राम्याः पशवो विश्वरूपास् तेषां सप्तानां मयि रन्तिर् अस्तु ॥२॥
 इडया जुह्वतो हविर् देवान् घृतवता यजे ।
 गृहान् अनुभ्यतो वयं सं विशेमोप ? गोमतः ॥३॥
 यजूर् कृत्विभ्य आतवेभ्यो माद्रथस् संवत्सराय च ।
 आत्रे विधात्रे ससृधे भूतस्य पतये यजे ॥४॥ ॥का०५॥

१.१०६

आयम् अगन् संवत्सरः पतिर् एकाष्टके तव ।
 तस्मै जुहोमि हविषा घृतेनासौ नश् शर्म यच्छतु ॥१॥
 एकाष्टकायै हविषा विधेमर्तुं पञ्चाशुप्रविष्टा ।
 सस्येन सस्यम् उप सं चरताम् अरिष्टास् सन्त ? उप सं चरेम ॥२॥
 वसन्तो ग्रीष्मो मधुमन्तो वर्षाश्च शरद् धेमन्तं कृतवो नो जुषन्ताम् ।
 आ नो गोषु विशन्व आ प्रजायां शर्मण्य एषां त्रिवरुधे स्याम ॥३॥
 एकाष्टका तपसा तप्य[मा]ना जजान गभं महिमानम् इन्द्रम् ।
 तेन देवा व्य असहन्त शत्रून् हन्तासुराणाम् अभवच्च छचीपतिः ॥४॥

आहु * *

यथादिन्या पिवन्ति

आगन् रात्रीन् ०न्ति

अमावस्या वसानः * नानं

दम सोत * *

. दवाना * स्यामा

सुरुतो मेम

* * व्यास सा * अमवद् *

उत्तरामुत्तरां सना

.. रात्रिमुपासी

संवत्सरस्य या पत्नी सा नो अस्तु सुमङ्गला

संवत्सरस्य प्रतिमा * त्वा रात्रिमुपासते

पोषेण सं सृज

. अन्तश्चरति प्रविष्टा

वयूरमियाय तवगजनित्री त्रित एतां * *

वसन्तस्य * धोषमत्रात हविष्ण्वन्तः परिवत्सरीणम्

एकाष्टकायै

* * * सरीसृपं जातवेदः प्रति हव्या गृभाय

ये ग्राम्याः पशवो विश्वरूपास्तपसा सप्तानां मयि

. जुजे

[रन्तिर् *

गृहाननुभ्यतो * वृषदे सोप गोमत

* * * माभ्यस .

* विषधे ... वज

* वयं .

* * * घृतेनसौ ..

एकाष्टकायै विधेमो कर्तुं पचानं

सस्येन * * * चरन्त अरिष्टा स्यन्तुम् * * * मा

वसन्तो ग्रीष्मो मधुमन्त * * * धेमह * * *

* * * विशस्व * * * शिशुमन्येषां * *

एकाष्टका तपसा तप्यना

. . .

* * * विषहन्त शत्रून् हन्तासु * छचीपतिः

शौ ७^{३-६} वा ३.४९^{१,२} इत्यादि

पूर्णां दर्वे परा पत सुपूर्णा पुनर् आ पत ।
सर्वान् यन्नान् संपृचतीपम् ऊर्जं न आ भर ॥५॥
इडया पशुभिस् सह सरस्वति त्वम् अस्मासु रायस् पोपं नि यच्छ ॥६॥
॥का^६॥ ॥अनु^{१०} १॥

१.१०७

क १०.१६८.१

वातस्य नु महिमा[नं] रथस्य भञ्जयन् एति स्तनयन् अस्य घोषः ।
दिवस्पृष्टं यात्य अरुणानि कृण्वन् अथो एति पृथिव्या रेणुम् अस्यन् ॥१॥

क २

सं प्रेरते अनु वातस्य विष्टां ऐनं गच्छन्ति सुमना इव योपाः ।

क ४

तंभिर् विद्वान् सरथं देवं ह्यते पतिर् विश्वस्य भुवनस्य गोपाः ॥२॥

क ३ गो मा १.२.८

आत्मा वै देवानां भुवनस्य गोपा यथावशं चरति देव एकः ।
घोष इद् अस्य श्रूयते न रूपं तस्मै वाताय हविषा विधेम ॥३॥
अन्तरिक्षे पथिभिर् इयमानो न नि विशति कतमच्च चनाहः ।

शौ १०.८.१४^{३,४}

अपां योनिं प्रथमजां कृतस्य कृ स्विज् जातं कुत आ बभूव ॥४॥

अन्तरिक्षे पतयन्तं वात त्वाम् आशुम् आशुभिः ।
पश्यन्ति सर्वे चक्षुषा न सर्वे मनसा विदुः ॥५॥

शौ १९.२०.१-४

उपत्रिकं सं च वि च त्र त्रियैर्मंचतुरेकजं ?
तं मातरिश्वा न देवं दिवो देवा अवासृजन ॥६॥ ॥का^१॥

१.१०८

अप न्ययुः पौरुषेयं वर्धं यम् इन्द्राग्नी धाता सविता बृहस्पतिः ।
सोमो राजा वरुणो अश्विना यमः पूषास्मान् परि पातु मृत्योः ॥१॥

यानि चकार भुवनस्य यस्य पतिः प्रजापतिर् मातरिश्वा प्रजाभ्यः ।

प्रदिशो यानि वसते विशथ च तानि [मि] वर्माणि बहुलानि सन्तु ॥२॥

यत् [ति] तनूष् अनहन्त देवा विराजो योधिनः ।

इन्द्रो यच्च चक्रे वर्मं तद् अस्मान् पातु विश्वतः ॥३॥

वर्मं मे द्यावापृथिवी वर्माहर् वर्मं सूर्यः ।

वर्मं मे विश्वे देवाः कृण्वन् मा [मा] प्रापत् प्रतीचिका ॥४॥ ॥का^२॥

१.१०९

शौ ७.४२.१ क ६.७४.२

सोमा रुद्रा वि बृहते विषुचीम् अमीवा या नो गयम् आविवेश ।

बाधेथां द्वेपो निरकृतिं च पराचैः कृतं चिद् एनं प्र मुमुकम् अस्मत् ॥१॥

क ४ शौ ५.६.७

तिग्मायुधौ तिग्महेती सुरोवा सोमा रुद्रा इह सु मृडतं नः ।

शौ ८

प्र णो मुञ्चतं दुरिताद् अ वद्याद् गोपायतं नस सुमनस्यमानौ ॥२॥

क १.१२

सोमा रुद्रा धारयेथाम् असुर्यं वि वाम् इष्टाव अरम् अश्नुवाते ।

युधं नो धत्तम् इह भेषजानि प्र यच्छतं वृषणा जैत्वानि ॥३॥

शौ ७.४२.२

सोमा रुद्रा युवम् अस्मास्व अन्तस् तनूषु विश्वा भेषजानि धत्तम् ।

अव स्यतं मुञ्चतं किं चिद् एनो अङ्गेषु बद्धम् उत यन् मृशते ॥४॥ ॥का^३॥

१.११०

शौ १९.५८ १-४

घृतस्य जूतिस् सुमनास सुदेवा संवत्सरं हविषा वर्धयन्ती ।

ओत्रं चक्षुः प्राणो अच्छिन्नो नो [अ]स्व अच्छिन्ना वयम् आयुषो वर्चसः ॥१॥

उपास्मान् प्राणो ह्ययताम् उप वयं प्राणं हवामहे ।

* द्रव्य ..

मर्वाण्यश्नान् संपृचती इयम् न सा भृत्य (प्रान्ते
[इयम् न सा भृत्य इ पाठः])

.. भजयन् * * * घोषा

दिवस्पृष्टं यात्य अरुणानि * * * एभि * * * अयन्

* * * अनु वातस्य * नैनं * सुमनेव घोषा

नाभिर्विद्वान् ..

* * * * गोप .

घोषैदस्य * * * नस्मै .. मा

. नं * कतमंश् *

सिज् * कुज् * *

'भि

.. देवावास्मजं

अपां विदुः पौरुषेयं * सविन्द्राग्नी * सविता *

* * * वरुणो अश्विना यमः पूषास्मान् परि मृत्योः

यानि चकार भुवनस्य यस्य * * * मातरिश्वा प्रजाभ्यः

प्रदिशो यानि वसते विशथ * * * वर्माणि बहुलानि *

* * * तनुष्वनहन्ति * विराज योधिना

* यश् * * * तस्मात् * *

* से * वमाहर् .

* * * * कृण्वन् ..

* * * विषुचीसमीवा ...

बाधेथां द्वेपो * * * कृतं * * * मुमुकमस्मात्

.. इह सु मृडयतातः

* णो मुञ्चतं .. मानौः

* * * असुर्यं जि वासिष्ठा वरमण्यवतै

* * * धत्तं विह * * * यच्छतं वृषणा जैत्वानि

* * * अस्मास्वन्तस्मिन् विह्व * *

* * * स्यतं मुञ्चतं * चितेनो अङ्गेषु बद्धम् * यद् मृशते

घृतस्य जूतिस्सुमनास्वदेवास्संवत्सरं हविषा वर्धयन्ती

* चक्षुः प्राण * * * अच्छिन्ना वयम् आयुषो वर्चसा

अपां * ह्ययताम् वय प्राणो हवामहे

वर्चो जग्राह पृथिव्य अन्तरिक्षं वर्चस् सोमो बृहस्पतिर् विभर्ति ॥२॥
वर्चसो द्यावापृथिवी संप्रहृणी वसुवधुर् वर्चो गृहीत्वा पृथिवीम् अनुसंचरेम ।
यशसा गावो गोपतिम् उप तिष्ठन्त्य आयतीर यशो गृहीत्वा पृथिवीम्
अनुसंचरेम ॥३॥

क १०.१०१.८

व्रजं कृणुष्वं स हि वो नृपाणो वर्मा सीव्यष्वं बहुला पृथुनि ।
पुरं कृणुष्वम् आयसीर अधृष्टा मा वस् सुबोच चमसो दृढता तम् ॥४॥

॥का०४॥

१.१११

न्यग् वातो वाति न्यक् तपति सूर्यः ।
नीचीनम् अधन्या दुहे न्यग् भवतु ते विषम् ॥१॥

शी २.०१.० क १०.१०१.१

नि गावो गोष्ठे असदन् नि वत्सटिंटांघ्रां ? ।
न्य ऊर्मयो नदीनां न्य उच्छुष्मा रसानाम् ॥२॥
अहीनाम् एकानां सं हि शीर्षाण्य अग्रं हृदं सहस्रबाहुः ।
परी द्रव्या नि जमहे विषं तुराणा विषामरुक्षतामुत ? ।
कृणोमि विश्वं मेघजम् आह्वेयम् अरसं विषम् ॥३॥ ॥का०५॥

शी ० ५०.० क १.१११.४

१.११२

इमातरौ सवासिनौ वर्चसाब्जे अहं समनामह्येनयोर्वर्चो ? ।
यथा नो बहवो विदुः ॥१॥
वर्चसा पीना पृथिवी सूर्येणोत्तमिता द्यौः ।
द्विषीयां पद्यासो वा ते तान्यच्छे समौर्वा ? ॥२॥
वेद वै वां नामधेयं जिगीवद् अपराजितं प्रजां च बह्वीम् आ शासे ।
राष्ट्रं चेन्द्राभिरक्षितं विदूषी वां नामधेयम् अश्विना सारथ्यं मधु ॥३॥
सूर्यो वै चक्षुर् भूतानां प्रजां धारयतं मयि रयि धारयतं मयि ।
शत्रवा व्यतनोम्य क्रग्न्यां जघनेन च ? ।
तस्मिन् यो बध्यते बन्धे स मे अस्तु नियक्षकः ॥४॥

॥का०६॥ ॥अनु०२२॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां प्रथमकाण्डस् समाप्तः ॥

२.१

अरसं प्राच्यं विषम् अरसं यद् उदीच्यम् ।
अथेदम् अधराच्यं करम्मेण वि कल्पते ॥१॥
करम्मं कृत्वा तुरीयं पीवस्पाकम् उदाहृतम् ? ।
क्षुधा किल त्वा दुष्टनो जक्षिषीष्यस्य ? न ररूपः ॥२॥
वि ते मदं सारयति ? शरुम् इव पातयामसि ।
परि त्वा वर्मैव शन्त्वं ? वचसा स्थापयामसि ॥३॥
परि ग्रामम् इवाचितं परि त्वा स्थापयामसि ।
तिष्ठा वृक्ष इव स्थामन्व अभिखाते ? न ररूपः ॥४॥
पवस्त्वैस् त्वा परे अकीणन् दूशैर्मिर् अजिनैर् उत ।
प्रकीर् असि त्वम् ओषधे अभिखाते ? न ररूपः ॥५॥ ॥का०१॥

शी ४.०.२-६

शी तिर्ष पीवस्पाकमुदारविश्व

१ शौ जक्षिषाम्

२ शौ मदापति

३ शौ वरुमिव वेपन्तं

४ साधवाः अभिपाते (अभिखननेन
(बन्धे ओषधे)

* * पृथिव्यान्तरिक्षं * सोमो बृहस्पतिर्विभर्ति
वर्चसा पादपृथिवी संघ्राणी * * * अनु
* गोपतेस् * ति तिष्ठन्त्यायतीर् * * पृथिवीमनु

* कृणुष्व * हि * * सीव्यष्वं * *

पुनः कृणुष्वस् * अस्मृष्टां * सुलोश् * दृढता ति

न्यदातो वाति न्यक्तपति *

* * दुह न्यग्भवतु ते *

न्यन्मयो .

* न .

. जिगवां

* चन्द्रा ...

सुरीव * * * धारयितं * रसि ..

. म मे अस्तु * ॥ ओ स मे अस्तु निक्षकः ॥ ॥

* पैपला .

ओ निमस्तिश्लोतमावै ॥ ॥ ओ रसं ...

यथेदस् .

... पिक्स्साकम् *

* कृत्वा जुष्टनो * नु ररूपः

. सरयति शन्तमिव *

.. वर्मिव शन्तं वर्चसा *

* प्राप्यवाचितं ...

वृक्षा वृक्षेव स्थासं अमिषाते * ररूपः

पवस्त्वं यस्त्वा परियक्तीणं दुरूपेभिरजनीर् *

... ओषधी अतिपात * रूनमः

२.२

आवेद्य द्यावापृथिवी आवेद्य भगम् अभिना ।
 आवेद्य ब्रह्मणस् पतिं कृणोम्य अरिं सं विपम् ॥१॥
 ऽवसो हे दद विषं यद् एतद् अहम् आशियम् ।
 ऽउतैर दद्यात् प्ररुषो भवादि जगद् पुनः ? ॥२॥
 मां विभेद् न मरिष्यसि परि त्वा पामि विश्वतः ।

क खि २.१.१^२ शौ ५.३०.८^१
 १ सा म २.६.१८^२
 वा १६.५^१ त ४.५.१.२.१.२^२ तै
 [२.५.२.१^२ का १७.१.१^२ २

रसं विपस्य नाविदम् ऊर्ध्व फेनम् अदन्त इव ॥३॥
 अपावोचद् अपवक्ता प्रथमो दैव्यो भिषक् ।
 सम उ गच्छासीन्द्रजा यवयावा च विपद्रुपणः ॥४॥
 यच्च च पिष्टं यच्च चापिष्टं यच्च च गृह्यं यच्च चदिह्यम् ? ।
 देवस्य सर्वस्य विद्वान् सो ऽरसं कृणुतां विपम् ॥५॥ ॥का^००॥

२.३

क्षेत्रियात् त्वा निर्ऋत्या जामिशंसाद् द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य पाशात् ।
 अनागसं ब्रह्मणा त्वा कृणोमि शिवे ते द्यावापृथिवीह भूताम् ॥१॥
 शं ते अग्निस् सहाङ्गिर् अस्तु शं गावस् सहोषधीभिः ।
 शम् अन्तरिक्षं सहवातम् अस्तु ते शं ते भवन्तु प्रदिशश् चतस्रः ॥२॥
 या देवीः प्रदिशश् चतस्रो वातपत्नीर् अभि सूर्यो विचष्टे ।
 तास्व एतं जरस् आ दधामि प्र यक्ष्म पतु निर्ऋतिः पराचैः ॥३॥
 सूर्यम् क्रतुं तमसो ग्राह्या यथा देवा मुञ्चन्तो अस्वजन् परेतास् ? ।
 एवां त्वां क्षेत्रियान् निर्ऋत्या जामिशंसाद् द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य
 पाशात् ॥४॥

शौ २.१०.१
 [शौ २.१^२
 तैत्रा २.५.६.२ हिगृ २.३.१०
 शौ ३.१^२
 शौ ४ तैत्रा, हिगृ २.४.१
 शौ ८^१ तैत्रा ३ हिगृ २.३.१०

अमोचि यक्ष्माद् दुरिताद् अवयाद् द्रुहः पाशाद् ग्राह्याश् चोद अमोचि ।
 अहा अवर्तिम् अविदत् स्योनम् अप्य अभूद् भद्रे सुकृतस्य लोके ॥५॥ ॥का^०३॥

२.४

निस्सालां धिषण्यां धिषणाम् एकवाद्यां जिघत्स्वम् ।
 सर्वार्थं चण्डस्य नप्त्यो नाशायामस् सदान्वाः ॥१॥
 ऽयदि वा घ ? क्षेत्रिया यदि वा पुरुषेयिताः ।
 यदि स्थ दस्युभ्यो जाता नश्यतेतस् सदान्वाः ॥२॥
 परि धामान् आसाम् आशुः गाष्टाम् इवासरम् ।
 अजैर् सर्वान् आजीन् वो नश्यतेतस् सदान्वाः ॥३॥
 निर् वो गोष्टाद् अजामसि निर् योनेर् निर् उपानसात् ।
 निर् वो मगुन्या दुहितरो गृहेभ्यश् चातयामसि ॥४॥
 अमुष्मिन् अदरे गृहे सर्वास् सन्तव अराज्यः ।
 तत्र पाप्मा न्य उच्यतु ? सर्वार्थं च यातुघान्यः ॥५॥ ॥का^०४॥

तैत्रा २-३ शौ ६.१^२
 शौ ७.१^२
 शौ २.१.१.४.५,६,७,८,९
 शौ छण्ड धिषणं
 शौ असरन् । सायणः ग्लाष्टाम्
 [[काष्ठापरपर्वः]

शौ २.१.२.१,३,२,४-६,८,७

२.५

द्यावापृथिवी उर्व अन्तरिक्षं क्षेत्रस्य पन्त्य [उरुगायो ऽङ्कतः ।
 उतान्तरिक्षम् उर्व वातगोपं ते [अ]नु तप्यन्तां मयि तप्यमाने ॥१॥
 इदम् इन्द्र शृणुहि सोमप यत् त्वा हृदा शोचता जोहवीमि ।
 वृश्चमि तं कुलिशेनेव वृक्षं यो [अ]स्माकं मन इदं हिनस्ति ॥२॥
 इदं देवाश् शृणुत ये यज्ञियास् स्थ भरद्वाजो मह्यम् उक्त्यानि शंसतु ।
 पाशे स बद्धो दुरिते ऽमि युज्यतां यो [अ]स्माकं मन इदं हिनस्ति ॥३॥
 अशीतिभिस् तिसृभिस् सामगेभिर् आदित्येभिर् वसुभिर् अङ्गिरोभिः ।
 इष्टापूर्तम् अवतु नः पितृणाम् आसुं ददे हरसा दैव्येन ॥४॥

आशिषद् * आविष
 आविष

मरिष्यमि * * मामि *

दैव्य *
 ममगच्छमिन्द्रजा यवयाव वो विषद्रुपणिः
 यग * * यश * यशगृहं यक्ष देहो
 देवास * विदं * * कृणुता *

क्षेत्रिया * * जहानिशंसा द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य
 * ब्रह्मणा * * शिव . [पाशात्
 * * * सह धीमिर् * मं * सद्यो
 प्रदिशश्चतस्रः
 ... वातपत्नीर् .
 * एतं * * ददमि * क्षमेत * * नः
 * * चमसो * * * सुञ्चन्तु * * तमः
 एवां * क्षेत्रिया निर्ऋत्या जहानिशंसा द्रुहो
 [मुञ्चामि * पाशा
 अहो मौचि यक्ष्मा दुरिता वदयाद् द्रुहः पाशद् ..
 जुहारीवतिर् * स्युनाम् * अमृत ...

* धिषण्यं * एका *
 सर्वक्षयम् नपतिवो * * दात्वा
 या देवाश् क्षेत्रियाश्च... ता
 यदसु दक्षिभ्यो... दात्वा
 * * * आश्रगाष्टाम् *
 अजीषो * आजीन्यो * * दात्वा
 निर * * * योनिनृपानश्च

* * * सर्वास्मिन्तरावः
 * * नि यच्छतु सर्वं ...

. क्षेत्रस्य पत्निर्गायोऽङ्कतः
 उतान्तरिक्षमुवातगोपं तेनु तप्यन्तां मयि तप्यमाने
 यदम् * शृणुहि * य ...
 वृश्चामि ...
 * * * शृणुते * * स्त * * उक्त्यानि *
 * * * शृज्यतां ...
 ... आदित्येभिर् वसुभिर् अङ्गिरोभिः
 इष्टापूर्तम् अवतु नः पितृणां मासुं ददे हरसा दैव्येन

श्री ३.१.१.१.१.१.१.१

२.१३

सं वस् सृजात् अर्यमा सं पूषा सं बृहस्पतिः ।

सम् इन्द्रो यो धनंजय इह पुष्यति यद् वसु ॥१॥

इहैव गाव एतनेहो शका इव पुष्यत ।

इहो अद्य? प्र जायध्वं मयि सञ्जानम् अस्तु वः ॥२॥

मया गावो गोपतिना? सचध्वं मयि वो गोष्ठ इह पोषयति ।

गायस् पोषेण बहुला भवन्तीर् जीवा जीवन्तीर् उप वस् सदेम ॥३॥

सं वो गोष्ठेन सुपदा सं रय्या सं सुपुष्टया ।

अहर्जातस्य यन् नाम तेना वस् सं सृजामसि ॥४॥

संजग्मना अविहृता अस्मिन् गोष्ठे करीषिणीः ।

विभ्रतीस् सोम्य हविस् स्वावेशा म एतन ॥५॥ ॥का१॥३॥

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

२.१४

उद्यन् आदित्यः किमीन् हन्तु सूर्यो निम्रोचन् रश्मिभिः ।

हन्तु ये [अ]न्तः किमयो गवि नः ॥१॥

यो द्विशीपो चतुरक्षः किमिस् सारङ्गो अर्जुनो हतः ।

हतभ्राता किमिस् हतमाता हतस्वसा ॥२॥

हतो राजा किमीणाम् उतैषां स्थपतिस् हतः ।

हतासो [अ]स्य वेशसो हतासः परिवेशसः ॥३॥

प्र ते शृणामि श्रेष्ठे याभ्यां वितुदायसि ।

अथो भिनश्चि तं कुम्भं यस्मिन् ते निहितं विषम् ॥४॥

अत्रिवत् त्वा किमे हन्मि कण्ववज् जमदग्निवत् ।

अरास्यस्य ब्रह्मणा सर्वे ते किमयो हताः ॥५॥ ॥का१॥४॥

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री ५.१.१.१.१.१.१.१

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री १.१.१.१.१.१.१.१

श्री ५.१.१.१.१.१.१.१

श्री ६

श्री १.१.१.१.१.१.१.१

श्री ३

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री ३

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री ३

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री ३

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री ३

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री ३

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री ३

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री ३

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री ३

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री ३

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री ३

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री ३

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री ३

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री ३

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री ३

२.१६

या शक्नु संजयात् सहमानाभिभूः असि ।

साम्भू प्रतिप्राशो जयारसान् कृण्व ओषधे ॥१॥

सुपणैस् त्वान् अविन्दत् सुकरस् त्वाखनन् नसा ।

इन्द्रस् त्वा चक्रे बाहाव असुरभ्यः स्तरीतवे ॥२॥

पादाम् इन्द्रो व्य आशान् घन्तवा असुरेभ्यः ।

तयाह शक्नु साक्ष्य इन्द्रस् सालावृकी इव ॥३॥

रुद्र जलापमपज नीलशिखण्ड कर्मकृत् ।

प्राशं दुरस्यतो जहि यो [अ]स्मी अमि दासति ॥४॥

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

श्री २.१.१.१.१.१.१.१

* वस् सं *

* इन्द्रो यो धनंजय * पुष्यति * वसु

* गाव येनेहो शका

* यद्य .

* गोपत्याम्

वा सदेमा

०जातम् * * तेन मस्मसृजामसि

संजानानां विहृताम्...०णा

* सोम्य .. स एतनः

उद्यन् आदित्यः किमीन् निम्रोचन् *

..गवी *

किमिदृशगो * *

हतव्राता किमिन्तमहता हतस्वसा

स्थपतिस् *

* * वेषसो ...

प तेष * * याभ्या यत् वितदायसि

* भिनश्चि निहत *

* * कुम्भे

अगरस्य .

इन्द्राद * मदि

* पिनरम * कृमा दृशव खल्वाडिव

...अदृष्टां

अलग्ण्डन् सर्वो शल्लान किमण वचसा जम्भयामसि ॥२॥

अलग्ण्डन् * * वेदेन दुनादुनारसा सुवं

सृष्टामसृष्टीन्वकिलासि वाचान्यथा * न्यखिलच्छ-

अलाहल्यह शीर्षण्यम् * पाश्चैव्यं कृमा [वातः

* यर किमिण वचसा जम्भ

* * तजो * चक्त्रि

* * तजो * चक्त्रि

* * तजो * चक्त्रि

* * तजो * चक्त्रि

* * तजो * चक्त्रि

* * तजो * चक्त्रि

* * तजो * चक्त्रि

* * तजो * चक्त्रि

* * तजो * चक्त्रि

* * तजो * चक्त्रि

* * तजो * चक्त्रि

* * तजो * चक्त्रि

* * तजो * चक्त्रि

* * तजो * चक्त्रि

* * तजो * चक्त्रि

* * तजो * चक्त्रि

श्री ७

श्री २.२०.१,५,२,४,३

श्री २.९.२३.४

श्री यत्सुपर्णा विवक्षयो अनमीवा
[विवक्षवः]श्री ६.२८.१ का ३६.१५ तैत्रा
[२.७.७.१]

श्री २ तैत्रा १,२ का

श्री ४ तैत्रा १ का

श्री ३ तैत्रा २ का

तस्य प्राशं [त्वं] जहि यो न इन्द्रमिदासति ।
अधि नो ब्रूहि शक्तिमि० प्राशि माम् उत्तरं कृधि ॥५॥ ॥का०१॥

२.१७

यथेदं भूम्या अधि वातस् तृणम् मथायति ।
एवा मथनामि ते मनो यथा मां कामिन्यु अस एवामम् अन्व आयासि ॥१॥
एयम् अगन् पतिकामा जनिकामो ऽहम् आगमम् ।
अश्व० कनिकदद् यथा भगेनाहं सहागमम् ॥२॥
सं चेन् नयाथो अश्विना कामिना सं च नेपथः ।
सं वा मनास्य अगमत सं चक्षूषि सम् उ ब्रता ॥३॥
यद् अन्तरं तद् बाह्यं यद् बाह्यं तद् अन्तरम् ।
कन्यानां विश्वरूपाणां मनो गृह्णाद् ओषधे ॥४॥
यास् सुपर्णा ऽरक्षणा वा न वक्ष्ण वा ? ।
तत्र त अपि तं मनश् शल्य इव कुल्लं ? यथा ॥५॥ ॥का०२॥

२.१८

सिंहं व्याघ्रं उत या पृदाकौ त्विषिर् अग्नौ ब्राह्मणे सूयं या ।
इन्द्रं या देवी सुभगा ववर्धे सा न ऐतु वर्वसा संविदानां ॥१॥
या हस्तिनि द्वीपिनि या हिरण्ये त्विषिर् अश्वेषु पुरुषेषु गोषु ।
इन्द्रं या देवी सुभगा ववर्धे सा न ऐतु वर्वसा संविदानां ॥२॥
या राजन्ये दुन्दुभावा आयतायां त्विषिर् अश्वेनायां ? स्तनयित्वोर् घोषे या ।
इन्द्रं या देवी सुभगा ववर्धे सा न ऐतु वर्वसा संविदानां ॥३॥
रथे अक्षेषु वृषभस्य वाजे पर्जन्ये वाते वरुणस्य शुभ्रे ।
इन्द्रं या देवी सुभगा ववर्धे सा न ऐतु वर्वसा संविदानां ॥४॥
या रुद्रेषु या वसुष्व आदित्येषु मरुतु या त्विषिर् विश्वेषु देवेषु ।
[इन्द्रं या देवी सुभगा ववर्धे] सा न ऐतु वर्वसा संविदाना ॥५॥ ॥का०३॥

२.१९

यदि गाधानां यदि नाव्यानां नदीनां पारे नृपतिस् सखा नः ।
विश्वे देवासो अग्नि रक्षतेमं यथा जीवो विदथम् आविदासि ॥१॥
यस्य अवारे यदि वा घ पारे यदि धन्वनि नृपतिस् सखा नः ।
[विश्वे देवासो अग्नि रक्षतेमं यथा जीवो विदथम् आविदासि] ॥२॥
यद्यत्सुहृत्पां ? यदि समृत्यां नृपतिस् सखा नः ।
[विश्वे देवासो अग्नि रक्षतेमं यथा जीवो विदथम् आविदासि] ॥३॥
अथ स्य म्यंतां मघने भवान्त्वे न सूर्ये मघवान् पृतन्याम् ? ।
विश्वे देवासो अग्नि रक्षतेमं यथा जीवो विदथम् आविदासि ॥४॥
इमं मृत्यो मैत्रं हिंसीस् यो मां हृदामनुसाच गोपा ? ।
यो मां पिपति यम् अहं पिपमि सुप्रजसां मघवान् सूरिर् अस्तु ॥५॥ ॥का०४॥

२.२०

इमां नावम् आ रोहताच्छिद्रां पारयिष्युवम् ।
नराशंसस्य या गृहं शतारिचा भंगस्य च ॥१॥
उपधो ? गुल्लुनुनायक्षमास् सन्त्वा अग्नयाः ।
रुद्रस्येष्वा यातुधानान् अथो राक्षो भवस्य च ॥२॥

* पूर्णं, ० त ।
अधि नो ब्रूहि शक्तिमि०

* भूम्यादि * मथायति
एव मथामि । कामित्यसो * ममत्वायसी
वमगं * * * आगमाम्

म ... नेपिन्ः
सर्वोडुनाम्यु * म * * अ *
* अन्तरं तद्बाह्यं यद् बाह्यं तदन्तरम्
... गृणाथ *
मसु * रक्षणा वा ..
वातापिपिद मनः शल्येव गुल्मल्लं *

.. त्विषिरग्नौ ब्राह्मणे * *

* या * * * * आ नैतु वर्वसा संविदाना
* * * * हिरण्यये...
* या * सुभगा ववर्धे सा आ नैतु वर्वसा संविदाना
* * * आयताया * * स्तनयित्वोर् गोषु *
* या * सुभगा ववर्धे सा आ नैतु वर्वसा संविदाना
* अक्षिषु परितंस
.. आ नैतु * संविदाना

सा नैतु * संविदानाम्

* गाधानां ..

... धन्विनि * * *

* * निरक्षतेमं * जीवो * आविदासि

* मृत्यु * हिं ..
* महं पिपति योम् * * सा वां मघवीं सूरिस्तु
[[प्राप्ते अन्य ? पुल्ले मघवां सूरिवाद्य]

इमां * * रोहता अच्छिद्रां *

नराशंसस्य या ...

* यक्षम् * अग्नया

रुद्रो वा ईशाने त्रिपदां चतुष्पदां तयोश्च वयम् अमुवाके? स्याम ।
एकीं विंशती? प्रतिभूयन्ती नो वयं देवानां सुमनो स्याम ॥३॥
प्रतीची नाम न माना ज्ञानवानो ह न पिता ।
ततो ह त्रिभिरे न्वम् असुरिन्य? ॥४॥
अरुन्धती माता नामानि मातुर्नो अमृतस्यैव वासि ।
अरुन्धति न्यां सर्वम् अभिजीवम् अघायुधम्? ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

२.२१

आ नो अग्रे सुमति? स्कन्दलोके इदमां कुमार्यो मा? नो भगेन ।
जुष्टा वरुणु समनेषु वल्गुर भोषं पत्या भवति सुभगेयम् ॥१॥
[इ]यम् अग्रे नारी पतिं विदेष्ट सोमो हि राजा सुभगां कृणोतु ।
सुवाना पुत्राम् महिषी भवति गत्वा पतिं सुभगे वि राजः ॥२॥
सोमजुष्टं [ब्रह्मजुष्टम्] अयं ग्णा संसृते भगम् ।
धाम्नु देवस्य सत्येन कृणोमि पतिवदनम् ॥३॥
यथात्तरो मध्वं [श] चारु एष मियो मृगाणां सुपदा बभूव ।
इयं बभूव जुष्टा भगन्यास्तु संमिया पत्याविराजयन्ती ॥४॥
भगस्य नावम् आ रोह पूर्णाम् अनुपदस्वतीम् ।
तयोपप्रतागितो? यत् पतिः प्रतिकाभ्यः ॥५॥
इदं हिरण्यं गुल्गुलु प्रयम् औक्षो अथो भगः ।
एतं पतिन्यम् त्वाम् अदुः प्रतिकाभाय वत्तव ॥६॥ ॥का०१॥

२.२२

युक्क सीरा वि तु युगा तनोत कृते क्षेत्रे वपतेह बीजम् ।
विराज्य हनुहिस् सभरा असन् नो नेदीय इत् सुण्यः पकम् आ युवन् ॥१॥
सीरा युजन्ति कथयो युगा वि तन्वते पृथक् ।
सीरा दुष्टेषु सुखयो ॥२॥
अनङ्गाहः पुरुषा ये कृण्वन्ति? लाङ्गलं फालं सुमनजि स्फात्या? ।
शुनं कीनाशो अन्व एतु वाहाम् शुनं फालो भिन्दन् एतु भूमिम् ।
शुनासीरा हविषा यो यजन्ति सुपिप्लां ओषधयस् सन्तु तस्मै ॥३॥
शुनं करो लाङ्गलेन दुङ्गिर् [मंगः फालैस् सीरपतिर् मरुङ्गिः] ।
पञ्चयो बीजम् ईरयानो हिनातु शुनासीरा कृणुते धान्यं नः ॥४॥
इन्द्रस् सीनां वि गृहातु तौ पूर्णं मङ्गं रक्षतु ।
सा नः वयस्वती दुहाम् उत्तरामुत्तरां संसाम् ॥५॥
उद अस्याद् रथजिद् गोजिद् अश्वजिद् चिरण्यजित् सन्तुत्या परीवृतः ।
पकक्रेण सविता रथेनोर्जो भार्गवः पृथिवीम् एत्स् आपूर्णः ॥६॥ ॥का०२॥

२.२३

गवां गृहाणां रसम् ओषधीनाम् अनुज्येष्टं बर्च आयुर् विकल्पयः ।
मा मा? हिलिषुः पितरो बर्चमाना भद्रां गच्छांशम्? अमि लोकम् पृहि ॥१॥
यदीदं भक्तं यदि वा विभक्तं क्षेत्रं देवानां यदि वा पितॄणाम् ।
उद् उ सूर्य? उदिते दिवा मनुष्यवय? जिवा नो [अ]स्तु पृथिव्य उत द्यौः ॥२॥
ऊर्जो वां भागो वरा पृथिव्यां देवैर् ह्यारो? ब्रह्मणा वां धारयामि ।
शिवं शम्भम् अवसानं नो ऽस्तु रातिर् देवेभिः पितृभिर् मनुष्यैः ॥३॥
विश्वामसो ऽस्त्व आसावनं? कुलायं गन्धर्वसु सुवेदसो मह्यम् ऊजुः ।

रुद्रा वैशति
देवानां

* * * सुमनेषु ... भवति स्तुंगेयं
.. विदेष्टम् * * * सुभगां *
.. राजा
सोमो जुष्टो अयं ग्णा संसृतो भग
... पतिवदनम्
यथात्तरो * * * एतु ...
यं वयं
* * * रुहं * परस्वती
त्रयोपः पूगाहितं * * * पतिकास्य
... गुल्गुलवयस्यो * भग
.. अदुः पतिः *

.. तनोतु * * * वपतेह बीजं
विराजन्ति हनुहिस्सभरादिभ्यो नेदीयः * सुण्यः *
* युजन्ति .. [आ युवं
... दुष्टयो]
अनुङ्गाहः * * * कृण्वन्ति ...
* केनाशो * वाहां शुनं * विनदन्नयतु *
शुनासीरा * * * यवात्रै (भान्ते तै) सुपिप्लां
शुनं करो लाङ्गलेन अनङ्गिः
पञ्चयो बीजमिवदो * शुनासीरा कृणुते धान्येन
इन्द्रः सीतां नि गृहातु ..

.. विरण्यजित् * *
पकक्रेण .. पृथिवीम् * आपूर्णं

... विकल्पस् [* लोकमेहि
स मा हिंसीः पितरो बर्चमानो * गच्छांसिम्
यदीदं भक्तं यदि वा * क्षेत्रं * यदि ...
... पृथिवी * *
... रतिं देवेभिः * *
... आसदनं कुलायां गन्धर्व सोवेदसो * *

नक्षत्रकल्पान्ते पञ्चमो मन्त्रः । तत्र
अपस्कन्द नो विदूरमस्मत्, सम-
च्छात् तस्मै प्रसुवामसि

श्री ८.५.५१२

॥ मा मा हिंसीश्व शिवा धीयन्त हेतो शन्त हिमाः परि दध्मो मनुष्यम् ॥३॥
रुद्रा उत्से सदम् अक्षीयमाणे देवा मदन्ति पितरो मनुष्याः ।
यं भागो भागपतिश्च च देवा उर्वीरस्त यो? शरदस् तरेम ॥५॥ ॥का०३॥

२.२४

यो अस्मिन् यक्षम् पुरुषे प्रविष्ट इषितं दैव्यं सहः ।
अग्निष् टं घृतबोधनो अप स्कन्दयन्त् अतिदूरम् अस्मात् ।
सो [अ]न्येन सम् कृच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि ॥१॥
यस् त्वा यक्षम् देवेषित इषितः पितृभिश्च च यः ।
तस्मात् त्वा विश्वे देवा मुञ्चन्तु पर्यं अंहसः ।
ते ते यक्षम् अप स्कन्दयन्त् अतिदूरम् अस्मात् ।
[सो अन्येन सम् कृच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि] ॥२॥
यत् त्वाम् एनो [अ]न्यकृतं यदा त्वम् अकृतम् आहतः? ।
तस्मात् त्वा विश्वा भूतानि मुञ्चन्तु पर्यं अंहसः ।
तानि ते यक्षम् अप स्कन्दयन्त् अतिदूरम् अस्मात् ।
[सो अन्येन सम् कृच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि] ॥३॥
यद् वा ददर्श यद् वा चकार निष्ठयम् ।
तस्मात् त्वा पृथिवी माता मुञ्चतु पर्यं अंहसः ।
सा ते यक्षम् अप स्कन्दयत् अतिदूरम् अस्मात् ।
[सो अन्येन सम् कृच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि] ॥४॥
अपस्कन्देन हविषा यक्षम् ते नाशयामसि ।
तद् अग्निष् आह तद् उ सोम आह बृहस्पतिस् सविता तद् इन्द्रः ।
ते ते यक्षम् अप स्कन्दयन्त् अतिदूरम् अस्मात् ।
सो अन्येन सम् कृच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि ॥५॥ ॥का०४॥

२.२५

॥ अग्ने अग्रा इन्द्र बला आदित्या य इदो इदुः ।
॥ युधो इधि प्रतिष्ठिताय होता जैत्राय जुहोति ॥१॥
॥ अमियुक्तस्य प्रघ्ने नय वोर्धारम् इच्छताम् ।
॥ हवींष्य अग्ने विद्यतां प्रति गृह्णात जुह्वताम्? ॥२॥
जैत्रा राह्वा वरुणेन जैत्रा रुद्रेण केशिना ।
भवेन जिष्णुना जयेत पर्जन्येन सहोयसा ॥३॥
अस्त्रा तां प्रेण? बृहतास्त्रा सर्वेण युध्यता ।
गन्धर्वेण त्विषीमता रथेनोपयोधिना ॥४॥
सिनीवात्स्य अनुमतीन् वाह्याश्वान् निषक्विणः ।
जयन्तो ऽभि प्रयतामित्रान् साकम् इन्द्रेण मेदिना ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०५॥

२.२६

यत् स्वप्ने निजगन्ध यद् वा शेषिषे [अ]नुतम् ।
अग्निष् द्वा तस्माद् एनसो ब्रह्मा मुञ्चत् अंहसः ॥१॥
यद् अक्षेषु दुद्रोहिथ यद् वा मित्रेभ्यस् त्वम् ।
सोमस् त्वा तस्माद् एनसो ब्रह्मा मुञ्चत् अंहसः ॥२॥
यत् कुमारः कुमारेषु यद् वा ज्यायांस तुरेषु? ।
निमेत? कृत्वा शेषिषे तशत्कृण्वो? अगदं शिवम् ॥३॥
प्रतीचीनफलो हि त्वम् अपामार्गं बभूविथ ।
सवान् मच्च छपथी अधि वरीयो यावयात्स् त्वम् ॥४॥
अपामार्गं ओषधीनां विश्वासाम् एक इत् पतिः ।
तेन ते मृज्म आस्थितम् अथ त्वम् अगदश् चर ॥५॥ ॥का०१॥

२.२७

शतवारो अनीनशद् यक्षमान् रक्षांसि तेजसा ।

मं मा हिंसीश्व * * शन्त...

* * भागपतिश्च . तौमा

य . सह

११ घृतबोधनो .

३ * मपृच्छतां त्वमस्मै प्र सुवामसि

... स्कन्दयत्सवि

य त्वम्...

.. स्कन्दयत्सवि

* * मादृश * * * निष्ठया

. स्कन्दयत्सवि

... स्कन्दयत्सवि ...

* * त्वेन मपृच्छतां त्वम्...

. जुह्वति

जयत्रा * * जयत्रा...

... बृहता अस्त्रा सव्येन *

... रथेना उप

* * अनुमति वाह्याश्व *

* * मित्रा ..

* * निजगन्ध ..

अग्निष्टात्...

* * दुद्रोहितं ..

यद् ... ज्यायांसतेषु

प्रतीचीनफलो हि त्वाम् * बभूविथः

सर्वो गच्छ पथाम् * सर्वो यावया *

प्रा अपा ... उपति

* * मृजुम् ... चरः ॥१॥

* * रक्षमां ...

श्री १४.२.५९१

श्री ७.६५.१, ४.१९.७

श्री ४.१७.८

श्री १९.३६.१-४, ६

१. ६. ६. ०

१. ६. ६. ०

१. ६. ६. ०

१. ६. ६. ०

१. ६. ६. ०

१. ६. ६. ०

१. ६. ६. ०

आरोहन् वर्चसा नह मणिं दुर्णमिचाननम् ॥१॥
शृङ्गाभ्यां रश्मो युतं मूलेन यातुधान्यः ।
मध्यं यक्ष्मं वाधत नैनं पाप्मानि तरति ॥२॥
य यक्ष्मानो अमंका महान्तो ये च शपथिनः ? ।
सर्वान् दुर्णमहा मणिश्च शतवारो अनीनशत् ॥३॥
शतं वीर्यं अजनयश्च छतं यक्ष्मान् अपावपत् ।
दुर्णमस्त्वं सर्वान् दुष्काप रक्षांस्य अकमीत् ॥४॥
शतम् अहं दुर्णमनीनां गन्धर्वाप्सरसां शतम् ।
शतं [च] श्वन्वतीनां शतवारेण धारये ॥५॥ ॥का०२॥

२.२८

विश्वं विष्यन्मि पृथिवीच पुष्टम् अन्यद् आयत् प्रति गृह्णाम्य अन्नम् ।
वैश्वानरस्य महतो महिष्ठासिष्पु टद् विश्वं सुहुतं कृणोतु ॥१॥
यद् अन्नम् अग्निं बहुधा विरूपं वासो हिरण्यम् अश्वम् उत गाम्
अजाम् अविम् ।
यद् अन्नम् अदम्यं अनुतेन देवा [दास्यन्] अदास्यन् उत वा करिष्यन् ॥२॥
यन् मा हुतं यद् अहुतम् आजगाम यस्माद् अन्नान् मनसोद्गारजीमि ।
यद् देवानां चक्षुष्य आगो अस्त्व अशिष्पु टद् घोता सुहुतं कृणोतु ॥३॥
जमदग्निः कश्यपस् साध्व एतद् भरद्वाजो मध्व अर्घं कृणोतु ।
प्रतिग्रहीत्रे गोतमो वसिष्ठो विश्वामित्र नः प्र तिरन्त्व आयुः ॥४॥ ॥का०३॥

२.२९

अग्ने यक्षस्य चक्षुर् एदं विदामि यथेदं भविष्यति स्वाहा ॥१॥
अग्ने यक्षस्य श्रोत्रम् [एदं विदामि यथेदं भविष्यति स्वाहा] ॥२॥
अग्ने यक्षस्य प्राण [एमं विदामि यथायं भविष्यति स्वाहा] ॥३॥
अग्ने यक्षस्यापान [एमं विदामि यथायं भविष्यति स्वाहा] ॥४॥
अग्ने यक्षस्यात्मा [एमं विदामि यथायं भविष्यति स्वाहा] ॥५॥
अग्ने यक्षस्य सर्वम् एदं विदामि यथेदं भविष्यति स्वाहा ॥६॥ ॥का०४॥

२.३०

देवानां भद्रां सुमतिर्ऋजुयतां देवानां रातिर् अग्निं नो नि वर्तताम् ।
देवानां सख्यम् उप सेदिमा वयं देवा न आनुः प्र तिरन्तु जीवसे ॥१॥
तान् पूर्व्या निर्विदा इमहे वयं भगं मित्रम् अदितिं वक्ष्म अक्षिधम् ।
अर्यमणं वरुणं सोमम् अश्विना संरस्वती नस् सुभगा मयस् करत् ॥२॥
इदं पितृभ्यो नमो अस्व अद्य ये पूर्वास्तो ये ऽपरासः परेभ्यः ।
ये पार्थिवे रजस्य आ निषत्ता ये वा नूनं सुवृजनासु विश्वे ॥३॥
प्रत्यञ्चो अग्ने सर्वाः पतन्तु कृत्याकृते रिपवे मर्त्याय ।
क्रव्यादे वृणः सा मे मृदा क्रविष्णो मा धेहि निर्ऋतेर उपस्थे ॥४॥
ज्यायस्य शंसाद् उत वा कनीयस्य सजातशंसाद् उत जमिशंसात् ।
अनाष्टुष्टम् अन्यकृतं यद् एनस् तन् नस् तस्माज् जातवेदो मुमुग्धि ॥५॥ ॥का०५॥

२.३१

इमो पादौ हराम् आ गृहेभ्यस् स्वस्तये ।
[इन्द्रः पश्चाद् इन्द्रः पुरस्ताद् इन्द्रो नः पातु मध्यतः ॥१॥
इन्द्रं भयं विभ्रतश्च शूद्रा चानार्या च ।
इन्द्रः पथिभिर् आ द्रवद् असमृज्जा अधायवः ॥२॥

आरोह मणिर्दुनामशानन

. पम्पाति तत्रति ।
* * * महचो
* दुष्कामहा
* वीराणि जनयश्च * यक्ष्मान् *
दुष्कास्त्रिस्सर्वारिखट्वा अप * अपकमीम् ।
. दुष्कामणीनां
* * सुन्वतीना

* विष्मि पृथिवव * आयदायतु * * *
. विश्वा सुहित *
* अग्निर् * * वाद्य

* * * आनुतेन * * उदास्यन्
. अन्न *
* चक्षुषाकशीनाभिः .
* कस्यपस्ताद् .
* युधि तिरन्त्व * ॥ पाटेन प्रतिराणातुः

* * चक्षुर्दे विदामि यथेदं भविष्यति *
अग्ने...

* त्म
* * सर्व इद .
(प्रन्ते अग्नि ऋचा)

* * * ऋजुयतां * रातिर् ..
देवानाम् * * * *
हमते * भगं * अदितिर् * * षि

अर्यमन्...
...परासः परेभ्यः
* * रजस्य * निषत्ता * * * सुवृजिनासु विश्वे

प्रत्यञ्चो अग्ने सर्वः मर्त्यायः
* * * सृष्ट क्रविष्णु ..
ज्यायस्सशंसाद् * * * सजातशंसाद् * जमिशंसा
अनाष्टुष्टम् ..

...स्वास्तये
...च नार्या *

* * अद्रव द्वाधायवः

श्री १४.२.८^{१,२}

इन्द्रं हृष्यतां विधिर् वि न^४ पाशान् इवा चरत् ।
 एमं पन्थाम् अरुक्षाम सुगं स्वस्तिवाहनम् ॥३॥
 यत्र विश्वान् परि द्विषो वृणक्ति निन्दितेष्व आन्तम् एत्थ अनाहृतः ।
 ॥ परा व्रजत किं तत् तव कां वक्षनन् इव? ॥४॥
 विश्वञ्चो यन्तु राफला? विश्वञ्च^४ परिपन्थिनः ।
 विश्वक् पुनर्मुवा मनो असमृद्धा [अ]घायवः ॥५॥
 ॥ स्वस्ति व्यचाकशं स्वस्ति प्रत्युचाकशं स्वस्ति परिदिग्धं न्य अप
 स्वस्त्य् अन्त् अन्तः ।
 ॥ परा व्रजं स्वरिज स्वस्तेन स मे भग्द्राजं स्वस्ति पुनर् आयणम्? ॥६॥
 ॥का^१६॥ ॥अनु^१६॥

२.३२

य उत्तराद् आजायते मधुघो मधुघाद् अधि ।
 वेदा[म]हे तद् भेषजं जिह्वा मधुमती पिव ॥१॥
 मधुमती पौर्णमासी मघो[श] शृङ्गो अध पुष्पकम् ।
 ॥ मधुमान् पर्वताम्? असि यतो जातास्य ओषधे ॥२॥
 गमो^१ उत्स्य ओषधीनाम् अपां गमं उतासिथः ।
 अथो सोमस्य आतासि मधुना प्राव मे वचः ॥३॥
 ओषिण? वहं मधुघस्य पितृणाम् एव जग्रभ ।
 यो मा हिरण्यवर्चसं कृणोति पुरुषं प्रियम् ॥४॥
 प्रियं मा कृणु देवेषु प्रियं राजसु मा कृणु ।
 प्रियं सर्वस्य पश्यत उत शूद्र उतार्ये ॥५॥ ॥का^११॥

२.३३

ऊष्मा वन हृदा वन मुक्षेन जिह्वया वन ।
 प्रपीना पयसा वन ॥१॥
 वाञ्छ मे पादौ तन्वं वाञ्छाक्ष्यौ वाञ्छ सकथ्यौ ।
 वीचिम् अनु प्र ते मनो निन्नं वा इव धावतु ॥२॥
 ऊर्ध्वानि ते लोमानि तिष्ठन्त्य अक्ष्यौ कामेन शुष्येताम् ।
 ॥ शिमीवता वत्सेन गौ इव ऊष्मा सूर्य पश्यताम्? ॥३॥
 इमा गावस् सबन्धवस् समानं वत्सम् अकृत ।
 हिङ्गुतिकिन्करी राक्षा रानिरविद्वसा? ॥४॥
 शृङ्गोपशा गलभूषा अज्याश् चर्मवासिनीः ।
 गावो घृतस्य मातरस् ता वत्स इवा नयामसि ॥५॥ ॥का^१२॥

२.३४

यच्च च वर्च^४ कन्यासु यच्च च हस्तिष्व आहितम् ।
 हिरण्येषु यद् वर्चस् तस्य भक्षीह वर्चसः ॥१॥
 यच्च च वर्चो राजरथे यच्च च राजस्व आहितम् ।
 निष्के रुक्षे यद् वर्चस् तस्य भक्षीह वर्चसः ॥२॥
 यद् अस्तु यद् वनस्पतौ यद् अग्नी यच्च च सूर्ये ।
 यक्ष दक्षिणायां वर्चस् तस्य भक्षीह वर्चसः ॥३॥
 वर्चस्वन् मे मुखम् अस्तु वर्चस्वद् उत मे शिरः ।
 वर्चस्वान् विश्वत^४ प्रत्यङ् वर्चस्वान् वर्णो^४ ऽस्तु मे ॥४॥
 सुभगं मे मुखम् अस्तु सुभगम् उत मे शिरः ।
 सुभगो विश्वत^४ प्रत्यङ् सुभगो वर्णो^४ ऽस्तु मे ॥५॥ ॥का^१३॥

२.३५

उद् असौ सूर्यो अगात् सहवत् तत्र नाम म[म] ।
 अहं ते मधुमती मधुघान् मधुमत्तरा ॥१॥
 यद् गिरिषु पर्वतेषु गोष्व अह्वेषु यन् मधु ।

* हृष्यतां विधि ...
 इदमं * अरुक्षाम सुगो *
 * विश्वा * * * निन्दितेष्व ...
 * वनरक्षफला * परिमन्थिनः
 * पुनर्मुवा ...
 (प्राप्तये स्वत्यक्त्वा)
 * अन्त् *

ये उत्तरादजायते मधुघो मधुघाद् *
 .. पिव
 मधुमत्ये पौर्णमासि ...
 ... जातस् *
 ... उतासितः
 * * आतासि मधुना * * वच
 भुगं वहं मधुघस्य . जग्रभः
 ... कृणोमि पौरुष *

उष्मा * * वन ...
 ... वन
 वाञ्छ से पादौ तन्वं वाञ्छाक्ष्यौ * वक्ष्यौ
 वीचिम् * * * दे वनो ..
 ... अक्षौ * * शिष्यतं
 सिमिद ... उष्मा * *

१पसा ... १सिनी
 ... वत्सेना *

यश् * * * यश् ...
 ... भक्षी इह *
 यश् * * १विर यश् ...
 ... भक्षी इह *
 ... यश् * *
 ... भक्षी इह *
 वर्चस्वान् ... वर्चस्वताडु * *
 वर्चस्वां * * १त्वा ...
 ... सुभागम् * * *
 सुभागो * * सुभागो ...

... त * *
 ... मधुगां *
 * गिरिषु ...

१क १०.१५९.१^१ श्री १.२९.५^११श्री १.३४.४^१श्री ९.१.१८^{१,२}

श्री ५.४९.१-४

श्री ५.४९.१-४

श्री ५.४९.१-४

श्री ५.४९.१-४

श्री ५.४९.१-४

सुरायां सिच्यमानायां कीलाले मधु तन् मयि ॥२॥
 यथा सुरा यथा मधु यथाक्षा अधिदेवने ।
 यथाह गव्यतो मन एवा माम् अभि ते मनः ॥३॥
 यथा ते पदं पदेनर्प्यतां मनसा मनः ।
 प्रत्यञ्जम् अग्रमं त्वाश्वम् इवाश्वामिधान्या ॥४॥
 मह्यं त्वा द्यावापृथिवी मह्यं देवी सरस्वती ।
 मह्यं त्वा मय्यं भूम्या उभाव् अन्तौ सम् अस्यताम् ॥५॥ ॥का०॥

२.३६

या वैश्वदेवी इषवो या वसुतां या रुद्रस्य सोमस्य या भगस्य ।
 विश्वे देवा इषवो यावती इव ता वो अग्निना शर्मणा शमयामि ॥१॥
 या आदिदेवी इषवो या वसुतां या रुद्रस्याश्विनो यावतीस् ताः ।
 विश्वे देवा इषवो यावती इव ता वो देवस् सविता शमयति ॥२॥
 यास् ते ऽग्न इषवो वात यास् ते अपाम् उत्सृष्ट्याम् उत वा मरुत्सु ।
 इन्द्रस्य साक्षा वरुणस्य राक्षस् ता वस् सूर्यो बृहता शमयति ॥३॥
 मा विश्वम् आदित्याय वसुभ्यो मा रुद्रायानये पार्थिवाय ।
 इन्द्रस्य शुक्रो वरुणस्य या शुचिस् ता वो देव्य् अदितिश् शमयति ॥४॥
 याय च वाते विश्ववाते याय च रुद्रस्य धन्वनि ।
 अग्निं षा वसोर् ईशानस् तास् सर्वा भिषज् करत् ॥५॥ ॥का०॥ अतु० ७॥

२.३७

चित्तिं यकासि? मनसा चित्तिं देवी क्रतावृधः ।
 जातवेदः प्र णस् तिर अग्ने विश्वामरुद्धिः? ॥१॥
 यवयास्मद् द्वेषांसि यवमयेन हविषा ।
 यास् ते मृतः दुष्प्वग्रस्य भावस् स ते तुदन्त एतं प्र द्विष्मः ॥२॥
 यथा कलां यथा शर्फं यथर्णं संनयन्ति ।
 एवा दुष्प्वन्न्यं सर्वम् अग्रिये सं नयामसि ॥३॥
 अररो हीष्ट? शतम् अथ गवां भक्षीय शतम् अजानां शतम् अवीनाम् ।
 शतम् अश्वानां पुरुषाणां शतानि? भक्षीय ॥४॥
 असुम् आसुष्यायणम् असुष्याः पुत्रं तम् अहं निर्कृतये प्रेष्यामि ।
 तं सुत्योः पाशो बध्नामि स बद्धो हतो ऽस्तु स ततो मा मोचि ॥५॥ ॥का०॥

२.३८

ये नय शपन्त्य अप ते भवन्तु वृक्षान्व? वृक्षणी अपि तान् जयाम ।
 द्राघीय आयुः प्रतरं दधाना वयं देवानां सुमतौ स्याम ॥१॥
 कृत्याकृतं पयस्वान् अदर्शत अग्नेः? ।
 प्रत्यस्य नु युष्मत्स्व प्रति स्म रैवतं दृढः ॥२॥
 यास् त्वा कृत्ये प्रतिघाय? विद्वो अविदुषो गृहम् ।
 पुनस् त्वा तस्मै दध्मो यथा कृत्याकृतं हनत् ॥३॥
 पुनः कृत्यां कृत्याकृते हस्तगृह्य परा णय ।
 उतो त्वम् उत्तमा पुनस् त तमैव सुदनेस्व? ॥४॥
 कृत्या यन्तु कृत्याकृतं वृक्षीवाविततो गृहम् ।
 स्तोत्रं पाकस्य वर्धतां संवृष्टा ओषधीर् इव ॥५॥ ॥का०॥

२.३९

यत् ते प्रावा बाहुच्युतो अनुच्योन् नरो यद् वा ते हस्तयोर् अनुक्षन् ।
 तत् त वा व्यायतां तत् ते नि ष्ठायतां सोम राजन् ॥१॥
 यत् ते प्राव्या विच्छिदुस् सोम राजन् प्रियाण्य् अङ्गा सुकृता पुरुणि ।
 तत् सं धत्वाज्येनोत वषयस्वानागसो यथा सदम् इत् संक्षियेम् ॥२॥
 यांते त्वचं चिमिदुर यां च योनिं यदि वा स्थानात् प्रच्युतो[य]दि वासुतो ऽस्ति ।
 तस्मै ते सोमं लुप्तम् अस्माकम् एतद् उप नो राजन् सुकृते ह्ययस्व ॥३॥
 सं प्राणपानाभ्यां सं बध्नुषा सं ओषेण गच्छस्व सोम राजन् ।

या * * * पदेन कर्ष्यत...

... त्वा अश्वम् *

.. रुद्रस्यभिन्नो * *

यस् * गन्... उच्छिष्ट्याम् * * *

* * * राजा * वत्...

* वृक्षादित्यो मा * * * पाकिवाय

यद् * * * यस्...

* वृ * ईशानान्स्वा * भेषजः *

यवयायवयास्तद्...

* * * दिव्यप्रीयस्...

...यथर्णो सोन्नयन्ति

* दुस्व...ध्वन् *

...तत्रापि भक्षय

...प्रेष्यामि

* * पाशये बध्नामि...मोचि:

...वृक्षां * तां *

आजी(प्राग्ने द्राघी)य * प्रतिरं दधानां

प्रत्यस्व * पुण्ड्रस्व ..

* * तस्मा दधिभो * * हनः

* कृत्या * हस्तिगृह्य

* पाकस्व * मवृष्ट * *

* * * * चक्रो ...क्ष

* ताप्यायतां उद...

* * * विश्वदस् * राजिन्...परोणि [मित्संक्षियेम्]

* संजस्ववाजेनेतो ... । ओं अनागसो यथा सद-

* * * विश्व तां त योनिर्दृष्टां स्थाना ..

...गच्छस्व * *

श्री १९.५०.१

श्री १९.५०.१-४

उत्तापि भक्षीय वा

श्री ५.१४.४

श्री ५.१४.४

श्री ५.१४.४

श्री ५.१४.४

श्री त्वया सोम वरुणमस्माकम्

यत् ते विरिष्टं सम उ तत् त पतज् जानीताम् नस् संगमने पथीनाम् ॥४॥
अद्वाश शरीरं पयसा समेत्यान्योऽन्यो भवति वर्णो [अ]स्य ।
तस्मै त इन्दो हविषा विधेम वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥५॥
अभिक्षरन्ति जुहो घृतेनाङ्गा परूषि तव वर्धयन्ति ।
तस्मै ते सोम नम इद् वषट् चोप नो राज[न] सुकृते ह्यस्व ॥६॥ ॥का०३॥

२.४०

इहैत देवीर् अयम् अस्तु पन्था अयं वो लोकश् शरणाय साधुः ।
इदं हविर् जुषमाणा उदितः? क्षिप्र [रा]जा वरुणेन प्रस्ताः ॥१॥
इहेतु राजा वरुणो ददाभिर्? देवो देवेषु हविषो जुषताम् ।
कृणुष्व पन्थां? मद्यान् दूर्दिभिर्? अनेन बभ्रो महता पृथिव्याम् ॥२॥
?प्रियद् भ्रियद् व मद्यान् अमुञ्ज तीरोकोधानाम् इह राणीतु ।
?अनेनेव गां मृजत द्विरीमतो जह्योस्त्रां शम्भू अजनां अधृणतः? ॥३॥
ये पारतो मध्यतो ये च यन्ति ये अप्सुषदो निहितास् तीरे अग्नयः ।
ते देवजा इह नो मृदन् न आपस् त आ जिन्वन् उभये सबन्धवः ॥४॥
इदं व आपो हृदयम् अयं वत्स कृतावरीः ।
इहेत्यम् एत शकरी[र] यत्रैवं वेशयामसि ॥५॥ ॥का०४॥

२.४१

उद् असौ सूर्यो अगाद् उद् अयं मामको भगः ।
तेनाहं विद्वला पतिम् अभ्य असाक्षि विषासहिः ॥१॥
अहं केतुर् अहं मूर्धाहम् उग्रा विषादनी? ।
ममेद् अप क्रतुं पतिस् सेहानाया उपावरात् ॥२॥
मम पुत्राश् शशुहणो अथो मे दुहिता विराद् ।
उताहम् अस्मि संजया पत्युर् मे श्लोक उत्तमः ॥३॥
येन देवा असुरेभ्यो भवन्ति मर्मत्तरा?
इदं तद् अक्रि देवा असपत्ना किलाभुवम् ॥४॥
असपत्ना सपत्नाम्नी जयन्त्य अभिभूवरी ।
मुष्णाम्य अन्यासां भगं वचो अस्थेयसाम् इव ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०८॥

२.४२

शेरभक शेरभ पुनर् वो यन्तु यातव* पुनर् हेति* किमीदिनः ।
यस्य स्थ तम् अत्त यो व* प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त ॥१॥
शेवृधक शेवृध [पुनर् वो यन्तु यातव* पुनर् हेति* किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो व* प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥२॥
सर्पात्सर्प [पुनर् वो यन्तु यातव* पुनर् हेति* किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो व* प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥३॥
ओकानुओक [पुनर् वो यन्तु यातव* पुनर् हेति* किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो व* प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥४॥
जुर्णि [पुनर् वो यन्तु यातव* पुनर् हेति* किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो व* प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥५॥
अरुजि [पुनर् वो यन्तु यातव* पुनर् हेति* किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो व* प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥६॥
अजुनि [पुनर् वो यन्तु यातव* पुनर् हेति* किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो व* प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥७॥
उपदे पुनर् वो यन्तु यातव* पुनर् जति*? किमीदिनः ।
यस्य स्थ तम् अत्त यो व* प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त ॥८॥ ॥का०१॥

२.४३

द्यावापृथिवी उपश्रुतेर् मा पातं स्वाहा ॥१॥
धनायायुषे प्रजायै मा पातं स्वाहा ॥२॥

* विरिष्टं * * तन्वयराज * * मनी *
अहस् * * समेव * * वरुणो *
तस्मै * दो * विधेम : ..
अन्ध * जिहो * नागा परूषि त वर्धयन्ती
* * * नस वदिषट् वप...

इहत * * * पन्थ ...
* * * जुषमाना ..
इहत ... जुषताः
* पन्था ...

.. यन्त * * * अस्मदो निहतास् * *
.. मृदुशपत्ना जिह(उपरि न्व)नुनये *
* बापो * * वस्तरितावरी
इहत्वाम्...

...मासको *

...मूर्धा अहम् * * नि
नमेद् * * कर्द * * उपचरा
* * * वो...
...पत्यार् * * *
* देवास्त्रेभ्यो ...
* उतक * सपत्ना *
सपत्ना सपत्नाम्नी जयन्त्य *
* * * वामो यस्तेवशान् *

शेरभक शेरभ * * वो यान्ति यातव* * * हति* *
* * दम् * * व प्राही तदुत्त म्मासांसापन्वता
शेरभ ...

सर्पात्सर्प

सोक्रान्तो

ज्यम्वैश्वो जमुन्वप्रदो पुनर्बो यन्ति यातवः
पुनर्बुति* किमीदिनः

* * दम् * * न प्राही * * उव स्वा मांसापन्वता

शौ १.१३.७

अ १०.१५९.१-५ आ म १.१६.

[१-५]

१क, आ म विवाचनी

१आ म कोषेषु सपत्निम्नी

शौ २.२४.१,२,४,३,५,८,७,६

शौ २.१६.२

श्री १
श्री ३
श्री १,५

प्राणापानौ मृत्योर् मा पातं स्वाहा ॥३॥
सर्वं चक्षुषी मा पाहि स्वाहा ॥४॥
अग्रे विश्वंभर विश्वतो मा पाहि स्वाहा ॥५॥ ॥का०२॥

२.४४

आयुर्दा अग्न आयुर् मे दास् स्वाहा ॥१॥
वचोदा अग्ने वचो मे दास् स्वाहा ॥२॥
तेजोदा अग्ने तेजो मे दास् स्वाहा ॥३॥
सहोदा अग्ने सहो मे दास् स्वाहा ॥४॥
बलदा अग्ने बलं मे [दास्] स्वाहा ॥५॥ ॥का०३॥

२.४५

आयुर् अस्व आयुर् मयि धेहि स्वाहा ॥१॥
वचो ऽसि वचो मयि धेहि स्वाहा ॥२॥
तेजो ऽसि तेजो मयि धेहि स्वाहा ॥३॥
सहो ऽसि सहो मयि धेहि स्वाहा ॥४॥
बलम् अस्ति बलं मयि धेहि स्वाहा ॥५॥ ॥का०४॥

२.४६

पिशाचक्षयणम् अस्ति पिशाचजम्भनम् अस्ति स्वाहा ॥१॥
यातुधानक्षयणम् अस्ति यातुधानजम्भनम् अस्ति स्वाहा ॥२॥
सदान्वाक्षयणम् अस्ति सदान्वाजम्भनम् अस्ति स्वाहा ॥३॥
सपत्नक्षयणम् अस्ति सपत्नजम्भनम् अस्ति स्वाहा ॥४॥
भ्रातृव्यक्षयणम् अस्ति भ्रातृव्यजम्भनम् अस्ति स्वाहा ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०६॥

२.४७

आ ते सौवीर्यं ददे मयि ते सौवीर्यम् ॥१॥
आ [ते] सौवचो ददे मयि ते सौवचं ॥२॥
आ [ते] सौतेजो ददे मयि ते सौतेजः ॥३॥
आ [ते] सौनृष्णं ददे मयि ते सौनृष्णम् ॥४॥
आ ते सौशुक्रं ददे मयि ते सौशुक्रम् ॥५॥ ॥का०१॥

२.४८

अग्ने यत् ते तपस् तेन तं प्रति तप यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मः ॥१॥
[अग्ने यत्] ते हरस् तेन तं प्रति हर [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मः] ॥२॥
[अग्ने] यत् ते शोचिस् तेन तं प्रति शोच [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मः] ॥३॥
[अग्ने यत्] ते ऽर्विस् तेन तं प्रति ऽर्वस् [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मः] ॥४॥
अग्ने यत् ते ज्योतिस् तेन तं प्रति बह्वो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मः ॥५॥ ॥का०२॥

२.४९

प्राची दिग् गायत्रं देवता यद् देवेषु पितृषु मनुष्येषु नथ चकारायत्तं ?
तस्यावेदनम् अस्ति ।
सं चेमम् अस्माद् यच्छ ? तस्माद् आमयतु ? स्वाहा ॥१॥
दक्षिणा दिग् रथन्तरं देवता [यद् देवेषु पितृषु मनुष्येषु नथ चकारायत्तं ?
तस्यावेदनम् अस्ति ।
[सं चेमम् अस्माद् यच्छ ? तस्माद् आमयतु ? स्वाहा] ॥२॥
प्रतीची दिग् वामदेव्यं देवता [यद् देवेषु पितृषु मनुष्येषु नथ चकारायत्तं ?
तस्यावेदनम् अस्ति ।
[सं चेमम् अस्माद् यच्छ ? तस्माद् आमयतु ? स्वाहा] ॥३॥
उदीची दिग् यक्षायात्रियं देवता [यद् देवेषु पितृषु मनुष्येषु नथ चकारायत्तं ?
तस्यावेदनम् अस्ति ।

आयुर्मा अग्नि * * * धा *
वचोदाभेर् * * * धा *
तेजोदाभिस् * * * धा *
* अहस् * * * धा *
* अग्निर् .

* अस्त्राया * मे * *

बहम्...धेधि *

°क्षीणम् ..
°क्षीणम्..
°क्षीणम्..
सपत्नक्षीणम् * सपत्न° * *
°क्षीणम् (प्रान्ते रक्षामन्त्र वा अग्निः)

अग्नि अग्र ...

* योः ..

स्व * * * यक्ष * आमयतु *

* * वामदेवं .

[सं चेमम् अस्माद् यच्छ? तस्माद् आमयतु? स्वाहा] ॥४॥
ऊर्ध्वा दिग् बृहद् देवता यद् देवेषु पितृषु मनुष्येषु नश् चकाराचक्षं?
तस्यावेदनम् असि ।

सं चेमम् अस्माद् यच्छ? तस्माद् आमयतु? स्वाहा ॥५॥ ॥का०१॥

२.५०

अग्निं वयं ज्ञातारं हवामहे [य] इमं ज्ञायते ऽस्माद् यक्ष्मात् तस्माद् आम-
यत? ।

जुषाणो अग्निर् आज्यस्य ज्ञाता ज्ञायतां स्वाहा ॥१॥

मित्रावरुणो वयं ज्ञातारौ हवामहे याव् इमं ज्ञायते ऽस्माद् यक्ष्मात्
तस्माद् आमयत? ।

जुषाणो मित्रावरुणाव् आज्यस्य ज्ञातारौ ज्ञायतां स्वाहा ॥२॥

मरुतो वयं ज्ञातृन् हवामहे [य] इमं ज्ञायन्ते ऽस्माद् यक्ष्मात् तस्माद्
आमयत? ।

जुषाणा मरुत आज्यस्य ज्ञातारस् ज्ञायन्तां स्वाहा ॥३॥

अश्वय गृहपतये स्वाहा । अग्निनाग्निं गृहेभ्य स्वाहा । वाजस्य नभिये स्वाहा । अग्निं वयं स्वाग्रय
स्वाहा । तेन ब्रह्मणा तेन च्छन्दसा तया देवतयात्रिरस्वद् देवेभ्यस् स्वाहा ॥ इति अक्षिपकम् ॥

षितृन् वयं ज्ञातृन् हवामहे [य] इमं ज्ञायन्ते ऽस्माद् यक्ष्मात् तस्माद्
आमयत? ।

जुषाणाऽपितर आज्यस्य ज्ञातारस् ज्ञायन्तां स्वाहा ॥४॥

बृहस्पतिं वयं ज्ञातारं हवामहे [य] इमं ज्ञायते ऽस्माद् यक्ष्मात् तस्माद्
आमयत? ।

जुषाणो बृहस्पतिर् आज्यस्य ज्ञाता ज्ञायतां स्वाहा ॥५॥ ॥का०४॥

२.५१

अग्निं वयं ज्ञातारं यजामहे मेनिहन् वलगहनम् ।

जुषाणो अग्निर् आज्यस्य मेनिहा वलगहा ज्ञाता ज्ञायतां स्वाहा ॥१॥

इन्द्रं वयं ज्ञातारं यजामहे मेनिहन् वलगहनम् ।

जुषाण इन्द्र आज्यस्य मेनिहा वलगहा ज्ञाता ज्ञायतां स्वाहा ॥२॥

सोमं वयं ज्ञातारं यजामहे मेनिहन् वलगहनम् ।

जुषाणस् सोम आज्यस्य मेनिहा वलगहा ज्ञाता ज्ञायतां स्वाहा ॥३॥

विश्वान् वयं देवीस् ज्ञातृन् यजामहे मेनिहन् वलगघ्नः ।

[जुषाणा विश्वे देवा आज्यस्य मेनिहनो वलगहन]स् ज्ञातारस् ज्ञायन्तां
स्वाहा ॥४॥

बृहस्पतिं वयं ज्ञातारं यजामहे मेनिहन् वलगहनम् ।

जुषाणो बृहस्पतिर् आज्यस्य मेनिहा वलगहा ज्ञाता ज्ञायतां स्वाहा ॥५॥

॥का०५॥ ॥मनु०१०॥

२.५२

ये केशिनऽप्रथमास् सत्वम् आसत येभिर् आभृतं यद् इदं विरोक्ष[ति] ।

तेभ्यो जुहोमि हविषा घृतेनाश्ववान् गोमान् अयम् अस्तु वीरः ॥१॥

नतं ब्रह्मणस् तपसो मुच्यते द्विनाम्नीयं दीक्षा वशिनीयं ह्य एतत् ।

प्र केशास् सुवते काण्डिनो भवन्तु तेषां ब्रह्मे[द्] रीशे वपनस्य नाम्ना ॥२॥

येनावपत् सविता शीणो अग्रे ध्रुवेण राक्षो वरुणस्य केशप्र ।

तेन ब्रह्मणो वपतेदम् अस्यायुष्मान् दीर्घायुर् अयम् अस्तु वीरः ॥३॥

मा ते केशान् अनु गाद् वर्ष एतत् तथा धाता दधातु ते ।

तुभ्यम् इन्द्रो वरुणो बृहस्पतिस सविता वचो ऽवधत् ॥४॥

आ रोह प्रोष्ठं विषहस्य शत्रून् अवाक्षार? दीक्षा वशिनी ह्य उमा ।

देहि दक्षिणां ब्राह्मणेभ्यो अथो मुच्यस्व वरुणस्य पाशात् ॥५॥ ॥का०१॥

२.५३

ये देवाऽपुरस्सदो ऽग्निनेत्रा रक्षोहणस् ते नऽपान्तु [ते नो ऽवन्तु] तेभ्यो

... मनुष्येभ्य *

... * यक्ष ... ॥ इमं रक्षामन्त्रं दिग्धन्वनम् ॥

ज्ञायातास्माद्यक्ष्मा *

यावयिमं ज्ञायते * यक्ष

मरुतान् * ज्ञानीन् ... ज्ञायतां * * *

जुषाणो मरुताज्यस्य .

... ज्ञायन्ताम्भयक्ष्मा *

* पितराज्यस्य ..

... ज्ञायातास्माद्यक्ष्मा *

. ज्ञातार * *

... इह वलगहन

... मेनिहल *

... मेनिहल *

* * * असित ...

... धेतुन अशानोममान् * * * वीराः

नन्ते शानास् * * * युदिनाम्नीयं दीक्षां वशिनीयं ...

प्रायः * हुवते काप्यनो ... नाम्ना

* * * अस्यास्यामो ...

* * * केशामनुगदन्त * तथा ...

... वर्ष

* * * विषहस्य शत्रुनाजनादीक्षा ...

* * * ब्रह्मणेभ्यो ...

नात्रत्यो ऽयं पाठः

तैत्रि २.७.१७.१,२

५श्री ६.६८.३०

श्री ३

मै २.६.३ का १५.२

नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥१॥
 ये देवा दक्षिणात्मदो यमनेत्रा रक्षोहणस् ते नः पान्तु [ते नो ऽवन्तु]
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥२॥
 ये देवाः पश्चात्सदो मरुनेत्रा रक्षोहणस् ते नः पान्तु [ते नो ऽवन्तु]
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥३॥
 ये देवा उत्तरात्सदो सोमनेत्रा रक्षोहणस् ते नः पान्तु [ते नो ऽवन्तु]
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥४॥
 [ये देवा दिवस्सदो अवस्यद्वन्नेत्रा रक्षोहणस् ते नः पान्तु ते नो ऽवन्तु]
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥५॥
 ये देवा अन्तरिक्षात्सदो बृहस्पतिनेत्रा रक्षोहणस् ते नः पान्तु ते नो ऽवन्तु
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥६॥ ॥का० २॥

२.५४

अग्नये पुरस्सदे रक्षोभ्रे स्वाहा ॥१॥
 यमाय दक्षिणात्सदे रक्षोभ्रे स्वाहा ॥२॥
 मरुद्भ्यः पश्चात्सदो रक्षोहभ्यस् स्वाहा ॥३॥
 सोमयोत्तरात्सदे रक्षोभ्रे स्वाहा ॥४॥
 अवस्यद्वन्नेत्रे दिवस्सदे रक्षोभ्रे स्वाहा ॥५॥
 बृहस्पत्ययः अन्तरिक्षात्सदे रक्षोभ्रे स्वाहा ॥६॥ ॥का० ३॥

२.५५

विषो जातो दिवस् पुत्रो अस्माद् जातं सहस्रं सहः ।
 अभ्यर्च्यम् अग्रे जैत्रायात् सहस्रं दामसि? ॥१॥
 तं न्वाम् आ यथा रथम् उप तिष्ठन्तु राजानः ।
 सुमनिभ्यो वि बभूवै? ॥२॥
 न्वया वयं देवजात सर्वाः प्र शोचयामसि ।
 उत सत्या उतानुताः ॥३॥
 यो अभ्यर्च्येन मित्रेण सुमतीर्? इव गच्छति ।
 जयंश्च व सर्वाः पृतना यास्य च सत्या उतानुताः ॥४॥
 अघराजो वि श्रवन्तु सुमत्या उतुलाकृताः ।
 अभ्यर्च्यमित्रं पुरुषं ये ऽवाताः पृतन्यन्ति ॥५॥ ॥का० ४॥

२.५६

उग्राम नाम स्व तेषां वः पुरो गृहाः प्राची दिक् तेषां वो अग्निर् इषवः ।
 ते नो सुडत द्विपदे चतुष्पदे तेषां वो यान्य आयुधानि या इषवस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥१॥
 कृष्या नाम स्व तेषां वो दक्षिणाद् गृहा दक्षिणा दिक् तेषां व आप इषवः ।
 [ते नो सुडत द्विपदे चतुष्पदे तेषां वो यान्य आयुधानि या इषवस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा] ॥२॥
 विराजो नाम स्व तेषां वः पश्चाद् गृहाः प्रतीची दिक् तेषां वः काम इषवः ।
 [ते नो सुडत द्विपदे चतुष्पदे तेषां वो यान्य आयुधानि या इषवस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा] ॥३॥
 अवस्था नाम स्व तेषां व उत्तराद् गृहा उदीची दिक् तेषां वो वात इषवः ।
 [ते नो सुडत द्विपदे चतुष्पदे तेषां वो यान्य आयुधानि या इषवस्
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा] ॥४॥
 उत्तरे नाम स्व तेषां व उपरि गृहा ऊर्ध्वी दिक् तेषां वो वर्यम् इषवः ।
 ते नो सुडत द्विपदे चतुष्पदे तेषां वो यान्य आयुधानि या इषवस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥५॥ ॥का० ५॥ ॥अनु० १॥

२.५७

यदीदं विषो यद् अवाजगाम यद् अन्तरिक्षाद् यदि पृथिव्याः ।
 यदि यत्रो यदपतेत् सर्वस् तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥१॥

* * दक्षिणात्सदे .

* * अन्तरिक्षात्सदे

सोमाय उत्तरात्सदे .

अवस्पते दिवस्पते ..

* * अन्तरिक्षात्सदे ..

. सह

* * देवजातस् * प्रा *
 .. तः

जयश्च सर्वं... गृतः

.. दुवन्तु * उतुलाकृत

. वाता पृतन्या

* * गृहात् . वा * *

.. काम *

* नाम ...

* * गृह(उपरि ङ)त ..

... पार्थिवो वः

* * "पति... मनसा *

श्री १९.११.५^१ श्री १०.४.२२^१

यम् इन्द्रम् आहुः यं मित्रम् आहुः यं सोमम् आहुः यम् अग्निम् आहुः ।
 यं विरुणं बृहस्पतिम् आहुः तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥२॥
 यदिन्द्रिया जन्त्याः प्रोद्धेवन्ति स्वर्गं दुर्मृतम् अग्निं ये पिबन्ति ? ।
 ये देवानाम् कृत्विजो यज्ञियानां तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥३॥
 ये शशमाना नमसा नियन्ति सूर्यस्य रश्मीन् अनु सं चरन्ति ।
 ये देवानां धर्मघृतो बभूवुस् तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥४॥
 स्वर्गिंस्तिथेरग्निं ये भायन्ति येभ्यः कृण्वन्ति यो रोदयन्ति ? ।
 ये वा स्त्रीणां प्रतिकृपा बभूवुस् तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥५॥ ॥का^११॥

२.५८

व्यावृत्तौ पयौ गावौ विश्वौ विज्ञातत विद्वेषणम् ।
 किलासि तयतैनौ व्यत द्विषः ॥१॥
 विकिली नावत द्विषन् वासतीभ्यस् समाभ्यः ? ।
 अथोत्सुकम् इव खादिरम् अग्निर् वाम् अस्व् अन्तरः ॥२॥
 सिहस् ते चक्षुषो व्याघ्रः परिपुं? जन ।
 अग्निर् वाम् अस्व् अन्तरो यथा वां नशासति ? ॥३॥
 वि द्यौर् व्यत तद् वयास्तत कपट्यवः ? ।
 व्या ओषधे प्ररस्पस्? अग्निर् इव तं दहः ॥४॥
 व्यवयन्तु हृदयानि वि चित्तानि मनांसि च ।
 अथो यत् तन्वो संगतं तद् वाम् अस्तु विधुलकम् ॥५॥
 अस्ति वैषां विद्विषम् उमौ सज्जेतरा ? ।
 विश्वञ्चौ पर्यावर्तयेत यथा वां नशासति ? ॥६॥ ॥का^१२॥

२.५९

त्रयः पोषास् त्रिवृतश्च श्रयन्ताम् अनक्तु पूषा पयसा घृतेन ।
 अन्नस्य भूमा पुरुषस्य भूमा भूमा पशूनां त इह श्रयन्ताम् ॥१॥
 इमम् आदिष्या वसुता सम उक्षतेमम् अग्ने वर्धय वावृधातः ।
 यस्मिन् त्रिवृच्च ज्यतां पोषयिष्णुर् इमम् इन्द्र सं रुज वीर्येण ॥२॥
 भूमिष द्वा पातु हरितेन विश्वभृद् अग्निः पिपत्वे अयसा सज्जोषाः ।
 वीरुजिस् ते अर्जुनं संविदानं वचो दधातु सुमनस्यमानम् ॥३॥
 त्रेधा जातं जन्मनेदं हिरण्यम् अग्ने एकं प्रियतमं बभूव ।
 सोमस्यैकं हिसितस्य परापतद् अपाम् एकं वेधसो रेत आहुस् तत् ते
 हिरण्यं त्रिविद् अस्व् आयुषे ॥४॥

त्रियायुषं जमदग्नेः कश्यपस्य त्रियायुषम् ।
 त्रेधाऽमृतस्य चक्षुषं त्रीण्य आयुषि नस् कृचि ॥५॥
 त्रयस् सुपर्णास् त्रिवृता यद् आयन्न् एकाक्षरम् अभिसंभूय शक्राः ।
 प्रत्य औहन् सृष्ट्युम् अमृतेन साकम् अन्तर्दधाना दुरितानि विश्वा ॥६॥
 दिवस् त्वा पातु हरितं मध्यात् त्वा पातु अर्जुनम् ।
 [भूम्या अयस्य] पातु प्राहरद् देवपुरा अयम् ॥७॥
 इमास् तिष्ठो देवपुरास् तास् त्वा रक्षन्तु सर्वे तः ।
 तास् त्वं विभृद् आयुष्मान् बर्हस्वान् उत्तरो द्विषतां भव ॥८॥
 [पुरं देवानाम्] अमृतं हिरण्यं य आबेधे प्रथमो देवो अग्निः ।
 [तस्मै नमो दश प्राचीः कृ]णोम्य अनु मन्यतां त्रिवृद् आबेधे मे ॥९॥
 नव प्राणान् नवभिस् सं मिमीते दीर्घा युत्वाय शतशारदाय ।
 हरिते त्रीणि रजते त्रीण्य अयसि त्रीणि रजसाविष्टितानि ॥१०॥
 आ त्वा द्रुतत् अर्धमा पूषा बृहस्पतिः ।
 [अ]र्हजातस्य यन् नाम तेन ते ऽति बुतामसि ॥११॥ ॥का^११॥

२.६०

यज्ञं यन्तं तपसा बृहन्तम् अन्वारोहामि मनसा सयोनिः ।
 उपहृता अग्ने जरसः परस्तात् तृतीये नाके सधमार्धं मदेम ॥१॥

***** आहु वम .

...भुवन् .

बृहदशानान् * * * रश्मीः

...नरा

* वस्वन्तेरा

म्यवार्धं...

* य तनो ..

* वर्तयेतां

* पोष ..

अन्वस्व भीमा पुरुष भीमा * * * दधि *

* * * समक्षेनस्व * वर्धयामावृधानः

यस्मिन् त्रिवृष्टेनां पूषयिष्णुः... स-ता *

.. विश्वानिर् * पिपतु पयसा मदेवा

* * अर्जुनो ..

त्रेधा .. त्रिषां बभूवः

.. वेदसो रेतोऽस्व * *

* त्रिवृतास्व *

* * त्रिवृतास्व * * शक्रा

मयूह सुX X Xव विश्वा

X Xव * प्रहरादेवपुरां

तास् * विभ्रतामुष्मान् ..

... वामेधेः * * *

... विभृता वपेन

अत त्रिसव्य

* जातस्व * * * विश्व

वक्षेन्तं ...

उपहृताभिः ...

श्री ५.२८.२-११,१,१२

श्री ३.१४.१^१

श्री ३.१२.४

[तं प्रजानन्] प्रति गृह्णाति विद्वान् बृहस्पतिः प्रथमजा ऋतस्य ।
[अस्माभिर् दत्तं जरसः पर]स्ताद् अच्छिन्नं तन्तुम् अनु सं तरेम ॥२॥

२.६१

पस्पार विश्वा भुवनानि गोपा अन्तरिक्षस्य [महतो] विमानः ॥ ॥
× नम मिलं ते घृतश्चुतं नदीनां पथे? सुश्रुतं जुहोमि ।
प्रविद्वान् × मुमुग्धि पाशान् अस्य पत्नी विधवा यथासत् ॥ ॥
अनातुरेण वरुणः × ये नो स्वस्तिमिह अति दुर्गाणि वेप्यत्? ।
तम् अभ्वना प्रतिगृह्णा स्वस्तये दोषवेन? पूषा मे सं प्र यच्छात् ॥ ॥
॥का०५॥ ॥अनु०१२॥

२.६२

ये पिशाचा इमां विद्याम् आकृति मोहयन्तु नः ।
तेषां त्वम् अग्ने नाशय वचः [शु चि] त्तम् अथो प्रजाम् ॥१॥
नाशयामि पिशाचानां वचंश् चित्तम् अथो प्रजाम् ।
यथाशां मह्यं धारय यथा ह कामयन्तु मे ॥२॥
आशां मह्यं धारयत् इन्द्रियेण × × ताम् ।
त्वम् अग्ने कन्यादसः सर्वान् पिशाचीं अर्विषा दह ॥३॥
प्रति दह [यातु] धानान् सूर देवान् विचर्षणीन् ।
यो नो दुरस्याद् वेपणं यथाशां × × नः ॥४॥
ये न पशून् अन्न इच्छन्त्य आशायां पुरुषेषु च ।
तांस् त्वं सहस्र [चक्षसः] पि [शाचीं अर्वि]षा [द]ह ॥५॥ ॥का०१॥

२.६३

× × × × × ×
× × × × × ×

२.६४

× × × × × × ×
× [मि रेक्षति देवानां सर्वेषां सजातानां × द × व × निर्ऋतिर् ह ×? ॥ ॥
[क]श्यपस्य प्रतिसरो द्यौश् पिता पृथिवी माता ।
यथामिचक्र देवास् तथाभि कृणुता पुनः ॥ ॥
या × कृत्या नीलवतीर् या × कृत्या × पश्यावती? ।
कृत्या याथ चक्रुर् लोहिनीस् ता इतो नाशयामसि ॥ ॥
यदि वा यद् इमा जाहुर् इमे भद्रासि सुन्वति? ।
कृत्यासि कृत्याण्य असि सामुं कर्तारस्व? जहि ॥ ॥ ॥का०३॥

२.६५

बृहत् ते वर्चः प्रथताम् अमि धां मित्रो ऽभ्य पति सुदुमिस्? सुवर्चाः ।
ऋते राजा वरुणो ब्रवीतु तस्मात् त्वं हविषा भागधा असः ॥१॥
शतं हेमन्तान् दमया सपत्नान् विशस त्वा सर्वो गुह्यो भवन्तु ।
यस्तोतिपानां प्रत्य उत्त पातयस् त्वा सुजातो विलहा त्वं नि च ॥२॥
इन्द्रस् त्वं योक्ते अधि मे विनक्त्य अस्मै यस त्वा यच्छन्दं प्रत्युं सि ×
× × स्मा जिगीषां घृत न स्त पथे बृह स्त म व जं घनी × ×
रास्य ते बलि सोम मृजा तानु प सं × × × ×
× × × × × × × × × ×
× × × ×
अथ मन्त्रस्य पुनश्चिमीमांसा

२.६६

भगाय रात्रे प्रथमं जुहोमि विश्वे देवा उत्तरे मादयन्ताम् ।

पतिगृह्णाति विद्वान्
स्ताद्

पस्पारि...

... पाशान्य...

.. पूष से * * *

* * * विषम्...

... प्रजानां

* * धारयथाह * *

* न्यह राधत्...

... पिशाचा * *

... दानां * देवां विचर्षण

* * * वेपण यथाश .

एनम् पशुमिस्तस्य * * *

* * * पृथतामप * मिलेभ्येति * सुवर्चः

... ब्रवीतु तस्मात् भागदाम

* हेमन्ता दशया सपत्नां * * सर्वान्गुह्यो *

ब्रवीतु . भागदास ॥

* हेमन्ता * सपत्ना * * सर्वान्गुह्यो *

उदान् पत्नीभ्य उशतीभ्य आभ्य० पतिम् अग्न आ वह रातहव्य ॥१॥
 पतिं वृणीष्व हविषा गृणाना तम् आ वहन् सविता तं ते अग्निः ।
 ॥ तम् इन्द्रम् अस्मि ? शतशारदाय भगभक्ता भगवती सुवीरा ॥२॥
 यमर्षा ? सं पतिम् अस्यै दिदेशिथ जने धित्सन्तं तम् इहा वहासि ।
 सुमङ्गल्य अपतिग्री सुपेवा रायस् पोषेण सम् इया सृजस्व ॥३॥
 यत् ते पतिम् अर्यमा जायमानं यं धाता च कल्पजम् इहावहासि ।
 अग्नि वरेण हविषा जुहोमि प्रजां नयतु सुमनस्यमानाम् ॥४॥
 पतिं ते द्यावापृथिवी आ धातां पतिं मित्रावरुणा वातो [अ]ग्निः ।
 सप्तर्षयो ऽदितिस् सोम इन्द्रस् ते त्वा देवाः पतिवर्ता कृण्वन्तु ॥५॥

॥का०५॥ ॥अनु०१३॥

२.६७

यस् त्वाराय० प्रविशेज जानु जानिवाहुत ? ।
 अथो तन्वं पस्पशं तम् इतो निह् नयामसि ॥१॥
 निष् द्वााराय ? नयामसि य इमां प्रविशेशिथ ।
 आत्मानम् अस्या मा हिंसीह अन्यत्र चर मेह भूः ॥२॥
 येजरायेमाम् ? उपायसि धेह्य अस्यै रायस् पोषणम् ।
 प्रजां च तस्या मा हिंसीह अन्यत्र चर मेह भूः ॥३॥
 येजराये ? व्यायसि हनामि वीरुधा त्वा ।
 अथो खनित्रमीस् ? त्वा वषेण यथा भगम् ॥४॥
 येजरायास्यं स्तुष्टु यमावतो क्यम् ? ।
 यत् पौत्रसद्यं दौर्भाग्यं तम् इतो निह् नयामसि ॥५॥ ॥का०१॥

२.६८

अग्नेर् वो बलवतो बलेन मन्युं वि नयामसि ॥१॥
 इन्द्रस्य वो [बलवतो बलेन मन्युं वि नयामसि] ॥२॥
 सोमस्य वो [बलवतो बलेन मन्युं वि नयामसि] ॥३॥
 बृहस्पतेर् वो [बलवतो बलेन मन्युं वि नयामसि] ॥४॥
 प्रजापतेर् वो बलवतो बलेन मन्युं वि नयामसि ॥५॥
 यत् ते सूर्य दिवि देवेषु वर्चस् तस्य नो धेहि तमसि प्रचेताः ।
 अहं च विप्रस् ? त्विषितस् त्विपीमान् इमां वाचं वि चक्षीय ॥६॥ ॥का०२॥

२.६९

वात० पुरस्तात् ॥ पव मे ? नभस्वान् नमस् ते विश्व ते नामधेयं मा नो हिंसीः ॥१॥
 तपोदा० पुरो दक्षिणतः ॥ पव मे ? नभस्वान् नमस् ते विश्व ते नामधेयं मा नो हिंसीः ॥२॥
 विश्वायुर् विश्वजनीन० प्रतीच्या दिशः ॥ पव मे ? नभस्वान् नमस् ते विश्व ते नामधेयं मा नो हिंसीः ॥३॥
 शिवो वैश्वदेव उदीच्या दिशः ॥ पव मे ? नभस्वान् नमस् ते विश्व ते नामधेयं मा नो हिंसीः ॥४॥
 अतिष्ठावा बाहस्पत्य ऊर्ध्वाया दिशः ॥ पव मे ? नभस्वान् नमस् ते विश्व ते नामधेयं मा नो हिंसीः ॥५॥ ॥का०३॥

२.७०

अपघोरपाउतनद् ? अपस्कन्ध वधेद् अहिम् ।
 ॥ कस्याप्य आयताः स्तुतं ? सुमन[स]स् सन्तु विद्युतः ॥१॥
 यत् पर्जन्यस् स्तनयितुस् सं सं व्यथते जगत् ।
 पतन्तु द्वितीया त्रयावती ? पृथिवी प्रति मोदते ॥२॥
 एष नाभ्य कं दीवृकाभ्ये धेनुकाम् ? इव ।
 अहींस त्वं विद्युतां जहि मास्माकं पुरुषान् वर्धोः ॥३॥

उदी...अग्नि * * * हन्ता
 * * * गृणान्तु...सवित * * *
 ..सुवीराः
 अये दिदिदिन * दिच्छन्नं * इया *
 ...उचिषा सुतस्व
 * * * जायमाना वां ..
 ...नैतु *

...पतिवर्ता *

यद्वाराय ..

* * * पस्पश * * * निन् *
 ...इमान् प्रविशेशतः

* अत्य...
 ...धेह्ये रयि *

* विहायमि ..

* पौत्रस्यं...

...मन्युं व्य *

..मन्युर्व *
 * * सूर्य...देहि * प्रचेतां
 ..श[अपरि मां]क्षीय

[पुरस्तात्]

॥ इतिषद्वृत् सृजन् ॥ ॥ भ्रान्ते षद्वृत् सृक् वाता

..अपस्कन्ध वधेद् *
 ...विषतः
 * * स्तनयितुस् * * व्यथते *

अहिंस...पुरुषां *

अभिक्रान्तम् स्ननयिलोर् अवस्फूर्जद् अशान्या उत ।
येवा मरुतो मृडत नः पान्तु नो दुरिताद् अवधान् ॥४॥
वीचिने? परि षो नम अदिव्याश् शर्म यच्छत ।
युयोत पर्णिनं शम् उतापणं रिशादसः ॥५॥ ॥का०॥

२.७१

कृतव्यघनि विध्य तं यश् चकार तम् इज्ज जहि ।
न त्वाम् अचक्रुष वयं वधाय स्तं शिशीमहि ॥१॥
यथा त्वा देव्य ओषधं प्रतीचीनं फलं कृतम्? ।
एवा त्वं कृत्येन कृते हस्तगृह्य परा णय ॥२॥
पुनः कृत्या कृत्याकृते गौरं धेनुका वड्डुं? नयत् ।
शकुव्यं शकुपे इयं? प्रतीचीनं प्रति तद् वसत् ॥३॥
यां ते चक्रुर् वर्तनेषु वन्ताकृत्स्वतासु? च ।
मण्डूकं कृत्यां यां चक्रुस् तया कृत्याकृते जहि ॥४॥
अग्निर् इवतु प्रतिकूलम् अनुकूलम् इवोदकम् ।
मुषो गय इव वर्ततां कृत्या कृत्याकृते पुनः ॥५॥ ॥का०॥ ॥अनु०॥ १४॥

२.७२

अग्निर् शुभ्रेन सूर्यो ज्योतिषा घौरं महिष्मन्तरिक्षं व्यचसा ।
दिश आशामिन् पृथिवी पयोमिर् इदं राष्ट्रं वर्धयन्तु प्रजावत् ॥१॥
त्वष्टा रूपेण सविता सवेनाहर् मित्रेण वरुणेन रात्री ।
पृषा पुष्टिमिर् भागधेयेन भागधा इदं राष्ट्रं वर्धयन्तु प्रजावत् ॥२॥
यानि विष्वक्कर्मा निजघान सेदिम् अन्तरा द्यावापृथिवी उभे ।
तस्याहुः क्षत्रियं गर्भं परि मा वपथा मूर्धनि धारयस्व ॥३॥
छन्दांस्य अमितो मयूखास् स्तोमा च मायजरस्याः? ।
पुरीषं तस्याहुः क्षत्रियं निर्मितं परि मा वपथा मूर्धनि धारयस्व ॥४॥
पराणि तस्य त्वथा यापि महति मदस्पदं? कृणुष्व दुर्धराय वा ।
मा त्वा दभन् सपत्ना दिप्सतस् तव राष्ट्रम् उत्तमं शुभ्रम् अस्तु ॥५॥ ॥का०॥ १४॥

२.७३

इदं तन् मित्रावरुणा हविर् वां येनाग्ने देवा अमृतत्वम् आयन् ।
येनास्मे क्षत्रम् अधिधारयौजो असपत्नाः प्रदिशस् सन्त्वं अस्मे ॥१॥
धृतस्य धारा मित्रावरुणा दुहे वां धेनुर् अनपस्फुरन्ती ।
देवस् सवितात वायुर् अग्निर् भूतस्य पतिर् इह शर्म यच्छात ॥२॥
शं नस् तन् मित्रावरुणा गृणीतां त्रेधा मित्रा बहुधा वशेराप् ॥३॥
जयते सेना अप घोष पतत् पृथक् सत्त्वानो बहुधा अवन्ताम् ॥४॥
हनाम मित्रावरुणा अमित्रान् भवाम भद्रे सुकृतस्य लोके ।
पारयान्? नस् सविता देवो अग्निर् जयामेदं हविषा कश्यपस्य ॥५॥
वातो यन् मित्रावरुणा तद् अह हविष्य अन्तरं निर्मितं कश्यपस्य ।
अध्वर्यवो मरुतो यस्यासन् तेन देवेभ्यो वरिमाणि चक्रुः ॥५॥ ॥का०॥ १४॥

२.७४

अविक्रदस् स्वपा इह भवद् अग्ने दम्भ[य] रोदसी उरूची ।
आसुं नय नमसा रातहव्यं युञ्जन्ति सुप्रजसं पञ्च जनाः ॥१॥
दूरे बिर् सन्तम् अरुषास इन्द्रम् आ च्यावयन्तु सख्याय विप्रम् ।
यद् गायत्री हृदीतीम् अर्कम् अस्मे सौत्रामण्या दधुषन्त देवाः ॥२॥
अद्भुतस त्वा राजा वरुणो जुहाव सोमस् त्वायं ह्यति पर्वतेभ्यः ।
इन्द्रस् त्वायं ह्यति विद्व्य आम्यश् इयेनो भूत्वा विशा अपतेमाः ॥३॥
इयेनो हविर् नयत् आ परस्माद् अन्यक्षेत्रे अपरुदं चरन्तम् ।
अभिषत्ता पन्थां कृणुतां सुगं ते गर्भं सजज्ञा अभिसंविशध्वम् ॥४॥
इयेनो हविः कश्यपस्योप शिखे इन्द्रं वातः प्रहितो वृता वा ।
विषिय राष्ट्रं सेनाग्ने विषो वृषणानो अध राकासी? ॥५॥

अभिक्रान्ताः अवस्फूर्जद् * * *
* * * सृष्ट(उपरि ङा)त * पातु .
आदिव्यश * * *
यूयत पर्णिनो * * * पाणो कपादश

व्यघन विद्

द * इच्छिषे * * * श मसीमहे

* त्वां कृत्येन * इतिमीह * यन (उपरि नयः)

* * * प्रतिचीनं फलं कृतं एवा त्व कृत्येन कृतं

[हरिणं ग्री परा नयः पुनः कृत्वा कृताकृती

* * * वन्तनेषु . [गो धेनुका वड्डुं नयत्

* वेतुं प्रतिकूलम्

शुभं रथं * कृत्यं * ताः

. महिष्ठा अन्तरिक्ष *

दिशाशामिन् ...

त्वाष्टा * * * सवेन अहर्...

* पुष्टीभगसेन भगदविद्

* * * गिजघान भेदिम् * थाका * *

. चारयस्व

छन्दांस्यामितो .

.. वपथा * *

* * * दभ सपत्ना दिप्सतम् .

* तं ..

.. भारयोने सपत्ना * .

.. दुह * * * अनु०

देव .

* * * तं ..

* सेनो ...

* * * समित्रां .

* यं * तदाह .

[वरिमाणि चक्रुः

* मरुता ... वरुणानि * । अं तेन देवेभ्यो

असिक्त ..

* * * रातहव्यो .

* * * दिदृशन्तमशंसं . स्वाव * * * रिपु

यदि गायत्रिय .. दृशन्तु *

* * * विद्वन्मन्त्राः .. विशा पंतमश्

* हविन् ... अपरुदं * *

अभिषां * * * सजन् * * * अभिसंविशध्व

श्री ६

श्री ५

यस् ते हवं प्रतितिष्ठत् सजात उत निष्ठयः ।
अपाञ्चम् इन्द्र तं भीत्याधेमम् अव गमय ॥६॥
हव्यन्ति त्वा पञ्च जनाः प्रति मित्रा अवृषत ।
इन्द्राद्री विश्वे देवा[स् ते] विशि क्षेमम् अदीधरन् ॥७॥ ॥का०१॥

२.७५

प्रजापतिर् अनुवर्तिस् स प्रजाभिर् अनुवर्तिः ।
स मानुवर्तिर् अनुवर्ति कृणोतु ॥१॥
इन्द्रो अनुवर्तिस् स वीर्येणानुवर्तिः ।
[स मानुवर्तिर् अनुवर्ति कृणोतु] ॥२॥
सोमो अनुवर्तिस् स ओषधीभिर् अनुवर्तिः ।
[स मानुवर्तिर् अनुवर्ति कृणोतु] ॥३॥
आपो [अ]नुवर्तयस् ताः पञ्चन्यनानुवर्तयः ।
ता मानुवर्तयो अनुवर्ति कृण्वन्तु ॥४॥
देवा अनुवर्तयस् ते ऽसृतेनानुवर्तयः ।
ते मानुवर्तयो अनुवर्ति कृण्वन्तु ॥५॥ ॥का०४॥

२.७६

पयो मह्यम् ओषधयः पयो मे वीरुषो दधन् ।
अपां पयस्वद् यत् पयस् तन् मे वर्षन्तु वृष्टयः ॥१॥
पयो मह्यं परस्वन्तो हस्तिनो मे पयो दधन् ।
पयः पतत्रिणो मह्यं वीणया मे पयो दधन् ॥२॥
पयस्वन् मे क्षेत्रम् अस्तु पयस्वद् उत [मे] धाम ।
अहं पयस्वान् भूयासं गावो म उत पयस्वतीः ॥३॥
पयो मह्यम् अप्सरसो गन्धर्वा मे पयो दधन् ।
पयो मे विश्वा भूतानि वातो दधातु मे पयः ॥४॥
पयो मह्यं द्यावापृथिवी अन्तरिक्षं पयो दधत् ।
पयो मे विश्वा भूतानि धाता दधातु मे पयः ॥५॥
पयः पृथिव्यां पय ओषधीषु पयो दिव्य अन्तरिक्षं पयो धाः ।
पयस्वतीः प्रदिशास् सन्तु मह्यम् ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१५॥

२.७७

अहं विभर्मि ते मनो अहं चित्तम् अहं व्रतम् ।
ममेद् अहं क्रताव् असो मामासञ्चेदसीदपि ।
आञ्जालेक्षा? मयि ते रमतां मनः ॥१॥
आञ्जनस्य मनुष्यस्य कुष्ठस्य नलदस्य च ।
वीरोदीकस्य? मूलेन मुखेन मर्दनं कृतम् ॥२॥
मधु मे अन्तर् आस्ये मुखेन मर्दनं कृतम् ।
तत्र त्वं वि वर्तस्व नरावी इव वर्तसि? ॥३॥
यथा नेमी रथचक्रं समन्तं परिपश्यजे ।
एवा परि ञ्वजस्व मां यथासन् मयि ते मनः ॥४॥ ॥का०१॥

२.७८

यथेदम् अश्विना तृणं वातो वहतु भूम्याम् ।
एवा वयं वहामसि यां वयं कामयामहे ॥१॥
उत् त्वा माता स्थापयतु प्र त्वा नुदताम् अश्विना ।
दाश्वशुर्? इव मातरं माम् एवोर्णोतु ते मनः ॥२॥
यथा क्षीरं च सर्पिश् च मनुष्याणां हृदे म्रियम् ।
एवाहम् अस्या नार्या हृदो भूयासम् उत्तमः ॥३॥
अग्निष् द्वा तपस् तपतु वातस्य धाजिर् मा स्पृक्षत् ।
तानि षदनानि साधाव उत् तिष्ठ प्रेम् अग्निवत् ते कृणोमि ॥४॥

* * * प्रतिनिष्ठयाद् * * * निष्ठया ॥२॥

अपान * * * भीत्यावधेमम् * गमयः

* * * जन्वाः * मित्रावर्षत

... अर्धाधरं

... अनुवर्तिः

* वति अनुवर्ति *

* नुवर्तिस्...

* नुवर्तिस् .

... कृणोतु

देवानुवृ

* तयोर् * कृणोतु

... दधं

* पयस्वाद् .. वे * * (प्रान्ते पवः पृथिव्या)

... दधं

... दधं

* द्वे * * * ऋतु धा

.. मोत *

* * * अप्सरन्तु .. दध ।

.. धिव्यन्तरिक्षं * धः

... अहं म व्रतं

* अप ...

* सीहि * * * । मयि ते रमतां मनः

* मधुपत्य * नलदस्य * ।

... मन्दनं *

ततो ..

* * पत्य मा यथास पयि * *

* * त्रिणं * हवतु *

उ. .

... एवाचोतु * *

... हृये *

* * नारीया ...

अग्निष् ... त्राणि * स्पृक्ष

ताति * माषव ...

वा १८.३६ मै २.१२.१

पै २.९०.३१५ १श्री १.३४.२१

श्री ६.१०२.३१.२

१३श्री ६.८.१३३

सूर्यस् त्वा तपस् तपतु वातस्य भ्राजिर् मा स्पृक्षत् ।
नानि पदनानि साधाव उत तिष्ठ ग्रेहि सूर्यवत् ते कृणोमि ॥५॥ ॥का०२॥

२.७९

हिरण्यपुष्पी सुभगा रूपश् चायं सुमङ्गलः ।
ताव एनां भद्रया दत्ताम् अमृताव् अमृते भगे ॥१॥
हिरण्यपिण्डं हरितं तत् ते अङ्गेषु रोहति ।
तेनेमाम् अभिना नारीं भगेनामि पिञ्चताम् ॥२॥
यथा रूपसुधृतस् तृण्यन्तो यन्ति कामिनः ।
एवा त्वा सर्वे देवराः पेतयो? यन्तु कामिनः ॥३॥
हिरण्याक्षो मधुवर्णो हिरण्यपरिचन्तन? ।
अङ्गो हिरण्यो यस्य तव तेनास्यै पतिम् आ वह ॥४॥
यदि वासि तिरोचनं यदि वा नद्यस् तिरः ।
[इ]यं त्वा मह्यम् ओषधिर् अङ्गेन मे न्यानयत् ॥५॥ ॥का०३॥

२.८०

पुनः प्राणं पुनर् अपानम् अस्मै पुनर् व्यानम् उत सोम देहि ।
आत्मानं चक्षुर् उदिते समानस्? तम् अनु पाहि तम् अनु जीव
जागवि? ॥१॥
त्वष्टा रूपेण सविता सवेनाहर् मित्रेण वरुणेन रात्री ।
इन्द्रो ज्येष्ठेन ब्रह्मणाय बृहस्पतिः पूषास्मै पुनर् असुं ददातु ॥२॥
यथादित्या वसवो ये च रुद्रा विश्वे देवा अदितिर् या च रात्री ।
यद्भो भगस् सविता ये च देवा यमो ऽस्मै पुनर् असुं ददातु ॥३॥
सोमो राजा वसुवित् ते पुनर् दात् ।
इन्द्रो मरुद्भिर् अश्विना ते भिषग् यद् अग्नी रुद्रो वसुवित् ते पुनर् दात् ॥४॥
पुनर् घोर् देवी पुनर् [इ] अन्तरिक्षम् अग्निर् वातः पवमानो भिषज्यतु ।
प्राह्याः पाशान् निरङ्ग्याः पाशान् मृत्योः पाशाद् वाक् च देवी पुनर्
ददातु ॥५॥ ॥का०४॥

२.८१

इदं चक्षुर् कृतावरी मा हिंसीत् पुर आयुषः ।
यद् वां तमो यत् किल्बिषम् अप वाचा नि दधमसि ॥१॥
इदं घेष्ठा अद् गणं यथोमाति रोहति ।
अयम् अयस्तराङ्कुशो अक्षौ ररंस मपुलं पतु ॥२॥
यमो ह्य आभ्याम् उज्ज जयन् नृचक्षा यं शंसेनश् ।
शक् निर्य सुपर्णा उद् आदुश् चक्षुर् उदितेर् अनन्तम्? ।
सोमो नृचक्षा मयि तद् धर्मं दधातु ॥३॥
यथा चक्षुस् सुपर्णस्य यथा श्वश्रवा यथा शुनः ।
एवा मे अभिना चक्षुः कृणुतां पुष्करस्त्रजा ॥४॥
यस् सुपर्णस्य प्रपातश् चक्षुषा चक्षुर् आदधे ।
तस्याहं समुद्रं जेतवे चक्षुषा चक्षुर् आ दधे ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१६॥

२.८२

अग्नि ते हारस् सिषकु यातुधान स्वाहा ॥१॥
वातं ते प्राणस् सिषकु [यातुधान स्वाहा] ॥२॥
सूर्यं ते चक्षुस् सिषकु [यातुधान स्वाहा] ॥३॥
अन्तरिक्षं ते श्रोत्रं सिषकु [यातुधान स्वाहा] ॥४॥
परमं ते परावतां मनस् सिषकु यातुधान स्वाहा ॥५॥ ॥का०१॥

२.८३

अपस् ते रसस् सिषकु यातुधान स्वाहा ॥१॥

. ग्रावि * स्पृक्ष
ताति * माधव . .

सुमङ्गल

हिरण्यपिण्ड .

* * नारी * त

हिरण्याक्ष...

अङ्गो हिरण्य * तुव तेनास्यैः .

* वास्य दिरोचनं * * नम्यस्तिर
. म न्यानय

* * * अर्पानुम्...धहि

* * * संवन अहर् ..

* * मक्षणाय ... अस दधातु

.. अस दधातु

* * अमुचिते पुनमां

* * * * भिषक् त * *

* पाशां * पाशां * पशांद्..

* * पतावी * * पुरावुषः
* * * यदुलपिष * वाच ...

यम * * उजव...

.. दर्म धातु

* * सुपर्णश्च * श्वश्रू ..

... कृणुतां पुष्करस्त्रज

यस्सुपर्णं प्रपातश्...

तस्याहं समुद्रं जेतव...

अभिस् .

परमां * परावतं...

ओषधीस् ते लोमानि सिषजन्तु [यातुधान स्वाहा] ॥२॥
समुद्रे ते वाक् सिषन्तु यातुधान स्वाहा ॥३॥ ॥का०॥

२.८४

इदं ते शिरो भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते मस्तिष्कं नितर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम् ॥१॥
[इदं] ते हनू भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते जिह्वा नितर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम् ॥२॥
[इदं] ते ग्रीवा भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते स्कन्धान् नितर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम् ॥३॥
इदं ते हस्तौ भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते बाह्वौ नितर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम् ॥४॥
[इदं] ते हृदयं भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते पशून् नितर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम् ॥५॥
[इदं] ते श्रोणी भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते क्लोम नितर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम् ॥६॥
[इदं] ते पृष्ठे भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते ऽवस्थं नितर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम् ॥७॥
इदं त ऊरू भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते जङ्घे नितर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम् ॥८॥
इदं ते गुल्फौ भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते पादौ नितर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम् ॥९॥
[इदं] ते त्वचं भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते प्राणं नितर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम् ॥१०॥
इदं ते परूषि भिनक्षि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते मज्जा नितर्हणेन भिनक्षि? भूम्याम् ॥११॥ ॥का०॥

२.८५

ऽनन्दसोदलमन्तकजिष्णुहा पराजित अमुं भुणान् अर्पय स्वयं
पाशान् यायती अक्षर? ॥१॥

एतु सहकतुर् एतु मा प्राणो अथो बलम् ।
मनो दधातु भद्रयाग्निर् विश्वाद्भसुर् मा स्वस्तये ॥२॥
दक्षिणा मा दक्षिणतो दक्षिणा पातु सव्यतः ।
पश्चाद् एनं व्य अधात् पातु सर्वस्या भवद्भ्या? ॥३॥
शतम् आपो दिव्या मित्रस्य च दक्षिणः ।
धाता सविता रुद्रस् ते नो मुञ्चन्तु अहसः ॥४॥
शतं पाशास् तु वरुणस्य ब्रह्मणस् पतेः ।
ऽशते मान्तन् पाशां नो विद्य शतात् पारोभ्यो वयन्ताम्? ॥५॥ ॥का०॥

२.८६

प्राचीं दिशम् आस्थाम् अग्निर् मावन् ओजसे बलाय ।
दिशां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे दिशो भवन्तु घृतप्रतीकाः ॥१॥
दक्षिणां दिशम् आस्थाम् इन्द्रो मावन् ओजसे बलाय ।
[दिशां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे दिशो भवन्तु घृतप्रतीकाः] ॥२॥
प्रतीचीं दिशम् आस्थां वरुणो मावन् ओजसे बलाय ।
[दिशां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे दिशो भवन्तु घृतप्रतीकाः] ॥३॥
उदीचीं दिशम् आस्थां सोमो मावन् ओजसे बलाय ।
[दिशां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे दिशो भवन्तु घृतप्रतीकाः] ॥४॥
ध्रुवां दिशम् आस्थां विष्णुर् मावन् ओजसे बलाय ।

* दे वाम ... (प्राप्ते रक्षामन्त्रं ४४)

* * * नितरपनदि *

* * * इतो...

* * * जिह्वा...

... भिनदि * *

* * * स्कन्धा...

* * * मो ..

... भिनदि * *

* * * परिशृणि

... भिनदि * *

* * * क्लोमा ...

* * * वस्ता ...

... भिनदि * *

* * * भिनदि यातुधान स्वाहा

.. भिनदि * *

... भिनदि * *

* * * परूषि भिनदि...

* * * मज्जो नितरणेनदि *

* * * आतु ... आयो *

* * * भद्रया अभिर्बिधाद्भसु .

* * * अर्न ...

* * * पाशा ...

* * * * मित्वा... तीका

... औजसे *

... औजसे *

ध्रुवं ... औजसे *

[दिशां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे दिशो भवन्तु घृतप्रतीकाः] ॥५॥

ऊर्ध्वा दिशम् आस्थो बृहस्पतिर् मावत् ओजसे बलाय ।

दिशां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे दिशो भवन्तु घृतप्रतीकाः ॥६॥

॥का०५॥ ॥अनु०१७॥

२.८७

मनायै तन्तुं प्रथमं पश्येद् अन्या अतन्वत ।

तन् नारीः प्र ब्रवीमि वस् साध्वीर् वस् सन्तर्वरीः ॥१॥

साधुर् वस् तन्तुर् भवति साधुर् ओतुरेतु? वृतः ।

अथो होर्वरीर् यूयं प्रातर् वोदेव भावत ॥२॥

खर्गला इव पत्तरीर् अपाम् उग्रम् इवायनम् ।

पतन्तु पत्तरीर् इवोर्वरीस् साधुना पथा ॥३॥

अवाच्यौ ते तोतुयेते तोदेनाश्वतराव् इव ।

प्र स्तोमम् उर्वरीणां शशयानाम् अस्ताविषम् ॥४॥

नारी पञ्चमयूषं सञ्चवत् कृणुतं वसु ।

अरिष्टो [अ]स्य वस्ता प्रियंदवासिततौतिर? ॥५॥ ॥का०१॥

२.८८

शास इत्या मही अस्य अमित्रखादो अद्भुतः ।

न यस्य हन्यते सखा न जीयते कदा चन ॥१॥

वि रक्षो वि मृधो जहि वि वृत्रस्य हनू रज ।

वि मन्तुम् इन्द्र वृत्रहन् अमित्रस्याभिदासतः ॥२॥

वि न इन्द्र मृधो जहि नीचा यच्छ पृतन्यतः ।

अधमं गमया तमो यो अस्मी अमिदासति ॥३॥

स्वस्तिदा विशां पतिर् वृत्रहा विमृधो वशी ।

वृषेन्द्रः पुर एतु नस् सोमपा अभयंकरः ॥४॥

अपेन्द्र द्विषतो मनो [अ]प जिज्यासतो वधम् ।

वि महवृ छर्म यच्छ वरीयो यवया वधम् ॥५॥ ॥का०२॥

२.८९

[देवो] यो ऽतितरो मणिस् तेनाति तरुष्व द्विषः? ।

सपत्नान् द्विषतो मणे प्र शुदस् पृतन्यतः ॥१॥

प्र शुदस् प्र दृहस् सपत्नान् द्विषतो मणे ।

तराति महत्त्वं द्विषां वचो भङ्गिष्ठ पृतन्यताम् ॥२॥

वचो जहि मन्तुं जह्वा आकृतिं द्विषतां मणे ।

देवो यो ऽतितरो मणिस् तेनाति तर धूर्वतः ॥३॥

ये धूर्वन्ति ये दुहन्ति ये द्विषन्ति पृतन्यन्तः ।

सर्वान् सपत्नान् तान् मणिर् निर्मेन्यून द्विषतस् करत् ॥४॥

तव चित्ते तव मते तवैवाधस् पदं करम् ।

देवो यो ऽतितरो मणिस् तेनाति तर दुष्वमा? ॥५॥ ॥का०३॥

२.९०

आ ते मनश् चक्षुश् चा ते हृदयं वदे ।

पादोष् टे पद्यम् आ ददे यथा तिष्ठासि मे वशे ॥१॥

वाञ्छ मे पादौ तन्वं वाञ्छाक्ष्यौ वाञ्छ सकृध्यौ ।

अक्ष्यौ वृषण्यन्याः केशा ओष्ठौ मां ते कामेन शुण्येताम् ॥२॥

मयि त्वा दोषणिस्पृशं कृणोमि हृदयस्पृशम् ।

ममेद् अह कृताव असो ममासञ्चेदसञ्चेदसीदपि? ॥३॥

यासो नाभिर् आरोहणं हृदि संवननं कृतम् ।

गावो घृतस्य मातरौ अमूं सं वानयन्तु मे ॥४॥

. ओजसे *

* प्रिय भूयासा °तीका

मनायी तनु * पक्षेदं व्यातन्वत

तं नारी * ब्रवीमि व शादीणां सन्तुर्वरी

साधुर्व्यस्तान्धुर् * साधुनोद्धरितो वृकः

प्रातर् * भावजा

* युवं पत्तरीरपा अग्रम् *

* प्रवतीर् .

अवच्यु तौतुभ्येते तेदेवाश्वतराव् *

* * * खपयानामस्वाविषं

* पञ्चमायीषं .

* * वस्था

* * मह * आमित्रखाधातो *

वृक्षो वि मृधो

* * अन्यु * °सति

* नीन्द्र वि मृधो * नीदा यत्स्व प्रधन्यतः

...तसो * असा *

* * पति * वि मृधो जहि

* महश्शर्म * * यवया *

. सः

सपत्नान् * * पृणुतस्व प्रदन्यतः

पृणुतस्व * * सपत्नान्

तरापि महत् दुष्वसां वचो भङ्गि प्रदन्यतां

...धूर्वता

. प्रतन्यतः

सर्वान् सपत्नान्ते मनिर्गमन्तुं * *

.. चरां

* * न्यतरो...

* * * च आ मा * * *

पदोष्...वशे । वशे

* से * तन्वां वाञ्छाक्षू * सकृध्यौ

अक्षौ .. आभ्यता

मै * दूषणिस्पृशं गोमि °स्पृशम्

* अप .

...अमु * * *

पै २.३५.५१.२

पै २.४२

मह्यं त्वा द्यावापृथिवी मह्यं देवी सरस्वती ।
मह्यं त्वेन्द्रश् चाग्निश् चाहोरात्रे नि यच्छताम् ॥१॥ ॥का०४॥

२.९१

भूलि मूल्य अर्जुनि पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान्य अत्त ॥१॥
अच्छवो जिघत्सवः [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान्य अत्त ॥२॥
हविष्यवः पाश्यवः [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान्य अत्त ॥३॥
स्फातिहारि रमहारि [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान्य अत्त ॥४॥
वातजूते मनोजवाः पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान्य अत्त ॥५॥
॥का०५॥ ॥अनु०१८॥

इत्यथवेदे पैपलादशाखायां द्वितीयः काण्डम् समाप्तः ॥

भूलि * अर्जुनी * * यन्ति यादवः... नी
* * दम् * * व प्रहीत् * उत्त म संसान्यतः
* जिघच्छवः

हारी रमहारी

* * * * यन्ति यादवः... नी
* * * * व प्रहीत् * उत्त ... अत्तः ॥ अर्जु त्वयुत्त
[स्मा मांसान्यतः (द्विरुक्तिः काण्ड-
[समासिचिका)

इति अथवेदि पिपलाद...

शौ ३.४.१-७ क १०.१७३.२

शौ प्राक् सायणस्तु प्राक्

शौ हविनः सजाता अग्निर्दूतो
[अजिरः सं वराते

शै ३.३३.५१

शौ स उपेदमेहि

शौ ७.९४.१

शौ ३.७.१

शौ २

शौ ३

शौ २.८.१

शौ वि क्षेत्रियस्य मुञ्चतामधमं
[पाशमुत्तमम्

३.१

आ त्वा गन् राष्ट्रं सह वर्चसोद् इहि प्राग् विशां पतिर् पकराद् त्वं वि राज ।
सर्वासं त्वा राजन् प्रदिशो ह्यन्तुपसद्यो नमस्यो भवेह ॥१॥
त्वां विशो वृणतां राज्याय त्वाम् इमाः प्रदिशः पञ्च देवीः ॥२॥
वर्धन् राष्ट्रस्य ककुदि श्रयखातो वसुनि वि भजास्य उग्रः ॥३॥
अच्छ त्वा यन्तु भुवनस्य जाता अग्निर् दूतो ऽव जरसे दधाति ? ।
जायाः पुत्रास् सुमनसो भवन्तु बहु वलि प्रति पद्यासा उग्रः ॥४॥
अश्विना त्वाप्रे मित्रावरुणोभा विश्वे देवा भरतस् त्वा ह्यन्तु ।
सजातानां मध्यमेष्टा इह स स्यास् खे क्षेत्रे सविते [व] वि राज ॥५॥
आ प्र द्रव परमस्याः परावतश् शिवे ते द्यावापृथिवी बभूताम् ।
तद् अयं राजा वरुणस् तथाह स त्वायम् अहत् स पनम् पहि ॥६॥
इन्द्रेन्द्र मनुष्याः प्रेहि सं ह्य अह्नास्था वरुणेन संविदानः ।
स त्वायम् अहत् खे सधस्थे स देवान् यक्षत् स उ कल्पयाद् विशाः ॥७॥
पथ्या रेवतीद् बहुधा विरूपास् सर्वासं संगत्य वरीयस् ते अक्रन् ।
तास् त्वा सर्वासं संविदाना ह्यन्तु दशमीम् उग्रस् सुमना वरोह ॥८॥
यद् अजरेण हविषाधि त्वा गमयामसि ।
अत्रा त इन्द्रः केवलीद् विशो बलिहृतस् कर्त्त ॥९॥ ॥का०१॥

३.२

हरिणस्य रघुष्यदो [अ]धि शीर्षणि भेषजम् ।
स क्षेत्रियं विषाणया विषुचीनम् अनीनशत् ॥१॥
अनु त्वा हरिणो वृषा पद्भिश् चतुर्भिर् अक्रीतम् ।
विषाणे वि ष्य गुणितं यत् किं चित् क्षेत्रियं हृदि ॥२॥
अदो यद् अवरोचते चतुष्पक्षम् इव च्छदिः ।
तेना ते सर्वे क्षेत्रियम् अङ्गभ्यो नाशयामसि ॥३॥
उद् अगातां भगवती विष्णुती नाम तारके ।
विः × × × × × ॥४॥

अर्जु नमो गणाधिपतये ॥ ॥ अर्जु * * * सि * *
[वचसोधिः * * * * * राजा

* * वपुतां ..
वर्ध * ककुभि .. भजास्यः
अहिष्ठ * यतु * जाताभिर...
... पद्यासा उग्रा
अदना ..
* मेष्टह म स्या ..

... २३ * *
इन्द्रो इदं मनुष्य * * हि यक्षिणास्त्वा * *
... यक्षस्मो * दिशः
... वरिवस् * *
... वरोह
यदि जरेण हविषाद ..

* रघुष्यदो...
सु * * द्विषुचीनम् *

* * श्व शुणितं यदि ..
... च्छति
तेन...

श्री ३.७.५ : 'श्री यदासुतेः
क्षिप्रमाणायाः

श्री ७

श्री ५

श्री ३.६.१

श्री ७ : 'श्री शत्रून् वैबाध-
'श्री वृत्रघ्ना मेदी

श्री ३.५.३

श्री ३.५.४

श्री ८ : 'श्री कोशेषु प्रायशः स्वरसि

श्री ५

श्री ७

'श्री न वैबाधप्रनुत्तानां

श्री ८

श्री ३.१.१-६ ते ५.६.१.२-४
[मि २.१.३.१ का ३५.२

'सायणोऽपि गन् श्री गमेत्

'श्री बाह्वासां ते बाह्वन् आ-
सां का ३.५.३ बाह्वन् आसां
मे बाह्वन्सां (कोशेषु नाना)

'श्री ते मे मन्वे का मेने । 'अन्वय
[संहितासु अन्वयं

श्री ३.२.१-६

श्री ३.६.१

एकस्मिन् श्री कोशे वि बो, बो धमत्

श्री ३.६.५.५

का १.०.१.०.१.२

[.....] क्षेत्रियं त्वाभ्यानशो ।
वदाहं तस्मिन् भेषजं क्षेत्रियं नाशयामि ते ॥५॥
अपवासे नक्षत्राणाम् अपवास उतोपसाम् ।
अपास्मत् सर्वम् आमयद् अप क्षेत्रियम् अक्रीम् ॥६॥
आप इद् वा उ भेषजीर् आपो अमीवचातनीः ।
आपो विश्वस्य भेषजीस् तास् त्वा मुञ्चन्तु क्षेत्रियात् ॥७॥ ॥का१२॥
३.३

पुमान् पुंसः परिजातो अश्वत्थः खदिराद् अधि ।
स हन्तु शत्रून् मामकान् यांश् चाहं द्वेष्मि ये च माम् ॥१॥
तान् अश्वत्थ निश् शृणोहि शत्रून् मयि बाध दोधतः ।
इन्द्रेण वृत्रघ्ना भेमयाद् अग्निना वरुणेन च ॥२॥
यथाश्वत्थ निश् शृणोसि पूर्वान् जातान् उतापरान् ।
एवा पृतन्यतस् त्वम् अभि तिष्ठ सहस्व च ॥३॥
यथाश्वत्थ वि भिनत्स्य अन्तर् मृहत्स्य अर्णवे ।
एवा मे शत्रोश् चित्तानि विष्वग् भिन्दि सहस्व च ॥४॥
यस् सहमानश् चरति सासहान इवर्षभः ।
तेनाश्वत्थ त्वया वयं सपन्नान् सहिषीमहि ॥५॥
सितान् एतान् निर्कृतिर् मृत्योः पाशोर् अविमोक्षयैः ।
अश्वत्थ शत्रून् मामकान् यांश् चाहं द्वेष्मि ये च माम् ॥६॥
[ते] अधराञ्चः प्र प्लवन्तां छिन्ना नोर् इव बन्धनात् ।
न निर्बाधप्रनुत्तानां पुनर् अस्ति निवर्तनम् ॥७॥
प्रेणान् नुदामि मनसा प्र चित्तेनोत ब्रह्मणा ।
प्रेणान् वृक्षस्य शास्त्रयाश्वत्थस्य नुदामसि ॥८॥ ॥का३॥

३.४

यद् अदस् संम[य]तीर् अहाव् अनदता हते ।
तस्माद् आ नद्यो नाम स्थ ता वो नामानि सिन्धवः ॥१॥
यत् प्रेषिता वरुणेनाच् छीमं समवल्गता ।
तद् आमोद् इन्द्रो वो यतीर् अस्माद् आपो अनु ध्रुन ॥२॥
अपकामं स्यन्दमाना अवीवरत वो हि कम् ।
इन्द्रो वथ शक्तिभिर् देवीस् तस्माद् वार नाम वो हितम् ॥३॥
एको न देव उपातिष्ठत् स्यन्दमाना उपेत्य ।
उद् आनिधुर महीर् इति तस्माद् उदकम् उच्यते ॥४॥
आपो देवीर् घृतम् इद् आप आहुर् अग्नीषोमौ बिभ्रत्स् आप इत् ताः ।
तीमो रसो मधुपुत्राम् अरंगम आ मा प्राणेन सह वर्चसा गन् ॥५॥

आद् इत् पश्याम्य उत वा शृणोम्य आ मा घोषो गच्छद् वाद्यम् आसाम् ? ।

मेने भेजानो [अ]मृतस्य तर्हि हिरण्यवर्णा अस्वदं ? यदा वः ॥६॥ ॥का४॥

३.५

अग्निर् वो दूतः प्रत्येतु शत्रून् प्रतिदहन् अमिशस्तिम् अरातिम् ।
स चित्ता[नि] मोहयतु परेषां निर्दह्यन् च कृणवज् जातवेदाः ॥१॥
अयम् अग्निर् अममुहद् यानि चित्तानि वो हृदि ।
वि वो धमत् ओकसः प्र वो धमतु सर्वतः ॥२॥
इन्द्र चित्तानि मोहयार्वाग् आकृत्या अधि ।
अग्नेर् वातस्य भ्राज्या तान् विष्वो वि नाशय ॥३॥
म्य एषाम् आकृत्य इतायो चित्तानि मुह्यत ।
अथो यद् अथैषां हृदि तद् एषां परि निर् जहि ॥४॥
अमीषां चित्तानि प्रतिमोहयन्ती युहाणाङ्गान् अप्ये परेहि ।
अभि प्रेहि निर् दह इत्तु शोकेर् प्राह्यामित्रांस् तमसा विश्य शत्रून् ॥५॥

* नक्षत्राणा अपास्ततोषां
अपस्तत्...

* हतु शत्रून्
* * निष्णीहि शत्रून् * बाध तोषत

* निष्णासि ..

* धृद् ...ता

... भिनदद्यत * *

* * शत्वो * * मिषि महस्व ता

... सासहातेव ऋषभा

... संविषीवहि

* एनां निर्कृतिः

* शत्रून् ..

अधराञ्च * प्लवतां छिन्ना नोर् * बन्धनां

* नर्बाधप्रनुत्तानं ...

* नदामि * * श्रुत्येन ब्राह्मणा

* * शाखाया अश्वत्थस्य *

... द्ये

* अ नुषो .

* * 'गेनात् सीमं समवल्गताः

* आपुनोरेद् * * यतीः . ध्रुना

अपकामां सिंदमाना अवेव्रत ...

* वस्सकुभिर्देवै तस्मार * * हिक्

... सिंधमाना उपेत्यः

* * * इतापाहुर् * * * इत्या

* * 'श्रामरङ्गमा * * सा * गृहं

यावित् * * * शृणु ... वास्यार्षां

... वर्णस्यमं * वा

* * * प्रत्येत शत्रून् ..

* चित्ता मोहिहृ * निहस्ताश् * * 'वेदः

* * बो धमात् * * * बो धमातु सर्वता

... बोधयार्वाङ्कृषाधि

वि धामाकृत्यधातो * मुह्यता

* * ओद्रेषा हत तर् * * विर् *

* * 'मोदयन्ती ...

... मित्रास्तपसा * शत्रून्

वा १७.४७

असी या सेना मरुतः परेषाम् अस्मान् अभ्य ऐन्य ओजसा स्पर्धमाना ।
तां गृह्णत तमसापव्रतेन यथैषाम् अन्यो अन्यं न जानात् ॥६॥

॥१॥ ॥२॥ ॥३॥

श्री ३.१.१-६

३.६

पै ३.५.१

अग्निर् नो विद्वान् प्रत्य पतु शत्रुन् प्रतिदहन् अभिशान्तिम् अरातिम् ।
स सेनां मोहयतु परेषां निर्हस्तांश्च कृणवज् जातवेदाः ॥१॥
यूयम् उग्रा मरुत ईदृशो स्थाभि प्रत मृणत सहध्वम् ।
अमीमृणन् वसवो नाथितेभ्यो अग्निर् येषां विद्वान् प्रत्यतु शत्रुन् ॥२॥
अमित्रसेनां मघवन् अस्मात् छन्द्यतीम् अभि ।
तां त्वम् इन्द्र वृत्रहन् अग्निश्च च दहनं प्रति ॥३॥
प्रसूत इन्द्र प्रवता हरिभ्यां प्र ते वज्रः प्रमृणन् याहि शत्रुन् ।
जहि प्रतीचो [अ]नूचः पराचो विश्वं विष्टं कृणुहि सत्यम् एषाम् ॥४॥
सेनामोहनं कृणव इन्द्रामित्रेभ्यस् त्वम् ।
अग्नेर् वातस्य धान्या तान् विषूचो वि नाशय ॥५॥
इन्द्रस् सेनां मोहयन् मरुतो धन्व ओजसा ।
चक्षुष्य अग्निर् आ दत्तां पुनर् एतु पराजिता ॥६॥ ॥१॥ ॥२॥

श्री तान् (अपपाठः)

क ३.३०.६

मिषाम्

श्री विष्वक् सत्यं कृणुहि चित्त-

पै ३.५.३.१५

श्री ३.१.५.१-५

३.७

पै ३.६.४ द्वितीया पङ्क्तिः । श्री क-

[क्षोफस्य विशाफस्य]

श्री कोशेषु अश्वेष्माणो अपि

श्री कोशेषु अश्वस्यं, अश्वस्यं

श्री कोशेषु अस्त्र्यामि अपि

श्री उदाशवो

श्री १९.५६.१-६

श्री कोशेषु मर्त्यान् अपि

श्री कोशेषु बन्धुस्, विश्वचयाः अपि

क ८.४७.१५

श्री कोशेषु असन्त, अपचन्, }
अभजन्त अपि । श्री पुण्यमायुः }

द्विषेभिर् वा

श्री १०.४.३ अहीनामरसं विप
[वारुणम्]

अ... अनेषः *

* उग्रन तपसां अभैषाम् * * व्य जानात्

* * मोहिनु * निहस्ताश

* * मने मृणत *

* * अमीमृडा ... शत्रुन्

* * मघवान्मरुतान् शत्रुवताम् *

* * त्वाम् * वृत्रहन् ...

* * इन्द्रम् ... प्रमृणत * शत्रुन्

* * कृणव .

* * आश्याम् * विषु-यो ...

* * इन्द्रस्येनामोहिन् * भिस्त्व *

* * चक्षुष्य * त्रिनः

.. विहिताः *

* * बौः ...

* * देवस्यपि ...

* * अश्वेष्माणो ..

* * क्षोमि वमिच * * वहो ..

* * पिबुहे क्षुणिं ..

* * नवस्य शुभ्र कावर् ...

* * सवस्यो चरन् देवाश्चासुरमाय

* * ... दूषण * कामवस्य *

* * जुष्टा त्वा कोशेषामि योषमित्तामवन्

* * उदारमवो रमावच * * ध्यत

* * बभूवच * मन्तां * बुन्तश्च *

* * एकाजिना .. स्वप्न * असुरस्य *

* * बभूव * विश्वधावपवन् ...

* * स्वप्नस्य * * चभूवच भिषज् * अवि

* * बृहदावा * मि * उपावन्तु * * आन्ध

* * ... शास * आनिशान

* * ... अज्यश * * *

* * अरिद्विष्टाग्रो नरा * * सिष्टा

* * * * अभिजंत दृष्टणे ...

* * अ * * बहिना ...

* * विषे त . श्री *

* * यशसोहि ..

३.९

अम्बा त्मपुषा त्पुषा त्पुषा जत सत्ययज्ञियेयं स्रजामिहण्णता न ? ।
अस्मै विषाय इन्तवे वा इ प्रम्य अरसं विषम् आह्वेयम् अरसं विषं
निर्विषम् ॥१॥

इन्द्रम् अहम् इयं हुवे सोमपम् उभयाविनम् ।
अस्मै [विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरस् विषम् आह्वयम् अरस् विषं
निर्विषम्] ॥२॥

वरुणम् अहम् इयं हुवे उग्रो राजन्यस् सासहिः ।
[अस्मै विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरस् विषम् आह्वयम् अरस् विषं
निर्विषम्] ॥३॥

अदितिम् अहम् इयं हुवे शूरपुत्रां कनीनिकाम् ।
अस्मै [विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरस् विषम् आह्वयम् अरस् विषं निर्विषम्] ॥४॥
बृहस्पतिम् अहम् इयं हुवे यो देवानां पुरोहितः ।
अस्मै [विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरस् विषम् आह्वयम् अरस् विषं
निर्विषम्] ॥५॥

आ णा आ णा आ ण्डा मर्कान् ? ।
अस्मै विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरस् विषम् आह्वयम् अरस् विषं
निर्विषम्] ॥६॥

नवानां नवतीतां विषस्य रोपुषीणाम् ।
सर्वांसाम् अग्रं नाम वीतापतारस् विषम् ॥७॥ ॥का०॥४॥

३.१०

मृत्युर् एको यम एकस् सर्वेषु शरुः उद् भव ।
ते नः कृण्वन् भेषजं देवसेनाभ्यस् परि ॥१॥
पुनर् नो यमः पितृभिः ददातु पुनर् मित्रावरुणा वातो [अ]ग्निः ।
अघमातो अघरांसः पुनर् दातु पुनर् नो देवी निकृतिर् ददातु ॥२॥
या देवी प्रहितेषु पतास् तपसे वा महसे वाचसृष्टा ।
सोमस् त्वाम् अस्मद् यावयतु विद्वान् पितरो वा देवहृता नृचक्षसः ॥३॥
सहस्राक्षो अमर्त्यः पुनरूपः इहावतु ।
प्रत्येद् ? उग्रम् आहार्यं सहस्रसु सहस्ररूपः ॥४॥
यस् ते मृत्युस् सहस्राक्ष विषेण परिचिच्यते ।
तेन त्वम् अस्मभ्यं मृड शिवो नथ शंभुर् आ चर ॥५॥
मा ते मृत्युस् सहस्राक्ष भामेत् ? तन् मामकं जगत् ।
यो नो द्वेष्टि तं गच्छ यं [वयं] द्विषमस् तं जहि ॥६॥ ॥का०॥५॥ ॥अनु०२॥

३.११

रक्ष । ये स्थास्यां प्राच्यां दिशि हेतयो नाम देवास् तेषां वो अग्निर् इषवः ।
ते नो मृडत ते नो [उधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥१॥
रक्ष । ये स्थास्यां दक्षिणायां दिश्य अविष्यवो नाम देवास् तेषां व आप इषवः ।
ते नो मृडत ते नो [उधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥२॥
रक्ष । ये स्थास्यां प्रतीच्यां दिशि विराजो नाम देवास् तेषां वः काम इषवः ।
ते नो मृडत ते नो [उधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥३॥
रक्ष । ये स्थास्याम् उदीच्यां दिशि प्रविध्यन्तो नाम देवास् तेषां [वो] वात इषवः ।
ते नो मृडत ते नो [उधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥४॥
रक्ष । ये स्थास्यां ध्रुवायां दिशि विलिम्बा नाम देवास् तेषां वो [उन्नम्] इषवः ।
ते नो मृडत ते नो [उधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥५॥
रक्ष । ये स्थास्याम् ऊर्ध्वायां दिश्य अघस्वन्तो नाम देवास् तेषां वो वर्षम् इषवः ।
ते नो मृडत ते नो [उधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥६॥ ॥का०॥१॥
रक्षोष्ण बाजिनम् आ विवमि मित्र प्रथिष्ठम् उप यामि शुभम् ।
शिशानो अग्निः ऋतुभिस् समिदस् स नो दिवा स रिषः पातु नक्तम् ॥
प्रत्य अग्ने हरतेति जेयत् सर्वम् ॥ इति रक्षामन्त्रम् ॥

३.१२

यो अन्व अन्तर् [अ]ग्निर् यो वृत्रे अन्तर् यः पुरुषे यो [अ]ग्निभ्यो हुतम् अस्व एतत् ॥१॥
य आविवेशौषधीः यो वनस्पतीस् तेभ्यो [अ]ग्निभ्यो हुतम् अस्व एतत् ॥१॥

सोमपा *

राजन्यो मामहि

... पुत्र *

नवानं...
वीतापवतारस् *अघमानो अघरांसः दधातु
* दीवीः * पताम् * सृष्टस्
* * * विषान्
* मर्त्याः
* पौरुषाः. शरुः * *
* * मृत्युः * भामेत् * *
वे । ओ विन्द्रिभ्यस्तजहिअथ रक्षामन्त्रं ॥ ओ .
* * मृडत तो * * ब्रूत .
अविष्यवो * * * वो प *
* * मृडत * * * ब्रूत तेभ्य* * मृडत * * * ब्रूत
* * मृडत * * * ब्रूत* * मृडत * * * ब्रूत
* * * अविष्यन्तो .
* * मृडत * * * ब्रूत .* वाजेनमा जिगन्मि * प्रतिष्ठम् ..
क्षोणोः * ऋतुभिस्समिदा * * दिवस्स रिषा *
* * हर इति . [नक्तः].. स्मनि
यो विवेश औषं...

क १.१०.१.१०

ने ३.३.८.०

पै १.१५.४

श्री ३.३.२.१

श्री ३.३.१-६

आदित्य रक्ष-पद नाभं भाति

रक्षोष्णमिति प्रतिषध प्रत्ये ह-
सिष्यवसानमृषेदे दक्षममण्डल ८७
-नमं धञ्जम् । नावमन्त्रः पाठः

श्री ३.३.१.१-९

यस् सोमं अन्तरं यो गोष्व् अन्तरं य आविष्टो वयसि यो मृगेषु ।
 य आविवेश द्विपदो यश्च चतुष्पदस् तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व्
 पतत्] ॥२॥
 य इन्द्रेण सरश् संवभूव वैश्वानर उत विश्वदाव्यः ।
 यं जोहवीमि पृतनासु सासहि तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व् पतत्] ॥३॥
 यो देवो विश्वाद्यम् उ कामम् आहुर् यं दातारं प्रतिगृह्णन्तम् आहुः ।
 यो धीरश्च शक्नु परिभूर अदाभ्यस् तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व्
 पतत्] ॥४॥
 यं न्वा होतारं मनसाभि सविदुस् त्रयोदश भौवनाः पञ्च मानवाः ।
 वर्चोधसं यशसे स्मृतावते तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व् पतत्] ॥५॥
 उक्षात्राय वशात्राय सोमपृष्ठाय वधसे ।
 वैश्वानरज्येष्टेभ्यस् तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व् पतत्] ॥६॥
 दिवं पृथिवीम् अन्व अन्तरिक्षं ये विद्युतम् अनुसंचरन्ति ।
 यो दिक्ष्व् अन्तरं यो वाते अन्तस् तेभ्यो अग्निभ्यो हुतम् अस्व् पतत् ॥७॥
 बृहस्पतिं वरुणं मित्रम् अग्निं द्विरण्यपाणिं सवितारम् इन्द्रम् ।
 विश्वान् देवान् अङ्गिरसो हवामह इमं क्रव्यादं शमयन्स्व अग्निम् ॥८॥
 शान्तो अग्निः क्रव्याद् अथो पुरुषरेषणः ।
 अथो यो विश्वदाव्यस् तं क्रव्यादम् अशीशाम् ॥९॥ ॥का०२॥

३.१३

आयम् अगन् पर्णमणिर् बली वलेन प्रमृणन् सपन्नान् ।
 ओजो देवानां पय ओषधीनां मयि राष्ट्रं जिन्वतु प्रयच्छन् ? ॥१॥
 मयि राष्ट्रं पर्णमणे मयि धारय राष्ट्रम् ? ।
 अहं राष्ट्रस्यामीवर्गे यजा ? भूयासम् उत्तरः ॥२॥
 यं निदुर् वनस्पतौ वाजं देवाः प्रियं निधिम् ।
 तं म इन्द्रस् सहायुषा मणिं ददातु भर्तवे ॥३॥
 सोमस्य पर्णस् सह उप्रम् आगन् इन्द्रेण दत्तो वरुणेन शिष्टः ।
 तम् अहं बिभर्मि बहु रोचमानो दीर्घायुत्वाय शतशारदाय ॥४॥
 आ मास्वत् पर्णमणिर् मद्या अरिष्टतातये ।
 यथाहम् उत्तरो ऽसनि मनुष्या अधिसंशतः ? ॥५॥
 पुनर् मैत्व इन्द्रियं पुनर् आत्मा द्विषिं ब्राह्मणं च ।
 पुनर् अन्नयो धिष्ण्यासो यथास्थाम् [क]ल्पयन्ताम् इहैव ॥६॥
 ये तक्षाणो रथकाराः कर्मोरा ये मनीषिणः ।
 सर्वोस् तान् पर्णं रन्ध्रयोपस्तिं कृणु मेदिनम् ॥७॥
 उपस्तिर् अस्तु वैश्य उत शूद्र उतायः ।
 सर्वोस् तान् पर्णं रन्ध्रयोपस्तिं कृणु मेदिनम् ॥८॥ ॥का०३॥

३.१४

येन वेह[... ..] ।
 [... ..] दम्पसि ॥१॥
 आ ते गर्भो योनिम् एतु [... ..] ।
 [... ..] ॥२॥

पुमांसं पुत्रं जनय तं पुमान् अनु जायताम् ।
 भवति पुत्राणां माता जातानां जनयति च [यान्] ॥३॥
 यानि भद्राणि बीजान् क्रवभा जनयन्ति [च] ।
 तैस् त्वं पुत्रं विन्दस्व सा प्रसूरे धेनुका भव ॥४॥
 कृणोमि ते प्राजापत्यम् आ गर्भो योनिम् एतु ते ।
 विन्दस्व [त्वं] पुत्रं नारि [यस्] तुभ्यं शम् असच् छम् उ तस्मै त्वं भव ॥५॥

येन... यो विष्टो * * *

इन्द्रेण 'दन्वः

इ * * सामन्ना...

* * * अ दातार प्रतिगृह्णन्तम् *

* धीर शक्नु * इदाम्यम् *

.. सुवना * 'वः

उक्षात्राय वशात्राय * वेदमे

व दक्ष...

* * मित्र अन्वा 'पाण्य

.. अङ्गिरस * इन्द्र ..

.. 'रणिणः

.. क्रव्यादमपीधमम्

* अयं पूर्णोऽपरि पर्णं .. 'र्णं *

.. ओषधीनां मयि * जिन्नय प्रयच्छ

.. महि * *

अहो... 'त्तरा

* निदिधिर् * वात्रि ..

* * * आगम्. सस्यः

* मास्वत् .

* मैत्व * * आरता ...

पुनर्न्यो धिष्ण्यासो ... इहैव

वद... मनीषिणाः

* त्वाम्... 'नां

... उतायं

* त्वान्.

वाय...

4 * जा(उपरि ज)नय त्वं...

. जनयति(उपरि मि)...

.. जनयति

* * * नार्य * * समसस्यम् तस्मै * *

शौ ३.५.१

शौ २. 'शौ मयि धारयताद्रिधिम्

'शौ निजो

शौ ३

शौ ४

शौ ५

शौ ७.६७.१

शौ ३.५.६

शौ ३.२३.१ येन वेहद्भूमिविध
 नासायामसि तत्त्वत् । इदं तद-
 न्यत्र त्वदप दूरं नि दम्पसि

शौ २. 'शौ पुमान् बाण इ-
 वेधुधिम् । आ वीरो ऽत्र
 जायतां पुत्रस्ते दशमास्यः

शौ ३

शौ ४

शौ ५

श्री ६

श्री देवीः मायामतु देवीः

यासां पिता पर्जन्यो भूमिर् माता बभूव ।
तास् त्वा पुत्रविधाय देवीः प्रावन्त्व ओषधीः ॥६॥
यस् ते योनिम् उद्विह्याद् वृषभो रेतसा सह ।
स त आ सिञ्चतु प्रजां दीर्घायोश् शतशारदम् ॥७॥ ॥का०॥१॥

३.१५

यां त्वा वातो वरयरादिद्रनामा? महर्षभः ।
तस्यास् ते विश्वधायसो विषदूषणम् उद् भरे ॥१॥
यां त्वा बराहो अखनद् एकस्मिन् अधि पुष्करे ।
[तस्यास् ते विश्वधायसो विषदूषणम् उद् भरे] ॥२॥
यां त्वादितिर् अवपद् बीजवापम् अधि पुष्करे ।
[तस्यास् ते विश्वधायसो विषदूषणम् उद् भरे] ॥३॥
यस्याः कुलायं सलिले अन्तर् महत्य् अणवे ।
तस्यास् ते विश्वधायसो विषदूषणम् उद् भरे ॥४॥
उत् ते भरम् उत्तमाया अधमायास् तद् भरे ।
अनु मध्या मध्यमे तव विषदूषणम् अग्रभम् ॥५॥
[मध्यं भूम्यास्] सम् अग्रभम् उभाव् अन्तौ सम् अग्रभम् ।
दिवश् च पृथिव्याश् च विषदूषणम् उद् भरे ॥६॥ ॥का०॥१॥ ॥अनु०॥३॥

३.१६

पैत्रो ऽसि पृतनायुस् स्वाहा ॥१॥
सोम हिंसीत् सोम हिंसितो ऽसि स्वाहा ॥२॥
ब्रह्मणम्? हिंसीद् ब्रह्म हिंसितो ऽसि स्वाहा ॥३॥
[नारभद् अहिर् भूणमाम् अहिर् अग्निम् अरसावधी ।
[विषस्य ब्रह्मणाम् आसीत्? ततो जीवन् न मोक्ष्यसे ॥४॥
उद्यो ऽहि[स्] समुद्यो ऽहि[स्] निवीतो ऽरसः कृतः ।
[विषस्य ब्रह्मणाम् आसीत्? ततो जीवन् न मोक्ष्यसे ॥५॥
पुनर् ददाति मे विषं पूर्वपथम् उदाहृतम्] ।
मां ददध्वान् मन्यसे मया दद्यो न मोक्ष्यसे ॥६॥ ॥का०॥१॥

३.१७

एकशतं भेषजानि तेषां मातास् ओषधे ।
समुद्रम् इव गच्छसि पृथिव्याम् अधि निष्ठिता ॥१॥
यस्यां वेदादिभेषजं दशशीर्षो दशजिह्वः ।
ते प्रथमा दधे सं श्रावन्त्य? ओषधे यमराक्षीरयद्? भिषक् ॥२॥
पुनश् चक्षुः पुनः प्राणः पुनर् आयुर् न आ गमत् ।
निष् टाकरं निष्कृत्या निष् टानिष्कृत्याकरम् ॥३॥
मुञ्चामि त्वा शपथ्याद् अथो वारुणाद् उत ।
अथो यमस्य पङ्क्रीशाद् विश्वस्माद् देवतुङ्कतात् ॥४॥
सं ते शीर्षाः कपालानि हृदयस्य च यो विधुः ।
उद्यन् सूर्य आदित्यो अङ्गभेदम् अनीनशत् ॥५॥
हिमवतः प्र स्रवत सिन्धो समह संगमः ।
ता आपस् सर्वास् संगत्य चक्षुः प्राणं दद्युत नः ॥६॥ ॥का०॥२॥

३.१८

हस्तिवर्चसं प्रथतां बृहद् यशो अदित्या यत् तन्वस् संवभूव ।
तत् सर्वं सम् अतुर् मह्यम् एतद् विश्वे देवासो अदितिस् सजोषाः ॥१॥
भिषग् च वरुणश् चेन्द्रो रुद्रश् च चेततु ।
देवासो विश्वधायसस् ते माञ्जन्तु वर्चसा ॥२॥
यत् ते वचो जातवेदो बृहद् भवत्य् आहुतम् ।
तेन माम् अथ वर्चसान्ने वर्चस्विनं कृषि ॥३॥

० दाम्

वासु * * पनद्

* * मरद्

.. मोक्षसे
... निवीतो * *
.. मोक्षसे
... मोक्षसे

. ० तः

* * * प्राण * आयुजागमत्
... ० निष्कृत्याकरं
.. ऊत
* * पङ्क्री(उपरि द्वि)शादिशाद् * *
श . विदुः
उचं सूर्यादित्यो अङ्गभेदमनीशत्
* * सवतस्सिन्धू समाह *
तापस्सर्वत् * * * चवतु *

* पृथतां * दिवु * व ...
* * सवितुर् मह्यम् ...
... तेजतु(अथः सः)
... मादन्तु *
* * अभ्य ...

श्री ६.८.१.३.५

श्री ४.६.१.१

श्री ६.९.६.२

श्री ६.८.२.२

श्री ६.२.४.१.१

श्री ३.२.२.१

श्री २.१ श्री चेततुः सायणलु चेततु

श्री ४.१.१

श्री १.५

श्री ३.१.१.१ शौ मनुष्येष्वप्यन्तः }
इत्यु अस्तु-पदक्षेपोऽपार्थः }

श्री १.१.१.३७^१

श्री ३.२.२.४^{२-६}

श्री ५

[७ इत्यादि

श्री ३.१.१.१ मै २.७.७ का १६.

श्री जिष्णुः इतरास्तु संहितास्तु जिष्णु

श्री २

श्री ४

श्री ३

श्री ५

श्री ७^{३.४}

श्री ३.१.२.१-५,७

श्री प्रतिधान्या

[सावणः परितुतः

श्री कोशेषु परितुतः, श्रुतः पव ।

श्री ४.२.२.१,३,४,५,६ तैत्रा

[२.४.७.७-९

श्री कोशेषु वर्णम्, शत्रून् अपि

श्री तैत्रा युनजि त । तैत्रा येन
[जयासि न परा जयासि

येन हस्ती वर्चसा संवभूव येन राजा मनुष्येष्व् अन्तः ।

येन देवा ज्योतिषा द्याम् उदायन् तेन माने वर्चसा सं सृजेह ॥४॥
यावद् वर्चस् सूर्यस्यासुरस्य च हस्तिनः ।
तावन् मे अश्विना वर्चः कृणुत पुष्करस्त्रजा ॥५॥
यावच्च वतस्त्रः प्रदिशश् चक्षुर यावत् समश्नुते ।
तावत् समैव हन्त्रियं मयि तद् धस्तिवर्चसम् ॥६॥ ॥का०३॥

३.१९

संशितं म इदं ब्रह्म संशितं वीर्यं मम ।
संशितं क्षत्रं मे जिष्णु येषाम् अस्मि पुरोहितः ॥१॥
सम् अहम् एषां राष्ट्रं इयामि सम् ओजो वीर्यं बलम् ।
वृश्चामि शत्रूणां बाहून् सम् एषाम् अश्वान् अहम् ॥२॥
तीक्ष्णीयांसः परशोर अग्नेस् तीक्ष्णतरा उत ।
इन्द्रस्य वज्रात् तीक्ष्णीयांसो येषाम् अस्मि पुरोहितः ॥३॥
अधस् पद्यन्ताम् अधरे भवन्तु ये न इन्द्रं मघवानं पृतन्यान् ।
क्षिणामि ब्रह्मणामित्रान् उन् नयामि स्वान् अहम् ॥४॥
एषाम् अहम् आयुधा सं इयाम् एषां राष्ट्रं सुवीरं वर्चयस्व ।

एषां क्षत्रम् अजरम् अस्तु जिष्णुर्गम् एषां चित्तं बहुधा विश्वरूपम् ॥५॥

अभि प्रेत जयत प्रसृतास् सं इयामि निद्रा आयुधानि ।
तीक्ष्णपवोऽबलधन्वो हतोप्रायुधा [अ]बलात् उग्रबाहवः ॥६॥ ॥का०४॥

३.२०

इहैव भुवां नि मिनोमि शालां क्षेमे तिष्ठासि घृतम् उक्षमाणा ।
तां त्वा शाले सर्ववीरास् सुवीरा [अरिष्टवीरा] अभि सं चरेम ॥१॥
इहैव भुवा प्र[ति] तिष्ठ शाले अश्ववती गोमती सृनुतावती ।
ऊर्जस्वती घृतवती पयस्वत्य् उच्च ह्यस्व महते सोमगाय ॥२॥
धरुण्य अस्ति शाले बृहच्छन्दास् सुतधान्याः ।
आ त्वा वत्सो गमेद् आ कुमार आ घेनवस् सायम् आस्यन्दमानाः ॥३॥
इमां शालां सविता वायुर् अग्निर त्वष्टा होता नि मिनोतु प्रजान् ।
उक्षन्तूद्वा मरुतो घृतेन सोमो नो राजा नि कृषिं तनोतु ॥४॥
मानस्य पत्नि शरणा स्योना [देवी] देवेभिर् निमितास् अग्रे ।
तृणं वसना सुमना असत् त्वं रयिं नो धेहि । सुभगे सुवीरम् ॥५॥
आ त्वा कुमारस् तरुण आ वत्सो जगता सह ।
आ त्वा परिश्रितः कुम्भ आ दध् कलशश् च यः ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

३.२१

इमम् इन्द्र वर्चय क्षत्रियं म इमं विशाम् एकवृषं कृणु त्वम् ।
निर् अमित्रान् अक्षुण्ण् अस्य सर्वास् तान् रन्धयास्मा [अ]हसुरेषु ॥१॥
अयम् अस्तु धनपतिर् धनानाम् अयं विशां विशपतिर् अस्तु राजा ।
अस्मिन् इन्द्र महि वर्चासि धेष्वा अवचंसं कृणुहि शत्रुम् अस्य ॥२॥
एमं भज ग्रामे अश्वेषु गोषु निष् टं भज यो [अ]मित्रो [अ]स्य ।
वर्षम् क्षत्राणाम् अयम् अस्तु राजेन्द्र शत्रुं रन्धय सर्वम् अस्मै ॥३॥
अस्मै घावापुथिवी भूरि वामं संतुहायां धर्मतुषेव धेनुः ।
अयं राजा प्रिय इन्द्रस्य भूयात् प्रियो गवाम् ओषधीनाम् उतापाम् ॥४॥
युनजि तम् उत्तरावन्तम् इन्द्रं येन [जयन्ति न परा] जयन्ते ।
यस् त्वा कव् एकवृषं जनानाम् उत राजन् उत्तमं मानवानाम् ॥५॥
उत्तरस् त्वम् अधरे सन्त् अन्ये ये के च राजन् प्रतिशत्रवस् ते ।

* हस्ते . मनुष्येष्व् *

* * * भ्यामुदाय ...

... 'स्रजः

* मघवीर ..

* * * राष्ट्रं परधामि .

* शत्रूणां बाहू * अश्वान् ..

* फर्श * 'तरा *

* वज्रस् * एषामस्मिन् *

.. भवन्तेन * मघवाना 'न्वां

क्षणामि ब्रह्मणामित्रान् न्यायाम् आन् *

येषाम् आयुधा .

{ येषां जिष्णु उग्रमेवां राष्ट्रं सुवीरं वर्चयस्व ये-

{ षां क्षमजरमस्तु जिष्णु उग्रम् * * * 'रूपा

* प्रवत * प्रसृता ..

तीक्ष्ण इषवो * हनो उग्रा * 'हवावः

* भुवा म्य ...

तं ...

... गृहच्छन्दा *

* * * मयि भेदा कुमार भेनवस्वामात्स्व-

...स्तोतु प्रजानां [भाग

वर्धन्ता... कृष *

सानस्स * अरणा ... देवीभिर् * ओषे

ऊर्जन् * * * वशस् * * * वि ...

* * * तरण ...

* * * परिश्रित * ... वा

... धकविष *

नि मित्रानाम्णु तस्य * ता रथवस्मा *

... विद्वक्पतितु *

* दन्तु मयि ...

इदं * * * धेनु गोव्य ...

वर्षात् ... शत्रु * * *

* * * भूयात् संदृष्टिां धर्मदुष्टेव धेनुं

वयं * प्रिये * भूयाः ..

* * * दध् ...

... राजन् * *

... प्रदिशवस्ते

श्री ३.१३.१०

एकवृष इन्द्रसखा जिगीवाण् छत्र्यताम् अभि तिष्ठा महांसि ॥६॥ ॥का०१॥

३.२२

श्री ३.१००.३१ ॥३.१२१.११॥

विपाणास्य अङ्गिरसी देवजा प्रतिचक्षिणी ।
 दिवस् पृथिव्यास् संभूता सहस्राक्षी [चि प्या]धि नः ॥१॥
 सहस्राक्षी यद् गुभाति [तेन?] पद्यास्य ओषधे ।
 सदान्वाग्नी रक्षोग्नी भवेद् प्रतिचक्षिणी ॥२॥
 ये हरन्त्य् आसुतेयं? पयस्फातिं चोषधे ।
 सदान्वाग्नी रक्षोग्नी भवेद् प्रतिचक्षिणी ॥३॥
 यातुधानान् रन्धयन्ती रुष्यन्तं? च विहुतम् ।
 तांस त्वं सहस्रचक्षो गुभाय कृतवीर्याय? ॥४॥
 यथा श्वा चतुरक्षो रात्रिं नक्तात् पश्यति ।
 एवा सहस्रचक्षो त्वं प्रति पद्यास्य आयतः ॥५॥
 गोभिर् अश्वैर् वसुभिर् अपकीतास्य ओषधे ।
 श्यावाश्वस्य चक्षुषा प्रति पश्य किमीदिनः ॥६॥ ॥का०२॥

श्री १०.३५.३

श्री ४.२०.५५

श्री ५

३.२३

सं शुन्धध्वं सं पिबध्वम् अन्नं वो मधुमत् सहः ।
 व्रतं वस् सर्वं सध्वयक् समानं चेतो [अ]स्तु वः ॥१॥
 सं जानीध्वम् इन्द्राय चित्ता वो ऽस्तु अयं वो ऽग्निर् नि हरः शमयाति ।
 यद् वैरहत्यम् उ भीमम् आसीद् विश्वे देवा उत् प्रावयन्तु ॥२॥
 शं वश्य अस्तु बृहस्पतिश् शं द्यावापृथिवी उभे ।
 शम् अन्तरिक्षम् उत वो मरुत्वान् शं वशिन्त्य् अस्व् अदितिर् देवपुत्रा ॥३॥
 कल्पेतां द्यावापृथिवी कल्पन्ताम् आप ओषधीः ।
 कल्पन्ताम् अन्नयस् सर्वं अस्से श्रेष्ठयाय सर्वदा ॥४॥
 सं वस् सृजामि हृदयं संसृष्टं मनो अस्तु वः ।
 संसृष्टा वस् तन्वस् सन्तु संसृष्टः प्राणो अस्तु वः ॥५॥
 सं वः पशतां हृदयं सृजामि सं पुत्राणाम् उत या उद्वितरो वः ।
 सं जायतां मनसा मनांसि सं पतीनाम् उत चक्षुषा सृजामि ॥६॥ ॥का०३॥

[३.२
 व ३.१४ मै ४.४.११.१ मै १.]

श्री ३.१२१

श्री ३.२०.१-६

३.२४

प्राची दिग् अग्निर् अधिपतिर् असितो रक्षितादित्या इषवः ।
 तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जम्मे दध्मस् तम् उ प्राणो जहातु ॥१॥
 दक्षिणा दिग् इन्द्रो ऽधिपतिस् तिरश्चिराजी रक्षिता वसव इषवः ।
 तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जम्मे दध्मस् तम् उ प्राणो जहातु ॥२॥
 प्रतीची दिग् वरुणो ऽधिपतिः पृथाक् रक्षिता मित्र इषवः ।
 तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जम्मे दध्मस् तम् उ प्राणो जहातु ॥३॥
 उदीची दिक् सोमो ऽधिपतिस् स्वजो रक्षिता वात इषवः ।
 तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जम्मे दध्मस् तम् उ प्राणो जहातु ॥४॥
 भुवा दिग् विष्णुर् अधिपतिः कल्पाप्रीवो रक्षिता वीरुध इषवः ।
 तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जम्मे दध्मस् तम् उ प्राणो जहातु ॥५॥
 ऊर्वा दिग् बृहस्पतिर् अधिपतिश् श्वित्रो रक्षिताशनिर् इषवः ।

एकवृषा * जिगीवां शत्रू .

* रसि

* संभूतत् .

सहस्राक्षि षाद्

सदान्वाग्नी

. पयस्फातिं च ओषधे

सदान्वाग्नी

यातुनो रथयन्ते रक्षत .

* एवा सहस्रचक्षो * कृतवीर्ये

आयत

... षधी

श्यावाश्याश्वस्य .

* शुद्धध्वं * पिबध्वम् सह

* * * सध्वयक् .

* * * चेतो

* वेर् ...

सं * आस्तु बृहस्पतिस् * *

. मरुत्वा सं ज्ञद्य * * *

... षधी

. श्रेष्ठयाय *

* वो जायानां.. चक्षुषस् *

अथ रक्षामन्त्रम् ॥ वे रक्षतां *

. रक्षतुभ्यो नमो ऋषिभ्य * * *

तिरश्चिराजे रक्षता * *

* दिव * * प्रजाक् रक्षता * *

.. रक्षता * *

... कल्पाप्रीवो रक्षता वीरुधो *

... शत्रो * *

तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितृभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जम्मे दध्मस् तम् उ
प्राणो जहानु ॥६॥ ॥का०॥

३.२९

अनङ्गान् दाधार पृथिवीं धाम् उतामूस् अनङ्गान् दाधारोर्व् अन्तरिक्षम् ।
अनङ्गान् दाधार प्रदिशाप् पङ्क उर्वार्ह अनङ्गान् इदं विश्वं भुवनम् आविवेश ॥१॥
अनङ्गान् दुहे सुकृतस्य लोक पेनं प्याययन् पवमानः पुरस्तात् ।
पर्जन्यो धारा मरुत ऊधो अस्य यज्ञः पयो दक्षिणा दोहो अस्य ॥२॥
अनङ्गान् इन्द्रस् स पशुभ्यो वि चष्टे त्रयान् यथ शक् आमिमीते अध्वनः ।
भूतं भविष्यद् भुवनं दुहानस् सर्वा देवानां विश्वं चरति व्रतानि ॥३॥
यस्य नेशो यज्ञपतिर् न यज्ञो नास्य दातेशो न प्रतिप्रहीता ।
यो विश्वदृष्ट विश्वश्रुद् विश्वकर्मा धर्मो नो ब्रूत यतमश् चतुष्पात् ॥४॥
इन्द्र एष मनुष्येष्व् अन्तर् धर्मस् तमश् चरति संशिशानः ।
सुप्रजास् सन् स उदारेण सर्पद् यो नाक्षीयाद् अनङ्गो विज्ञान् ॥५॥
येन देवास स्वर आरुहुर् हित्वा शरीरम् अमृतस्य धाम ।
तेन गेष्म सुकृतस्य लोकं धर्मस्य व्रतेन यशसा तपस्यवः ॥६॥
द्वादशेता रात्रीर् ब्रत्या आहुः प्रजापतेर् ब्रत्या रात्रीर् द्वादश ।
तद् वापि ब्रह्म यो वेद तद् वा अनङ्गो बलम् ॥७॥
दुहे वा अनङ्गान् सायं दुहे प्रातर् दुहे दिवा ।
दोहा ये [अ]स्य संयन्ति तान् विश्वानुपदस्वतः ॥८॥
यो वेदानङ्गो दोहान् ससानुपदस्वतः ।
प्रजां च लोकं चाप्नोति तथा सप्तर्षयो विदुः ॥९॥
मध्यम् एतद् अनङ्गो यज्ञेष बह आहितः ।
एतावद् अस्य प्राचीनं यावान् प्रत्यङ् समाहितः ॥१०॥
पद्भिस् सेष्टि समाकामन् इरां जहामिर् उत्तिदन् ।
श्रमेणानङ्गान् कीलालं कीनाशश् चोप गच्छतः ॥११॥
इन्द्र एष मनुष्येष्व् अनङ्गान् इत्य् उच्यते ।
शफस् सोम्यः पार्श्वं सर्वा याथ चास्य कुष्ठिकाः ? ॥१२॥
इन्द्रो बलेनास्य परमेष्ठी व्रतेन येन गीस् तेन वैश्वदेवाः ।
यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तस्य प्राणान् अप बहेस् तस्य प्राणान्
वि बहेः ॥१३॥ ॥का०॥ ॥अनु०॥

३.२९

गृहान् ऐमि मनसा मोदमान ऊर्जं विश्वद् वस् सुमतिस सुमेधाः ।
[अ]घोरेण चक्षुषा मित्रियेण गृहाणां पश्यन् पय उक् तरामि ॥१॥
इमे गृहा मयोभुव ऊर्जस्वन्तः पयस्वन्तः ।
पूर्णा वामस्य तिष्ठन्तस् ते नो जानन्तु जानतः ॥२॥
स्रुतावन्तस् सुभगा इवावन्तो हसामुदाः ।
अधुच्या अत्थ्यासो गृहा मासद् विभीतन ॥३॥
येषाम् अभ्येति प्रवसन् येषु सोमनसो बहुः ।
गृहान् उपह्वयाम यान् ते नो जानन्त्वा आयतः ॥४॥
उपहृता इह गाव उपहृता अजावयः ।
अथो अन्नस्य कीलाल उपहृतो गृहेषु नः ॥५॥
उपहृता भूरिधनास् सजायस् स्वादुसमुदः ।
अरिष्टास् सर्वपूरुषा गृहा नस् सन्तु सर्वदा ॥६॥ ॥का०॥

३.२७

इहन्तायमस्त्वप्रतिधात्यसा सं वाम् इन्द्र पृतनावृष्टिः ? ।
प्रजापतिर् आदधाद् ओजो ऽसौ गृहद् घविर् हविषा वधेनेन ॥१॥

* * * नम रक्षितृभ्यो * कक्षिभ्यो ...
* * द्विष्टि...
प्राण *

अनङ्ग दाधार पृथिवीं धाम् उतामूस् अनङ्गान् दाधारोर्व् अन्तरिक्षम् *
अनङ्गा , भुवनम् * *
अनङ्गा * * लोक एतं पारि...
...मरुतोभ्यो न्य * * * इहो न्य
* इन्द्रस्य , स्वया व शक्तो अमि *
...विश्वश्च * *
* नेश यज्ञपतिश्च * * रातिराव * "गृहीता
* "हृत्" धर्मं नान् यामदा *
...नपनश्च * *
सुप्रजान्मन् * * सविषी नाक्षीयाद्...
* * तुवाहर्हान्तिवा * * *
...नपस्वा
* * वर्याङ्क * * स्वया रात्री *
...वानुङ्गो *
* वानुङ्गान्...
* * * सयना * "स्वतः
वे देवानङ्गो * अस्मानुपदस्व च

.. यन इष बाहितः
* * प्राचीनं वडाई
* * निधि ...उत्तिद
"ज्ञान * कीनाशस्य उप गच्छत

शफ सोम्य पार्श्वं ...कुष्ठिकाः
...व्रतेनेन * * *
...अस * * *
* वरिः

* एमि * मोरमानोर्व् * व * सुमेधा
...पयस्व * * *

...हसामुदा
अधुच्यारुप्यात्पुथानो * * विनीतनः
पयास्येतु प्रवनेष सोमनसो *
* उपह्वयामव...

* न्यस्व...
* भूमिना * "सैनर
* सवापुर्धा * पयस् * सर्वरः

* अरिष्टा...

श्री ३.६.१.४
श्री ३.६.१.४

प्रजापते हविषा वर्धने[न] हन्ताग्म् इन्द्रम् अकुणोद् अवध्यम् ।
नस्यं विशो देवकृता नमन्त सखान्तस् ? स हि हव्यो बभूव ॥२॥
प्रजापते अभि नो नेपि वसुर्वी गव्युतिम् अभिमातिषाहः ।
वर्धयन् इन्द्रं बृहते रणाय देवं देवेन हविषा वर्धनेन ॥३॥
यथा विष्ट्वाः पुनरास संजया यथा शत्रून् सहसा मनसा ।
मही यथासत् सम्राड् ? सुसम्राड् देवस् त्वेन्द्रो अप्रतिवधं कृणोतु ॥४॥
अयं वीरो प्रति हन्तु शत्रून् विष्ट्वे देवा उपसदस्कराय ? ।
नास्य प्रजां रीरिपन् नोत वीरान् इमान् इन्द्रः ॥५॥
जहि शत्रून् प्रति रन्धयस्वाग्निं टे गोपा अधिपा वसिष्ठः ।
शर्म ते राजा वरुणो नि यच्छा[द्] देवस् त्वेन्द्रो अप्रतिवधं कृणोतु ॥६॥
॥क० २॥

३.२८

सं स्पृशेयां तनुभ्यां सं मुखाभ्यां सम् आत्मना ।
सं वा ब्रह्मणस् पतिस् सोमस् सं स्पर्शयातु वाम् ॥१॥
अभ्यस्य न ह मि ? वाचा दधामि नहसोक्षसे ।
[उ]प मे दाहिर्न कामे लभे कृष्णम् इवाखरे ॥२॥
यः प्रेमा प्रेष्याम् आसीद् दत्तस् सोमेन वभ्रूणा ।
तस्माद् अवि श्रुतं मनो मय्य अस्य मन आहितम् ॥३॥
यं पुमांसं कामयते यस्मिन् आ भगम् इच्छते ।
हृच्छोकम् अस्मिन् आ दध्मो यथा शुष्याति त्वाम् अनु यथास्य
हृदयं शुष्यात् ॥४॥
अपिच्छेन वशं गुपी ? चक्षुर् आकारां भीमं मांपश्यम् अभिरोदम् ।
प्रियंकर[ण]म् उत्तमं मधुघेन तद् आधृतम् ॥५॥
त्वं हासि वचंस्यो अथो हासि सुमङ्गलः ।
अथो सर्वासां वीरुषां प्रियंकरणम् उच्यसे ॥६॥ ॥क० ३॥

३.२९

प्रतीची सोमम् अस्म्य ओषधे प्रतीच्य् अनु सूर्यम् ।
प्रतीची विष्ट्वा देवांस तथा त्वाच्छावदामसि ॥१॥
इमां खनाम् ओषधि वितन्त्रीम् अनुतन्नुनाम् ? ।
आयत्तः प्रतिरन्धर्नी ? परायतो निवर्तनाम् ॥२॥
अमुष्याहं परायत आयतो मनो अभ्रम् ।
अग्रमे हासि ? मनो अथो हृदयं मनः ॥३॥
मयि ते मन आहितं मयि चित्तं मयि व्रतम् ।
ममेद् अप कृताव् असो ममास श्वेदसी दपि ? ॥४॥
अहं वदानि माह त्वं सभायाम् [अ]ह त्वं वद ।
ममेद् असत् त्वं केवलो नान्यासां कीर्तयाथ चन ॥५॥
यदि वासि तिरोचनं यदि वा नद्यस् तिरः ।
[इ]यं त्वा मह्यम् ओषधिर् वदध्वेव न्यानयत् ॥६॥ ॥क० ४॥

३.३०

यथा कलां [यथा शफं यथर्णं संनयन्ति ।
[एषा दुष्पण्यं सर्वम् अप्रिये सं नयामसि] ॥१॥
सं राजानो [अ]गुस् [स]म् कृणान् अगुस् सं कुष्ठा अगुस् सं कला अगुः ।
सम् अस्मासु दुष्पण्यं ? निरि द्विषते दुष्पण्यं ? सुवाम ॥२॥
देवानां पत्नीनां गर्भं यमस्य करण यो भद्रस् स्वप्न ।
स मम यः पापस् तं द्विषते प्र द्विषमः ॥३॥
दृष्टामा नामासि कृष्णशकुनेर् मुञ्चं निर्कृतेर् मुञ्चं ते त्वा स्वप्न तथा विप्र ।
स्वप्नोस् स्वप्न्या ? अश्वीव कायम् अश्वीव नीनाहम् ।
सास्माकं देवपीयुं पियारं वप ॥४॥

प्रजापतेर् हतायम् * * * अगार्थं
* विषो * निमन्तस्
वसोर्वी * *
* * वृहते रणाव * देवेन...
* * पुनराव मानसा
सुमन्त्र देवात्ते इन्द्रो * *
शत्रून् वश्वे * *
* * रीरिषं * * इमभिन्द्र

देवा * * *

* * ब्राह्मणम् स्पर्शयातुम् *

* * दहिन्
* * प्रेमा वभ्रूणा
मनाहित
* * कामयते...
हृच्छोकं * * * * शिष्याति
* * शिष्याद्
भीम * अभिनोरज
* * मधुघेन...
...हास्य *

* * रन्धनी * निवर्तनं

* * मनाहितं .

* * मह...
* * अशरितं * नान्यासा * चिन
* * वास्य दिरोचनं...
* * मह्यम् * वध्वेव न्यानयः

यथा कलामितेका (दृष्टं साकश्येनापीतत्वाद्
[अत्र प्रतीकेन निर्देशः])

...शुष्ठागुस् * कलागुम्
* * दुष्पण्यं * दिरोत्तं दुष्पण्यं *

स्व सुम... द्विषम्
त्यष्टामा...

* * अश्वीवा...
* * प्रियाकरवत्

श्री मानुषा

शौ निर्दयामसि

यद् अस्मासु दुष्पन्नं यद् गोषु यच्च नो गृहे ।
सास्माकं देवपीयुं पियारं निष्कम् इव प्रति मुञ्चताम् ॥५॥
नवारहीन् अपमायास्माकं तन्वस् परि ।
दुष्पन्नं सर्वं दुर्भूतं द्विषते निर्दयामसि ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अनु०६॥

३.३१

देवा मरुतः पृश्निमातरो अपो दत्तोर्दधि भिन्त ।
दिवस् पृथिव्या उरोः अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥१॥
देवा अन्न इन्द्र सूर्यापो [दत्तोर्दधि भिन्त ।
[दिवस् पृथिव्या उरोः अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥२॥
देवाय बोजो ? मित्रावरुणार्यमन् अपो [दत्तोर्दधि भिन्त ।
[दिवस् पृथिव्या उरोः अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥३॥
देवाः पितरो वसव्याः कव्यादो ऽपो [दत्तोर्दधि भिन्त ।
[दिवस् पृथिव्या उरोः अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥४॥
देवा अप्सुषदो ऽपां नपात् तनूनापान् नाराशांसापो दत्तोर्दधि भिन्त ।
[दिवस् पृथिव्या उरोः अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥५॥
देव बृहस्पते अपो देह्य उर्दधि भिन्धि ।
[दिवस् पृथिव्या उरोः अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इहि ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥६॥
देव प्रजापते अपो देह्य उर्दधि भिन्धि ।
[दिवस् पृथिव्या उरोः अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इहि ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥७॥
देव परमेष्ठिन् अपो देह्य उर्दधि भिन्धि ।
[दिवस् पृथिव्या उरोः अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इहि ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥८॥ ॥का०१॥

३.३२

प्रजापतेर् जायमानाः प्रजा जाताय च या इमाः ।
ता अस्मै प्रति वेदय चिकित्वा अनु मन्यताम् ॥१॥
येषाम् ईदो पशुपतिः पशूनां चतुष्पदाम् उत वा ये द्विपादः ।
निष्कीतास् ते यज्ञियं यन्तु लोकं रायस् पोषा यजमानं सचन्ताम् ॥२॥
प्रमुञ्चन्तो भुवनस्य गोपा गातुं देवा यजमानाय धत्त ।
उपाकृतं शशमानं यद् अस्थात् प्रियं देवानाम् अप्य पति पाथः ॥३॥
ये बध्यमानम् अनु दीध्याना अन्वेक्षन्त मनसा चक्षुषा च ।
अग्निष टात्र अग्रे प्र मुमोक्तु देवः प्रजापतिः प्रजाभिस् संविदानः ॥४॥
येषां प्राणं न बध्नन्ति बध् ? गवां पशूनाम् उत पौरुषाणाम् ।
इन्द्रस् तान् [अग्रे प्र मुमोक्तु देवः प्रजापतिः प्रजाभिस् संविदानः] ॥५॥
य आरण्याः पशवो विश्वरूपा [विरूपा] उत य एकरूपाः ।
वायुष टात्र अग्रे प्र मुमोक्तु देवः प्रजापतिः प्रजाभिस् संविदानः ॥६॥
प्रजानन्तः प्रति गृह्णन्तु देवाः प्राणम् अङ्गेभ्यस् पर्य आचरन्तम् ।
द्यां गच्छ प्रति तिष्ठा शरीरेस् स्वर्गं याहि पथिभिश्च शिवेभिः ॥७॥ ॥का०१॥

३.३३

समास् त्वाम्न क्रतवो वर्षयन्तु संवत्सरा क्रययो यानि सत्या ।
सं युञ्जेन दीदिहि रोचनेन विश्वा आ भाहि प्रविशश्चतस्रः ॥१॥
सं वेध्यस्वाग्ने प्रति बोधयैनम् उच्च च तिष्ठ महते सौभगाय ।

*** दुष्पन्नी * * वस् ..
* देवपीयुः प्रियारं ...

दुष्पन्नो.. द्विषते * * । द्विषते निर्दयामसि

* * पृश्नि * * दत्तोर्दधि *
...क्षत्राया नेन *
* आभ्य ..
* अग्नी * वरुण अपः

* * मित्रावरुणा वरुण तपः

* * माव्याः कव्यादः

देवाप्सुषदो * * तनूनापां नाराशांसापो दत्तोर्दधि * *

...अदितिं भिति

* परमेष्ठिनापो * अदितिं भिति

देवन् ...क्षेत्रावानेन प्रक्षयन्तः

* मानः * जातस् * य *
* * वेदवा चिकित्वा * * मन्यत
एषाम् .. द्विपदः
* * यज्ञिया वन्ति .. मजन्ता
...पथः
* शिशुमानं वज्रवारु...
* "माना" * दीध्यानां नीक्षन्त ...
* * * मुमुक्त देवाः ... "दानां"
* प्राणो ...
* तां ...
...विश्वरूपा * * वेदरूपाः
* वायु * * मुमुक्त ... "दानां"
...चरन्ता
भ्यां ...

...सकस्य * वायु सकसा

* * दीदिहि ... भाभिः * *

* * * बोधयैनम् ...

मै २.४.७ तै २.४.८.१ का १.१.
[९ देवाः शर्मण्याः

का ३.०.८ तै ३.१.४.१

का तै १.२ शौ २.३४.१

का तै २.३ शौ २

शौ ३ का तै २

का तै शौ ४

शौ ५ का तै १

तै ४.१.७.१,२ वा २७.१-७

शौ २.६.१ [मै २.१२.५]

शौ २

३.३६

मा प्रेहि माप कामश्च शत्रूणां वेद आ खिद ।
 इन्द्रस् सपत्नहा भीमस् संजयस् ते सम् आनुधक् ॥१॥
 त्वं जयासि न परा जयासा अर्भेष्वा आज्ञा मघवन् महत्सु च ।
 उग्रं चित् त्वाम् अवसे सं शिशीमहे स त्वं न इन्द्र हवनेषु मृड ॥२॥
 गोजिता बाह्वसमकृत्यत्? कर्मेन्कर्मेषु छतम् उतिः स्वर्जकरः ।
 अकल्प इन्द्रः प्रतिमानम् ओजसा स त्वं न इन्द्र हवनेषु मृड ॥३॥
 वेदाहम् इन्द्र प्रियम् अस्य शेवार्थं यद् अस्य नाम गुह्यं समीके ।
 संयज्जयापि मघवा समान् प्रत्य् अस्माकं विष्मो विह्वे? हवं गमन् ॥४॥
 वयं जयेम त्वया युजा वृता वृधो अस्माकम् अंशम् उद् अवा भरेभरे ।
 अस्मभ्यम् इन्द्र वरिवस् सुगं कृधि प्र शत्रूणां मघवन् वृष्ण्या रुज ॥५॥
 त्वां देवेषु प्रथमं सम् आ रमे त्वं बभूविथ पृतनासु सासहिः ।
 सोमं? नः कारुम् उपमन्युम् उद्भिदम् इन्द्र करासि प्रसवे रथं पुरः ॥६॥
 ॥का१॥

३.३७

सर सरो ऽसि देवैर् दत्तो ऽसि सर ।
 अमुष्य मनस् सर यथाहं कामये तथा शोचयास्य हृदयम् ॥
 काम गच्छाङ्गा ज्वरो दहतु शोचतु त्मना ।
 १ सङ्कल्पास्य सरन्ता घीमि इयमैवास्य दिध्मो
 २ हनमन्या न रानन्दा प्रमुष्यतो मनुमहो नैवो नष्टकर्त अर्णवः
 ३ आवेशिनी प्रदुषो रोपयिष्णुर् एतास् त्वाद्य प्रा हिणोमि ब्रह्मणा
 ४ कृतु कन्तु नी कृत्वि दा प्र मा भ्यासि नी स्वप्न यच्छतु दुष्प्रामो मुह
 ५ आवेशिनी प्रदुषो रोपो रोपयिष्णुरेरास्त्वाद्य प्रा हिणोमि ब्रह्मणा
 ६ इन्द्राग्नी मित्रावरुणा चेभ्यो तयत द्यावापृथिवी मातरिभ्या अश्विना
 ७ देवस् सविता भगव्य च मनस् तु ध्रयन्तु न रमा सा दृत्र्या र्क्षिशास् त्वा
 ८ भूभ्रंतु देवाग्रिश्चिद्व यम् उप ते भरद्वाजश्च मुत यस् विशतांश् छिन्ने
 ९ वनोर्ध्व घना प्र सुवस्व? ॥
 एताः पतन्त्य आभ्यो वार्षिकीर् इव विद्युतः ।
 तासां प्र विप्रहो भव सार्यं गोष्ठो गवाम् इव ॥
 निशीर्षो निपातिताभ्यो वेशयामि ते ।
 १ तास् त्वास मुचन्तीर् बोधयन्तीर् उपा सभाम् एतास् त्वाद्य प्रा हि-
 णोमि ब्रह्मणा ॥
 २ स्त्रिः प्रा पुरोगवा? तास् त्वा दृणम् इव शोकयाम् ।
 अथो त्वा रोदया बहुः ॥ ॥का२॥

३.३८

अजो ह्य अग्रे अजनिष्ठ शोकात् सो अपश्यज् जनितारम् अग्रे ।
 तेन देवा देवताम् अग्र आयन् तेन रोहान् अरोहन् उप मेघीयांसः ॥१॥
 क्रमध्वम् अग्निभिर् नाकम् पक्षा? हस्तेषु विभ्रतः ।
 दिवस् पृष्ठे खर् गत्वा मित्रा देवेभिर् आध्वम् ॥२॥
 अग्रे प्रेहि प्रथमो देवयतां चक्षुर् देवानाम् उत मत्यानाम् ।
 इयक्षमाणा भृगुभिस् सजोषसस् खर् यन्तु यजमानास् स्वस्ति ॥३॥
 खर् यन्तो नापेक्षन्त आ द्यां रोहन्तु राघसः ।
 यज्ञं ये विभ्रतो घारं सुविद्वांसो वितेनिरे ॥४॥
 अग्नि युतज्मि शवसा घृतेन दिव्यं समुद्रं पयसं रुहन्तम् ।
 तेन गेष्म सुकृतस्य लोकं स्वी रुहाणा अधि नाकम् उत्तमम् ॥५॥
 इमौ ते पक्षा अजरौ पतत्रिणौ याभ्यां रक्षांस्य अपहंस्य ओदन ।
 ताभ्यां पत्यास्मि? सुकृतस्य लोकं यत्रष्यः प्रथमजाः पुराणाः ॥६॥
 यद् अतिष्ठो दिवस् पृष्ठे व्योमन् अय् ओदन ।
 अन्व आयन् सत्यधर्माणो ब्राह्मणा राघसा सह ॥७॥

मे * * * शत्रूणां वेदासिद
 * मघवन् ..
 ... अर्भेष्वातो * * *
 * * * नाम * * * मिशी? मृडा
 * * * कर्मकर्मा शतमूर्त्तिवकरा
 मृडा
 * * * ममां प्रत्यक्षा (प्रान्ते र्मा) कं...
 * * * त्वा .. अदायुतवा *
 . बभूव * *

* मनास्मर .
 * गच्छाग ..

.. त्वाम्य (उपरि च) * * *

* पत्यन्त्याम् (उपरि यो) .

... पश्येज * *
 * * * आश्रयन्... आरोहम् * *
 ... विभ्रत
 * पृष्ठं ..
 * * * देवपतां ..

* * * नापेक्षन्तानां * *
 अग्नि विश्वतो? सविदांसो *

... स * * * *
 ... ओदनः

यदि तिष्ठो सिवस् * * * अथो (उपरि प्यो) दनः
 अन्वार्यं धर्मणो ब्रह्मणा...

क १.१०२.१०

क ६। 'क बाह्व अमितक्रतुः सिमः

क ४ शौ ७.५०.४

क ९

शौ ४.१४.१

[क्षान्

शौ २। शौ उरुयान् सायणः अ-

[१०.६ का १८.४ शौ ५

वा १७.६९ तै ४.६.५.२ मै २.

शौ ४। इतरासु संहितासु रोहन्ति
[रोदसी

तै ४.७.१३.१ मै २.१२.३ शौ ६

[ओदनः

कौ ६८.२६ वा १८.५२ तै। १ को कोशेषु

१ शौ पथ्यास्म अन्यत्र पतेम

श्री ३

श्री ०.५.१५

श्री १७

श्री ३७

श्री १८

पृष्ठात् पृथिव्या [अह]म् अन्तरिक्षम् आरुहम् अन्तरिक्षाद् दिवम् आरुहम् ।
दिवो नाकस्य पृष्ठात् स्वर् ज्योतिर् अगाम् अहम् ॥८॥
अजो ऽस्य अज स्वर्गो ऽसि त्वया लोकम् अङ्गिरसः प्रजानन् ।
तं लोकम् अनु प्र ह्येषम् ॥९॥
येन वा सहस्रं वहसि येन वा सर्ववेदसम् ।
ते[नि]मं यज्ञं नो वह स्वर् देवेषु गन्तवे ॥१०॥
अजं च पचत पञ्च नौदनान् ।
अजं पञ्चौदनान् पक्वा देवा लोकान् सम् आनयुः ॥११॥ ॥का०१॥

३.३९

ऽया ते प्रजा विहता पराभू[द्] ध्रुवेणाश्वितापं भ्रमामि ।
ऽअग्निर् दे ताम् आद्यमः पुनर् [द्]वाद् वैश्वानरः ॥१॥
परमस्माभ्यो ऽऽस्य तां पतिशु शिवो ऽग्निर् द्वितीयं मे प्रजां जरदष्टिं सतस्व ? ।
मुञ्चैनं ग्राह्या निर्क्रातिर् यद् अवभाद् अग्ने प्रजां प्रजाकामाय धेहि ॥२॥
त्वम् अग्ने वृषभं वाशितेयम् आन्यजात् पुत्रकामासु पर्य पति ।
ताम् आ रोह सुमनस्यमानः प्रजापते प्र णय रेषिणीनाम् ॥३॥
तुभ्यं नापि पुत्रकामा यद् अग्ने शुद्धं पूतं घृतम् आजुहोति ।
तामनि तामनि प्लक्ष्य ? वीलयस्व रेतोधा उग्रः प्रजया सं सृजैनान् ॥४॥
पर्वताद् दिवो शोनेर् गात्राद्गात्रात् समाश्रितम् ।
रेतो देवस्य देवसु ? सरौ पर्णम् इवाधात् ॥५॥
इन्द्रस्य जातस्य प्र पपात नाभिस् ताम् एकोदेनः ? प्रति जग्राह कामी ।
त्वया वयं ब्रह्मणास् सोमपास् सुपयास् सुतयान् सृयते ? ॥६॥ ॥का०४॥

३.४०

त्यजनात् त्यजनं जातं त्यजनं जायते शरः ।
नैषति न शोचति यस्य त्वा विभर्ति तेजन ॥१॥
पवित्रम् असि तेजन पवित्रं ते प्रभञ्जनम् ।
पवित्रो [अ]स्तु स कामो येन मूर्ध्ना आयामहे ॥२॥
ऽया दोषश् शरो ऽस्तु ओदनेभ्यः कृणवद्भयाम् ।
ताव दोषस् त्वं तेजन ? त्यजनं महतो दधन् ॥३॥
त्यजनं मे विश्वे देवास् त्यजनं पितरो दधन् ।
तेनाहम् अन्येषां स्त्रियो त्याक्षं पुरा मर्त्यदिनाद् उत ? ।
पुरा सायित्यादि ? त्याक्षं तेजने यन् महद् बिलम् ॥४॥
अस्याद् द्यौर् अस्यात् पृथिव्य् अस्याद् विश्वम् इदं जगत् ।
अस्याद् विह्वरित पव तिष्ठात् कामो अयं तव ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०८॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां तृतीयः काण्डस् समाप्तः ॥

४.१

हिरण्यगर्भस् सम् अवर्तताग्रे भूतस्य जातः पतिर् एक आसीत् ।
स वाधार पृथिवीं घाम् उतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥१॥
य ओजोदा बलदा यस्य विश्व उपासते प्रशिरं यस्य देवाः ।
यस्य च्छायामृतं यस्य मृत्युः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥२॥
यः प्राणतो निमिषतो विधतो पतिर् विश्वस्य जगतो बभूव ।
इतो यो अस्य द्विपदश् चतुष्पदः कस्मै देवा[य] हविषा विधेम ॥३॥
येन द्यौर् उमा पृथिवी च दृढा येन स्वस् स्तमितं येन नाकः ।

* * * * आर्हमन्तरिक्षा * आर्ह

...तया * * *

क्षेम

* * सहस्रं * * या *

अज त * * चोदना

* पचोदन * देव

* * त . . धि * मी * जरदष्टी *

* ग्राह्यान् * * अवन्गाने ..

त्वाम् , अति

* * * * प्रजापते * .

* * * यम् .

..नेतोधा * * * सजीनां

* * येने 'श्रुतम्

नेतो * * मरौ * इयाधां

. जग्राह * *

त्यजनान् . शर

न एषति .

पौत्रम् * तेजनः पौत्रं .

पौत्रो * सो ..अयामहे

* दोष * तेजनस् * * दधम्

...दधम्

..य * बिल

* भ्यारस्ताव ..

* द्विहृदेवास्तिष्ठात् .

इत्याथर्वणिकपैपलादं . . साः

अनिमो नारायणाय ॥ ओं .. जाता * * * *

...प्रसिरं * *

* * * विधतं ...

यन * * * * दृश ... नाकं

श्री ५.२५.८' अथि स्कन्द वीर-
श्री १ [यस्व]

श्री ६.४४.११, ७७, ११२

श्री ४.२ मै २.११.२३ का }
४०. १ मै ४.१.८ वा २३. }
१ श्व १०.१२१

यो अन्तरिक्षं विममे वरीयः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥४॥
 य इमे द्यावापृथिवी तत्सभाने अधारयद् अवसा रेजमाने ।
 यस्मिन् अधि वितत पति सूरः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥५॥
 यस्य विश्वे हिमवन्तो महित्वा समुद्रं यस्य रसया सहाहुः ।
 दिशो यस्य प्रदिशः पञ्च देवीः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥६॥
 आपो ह यस्य विश्वम् आयुर् दधाना गर्भं जनयन्ति मातरः ।
 तत्र देवानाम् अधि देव आस्त एकस्थणे विमिते दृढ उग्रे ॥७॥
 आपो गर्भं जनयन्ती वत्सम् अग्रे समं पेरयन् ।
 तस्योत जायमानस्योल्ब [आ]सीद् चिरण्ययः ॥८॥
 हिरण्य उल्ब आसीद् यो उग्रे वत्सो अजायत ।
 ऽत्वं यो त्योर्द्वं भवन्त्योः पर्य अपश्यद् ऊहुर् महीः ॥९॥ ॥का० १॥

४.२

भूतो भूतेषु पय आ दधाति स भूतानाम् अधिपतिर् बभूव ।
 स ते मृत्युश्च चरते राजसूयं स राजा राज्यम् अनु मन्यताम् इदम् ॥१॥
 अग्निं प्रेहि वीडयस्वोग्रश्च चेत्ता सपत्नहा ।
 आ तिष्ठ मित्रवर्धन तुभ्यं देवा अधि ब्रुवन् ॥२॥
 आतिष्ठन्तं परि विश्वे अभूषन् छिद्यो वसानश्च चरति स्वरोचिः ।
 महत् तद् वृष्णोर् अहुरस्य नामा विश्वरूपो अमृतानि तस्यौ ॥३॥
 एना व्याघ्रं परिष्वजानाः सिंहं हिन्वन्ति महते सौभगाय ।
 महिषं न सुषुवत् तस्थिवांसं परि मृज्यन्ते द्वीपिनम् अप्स्र्व अन्तः ॥४॥
 व्याघ्रो अधि वैयाघ्रे वि क्रमस्व दिशो महीः ।
 दिशस् त्वा सर्वा आ यान्त्य आपो दिव्याः पयस्वतीः ॥५॥
 या आपो दिव्याः पयसा मदन्त्य अन्तरिक्ष उत पार्थिवा याः ।
 तासां त्वा सर्वासाम् अपाम् अग्निं पिञ्चामि वर्चसा ॥६॥
 अग्निं त्वा वर्चसाञ्जन् दिव्येन पयसा सह ।
 यथासौ मित्रवर्धनस् तथा त्वा सविता कर्तु ॥७॥ ॥का० २॥

४.३

यत् ते चन्द्रं कश्यप रोचनावद् यत् संहितं पुष्कलं चित्रभातु ।
 यस्मिन् सूर्या आपितास सप्त सार्क तस्मिन् राजानम् अधि वि श्रयेमम् ॥१॥
 येभिर् शिल्पैः पप्रथानाम् अदृहद् येभिर् घाम् अभ्यर्पिषात् प्रविद्वान् ।
 येभिर् वाचं पुष्कलेभिर् अव्ययं तेन माग्ने वर्चसा सं सुजेह ॥२॥
 येभिस् सूर्यसं तपति प्र केतुभिर् येभिर् अग्निर् दृढरो चित्रभातुः ।
 येभिर् आपश्च चन्द्रवर्णा अजिन्वन् तेन माग्ने वर्चसा सं सुजेह ॥३॥
 आयं भातु प्रदिशः पञ्च देवी इन्द्र इव ज्येष्ठो भवतु प्रजानाम् ।
 अस्मिन् धेहि पुष्कलं चित्रभान्त् आयं पुणातु रजसोर् उपस्थम् ॥४॥
 अनु त्वेन्द्रो ऽवत् अनु बृहस्पतिर् अनु त्वा सोमो ऽन्व अग्निर् आवीत ।
 अनु त्वा विश्वे अवन्तु देवास सप्त राजानो य उदाभिषिक्ताः ॥५॥
 अनु त्वा मित्रावरुणा इहावताम् अनु द्यावापृथिवी सहोषधीभिः ।
 सूर्यो ऽहोभिर् अनु त्वावतु चन्द्रमा नक्षत्रैर् अनु त्वेदम् आवीत ॥६॥
 द्यौश्च च त्वा पृथिवी च प्रचेतसा शुक्रो बृहद् दक्षिणा त्वा पिपर्तु ।
 अनु स्वधा विकितां सोमो [अ]ग्निः पूषा त्वावतु सविता सवेन ॥७॥
 ॥का० ३॥

४.४

स्तुवानम् अग्न आ नय यातुधानं किमीदिनम् ।
 त्वं हि देवानां स्तुतो हन्ता दस्योर् बभूविथ ॥१॥
 आत्यस्य परमेष्ठिन् जातवेदस् तनूवशिन् ।
 अग्ने तूलस्य प्राशान यातुधानान् वि लापय ॥२॥
 वि लपन्तु यातुधाना अत्रिणो ये किमीदिनः ।

* * विमम ...
 ... तत्सभाना थरेद् * *
 * विधेो ...
 ... जनयन् मातरा
 ... आत्म् लुने विमिते * *
 ... ईरयन्
 * स्तोल्ब ...
 * उल्बासीद् ...

* * वीडयस्वोर् ...
 ... अमृषं दिक्षो * * *
 * * विष्णोर् ...
 येना * जाना ... साभगाय
 * नस् सुभवस् ... अप्पन्ताः
 * * वैयाघ्रे ...
 दिशस् * सर्वोपान्त्य ...
 य ... आन्तरिक्ष * * *
 * * स्रजं ..
 . सविता *

* * * कश्यपो * दिव ... भातुः
 अस्मिन् सूर्यापितास ...
 * शिल्पैः पप्रथानामदृहद् ... पिष्ट * *
 ... माग्ने * * *
 अयं * * * देवी ...
 * * * अयं ...

* * मित्रावरुणा इहावताम् ... मोषधीभिः
 ... आग्नि
 ... पिपत्तु
 * * सिका ...

* अष्टा नय * *
 * * देवां * * तस्योत वनूस्थथा
 * परमेष्ठि ... तनुवशिन्
 * * प्राशानं पानाद् * * यः
 * * धानात्रिणो ...

अयं मन्त्र इतरास्तु संहितास्तु न वतते

श्री ४.८.१, २, ३, ७, ४, ५, ६ का
[३७.७]

तै मा २.७.८.१

क ३.३.८.४ इत्यादि

मै २.१.७

अन्यत्र विशास्

तै मा २.७.१५.४, ५

का ३७.७

श्री १३.३.१० तै मा २.७.१५.३

तै मा २

तै मा

तै मा ३

तै मा २.७.८.१, २

तै मा

तै मा २.७.१६.२ श्री ६.५.१

श्री १.७.१-८.१, ३, २

श्री कोशेषु परमेष्ठि अपि

अयेदम् अग्ने नो हविर् इन्द्रश्च प्रति हयतम् ॥३॥
 अग्निः पुरस्ताद् आ यच्छतु प्रायेन्द्रो नुदद् बाहुमान् ।
 ब्रवीतु सर्वो यातुमान् अयम् अस्मीत्य् पत्य ॥४॥
 पश्यामि ते वीर्यो जातवेदः प्र णो ब्रूहि यातुधानान् नृचक्षः ।
 त्वया सर्वे परितप्ताः पुरस्ताद् आ यान्तु प्रबुवाणा उपेदम् ॥५॥
 आ रमस्व ब्रह्मणा जातवेदो हृदि कामाय रन्धय ।
 हुतो नो अन्न उत् तिष्ठ यातुधानान् इहानय ॥६॥
 त्वम् अग्ने यातुधानान् उपबद्धान् इहानय ।
 अथैषाम् इन्द्रो वज्रेणाप शीर्षाणि वृश्चतु ॥७॥
 इदं हविर् यातुधानान् नदी फेनम् इवा वहत् ।
 य इदं स्त्री पुमान् अकर इह स स्तुवतां जनः ॥८॥
 यातुधानस्य सोमप जहि प्रजां नयस्व च ।
 नि स्तुवानस्य पातय परम् अक्ष्ण उतावरम् ॥९॥
 अयं स्तुवान आगमत् तं स्मोत प्रति हयत ।
 बृहस्पते वशो कृत्वाग्नीषोमा वि विध्यतम् ॥१०॥ ॥का०४॥

४.५

यां त्वा गन्धर्वो अस्मिन् वरुणाय व्रतभजे ? ।
 तां त्वा वयं खनामस्य ओषधीं शेषहर्षणीम् ॥१॥
 वृषोणस्य ते खनितारो वृषा त्वम् अस्म्य ओषधे ।
 वृषासि वृष्ण्यावति वृषणे त्वा खनामसि ॥२॥
 उद् उषा उद् उ स्य उच्चं वृष्मौषधीनाम् ।
 उद् एजतु प्रजापतिर् वृषा शुष्मेण वाजिनाम् ऊर्ध्वस्त्राणिम् इदं कृधि ? ॥३॥
 यथा स्म ते विरोहता अमितसम् इवानति ।
 तनस् ते शुष्मवस्तरम् इयं कृणोत्व ओषधिः ॥४॥
 अपां रस ओषधीनाम् अयो वनस्पतीनाम् ।
 अयो सोमस्य भ्रातास्य आर्यम् असि वृष्ण्यम् ॥५॥
 अश्वस्य ऋक्षस्य वस्तस्य पुरुषस्य च ।
 य ऋषमस्य वाजास् तान् अस्मै देह्य ओषधे ॥६॥
 सं वाजा ऋषमाणां सं शुष्मा ओषधीनाम् ।
 सं पुंसाम् इन्द्र वृष्ण्यम् अस्मै देहि तनूबलम् ॥७॥
 अयान्ते अथ सवितर् अथ देव बृहस्पते ।
 अथ मे ब्रह्मणस् एते धनुर् इवा तानया पसः ॥८॥
 ऊर्ध्वस्य तिष्ठन्ति गिरय ऊर्ध्वो वाता उद् ईरते ।
 ऊर्ध्वो ऽयं मामको मायुः वीवाहाद् भूस्याम् ॥९॥
 उद् तिष्ठो अग्रे वि धृतुष्व वि तेष्वा आ यन्तु नान्याडयाः ।
 अतो द्रोष्वा यवना वग्यो ऽधि मुष्कयोः ? ॥१०॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

४.६

हिरण्यभृहो वृषभो यस्य समुद्राद् उदाचरन् ।
 तेना सहस्येना वयं नि जनान् स्वापयामसि ॥१॥
 न भूमिं वात उद् वाति नाति पृथ्व्यति सूर्यः ।
 जनांश्च च सर्वान् स्वापय शुनश्च चेन्द्रसखा चरन् ॥२॥
 वज्रोनायाः प्रोष्ठेशया नारीस् यास् तस्यशीवरीः ।
 स्त्रियो याः पुण्यगन्धास् तास् सर्वान् स्वापयामसि ॥३॥
 पञ्चदेजद् अजग्रमं चक्षुः प्राणम् अजग्रभम् ।
 अङ्गान् अजग्रमं सर्वो रावीणांम् उत शर्वरे ॥४॥
 य आस्ते पथ चरति यश्च तिष्ठन् विपश्यति ।
 तेषां सं दृष्टो अङ्गानि यथेदं हर्म्यं तथा ॥५॥
 स्वप्नु माता स्वप्नु पिता स्वप्नु श्वा स्वप्नु विहपतिः ।
 स्वप्नु सर्वे जातयस् सर्वे नि भ्राजन् शक्यः ? ॥६॥

वधेदम्.. हयनाम्
 * पुरस्ताद् * * प्रथ इन्द्रो * अथाहुमा
 ब्रवीतु * यमान् * असेतेषा
 * वेद * * ब्रूहि यातुधाना नृचक्षा
 .. परस्ताद् * * प्रबुवाणा *
 * रम्भ(उपरि भ)स्व ब्राह्मणा
 * नु अभिर्

* * वज्रेण अप .
 * * धाना * हेनम् * वहां
 नीदं * * कयं शम्भुवतां *
 . नयस्य *
 न्य . परमक्षतावरं
 * स्तुवाननामम् व
 ... कृता * विद्यतम्

* * * पनद् .
 ... ओषधिश्च शेषहर्षिणी
 * * खनितारो * त्वापय्य *
 * * वती ...
 .. अ * * वृष्मा ओषधीनाम्
 * एजितु . वजिनाम् .
 * सि . 'नदी
 ... अषधीः
 * रसौषधीनाम्
 अयो * त्राताम्यारिष्यम् * वृष्णेहं
 * ऋषस्य अस्तस्य ...
 ये * वाजस्तम्...

* पुषान् * वृष्णिहमलै * 'वर्लं
 * अन्य सवितुर् * देवि बृहस्पतिः

* * * मयू ..
 * * अग्र * धोनुष
 (प्रान्ते आशीर्वचन)

... समद्राद् *
 ... जनांस्त्वा *
 * * वातोद्गतो नाड ..
 जितस् * * * सनस् * चरं
 वैश्वेनया पुच्छिषया * या तल्पशीवरे
 ... सर्वान् (उपरि रस्वा)
 येजेनर् ...
 अङ्गान् ...
 ... यस्य तिष्ठं *

सप्त * सप्त * सप्ताथा सप्त विहपतिः
 स्वप्नुन्तु ..

श्री ४.५.१. श्री सुतभजे

श्री ४.५.२

श्री ४

श्री ३

श्री ५

श्री ८

श्री ५

श्री ६

श्री ४.५.१-७

श्री ४.५.१.७

श्री ८

श्री रावीणावतिशर्वरे

श्री ६

श्री स्वप्नवचनमितो जगः

स्वप्न स्वप्राधिकरणेन सर्वं निष्वापया जनम् ।
ओत् सूर्यम् अन्यान् स्वापयोद् व्युषं चरताद् अहम् इन्द्र इवारिष्टो
अक्षतः ॥७॥ ॥का१॥

४.७

अक्षीभ्यां ते नासिकाभ्यां कर्णाभ्याम् आस्याद् उत ।
यक्षं शीर्षण्यं मस्तिष्काल् ललाटाद् वि बृहामसि ॥१॥
ग्रीवाभ्यस् त उणिहाभ्यः क्रीकसाभ्यो अनूक्ष्यात् ।
यक्षं दोषण्यम् अंसाभ्याम् उरस्तो वि बृहामसि ॥२॥
क्लोन्नस् ते हृदयाद् अधि? हलीक्ष्मात् पाश्वीभ्याम् ।
यक्षं मतस्नाभ्यां प्लीहो यक्षस् ते वि बृहामसि ॥३॥
आन्त्रेभ्यस् ते गुदाभ्यो वनिष्ठोर् उदराद् उत ।
यक्षं पाण्योर् अङ्गलिभ्यो नखेभ्यो वि बृहामसि ॥४॥
अस्थिभ्यस् ते मांसेभ्यस् स्नावभ्यो धमनिभ्यः ।
यक्षं पृष्टिभ्यो मज्जभ्यो नाभ्या वि बृहामसि ॥५॥
ऊरुभ्यां ते अष्टीवद्भ्यां पार्णिभ्यां प्रपदाभ्याम् ।
यक्षं मस्रं श्रोणिभ्यां भंससो वि बृहामसि ॥६॥
अङ्गादङ्गाल् लोकोलोलो बद्धं पर्वणिपर्वणि ।
यक्षं त्वचस्यं ते वयं विष्वञ्च वि बृहामसि ॥७॥ ॥का२॥

४.८

अग्नी रक्षोहा तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥१॥
इन्द्रो रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
[अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥२॥
सोमो रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
[अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥३॥
वरुणो रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
[अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥४॥
वायू रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
[अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥५॥
त्वष्टा रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
[अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥६॥
धाता रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
[अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥७॥
सविता रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
[अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥८॥
सूर्यो रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
[अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥९॥
चन्द्रमा रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
[अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरार्तिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥१०॥

विनं

* * अन्यान् स्वापय रिषं ,

* ये .. नास्याद् *

... वनेमसि

.. अनूक्षाः

* दोषण्यं मांसाभ्यां पुरतो * बहामसि

* * हृदयाभ्यां ...

यक्षम मनस्वाभ्यो क्लिहो यननसे * बहामसि

अभिन्मस् .. वनुर्यादुरारः *

हस्तभ्यम् * * सावभ्यो धमनिः*

... नाभ्यां विषहामसि

ऊरुभ्यां पृष्टीभ्यो * * पुपडाभ्यां

* भवद्धं * * वीरहामसि

{ यक्षमन्तत्सं * * विष्कंचं * बहामसि }
{ अङ्गादङ्गाल् त्वचं पुष्पः

अघे * * कविता ... तमा

* दुरितं ...

* रक्षोहा

वायु ...

त्वाहा ..

बृह[स्प]ती रक्षोहा [तिम्मस् तिम्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
[अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
[अघायते अघं प्रति हराम्] ॥११॥
प्रजापती रक्षोहा [तिम्मस् तिम्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
[अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
[अघायते अघं प्रति हराम्] ॥१२॥
परमेष्ठी रक्षोहा तिम्मस् तिम्मशृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं [प्रत्यङ्] प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम् ॥१३॥ ॥का०३॥

४.९

संवसव इति वो नामधेयम् उग्रपश्या राष्ट्रभृतो ह्य अक्षाः ।
तस्मै त इन्दो हविषा विधेम वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥१॥
इदम् उग्राय बभ्रवे यो [अ]क्षेषु तनूवशी ।
धृतेन कल्पं शिक्षामि स नो मुडातीदृशे ॥२॥
धृतम् अग्ने अप्सराभ्यो बह त्वं पांसून् अक्षेभ्यस् सिकता अपथं च ।
यथाभागं हव्यदाति जुषाणो मदन्तु देवा उभयानि हव्या ॥३॥
यो नो देवो धनम् इदं विदेश यो [अ]क्षाणां ग्रहणं शेषणं च ।
स नो [अ]वतु हविर् इदं जुषाणो गन्धर्वैस् सधमादं मदेम ॥४॥
या अप्सरसस् सधमादं मदन्त्य अन्तरा हविर्धानं सूर्यं च ।
ता नो हस्तं कृतेन सं सृजन्तु सपत्नान् नः कितवान् रन्धयन्तु ॥५॥
यद् देवान् नाथितो हुवे ब्रह्मचर्यं यद् ऊषिम ।
अक्षान् यद् बभून् आलभे ते नो मुडन्त्व ईदृशे ॥६॥

आदिनवं [... ..] ॥७॥ ॥का०४॥

४.१०

भगस् त्वेतो नयतु हस्तगृह्य बृहस्पतिः [पु]रपता ते अस्तु ।
देवस् त्वा सविता सत्यधर उपसद्यां नमस्यां कृणोतु ॥१॥
याम् अभिना मधुकशां देवा अग्रे अजनयन् ।
तया त्वा पत्याम् अवतां कृण्मो मधुमतीं वयम् ॥२॥
उत्तरा श्वश्रुवा भव ननान्दुर् उप शिक्षाः ।
विशस् त्वा पत्यां कृण्वन्तु भवा[सि] देवेषु प्रिया ॥३॥
अङ्गिर् आत्मानं तन्वं शुम्भमाना गृहान् प्रेहि महिषी भवासि ।
तत्र त्वाहुर् गार्हपत्याय देवाः प्रजापतिर् जरदष्टिर् यथासत् ॥४॥
उद् उत्तरम् आरोहन्ती व्यस्यन्ती धृतन्यतः ।
अङ्गिष्वा द्वा शमोर् मूर्धानं सहपुत्रा विराद् भव ॥५॥
श्वश्रूणां श्वशुराणां गृहाणां च धनस्य च ।
वि राज पत्यां देवेषु सजातानां विराद् भव ॥६॥
यद् गिरिषु पर्वतेषु गोप्स् अश्वेषु यन् मधु ।
येनाक्षा अभ्यपिच्यन्त तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अभि विज्जामि नार्याः ॥७॥
यद् ववो गवि कल्याणे यद् वा सूर्यो ऽवसे तृणे ।
अभ्यञ्जनस्य यद् वचस् तेन मानज्मि वचस्त्वा ॥८॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२॥

४.११

येनाचरद् उशना काव्यो ऽग्रे विद्वान् कर्तृनाम् उत देवतानाम् ।
सहदयेन हविषा जुहोमि सध्रीचीनं वो मनो [अ]स्तृप्रम् ॥१॥
महत् सत्यं महद् धविर् उशना काव्यो महान् ।
देवानाम् उग्राणां शतं हृदयानि सहाचरा ॥२॥

ऋषिरा * * *
* दुरितां ..
न्तराम

* * तो . अक्षा

यदम् * बभ्रव ... तनुं
.. मुडात ईदृशे
.. पांसु नखेभ्यसिसक्तापस् *
भागे ...
.. त्रिदेश * * * शपण *
.. सदमाद *
वाप्सरससदमाद पादन्यु...
.. सपण * कितव *
* देवा तातितो .. ऊषिम
अक्षाप् * वभूणालभेता * * मुडान्त *

आदिनवमित्येका(अत्र प्रतीकैर्नैव निर्देशः)

.. सत्यधरोपसद्यां नमस्या *
... देवाग्रे अजनयं
... कृण्वो मधुमती *
... नानादुदपशिक्षा
विश .. प्रियः
* आप्तमानं ..
* * गृहपत्याय ...
यद् * आरोहन्तीव्यस्यन्ती * धृतन्यतः
.. भवः

... देवेषु * विराद् *
* गिरिषु .
येनाख्याभ्यः . नार्याः
.. सूर्य * *

..
सहदयेन ..
उशना * * *
... चर

श्री ७.१.०९.६,१,२,५,६,७,४

श्री धृतेन कलि शिक्षामि

श्री जुषाणाः

श्री लहनं (सायणः ग्रहणं=स्व-
[कीयैरक्षैर्जित्वा स्वीकरणम्])श्री आदिनवं प्रतिदीप्ते धृतेना-
स्मी अभि क्षर । वृक्षमिवा-
शान्या जहि यो अस्मान्
प्रतिदीप्यति ॥

श्री १.४.१.२०१, १श्री ७.८.१२

आ म १.६.७

श्री ९.१.१८१२

श्री १.४.१.२६२

अहं सत्येन सयुजा चराम् अहं देवीम् अनुमतिं प्र वेद ।
इन्द्रो देवानां हृदयं वो [अ]स्तु सध्रीचीनं वो मनो [अ]स्तुग्रम् ॥३॥
त्वष्टा वायुः कश्यप इन्द्रो अग्निर् मनसा त्वायन् हविषस् पदेन ।
अविन्दन् शक्रो? रजसि प्रविष्टं सध्रीचीनं वो मनो [अ]स्तुग्रम् ॥४॥
येनेमं धावापृथिव्य् अतः कतुर्? येनाभवद् [अ]न्तरिक्षं खर् यत् ।
मनसा विद्वान् हविषा जुहोमि सध्रीचीनं वो मनो [अ]स्तुग्रम् ॥५॥
धावापृथिवी हृदयं ससुवध्री? येनेदं त्वष्टा व्याकृणोतु धीरः ।
तस्योशाना क्रतुमिस् संविदानश् चित्तं विवेद मनसि प्रविष्टम् ॥६॥
चित्तं चैतद् आकृतिश् च येन देवा विषेहिरे ।
एतत् सत्यस्य श्रद्धया ऋषयस् सप्त जुह्वति ॥७॥ ॥का० १॥

४.१२

त्वया मन्यो सरथम् आ रुजन्त हर्षमाणसो धृषता मरुत्वन् ।
तीक्ष्णेषव आयुधा संशिशाना उप प्र यन्ति नरो अनिरूपाः ॥१॥
अग्निर् इव मन्यो त्वर सासद्वस् सेतानीर् नस् सङ्गरे इत पथि ।
जित्वाय शत्रून् वि भजस्व वेद ओजो मिमानो वि मुघो युद्वस् ॥२॥
सद्वस् मन्यो अभिमातिम् अस्मे रुजन् मृणन् प्रमृणन् प्रेहि शत्रून् ।
उग्रं ते शर्धो नन्व् आ रुजन्? वशी वशं नयासा एकज त्वम् ॥३॥
एको बह्वानाम् असि मन्यव् ईडितः पशुपशून् युद्धाय सं शिशधि ।
अकृत्तकृ त्वया युजा वयं युमन्तं वीर्यं विजयाय कृण्वहे ॥४॥
विजेषकृद् इन्द्र इवानवव्रवो ऽस्माकं मन्यो अधिपा भवेह ।
मियं ते नाम सङ्गरे गृणीमस् विद्या तम् उत्सं यत आबभूथ ॥५॥
आभूत्या सहसा? वज्र सायकं सहो विभर्ष्य अभिभूत उत्तरम् ।
क्रत्वा नो मन्यो सह मेघ पथि महाधनस्य पुरुहूत संसृजि ॥६॥
संसृष्टं धनम् उभयं समाकृतम् असभ्यं दत्तं वरुण च मन्यो ।
भियो दधाना हृदयेषु शत्रवः पराजिता यन्तु परमां परावतम् ॥७॥ ॥का० २॥

४.१३

शं नो देवी पृश्निपण्यं अशं निरुक्तये ऽकरत् ।
उग्रा हि कण्वजम्भनी तां त्वाहार्यं सहस्वतीम् ॥१॥
सदान्वाग्नी प्रथमा पृश्निपण्यं अजायत ।
तया कण्वस्य शिरश् छिन्धि शकुनेर् इव ॥२॥
ऊर्जभृतं प्राणभृतं प्रजानाम् उपतर्पणीम् ।
सर्वास् त्वं पृश्निपण्यं अतः कण्वा अनीनशः ॥३॥
समाकृतीन् आ निर् अदात? स्तीर्णशृङ्ग इवर्षभः ।
[अ]रायं कण्वं पाप्मानं पृश्निपणिं सहस्वति ॥४॥
त्वम् अग्रे पृश्निपण्यं अग्निर् इव पुन्वहि? ।
कण्वा जीवितयोपनीर् गिरिम् एना [आ] वेशय ।
तमांसि यत्र वाश्छास्? तत् पापीर् अप पातय ॥५॥
[अ]रायम् अशृक्पावानं यश् च स्फाति जिहीर्षति ।
गर्भाद् कण्वं नाशय पृश्निपणिं सहस्वति ॥६॥
या नो गयान् या नो गृहान् या च स्फातिम् उपाहरन् ।
उग्रे पृश्निपणिं त्वं तां कण्वाम् आ नाशयतः ॥७॥ ॥का० ३॥

४.१४

यस्मिन् ॥ आसीस्तिहित इदं तद्वल्ल्यो वेणुर् वेष्टनं तेजनं च ।
मौ निजैनित्री जनयेहि शृण्वम् अयं तातुमयतहितु प्रहित? ॥१॥
अथि भित्वा यदि मज्जः ॥ पापाथ यदि वा सरितः पुरुषं निकामे? ।
उवीं गव्युतिम् अत्य् पद्म अवोह् पद्माद् रश्मीन् उद् धनस् सूर्यस्य ॥२॥
मातरिष्वन् पवमानास्त्वं अयं सूर्यआजन् तन्वां दशीकः ।
अन्नो गन्धात् पुंसः प्रत्य् अवस् वि मुच्यस्व यो ऽन्य आस्ते ऽत्र ॥३॥

.. ०मति * *
इन्द्रो देवानां...
.. इन्द्वम् * * त्वायं * *
अविन्दां
येन मे...

.. व्यकृणोतु *
तस्या उशनः * ...
चित्त्वं ..
.. श्रद्धा * * जुह्वती

... कण्वमानसो कण्वदा मरुत्वं
तीक्ष्ण श्वव * संशिशानोप ...
* * * च्वार * स्तेनानीन् * * इत *
* * * मज्जह ... गुदम् (उपरि त्व)
* * * अग्नेह ... शत्रून्
* * * शब्दो * * रुक्ते * * नवासह * * ध्व
* * * मन्यमोदता * ...
अकृत्तकृ कया अजा ...
... व्रवो * * मधिपा *
विय * * * गृणामसि ... यव *
आवभूत्या * * सायकस् ...
* * * मघ ...
संसृष्टन् , वरुणस् * *

* * * पृष्णपण्यं ...
.. स्वती
.. पृष्ण *
* कण्वस्यां * * शकुनीर् *

* त्वा पृष्णयणी वतः * अनीनश
... श्रेष्ठ ऋषभः
... पृष्ण * महन्वती
* * पृष्णि *
* * नी प्रोषपावैशय
... पातवः
... जहिरुपति
* * नाशयं पृष्ण * सहस्वती
आ * गावा नो गृहां ... हरां
* पृष्णपणिस्त कण्वमानशेतः

अस्ति * यद् मज्ज * ...
... अश्वरीतुल *
... रितान् * आव सूर्यो तन्वा इशेकः
... यास्ते *

क १०.८४.१-७ शौ ४.३.१-७

तै मा २.४.१.१० । शौ हविता-
[सो (हवितासो वा) सायणः
[हवितासः तै मा धृषता

क शौ सहजा

शौ २.२५.१

शौ २

शौ ४.५ । शौ ४^५ अनुदहन्तिहिशौ ५^३ गच्छन्ति

शौ ३

प्रत्य् अवस्व तान् अन् एष्व अर्वाङ् तांस ते विष बहुधाव चीर्ये ।
 इमास् स्वसारो अयम् इत् पिता चेयं ते मातेमम् एहि वन्धुम् ॥४॥
 अमित्रे अस्त्वा? यदि वा सुमित्रैर् देवैर् वा देवी प्रहितावसृष्टा ।
 वद्वान्शृगं पुरुषे जहाति शृङ्गो शिखरस् सं सृजाम् इतः? ॥५॥
 सिपासि सक्तो यदि वास्व अत्रे यदि वास्व अरितः? पुरुषस्य मंसि ।
 वधृङ् पाशान् उपवृज्य मुकाक्षि शल्यः कृणुतां आयिनाय ॥६॥
 इस्ताभ्यस्तं शमयो भ्रीयमाणो वहिष्ठापन्यां वीरुधां बलेन ।
 अङ्गिः प्राणक्त स्यात् सत्यक्तः कोशे जमीनां निहतं श्व अंसः ॥७॥
 षष्टिरात्रे षष्टिशस्य शल्यस्य परिधिः कृतः ।
 यतस् त्वाम् अद्य देवयुम् आस्थानात् छथावयामसि? ॥८॥ ॥का०॥

४.१५

सं [ते] मज्जा मज्जा भवतु सम् उ ते परुषा परुः ।
 सं ते मांसस्य विस्सस्तं सं स्नावम् अस्तु पर्व ते ॥१॥
 मज्जा मज्जा सं धीयताम् अस्थानास्थि वि रोहतु ।
 स्नाव ते सं दध्मः स्नात्वा चर्मणा चर्म रोहतु ॥२॥
 लोम लोम्हा सं धीयतां त्वचा सं कल्पया त्वचम् ।
 अस्सु ते [अ]स्मा रोहतु मांसं मांसिन रोहतु ॥३॥

रोहिण्य् असि रोहिण्य् अस्थश् शीर्णस्य रोहिणी ।

रोहिणी रोहिण्याम् अर्ह आतासि? रोहिण्य् अस्व ओषधे ॥४॥
 यद् उ शीर्णं यद् उ चुत्तम् अस्थि पेट्? त आत्मनः ।
 धाता तत् सर्वं कल्पयात् सं दधत् परुषा परुः ॥५॥
 यदि वज्रो विस्सृष्टा स्यात्का जातु पतित्वा यदि वा विरिष्टम् ।
 वृक्षाद् वा यदि वा विभ्यसि शीर्षमूर् इति स एवं संघामि ते परुः? ॥६॥
 उद् तिष्ठ प्रेहि सम् उ धाहि? ते परुः सं ते धाता दधातु तन्वो विरिष्टम् ।
 रथस् सुचक्रस् सुपविर् यथैति सुखस् सुनाभिः प्रति तिष्ठ एवम् ॥७॥
 ॥का०॥ ॥अनु०॥

४.१६

उद्यन् आदित्यो ब्राह्मन् हन्तु सूर्यो निघ्नोचन् रश्मिभिर् उ हन्तु ।
 तावन् नो अधि संहतम् ॥१॥
 अप्सरा मूलम् अखनद् गन्धर्वः पर्य अन्नवीत् ।
 तेन वो वृत्रहा सूर्यो नि जस्यान् नि सुत्रत? ब्राह्मन् ॥२॥
 ब्राह्मन् हन्तु आयती ब्राह्मन् हन्तु परायती ।
 ब्राह्मन् [अ]वघ्नती हन्तु ब्राह्मन् पिनष्टि पिबती ॥३॥
 ब्राह्मा किं चनेह वः [...] ।
 प्रतिवृष्टा अभूतान् प्रदोषं तस्करा इव ॥४॥
 ब्राह्मणां मध्यतो ज्येष्ठः कनिष्ठ उत मध्यमः ।
 हता वस् सर्वं ज्ञातयो हता माता हतः पिता ॥५॥
 यथा फेन उदके दृशान्नो निजस्यति ।
 एषा धर्यं ब्राह्मन् सर्वान् साकं वाचा नि जास्वयामसि ॥६॥
 नि गावो गोष्ठे असद्वन् नि सुगासो अविस्सत ।
 नित्यम् आदित्य रश्मिभिर् ब्राह्मन् सर्वान् अजीजसः ॥७॥
 उद्यन् रश्मीन् आ तनुष्व बाणान् अभि सम् अपर्य ।
 ब्राह्मन् त्वं पर्वणादित्य धोरया तन्वा तपः ॥८॥ ॥का०॥

४.१७

यानतः परणतो? दारोद् इवापतक्षणम् ।
 शकौटो नाम वा असि कुतस् त्वं विषवान् असि ॥१॥

* अवस्वा तौस् * अर्वाङ्क्..
 * * अत् चय ..
 ... वृष्टा
 °श्व(उपरि सृ)म् .

* त्वम् * देवयमास्थाना इया°

स मजा .
 ... स्नावमसु * *
 मज्जा...अध्नास्थ * *
 स्नाव * * दध्म ..रोहत्
 ... त्वच * * *

रोहिणी स रोहिण्य् ..

* * शीर्णं ...तासुनः
 * * * कल्पयाया मं दधत...

... तन्वो विरिष्टां
 रथस्य चक्रं सुपर्वयैर् यथैति सुखस्य...

* * शुणान् . वन्तु

* * अघनद्...अन्नवीत्
 * * वत्तहा * * जस्स्यां * * भ्रां
 शुणान् * * भ्रातृ..
 ...शुणान् * * पिशती
 शुणान् ..

शुणान् मध्यत * कनिष्ठा ...
 * वा ...
 ...जस्यतु
 एवान् * शुणान्...

* * * शुणान्...
 उधं रथीन् * * बाणवभि ...
 शुणा...

* * वासि * * विषवानश

श्री ४.१७.३

श्री ४.१

श्री ४.१

श्री ४.१.२

श्री ४.१.३

श्री ४.१.४

श्री ४.१.५

श्री ४.१.६

श्री ४.१.७

श्री ४.१.८

श्री ४.१.९

श्री ४.१.१०

श्री ४.१.११

श्री ४.१.१२

श्री ४.१.१३

श्री ४.१.१४

श्री ४.१.१५

श्री ४.१.१६

श्री ४.१.१७

श्री ४.१.१८

श्री ४.१.१९

श्री ४.१.२०

श्री ४.१.२१

श्री ४.१.२२

श्री ४.१.२३

श्री ४.१.२४

श्री ४.१.२५

श्री ४.१.२६

श्री ४.१.२७

श्री ४.१.२८

श्री ४.१.२९

श्री ४.१.३०

श्री ४.१.३१

श्री ४.१.३२

श्री ४.१.३३

श्री ४.१.३४

श्री ४.१.३५

श्री ४.१.३६

श्री ४.१.३७

श्री ४.१.३८

श्री ४.१.३९

श्री ४.१.४०

शौ ७.५६.८

शौ ६.१३८.३.३

क १.१९१.१५

क १४

पै ३.९.७

कौ ९७.८

क १.१९१.११

क १०

क १२

पै ३.९.१

य उभयेन प्रहरसि पुच्छेन चास्येन च ।
 आस्ये च न ते विषं कुतस् ते पुच्छधाव् असत् ॥२॥
 विदप्सुत इयं दानवस्य तस्य त्वं नपादसि ? ।
 तस्याग्रे अरसं विषं ततस् त्वं अवारसं ? विषम् ॥३॥
 [अ]रसारसं त्वाकरं वप्रे वधिं त्वाकरम् ।
 वधिं त्वा चक्रुः देवा अमृतासासु रम् ? ॥४॥
 [इ]यत्तकं कुपुम्भकस् तर्कं भिनश्च अश्मना ।
 ततो विषं परा सिचम् अपाचीम् अनु संवतम् ॥५॥
 इमां पश्चा मयूर्यस् सत स्वसारो अयुवः ।
 तास् ते विषं वि जहृ उदकं कुम्भिनी इव कृपात् कुलजनी इव ॥६॥
 नवानां नवतीनां [विषस्य रोपुपीणम् ।
 [सर्वासाम् अग्रभं नाम वीतापेतारसं विषम्] ॥७॥ ॥का१२॥

४.१८

व्रातम् अह सपक्षिणां व्रातं तुण्डीयशाम् ? उत ।
 व्रातं बुद्धिबर्लानां महं प्रध्वारक्षा ? इव चातये ॥१॥
 प्रवका प्रमादेता निष्ठा तन्त्रीस् तीतीयका ? ।
 तान् जङ्गिडस्याग्निना सर्वा अप यजामहि ॥२॥
 अशुधान् न परि पाहि रक्षोभ्य उत जङ्गिड ।
 यातुधानात् किमीदिनस् तस्मान् न परि पाहि जङ्गिड ॥३॥
 अप्सराभ्यो गन्धर्वभ्यो देवेभ्यो अहुरेभ्यः ।
 यातुधानात् किमीदिनस् तस्मान् न पातु जङ्गिडः ॥४॥
 निस् ते शत्रून् द[ह]ति देवो अग्निर् निर अरातिम् असितं यातुधानम् ।
 आ याहि शत्रून् दुरितापघ्नायांस ? तान् नो यक्ष्मेभ्यः परि पाहि
 जङ्गिड ॥५॥
 अकर्मोऽग्निम् अधिपाम् अस्य देवम् अन् आ रप्स्व सहसा दैव्येन ।
 सहस्वान् नस् सहसा पातु जङ्गिडो यतो जयेम घृतनात्येषु ॥६॥
 सत्यो [अ]ग्निस् सत्या आपस् सत्ये इमे द्यावापृथिवी ।
 विश्वशंसु सत्यम् इदं ब्रह्मास्माकं कृतम् अस्तु ।
 यम् अवघ्नाद् उशनेन्द्राय तं ते वघ्नामि जङ्गिडम् ॥७॥ ॥का१३॥

४.१९

इयत्तिका शकुन्तिका सका जघास ते विषम् ।
 महं मृष्य ? असाव् असौ पुरुषो [अ]मृतः ।
 सो चिन् [उ] न मराति मा वयं मरामारे ।
 अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत् ॥१॥
 सूर्ये विषं सं सृजामि इति सुरावतो गृहे ।
 महं मृष्य ? असाव् असौ पुरुषो अमृतः ।
 सो चिन् नु न मराति मा वयं मरामारे ।
 [अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत्] ॥२॥
 त्रिस् सत विष्णुलिङ्गका विषस्य पुष्पकम् अक्षन् ।
 महं मृष्य ? असाव् असौ पुरुषो अमृतः ।
 [ताम् चिन् नु न मरन्ति मा वयं मरामारे ।
 [अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत्] ॥३॥
 आव्वन्त रोदं विषं वितारी ? करम्भो [अ]रसं विषम् ।
 महं मृष्य ? असाव् असौ पुरुषो अमृतः ।
 सो चिन् नु न मराति मा वयं मरामारे ।
 [अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत्] ॥४॥
 वार उग्रम् अरसं विषम् अग्निश्च विश्वचषणिः ।
 महं मृष्य ? असाव् असौ पुरुषो अमृतः ।
 सो चिन् नु न मराति मा वयं मरामारे ।

यात्ये ... दावसत्

* चक्रुन् ...

* ककुम्भकस् * भिनधि तं मया

.. सिच सपाचीन् * संवितं

इमम् ...

* * * * * जहृ ...

* नवतीनामित्येका (पूर्वत्र साकव्येनाधीत-

[त्वाद्वा प्रतीकेन निदेशः])

तां जंगिडस्यां सर्वं * यजामसि (ग्राम्ये महि)

अशुध्यां ... जंगिनः

.. जंगिडः (उपरि डः)

नत्सराभ्यो ...

.. पातु जंगिडः

नि ... अभिलिखिरादयम् * भानां

} तां * * * * * डः ॥ नि ते शत्रून् दहति

} देवो भिन्निरादुमसित यातुधानां । आ याहि

[शत्रू दुरितापघ्नायांस तां नो

[यक्ष्मेभ्यः परि पाहि जंगिडः ॥

* * सत्वापः सत्वेम *

विश्वशम् ...

* * सत्वा जघाम ...

* * असौ (तयैव वडे मन्त्रे) ...

स ज न मराति ...

भ्यो जन् हरिष्ठा ...

सर्वं विष * * द्वितीयं ...

नि पुत्रा विष्णु * * अक्षना

[अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत्] ॥५॥
 शकुन्तिका मे अग्रवीद् विपपुष्पं धयन्तिका ।
 न रोपयति न सादयति न विषं हन्ति पूरुषम् ।
 मह मृष्ट? असाव् असौ पुरुषो [अ]मृतः ।
 सो चिन् [तु] न मराति मा वयं मरामारे ।
 अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत् ॥६॥
 नवानां नवतीनां [विषस्य रोपुपीणाम् ।
 [सर्वासाम् अग्रभं नाम वीतापतारसं विषम्] ॥७॥ ॥का०५॥

४.२०

मधुमती पत्येस्त्रियशाराय मधुमत्तरः ।
 अथो मधुमव्यसेभंसोमधोजिपतनेहं? ॥१॥
 मधुना मा सं खजामि मासुरेण सुराम् इव ।
 बाहू मह्यं मधुना संसृष्टाह्यौ मे मधुसंदशी ॥२॥
 मधु दौर् मधु पृथिवी मध्व इन्द्रो मधु सूर्यः ।
 स्त्रियो या जह्निरे मधु ताभ्यो ऽहं मधुमत्तरा ॥३॥
 मधुमतीर् ओषधय आपो मधुमतीर् उत ।
 गावो या जह्निरे [म]धु ताभ्यो ऽहं मधुमत्तरा ॥४॥
 मधोर् जातो मदुषो वीरुधां बलवत्तमः ।
 तेनाहं सर्वस्मै पुंसे कृण्वे निकरणं हृदि ॥५॥
 यथाह्वो बन्धनेष्टो वडवाम् अभिधावति ।
 एवा त्वम् उग्र ओषधे [अ]मुं कनिक्रदतम् आ नय ॥६॥
 अंगोनमो दिवि श्वसो अंगोनमो दिवि स्तनः? ।
 अन्या विविक्तमानो अन्याः पराजिघांसन् ।
 माम् अनु प्र ते मनश् शय्यायां तम् इवानयत् ॥७॥ ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

४.२१

खनन्ति त्वा तयिमातादामारसि बाहवः ।
 दासस्य प्रकीदुस्तु तखइमरससं विषम्? ॥१॥
 अदन्ति त्वा कर्केटश कुरङ्गा अधि सानुषु ।
 पापी? जग्धि प्रसू अस् अन्निखाते? न रुषः ॥२॥
 अब ज्याम् इव धन्विनश् शुष्मं तनोमि ते विष ।
 परा रोरेस्य पातय सूर्यपूर्वा शवोषसुः? ॥३॥
 सिन्धु पश्चात् परिहितस सूर्यस्योदयनं पुरः ।
 ततो यद् अन्तरा विषं तत् सर्वं वि[ष]दूषणम् ॥४॥
 मधु त्वा मधुकृत् कृणोतु पितुं त्वा पितुकृत् कृणोतु ।
 ततो निषध ऽपातये रघो वाय? तिष्ठते ॥५॥
 जघास त्वा लोमकण्यस तन् माम् उपरिण्यापद् ।
 उद् दैमैश् चकिरे सृज सर्वं न्वेषजो विषम्? ॥६॥
 उर्व्यउरक्षतस्तुरायातुरस्य? च ।
 भूम्या हि अग्रभं नाम विषं वारयताद् इति विषं दूषयताद् इति ॥७॥ ॥का०१॥

४.२२

अहं वा इन्द्रमातरम् इन्द्रो माम् इन्द्रभातरम् ।
 इन्द्रादिवक्रां वीरुषम् अर्थं विषदूषणी? ॥१॥
 यत् किं चित् पदञ्छफवद् यत् काण्डे यञ्च पुष्पवत् ।
 उद् एजत प्रजापतिसं सर्वं तद् विषदूषणम् ॥२॥
 सिन्धु पश्चाद् वरुणस्य सूर्यस्योदयनं पुरः ।
 ततो यद् अन्तरा विषं तद् वाचा दूषयामसि ॥३॥
 यावत् सूर्यो ऽधिपतिर् यावच्च च दौर् विपश्यति ।
 तावद् विषस्य दूषणं वचो निर् मन्त्रयामहे ॥४॥

* * * ब्रवीद् ०कः
 * * * सादयति . वीरुषं
 * * * असौ
 त जन न मराति मदामारे
 स्वो जनं ह[प्रान्ते ह]रिष्ठा मरु .
 * नवतीनामित्येका (पूर्वेन साकल्येनाधीत-
 [त्वाद्वा प्रतीकेन निर्देशः])

... संसृष्टाह्यौ मी *

... तत्तर .

* उपधय ...

... तत्तर .

मधुर् * मधुग

... कदतिम् * *

* * * व्र * * छायायन् .

इदन्ति * कर्केटशः कुरङ्गा * सानिषु
 ... अन्निषाति * रुरुषः
 * जामिनि . विषः
 (प्रान्ते वशोषमः)
 सिन्धुः

... वारयताम् .

यदि किं चि पदत्त समवद् यात् * यश्च * *
 * पजितु ..
 * * वरुणस् * पुनः
 * * धिपति यावत्वा वा वपश्यति

श्री १९.१९.२^३ न धार्यं पुरुषो
[रिषत्

जिह्वा मे मधुसंज्ञावा जिह्वा मे मधुवादिनी ।
जिह्वे वर्चस्वती भव माप ते पुरुषो रिषत् ॥५॥
हा ह्री? कल्याणि सुभगे पृश्निपण्यं अनातुरे ।
इमं मे अद्य पौरुषे दीर्घायुत्वायो अन्वयः? ॥६॥
या द्यौरं वर्षन्तु वृष्टयो याभिर् जीवन्तु अन्वयाः ।
ता मे विषस्य दूषणीस् सविता काशयत्? ॥७॥ ॥का^१२॥

श्री १९.४६ १,२,६,५,३,४,७

४.२३

प्रजापतिषु द्वा वध्नातु प्रथमम् अस्तुतं वीर्याय कम् ।
तं ते वध्नाम् आयुषे वर्चस्व ओजसे च बलाय चास्तुतस् त्वाभि रक्षतु ॥१॥
अर्ध्वस् तिष्ठन् रक्षन् अग्रमादम् अस्तुतेमं मा त्वा दभन् पणयो यातुधानाः ।
इन्द्र इव दस्युन् अव धू[नु]ष्व पृतन्यतस् सर्वांश् छवृन् वि षह-
स्वास्तुतस् [त्वाभि रक्षतु] ॥२॥

श्री उल्लसो

वृताद् उल्लब्धो मधुमान् पयस्वा[न] सहस्रप्राणश् शतयोनिर् वयोधाः ।
शंभूश् च मयोभूश् चोर्जस्वांश् च पयस्वांश् चास्तुतस् [त्वाभि रक्षतु] ॥३॥

अस्मिन् मणात् एकशतं वीर्याणि सहस्रं प्राणा अस्मिन् अस्तुते ।
व्याघ्र शत्रून् अभि तिष्ठ सर्वांन् यस त्वा पृतन्याद् अधरस् सो [अ]-
स्त्व अस्तुतस् [त्वाभि रक्षतु] ॥४॥

शतं चन प्रहरन्तो भिदन्तो न तस्मिन् ।
यस्मिन् इन्द्रः पर्यदत्त चक्षुः प्राणम् अथो बलम् अस्तुतस् [त्वा-
भि रक्षतु] ॥५॥

श्री यो देवानामधिराजो बभूव

इन्द्रस्य त्वा वर्मेणा परि धा[पया]मो [... ..] ।
पुनस् त्वा देवाः प्र णयन्तु सर्वे अस्तुतस् [त्वाभि रक्षतु] ॥६॥
यथा त्वम् उत्तरो [अ]सो [अ]सपत्नस् सपत्नहा ।
सजातानाम् असो वशी तथा त्वा सविता करद् अस्तुतस् त्वाभि रक्षतु ॥७॥ ॥का^३॥

४.२४

अपश् च रवश् चोष्मा च वाः पथ शोकश् चामिविषोक ।
तृतीयैकश् च परेपरश् च ते तक्मनेतो नश्यत? ॥१॥
वेद वै ते तक्मन् नामाग्निष् टन् नामासितम् ।
त्वतो वि नयामस् अतु तक्मन् वृत्रस्य रोमि? नमस्यो नपात् ॥२॥
द्यौश् चासत् पृथिवी च तक्मानं नाशयताम् इतः ।
पञ्चपत्नु नित्र? नाम ते माता असूयैकप्सु नृत्यसे ॥३॥
तस्याहं वेद ते नाम अश तक्मं निर् अतो ध्रुवः? ।
हुङ्ग अस्य नामास्ति प्रियातिथिश् च तम् इतो नाशयामसि ब्रह्मणा
वीर्यावता ॥४॥

अधस्तात् ५.२.५

श्री १.३२.२^३ श्री १.२५.२^३, ३^३
[श्री ४.३७.१५.५]

यो ऽसि जल्यश् च लपश् चां मागुश् च तपैश् च ।
तृतीयैकश् च परेपरश् च ते तक्मनेतो नश्यत? ॥५॥
विकिलेद वि रोहतु वृकामः कलित् अर्जुन ।
गिरि गच्छ धूमकेतो ऋषेण मां स संदेत? ।
बृहत् त्वम् अग्रे रक्षो अधि सं जहि मध्यमम् उत्तमम् शृणीहि ॥६॥
शं नो अग्निर् ज्योतिर् अनीको अस्तु शं यावापृथिवी अनहसा ।
मातेव पितेव रक्षतैर् न मुञ्चतैर् न पर्य अहसः ॥७॥ ॥का^४॥

उपरिष्ठात् १.२.५

श्री १९.१०.४^१ ॥ ६.७५.१०^३

४.२५

वाताज् जातो अन्तरिक्षाद् विद्युतो ज्योतिषस् परि ।
स नो हिरण्यदाश् शङ्खः कशनः पात्व अहसः ॥१॥
हिरण्यानाम् एको ऽसि स होमाद् अधि जज्ञिषे ।
रथेषु दर्शतस् त्वम् इषुधौ रोचनस् त्वम् ॥२॥

श्री ४.१०.१

श्री हिरण्यदाशः

श्री ६.१ श्री सोमाद्

. माप * * *

...पृष्ठि * *

* धो . अन्वा

त .

...अन्वृत्तं * * [७मे अन्वे तस् त्वाभि]

.. वर्चमेमे * * तप द्वाभि * (अधस्तात्)

* तिष्ठ रक्षन् अग्रमादसम्भूतेमनु * दभन् * ना

इन्द्रीव व धस्य दवि * पृतन्यतः * छवृन् .

* * मधुवा * महस् * धा

* मनाभि . यस्मिन्नतिरे

* शत्रून् . इरेन्वाद् .

* * * मित्रजो ..

यस्मिन् * पयश्च...अभूतः

* * देवा ...स्वस्तुतः

* * * सौ ..

...त्वा अभि

... तक्मं * टं *

... तक्मां ...

ओङ्क * नामासि * * तन्वेतो * *

* वता

... तक्मानेतो न चत

...मध्यं नुत्तमं *

* * * अनेको * सं * यनेहसा

* * रक्षत पर्न ...

* * दा ...

...शोसाचि *

* दर्शतमिषयो * *

श्री १
श्री २
श्री ३
श्री ४
श्री ५
श्री ६

यो [अ]प्रतो रोचनानां समुद्राद् अधि जज्ञिषे ।
शङ्केन [ह]न्वा रक्षांस्य अत्रिणो वि षट्मह ॥३॥
य [अ]त्रिणो यातुधाना रक्षसो ये किमीदिनः ।
सवाश छङ्ग त्वया वयं विपुत्रो वि बुधामहे ? ॥४॥
शङ्कुनामीवाम् अवयं शङ्कुनोत सदान्वाः ।
शङ्को नो विश्वमेयजः कृशन् पात्वं अहसः ॥५॥
दिवि जातस् समुद्रतस् सिन्धुतस् पर्य अभूतः ।
स नो हिरण्यदाश शङ्ग आयुष्यतरणो मणिः ॥६॥
देवानाम् अस्थि कृशन् बभूव तद् आत्मन्वच् चरन् अप्स्व अन्तः ।
तं ते बभ्राम् आयुषे वचसे बलाय च काशनस् त्वाभि रक्षतु ॥७॥
॥का०५॥ ॥अनु०५॥

क ८.१.१, २.४.३, ५, ६, ७

४.२६

क उभयतः सुनवै

कन्या वाद् अवायती सोमम् अ[पि] स्नुताविदत् ।
अस्तं भरन्त्य अन्नवीद् इन्द्राय सुनवानि त्वा शक्राय सुनवानि त्वा ॥१॥
असौ य एषि वीरको गृहंशुहं विचाकशात् ।
इमं जम्मसुतं पिव धानावन्तं करम्मिणम् अपूपवन्तम् उक्थिनम् ॥२॥
कु[वि]च् छक्त् कुविन् करत् कुविन् नो वस्यसस् करत् ।
कुविन् पतिद्विषो यतीद् इन्द्रेण संगमामहे ॥३॥
आ चन त्वा चिकित्तासो ऽधि चन त्वा नेमसि ।
शनैर् इव शनकैर् इवेन्द्रायेन्दो परि स्रव ॥४॥
इमानि त्रीणि विष्टपा तानीन्द्र वि रोहय ।
शिरस् ततस्योर्वराम् आद् इदं म उपोदरे ॥५॥
असौ च या न उर्वराद् इमां तन्वं परि ।
अथो ततस्य यच्च छिरस् सर्वा ता रोमशा कृधि ॥६॥
खे रथस्य खे ऽनसः खे युगस्य श[त]क्रतो ।
अपालाम् इन्द्र त्रिः पृत्व्य अरुणोस् सूर्यत्वचम् ॥७॥ ॥का०१॥

४.२७

दिवस् दृष्टे मधुपृचस् सुपर्णाः पञ्चशते भुवनस्य गोपाः ।
ऽआनुजावरम् अनुरक्तं उग्रा तेषाम् इन्द्र वीर्यैरयन्त ॥१॥
पुरोहितः परमेष्ठी स दाज्ञायाभि वधैर्म् ? अस्मै कृणोद् बृहस्पतिः ।
तेन सपत्नान् अधरान् कृणुष्व क्षेमे पशुन् बहुलान् वर्धयित्वा ? ॥२॥
जैत्रायोद् यातु रथवाहनं ते ।
गोमागम् उषन्त ये समानास् सर्वे समग्रा दृष्ट्वा भरन्त ॥३॥
अभि वर्धस्व भ्रातृभ्यान् अभि ये त्वा पृतन्यतः ।
नि शिण्धि सर्वान् धूर्वतो अभीवधो यथाससि ॥४॥
अभिवर्धम् अभिभवम् अभीषेणं महागणम् ।
विशास् त्वा सर्वो वाञ्छन्त्वा आपो दिव्याः पयस्वतीः ॥५॥
अभि वर्धस्व प्रजया वाङ्मधानो अभ्य अनीकैः पशुभिर् अवासि ।
ब्रह्मराजन्यैर् विश्वैर् वाङ्मधानश् शूद्रैर् अतीहः सभया पृतन्यतः ॥६॥
वर्धस्व क्षेत्रैः प्रदत्तस्व ? प्रजया वर्धस्व वीरैः पशुभिर् बहुर् भव ।
अभिया स उत्कैर् यमस् त्वा पृतन्याद् आधृतस् तुभ्यं शपलः कृत्याय
तिष्ठतु ॥७॥ ॥का०१॥

४.२८

इन्द्रं मित्रं वरुणम् अग्निम् ऊतये मास्तं शधो अदितिं हवामहे ।
रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो बिष्वस्मान् नो अंहसो निष् पिपतेन ॥१॥
त आदित्या आ गता सर्वतातये भूत देवा वृत्रतुर्येषु शंभुवः ।
रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो बिष्वस्मान् नो अंहसो निष् पिपतेन ॥२॥
अवन्तु नः पितरस् सुप्रवाचना उत देवी देवपुत्रे क्रतावृधा ।

* * रोचनावा...

* * 'धाना...

* मिवाग् * शङ्केनोतस्सदान्वा

आयुःप्र० मतिः

* अस्त...आत्मन * * *

...कार्षिणस * *

...शुताविदत्

हस्तं * अन्नं * शनिममि * * शनिममि *

अय्येषु वीरको * विचाकशात्

* * पिव ...

* सतियशो ... मदी

* चनि ...

.. मा *

* * * * उवातिरा * तत्वस् *

* तदस्तु ..

स्व...योगस्य *

. अरुणोद् *

* * * सुपर्णाः...

...वीवा(उपरि र्वा) रैरयन्त

...अस्मा * * (अधः बृहस्पतिशृङ्गः)

* सपत्नान्...वर्धयित्वा

गोमागम् ऊं ... दृष्ट्वा *

...पृतन्यतः

* शिण्धि सर्वान् * भीभीवर्धतो *

अभी .. भवामि

...पृतन्यतः

..पृतन्याद्...। ओं दाशतस्तुभ्यं शपलः कृत्याय
[तिष्ठतु]

* श्री १.२९.४*

* श्री ४.८.४*

क १.१.०६.१-७

रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अंहसो निष् पिपर्तेन ॥३॥
 नराशंसं वाजिनं वाजयन्तं क्षयक्षीरं पूषणं सुक्षैर् इमेहे ।
 रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अंहसो निष् पिपर्तेन ॥४॥
 बृहस्पते सदम् इन् न[स्] सुगं कृषिं शं योऽ यत् ते मनुर्हितं तद् इमेहे ।
 रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अंहसो निष् पिपर्तेन ॥५॥
 इन्द्रं कुत्सो वृत्रहणं शचीपतिं काटे निबाढ ऋषिर् अह्द ऊतये ।
 रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अंहसो निष् पिपर्तेन ॥६॥
 देवैर् नो देव्य् अदितिर् नि पातु देवस् त्राता त्रायताम् अग्रयुच्छन् ।
 तन् नो मित्रो वरुणो मामहन्ताम् अदितिस् सिन्धुः पृथिवी उत
 द्यौः ॥७॥ ॥का०३॥

४.२९

अप नथ शोशुचद् अघम् अग्ने शुशुग्ध्य आ रयिम् ।
 अप नथ शोशुचद् अघम् ॥१॥
 सुक्षेत्रिया सुगातुया वसूया च यजामहे ।
 अप नथ शोशुचद् अघम् ॥२॥
 प्र यद् भन्दिष्ठ एषां प्रास्माकासश् च सूरयः ।
 अप नथ शोशुचद् अघम् ॥३॥
 प्र यत् ते अग्ने सूरयो जायेमहि प्र ते वयम् ।
 अप नथ शोशुचद् अघम् ॥४॥
 प्र यद् अग्ने[स्] सहस्रतो विश्वतो यन्ति भानवः ।
 अप नथ शोशुचद् अघम् ॥५॥
 त्वं हि विश्वतोमुख विश्वतः परिभूः अस्ति ।
 अप नथ शोशुचद् अघम् ॥६॥
 द्विषो नो विश्वतोमुखाति नावेव पारय ।
 अप नथ शोशुचद् अघम् ॥७॥
 स नस् सिन्धुम् इव नावयाति पर्षस् स्वस्तये ।
 अप नथ शोशुचद् अघम् ॥८॥ ॥का०४॥

४.३०

देवाथ शरणकृतथ शरणा मे भवत ।
 प्राच्या दिशो ऽग्निना राक्षायक्षेण यशा भूयासम् ।
 यशसं मा कृणुत चारुम् अन्त्राद् परा द्विषन्तं शृणीत ॥१॥
 [देवाथ शरणकृतथ शरणा मे] भवत ।
 दक्षिणाया दिश इन्द्रेण राक्षायक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कृणुत चारुम् अन्त्राद् परा द्विषन्तं शृणीत] ॥२॥
 [देवाथ शरणकृतथ शरणा मे] भवत ।
 प्रतीच्या दिशो वरुणेन राक्षायक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कृणुत चारुम् अन्त्राद् परा द्विषन्तं शृणीत] ॥३॥
 [देवाथ शरणकृतथ शरणा मे] भवत ।
 उदीच्या दिशस् सोमेन राक्षायक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कृणुत चारुम् अन्त्राद् परा द्विषन्तं शृणीत] ॥४॥
 [देवाथ शरणकृतथ शरणा मे] भवत ।
 भ्रुवाया दिशो विष्णुना राक्षायक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कृणुत चारुम् अन्त्राद् परा द्विषन्तं शृणीत] ॥५॥
 [देवाथ शरणकृतथ शरणा मे] भवत ।
 ऊर्ध्वाया दिशो बृहस्पतिना राक्षायक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कृणुत चारुम् अन्त्राद् परा द्विषन्तं शृणीत] ॥६॥
 [देवाथ शरणकृतथ शरणा मे] भवत ।
 उत्तमाया दिशः प्रजापतिना राक्षायक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कृणुत चारुम् अन्त्राद् परा द्विषन्तं शृणीत] ॥७॥

* * * * * सुधानवो ...
 ... अमेहे

* * * * * सुवां ... मनुरीतं तुरीमेहे

* कुत्सं * * * कटे निबाढ ... उतये

* * * * * सुधानवो ... (उपरि इन्द्रं मित्रं दीवीय)
 .. देवान् * * *

(उपरि प्रान्ते अपवाहकं)

{ ओं कुत्स ऋषिः गायत्र्याऽह्दः अग्निदेवता
 { अपवाह अष्टौ शुचये विनियोगः ॥ ॥ ओं अप *
 [* अग्नि शुचकम् * *

सुक्षेत्रियां सुधा° ...

अपन् ...

* * * * * एतां ...

... चावेमहे * ति *

अपन् ...

अपन् ...

अपन् ..

अपन् ...

... नावयाते * *

अपन् ...

ओं ... (प्रान्ते षट् संज्ञं)

प्राच्यां ...

... सृणीतः

दक्षिणाया दिशो ...

उदीच्यां ...

श्री ४.३३.१-८

श्री नावाति

[देवाश्च शरणकृतश्च शरणा मे भवत ।
परमाया दिशः परमेष्ठिना राक्षाध्यक्षेण [यशा भूयासम् ।
[यशसं मा कृणुत चारुम् अन्वादे परा द्विषन्तं शृणीत] ॥८॥
देवाश्च शरणकृतश्च शरणा मे भवत ।
सर्वोभ्यो [दि]ग्भ्य ईशानिन राक्षाध्यक्षेण यशा भूयासम् ।
यशसं मा कृणुत द्विषन्तं शृणीत ॥९॥ ॥का०५॥ ॥अनु०६॥

४.३१

प्रातर् अग्निं प्रातर् इन्द्रं हवामहे प्रातर् मित्रावरुणा प्रातर् अश्विना ।
प्रातर् भगं पूषणं ब्रह्मणस् पतिं प्रातस् सोमम् उत रुद्रं हुवेम ॥१॥
प्रातर्जितं भगम् उग्रं हुवेम वयं पुत्रम् अदितेर यो विधर्ता ।
आग्रश्च चिद् यं मन्यमानस् तुभ्य चिद् राजा चिद् यं भगं भक्षीत्य
आह ॥२॥

भग प्रणेतर् भग सत्यराधो भगेमां धियम् उद् अवा वदन् नः ।
भग प्र णो जनय गोमिर् अश्वेर् भग प्र नृभिर् नृवन्तस् स्याम ॥३॥
उतेदानीं भगवन्तस् स्यामोत प्रपित्व उत मध्ये अह्ना[म्] ।
उतोदितौ मघवन सूर्यं वयं देवानां सुमतौ स्याम ॥४॥
भग एव भगवी अस्तु देवस् तेना वयं भगवन्तस् स्याम ।
तं त्वा भग सर्वं इज् जोहवीमि स नो भगः पुरपता भवेह ॥५॥
सम् अश्वरायोषसो नमन्तु दधिकावेव शुचये पदाय ।
अर्वाचीनं वसुविदं भगं नो रथम् इवाश्वा वाजिन आ वहन्तु ॥६॥
अश्वावतीर् गोमतीर् न उपासो वीरवतीस् सदम् उच्छन्तु भद्राः ।
घृतं दुहाना विश्वतः प्रवीणा यूयं पात स्वस्तिभिस् सदा नः ॥७॥ ॥का०१॥

४.३२

यस् ते मन्यो ऽविघद् वज्र सायक सह ओजः पुण्यद् विश्वम् आनुषक् ।
साह्याम दासम् आर्यं त्वया युजा वयं सहस्कृतेन सहसा महीयसा ॥१॥
मन्युर् इन्द्रो मन्युर् एवास देवो मन्युर् होता वरुणो जातवेदाः ।
मन्युर् विश ईडेते मानुषीर् याः पाहि नो मन्यो तपसा सजोषाः ॥२॥
असीहि मन्यो तवसस् तवीयान् तपसा युजा वि जहीह शत्रून् ।
अभिग्रहा वृत्रहा दस्युहा च विश्वा वसन्तु आ भरा त्वं नः ॥३॥
त्वं हि मन्यो अभिभूत्योजास् स्वयंभूर् भामो अभिमातिषाहः ।
विश्वचर्षणिस् सङ्हरिस् सहीयान् अस्मास्व ओजः पृतनासु धेहि ॥४॥
अभागास् सन्त अप परेतो अस्मि तव क्रत्वा तविषस्य प्रचेतः ।
तं त्वा मन्यो अक्रतुर् जिहीडाहं स्वा तनूर् बलदावा न पहि ॥५॥
अर्यं ते अस्म्य उप मेष्टु अर्वाङ् प्रतीचीनस् सङ्हरे विश्वदावन ।
मन्यो वज्रिन् उप न आ ववृत्स्व हनाव दस्युन् उत बोध्य आपेः ॥६॥
अभि प्रेहि दक्षिणतो भवा नो ऽधा वृत्राणि जङ्गनाव भूरि ।
जुहोमि ते धरुणं मघ्वो अग्रम् उभा उपांशु प्रथमा पिबेव ॥७॥ ॥का०२॥

४.३३

अग्नेर् मन्वे प्रथमस्य प्रचेतसः पाञ्चजन्यस्य बहुधा यम् इन्धते ।
विशोवि[शः] प्रविशिवांसम् ईमहे स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥१॥
सुजातं जातवेदसम् अग्निं वैश्वानरं विभुम् ।
हव्यवाहं हवामहे स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥२॥
यथा हव्यं वहसि जातवेदो यथा यज्ञं कल्पयसि प्रजानन् ।
एषा देवेभ्यस् सुमर्ति ह्य आ वह स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥३॥
यामन्यामन् उपयुक्तं वहिष्ठं कर्मकर्मन् आभगम् अग्निम् ईडे ।
रक्षोहणं यज्ञवृधं घृताहुतं स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥४॥
येनर्षयो बलम् अघोतय[न्तु]जा येनासुराणाम् अयुवन्त मायाः ।
येनाग्निना पणीन् इन्द्रो जिगाय स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥५॥

सत्पूनीनः

अग्निश्...

* प्रणेतेर् . उव * उद *
* प्रा . वृवन्तस् *

* मघवत्...
* * भगवान् * देवास्तेन...
* * भगस् संवे .
* * नसत्तो
... इवाश्वा * अवन्तु
... उच्छन्तु *

* * सधो . मनुषं

.. यः ..
* * तपसस्तवीर्यं * * विजीह सत्पून्
अभित्वाहा ..
.. भासो मातिषाहः

.. कृत्वा तवविषस्य प्रचेताः
.. तुनुर्मलावा * *
.. सुहरे विश्वार्वा
मनु वज्रिन् * ना ववृत्स्व * * पोध्योपे
.. वृत्राणि जघनान्च *
* * धरुणे पिबेव

* मिशिशिवांसम् .
सजात * अग्निर्...

यामन्यामन्युपयुक्तं वहिष्ठं कर्मकर्मत् * * *
* यज्ञवृधं .
* * रक्षो * * वनां अयजन्त *
* * जिगाय ..

श्री ३.१६ १-७

श्री विश्वतः प्रवीता

श्री ४.३२.१-७ क १०.८३.१-७

* सहावान्

* बलदेवाय मेहि

* विश्वपातः

* श्री विषाध

श्री ४.३३.१,४,२,३,५,६,७

शौ ४.२५.१,२,३,४,५,७

शौ युपितम्

शौ कोशेषु भूयिष्ठं सिमिदां साय-
[गन्तु समिधां]

शौ ४.२७.१-७

शौ वाजसाते अवन्तु

शौ विदितं अन्यत्र वीक्षितं, ईक्षितं

शौ ४.२६.१,२,४,५,६,७

शौ अपथेयाम् सायणस्तु अपथे-
[ताम्]शौ कोशेषु भूयिष्ठं प्रवृद्धे सायणस्तु
[प्रविद्धे]

येन देवा अमृतम् अन्वविन्दन् येनोषधीर् मधुमतीर् अकृण्वन् ।
येनेदं स्वर आभरन् स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥६॥
यस्येदं प्रदिशि यद् विरोचते यज् जातं जनितव्यं च केचलम् ।
स्तौम्य अग्निं नाथितो जोहवीमि स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥७॥ ॥का०१॥

४.३४

वायो[स्] सवितुर् विदधानि मन्महे याव् आत्मन्वद् विशयो यौ च रक्षथः ।
यौ विश्वस्य परि[भू] बभूव[यु]स् तौ नो मुञ्चत्व अंहसः ॥१॥
ययोस् संख्याता वरिमाणि पार्थिवा याभ्यां रजो गुथितम् ? अन्तरिक्षे ।
ययोः प्रायं नातु कश् चनानशो तौ नो मुञ्चत्व अंहसः ॥२॥
तव व्रते नि विशान्ते जनासस् त्वय्य उदिते प्रेरते चित्रभानो ।
युवं वायो सविता च भुवनानि यच्छथस् तौ नो मुञ्चत्व अंहसः ॥३॥
प्र सुमतिं सवितर् वा[य] ऊतये महस्वन्तं मत्सरं मादयेताम् ।
अर्वां वामस्य प्रवता नि यच्छतस् तौ नो मुञ्चत्व अंहसः ॥४॥
रथि मे पोषं सवितोत वायुस् तन् दक्षम् आ सुवतां सुरेवौ ।
याव् अयक्ष्मतां महो अस्मासु धत्तं तौ नो मुञ्चत्व अंहसः ॥५॥
अपेतो वायो सविता च दुष्कृतम् अप यक्ष्मं समिदां सधत् परा ।
सं ह्य ऊर्जया सृजथस् सं बलेन तौ नो मुञ्चत्व अंहसः ॥६॥
उप श्रेष्ठ्य न आशिषो देवयोर् धामन् अस्थिरन् ।
स्तौमि देवं सवितारं च वायुं तौ नो मुञ्चत्व अंहसः ॥७॥ ॥का०४॥

४.३५

मरुतां मन्वे अधि मे सुवन्तु प्रेमं वाजं वाजसाता अवन्तु ।
आशून् इव सुयमान् अह ऊतये ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥१॥
उत्सम् अक्षितं व्यचन्ति ये सदा ये वा सिञ्चन्तु रसम् ओषधीषु ।
पुरो दधे मरुतः पुश्निमातृन् ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥२॥
पयो धेनुतां रसम् ओषधीनां जवम् अर्वातां कवयो य इन्वथ ।
शग्मा भवन्ति मरुतस् स्योनास् ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥३॥
अपस् समुद्राद् दिवम् उद् वहन्ति दिवस् पृथिवीम् अग्निं ये सृजन्ति ।
ये अद्भिर् ईशाना मरुतश् चरन्ति ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥४॥
ये कीलालैस् तर्पयन्ति ये घृतेन ये वा वयो भेदसा संसृजन्ति ।
ये [अद्भिर्] ईशाना मरुतो वर्षयन्ति ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥५॥
यदीव् इदं मरुतो मारुतेन यदि देवा दैव्येनेह्य आर ।
यूयम् ईशिष्वे वसवस् तस्य निष्कृतेस् ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥६॥
तिग्मम् अनीकं विततं ? सहस्वन् मारुतं शर्षः पृतनासुप्रम् ।
स्तौमि मरुतो नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥७॥ ॥का०५॥ ॥अनु०७॥

४.३६

मन्वे वां द्यावापृथिवी सुभोजसौ ये [अ]प्रथेताम् अमिता योजना नि ।
प्रतिष्ठे ह्य अभवतं वसूनां ते नो मुञ्चत्व अंहसः ॥१॥
प्रतिष्ठे ह्य बभूवथुर् वसूनां प्रविद्धे देवी सुभगे उरूची ।
द्यावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चत्व अंहसः ॥२॥
ये स्तोत्रा बिभृथो ये मनुष्या ये अमृतं बिभृथो ये हवींषि ।
द्यावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चत्व अंहसः ॥३॥
ये उक्षिया बिभृथो ये वनस्पतीन् ययोर् वा विश्वा भुवनान्य अन्तः ।
द्यावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चत्व अंहसः ॥४॥
ये कीलालैस् तर्पयथो ये घृते[न] याभ्यां नतं किं चन शशनुवन्ति ।
द्यावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चत्व अंहसः ॥५॥
असंतापे सुतपसा इवे वाम् उर्वी गभीरे कविभिर् नमस्ये ।
द्यावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चत्व अंहसः ॥६॥

...वनोषधी * *
* * आभरं ..

* अग्निं ...

.. आत्मन्वदिक्को ये * रक्षनः

* संख्यातां ... ईक्षं

* प्रवो * वद् च नातुं...

* * * विशान्ते * त्वेते प्रेरिते चित्रभानौ

दिवं वायो * * * यच्छतस् ...

* * ससृमतिर् * * महस्वतं ...

...तनो वक्षिषां सवितासुपवौ

अवेयक्ष्मतां मुहस्तासु...

* वायोस् ... उपे यक्ष्मं ससमितां सधत् पर

* * ऊर्जो सृजत...

* * नाशिषो * धमन्वस्थिर्

स्तौम...

* मन्व * * मुकतु * बोवो वाजसातावनु

आसून् * सुवमां भूतवे...

* * यचन्ति * * य...

* * मारुतः पुष्णिमातरं...

* धेनुतां * * यवस् ... इन्वथ

सहमा भवन्ति मरुतं धोनास्...

* * दिवन् ... द्या *

यदीशानां मुहस्तासु...

* * तर्पयन्तो इतेन व...

* * मारुतो ... दैवतवशगारः

* एसिद्धे * * निष्कृषे...

...सहस्वं * यवः पृतनासु उपे

* मारुतो नाथिते...

* * अभवन्तं...

...उरूची

* प्रोत्रा बिभृथो * मनुष्या * सतं बिभृथो...

वज्रभिषा मिभृथो...

* * तपन्तो...

असंतापय स्वतपसा...

येन मेदम् अभिशोचति येन वा येन कृतं पौरुषेयं न दैव्यम् ।
स्तौमि द्यावापृथिवी [नाथितो] जोहवीमि ते नो मुञ्चतम् अंहसः ॥७॥
॥का० १॥

श्री ४.८.७.१, २, ५, ४, ३, ६, ७

४.३७

भवाशर्वो मन्वे वां तस्य विचं ययोर् वां यद् इदं वितिष्ठते ।
याव् अस्येसाथे द्विपदो यौ चतुष्पदस् तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥१॥
[य]योर् अभ्यध्व उत यद् दूरे चिद् यौ वितताव् इषुभृताम् असिष्ठौ ।
भवाशर्वो भवतं मे स्योनौ तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥२॥
ययोर् वहान् नापपद्यते किं चनान्तर् देवेषु मानुषेषु ।
भवाशर्वो भवतं मे स्योनौ तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥३॥
याव् आरेभाये बहु साकम् उग्रौ प्र चेद् अस्त्राष्टम् अभिभां जनेषु ।
भवाशर्वो भवतं मे स्योनौ तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥४॥
सहस्राक्षौ वृत्रहणा हुवे वां दूरेहेती स्तुवन् एम् उग्रौ ।
भवाशर्वो भवतं मे स्योनौ तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥५॥
यः कृत्याकृद् यातुधानो महलो? नि तस्मिन् यहतम्? अधि वज्रम् उग्रौ ।
भवाशर्वो भवतं मे स्योनौ तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥६॥
अधि मे व्रतं पृतनासूग्रौ सं वज्रेण सृजतं यः किमीदी ।
स्तौमि भवाशर्वो नाथितो जोहवीमि तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥७॥ ॥का० २॥

श्री यः कृत्याकृन्मूलकृष्णातुधानो
[नि तस्मिन्वतं वज्रमुग्रौ]

श्री ४.८.९.१, २, ३, ५, ४, ६, ७

४.३८

मन्वे वां मित्रावरुणाव् क्रतावृधौ सत्यौजसौ द्रुह्णो यौ नुदधे ।
यौ सत्यावानम् अवथो हवेषु तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥१॥
सत्यौजसौ द्रुह्णो यौ नुदधे प्र सत्यावानम् अवथो हवेषु ।
यौ गच्छथो नृचक्षसा बभ्रुणा सुतं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥२॥
याव् अङ्गिरसम् अ[व]थो याव् अगास्ति मित्रावरुणा ज[मदग्नि]म् अत्रिम् ।
यौ कश्यपम् अ[व]थो यौ वसिष्ठं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥३॥
यौ भरद्वाजम् अवथो [यौ] वज्रयश्वं विश्वामित्रं वरुण मित्र कुत्सम् ।
यौ कक्षीवन्तम् अवथः प्रोत कर्णं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥४॥
यौऽक्षवाहवम् अवथो यौ गविष्टिरं मित्रावरुणा पु[रु]मीदम् अत्रिम् ।
यौ विमदम् अवथस् सप्तवह्निं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥५॥
यौ मेघातिथिम् अवथो यौ विशोकं मित्रावरुणा उशानं काव्यं यौ ।
यौ मुद्रलम् अवथो गौतमं च तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥६॥
ययो रथस सत्यवर्मंश्चैरुद्रिर्मर मिथुया चरन्तम् अभियाति दूषयन् ।
स्तौमि मित्रावरुणा नाथितो जोहवीमि तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥७॥
॥का० १॥

श्री ४.८.९.१, २, ३, ५, ४, ६, ७

४.३९

इन्द्रस्य मन्वे शश्वद् यस्य मन्विरे वृत्रघ्न स्तोमा उप मेम आगुः ।
यो दाद्युषस् सुकृतो हवम् एयात् स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥१॥
यश् चर्षणिप्रश् चर्षणिस स्वर्विद् यस्य प्रावाणः प्रवदन्ति वृष्णम् ।
यस्याव्वरस सप्तहोता मधुच्युत् स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥२॥
य उग्राणां प्रउवाहूर् [ययुर्] यो दानवानां बलम् आससाद् ।
येन जितास् सिन्धवो येन गावस् स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥३॥
यस्य वशास ऋषभास उक्षणो यस्यै मीयन्ते खरवस् स्वर्विद् ।
यस्मिन् लुक् प्रवते ब्रह्मशुम्भितस् स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥४॥
यस्य जुष्टिं सोमिनः कामयन्ते यं हवन्त इषुवन्तं गविष्टौ ।
यस्मिन् अर्कश शिथिरे [य]स्मिन् ओजस् स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥५॥
य उत्तमः कर्मकृत्याय जज्ञे यस्य वीर्यं प्रथमस्यानुबुद्धम् ।
येनोद्यतो वज्रोऽज्यायताहिं स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥६॥
यस् संप्रामां नयति सं युधे वशी यः पुराणि संसृजति द्वयानि ।

श्री उग्रीणास्

श्री बलैः शुक्रः पवते

* * वी...
यावैषाते * यश्..
* * उभ * यौरे इषुभृताम् *
°शर्वा..

* ओरभये उग्रो * चेतस्वराष्टम् * *
.. स्योनौ तो * * *
... °हेती हुनेमी उग्रौ

... वज्रम् *

* * व्रतं पृतनास उग्रौ °दि

... सत्यौजसौ द्रुह्णाणी यो निरेते

सत्यौजसो द्रुह्णाणी यो निरेधे...
* गच्छतो नृचक्षस आपभ्रुणा .
यवृष्टिरसोम * थावगस्ति ...

* भार * * वध्यध्वं
* * अवतः
* धावास्सम्..
यो * * सप्तवह्निं..
यो * अवतो . उशान काव्य

* * °वर्मरज्जुरदिमर् * चरन्तिम्

... स्तोमा * मेमा अगुः

* * * * पथा..
* °प्र चर्षणि नृणे
यस्याव्वर्युत् * उदिच्छुत् .
यो उग्राणम्

* वशास् * * यस्मिन्विद्यते स्वर्वस् *
* शुक्र * * शुम्भतस्..
* जुष्टिय * * यो .
* अर्कसश्रिये..
.. अत्ये * °बुद्धं
यो * °इ..
पुल्यानस् संसृजत *

स्तौमीन्द्रं नाथितो जोहवीमि स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥७॥ ॥का०४॥

४.४०

शुनं वत्सान् उपाकरोमि शुनं बध्नामि तन्त्याम् ।
आग्रयणं ब्रह्मणा हविस् तस्मिन् जागर कथं चन ॥१॥
बाहुं वत्सम् उपानयन् पात्रे गां दुहन् अब्रवीत् ।
अरिष्टं ब्रह्मभ्यो हविश् शिवं कृणोतु कश्यपः ॥२॥
त्रयस् तिष्ठन्ति सुकृतस्य लोके त्रयोऽतीकाशा[स्] त्रीणि शीर्षाण्येषाम् ।
त्रयस् तिष्ठन्ति प्रगृह्य कुम्भं यथा हविः कश्यपो यताते ॥३॥
सत्यात् संभूतो वदति तण्डुलान् क्षीर आवपम् ।
ऋषिर् ब्रह्मभ्य आग्रयणं नि चेद् एतु कश्यपः ॥४॥
ऋतुमुखे चन्द्र भागाः पात्रम् ओदनम् उद् धरात् ।
प्रापन्तु ब्रह्माणो हविर् यथा वेदेन कश्यपः ॥५॥
ये भूतान् अमृजन्त ये भूतान् अकल्पयन् ।
सर्वस्य विद्वान् अध्वर्युष षण्णां भवति कश्यपः ॥६॥
शिवा आपो वत्सेभ्यश् शिवा भवन्व ओषधीः ।
वातो वत्सेभ्यः कश्यपश् शिवं तपतु सूर्यः ॥७॥ ॥का०५॥ ॥अनु०८॥

इत्यथर्ववेदे पैप्पलादशाखायां चतुर्थः काण्डस् समाप्तः ॥

* वात्मानपाकरोमि * * तभ्यां
आग्रेण...

* * उपनयं .

वत्स .

...कश्यपु यथाति

.. तण्डुलात् क्षीरावपं

* ब्रह्मलाग्रेण .

प्रापन्तु... कश्यप

* * "न्ति...

...कश्यप

शिवापो ...

* वत्सेभ्यः * शिवशिव * *

इति अथर्वणपैप्पलाद... साः

५.१

नमः पिशाङ्गभावे सिन्धुजाताया उग्रायै ।

यो अस्यै नम इद् अकरद् अपेद् अस्य गृहाद् अयत् ॥१॥
अपहि नो गृहभ्यो [अ]पिहि वत्सतन्त्याः ।
आत्मानम् अत्र ऽरोचित् सवरोहम्? अहा नश ।
[.....] हाम्ब सतले [अ]थो वै सा म शंत्तम्? ॥२॥
पुत्रो यस् ते पृश्निबाहुस् तम् उ त्वं शासनं कृधि ।
अथो दुहितरं नप्त्रीम् अथो त्वं शासना भव ॥३॥
भूतपतिर् निर् अजत्व इन्द्रश् चेतस् सदान्वाः ।
गृहस्य पुत्र आसीनास् ता वज्रेणाधि तिष्ठतु ॥४॥
अपेततस् सदान्वा अहिसन्तीर् इमं गृहम् ।
धेनुर् वात्र स्थाम्य असत्य अनङ्गान् वेडया सह ॥५॥
यस् सहमानश् चरसि सासहान इवर्षभः ।
सदान्वाभं त्वा वयं जैत्रयाच्छावदामसि ॥६॥
सहस्व नो अभिमार्ति सहस्व पृतनायतः ।
सहस्व सवां रक्षांसि सहसानास्य ओषधे ॥७॥
त्वं व्याघ्रान् सहसे त्वं स्यङ्गी? उभयादतः ।
सक्षश् चेतः कृण्वाना मधु त्वं सहस्वोषधे ॥८॥ ॥का०१॥

५.२

[रु]यं पित्रे राष्ट्र्य एत्य अग्रे प्रथमाय जनुषे भूमनेष्टाः ।
तस्मा एतं सुरुचं ह्यारम् अह्यं घर्मं धीणन्तु प्रथमस्य धासेः ॥१॥
ब्रह्म जवानं प्रथमं पुरस्ताद् वि सीमतस् सुरुचो वेन आवः ।
स बुध्या उपमा अस्य विष्टास् सतश् च योनिम् अस्ततश् च वि वः ॥२॥

{ अथ पञ्चमाः काण्डा लिख्यते ॥ ॥ ओ नमो
गणेशाय ॥ ओ नमो ज्वालाभगवत्यैः ॥ ॥ ओ
नमः पिशाङ्गभावे ...

* स्थं नयेत कनद्.

. "तन्त्या

...पृष्णि * अ .

* * नप्त्रीम् * * सामना भव

* * अजात् * * चेतिस् सदान्वा

* उग्रसीना ...

अपेतितस् सदान्वाहिसन्ती ...

* * स्थाम्य * * वेदया *

...सासहानेव ऋषभ

"प्रं * * जैत्रयास्तावदामसि

सहस्विनो भिमार्तिर्ह...

* व्याघ्रा ... उभयादत

मक्षश् चित ... सहस्वोषधे

* * राष्ट्र्यत् * * भूमिनेष्टी

* * सुरुच ... शृण्वन्तु प्रथमस्य धास्युः

* उग्रया उपमांस विष्टा * * * अस्ततश् ...

शा औ ५.१.६ आश औ ४.६.३

[शौ ४.१.२

शौ ४.१.१

का १०.१३ शी ४.१.३

का शी ४.१.४

शी ६ । शी पूर्वस्य अपि । साय-

शी पूर्व अर्धे विधिते ससन्तु

शी ४.१.४ । शी कृतस्था

शी ५.१.४ । शी विप्राः

शी ७

प्र यो जज्ञे विद्वी अस्य वन्तु विश्वा देवानां जनिमा विवक्षि ।
[ब्रह्म] ब्रह्मण उज्जभार मभ्यान् नीचाद् उच्चा स्वधयाभि प्र तस्थौ ॥३॥
महान् मही अस्वभायद् वि जातो यां द्विता पार्थिवं च रजः ।
स बुध्याद् आद्रु जुषाभ्यु अग्रं बृहस्पतिर् देवता तस्य सप्ताद् ॥४॥
नूनं तद्[ि]स्य काव्यो हिनोति महो देवस्य पूर्वस्य मही ।
एष जज्ञे बहुभिस् साकम् इत्या पूर्वाद् अराद्विदुरश्च स हुः ? ॥५॥
स हि दिवस् स हि पृथिव्या कृचेष्टा ? मही क्षामन् अजसी वि च्कभायति ।
अहर् यच्च ह्युक्तं ज्योतिषो जनिष्टाया घुमन्तो वि वसन्त् अरिप्राः ॥६॥
यथा वाधर्वा पितरं विश्वेदेवं बृहस्पतिर् नमसाव च गच्छात् ? ।
त्वं विश्वस्य जुषो ? धातास्य अग्रे कविर् देवी अद्भाग्युस् स्वधावान् ॥७॥
मूर्ध्ना यो अग्रम् अभ्यर्त्त ओजसा बृहस्पतिम् आ वि वासन्ति देवाः ।
मिनद् वल् विमृधो ददेरिति कनिकदति गा ? स्वर् अपो जिगाय ॥८॥

॥का० १॥

५.३

का १.१९.१.१.८

शी २.३०.१

उद् अपसद् असौ सूर्यः पुरुदष्टो अदष्टहा ।
उदायन् रश्मिभिर् हन्तुदायन् रसी अकः ॥१॥
न्यु अग्रोचद् ? असौ सूर्यो विश्वदष्टो अदष्टहा ।
निग्रोचन् रश्मिभिर् हन्तु निग्रोचन् रसी अकः ॥२॥
ये च दष्टा ये चादष्टा उत ये अविष्यवः ? ।
तेषां वो अग्रमं नाम सर्वे साकं नि जस्यत ॥३॥
अदष्टहननी वीरुद् असि भोज्या विषासहिः ।
च्युकाकणि त्वं जज्ञिषे सादष्टां जातसोहि ? ॥४॥
जहि ज्येष्ठम् अदष्टानां सर्पाणां मोघचारिणाम् ।
किमीणां सर्वजातानि पोञ्जष्टी यवयं ऋणा ? ॥५॥
यश् च तोदो यश् च सर्पो यश् चादष्टश् च यो वृषा ।
च्युकाकणि त्वं तान् वध्नीर् वृक्षं परशुमान् इव ॥६॥
सं वृक्षेनांश् च्युकाकणि वृक्षं परशुमान् इव ।
किमीणां सर्वजातानि संदहाभिर् इवोलपम् ॥७॥
मेघिष्टा अग्निर् अखिलस् त्विषीमान् किमीणां जातानि पृतन्यतु सर्वा ।
बृहस्पतिर् मेदिनी जातवेदा अदष्टान् हन्तु दृषदेव साकम् ? ॥८॥ ॥का० १॥

५.४

का १०.१२८.१ शी ५.१.१ तै ४.

[७.१४.१]

का ६ शी २ तै २,३

का २ शी ३ तै १

का ४ शी ४ तै २

का ३ शी ५ तै १,२

का ५ शी ६.१ तै २

शी ७.१

का ८ शी ८ तै ३,४ । का तै

[वसद्

का ७ शी ९ तै ३

का तै म्यायार्

ममाग्रे वचो विहवेष् अस्तु वयं त्वेन्धानास् तन्वं पुषेम ।
महो नमन्तां प्रविशश् चतस्रस् त्वयाभ्यक्षेण पृतना जयेम ॥१॥
अग्रे मन्युं प्रतिजुदन् परेषां त्वं नो गोपा परि पाहि विश्वतः ।
मम देवा विहवे सन्तु सर्वे इन्द्रवन्तो मरुतो विष्णुर् अग्निः ।
ममान्तरिक्षम् उरुलोकम् अस्तु मह्यं वातः पवतां कामे अस्मिन् ॥३॥
मह्यं यजन्तां मम यानीष्टाकृतिस् सत्या मनसो मे अस्तु ।
एनो मा नि गां कतमच्च नानहं विश्वे देवा अभि रक्षन्तु माम् इह ॥४॥
मह्यं देवा द्रविणम् आ यजन्तां ममाशीर् अस्तु मम देवहृतिः ।
देवा होतारस् सनिपन् न एतद् अरिष्टास् स्याम तन्वा सुवीराः ॥५॥
दधीष् षड् उर्वारं उरु नस् कराथ विश्वे देवास इह मादयध्वम् ।
मा हास्सहि प्रजया मा धनेन मा रधाम द्विषते सोम राजन् ॥६॥
उरुव्यचा नो महिषश् शर्म यच्छद् अस्मिन् हवे ? पुरुहूतः पुरुक्षुः ।
स नः प्रजायै हर्यश्च मृडयेन्द्र मा नो रीरिषो मा परा दाः ॥७॥
धाता विषतां भुवनस्य यस् पतिस सविता देवो [अ]भिमातिषाहः ।
बृहस्पतिर् इन्द्राग्नी अश्विनोभा देवाः पान्तु यजमानं निरक्रयात् ॥८॥
इहावाञ्चम् अति ह्यय इन्द्रं जैत्राय जेतवे ।
असाकम् अस्तु वर्णा यतः कृणोतु वीर्यम् ॥९॥

मा * * विद्रा * * विशां

.. जितः * * *

* बुध्यायाम् * अक

* * गव्यो हनोति .. पहि

. मयि क्षाम अजसी *

आर्यवक्षुक * धनिष्टाया भ्यमन्यो * * अरिप्रा

मनसा वो दत्स्व

* * अनुष्ठा धतस्याग्रे * देवां अधमायुस् स्वधाव

. बृहस्पतिर् मा * * *

मिन्नद् बल विमृधोदेरिति, जिघाय

. पुरुदष्टो *

उदाय रश्मिभ्युवत्तायं * *

न् नि मतत् .

निग्रोचं रश्मिभक्तु निग्रोच...

. उम * विश्वतः

जस्यच

. तौजा विषासहि

सृणा

... रुक्षि * * *

संरुक्षीनांश्चुकाकणिर् . । संरुक्षीनांश्चुकाकणि-

कृमीं ...

[वृक्षं परशुमानि-

मतिष्टाभिरखलस् मा कृमीं * पृतनोतु *

... साखां

* * प्रतिजुद...

* * प्रबुधा * ममीधा

. इन्द्रवतो * * *

* * यानीष्टाकृतिस्

योनो ...

. यजन्तां समा * * *

* * सनिशं * एतरिष्टा * तन्वास *

देवीः * * अणुरस् कराथि * देवास्स *

* हस्माहि दधाम द्वि[उपरि द्वि]षते * *

. वाते पुरुहूतः पुरुक्षस्

* * * हर्यस्व मृडयेन्द्र

याहवांचम् * हवार

* * वर्ण .

तै ४.७.१४.४ शौ ११

शौ ७.८६.१

शौ ५.३.७१.२

क ९ शौ १०

अवाञ्छम् इन्द्रम् अवतम्? हवामहे यो गोजिद् धनजिद् अश्वजिद् यः ।
 इमं नो यज्ञं विहवे जुषस्वास्माकं कृणो हरिवो मेदिनं त्वा ॥१०॥
 नातारम् इन्द्रं अवितारम् इन्द्रं हवेहवे सुहवं शूरम् इन्द्रम् ।
 हुषेम शक्रं पुष्टतम् इन्द्रं स्वस्ति नो मघवान् उ पात्व इन्द्रः ॥११॥
 तिष्ठो देवीर् महि मे शर्म यच्छन् प्रजायै मे तन्वे यच्च च पुष्टम् ।
 मां विशस् संमनसो जुषन्तां पित्र्यं क्षत्रं प्रति जानात्व अस्मात्? ॥१२॥
 यो नथ शक्राभिमन्युतेन्द्रमित्रो हि जिघांसति ।
 तं त्वं वृत्रहन् जहि [श]वस् सो ऽसभ्यम् आ भर ॥१३॥
 ये नथ शपन्त्य अप ते भवन्त्व इन्द्राग्निभ्याम् अप बाधाम योनिम्? ।
 आदित्या रुद्रा उपरिस्पृशो माम् उग्रं चेत्तारम् अधिराजम् अक्रन् ॥१४॥

॥का१४॥

५.५

पृथिवी वशा साग्निं गर्भं दधे ।
 सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा ॥१॥
 अन्तरिक्षं वशा सा वायुं गर्भं दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥२॥
 द्यौर् वशा सा सूर्यं गर्भं [दधे] ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥३॥
 क्रूर वशा सा सामं गर्भं [दधे] ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥४॥
 बिद् वशा सा क्षत्रियं गर्भं [दधे] ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥५॥
 दक्षिणा वशा सा यज्ञियं गर्भं [दधे] ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥६॥
 वाय् वशा सा परमेष्ठिनं गर्भं [दधे] ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥७॥
 वशा वशा सा राजन्यं गर्भं [दधे] ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥८॥
 समा वशा सा संवत्सरं गर्भं दधे ।
 सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा ॥९॥

॥का१५॥ ॥अनु१॥

५.६

सप्त सूर्या दिवम् अनुप्रविष्टास् तान् पथेवान् पतु दक्षिणान् ।
 ते अस्मे सर्वे घृतम् आ तपन्तूर्जं दुहाना अनपस्फुरन्तः ॥१॥
 १ आ तपन् क्षीदनीया च सव्याधि निष् टपन् ।
 २ अधायत् तपन् सूर्य उदयद् बृहतीर् अनु ॥२॥
 ३ आत् पिता पितृन् विष्णु दम्बुर् इनिष्टस् ता वयम्? ।
 गुहा आयन् ये सूर्यास् स्वधाम् अनु चरन्तु ते ॥३॥
 ४ द्यौस् सतेर्वैवराज् जनासः पञ्च त्वे पुरो दिवा क्षियन्ति ।
 ५ तां ब्रह्म देवं बृहद् आ विवेश तान् प्र वेद प्रचरम् अधिर्यता? ॥४॥
 यो ददाति यो यजते यं धीर्य अद्धानो धत्ते ।
 यमो वैवस्वतो नु राजा सर्वान् उक्षतु सवधीः? ॥५॥
 मा विघ्न पर्यायिणो ये ऽदक्षिणाः परिसृण्वन्ति धत्तम्? ।
 सुगण? तान् पथा सर्वान् यमो राजाति नेषत् ॥६॥
 येन पथा वैवस्वतो यमो राजा ययौ ।
 अग्निं नस् तेन नयतु प्रजान् वैश्वानरं पथिक्त्विष्टवृष्टिः? ॥७॥
 न हि ज्योतिर् निहितं मर्त्येषु येन देवासो अतरन् अरातीन् ।
 तेनेम सेतुम् अति गोष्म सर्वे वैश्वानरं ज्योतिर् अमीह देवाः ॥८॥
 उद् वयं तमसस् परि ज्योतिष् पश्यन्त उत्तरम् ।

...कृणो * * *
 * * अवतारम्...
 * * * स्वस्ते...
 तिष्ठोर् ..तन्व यश * *
 ...ष्टन * *
 * * चक्राभिमन्युतेन्द्रमित्रो...
 ...स * * *
 * * * उप...

* * सा अग्निं गर्भं च दधे
 * मं ..

* वशासा सा...

सो मं...

..तां * अयत् १०
 तस्यै... दुहानानपस्फुरन्ता
 * तपं...टप

...दम्बु(प्रान्ते न्यु)र् * * *
 गुहायन् * घर्ता .

...धीनश्च अद् *
 * वैवस्वता...
 सा विधं १० यो...
 * तां ... नयषत्
 ...ययू
 ...नेतु * वैश्व * *
 * * ज्योतिर् निहत मर्त्येष्वेन * * अराती

तै आ १.७.४
 अपस्तात् १०१.५

शौ ७.५३.७

श्री १.३.३.१ 'मं' आ आरोग्यो-
'मं' आ आरोग्यो-
आजः पटः

देवं देवत्रा सूर्यम् अगन्म ज्योतिर् उत्तमम् ॥९॥
आरौकोभाजः पवारः पतङ्गस् स्वर्णरो ज्योतिर्षामान् विभासः ।
ते अस्मै सर्वे धृतम् आ तपन्नुजं दुहाना अनपसकुरन्तः ॥१०॥ ॥का०१॥

५.७

श्री ५.७.१ 'मौ' वन्तु

श्री ०.१ 'मौ' समीक्षयन्तु

श्री २

श्री ५

श्री ४

श्री ७

श्री ०.१

श्री १०

श्री ८

श्री ११ 'मायणः विष्णोः'
श्री १२ 'मायणः विष्णोः'
श्री १३ 'मायणः विष्णोः'
श्री १४ 'मायणः विष्णोः'
श्री १५ 'मायणः विष्णोः'

श्री १२

श्री १३

श्री १४ 'मायणः विष्णोः'
श्री १५ 'मायणः विष्णोः'

श्री १६

श्री ५.८.२

श्री ३

श्री ४ 'मौ' यस्त आस्थत्

श्री ५

श्री ६

श्री ७

श्री ८

श्री ५.७.१

समुत्पतन्तु प्रदिशो नमस्वतीस् सम आग्राणि वातजुतानि यन्ति ।
महर्षभस्य नदतो नमस्वतो वाधा आपः पृथिवीं तर्पयन्तु ॥१॥
सम् ईक्षयद् विष्ण्वानतो नमोऽस्य अपां वेगासः पृथग् उत् पतन्तु ।
वर्षस्य सर्गा महयन्तु भूमिं पृथग् जायन्ताम् ओषधयो विश्वरूपाः ॥२॥
अभि क्रन्द स्तनयादेयोदधिं भूमिं पर्जन्यं पयसा सस् अङ्घ्रि ।
न्या वर्षं बहुलम् ऐतु सृष्टम् आसारेषी कृषगुरः पन्व अस्तम् ॥३॥
उद् ईरयत मरुतस् समुद्रतस् त्वेषा अकां नभ उत् पातयन्तु ।
प्र वर्षयन्ति तवियास् सुदानवो अपां रसैर् ओषधीः सचन्ताम् ॥४॥
गणास् त्वोप गायन्तु मारुताः पर्जन्यं घोषिणः पृथक् ।
सर्गा वर्षस्य वर्षतस् सृजन्तु पृथिवीम् अनु ॥५॥
सम् अवन्तु सुदानव उत्सा अजगरा उत ।
वाता वर्षस्य वर्षतः प्र वहन्तु पृथिवीम् अनु ॥६॥
वातो विद्युद् अम्बे वर्षं सम् अवन्तु सुदानवः ।
ग्रा प्यायस्व प्र विश्वेषु? सं भूमिं पयसा सृज ॥७॥
अपाम् अग्निस तन्मिस संविदानो य ओ[ष]धीनाम् अधियो बभूव ।
स नो वर्षं वनुतां जातवेदाः प्राणं प्रजाभ्यो अमृतं दिवस् परि ॥८॥
आशामाशां वि द्योततां वाता वान्तु दिशोदिशः ।
मरुद्भिः प्रच्युता मेघा वर्षन्तु पृथिवीम् अनु ॥९॥
प्रजापतिस सलिलाद् आ समुद्राद् आप ईरयन्तु उदधिम् अर्दयाति ।
ग्रा प्यायतां वृष्णो [अ]श्वस्य रेतो अवाङ् एतेन स्तनयित्नुनेहि ।
अपो निषिञ्चन् असुरः पिता नः ॥१०॥
श्वसन्तु गर्गरा अपाम् अव नीचीर् अपस् सृज ।
वदन्तु पृथिवीम् मण्डूका इरिणातु ॥११॥
संवत्सरं शशायाना ब्राह्मणा व्रतचारिणः ।
वाचं पर्जन्यजिन्वितां प्र मण्डूका अवादिषुः ॥१२॥
उपप्रवद् मण्डूकि वर्षम् आ वद ताडुरि ।
मध्ये ह्रदस्य प्लवस्व विगृह्य चतुरः पदः ॥१३॥
महान्तं कोषम् उद् अचाभि पिञ्च सविद्युतं भवति वातु वातः ।
तन्वतां यन् बहुधा विस्मृष्टम् आनन्दिनीर् ओषधयो भवन्तु ॥१४॥ ॥का०२॥

५.८

यावती चापापृथिवी वरिष्णा यावद् वा सप्त सिन्धवो वितष्टुः ।
वाचं विषस्य दूषणीं ताम् इतो निर् अवादिषम् ॥१॥
सुपर्णस् त्वा गरुत्मान् विष प्रथमम् आदयत् ।
नारोपयो नामादय उतास्मा अभवः पितुः ॥२॥
यां चास्तुतः पञ्चाङ्गुलिर् वक्राच्च चिद् अधि धन्वनः ।
अपस्कर्म्मस्य बाहोर् निर् अवोचम् अहं विषम् ॥३॥
शल्याद् विषं निर् [अ]वोचम् आज्ञानात् पर्णेषु उत ।
अपाष्टाच्च कृष्णत कुलमलान् निर् [अ]वोचम् अहं विषम् ॥४॥
अरस्त् त इषो शस्यो अथो ते [अ]रस् विषम् ।
उतारस्स्य वृक्षस्य धनुषं टे अरसारस्सम् ॥५॥
ये अपीषन् ये अदुष्यन् ये आस्थन् ये अवासृजन् ।
सर्वे ते वध्रयस् सन्तु वध्रिर् विषगिरिः कृतः ॥६॥
वध्रयस् ते क्षनितारो वध्रिः त्वम् अस्म्य ओषधे ।
वध्रिस् स पर्वतो गिरिर् [य]तो जातम् इदं विषम् ॥७॥
वा इदं वारयाते वरणावत्याः आभूतम् ।

'मं' विभास
नमो तपतोर् दुहानानयं

*** सपत्राणि **
मार्षभस्य * * * वाद्राफ * तर्पयन्तु
तमिक्षद् * तपास्...
* स्वर्गा मायन्तु विश्वरूपाः
* * स्तनयान्दयोदधिं अग्धि
तपा * * पत सृष्ट सामारेषी कमचुल्यतस्
... त्वेषाकानभूत *
* * तमिषा * पा रसीर् * *
* तोप
स्वर्गा * वर्षतु...
* * सुदानवोत्साजगरा *
* * वर्षतु...
अर्दं सुधानवः
* * पितृस्व मं

... वेतुता जातवेदाः प्राणं प्राणं ... । ओं प्राणं प्र-
आमासासा . [जाम्यो अमृत दिवस्परि
* प्रत्युता .
... आपीर्य निदधिम् *
* * विष्णो * नेतो .

स्वसन्तु गर्गरापां .. अप *
वन्तु * माण्डूका कणातु
... मण्डूका *
वातं 'जिन्वितां * माण्डूका *
* माण्डूकि . ताडुरि

* * उत जाभि .
... आनिर्दिनीर् * *

* * वरिष्णा... विचष्टुः
... अवारिषं

* * नामादयोतास्माभवन् *
... वक्रा * अति धन्वनः
... निवीचमह *

अपाष्टाङ्गुलात् कर्मलान्...
रमस्वैको शस्यो उतो ..
उतारस्स्य... रमारस्
ये पीयुषं य दुष्यं वाम्य नेववासृजं
... 'गिरिष्कृता

वध्रिस् * * गिरि...
वा इदं * * वरणावत्यां

तत्रास्तुतस्यासिक्तं तच्च चकारारसं विषम् ॥८॥ ॥का०३॥

५.९

खादिरेण शललेनाथो कङ्कतदन्त्या ।
अथो विषस्य यद् विषं तेन पापीर् अनीनशम् ॥१॥
किंयाश्? शतपर्वणस् सहस्राक्षेण शर्मणा ।
तीक्ष्णामिह अग्निभिर् वयं निर् अवामास? सदान्वान् ॥२॥
मासहासत्यमीदं काष्ठा परो नुदः ।
मायाधनागता याश् चिह्नं गृणीः पुरः? ॥३॥
न चा इत्थान चा इहा व मासतो? अक्षे व[श] शृङ्गवच्च छिः ।
सदान्वा ब्रह्मणस् पते तीक्ष्णशृङ्गोदपन्नु इहि ॥४॥
चिते न मन्थाश्च शिरेवितदेते अगदो हि नि ददौ ।
ते अभ्यगौः कण्वे परेह्य अवरं वृणे? ॥५॥
यास्ते अङ्गे तिष्ठन्ति या वलीके या पर्यङ्गे प्रेङ्खयन्त्यु? उत यानि घोरा ।
या गर्मात् प्रमुशन्ति सर्वाः पापीर् अनीनशम् ॥६॥
यश्च चेलं वसता उत या नत्त दुर्ष? नीलं पिशङ्गम् उत लोहितं याः ।
या गर्मात् प्रमुशन्ति सर्वाः पापीर् अनीनशम् ॥७॥
याकिदन्तीर् विषदन्तीः? प्राणम् अस्यापि निष्यत? ।
दुर्णास्तीस सर्वासं संगत्य मामुष्योत् सिक किं चन ॥८॥ ॥का०४॥

५.१०

यया मुशलाहता द्विशतपृष्ठा विषा सुत ।
तपुर् अग्निस् तपोर् द्यौस् तपन्वं सुरे भव विषं त्वेतो अकम् रोहन्तो
अबुवन? ॥१॥
विषं कुम्भे [अ]व स्रव विषं तामनोसुरे? ।
विषं त्वं हस्ताहत विषं प्रतिहिता? भव ॥२॥
सिंहस् ते [अ]स्तु तण्डुलो व्याघ्रः पर्य ओदनं प्रजा ।
कूरस्य नक्रहृर् वृकस्य हृदि संस्रवः ॥३॥
यं व्यापात्रा सुताशष्पस्स का विषस् परि ।
वराहमन्य रुजं नु सानपादसन्दयः ॥४॥
उददनी प्रच्यवनी अपां सुभगा विषस् परि ।
उताखातमन्यु रुजं न्युत पश्चात् तपुरस् कृधि ॥५॥
विषं ते पवने सुरे रुधिरं स्थाले अस्तु ते ।
मथन्त्व अन्यो अन्यस्माद् इधुधियं तद् धनुस् त्वत्? ॥६॥
इधुपावानो रुधिराथ चरन्ति पातारो मत्यांस तव ये सुमेरे? ।
हतासो अन्ये योषयन्त्व अन्यार् ॥ त्वमदिदिष्टं समहिमानं सुरया? ॥७॥
त्वं वीरुधो विस्त्रवो बलेनोत् पातय सादय योधनायै ।
मिश्रादिर् निमिश्रशीर्णां सम् कृच्छताम् आत्मचेलो विस्त्रवं ते सुरापा ॥८॥
विषो सुतां पिबति चर्कषाणो मखा संस्पृष्टान् रुधिरं मिश्रान्? ।
छिन्नहस्तश्च चरति ग्रामे अन्तर् वीरहत्यानि बहुधा पणायन् ॥९॥
असुमतीम् इधुमतीम् उन् नयाम सितान् अधि ।
साधयामि साधया हरिवीणां परि रोपया ।
अन्यो अन्यस्स मोच्छिषम्? ॥१०॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२॥

५.११

अनु ते मन्यताम् अग्निं वरुण[स्] ते अनु मन्यताम् ।
ततस् ते पुत्रो जायतां स वली गोषु युष्यताम् ॥१॥
इदं वायोर् अजानीहिदम् इन्द्राद् बृहस्पतेः ।
आज्जनं पुत्रवेदनं कृष्णं पुंसवनं वयम् ॥२॥
येनेतत् परिष्टमिति यस्मात् पुत्रं न विन्दस्ते ।
इन्द्राग्नी तस्मात् त्वैनसः परि पाताम् अहर्विवि ॥३॥

...पामीर् *

* ०णास् ...चर्मणा

...अवा(?)मान् सदान्वा

* माक्षणम् * ०दृशन् *

* * न्के तिष्ठन्ति * * * प्रयत्ने प्रयत्नयन्त्यु * * *

* गर्मात् ...

...पिषङ्गम् * * चा

* गर्मा ..

* विषदन्तीविषदन्ती प्राणम् * *

दुर्नाम्नीसु...

द्विषं...

* * इत्याहता ..

* * * तण्डुलो ..

रुजस्य .

.. धनस् *

त्वं * * बलेन उत...

मिश्रादिर् ..

* * पिबति . ०णां * मिश्रांश्च

.. पणाय

* इधुमतीम् ...

* सादय ...

... वली(उपरि वली) * *

* वायोन् जानीहि यदिम् इन्द्र बृहस्पते

आज्जनं * कृष्णं पुंसमकम् *

येनेतत् ...

* * त्वैनसम् ...

१अपस्तात् ६,७ अवसाने

[तामुतः । १०.६.८.४]

१क्र १०.१५५.२१ चतो इतश्च-
क्र २१.४

१शौ १४.२.४८१.२

१शौ ५.८.४५ प्राणमस्यापि नष्टत

१अपस्तात् १

श्री ५.२५.३

अथर्वाणो अङ्गिरसो विश्वे देवा ऋतावृधः ।
 शृण्वन्त्वा अभि मे हवम् अस्यै पुत्राय वेत्तवे ॥४॥
 इन्द्राणी वरुणानी सिनीवाल्व उतादितिः ।
 ऽमरुतरुमा पत्नीनां? पुत्रम् अभ्य अनु देष्टु ते ॥५॥
 पुत्रं ते मित्रा[व]रुणा पुत्रं देवी सरस्वती ।
 पुत्रं ते अश्विनौ देवा आ धत्तां पुष्करस्त्रजा ॥६॥
 यथा च नाम जग्रभ तेषां च नोप सस्मार ।
 देवास् ते सर्वे संगत्य पुत्रं जैवालुकं दध्रे ॥७॥
 आत्मनीनं निर् मिमीष्व स त्वत् परि जायताम् ।
 त्वं बीजम् उर्वरेव त्वं विमर्षि योन्याम् ॥८॥
 पृथिवी सह यज्ञैः नक्षत्रैस् सह सूर्यः ।
 वातः पतत्रिभिस् सह पुत्रम् अभ्य अनु देष्टु ते ॥९॥ ॥का०१॥

५.१२

श्री ५.२५.९

वृषा जज्ञे मधवानो [अ]यं मधुमतीभ्यः ।
 [अ]सौ ते योनिम् आ शयां बह दक्षः पुरुषो भुवन् ॥१॥
 योनिं गच्छ मधवान योन्यां पुरुषो भव ।
 ततः पुनर् निर् आ यासि शीष्णां श्रोणीभिन् नोनुदत् ॥२॥
 बाणवान् इधुरे इव कृण्वन् पुत्रोऽयं यथा प्रियम् ।
 श्रोण्योर् ऽमन् अन्तरा? दशमास्य आ यासि ॥३॥
 स प्रत्यङ् प्रत्य आ वर्ता? एते संवत्सरे पुनः ।
 यथा जीवासि भद्रयाभि भर्ता महान् भवेः ॥४॥
 सं ते योनिम् अचीकलपं सुप्रजस्त्वाय भद्रया ।
 तत्रा सिञ्चस्व वृण्यं दशमास्यम् अभि व्रतम् ॥५॥
 गर्भस् ते योनिम् आ शायि गर्भो जराव् आ शयाम् ।
 कुमार उल्बम् आ शयां त्वष्टा कलन्तो यथापहः ॥६॥
 यथा राजन् मधवान तं बीजं विरोहयसि ।
 एषा त्वम् अस्या निर् विन्धि कुमारं योन्या अधि ॥७॥
 गर्भाधानो मधवानो गर्भं देवो बृहस्पतिः ।
 गर्भं त इन्द्रश् चाग्निश् च गर्भं घाता दघातु ते ॥८॥ ॥का०२॥

५.१३

का १.०.१६.५

शिवश्च शिवाभिर् वयस्त्वं? सं गच्छस्व तन्वा जातवेदः ।
 रक्षं दधानस् सुमनाः पुरस्ताद् गृहेभ्यस् त्वा वच्चेत् निर् वपामि ॥१॥
 पृथिव्यां घर्भस् स्तमितो अन्तरिक्षे दिवि श्रितः ।
 द्यौर् एनं सर्वतः पातु यस्य त्वा पचत्य ओदन ॥२॥
 ये समुद्रम् ऐरयन् ये च सिन्धुं ये अन्तरिक्षं पृथिवीम् उत धाम् ।
 ये वातेन सरथं यान्ति देवास् तान् आनोत्य ओदनः पाकात्र ॥३॥
 ऋचा कुम्भी नि धीयतां साक्षा पच्यत ओदनः ।
 अंशं सोमस्यैकं मन्ये वैश्वदेवम् इदं हविः ॥४॥

श्री ९.५.५

काण्व २.५.२१ ते आ ३.७.६.२१

उल्लखले मुसले यश्च शर्पे भूस्याम् उखायां यदि वासि संज? ।
 या विमुषो या विनिर्गैजानानि सर्वं तत् ते ब्रह्मणा स्रद्यामि ॥५॥
 ऊर्ध्वः प्रेहि माप ऽव्यक्ता व्यरुजो? अन्तरम् ।
 रक्षांसि सर्वा तीर्त्वा यथा रोह दिवं त्वम् ॥६॥
 तुरो नो [अ]तुरो भव सं धीभिर् वीयताम् अयम् ।
 सं पृथिव्या सम् अग्निना सं सूर्यस्य रश्मिभिः ॥७॥
 सं देवानाम् अपस्व? आ च द्विषस् सुकृतस्य लोके ।
 दृतीये नाके अधि रोचने दिवः ॥८॥
 मृत्योर् ऽपदं योपयन्तो अन्व पत ।
 पृच्छामि कृत्य? मृत्युम् पदयोपनेन ॥९॥ ॥का०३॥

का ९.८६.२७

अपुनो ऽव मन्त्रः । श्री १२.२.३०

श्री २९.१५.२१ मत्सीहन् पदयोपनेन

अ०...

* अभ्य .. वेत्तवे

... वाकी उता

... अन *

.. पुष्करस्त्रज

... सस्मार

... चैवात्रिक दधे

आत्मनेनं * ममीष्व

पृथिवी ..

अरि *

* जवी

... द(१)क्ष * भुव

* * मधवानो ...

* * पुनर् * * यासि शीष्णां * *

बाणवां * * कृण्वं...

श्रोणियो * * दशमास्यायसि

* प्रत्या प्रत्यावन्ता ...

* * भद्रयाविमन्ता मखा भवे

* * * अचेक्षिप ...

... शयी * जराव् आ शया

कुमारा उल्बम् , क्षितो *

* * राजं मधुवानस् * * रोहसि

... योत्याधि

धान...

... गच्छस्व (उपरि ध्व) * *

* धम .. श्रुतः

* एना . पचन्योदनः

* * अथोरयं

... ओदना *

* कुमि दिनीयता * पच्यतोदना

* मुखे ...

* विपुरुषो * विनिर्गैजानानि ...

ऊर्ध्व ..

... रश्मिभु

सत्योरपदं * अन्येत्वं

५.१४

भूत्या सुखम् असि सत्यस्य रदिमर् उच्चैश्शोको दिवं गच्छ ।
उच्च ह्रियेतां हविष्कृतौ साधु देवान् सपर्यताम् अजैषस् अप लुस्पतु ॥१॥
आपो देवीर् यन्नकृतः शुक्रा देवीर् हविष्कृतः ।
एकपात्र ओदनो अग्निष्टोमेन संयतः ॥२॥
गायत्री हव्यवाद् असि देवताग्निस् सम इध्यसे ।
सहस्रधारं सुकृतस्य लोके घृतपृष्ठम् अमृत्युः ॥३॥
तपश् च सत्यं चौदनं प्राश्नीतां परमेष्ठिनौ ।
ताभ्यां वैश्वानराभृतं तेनाधिपतिर् उच्यसे ॥४॥
उदगायोशिवायोः प्राणेन सम्यतः ।
अप वृ प्राणिमज्जह ॥५॥
अप क्षीय दुरितम् अहम् अप रक्षांसि तेजसा ।
देवेभ्यो हव्यम् अर्चतं व्यचस्वान् सुप्रथास् स हि ॥६॥
उच्चैस् सुपाणो दिवम् उच्च पतासीन्द्रियं देवेष्वाकृण्वन् ऋषिभ्यः ।
परि देहि मां शुक्रं शुक्लेण भक्ष्यं पिबन्तु सुकृतो मधु ॥७॥
द्रया देवास् तपनं यन्नम् आकुर्यान् ओदनो द्विपदे याश् च पृष्ठः ॥८॥
आदित्या अङ्गिरसस् स्वर्गम् इमं प्राश्नन्व क्रतुमिर् निषद्य ॥९॥

५.१५

पीयूषस्य क्षीरस्य सर्पिषो अन्नस्याग्रं सं भ्राम्य एतत् ।
यथाभानां [हुतादो अन्ये अ]हुतादो अन्ये वैश्वदेवं हविर् उभये सं
चरन्ति ॥१॥
ते सम्यञ्च इह मादयन्ताम् इषम् ऊर्जे यजमाना इयम् इच्छतः ।
मो स्र भवो मा शर्वो वधीद् ग्राम्यान् वत्सान् कोमश्च यो वदंनः ॥२॥
ये जाता ये च गर्भेष्व अन्तर् अरिष्टा अस्त्रे तन्वम् आ रभन्ताम् ।
इमा गावो विजावतीः प्रजावतीस् स्त्रीषु संमनसो भवन्तु ॥३॥
आ सभौमान् अपि पृच्छन्ति देवास् सांवत्सरायुषा मेदसा सं सृजामि ।
प्र वीयन्तां स्त्रियो गावो विष्णुर् यो योनिम् अनुकल्पयाति ॥४॥
प्रति शुक्लात् ऋषभस्य रेत उक्षानङ्गांश् चरति वाशिताम् अनु ।
प्रेरम् अग्रं न हिनस्ति किं चन यथाकामं कृणुत सोम्यं मधु ॥५॥
साधुर् यन्नस् स हुतादो नयतु रायस् पोषा यजमानं सचन्ताम् ।
नि ते प्रथां पृथिवीं यन्तु सिन्धवो यद् ओषधयो निहितां प्रेङ्गताम् इराम् ॥६॥
पर्जन्यस्य मरुतो दधिर्यसान् वात भद्रं सस्यं पच्यतां मोदतां जगत् ।
सप्तर्षयस् सप्त स्वरांस्य एषां सप्त क्षयोः ऽश्विनोः ॥७॥
पञ्च वाजाः प्राणो व्यानो मन आकृतिर् वाग् देवी ।
देवेभ्यो हव्यं वहतु प्रजानन् ॥८॥
ये च दृष्टा ये चादृष्टाः क्रियन् किं कृषाश् च ये ।
तेषां शिरांस्य असिना छिनभि यथा सांवत्सरायुषा मेदसा संसृजामि ॥९॥

५.१६

चौश् चेमं यन्नं पृथिवी च सं दुहातां मातरिदवा पवमानः पुरस्तात् ।
त्वष्टा वायुस् सह सोमेन वात इमं सं दुहुर् अनपस्फुरन्तः ॥१॥
धर्मं तपाम्य अमृतस्य धारया देवेभ्यो हव्यं परिदां सवित्रे ।
शुक्रं देवाश् शृतम् अदन्तु हव्यम् आसन् जुह्वानम् अमृतस्य योनौ ॥२॥
उद् वासयाग्रं शृतम् अकर्म हव्यम् आ रोह पृष्ठम् अमृतस्य धाम ।
वानस्पत्या उप ऋद्दिस् स्तृणीत मध्वा सम् अङ्कथ घृतवत् कराथ ॥३॥
योत्सी यक्ष्मश् शमयामि तं व ऊर्जे गव्युतिं सम् अनज्म्य एताम् ।
तं नं क्रीः क्षीरम् अविषं नः कृणोम्य अंशं तयन्तो पीयूषम् एतत् ॥४॥
इडाणां पीता उत पिड्याणां पयो धयन्त्व अहृणीयमानाः ।

भूत्या ...

* * हविष्कृतौ * * सपर्यताम्...

...शुक्रं देवीन् *

एकपात्रोदनो * संयता

* वैश्वाराधृतं...

...सुप्रथा * *

...पतासीन्द्रिय * * *

...भक्ष्यां पिबन्तु * *

* देवा तपनो ...

आदित्याङ्गिरसस्...

...अन्यस्याग्रं * भ्राम्य *

एतभाग(१)स ..उभये *

...ऊर्जे यजमाना यमत्त्व

मे... ग्रामा वत्सां *

...अरिष्टाभ्यस् तनुम् * *

...स्त्रीषुसंमनो *

त्र वियन्तां...

* शुक्लावीर(१)...वाषाणम् *

साधुर् यन्नसदुतादो नयन्तु ... सचन्ताम्

...पृथिवी... निहिता प्रेङ्गता मिराद्

...मनाकृतिर् * *

...प्रजानाम्

...सांवत्सराणां * *

...सन्वहतां ...

...दुहर् आनप

* त्वपान्...परिदे *

* श्रुतमजं तु * आसं जुह्वानाम्...

* अं श्रुतम्...

वनस्पत्या * ऋद्दि * वध्वा(१)समतु * *

...वोर्जे गव्युतिं शमनमि वेता

* * अविष...विषपमेतः

इडा(१)नां पीता * पित्यायाणां ... अहृणीयमानः

कौ ७३.१४

कौ १५.१२

अपस्ताव ५

शौ २.३४.१५

उपरि ४

१-३ मा ३.७.४.१५

वै १४.१

कौ २.३७

कौ ३६ मध्वा समन्जन्

श्री ३.३.२.५

श्री ५.११३.३

श्री ८.२.०७, ६.१११.३

श्री ५.११३.५

श्री ६.१११.१

श्री २

श्री ४

श्री १०.६०.८

श्री १०.१३७.१ श्री ५.१३.१

श्री ५

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री १०.६०.१२ श्री ६

श्री १०.१३७.७ श्री ७

श्री ६ श्री ३.७.५ पै ३.२.७

श्री ३.३०.१

श्री २

ऋतुभिस् सस्यम् उत कलन्तम् अस्तु यो गोपा रक्षतु वायुर् एनम् ॥५॥
 पिवत घृतं यत? धावयेद् गुहा यतं निहितं मानवेषु ।
 विश्वे देवा वैश्वदेवस्याग्नौ यथाभागं हविषो मादयध्वम् ॥६॥
 यो देवानाम् असि श्रेष्ठो रुद्रस् तन्तिचरो वृषा ।
 अरिष्टा अस्माकं वीरा मेतद्? अस्तु हुतं तव ॥७॥
 पूर्णम् अहं करीषिणं शतवन्तं सहस्रिणम् ।
 विश्वेभिर् अग्रे देवैर् इमं गोष्ठोमं दंह? ॥८॥ ॥का१॥

५.१७

देवैर्नसाद् उन्मादितं क्षेत्रियाच्च छपथाद् उत ।
 मुञ्चन्तु तस्मात् त्वां देवा उन्मत्तं रक्षसस् परि ॥१॥
 मुनि भवन्तं मर्याणि वावृतो रक्षांस्य कनु उला कनि कती? ।
 अतस् तं नो अधि पाहि वाजिन् इन्द्रेण मेदी बृहते रणाय ॥२॥
 यथाग्ने देवा ऋभो मनीषिणो [असु]म् उन्मत्तम् असृजन् आर एनसः ।
 एव ते शक्रो अभयं कृणोतु मुञ्चस्वैनसो वि नयासि रक्षः ॥३॥
 यथा गावश् च भूम्यां पुरुषाश्चिन्य? ओकसः ।
 एवोन्मत्तस्य ते मुने स गृह्णातु पृथिवीम् अनु ॥४॥
 मुनि दाधार पृथिवी मुनि द्यौर् अभि रक्षति ।
 मुनि हि विश्वा भूतानि मुनिम् इन्द्रो अदीधरत् परा रक्षस् सुवामि ते ॥५॥
 इमं मे अग्ने पुरुषं मुमुग्धि यो विबद्धो ग्राह्या लालपीति ।
 अतो ऽपि ते कृणवद् भागधेयम् अनुन्मदितो अगदो यथासत् ॥६॥
 अग्निष् टे नि शमयतु यत् ते तन् मन उद्धृतम् ।
 जुहोमि विद्वान्स् ते हविर् यथानुन्मदितो भवः ॥७॥
 पुनस् त्वा दुर् अप्सरस् पुनर् वातः पुनर् दिशः ।
 पुनर् यमः पुनर् यमस्य दूतास् ते त्वा मुञ्चन्व अहसः ।
 जीवातवे न मर्तवे अथो अरिष्टतातये ॥८॥ ॥का२॥

५.१८

उत देवा अवहितं देवा उद् धरथा पुनः ।
 उतो मनुष्यं तं देवा देवाः कृणुत जीवसे ॥१॥
 आ त्वागमं शंतातिभिर् अथो अरिष्टतातिभिः ।
 दक्षं ते भद्रम् आभार्य परा सुवाम् अनयं? ते ॥२॥
 द्वाव इमौ वातौ वात आ सिन्धोर् आ परावतः ।
 दक्षं ते अन्य आ वातु परान्यो वातु यद् रपः ॥३॥
 आ वात वाहि भेषजं वि वात वाहि यद् रपः ।
 त्वं हि विश्वभेषजो देवानां दूत ईयसे ॥४॥
 त्रायन्ताम् इमं देवास् त्रायन्तां मरुतो गणैः ।
 त्रायन्तां विश्वा भूतानि यथायम् अगदो ऽसति ॥५॥
 घृतेन द्यावापृथिवी घृतेनापस् समुक्षिताः ।
 घृतेन मुञ्चस्वैनसो यद् आ त्वा कृतम् अहथाः ॥६॥
 अयं मे हस्तो [भगवान् अयं मे] भगवत्तरः ।
 अयं मे विश्वभेषजो [अयं] शिवाभिर्मर्शनः ॥७॥
 हस्ताभ्यां दशशास्त्राभ्यां जिह्वा वाचः पुरोगवी ।
 अनामयित्वाभ्यां शोभुभ्यां [ताभ्यां] त्वाभि मृशामसि ॥८॥
 आप इद् वा उ भेषजिर् आपो अमीवचातनीः ।
 [आपो विश्वस्य] भेषजीस् तास् त्वा कृण्वन्तु भेषजम् ॥९॥ ॥का३॥

५.१९

सहृदयं सामनस्यम् अविद्वेषं कृणोमि वः ।
 अन्यो [अ]न्यम् अभि नवत वत्सं जातम् इवाज्या ॥१॥
 अनुव्रतः पितुः पुत्रो मात्रा भवति संयतः ।

* * * क्षितम्
 पिवत निहत *
 यथाभागो * *
 ...त्वतिचरो *
 अरिष्टस्माकं हत *
 * * करीषण
 ...गोष्ठमा दुहं

* तस्मा त्वा पवि

.. यर् *
 * * शक्के.. नवामि *
 * गावाश्
 यवोन्मत्तस्य * * रा ..

मुनिश्च हि... रक्ष स्वामि *
 समुग्धि या विमो * ललापीति
 उतोऽपि कृणवर्भागधेय मुनि मुदितो * *
 * * न शमयतु * * उर् * *
 ...यथानुदितो भव
 * * तुरप्सरः

. परता *
 ततो देवः * *
 * * भि.
 * * * आरिषं * मुवास्यानयत्
 ...वात * *

. क्षता
 ..आहत.

. वातः *
 इनामयित्वाभ्यां सभुभ्यां त्वा अभिमर्शामसि
 ...ते * *

* सामनस्यम्...
 * * * न्युत...
 ...सुन्नतः

शौ ३

शौ ४

शौ ५

शौ ६

शौ नाभिमिवाभितः

शौ ७

जाया पत्ये मधुमतीं वाचं वदतु शान्तिवाम् ॥२॥
 मा भ्राता भ्रातरं द्विक्षन् मा स्वसारम् उत स्वसा ।
 सम्यञ्जस् समता भूत्वा वाचं वदतु भद्रया ॥३॥
 येन देवा न वियन्ति नो च विद्विषते मिथः ।
 तत् कृष्णो ब्रह्म वो गृहे संज्ञानं पुरुषेभ्यः ॥४॥
 ज्यायस्वन्तश् चित्तिनो मा वि यौष्ट संराधयन्तस् सधुराश् चरन्तः ।
 अन्यो [अ]न्यसै वल्यु वदन्तो यात समग्रा? स्थ सध्रीचीनान्[...] ॥५॥
 समानी प्रपा सह वो अन्नभागस् समाने योक्त्रे सह वो युनज्मि ।
 सम्यञ्चो ऽग्निं सपर्यतारा नाभिम इवाभृताः ॥६॥
 येन देवा हविषा यजन्ना अप पाप्मानम् अपुनत ।
 क्रोधं मन्युम् क्रतं भागं दुरुक्तम् अशोचनं रज्ज्मं नि दध्मसि ॥७॥
 सध्रीचीनान् वस् समनसः कृणोम्य एकस्नुष्टीन् संवननेन सहदः ।
 देवा इवेद् अमृतं रक्षमाणास् सार्यप्रातस् सुसमितिर वो [अ]स्तु ॥८॥

॥का०४॥

५.२०

ऽपरो ऽपरश् च परस्तन्मपरस्तरं? ।
 अग्नेर् वातस्य ध्राज्याप वाधे अहं तान् ॥१॥
 उदकस्येदम् अयनं वान्तस्येदं निभज्जनम् ।
 ऽअग्नेर् नमस्यायं पन्था नेह तर्दायनं तव? ॥२॥
 परि त्वा कृष्णवर्त्मन् अग्निर् धूमेनार्चिषा ।
 स त्वं तर्द परश् चराण्य अतो ऽध्य अहणी? ॥३॥
 ऽयवा पतन् मासुरेपिताश् च ये? ।
 सर्वास् तान् ब्रह्मणा वयं शलमान् जम्भयामसि ॥४॥
 शलभस्य शलभ्यास् तर्दस्योत पतत्रिणः ।
 अग्नेर् वातस्य ध्राज्यापि नद्याम् आस्यम् ॥५॥
 यदीदं गवि भेषजं विश्वाद् ऋपात्? समाभृतम् ।
 आखोर् घुणस्य तर्दस्य तेषां ज्ञान्वापि नद्यत ॥६॥
 तृष्टा त्वम् असि गन्धेनौषधिर् घुणजम्भनी ।
 आखोर् घुणस्य जातानि तानि जम्भय तेजसा ॥७॥
 तूर्ल तर्दस् तृणस्यातु मूलम् आखुर् घियेपितः ।
 अथो वृक्षस्य फल्यु यद् आ घुणा यन्तु सयवम् ॥८॥ ॥का०५॥ ॥अनु०५॥

५.२१

द्यौश् च धाः पिता पृथिवी च माता चाग्निश् च वृचक्षा जातवेदाः ।
 ते तक्मानम् अधराज्चं न्यज्चं दशाहं नमस्यं त्वरधि? दूरम् असात् ॥१॥
 ऽतक्मन् इमं ते क्षेत्रभागम् अपभजन् पृथिव्याः पूर्वं अर्धे ।
 ऽअति ह्ययति मति नो हिनस्विद् प्राहिः क्रीत्वा गृहेष्व इति किला
 सुशीर्ष्णः? ॥२॥
 तक्मन् पर्वता इमे हिमवन्तस् सोमपृष्ठाः ।
 वातजुतं भिषजं नो अकन् नश्येतो मरजान्? अभि ॥३॥
 न त्वा स्त्रियः कामयन्ते न पुमांसः कतिमे? चन ।
 ऽनेह तक्म काम्यालोरो ऽतितरो महान्? ॥४॥
 मा नो हिंसीर् महतो मा हिंसीर् मदीयस् त्वम् ।
 कुमारान् बभ्रो मा हिंसीर् मा नो हिंसीः कुमारीर् इह ॥५॥
 यस् साकम् उत्पादयसि बलासं कासम् अन्व ऋजुम्? ।
 भीमास् ते तक्मन् हेतयस् ताभिस् स परि वृहृधि नः ॥६॥
 अन्यक्षेत्रे न रमते सहस्राक्षो [अ]मर्त्यः ।
 अभूद् उ प्रार्थस् तक्मा ऽत्मी नो मुडायिष्यति? ॥७॥
 तक्मन् न भहियाश्वा? न गावो नेह ते च गृहाः ।
 शकंभरस्य मुष्टिहा पुनर् गच्छ महावृषान् ॥८॥ ॥का०१॥

शौ ५.२२.१०१.५

शौ ५.२२.१०१.६

शौ ५.२२.१०१

शौ ५.२१

...शान्तिवां

* जाता * भुक्ष(उपरि भुष)...

* सुप्रता...वदतु *

* * * वीयन्ति...

* कृष्णो...

जायस्वन्तभिक्तनो * * * वंङस् * सुभिरास् *

* * * वदन्तु वच...नं

...न्यभागस् समान् योक्ते * * *

* न्यो सपरीयतादा * "भृता

* * * यजत्राप * आनुत

* मन्यस्...

* "वीना नस् * * * एकमुनिष्ठवं * संहृद

* वधेद् * "माणस्...

अग्निर्...

* पनं

अग्नेर्...तन्दायनं तवा

...वर्त्मनि * धूमेनार्चिषा

* त्वन् तर्धो * चरान्वत * *

...शलर्मा *

* शलभस्तन्वस्योद् *

अग्निर् * ब्राज्यापि निपाम्यासं

यदीद...

* * तन्वस्य तेषां * नद्यतः

...गन्धेन औषधिर् घुणजम्भनी

* तन्वस्तृणस्यातु...

* * * * अ ...साववम्

* इवं * * "भज...

तक्म...

वातं जुतं * * * अकं * मरजांभिम

...पुंसंसाः * *

* * हिंसीर् * * हिंसीर् मभस् *

* * * हिंसीर् * * हिंसीर् कुमार *

...वकाशं * * * कज्वं

भीमस्...ना

* ण...

अभूति * तक्म...

...गृहा

शतं नरस्य ...इषाम्

५.२२

यो हेमन्तं शापयथो बलेनार्वाग् दिव एत्थ उत यो परो दिवः ।
भवारुद्रयोस् सुमतिं वृणीमहे अन्यत्रास्मद् अधविषा व्य एतु ॥१॥
यो धाम् आतनोतु यो ऽन्तरिक्षं स्तभ्नात्प ओजसो जायमानः ।
तस्मै रुद्राय हविषा विधेमाम्यत्रास्मद् अधविषा व्य एतु ॥२॥
ययो रोधान् नापपद्यते किं चनान्तर देवेषूत मानुषेषु ।
ताभ्यां रुद्राभ्यां हविषा विधेमाम्यत्रास्मद् अधविषा व्य एतु ॥३॥
याव ईशाते पशूनां पार्थिवानां चतुष्पदाम् उत वा ये द्विपादः ।
ताभ्यां रुद्राभ्यां हविषा विधेमाम्यत्रास्मद् अधविषा व्य एतु ॥४॥
यस्य प्रतिहिता यास्स ? व्यञ्जन्तु यस्सारण्याः पशव उत ग्राम्यासः ।
तस्मै रुद्राय हविषा विधेमाम्यत्रास्मद् अधविषा व्य एतु ॥५॥
यस्माद् ऋष्टयो बेधीयमाणा यन्तु अस्मान् रक्षसो न युच्छन्ति विश्वे ? ।
तस्मै रुद्राय हविषा विधेमाम्यत्रास्मद् अधविषा व्य एतु ॥६॥
यः पर्वतान् ऽवना दधिषे ? विद्वान् यो भूतानि कल्पयसि प्रजानन् ।
तस्मै रुद्राय हविषा विधेमाम्यत्रास्मद् अधविषा व्य एतु ॥७॥
याव ईशानो चरतो द्विपदो यो चतुष्पदो याव उग्रो क्षिप्रघन्वानो ।
ताभ्यां रुद्राभ्यां हविषा विधेमाम्यत्रास्मद् अधविषा व्य एतु ॥८॥
पुनश्च चक्षुः पुनः प्राणं पुनर् आयुर् धेहि नो जातवेदः ।
रुद्र जलाशयेषज विद्वान् द्रस्तेना ? हविषा विधेमाम्यत्रास्मद् अधविषा
व्य एतु ॥९॥ ॥का०२॥

५.२३

ईशानां त्वा भेषजानां विजेष आ गृहीमहे ।
चक्रे सहस्रवीर्यं ऽसहस्वान् ओषधे त्वम् ? ॥१॥
सत्यजितं शापयथावर्नीं सहमानां पुनश्चराम् ।
सर्वास् सम् अहश् ओषधीर् इतो मा पारयान् इति ॥२॥
या शशाप शापनेन या वाघं मूरम् आदधे ।
या वा रसस्य प्रासारेह ? तोकम् अन्तु सा ॥३॥
प्रतीचीनफलो [हि त्वम् अपामागो बभूविथ ।
[सर्वान् मन्त्रं छपथी अधि वरीयो यावयास् त्वम्] ॥४॥
यच्च च आरुव्यश् शापति यच्च च जुशुश् शापति नः ।
ब्रह्मा यन् मन्युतश् शापात् सर्वे तन् नो अघस्पदम् ॥५॥
यां ते चक्रुर् आमे पात्रे यां सूत्रे नीललोहिते ।
आमे मांसे कृत्यां यां चक्रुस् त्वया कृत्याकृतो जहि ॥६॥
दुष्पुण्यं दुर्जितं रक्षो अभ्यम् अराज्यः ।
दुर्वाचस् सर्वे दुर्भूतं तम् इतो नाशयामसि ॥७॥
क्षुधामारं दुष्णामारम् अगोताम् अनपत्यताम् ।
अपामार्प त्वया वयं सर्वे तद् अप मृज्महे ॥८॥ ॥का०३॥

५.२४

समा भूमिस् सूर्येणाह्वा रात्री समावती ।
कृणोमि सत्यम् ऊतये [अ]रसास् सन्तु कृत्वरीः ॥१॥
यो देवाः कृत्यां कृत्वा हराद् अविदुषो गृहम् ।
वत्सो धावद् इव मातरं तं प्रत्यग् उप पद्यताम् ॥२॥
अमा कृत्वा पाप्मानं यस्य तयान्यं जिघांसति ।
अश्मानस् तस्यां जगधारया ? बहुलाः फद करिकतु ॥३॥
सहस्रधामन् विशास्मान् विम्रीवान् शायया त्वम् ।
प्रति स्म चक्रुषे कृत्यां प्रियां प्रियावते हर ॥४॥
यां चकार न शशाक शशे पादम् अकुलिम् ।
चकार भद्रम् अस्मभ्यम् अमगो भगवद्भयः ॥५॥

यो देवेत्युद ये *
* सुमति, अवहविषा * *

अवहविषा * *

... अवहविषा * *

* ऐशाते...

[व्येतु]

.. अवहविषा * * । ओ अन्यत्रास्मद् अधविषा

... यारण्याः * * *

... अवहविषा * * *

यस्सादोषदयो वं वन्तीस्मान् रक्षसो * युजन्ति *

... अवहविषा * *

* पर्वतां न्यन दधति ... ऽवागन्

अवहविषा * *

* ऐशानो * * यश् * या उग्रो *

... अवहविषा * *

.. अवहविषा

ईशानन् ... विजेषागृणीमहे

* धावनीय सहसानां *

सर्वा * अह्न्योषधी ऋतो...

* सिसाप * * वाघ ..

* * रथस्य * तोषद्वत्त्व सः

* फला इत्येका (पूर्वत्र साकल्येनाधीतत्वादत्र

[प्रतीकेन निवेदशः])

यश्च ब्राह्मणैर्विद्वपति यश्च जानुश् * *

ब्रह्माय मन्वतश्चपात् * तं * *

यामे ... चक्रत्सर्वा ...

दुस्त्वन् * * न्योमराज्य

... अघोतामनुपश्यता

... अपि सजुमहे

... ०ति

* * कृत्यो कृत्या .

* धार * * त्व...

आमा .. त्वयाश्च *

अस्मादस्मां * * फटि ०तुः

०धाम ०क्षां व्यधीषां शायया *

* * चक्रुषे ... प्रियावशे *

... शशाक शशिरे * *

... अमगा *

शौ ४.१८.५

शौ ७

[सर्वा अराध्यः

शौ ८^{१,२} अपसृज्य यातुधानानप

अनयाहम् ओषध्या सर्वाः कृत्या अदुदुषम् ? ।
 यां क्षेत्रे बह्वृ यां गोभ्यो यां वा ते पुरुषेभ्यः ॥६॥
 अपामार्गो [अ]प माष्टु क्षेत्रियं शपथश्च यः ।
 अपाह यातुधानी अप सर्वा अराध्यः ॥७॥
 [...] ।
 अपामार्गं प्र जया त्वम् [अर]ज्यो अति सुजस्व नः ॥८॥ ॥का^१४॥

५.२५

शौ ४.१९.१

शौ २

शौ ३

शौ ४

शौ ५

शौ ६

शौ ७^{१,२}शौ १.४७.३^{१,५}

शौ ८

उतैवास्त्वं अबन्धुहृद् उतैवासि तु जामिहृत् ।
 उतो कृत्याकृतः प्रजां नडम् इवा छिन्दि वार्षिकम् ॥१॥
 ब्राह्मणेन प्रयुकासि कण्वेन नार्पदेन ।
 सेनेवैषि त्विधीमती न तत्र भयम् अस्तु यत्र प्राप्नोष्य ओषधे ॥२॥
 अग्रं पृह्य ओषधीनां ज्योतिषेवाभिदीपयन् ।
 उत पाकस्य श्रतास्य उत हन्तासि रक्षसः ॥३॥
 यद् अदो देवा असुरांसु त्वयाग्रे निरहृण्वत ।
 तस्माद् अधि त्वम् ओषधे अपामार्गो अजायथाः ॥४॥
 विभिन्दती शतशाखा विभिन्दन् नाम ते पिता ।
 प्रत्यग् वि भिन्धि त्वं [तं] यो अस्मी अभिदासति ॥५॥
 असद् भूम्यासं सम् अभवत् तद् दाम् पति बृहद् व्यचः ।
 तद् वै ततो विधूपायत् ? प्रत्यक् कर्तारम् ऋच्छतु ॥६॥
 प्रत्यक् हि संवभूविथ प्रतीचीनफलस् त्वम् ।
 प्रतीचीः कृत्या आकृत्यासु कृत्याकृतं जहि ॥७॥
 शतेन मा परि पाहि सहस्रेणापि रक्ष माम् ।
 इन्द्रस् ते वीरुधां पते भद्रः ओज्मानम् आ दधत् ॥८॥ ॥का^१५॥ ॥अनु^१५॥

५.२६

रा? यावापृथिवी छिन्तं मूलम् अथो शिरः ।
 विच्छिद्य मध्यतस् पृथीस् तां कृष्णाधाम् अधस्पदम् ॥१॥
 इदं शृणु जातवेदो यद् अनुष्याद्? वचो मम ।
 रात्यान् सर्वम् इष्यत् पुष्णिद् बृहदतम् अभिनां? ॥२॥
 या स्वप्ने या [च] चरति दौर्भृत्या जनी अनु ।
 अरातिम् इन्द्र त्वं जहि ताम् अग्निर् इव सं दह ॥३॥
 श्रेष्ठो मे राजा वरुणो अयं सत्येन गच्छतु ।
 अरातिं हत्वा संतोकाय? उग्रो देवो ऽमि दासतु ॥४॥
 ज्येष्ठा च या सिनीवाली सप्त तिष्ठो ऽभ्य आयन् ।
 [अ]रातिं विद्वा भूतानि हन्तु दासीम् इवागमीम् ॥५॥
 सोमो राजौषधीभिस् सूर्याचन्द्रमसा उभा ।
 अरातिं सर्वे गन्धर्वा हन्तु अन्तरस्थं च याः ॥६॥
 भवो राजा भवाशर्वा इन्द्रो वायुर् बृहस्पतिः ।
 त्वष्टा मे ऽप्यश्वः पूषा ते ऽरातीन् हन्तु सुव्रताः ॥७॥
 ये च देवा भूमिचरा ये चामी दिव्य आसते ।
 ये [अ]न्तरिक्ष आसते ते ऽरातीन् हन्तु सुव्रताः ॥८॥
 या चेषितासुरैर् देवेभिर् इषिता च या ।
 अथो या मन्योर् जायते अरातिं हन्मि ब्रह्मणा ॥९॥ ॥का^११॥

५.२७

तरिर् मे अतिस्वदं? महद् यक्षं बृहद् वपुः ।
 विभ्वैर् देवैर् निर्कृतिस् तनायुजामरं मृत्योर् ह जायते ॥१॥
 अंशुं सुष्टित्सात् पथो वदद् अहिं वै राजन्तम् ओजसा ।
 आयुश्छति गुत्सम् अतिगम् अन्वयणि ह्नि हि मुम् ओजसा? ॥२॥
 यावती यावापृथिवी वरिष्णा यावद् वा सप्त सिन्धवो महित्वा ।

... सर्वा कृत्यायाद्विदुषो गृहं

* * चक्रुः...

* * * माहृदुप ... मत्

अपाशातुधानानुप * * * च

* * * * * स्या ...

उत एवास्त्वं उतावेस्य न जासित

... नमसिवाशिन्द * *

ब्रह्मणेन परियुक्तोसि ...

... प्रातोष * *

अग्रं पृह्य ... तिधीपयं

... हन्तासु * *

* * * अर्धो दवास्सुरांसु * * * तः

... अजायत । अं अपामार्गो अजायत

विन्दती * विविन्द...

* * * भित्त ...

असद् भूम्या ... इहलवचः

उदि त्वचो न्यधूमवत् ...

प्रत्यं हि संवभूविथ...

प्रतीः कृत्याकृत्या अनु ...

... मं

... पत भ्रमज्जनमादधुः

* * * इच्छते ...

विच्छिद्य सप्तत् पृष्ठास् कृष्णाधाम् * *

... रोर्भृत्वा * *

रातिम् ... त्वम् * * * सा * *

... इ * *

रातीयं हत्वा ...

... त्व आया

... इवागमी

* * * राजौष ...

रातीयं ... यः

... पूष ... सुव्रत

* * * स्येते * * * रातीयं * * * सुव्रत

... रातीं हामि * *

१अधस्तात् ४, ५

नै ४.२.५.४ का ३८.१३ । ११
 बन्धमानः का बाधमानः
 नै दस्ये का दस्ये
 नै तै वेद नै का प्रति सूरि (का सु-
 रिर) वि चरे

नै ४.२.५.२ शौ ६.३४.५

नै १०.१७

नै २.२८.४

तावती निर्कृतिर् विश्ववारा विश्वस्य या जायमानस्य देवी ॥३॥
 विश्वस्य जायमानस्य ॥ देवि पुष्टयस्य वा पुष्टितिव भूयथा ? ।
 नमो ऽस्तु ते निर्कृते मात्ममस्मान्पराभजेनापरं हातयासि ॥४॥

देवीम् अहं निर्कृतिं वर्धमानम् ॥ पितेव पुत्रं वसते ॥ वचोभिः ।

विश्वस्य या जायमानस्य देवी शिरश्शिरः ॥ प्रदिशोरोनुदस्थे ॥५॥
 असुन्वन्तम् अयजमानम् इच्छ स्तेनस्येत्यां तस्करस्यानु शिक्ष ।
 ॥ अस्मद् अन्यम् ॥ इच्छ सा त इत्या नमस्तु ते निर्कृते अहं कृणोमि ॥६॥
 असुन्वका निर्कृतिसंजिघत्सुर् नास्याः पिता विद्यते नोत माता ।
 ॥ मध्याह्नकाम् अनु जिघासि सर्वं न देवानां सूर्यं सम् आप ॥७॥
 यद् अस्य पारे तमसश् शुक्रं ज्योतिर् अजायत ।
 स नः परं अति द्विषो ॥ अग्निं वैश्वानरं शुभम् ॥८॥ ॥ का १२ ॥

५.२८

प्रमुच्यमानो भुवनस्य गोप पशुर् नो ॥ अत्र प्रति भागम् एतु ।
 अग्निं यज्ञं निवृत्तं सप्ततन्तुं देवो देवेभ्यो हव्यं वहतु प्रजानन् ॥१॥
 यौ ते दंष्ट्रा सुविहौ रोपयिष्णुं जिह्वायेते दक्षिणा सं च पश्यतः ।
 अनाष्ट्रं नः पितरस्तत् कृणोत यूषे बद्धं प्र वि मुच्यमा ॥ यद् अन्नम् ॥२॥
 अक्लिष्टस्त्वम् अभिजुष्टः परेहीन्द्रस्य गोष्ठम् अपि धाव विद्वान् ।
 धीरासत्त्वा कवयस्तं सृजन्त्व इषम् ऊर्जं यजमानाय मत्सतः ? ।
 ऋषिभिर् द्वा सप्तभिर् अग्निणाहं प्रति शुक्लामि भुवनं स्योने ॥३॥
 जमदग्निः कश्यपस् स्वाह एतद् भरद्वाजो मध्व अन्नं कृणोतु ।
 प्रतिग्रहीत्रे गोतमो वसिष्ठो विश्वामित्रो ददर्शः शर्म यच्छात् ॥४॥
 यन् नो अन्नं हविष आजगामाग्नस्य पात्रम् उत सर्पिषो वा ।
 यद् वा धनं वहतोर् आजगामाग्निष् टद् धोता सुहुतं कृणोतु ॥५॥
 यद् आन्यं प्रतिजग्राह यांश् च व्रीहीन् आजं चन्द्रेण सह यज् जगाम ।
 बृहस्पतिर् हविषो नो विधत्ता मा नो हिंसीत् ॥ सह गो अश्वो
 विषा च ॥६॥
 अग्निं नयतु प्रति शुक्लात् विद्वान् बृहस्पतिः ॥ प्रत्य एतु प्रजानन् ।
 इन्द्रो मरुत्वान् सुहुतं कृणोत् अवेक्ष्यान्नम् अनमीवो ॥ अस्तु ॥७॥
 यन् नो ददुर् वराम् अक्षितिं वसु यद् वा कल्पम् उपनेनेनं ? नस्त सह ।
 यद् ॥ धाव्यते सह वृष्टनोता ? अग्निष् टद् धोता सुहुतं कृणोतु ॥८॥
 यन् नश् शालां विश्वभोगाम् इमां वदुर् गृहं वा योक्त्रं सह कृत्योत ।
 यद् वाहरन् उपनायेन देवा अग्निष् टद् धोता सुहुतं कृणोतु ॥९॥ ॥ का १३ ॥

५.२९

सूर्यवर्च इति यच्च क्षुधावाहं येन प्रजा ज्योतिर् अग्राश् चरन्ति ।
 सोमे वर्चो यद् गोषु वर्चो मयि देवा राष्ट्रभृतस्तद् अकृन् ॥१॥
 यज्ञे वर्चो मरुतो यद् अहहन् वायुः पशून् वृजत् ॥ सं भगेन ।
 गन्धर्वाणाम् अप्सरसां यद् अस्मै ॥ मयि देवा राष्ट्रभृतस्तद् अकृन् ॥२॥
 यज्ञे वर्चो यजमाने च वर्चो यद् अभिषिक्तं राजनि यच्च वर्चः ।
 सुरायां वर्चो ॥ अग्निं यन् ॥ मयि देवा राष्ट्रभृतस्तद् अकृन् ॥३॥
 रये वर्चो रथवाहने च वर्च इषुधौ वर्चः कवच एव वर्चः ।
 अश्वेषु वर्चो ॥ अग्निं यन् मयि देवा राष्ट्रभृतस्तद् अकृन् ॥४॥
 सभायां वर्चस्तस्मियां च वर्चो वर्चो वर्च उत वर्चो वरेषु ।
 दक्षिणायां वर्चो ॥ अग्निं यन् ॥ मयि देवा राष्ट्रभृतस्तद् अकृन् ॥५॥
 सिंहे वर्च उत वर्चो व्याघ्रे वृके वर्चो मध्वारे ॥ च वर्चः ।
 शयने वर्चः पतुनां ॥ यद् बभूव मयि ॥ देवा राष्ट्रभृतस्तद् अकृन् ॥६॥
 हिरण्यवर्चस्तम् उत हस्तिवर्चस्तं संग्रामं यद्यद् जिघां ॥ वर्च आहुः ।

...देवा

** निर्कृतिर् ..

विश्वस्यै जां देवि
 अपन्वन्तम् * * * तेनसेभ्यां * * *
 स्वपन्तम् इच्छ * * * त यीभ्यां .
 * * * सजगत्सु

* * * * * देवं ...
 दू * * * सुधवी * * * जिह्वेते .
 . कृणोतु ..
 अक्लिष्टस्तमभिजुष्टः परेहि रिन्द्रस्य ..
 * * * * * सृजन्द् ...

प्रतिग्रहीत्र .
 ...जगामानस्य पुत्रम् * * *
 ..सुहृतं *
 ...यद् * * * मीहन् अज * * * जघाम

* * * सुहृत * * * अवैक्षर्वन्तम् ...
 * * * उदुर् दल्पम् * * *
 . सुहृत *

* वाहरम् सुहृतं *

* * * यत् सुअवाह
 * * * * * वर्चः . अकृन्
 * * * मरुतोश्चददुह .
 * * * सी .
 . अभिषिक्ते ..

* वर्च * * * वर्चो
 * वर्चो
 * * * सुमिल्या ..

* वर्चो .

कृपां क्षेत्रवर्षो ऽन्व आनुधुर् मयि देवा राष्ट्रभूतस् तद् अक्रन् ॥७॥
मयि वर्चो मयि श्रवो मयि शुक्लं मयि त्विषिः ।
अधस्पदं पृतन्यवो [अ]हं भूयासम् उत्तमः ॥८॥ ॥का०४॥

५.३०

पयस्वतीर् ओषधयः पयस्वन् मामकं वचः ।
अथो पयस्वतां पय आ हरामि सहस्रशः ॥१॥
अहं वेद यथा पयश् चकार धान्यं बहु ।
संभृत्वा नाम यो देवस् तं वयं यजामहे सर्वस्यायज्वनो गृहे ॥२॥
यथा द्यौश् च पृथिवी च तस्थतुर् वरुणाय कम् ।
एवं स्फातिं नि तनोषि मथनेषु खलेषु च ॥३॥
यथारूपश् शतधारस् सहस्रधारो अक्षतः ।
पवा मे अस्तु धान्यं सहस्रधारम् अक्षतम् ॥४॥
शतहस्तं समाहरस् सहस्रैव सं किरः ।
यथेयं स्फातिर् आयसि कृतस्य कार्यस्य च ॥५॥
इमा याः पञ्च प्रदिशो मानवीः पञ्च कृष्टयः ।
सर्वाश् शंभूः मयोभुवो वृष्टे शापं नदीर् इवह स्फातिं समावहान् ॥६॥
इह स्फातिर् ओषधीनां देवानाम् उत संगमा ।
ऽइहैवाश्विनोर् अस्तो द्वापरस्योर् उत ? ॥७॥
तिष्ठो मात्रा गन्धर्वाणां चतस्रो गृहपत्याः ।
तासां या स्फातिवत्तमा तथा त्वामि मृशामसि ॥८॥
ज्येष्ठस्य त्वाङ्गिरस्य हस्ताभ्याम् आ रभामहे ।
यथासद् बहुधान्यम् अयक्ष्मं बहुपूरुषम् ॥९॥ ॥का०५॥ ॥अनु०६॥

५.३१

अत्प आसरत् प्रथमा धोक्ष्यमाणा सर्वान् यज्ञान् बिभ्रती वैश्वदेवी ।
उप वत्सं सृजत वाश्यते गौर्य् असृष्ट सुमना हिंक्रणोति ॥१॥
बधान वत्सम् अभि धेहि भुञ्जती निज्य गोधुप्य उप सीद दुग्धि ।
इराम् अस्मा ओदनं पिब्यमाना कीलालं घृतं मदम् अन्नभागम् ॥२॥
सा धावतु यमराजस् सवत्सा सुकृता पथा प्रथमेह दत्ता ।
अथो ऽवृष्टिदत्ता प्रथमेदम् आगन् वत्सेन गां सं सृज विश्वरूपाम् ॥३॥
प्रथमेदम् आगन् पूर्वस्माद् अचैताभ्य् अस्मिन् लोके मध्य उ त्वा द्दाति ।
सेमं धेनो प्रथमं पारयासि श्रद्धया दत्ता परमे व्योमन् ॥४॥
जानीह सि संस्तीर्य धेनवो गोपतिं यस् त्वा द्दातु प्रथमस् स्वधावान् ।
पूर्वा हि तत्र सुकृतः परेभ्य् अतैवैताः रजसः परस्तात् ॥५॥
अति धेनुर् अनङ्गाहम् अन्यन्नद् ययोः क्रीमी ? ।
अति वत्सानां पितरम् ऋषभं प्रति सासरत् ॥६॥
ज्योतिष्मती प्रथमा याहि सूर्ये स्योनास ते धेनो पतयो भवन्तु ।
सप्त त्वा सूर्या अन्धातपन्तीर् इदं धाम सातिसरः परावैः ॥७॥
धात्रे सृज्य मह्यं दधानोमी लोकौ भुञ्जती वि क्रमस्व ।
इषम् ऊर्जं दक्षिणां संवसाना भगस्य धाराम् अवसे प्रतीमः ॥८॥
सहस्राङ्गा शतं ज्योतिषां ह्य अस्या यज्ञियस्य पमिर् अमृता सर्गा ।
सा न पेतु दक्षिणा विश्वरूपाहिंसन्तीं प्रति गृहीम पनाम् ॥९॥ ॥का०६॥

५.३२

ये ते पाशा वरुण सप्तसप्ततीस् ? ब्रेधा तिष्ठन्ति रुषता रुषन्तः ।
छिनत् ? सर्वे अनृतं वदन्तं यस् सत्यवाय् अति तं सृजामि ॥१॥
इह स्पशः प्र चरन्तीमे अस्य सहस्राक्षा अति पश्यन्ति भूमिम् ।
सोऽस्य सप्तं प्र मुनाति ? कथं च न न स मुच्यते वरुणस्य पाशात् ॥२॥
उतेयम् अस्य पृथिवी समीची द्यौर् बृहत्प [उर्व] अन्तरिक्षम् ।
उतो समुद्रौ वरुणस्य कक्षाव् उतास्मिन् अल्प उदके तिषक्तः ? ॥३॥

* * * आनधुर्...
* * * श्रवो...
* * * पृतन्यवो...

* ओषधयः पयस्वान्...
...हरामि सहस्रामि सहस्रमा
...बहुः
* नाप * वेदस्त वं * सर्वस्यायज्वनो *
...नल्पतु * *
* स्फाति * तनोमि मयोभु...

...गिरः
येथय...कृतश्च * *
...मानवैः * गृष्टयः
...वृष्टे * इवे इह * 'बृहा'
...गम

...पत्याः
* * 'वर्तमा...सर्षामपि
...पौरुषम्

अम्प * * भोक्ष्यमाणा...
* * सृजत् * * विरुष्टस् * 'कृणोमि
वभान् धेहि मयि धेहि भुञ्जन्ती नभगोर् * * *
* * * 'माना...मधुम् अन्नभाग
* * यमराजस्वत्सा...
अतो * प्रथमेनसागं...विधारुपा
* आग पूर्वमाद् अन्न पताम्बसिन् लोके मन्थ...
* धेनोः...
* संस्तीव... प्रथम स्वधावा
...राजसः *

* * पितर...साधरत्
...सोनस् * धेनवो * *
* * सूर्यान्वा' शर्म...

...प्रतीम
'ज्ञात' * ज्योतिष...
* नेतु * 'रूपा अहिंसन्ती...

* * * वरुणा...
...सत्यवाय् अति तुं *
* * प * त्याम...
* कक्षानस्त दुच्यते...
उतयम्...सृष्टीर्...
* समुद्रौ * कक्षा'...नमक्षाः

श्री ३ २४.१

श्री २

श्री ४

श्री ५

श्री ३

श्री ६

कौ २०.५.३.४

कौ ६२.२१

कौ

कौ

कौ अतूर्णदत्ता

श्री ४.१६.६ । श्री रुषन्तः सावण-
[रु] रुषन्तः

श्री ४

श्री ३

शौ २

शौ ५

शौ ८

शौ ७

सायणः संख्यित्वा

यस् तिष्ठति मनसा यश् च वञ्चति यो निलायं चरति यः प्रलायम् ।
 द्वौ यद् वदतस् संनिषद्य राजा तद् वेद वरुणस् तृतीयः ॥४॥
 सर्वं तद् राजा वरुणो वि चष्टे यद् अन्तरा रोदसी यत् परस्तात् ।
 संख्याता अस्य निमिषो जनानाम् अक्षान् न श्वघ्नी भुवना मिमीते ॥५॥
 त्वम् एव राजन् वरुण धर्ता देवानाम् असि विश्वरूपः ।
 दुश्चर्मास्? तद् असः पिशङ्गो यस् सत्यां वाचम् अनृतेन हन्ति ॥६॥
 यस् समाम्यो वरुणो यो व्याम्यो यस् संदेश्यो वरुणो यो विदेश्यः ।
 यो दैव्यो वरुणो यश् च मानुषस् सर्वासु त्वयि तान् प्रति मुञ्चाम्य अत्र ॥७॥
 शतेन पाशैर् वरुणामि धेहि मा ते मोक्ष्य अनृतवाङ् नृचक्षः ।
 आस्तां जालम् उदरं शंसयित्वा कोश इवाबन्धः परिकृत्यमानः ॥८॥
 उतो चित् प्रपातय चितो? तद् अपि नह्यसि ।
 उतो तद् अस्य गं? कृत्वा राजा वरुण ईयते ॥९॥
 ऐनं छिनत्ति वरुणो नडं कशिपुने यथा ।
 मूलं तस्य वृश्चति य एनं प्रमिमीषति ॥१०॥ ॥का०२॥

५.३३

शौ ६.१३३.१

शौ २

शौ ३

शौ ६.१३४.१

शौ २ । शौ अधरो ऽधर उत्तरेभ्यः

शौ ३

शौ ६.१३५.१

शौ २

शौ ३

शौ ६.१३३.४

शौ ५

य इमां देवो मेखलाम् आबन्ध यस् संननाह य उ मा युयोज ।
 यस्य देवस्य प्रशिषा चरामि स पारम् ऋच्छात् स उ मा वि मुञ्चात् ॥१॥
 आ[हुतास्य अभि]हुत ऋषीणाम् अस्य आयुधम् ।
 पूर्वा व्रतस्य प्राश्नती वीरघ्नी भव मेखले ॥२॥
 मृत्योर् अहं ब्रह्मचारी यद् अस्मि भूतान् निर्याचन् पुरुषं यमाय ।
 तम् अहं ब्रह्मणा तपसा श्रमेणानयैनं मेखलया सिनामि ॥३॥
 अयं वज्रस् तर्पयतां व्रतेनावास्य राष्ट्रम् अव हन्तु जीवम् ।
 शृणालु स्कन्धान् प्र शृणातूष्णिहा [वृत्रस्येव शचीपतिः] ॥४॥
 अधरो ऽध्रम् अधरो ऽध्रेण गूढः पृथिव्या मोत् सृपत् ।
 वज्रेणावहतश् शयाम् ॥५॥
 यो जिनाति तम् अन्व इच्छ यो जिनाति तम् इज् जहि ।
 जिनतो वज्र सायक सीमन्तम् अन्वञ्चम् अनु पातय ॥६॥
 यद् अश्नामि बलं कुर्वे वज्रम् अनु पातयति? ।
 स्कन्धान् अमुष्य शातयन् वृत्रस्येव शचीपतिः ॥७॥
 यत् पिबामि सं पिबामि समुद्र इव संपिबः ।
 प्राणान् अमुष्य संपिबन् सं पिबाम्य अहं पिबम् ॥८॥
 यद् गिरामि सं गिरामि समुद्र इव संगिरः ।
 प्राणान् अमुष्य संगिरन् सं गिराम्य अहं गिरम् ॥९॥
 श्रद्धाया दुहिता तपसो ऽधि जाता स्वसर्षीणां भूतकृतां बभूव ।
 सा नो मेखले मतिम् आ धेहि मेधा[म् अ]थो नो धेहि तप इन्द्रियं च ॥१०॥
 यां त्वा पूर्वे भूतकृत ऋषयः परिवेधिर ।
 सा त्वं परि ष्वजस्व मां दीर्घायुत्वाय मेखले ॥११॥ ॥का०३॥

५.३४

इयं ते श्वश्रू वदतु श्वशुरस् ते अशंतरम् ।
 देवात् ते अभिशोचनं ब्रह्मविद्वेषणं कृतम् ॥१॥
 आ क्रन्दय उलुलाकः वच आ धेह्य अप्रियं शिरः ।
 लिप्सम्य अहस्ताभ्यां केशान् ते अभिशोचनम् ॥२॥
 ये केशयोः प्रतिदिताः कुरीरम् ओपशम् ।
 अथो ये ते स्वास् सन्ति सर्वे ते अभिशोचनम् ॥३॥
 अप त्रिसमुधाना दर्माद्? इदं कृणोमि ते ।
 अथो यत् ते संवासस् सर्वं तत् ते अभिशोचनम् ॥४॥
 अर्कम् अद्भिः प्रपतातो मुनिचक्षुः कृणोमि ते ।
 अथो श्वभ्यो ऽरायभ्यः प्रति स्म गगणं? कुरु ॥५॥
 उत् तिष्ठारे पलायस्व मरीचीनां पदं भव ।

वाचति ..

* * अवदतस् . वेत * तृतीया

सर्वं यः *

सशातश्च * * अक्षा * स्वघ्नी * ममीते

.. धत्ता देवानम् * *

* सामान्यो यश्च्यं देव्यो * * विदेच्यः

.. त्वेतानि * * *

.. मोक्षनृत्तवा *

आस्था * उदनं शंसीत्या कोशेवावध्निः °माना

वरुणीयते

* छिनदस्य * नतं कशिपुने *

मूले * वृश्चती .

. सुम्राह यमाह योजः

* * प्रदिषा * * फारमृच्छात् सौ * * मुञ्चा

* वृधस्य प्राष्णाती अवीरघ्नी ..

* * ब्रह्मचार्याद् * भूतां निर्याजं...

* आयं * तमसा श्रमेणानैन ..

* * तल्पयता व्रतेन । आवास्य ..

किनन्तु स्कन्धा पृशणा तूष्णिह

.. गूढत् * मो *

°वहतु श्रया

* जनाति * * * * जनाति...

* * सायकः सीमन्तमन्वचम् * *

* उष्णामि .

* * शातयं...

* पिबामि * पिबामि समुद्रैव संपिब

* * संपिवा * पिबाम्य * पिबं

. °र

* * °गिरं .

* * * पतिम् .

.. मेधिर

* * °षजस्व मा

अयं .

* * °कुर वाच . शिरो

* केशयोः प्रतिधीत * यूपशः

* * * स्वा .

* तिष्ठरे * सरीचीना * *

अथो उद् अकार्यं कुर्व आसां सम् अर्षि मुष्कयोः ॥६॥
 उपक्षेदामि? चालय वातस् त्वम् इवीजय? ।
 अङ्गिस् सिन्धोश् च बाहोर् दध्यस् रवस्तुवे? ॥७॥
 अभि गाय शाबलीयं श्रोणीयं साधुवाहनम् ।
 कालस्याकीञ्चरकृष्ण? आयतः प्रति चालय ॥८॥
 [... ..] हस्वपुच्छं वातरोहं मनोजवम् ।
 तं ते रथं सं भरन्ति देवास् तेना चरामि पतिम् इच्छमाना ॥९॥ ॥का५॥

५.३५

शौ ४.३९.१ तै ७.५.२३.१

शौ ३ तै

शौ ५ तै

शौ ७ तै

अग्नये सम् अनमन् तस्मै पृथिव्या सम् अनमन्
 यथाग्नये पृथिव्या समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
 विंति भूतिं पुष्टिं पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
 संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥१॥
 वायवे सम् अनमन् तस्मा अन्तरिक्षेण सम् अनमन्
 यथा वायवे अन्तरिक्षेण समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
 विंति भूतिं पुष्टिं पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
 संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥२॥
 सूर्याय सम् अनमन् तस्मै दिवा सम् अनमन्
 यथा सूर्याय दिवा समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
 विंति भूतिं पुष्टिं पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
 संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥३॥
 चन्द्राय सम् अनमन् तस्मै नक्षत्रैस् सम् अनमन्
 यथा चन्द्राय नक्षत्रैस् समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
 विंति भूतिं पुष्टिं पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
 संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥४॥
 सोमाय सम् अनमन् तस्मा ओषधीभिस् सम् अनमन्
 यथा सोमायौषधीभिस् समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
 विंति भूतिं पुष्टिं पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
 संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥५॥
 यज्ञाय सम् अनमन् तस्मै दक्षिणाभिस् सम् अनमन्
 यथा यज्ञाय दक्षिणाभिस् समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
 विंति भूतिं पुष्टिं पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
 संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥६॥
 समुद्राय सम् अनमन् तस्मै नदीभिस् सम् अनमन्
 यथा समुद्राय नदीभिस् समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
 विंति भूतिं पुष्टिं पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
 संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥७॥
 इन्द्राय सम् अनमन् तस्मै वीर्येण सम् अनमन्
 यथेन्द्राय वीर्येण समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
 विंति भूतिं पुष्टिं पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
 संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥८॥
 ब्रह्मणे सम् अनमन् तस्मै ब्रह्मचारिभिस् सम् अनमन्
 यथा ब्रह्मणे ब्रह्मचारिभिस् समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
 विंति भूतिं पुष्टिं पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
 संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥९॥
 देवेभ्यस् सम् अनमन् तेभ्यो अमृतं सम् अनमन्
 यथा देवेभ्यो अमृतं समनमन् [एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
 विंति भूतिं पुष्टिं पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
 संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा] ॥१०॥
 प्रजापतये सम् अनमन् तस्मै प्रजापतिभिस् सम् अनमन्

दक्षिस्सिन्धुस् **
 * * शानलेयं शोणयं *

हस्वपुच्छ...

अग्नय * अनमं * पृथिव्यास् * अनमं
 * पृथिव्यास् ...

* * अनमं तस्मान्तरिक्षेण * अनमं
 * * * * नमं

* * अनमं * दिवस् * अनमं
 * * * * नमं (एवमग्रे ऽपि सर्वत्र अनमन्
 [इत्यस्य स्थाने अनमं इत्येव])

यथा प्रजापतये प्रजापतिमिस् समनमन् एवा मह्यं संनमस् सं नमन्तु ।
वित्तिं भूतिं पुष्टिं पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्
संनतेस् तु संने नमतस्? स्वाहा ॥११॥
सप्त संनमो [अ]ष्टमी धीति[स्] साधनी ।
सकामान् अध्वनं कृणु संज्ञानम् अस्तु नो धने ॥१२॥ ॥का०५॥ ॥अनु०७॥

५.३६

ये वारुणा उत नैनुयस्? पथीनां वीरुषां च पाशाः ।
ये भौमा भूम्या अधि संबभूवुस् ते त्वा न हिंसन् शिवतातिर् अस्तु [ते] ॥१॥
ये अन्तरिक्षे दिवि ये च पाशान् ये विचु[.....] ।
[.....ते त्वा न हिंसन् शिव]तातिर् अस्तु ते ॥२॥
ये ते मानुषं मनुष्याथ अयन्ते यां वा होत्रां पित्र्याम् आरभन्ते ।
समागम्यो वरुणो य आजगाम स त्वा न हिंसाचु छिवतातिर् अस्तु ते ॥३॥
अप्रमगा यदि वा समाभिषे [अ]ग्निम् आरेभिषे यदि वा समिद्धम् ।
विद्वान् अविद्वान् अनुतं यद् उवकथ त्वा ता त्वा न हिंसान् शिवतातिर्
अस्तु ते ॥४॥

यत् प्रतीच्यां क्षिपत् × पृष्टांस पेव्यं चामपात्रे ऽपपपात? ।
हीनस् सत्येनानुतं यद् उवकथ [ता] त्वा न हिंसान् शिवतातिर् अस्तु ते ॥५॥
ये प्रावाणम् आरभन्ते येनांशुर् अभिषुन्वन्ति सोमम् ।
यद् वा धनं धनकामो निरेभिषे क्षत्रं गाम् अश्वं पुरुषं वोभयादत् ।
[ते] त्वा न हिंसान् शिवतातिर् अस्तु ते ॥६॥
यो बाणवन्तं सुधियं जयान तस्याश्मा शानाद् अधि लोष्टाभृतस्य ।
[स्] त्वा न हिंसाचु छिवतातिर् अस्तु [ते] ॥७॥
अप्रमगा यदि वा व्याभिषे [अ]ग्निम् आरेभिषे यदि वा समिद्धम् ।
[विद्वान् अविद्वान् अनुतं यद् उवकथ त्वा ता त्वा न हिंसान् शिवतातिर्
अस्तु ते] ॥८॥

॥जाम्या हस्तं घृतम् वा रेभिषे धनुर् वोद्धतम् इत्था चङ्क्रमित्वा ।
मन्युर् वा राक्षो वरुणस्या ममन्थ स त्वा न हिंसाचु छिवतातिर्
अस्तु ते ॥९॥ ॥का०१॥

५.३७

॥या ते प्रजा पीढता पराभूद् योनिर् वा मुग्धा निहता पिशाचै? ।
अस्त्राणां वाभ्य उपतिष्ठसि घोरं सर्वं तत् ते ब्रह्मणा पूरयामि ॥१॥
यद् अस्या × प्रजा वरुणेन शुष्पिता? दुर्णोमानो वा ऋत्विग्यम् अ-
स्यार्हन्ति? ।

॥द्वेषात् सहपन्त्याद् विधि चक्रम् अस्या यत्त्वान् राष्ट्रा अप हन्त्वं
अग्निः? ॥२॥
अस्यास् स्त्रिया यदि लक्ष्मीर् अपुज्या गर्भो वास्या यातुधानै × पराभृतः ।
तुष्कपन्थे वा यत् स्वपती वदशेन्द्राक्षी तत् कृणुतां भद्रया पुनः ॥३॥
देवेनसाद् यदि पुत्रं न विन्दसे मनुष्याणां वा त्वा शपथो रराघ ।
पितृभिर् वा ते अघि सृत् × प्रतिष्ठित इदं तन् निष् टन्वो जनयासि पुत्रम् ॥४॥
वैश्वानरो जम्भना जातवेदा × प्रजापतिस् सिञ्च[तु] रेतो ऽस्याम् ।
बाधेथा द्वेषो निकृति पराचै × पुत्रिणीम् इमां प्रसवं कृणोतु ॥५॥
इह प्रजाम् अग्निर् अस्यै वदात्प आदित्येभिर् वसुभिर् संविदानः ।
विष्वे देवा हवम आ यन्तु मे सं पुत्रो [अ]स्यां जायतां वीर्यवान् ॥६॥
येन देव्य अदितिर् गर्भम् आधसे येन प्रजास् सृजतु प्रजापतिः ।
तेनाहम् अस्यै हविषा जुहोमि यथा पुमांसं जनयासि पुत्रम् ॥७॥
बन्धे ते पुत्रं परि देवताभ्यो अतु मन्यन्तां मरुत × पृश्निमातरः ।
गर्भस् त्वा दशमास्थ × प्रविशत् कुमारं जातं पिपृताद् उपस्थे ॥८॥ ॥का०२॥

५.३८

केर्य अग्निं केरी विषं केरी विमर्ति रोदसी ।

* * * समनम नेवा .

* * अध्वनि × ...

पतीना * * पाशात्
* भूमा . क्षमा शिव°...अपत * * होत्रान् मिल्याम् *
* * याजगाम...हिंसा शिव° * *
अप्रमगा क्षति
* अवविद्वान्...इवक्त * स * * सिंसा *. पेष्टा जामपात्रे पपापाथ
हिनस्सत्वेनानुतं * इवक्त * * * हिंसा .
...रभन्तं चतु° पन्वन्ति *
. वोभयादत्
* * * हिंसा
ये * * * तत्सदम्
* * * हिंसं शिव° .
* हवि. इत चक्रमित्वा
* वो * * भिमरव * * * हिंसा शिव°अस्त्रानं वाधिप तिष्ठामि ..
दुर्णोमानो .अग्निः
यस्या °धृतात्
दुष्कपि * * * तितदेशे इन्द्राक्षी .
. शपथे *
. टन्वो * *..प्रसव *
* * * असी ददाभ्यु ...
* * * * मै ..
* * * * आदते. पृष्णि°
.. उपस्थे

आ २
५क अविक्षत
क ३
क ४
क ५
क ६
क ७

केरी विश्वं स्वः दशो केरीदं ज्योतिर् उच्यते ॥१॥
मुनयो वातरशनाः पिशङ्गा वसते मला ।
वातस्यानु भ्राजि यन्तु यद् देवासो अयुक्षत ॥२॥
उन्मदिता मौनेयेन वाती आ तस्थिमा वयम् ।
शरीरं अस्माकं यूयं मतांसो अभि पश्यथ ॥३॥
अन्तरिक्षेण पतति स्वरं भूतावचाकशात् ।
मुनिर् देवस्यदेवस्य सौकृत्याय सखा यतः ॥४॥
इन्द्रस्याश्वो वायोस् सखाथो देवेषितो मुनिः ।
उभौ समुद्राव् आ क्षेति सद्यः पूर्वम् उतापरम् ॥५॥
गन्धर्वाणाम् अप्सरसां देवानां चरणे चरन् ।
मुनिः केतस्य संविद्वान् सखा स्वादुर् मदन्तमः ॥६॥
वायुर् अस्मा उपामन्थत् पितृषि सा कुर्ननमा ।
मुनिर् विषस्य पात्रेण यद् रुद्रेणापिबत् सह ॥७॥
संयुक्ते द्यावापृथिवी तिष्ठन्ते विमृत्ये ? ।
केनैकस्य देवस्य विष्टन्नाच्च छवीपतिः ॥८॥ ॥का१॥

क १०.१२६.१,२,३,७,५,६,४,८

५.३९

न तम् अंहो न दुरितं देवासो अष्ट मर्त्यम् ।
सजोषसो यम् अर्यमा मित्रो नयन्ति वरुणो अति द्विषः ॥१॥
तद् धि वयं वृणीमहे वरुण मित्रार्यमन् ।
येन निर् अंहसो यूयं पाथ नेथाथ मर्त्यम् अति द्विषः ॥२॥
ते नूनं नो ऽयम् ऊतये वरुणो [मित्रो अर्यमा] ।
नयिष्ठा नो नेषणि स्थ पर्षिष्ठाः पर्षण्य अति द्विषः ॥३॥
शुनम् अस्मभ्यम् ऊतये वरुणो मित्रो अर्यमा ।
शर्म यच्छन्तु सप्रथ आदित्यासो यद् ईमहे अति द्विषः ॥४॥
आदित्यासो [अ]ति सुधो वरुणो मित्रो अर्यमा ।
रुद्रं मरुद्भिर् उग्रं हुवेमेन्द्रम् आदित्य स्वस्तये ऽति द्विषः ॥५॥
नेतार ऊ षु णस् तितो वरुणो मित्रो अर्यमा ।
अति विश्वानि दुरिता राजानश् चर्षणीनाम् अति द्विषः ॥६॥
यूयं विश्वं परि पाथ वरुण मित्रार्यमन् ।
युष्माकं शर्माणि मिये स्याम सुप्रणीतयो ऽति द्विषः ॥७॥
यथा ह त्यद् वसवो गौर्यं चित् पदि पिताम् अमुञ्चता यजत्राः ।
एवो ष्व अस्मन् मुञ्चता व्य अहः प्र ताप्ये अग्ने प्रतरं न आयुः ॥८॥ ॥का१॥

५.४०

देवस्य त्वा सवितुः प्रसवे अश्विनोर् बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्यां प्रसृतो
ब्राह्मणेभ्यो निर् वपामि ।
स मे मा क्षेष्ट मदम् इष्यमाणः ॥१॥
पितृणां लोके अनु मदं पृथिव्येमं पचाम्य अनु द्यौर् मन्यताम् अन्व
अन्तरिक्षम् ।
अनु मन्यताम् अदितिर् देवपुत्रा पिबेत् स्वर्गे लोके ऽस्तु ॥२॥
ब्रह्मणोषाम् अधि दचाम्य अन्नो भूर्यां त्वा भूमिम् अधि धारयामि ।
अग्निः पचं रक्षत् ओदनम् इमं रक्षः पिशाचान् नुदतां जातवेदाः ॥३॥
अच्युतम् अक्षितिं विद्वदानिम् उत्सम् इव मदम् अक्षीयमाणम् ।
पिता पितामह उत यस्य तृतीयः प्रयतं भागम् उप जीबन्त्व अन्न ॥४॥
प्रपीनम् अक्षितिं विश्वदानिं सोमम् इव पुनर् आप्यायमानम् ।
पुत्रः पौत्र उत यः प्रपौत्रस् तेषाम् अस्तु निहितो भाग एषः ॥५॥
मभिजायं? निहितो भाग एष मानुषं मापत? क्लृप्तो ऽस्तु ।
वैवस्वतो निदधे शोचयिम् पतं तोसत्? सृजातु मष्टम् एव पुनः ॥६॥
पूर्यतां यो वदन् तस्यैदनो ऽयं तिष्ठत्य अक्षितिस सदा ।

का १.४ इत्यादि

पै ६.२२.९१

* * * स्पर् वृष...
* वातेरशनाः . मलाः
* मोनेयेन वाचां आ शस्तिमा *
...मन्तांसि वि पश्यत
* पततिस्त्वन भूताविचा
* 'देवस्या * * वत । आ असौकृत्याय सखायत
...सखातो दिविषितो *
* * * क्षीति .
.. चरं
* केतुस्य ...
.. कुर्ननमः
* विशश * * रुद्रेणापिबत् *

... वरुणो मित्रा अर्यमन्
यन् नो निहसो .. मर्ष्य * *
तन्नो तन् यूयस् * वरुण
* * * नैषणि ष्टः * * पणिणो * *
... वरुण मित्वायमन्
* यच्छन्तु सुप्रथ * अन्...

...अदितिस् * * *
नेतार ...
* विश्वानिति * * चर्षणीनाम् * *

* शर्माणि प्रया...
* * * लदि * * चित् प्रैषता वि मुञ्चता *
* द्वा ...प्रतिस्त * *

* * * प्रसवैभिर्नो : ..
ब्रह्मणेभ्यो ...
स मे मा क्षिष्ट...
* * * मर्षा ...मन्ताम् * *

...पिशाचां * *
* * 'दानिन्...

* अक्षतिं 'दान्यो ...अप्यायमानं
...निहतो * *
* निहतो...मष्टो *

* य. .अक्षतिस् *

श्री १८.६.३६

वैवस्वतेन क्लृप्तो ऽस्तु राज्ञा समेता उप जीवन्तु मे स्वाः ॥७॥
शतधारे सहस्रधारम् उत्सम् अक्षितं व्यच्यमानं सलिलस्य मध्ये ।
ऊर्जं दुहानम् अनपस्फुरन्तम् उपासीयात् सुकृतां यत्र लोकाः ॥८॥
॥का० ५॥ ॥अनु० ८॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखाया पञ्चमः काण्डम् [समाप्तः] ॥

अ १०.१२०.१-५, श्री २०.

[१०७.४-१२]

६.१

तद् इद् आस भुवनेषु ज्येष्ठं यतो जह्म उग्रस् त्वेषन्नुग्रः ।

सद्यो जहानो नि रिणाति शत्रून् अनु यं विश्वे मदन्त्य ऊमाः ॥१॥
वावृधानश्च शवसा भूयोज्ञाश्च शत्रुर् दासाय भियसं दधाति ।
अव्यनच् च व्यनच् च सखि सं ते नवन्तः पिपृता मदेषु ॥२॥
त्वे क्रतुम् अपि वृजन्ति विश्वे द्विर् यद् एते त्रिर् भवन्त्य ऊमाः ।
स्वादोस् स्वादीयस् स्वादुना सृजा सम् अदस् सु मधु मधुनाभि योधीः ॥३॥
इति चिद् धि त्वा घना जयन्तं रणरणम् अनुमदन्ति विप्राः ।
ओजीयो वृष्णो स्थिरम् आ तनुष्व मा त्वा दभन् दुरेवा यातुधानाः ॥४॥
त्वया वयं शाराभदे रणेषु प्रपश्यन्तो युधेन्यानि भूरि ।
चोद्यामि त आयुधा वचोभिस् सं ते शिशामि ब्रह्मणा वयांसि ॥५॥
स्तुषेय्यं पुरुवर्षसम् क्रभ्वम् इततमम् आप्त्यम् आप्त्यानाम् ।
आ दधेते शवसा सप्त दानून् प्र साक्षते प्रतिमानानि भूरि ॥६॥
नि तद् दधिषे ऽवरं परं च यस्मिन् आविधावसा दुरोणे ।
आ मातरा स्थापयसे जिगत्स् अत इनोपि कर्वरा पुरुणि ॥७॥
इमा ब्रह्म बृहद्भिषो विवकीन्द्राय शूषम् अग्रयस् स्वधाः ।
महो गोत्रस्य क्षयति स्वराजो दुर्य च विश्वा अवृणोद् अप स्वाः ॥८॥
एवा महान् बृहद्भिषो ऽयवांचोचत् स्वां तन्वम् इन्द्रम् एव ।
स्वसारो मातरिभ्यरीर् अरिषा हिन्वन्ति च शवसा वर्धयन्ति च ॥९॥ ॥का० १॥

६.२

श्री ५.१.१

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

श्री ६.१.२

श्री ७

श्री ८.१.२

श्री ८.१.४

वृधर्मन्त्र योनि नो विभावा? अमृतासुस् स्वजन्मा वर्धमानः ।
अदभ्यासुर् ऽआजसा इहव? त्रितो दाधार त्रीणि ॥१॥
वि नि यो धर्माणि प्रथमस् ससाद् ततो वपुषि कृणुते पुरुणि ।
यश्च योनिं प्रथम आविवेशा यो वाचम् अनुचितां जिगाय ॥२॥
यस् ते शोक्स् तन्वा रिरेच क्षरद् धिरण्यं शुचयो अनु स्वाः ।
अत्रा दधुषे [अ]मृतानि नामास्ते वस्त्राणि वृविश परयन्ताम्? ॥३॥
प्र यद् एते प्रतरं पूर्व्यं गुस् सदस्सद् आतिष्ठन्तो अजुयम् ।
कविश्च शुभस्य मातरा रिहाणे जात्ये भुयं पतिम् परयेथायम्? ॥४॥
तद् ऊ पु ते महत् पृथुजम्? नमः कविः काव्येना कृणो[मि] ।
वृयत् सम्यज्जो ऽभ्यज्जो यक्षादामैवोद् चक्रा ववर्धा? ॥५॥
सप्त मर्यादाः कवयस् ततश्छुस् तासां अनेकाम् अभ्य अहुरो गात् ।
वृतामृतासु व्रते कृण्वे असुराः पूतस् स्वधया समदगु? ॥६॥
उतायु[रि] ज्येष्ठो राज्ञा दधात्य ऊर्जा वृयायुं च ते कविर् दात्? ।
पुत्रो वा यत् पितरं क्षत्रम् ईडे ज्येष्ठं मर्यादम् अह्वयन् स्वस्ति ॥७॥
दशो नु वृतां वरुणे च इष्टाद् आवरत्रजत? कृणवो वपुषि ।

* वृणो * * समीतोप * * स्वा
* * * अक्षतं यदचमानं ..
* * उपासीय ॥ ओ उपासीय सुकृतां यत्र
लोकाः (द्विरुक्तिः काण्डसमाप्तिचिह्निका)

इत्यथर्वणि ..

{ अथ षष्ठः काण्डा लिख्यते ॥ ओ नमो जवा-
लामगवले ॥ ओ नमो तिलोतमार्गः ॥ ओ
उद् * * भवनेषु त्वेच (उपरि य)

* * अन् कणीत ...
* * * शत्रून् ...
* * अथनच् * सरित् .
...ऊमा
* स्वादीय * * * अधम् . योधी
* * वि .
* * शिरम् . दमे दुरयवा *
* * शास् ...
* धातुधा ...
स्व * * कर्तव्यम् ..
* शशते ...
न्य दिव् यद्विषे . आवधा *
* मातर * जिघन्व ..

* * * * दुराश् ..
* मां * यवानोचत् * तनुम्
...वसा * *

...अमृतासु * *
अनुष्ठासु * * व्रतो ..
* * * धर्मणि प्रथम स्वसा अतद् वपुषि * पुरोणि
* * * प्रथमाविवेश ...
* * * * * क्षुविरण्यो * न स्वा
* * * नामारिम वस्त्राणां धरयन्त
प्रेद् एते * * * स्वधयापातिष्ठन्तो दुर्य
कारि * * * जामीवध्वः प्रतिमानमिता
* * * त महा प्रवर्धस् ...

* * * पितरा क्षन्तुम् ईन्ते...अह्वयं *
दर्श...

शौ १.२

शौ १.२-९

अर्धम् अर्धेन शवसा पृणक्ष्प अर्धेन शुष्म वर्धयसे अमूर ॥८॥
अर्धवृधाम शम्भ्यं सखायं वरुणं पुत्रम् अदितेर् इषिरम् ।
कविशस्तान् अस्मै वपुष्य अवोचाम रोदसी सत्यवाचौ ॥९॥ ॥का०२॥

६.३

को वः पश्चात् प्राविच्छायत् कः पुरः पुरास्नत् पथा यद् एजातु
परिमाणा वरुणप्रसूता अपः प्रजापतिर् असृजत स पुरः
पुरा स नो अवासृजत् तेन सृष्टाः क्षरामसि ॥१॥
पुनानासो बहुधा क्षियन्तीमांश् च लोकान् प्रदिशश् च सर्वाः ।
पुरं तस्माद् दुरिताद् अविद्या मुञ्चन्तु मृत्योर् निर्कृतेर् उपस्थात् ॥२॥
आपो अस्मान् मातरस् सूदयन्तु घृतेन नो घृतपुवः पुनन्तु ।
विश्वं हि रिप् प्रवहन्तु देवीर् उद् इद् आभ्यश् शुचिर् आप पुत एमि ॥३॥
आपो देवीर् मातरस् सूदयिणवो घृतश्चुतो मधुना सं पपृञ्चे ।
ता अस्मभ्यं सूदयो विश्वम् आयुः क्षप उन्ना वरिवस्यन्तु शुभ्राः ॥४॥
उदकस्योदकत्वम् आ रेवत्वम् आ रेवतीनाम् ।
शुन्धोत्वाम् आपश् शुन्धन्त्व अस्मान् ॥५॥
यूयम् आपो वीरधियो यूयं सूदयथा शुचिम् ।
यः कुमाकमिद् दिशो महिर्यन्तेः प्रदिशः पृथक् ॥६॥
यूयं मित्रस्य वरुणस्य योनिर् यूयं सोमस्य धेनवाम् अधिष्ठाः ।
यक्ष्मन् देवीर् देवा क्षीयतीर्यैरुसीः यूयं जिवन्त ब्रह्म क्षत्रम् आपः ॥७॥
ऽशश्वदाभिश् शारादाना शमनां नयामसिः ।
आपो विश्वस्य सूदनीर् या देवा मनवे दधुः ॥८॥
ऽयद् धावन् विपुनतेद् आपो यस् तिष्ठति शुद्धा यद् उद् भवन्ति ।
ऽनासाम् अवधम् अवदंत्य रिप् सनाद् एव मधुना सं पपृञ्चे ॥९॥
हिरण्यवर्णांश् शुचयः पावकाः प्र चक्रमुर् हित्वावधम् आपः ।
शतं च वः प्रजवणेषु देवीस् सहस्रं च पवितारः पुनन्ति ॥१०॥
तास् त्वा शुशीः ब्रह्माणं सूदयन्त्यः ऽङ्गोष्ठिया स्तोत्रिया जीवधन्याः ।
या विश्वस्य ऽसुचक्रियो वया थोर्गावैवपयसास् ता अजायः ॥११॥
विश्वाद् रिप्नां मुञ्चन्तु सिन्धवो नो यान्त् एनांसि चक्रमा तनूभिः ।
इन्द्रप्रसृष्टा वरुणस्य प्रसूताः सिञ्चतापो मध्वा समुद्रे ॥१२॥ ॥का०३॥

६.४

रात्री माता नमः पितार्यमा ते पितामहः ।
शिलादीः नाम वा असि सा देवानाम् असि स्वसा ॥१॥
यस् त्वा पिबति जीवति त्रायसे पुरुषं त्वम् ।
धर्त्री च शश्वताम् असि ऽशश्वतां त्यन्वर्त्तनीः ॥२॥
य[द्] दण्डेन यद् इष्वा यद् अरुर् हरसा कृतम् ।
तस्य त्वम् असि भेषजी निष्कृतिर् नाम वा असि ॥३॥
भद्रां प्रक्षेप तिष्ठस्व अश्वत्ये खदिरे धवे ।
भद्रा न्यग्रोधे एणं सा न एह्य अरुन्धति ॥४॥
वृक्षंवृक्षम् आ रोहसि वृषण्यन्तीव कन्यला ।
जयन्ती प्रत्यातिष्ठन्ती संजया नाम वा असि ॥५॥
हिरण्यवर्णे युवते शुभे लोमशवक्षणे ।
अपाम् असि स्वसा लाक्षे वातो ऽहात्मा बभूव ते ॥६॥
हिरण्यबाहु सुभगे सूर्यवर्णे वपुष्टमे ।
रुतं गच्छासि निष्कृते सेमं निष् कृधि पूरुषम् ॥७॥
घृताचीः नाम कानीनो अजबभु पिता तव ।
अश्वो यमस्य यश् इयावस् तस्य हास्तास् उक्षिता ॥८॥
अश्वस्यास्तस् संपतिता सा पर्णम् अभि सिष्यदेः ।
सरा पतत्रिण्य असि सा न एह्य अरुन्धति ॥९॥

* * * पृणक्ष्प * शुष्म * मूर
* शम्भ्यो माधव...
कविशस्तान् अस्मै वपां वोचाम * *

* सो * अनवासृजत् * सृष्टा *
* सो...लोकां * * सर्वा
* तस्मा...उदस्थाः

...वेमि
...पपृच्छे
...आयु...
उदकं * रेवत्वम्...
* * श्रियोर् * द्वरं *

...वपं सोमस्य * *
यक्ष्मां * क्षत्रावः

...यत् तद् *
...पपृच्छे
* * पावक * चक्रमर् * आपा
..पुनन्ती

* अ(उपरि)द्राजय
...एनांसि * *
* * प्रसृष्टा ...

* * वासि .
...पिबति...
धर्त्री...
...उद्ध * अदुर् * *
* * * भीषजो निष्कृतिर् * वासी
* प्रक्षेप ...
...नेग्ररुन्धती

...वासी
...लोमसवक्षणे
* * * * वस्ता वपुष्ये
...ह...
* * * गच्छमि निष्कृधि * * * पो*
* * * तवभू * भव
* यमस्य आबत् तास्य हास्तास् उक्षत
* रत्नस्...शुष्यत
सदा पततिन्नसि मा नेग्ररुन्धती

शौ ५.५.१
शौ सिलाची

शौ २

शौ ४

शौ ५

शौ ५

शौ ५

शौ ३

शौ ३

शौ ७

शौ ७

शौ ६

शौ ४

शौ ८

शौ ८

शौ ९

धृताचके वामरते विद्युत्पणै अरुन्धति ।
 १ यातुरङ्गमिष्टासि त्वम् अङ्ग निष्करीयसि ॥१०॥
 २ यत् ते जग्रथं पिशाचैस् तत् ताहोप्यायतां पुनः ।
 ३ लाक्षाय त्वा विद्वमेषजीह् देवेभिस् त्रायतां सह ॥११॥ ॥का०४॥

६.५

यथा द्यौश् च पृथिवी च न विभीतो न रिष्यतः ।
 एवा मे प्राण मा बिभेद् एवा मे प्राण मा रिषः ॥१॥
 यथा वायुश् चान्तरिक्षं च [न विभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥२॥
 यथा सूर्यश् च [च] चन्द्रमाश् च [न विभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥३॥
 यथा ह्यश् च रात्री च [न विभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥४॥
 यथा घेनुश् चानङ्गाश् च [न विभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥५॥
 यथा मित्रश् च वरुणश् च [न विभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥६॥
 यथा ब्रह्म च क्षत्रं च [न विभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥७॥
 यथेन्द्रश् चेन्द्रियं च [न विभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥८॥
 यथा वीरश् च वीर्यं च [न विभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥९॥
 यथा प्राणश् चापानश् च [न विभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥१०॥
 यथा मृत्युश् चामृतं च [न विभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥११॥
 यथा सत्यं चानृतं च [न विभीतो न रिष्यतः । एवा...] ॥१२॥
 यथा भूतं च भव्यं च न विभीतो न रिष्यतः ।
 एवा मे प्राण मा बिभेद् एवा मे प्राण मा रिषः ॥१३॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

६.६

मधुमन् मे निरुमणं मधुमन् मे परायणम् ।
 वाचा मधुमद् उद्यामास्यौ मे मधुसंहरी ॥१॥
 १ माम् अनुप्रसारय स स पत्नी नि मे दिवाम् ? ।
 २ अथो ते पुनर् आयतो अक्षी कामेन शुष्यताम् ॥२॥
 वशा मदुष ते मातोक्षा आजर्षमः पिता ।
 धेन्वा अधि प्रजातो ऽसि राजा स मधुमन्तमः ॥३॥
 वृषाणं वृष्यावन्तं सा पणम् अभि शिष्यताम् ? ।
 इन्द्राण्य् अग्र अभवं ? मधुरी भगाय कम् ॥४॥
 पितुभोजनो मदुघस् सौःकाम्यो ? हृदयाय कम् ।
 स मा मधुना व्य अनकु यथाहं कामये तथा ॥५॥
 सिन्धुप्रजानो मदुघो ऽद्वीव नीयते जनी अनु ।
 स मा [मधुना व्य अनकु यथाहं कामये तथा] ॥६॥
 मधुमती सिनीवाली मधुना मा सम् अक्षतु ।
 सा मा मधुना व्य अनकु यथाहं कामये तथा ॥७॥
 यथा मधु मधुकृतस् संभरन्ति मधवा अधि ।
 एवा शुनज्मि ते मनो अच्य अस्यां मामकी तनू ॥८॥
 यत् ते मनः परागतं यद् वम् ? इह वेह वा ।
 तत् तया वर्तयामसि अपि बभ्रामि ते मनः ॥९॥ ॥का०१॥

६.७

कश्यपश् च सुपर्णश् च यन् मरीच्याम् अभिष्टताम् ।
 सुपर्णः पर्य अवापश्यत् समुद्रे भूमिम् आवृताम् ॥१॥
 सुपर्णम् अभि पिञ्चतां पर्य अपश्यद् अन्तर् महत्य् अण्वे ।
 तां सुकरत्वान् मायां तिरस् समुद्राद् उद् आभरत् ॥२॥
 यां समुद्राद् उदाभरद् भूम्यां सुकरमायाम् ? ।
 सैषा विषवस्य दूषण्य् अस्मै भवतु भेषजी ॥३॥
 अच्युता हिरण्येन या सत्ये अधितिष्ठति ।
 तस्यास् ते विश्वघायसो विषदूषणम् उद् भरे ॥४॥

...ती

पान * रिषया

...पान * रिष

* * उषाम अक्षो .

...यो * *

* मधुग * * आजर्षमः *

धेन्वापि . स *

विं ...

* अग्राभर ...

* मधुगस ...

* * * वककु ...

सिन्धुः प्रजानो मधुगो ..

* मां

* * मधुनानकु * * *

एवान् * * * कश् * * तर्ह

ये तु ...

कश्यपस्य सुपर्णश् .

* * परचत् ...

* * पञ्चता * अपश्य ...

* * माया .. आभर

* * उदुङ्गरो * * माया

... भवन्त *

पे ३.१५.४

यस्याः कुलारं [सलिले अन्तरं महत् अणवे ।
[तस्यास् ते विश्वधायसो विषदूषणम् उद् भरे] ॥५॥
यस्या भूस्या उपचीका उद् गृहं कृण्वतात्मने ।
तस्यास् ते विश्वधायसो विषदूषणम् उद् भरे ॥६॥
यस् त्वा भूमिं नाविन्दद् यस् त्वा भूमिम् उदाभरत् ।
तयोस् सहस्रधामान्य अहं नामानि जग्रभ ॥७॥
यान्य उ इन्द्रो अकुणोद् भौमे नामानि वृत्रहा ।
तानि ते वभ्रोस् सं विद्वास् सहैव विषदूषणि ॥८॥
यानि ते मरुतश्च चक्रुः यानि सप्तर्षयो विदुः ।
विश्व आदित्या यां विदुस् सा भूमिर् विषदूषणी ॥९॥ ॥का'२॥

६.८

वा १२.९९

सहस्र यातुधानान् सहस्र यातुधान्यः ।
सहस्र सर्वा रक्षांसि सहस्रानास्य ओषधे ॥१॥
सहस्राने सहस्रति सहस्र्याहम् उत्तरा ।
उताहम् अस्मि सासहि[स्] सहस्रेव सदान्वाः ॥२॥
या सहस्राना चरति सासहान इव वृषभः ।
सदान्वाग्नी रक्षोग्नी सा त्वम् उग्रास्य ओषधे ॥३॥
॥खेले हलं मनस्तनिनश्चेभ॥ पुरामुत॥ पथानत्वा ममम्य तदिहो अ-
क्षेवुश्टु वच्छिरः ॥४॥
॥अमुवाने बहुपुत्रे अनन्त्रश्ये महोदरि ।
॥पथस्सत्सत्तरे त्वं शर्करावत्सतीतरः ॥५॥
य इरायाश्च चरति पाकस्येच्छन् त्वा शुचिम् ।
तान् अग्ने कृणावर्त्तने? तीक्ष्णशृङ्गोदयन् इहि ॥६॥
अदो यद् दारु प्लवते सिन्धोर् मध्ये अपूरुषम् ।
तद् आ रमस्व दुर्हणो तेन याहि परस्तरम् ॥७॥
॥अस्याजनिष्टम् इष्टुर्गा? अरिष्टा? क्रिमय? पुरुषाय ।
॥तस्यै बलासपत्नी? नम? कृणोमि ॥८॥
॥कुण्डी सर्वपुत्रे भव पत्त्रिया दुत्रात्तस्य सदान्वे? ।
तस्याधि पुत्रान् भ्रातृश्च यत्र त्वा वि नयामसि ॥९॥ ॥का'३॥

६.९

तेमा २.४.७.१

तेमा

तेमा ३

तेमा

तेमा १,२

१ तेमा वृथिव्या अपवक्ष्य

तेमा २

तेमा

वृषायम् अंशुर् वृषभाय गृह्यते वृषायम् उग्रो नृचक्षसे ।
दिव्यो निर् यो अचिक्रदन् बृहन् नामर्षमस्य यत् ककुत् ॥१॥
विषुवान् वृष्ण्यो भवत् अयं यो नृपतिर् मम ।
अथो इन्द्र इव देवेभ्यो वि ब्रवीतु जनेभ्यः ॥२॥
मनुषेभ्यो ऽपि ब्रवीतु सजूर् इन्द्रेण मेदिना ।
अग्निश्च तुभ्यं सहस्यो? राष्ट्रं वैश्वानरो वचत् ॥३॥
यस्यायं भागः ऋषभ इन्द्राय परिणीयते ।
स हन्तु शत्रून् आयतो अथो हन्तु परायतः ॥४॥
स हन्ता शत्रून् भवतु हन्ता भवतु दोषताम्? ।
विषासहः प्रणीर् अयद् अग्र उद्भिन्वताम् असत् ॥५॥
आयुधमन्तं वचस्वन्तम् अथो अधिपतिं विशाम् ।
अस्याः पृथिव्याश्च चेत्तनेम्? इमम् इन्द्र वृषभं कृणु ॥६॥
यस् सुशृङ्गस् सुवृषभ? कल्याणो बहिर् आसदत् ।
कार्षीवल्प्रगाणेन ऋषभेन यजामहे ॥७॥
ऋषभेण यजमाना अक्षरेणैव सर्पिषा ।
मुधश्च सर्वा इन्द्रेण पृतनाश्च सहामहे ॥८॥
यं तुभ्यं भागम् ऋषभं देवा? कैवल्यं ददुः ।
तेन वृत्राणि जोहन्त? शत्रूश्च जग्न आहवे ॥९॥
जहि शत्रून् प्रति रण्यस्व कृप्यात्? संभूतो ऽसि वीर्यवान् ।

अस्याः कुलारम् इत्यका (पूर्वत्र साकम्बेना-
[धीतत्वाद्वा प्रतीकेन निर्दिष्टः]

... उपचीकाद् गृहं *

*** न विन्दर् ..

* 'भामन्'... 'मः

वानि ..

... 'वी

विद्वन्नादित्या...

* 'तां' * 'न्वाः

* * सहस्र' *

... सथान्वा

* 'मान' सासहानैव *

वेरायाश्च * 'इष्ट'...

*** 'दृष्ट' *

उत् * * रमस्व...

* ऊजुर् ...

*** 'कदं नहं ...

विषु? भव त्वं ***

* इन्द्रेव * वि विप्रवीतु *

* * तुभ्यां ...

यस्यायं भागम् ऋषभम्...

... अहन्ता *

... अग्र सभुहिदेताव *

अस्य शृङ्ग अपवक्ष्यः * * *

कार्षीवल्प्रगाणेन...

* * मोरैणैव *

.. सामहे

* सजूर् मन् मति * कृप्यात्... वीर्यो*

१ शौ ०.५.१०

१ शौ १३.१.२८

क १.१०.५

मैमा ५

इन्द्राय भागं परि त्वा नयामो [अ]रुह्य नो लोको अपृतन्यो ऽस्तु ॥१०॥
 घृतवृद्ध घृताहुत सहस्रशृङ्ग सुष्टुत ।
 घृताहवन वी[दि]हि ॥११॥
 यो घृतेनाभिघारित उग्रो जैत्राय तिष्ठसि ।
 स नस् संकासु पारया घृतनासाह्वेषु च ॥१२॥ ॥का०॥

६.१०

कविस् सुभागर्षभस्य पत्नी प्रजाकामा वशिनी वाशिना गौः ।
 तां सहस्रम् एकमुखा ददाति गर्भं दधाना मिथुना चरन्ती ॥१॥
 गर्भं दधाना अप इद् दुहाना अग्निहोत्रं वैश्वदेवीर् दुहानाः ।
 दौर्गमा हिंसीर् वरुणस्य पत्नीः कर्क्यायानिं सुमनसो ऽभि गावः ॥२॥
 प्रजाम् इच्छन्तो धिषणाश् चरन्तीमान् पत्न्य् अदितिर् विश्वरूपा ।
 अभि क्रन्दन्ति भुवनान्य् उरुणि ॥३॥
 प्रजापतिनेषिताम् ऋत्विषावतीं न हीनां प्रजाया ऋषभाश् श्रयन्ते ।
 वृषण्यन्ती वृषणस् सप्तनाम्नां हिंरुण्वन्तो अभि नुदन्ति वाशिताम् ॥४॥
 सा प्रत्युसनिस् सुपर्णा सुवर्णा शुक्रं वसाना वरुणश् च निरुदः ।
 वैश्वदेवी सुधयाम् आ रभन्ते प्रजां दाता पुष्यतु गोपतिष्ठे ॥५॥
 स्वयं स्यावरी वृषभाय तिष्ठति प्रतीची सोमं प्रति सूर्यम् अग्निम् ।
 अहिसन्ती वाशितेमाम् उपेहि पशून् दाता पुष्यतु गोपतिष्ठे ॥६॥
 वशीदा? भवतु वाशितायाम् अग्नेर् भागम् उक्षियां यो ददाति ।
 प्रियं धाम हृदयं सौम्यं मधु वाजिनीं त्वा वाजिनो वाजयन्तु ॥७॥
 यो वाशितायां गव्यं अन्तर् अग्निर् यद् अस्यां नृगुणं महिना बभूव ।
 नमस् ते ऽस्तु प्रतिगृह्णन् गृणामि स्योना मे ऽस्तु तन्वे सुरोवा ॥८॥
 येम गं वाशिता तां प्रतीम् पुसां व्रतेन सा पुष्टयाना गौः? ।
 ऊर्जं दधाना घृतम् इद् दुहाना सहस्रपोषाय मे ऽस्तु दात्रे ॥९॥
 ॥का०॥ ॥अनु०२॥

६.११

ब्रह्म जहानं [प्रथमं पुरस्ताद् वि सीमतस् सुरुचो वेन आवः ।
 [स बुध्न्या उपमा अस्य विष्टास् सतश् च योनिम् असतश् च वि वः] ॥१॥
 अनाहा ये वः प्रथमा यानि कर्माणि चक्रिरे ।
 वीरा[न्] नो अत्र मा दमन् तद् व पतत् पुरो दधे ॥२॥
 प्रह्वान् मानात् परि ये संवभूवुश् श्लोकवन्तस् सोमनस्य मन्तवः ।
 अपानक्षास्तो बधिरा अहासत ऋतस्य पन्थां न तरन्ति दुष्कृतः ॥३॥
 सहस्रधारम् अभि ते सम् अस्वरन् दिवो नाके मधुजिह्वा असञ्चतः ।
 तस्य स्पशो न नि मिषन्ति मृण्यः पदेपदे पाशिनस् सन्तु सेतवे ॥४॥
 पर्य ऊ पु प्र धन्व वाजसातये परि वृत्राणि सक्षणिः ।
 दिवस्तु दग्धवान् नीयसे? ॥५॥
 सहस्रशो? नामासि त्रयोदशो मासः । इन्द्रस्य गृहो ऽसीन्द्रस्य
 शर्मासीन्द्रस्य वर्मासीन्द्रस्य वरूथम् असि ॥६॥
 व्य पतेनारात्सीर् असौ स्वाहा ।
 तिग्मायुधौ तिग्महेती सुरोवा अग्नीषोमाव् इह सु मृडतं नः ॥७॥
 [अपैतेनारात्सीर् असौ स्वाहा] ।
 [तिग्मायुधौ तिग्महेती सुरोवा अग्नीषोमाव् इह सु मृडतं नः] ॥८॥
 [अपैतेनारात्सीर् असौ स्वाहा] ।
 [तिग्मायुधौ तिग्महेती सुरोवा अग्नीषोमाव् इह सु मृडतं नः] ॥९॥
 सुमुक्म अस्मान् गृभीथाद् अवघाज् जुषेथां यक्षम् ।
 अमुतम् अस्मासु घर्त्तं स्वाहा ॥१०॥
 चक्षुषो हेते मनसो हेते ब्रह्मणो हेते [तपसश् च हेते] ।
 मेन्या मेनिर् असि अमेनयस् ते सन्तु ये ऽस्मान् अभ्यघायन्ति स्वाहा ॥११॥

र * * * *

सुष्टुतः

* तितम्

* संकुश ..

कवीत् * पत्नी *

* दधानापैदुहानाग्निहोत्रं वी दुहाना

* पत्नी * सं * *

* * णश् विद्वा

* * * ऊना

* वती . ऋषभा *

न्ती .

.. सुपर्णाश् * * * * निरु *

* स्वार्यं वृषभाया तिष्ठिति ..

* वाशितायम् * अंतद् .. नृगुणां * *

* * * * गृणीमि ... वौ

* * * * नां पोषाश् * * *

ब्रह्मा जहानमित्येका (पूर्वत्र साकल्येनाधीत-
 [स्वादात्र प्रतीकेन निर्दिष्टः])

. दमं तद् वेतत् * *

प्रत्रात्मानाद्...वतवः

* बधिरमस्तस्य पन्था

* * * * समस्मर अशस्यतः

* सरशो * * * तृण्यः .

पशुषु * * * वाज्ज .

शर्मासि इन्द्रस्य वर्मासि इन्द्रस्य वै * *

वीतेनावैतेनभैतेनरात्सीदद् असौ स्वाहा तिग्मा-
 युधौ तिग्महेती सुरोवाअग्नीषोमाविह सुमृधत नः

समुक्म अस्माद्...

* * * * अनेनयस् * * * यो * अभ्यघायन्तु *

श्री ५.९.८

श्री

श्री ५.९.११

श्री १२

श्री १३

श्री १४

श्री ५.९.७

श्री ५.१०.१

श्री २

श्री ३

श्री ५.१०.४

श्री ५

श्री ६

श्री ५.९.१,५

श्री ३,४

श्री २,६

अपपाठबहुले ऽय काण्ड आत्मान न
विश्रुणोति

यो ऽस्मांशु चक्षुषा मनसा यश्च वाचाकृत्या चित्त्या ब्रह्मणाचायुर्
अभिदासात् त्वम् अग्ने तं मेन्यामेनि कृणु स्वाहा ॥१२॥
उद् आयुर् उत् कृतम् उद् बलम् उन् मनीषाम् ।
उद् इन्द्रियं नृणाम् अस्मासु धेहि स्वाहा ॥१३॥
आयुष्कृद् आयुष्मती स्वधावन्तो गोपा मे स्थो गोपायतम् मा ।
आत्मसदौ मे स्तं मे सुशेवौ मा मा हिंसिष्टं स्वाहा ॥१४॥ ॥का०१॥

६.१२

इन्द्रस्य गृहो ऽसि तं त्वा प्र विशामि सर्वं सर्वात्मा सर्वगुस् सर्व-
पूरुषो यन् मे ऽस्तु तेन ॥१॥
[इन्द्रस्य शर्मोसि तं त्वा प्र विशामि सर्वं सर्वात्मा सर्वगुस् सर्व-
पूरुषो यन् मे ऽस्तु तेन ॥२॥
इन्द्रस्य वर्मोसि तं त्वा प्र विशामि सर्वं सर्वात्मा सर्वगुस् सर्व-
पूरुषो यन् मे ऽस्तु तेन ॥३॥
इन्द्रस्य वरूथम् असि तं त्वा प्र विशामि सर्वं सर्वात्मा सर्वगुस् सर्व-
पूरुषो यन् मे ऽस्तु तेन ॥४॥
अस्तुतो नामाहम् अयम् असि स आत्मानं परि दधे द्यावापृथिवीभ्यां
गोपीथाय प्र ह्वयेसे ॥५॥
अस्तुतो नामा प्राजापत्यो देवपुरायं अन्तः प्रहाणां देवपुरात् सह
ग्रामस् स्वस्तये ॥६॥

संवत्सरस्य सत्यतस सर्वैस् सहोदरैस् सह प्रहणगां देवापुरायेवासि मे वनं
यो मा कश् चाभिदासति स प्रजापतिम् इव गच्छति ॥७॥
अस्मासु प्रतिस्पशः पाहि रिषः पाहि द्विषः पाब् अदेव्या अभि-
शस्त्यास् स म इह तन्वं पाहि ॥८॥
यो [अ]स्मान् प्राच्या दिशो ऽघायुर् अभिदासाद् एतत् स ऋच्छाद्
अश्मवर्मं गो ऽस्तु ॥९॥
[यो] अस्मान् दक्षिणाया दिशो ऽघायुर् अभिदासाद् एतत् स ऋच्छाद्
अश्मवर्मं गो ऽस्तु ॥१०॥
[यो] अस्मान् प्रतीच्या दिशो ऽघायुर् अभिदासाद् एतत् स ऋच्छाद्
अश्मवर्मं गो ऽस्तु ॥११॥ ॥का०२॥

६.१३

[यो] अस्मान् उदीच्या दिशो ऽघायुर् अभिदासाद् एतत् स ऋच्छाद्
अश्मवर्मं गो ऽस्तु ॥१॥
[यो] अस्मान् ध्रुवाया दिशो ऽघायुर् अभिदासाद् एतत् स ऋच्छाद्
अश्मवर्मं गो ऽस्तु ॥२॥
यो [अ]स्मान् ऊर्वाया दिशो ऽघायुर् अभिदासाद् [ए]तत् स ऋच्छाद्
अश्मवर्मं गो ऽस्तु ॥३॥
प्राच्यै दिशे स्वाहा ॥४॥
दक्षिणायै दिशे स्वाहा ॥५॥
प्रतीच्यै दिशे स्वाहा ॥६॥
उदीच्यै दिशे स्वाहा ॥७॥
ध्रुवायै दिशे स्वाहा ॥८॥
ऊर्वायै दिशे स्वाहा ॥९॥
द्विषे स्वाहा ॥१०॥
अन्तरिक्षाय स्वाहा ॥११॥
पृथिव्यै स्वाहा ॥१२॥ ॥का०३॥

६.१४

महाकण्ठं करीषजम् अबद्धादम् अनाहुतम् ।
ओष्ठः कोकमुखश्च यस् तान् इतो नाशयामसि ॥१॥

...दि(प्रान्ते चि)त्वा *

* * * त्व...

* * * * वद् बलम् ननीषो

यद् इन्द्र...

आयुष्कृतायुष्मती वन्तो... गोपायतम् वा

* सप् * स्तर् वे सुशेनो...

* गहैतम् * त...सर्वो * * *

गोरुषः सन् ये * *

* * अयाम् * मात्मानं * * *

गोपीथाय *

* * * सहोदरी सह । वो सर्वैस्सहोदरी सह *
[* * *

* त्सश... पाहि देव्याभि-

शस्त्यात् स मीय * *

... दिस्ताद्

* अस्मा...

... दिस्ताद्

अश्मवर्मं...

प्रच्यै...

प्रतीचै...

देवे स्वाहा ॥ इति राक्षोमयजुस् ॥

* करीषजम्...

* कोष्ठम्... ताप् * *

रसमदन्तं? सोदरं प्रहारम् अहिनासिकम् उपवृत्रं बलादकं-क्लेनं गर्द-
भनादिनम् ।

गृध्रं हस्त्यायनं त्या प्रमृष्टादिन सत्यमं? [तान् इतो नाशयामसि] ॥२॥
भीमहस्तं सरीसृपं अष्टाक्षं मृद्वकुलिम् ।
नक्षोत्रं दंशवीर्यं तां पर्यन्दमि मिपापदं? [तान् इतो नाशयामसि] ॥३॥
जिगीषमाणो रूपकम् अथो शलस्यं शेवलताम्? ।
तण्डुम् अग्रे तुण्डिक दस्यंश? उत वत्सपं [तान् इतो नाशयामसि] ॥४॥
वासप्रन्थ्यं सनिकसम् उद्रण्येदं चारुस्यन्तां? ।
इदियज्ञानं? केशवं रक्षशं चरत्पु आहुतं [तान् इतो नाशयामसि] ॥५॥
बहिः प्रेदम् इच्छति अस्यौ नपास्योश् चगे ।
ज्ञातुरायां शुकिष्ठनस्? तान् इतो नाशयामसि ॥६॥
यः कुमारं जरस्यामि तणां दासासुर् अरायः के
इत्या किल नयो ह्नान हन्त्य किच? तम् इतो नाशयामसि ॥७॥
हीराब्जो नाम गेह्यो ऽरायो नाम सुनुहा ।
तम् इतो नाशयामसि ॥८॥
नितुलभक्षम् आखिदं वनक्रोशं च रोरुहम् ।
आमादं प्रयतीषिणं पर्यदानं परिद्रवं वृकस्य नृचगं प्राणं? तान् इतो
नाशयामसि ॥९॥ ॥का०४॥

६.१५

यश च भूमा या च स्फातिर् या चोर्जा यो रसश् च ते ।
हरामि शक तान् अहं त्वया प्रत्तान् शचीपते ॥१॥
क्षेत्रात्क्षेत्राद् आ हरामि स्फातिं सर्वां शचीपते ।
तयाहं वृषहन् पितुम् आ हरामि गृही उप ॥२॥
यास् ते सीता भगाः क्षेत्र आराधिर्? यश् शचीपते ।
अथो या निष्ठा ते क्षेत्र इत आहारिं ब्रह्मणा ॥३॥
यत् नल्ले रस्म आ[द]दे यद् गोष्ठे यच्च च शेवधौ ।
अयोक्तृस्यांसि? तस्य ते रस्म आ ददे ॥४॥
ऊर्जा या ते रुपतस्योर्जा यावहतस्य? ते ।
ऊर्जा ते पच्यमानस्योर्जा पिष्टां त आ ददे ॥५॥
[ऊर्जा या] ते रुपतस्योर्जा वाता अस्य? ते ।
ऊर्जा ते पिच्यमानस्योर्जा पक्वां त [आ ददे] ॥६॥
ऊर्जा या ते प्रपुष्पस्योर्जा या मथितस्य ते ।
ऊर्जा ते दुह्यमानस्योर्जा दुग्धां त आ ददे ॥७॥
आ ते ददे गक्षाम् ऊर्जाम् ऊर्जाम् अवीनाम् आ ददे ।
अजानाम् ऊर्जाम् आदायात ऐकशफाम् आ ददे ॥८॥
ऊर्जा या ते पुष्पाणाम् ऊर्जां चित्तेन्ववेधे? ।
ऊर्जा ते सर्वेषाम् अहं गृह्णाणां ब्रह्मणा ददे ॥९॥ ॥का०५॥

६.१६

पितुं नु स्तोषं महो धर्माणं तविषी[म्] ।
यस्य त्रितो व्य ओजसा वृत्रं विपर्वम् अर्दयत् ॥१॥
स्वादो पितो मधो पितो वयं त्वा विवृह्महे? ।
अस्माकम् अविता भव ॥२॥
उत नः पितव् आ गहि शिवश् शिवामिर् उतिभिः ।
मयोभूत् अद्विषेण्यस् सखा सुशेव पचि नः ॥३॥
तव त्वे पितो रसा रजांस्य अनु विष्ठिताः ।
दिवि धाता इव श्रिताः ॥४॥
तव त्वे पितो ददत्स तव स्वादिष्ट ते पितो ।
प्र स्वाप्नानो रसानां तुविप्रीवा इवेरते ॥५॥
यत् ते पितो महानां देवानां मनो हितम् ।

रामदन्त सोदनं .

* रुप(प्रान्ते पाठ. सरीसृपं) अस्ताक्ष *

जिगीषमाणो

बहिः(उपरि हिः)...

. ताय *

...राय नाम सुनुह

ताय *

** भीमा ** स्फाति ययोर्जा ** रस स्य *

ह्रामि ** ता हन् तव **

स्फाति *

* रुवहं पतुम् .

यस् ** भगा . चशीपते

. इत् *

* नमय्...

..दधे

ऊर्ज * ऊर्ज पिष्टात् तादधे

ऊर्ज * पिष्टामा पक्वा ते

...प्रपुष्पस्योर्जा * मथितस्य *

ऊर्जा .. ऊर्ज * तादधे

* * तदे * ऊर्जम् * अवित्या दधे

अजाय ऊर्जम् * एकशपा दधे

* * * पुरभूजी *

ऊर्जा .

* न ..

...विपर्वम् *

उत्त * पितव् (पितुव् ?) .

...स्वादिष्ट *

.. पुष्पप्रीवा *

क का परिशम

अकारि चारु केतुना तवाहिम् अवसावधीत् ॥६॥
 यद् अद् पितो अजगन् विवस्व पर्वतानाम् ।
 अत्रा चिन् नो मधो पितो [अ]रं भक्षाय गम्याः ॥७॥
 यत् ते सोम गवाशिरो यवाशिरो भजामहे ।
 वातापे पीव इद् भव ॥८॥
 यद् अपाम् ओषधीनां बलिसम्? अरिशामहे ।
 वातापे पीव इद् भव ॥९॥
 करम्भ ओषधे भव पीवो वृक् उदारयिः ।
 वातापे पीव इद् भव ॥१०॥
 तां त्वा वयं पितो वचोभिर् गावो न इव्या सुषुदिम ।
 असम्भ्यं त्वा सधमादं देवेभ्यस् त्वा सधमादम् ॥११॥ ॥का०॥६॥

६.१७

क १.१९.१,२,३,४,५,६-९

प्रति त्वं चारुम् अध्वरं गोपीधाय प्र ह्वयसे ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥१॥
 नहि देवो न मर्त्यो महस् तव कर्तुं परः ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥२॥
 ये महो रजसो विदुर् विश्वे देवास्तो अद्रुहः ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥३॥
 ये शुभ्रा घोरवर्षसस् सुक्षत्रास्तो रिशादसः ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥४॥
 य उग्रा अर्कम् आनुचुर् अनाधृष्टास् ओजसा ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥५॥
 ये नाकस्याधि रोचने दिवि देवास् सद्भासते ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥६॥
 य ईङ्गयन्ति पर्वतान् तिरस् समुद्रम् ओजसा ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥७॥
 आ ये तन्मन्ति रस्मिभिस् तिरस् समुद्रम् अर्णवम् ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥८॥
 अभि त्वा पूर्वपीतये सुजामि सोम्यं मधु ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥९॥
 आ यन्तु मरुतो गणैस् स्तुता दधतु नो रयिम् ।
 आ त्वा कण्वा [अ]द्भ्यत शृणन्तु विप्र ते धियः ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥१०॥ ॥का०॥७॥ ॥अनु०॥१॥

६.१८

क १.१४.२

शौ ७.३३.१

सं मा सिञ्चन्तु मरुतस् सं पूषा सं बृहस्पतिः ।
 सं मायम् अग्निस् सिञ्चतु प्रजया च धनेन च ।
 दीर्घम् आयुः कृणोतु मे ॥१॥
 सं मा सिञ्चन्त्व आदित्यास् सं मा सिञ्चन्त्व अग्नयः ।
 इन्द्रस् सम् अस्मान् सिञ्चतु [प्रजया च धनेन च ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥२॥
 [सं मा] सिञ्चन्त्व अरुषास् सम् अर्का ऋषयश् च ये ।
 पूषा सम् [अस्मान्] सिञ्चतु [प्रजया च धनेन च ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥३॥
 [सं मा सिञ्चन्तु] गन्धर्वाप्सरसस् सं मा सिञ्चन्तु देवताः ।
 भगस् सम् [अस्मान्] सिञ्चतु प्रजया च धनेन च ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥४॥
 [सं मा] सिञ्चतु पृथिवी सं मा सिञ्चन्तु या विवः ।
 अन्तरिक्षं सम् [अस्मान्] सिञ्चतु प्रजया च धनेन च ।

*** मधु गन्वा
 *** गवाशिरो ...

करम्भ ..

नं ...
 अस्मान्भ्यः * मदमादं...सधमादम्

...पुराः

व मोह ...

...रिषादसः

...आनुचुर् अनाधृष्टास् *

अर्णं ध्वयन्ति पर्वतां ..

* * * पीतव ...

* * * अनुष ...

[दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥५॥
 [सं मा] सिञ्चन्तु प्रदिशस् सं मा सिञ्चन्तु या दिशः ।
 आशास् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥६॥
 [सं मा] सिञ्चन्तु कृषयः सं मा सिञ्चन्तु ओषधीः ।
 सोमस् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥७॥
 [सं मा] सिञ्चन्तु नद्यस् सं मा सिञ्चन्तु सिन्धवः ।
 समुद्रस् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥८॥
 सं मा सिञ्चन्तु आपस् सं मा सिञ्चन्तु वृष्टयः ।
 सत्यं सम् अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 दीर्घम् आयुः कृणोतु मे ॥९॥ ॥का० १॥

६.१९

सं भगो वर्चसा माग्ने सं विष्णुः पुष्ट्यासृजत् ।
 क्षेत्रं सम् अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 आयुष्मन्तं कृणोतु माम् ॥१॥
 सं विराङ् वर्चसा माग्ने सं देव्यौ पुष्ट्यासृजत् ।
 इडा सम् अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥२॥
 सं घाता वर्चसा माग्ने सं सक्तिः पुष्ट्यासृजत् ।
 सं देवो [अ]स्मान् अर्यमा प्रजया च धनेन च ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥३॥
 सम् अंशो वर्चसा माग्ने सं वायुः पुष्ट्यासृजत् ।
 वातस् सम् अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥४॥
 सं सभा वर्चसा माग्ने सं सरा पुष्ट्यासृजत् ।
 सूर्यस् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥५॥
 सं सविता वर्चसा माग्ने सं सूर्यः पुष्ट्यासृजत् ।
 चन्द्रस् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥६॥
 सं पशवो वर्चसा [मा]ग्ने सं यज्ञः पुष्ट्यासृजत् ।
 दक्षिणा सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥७॥
 सं मा सिञ्चन्तु द्रविणं सं मा सिञ्चन्तु इन्द्रियम् ।
 तेजस् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥८॥
 सं मा सिञ्चन्तु वर्चांसि सं मा सिञ्चन्तु सूतयः ।
 सरस्वती सम् अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया च धनेन च ।
 आयुष्मन्तं कृणोतु माम् ॥९॥ ॥का० २॥

६.२०

आ रात्रि पार्थिवं रजः पितुर् अप्रापि धामभिः ।
 दिवस् सदांसि बृहती वि तिष्ठस् आ त्वेवं वर्तते तमः ॥१॥
 न यस्याः पारं दृशे न योयुवद् विश्वम् अस्यां नि विशते यद् एजति ।
 अरिष्टासस् त उर्वि तमसति रात्रि पारम् अशीमहि भद्रे पारम्
 अशीमहि ॥२॥
 ये ते रात्रे नृचक्षसो द्रष्टारो नवतिर् नव ।

आशा

संमास्त

* * * नभ्यस्

समुद्रास्

* मास्

सूर्या

चन्द्र

सा

. पितरः प्रायुः *

* सुवासि बृहती व * * त्वेश...

...योयवद् यस्य सत्या निमिषते रेजति

अरिष्टा क्षस् च उदुवति सत्यं च रात्रि * * * *

ए * * * द्रष्टारो * नवः

*नु इति सायणः । शौ न

६-९ मन्वाणा शौनकोशेषु तदनुक्रम-
ण्या च नाना विभागः संख्यातिद्वच

*शौ कोशेषु अथ, अन्ध

शौ १९.४८ १-६

अशीतिसं सन्त् अष्टा उतो ते सप्त सप्ततिः ॥३॥
षष्ठिश्च षड् उ च रेवति पञ्चाशत् पञ्च नशोनिहि ? ।
चत्वारिंशच्च च त्रयस् त्रिंशच्च च वाजिनि ॥४॥
द्वा च विंशतिश्च च ते राज्यं पकादशावमाः ।
तेभिर् नो [अ]द्य पायुभिर् नु पाहि दुहितर् दिवः ॥५॥
रक्षा माकिर् णो अधशंस ईशत मा नो दुश्शंस ईशत ।
मा नो [अ]द्य गवां स्तेनो मावीनां वृक ईशत ।
माश्वानां भद्रे तस्करो मा नृणां यातुघान्यः ॥६॥
परमेभिः पथिभिः स्तेनो धावतु तस्करो ।
परेण दत्तती रज्जुः परेणा[घा]युर् अर्षतु ॥७॥
अन्धो ? रात्रि तिष्ठधूमम् अशीषाणम् अहिं कृणु ।
हनू वृकस्य जम्भयास् तेन तं द्रुपदे जहि ॥८॥
त्वयि रात्रि विशामसि स्वपिष्यामसि जागृहि ।
गोभ्यो नथ शर्म यच्छाद् अद्वेभ्यः पुरुषेभ्यः ॥९॥ ॥का°३॥

६.२१

अथो यानि तमस्सहे ? यानि चान्तः परीणहि ।
तानि ते परि दद्यासि ॥१॥
रात्रि मातर् उपसे नः परि देहि ।
उपा नो अहे परि ददात्व अहस् तुभ्यं विभावरी ॥२॥
यदि किं चेदं पतेद् यदि किं चेदं सरीसृपम् ।
यदि किं च ऽपद्मद् आसुन्वन् ? तस्मा[त्] त्वं रात्रि पाहि नः ॥३॥
सा पश्चात् पाहि सा पुरस् सोत्तराद् अघराद् उत ।
गोपाय नो विभावरी स्तोतारस् त इह स्मसि ॥४॥
ये रात्रिम् अनुतिष्ठन्ति ये च भूतेषु जाग्रति ।
पशून् ये सर्वान् रक्षन्तु ते न आत्मसु जाग्रतु ते नः पशुभिर् जाग्रतु ॥५॥
वेद वै रात्रि ते नाम घृताची नाम वा असि ।
तां त्वा भरद्वाजो वेद सा नो वित्ते ऽधि जागृहि ॥६॥ ॥का°४॥

६.२२

ब्रह्मास्य शिरो बृहद् अस्य पृष्ठं वामदेव्यम् उदरम् ओदनस्य ।
छन्दांसि पक्षौ मुखम् अस्य सत्यं विष्टा[री] यज्ञस् तपसो ऽधि जातः ॥१॥
अनस्थाश् शुद्धाः पवनेन पूताश् शुचयश् शुचीन् अपि यन्ति लोकान् ।
नैतेषां शिष्टं प्र दहति जातवेदास स्वर्गे लोके बहु ज्ञेयम् पशाम् ॥२॥
विष्टारिणम् ओदनं ये पचन्ति नैतान् यमः परि मुष्णाति रेतः ।
आस्ते यम उप याति देवान् सं गन्धर्वैर् मदते सौम्यैः ॥३॥
विष्टारिणम् ओदनं ये पचन्ति नैतान् अर्वातिस सचते कुतश् चन ।
रथी ह भूत्वा रथयान ईयते पक्षी ह भूत्वाति दिवं सम् एति ॥४॥
एष यज्ञो विततो बहिष्ठो विष्टारपको दिवम् आ ससाद ॥५॥
चतुष्टम्भ्यं चतुर्धा ददाति क्षीरेण पूर्णम् ? उदकेन दद्या ।
एतास् त्वा कुल्या उप यन्ति विश्वहा स्वर्गे लोके स्वधया पिन्वमानः ॥६॥
घृतहवा मधुकुल्या[त्] सुरोदकाः क्षीरेण पूर्णा उदकेन दद्या ।
एतास् त्वा कुल्या उप यन्ति विश्वतस् स्वर्गे लोके स्वधया मादयन्तीः ॥७॥
पुण्डरीकं कुमुदं सन् तनोति बिसं शावकं शफको मुलाढी ।
स्वर्गे लोके स्वधया पिन्वमाना उप मा तिष्ठन्ति पुष्करिणीसं सम-
क्ताः ॥८॥

यम् ओदनं पचसि ऽमिश्रद् दधानो ? विष्टारिणं लोकजितं स्वर्ग्यम् ।
स मे मा क्षेष्ट मदम् इत्यमाणो विश्वरूपा कामदुषा धेनुर् अस्तु मे ॥९॥
वृषभं सन्तं सहं सृष्टाय स्वर्गे लोके अमृतं दुहानम् ।
य इमे पुत्राः पितरश्च च सन्ति ते त्वा विष्टारिन् उप सर्वे सवेयुः ॥१०॥

* * आष्टा ...

षष्ठिश्च... रेवत्यं वाशय यच *

...वादिनि

...रात्री पकादशावमा

...रु * दुहितर् *

...मावेना वृकतः

सा (प्रान्ते मा) ...

...दावतु *

...अश्वतु

...धिम् *

हनू * जम्भया दैनं नृपते *

तै * * सपुष्ट्यामसि जागृहि

...परेगिहि

* ये * दम्पति

...ना * धेहि

जुषा * अष्टा...

...देदं *

..ना

* * साहि मा पुरस् सत्तराष्ट्र *

..धि

* * * * * नावमसि जाग्रतु ..

...नामि वसि

जागृहि (प्रान्ते विपुसक्रम)

ब्रह्मासि ..

...जाता

अनस्थाश् ...

[ष्णां ... लोक * सीधिम *

नैदिषां सिष्णं प्र ददात् वातवेदाः नैदिषां सि-

...रेता (३, २, ३, २, ३, २) इति कोशे पाव-

यास्ते ... अशदिति स्वीमैः

[क्रमः]

* * * * * नैननिवन्ति सजते ..

* य * रथयान * य भूत्वाय दिवं शमयति

* * * * * (उपरि कु)म्भ्या . प्रजा * *

...ना

* * * स्वरोदका ...

* * * * * कुल्या... लोक * "ती

* * * * * कुमिदं . विषं शावक शपको *

* * * स्वधय ..

* * *

...जितिच *

* * सह सौम्यता ... इशाने

ये मे * * * सति * * * रिर...

य इमान् यज्ञान् अभि विष्टितो ऽसि यस्येमे लोकास् स्वधया समक्ताः ।
य इमे पीत्रा उत ये पितामहास् तेभ्यो विष्टारिन् अमृतं नि धुक्व ॥११॥
यदि पृथिवी यद् अन्तरिक्षं यदि दिवं देवतावा? जगन्थ ।
य इमे प्रपौत्राः प्रपितामहाश् च तेभ्यो विष्टारिन् अनु प्र झषु?
तत्र ॥१२॥

स्वर्गे लोके अप्सरस एनान् जाया भूत्वोप शेरते ।
विष्टारिणम् ओदनं ये पचन्त्य् अस्मिन् लोके दक्षिणायाः परिष्कृतम् ॥१३॥
ऽनिन्दु दैनां स्वान् अप तनाद् अधि ।
विष्टं शम् अस्यै कृण्वो विष्टुही श्रंश तामसु? ॥१४॥
अपार्ची प्रतिमां कृष्य अघराचीं ध्रियं नय ।
अतीमान् दश पर्वतान् अतीमा नाढ्या दश ॥१५॥
अघराचीम् अपाचीम् अ तो कुल श लां भिषं? ।
विष्टं शम् अस्यै कृण्वस् तेनैनं प्रति मामसि? ॥१६॥
ऽआजनिक्क विलं विलाद् अरण्यम् आ कुर्व अरण्याद् अरणं जनम्? ।
सृगान् अनु प्र पातय वातस्यैनां शिखां कुरु ॥१७॥
वाताग्रे यस्य हृदयं मनोर् एष्व अनु दध्मसि ।
विष्टं शम् अस्यै कृण्वो विष्टं समामकुण्डसे? ॥१८॥
शर्वम् अनु परि प्लव ताम् अन्तरा द्यावापृथिवी उभे ।
यथा न वधि दान्तराद्? विश तूलम् इवोपरि ॥१९॥
अशम् अस्यै वातो वात् अशं तद् अति सूर्यः ।
अथो यद् अन्नम् अश्नाति तद् अस्तु विषवत्तरम् ॥२०॥
सिंहस् ते ऽस्तु चक्षुषो व्याघ्रः परिपुं? जने ।
[अग्निर् वाम् अस्त्व अन्तरो यथा वां नशासति?] ॥२१॥
एष वाम् अग्निर् अन्तरः स विष्वज्जौ व्य अस्यतु ।
यथा वां सा मन्त्य उत्तरस्त्योश् चनायुषी ॥२२॥
उत्पातय शिमिदाव् अति । इमौ व्य अस्य दम्पतीः पक्कं मांसम् इवाशि-
नां मेहम् अस्मिन् । पतौ रंस्तमोस्त्यो शयने स्वे । जहति वस-
नोश् चम्? अहिर् जीर्णोश् इव त्वचम् ॥२३-२४॥
यथा मृताश् च जीवाश् चास्मिन् लोके व्योकसः ।
पर्वमो दम्पती स्ताम् अस्मिन् लोके व्योकसौ ॥२५॥ ॥का' ५॥ ॥अनु' ४॥

इत्यथर्ववेदे पैप्पलादशाखायां षष्ठः काण्डम् समाप्तः ॥

७.१

सुपर्णस् त्वान् अविन्दत् सुकरस् त्वाब्जन् नसा ।

विप्सौषधे त्वं विप्सन्तं प्रति कृत्याकृते दह ॥१॥

[... ..]

अथो यो [अ]स्मान् विप्सति तस् उ त्वं जह्य ओषधे ॥२॥

अग्रे पृतनापाद् पृतनास् सहस्व ।

प्रति कृत्यां कृत्याकृते प्रतिहरणेन हरामसि ॥३॥

इष्या ऋजीयः पततु द्यावापृथिवी तत्सुतत्? ।

उत तं सृगम् इव विष्यत् कृत्ये कृत्याकृते कृता ॥४॥

य इमान् * * विष्टितानि * * स्वधया * *
ये मे पीत्रा (उपरि पिता) , विष्टारन् अमृता * *
यद् पृथिवीयं...
ये मे ..

* * * एनं...

* * अस्यै ..
अपाच प्रतिमा कुष्य अघराचीयं स्त्रियं *
अतीमा ,

.. अण्योम् * * * * *
सृगा ... ना * *
* यस्ता...

* * * ततस् सी विष्टवत्तरम्
* * * चक्षुष इत्येका (पूर्वत्र साकल्येनाधी-
[तत्त्वाद्वात्र प्रतीकेन निर्देशः])
* * अग्निन् अन्तरा

.. चारिम् * *

पिताः पितरी पुष्टामातामातामहास् तेन ब्रह्मास् तेन
छन्दसास् स्वर्गो लोकास् स्वर्गस्य लोकर गमयते
य इव वेद ॥अनु' ४॥ ॥ इति शास्त्रब्रह्मणम् ॥ ॥
ओ अस्मिन् लोके व्योकसौ ॥ ॥ इत्य् अथर्वेणि
पैप्पलादशाखायां षष्ठः काण्डः ॥

{ अथ सप्तमः ओ नमो नारायणाय ॥ ओ नमो
ज्वालाभगवत्यै: ओ नमो तिलोतमायै: ॥ ॥
ओ सुपर्णस्त्वान्...

दिप्सोषधे , कृतो *

...पृतना *

याः काहीय पततु...
उत् * * * विष्टत्...

पै २.५८.३

शौ ५.१४.१

शौ २ । शौ अब जहि यातुषाना-
[नव कृत्याकृतं जहि

शौ ८

शौ १२

शो १०.१.५१-३

पै २.३८.३

शो ५.१४.४

शो १०

शो ११

शो ३

शो ७

शो ६

शो ५.२३.१-५, ९, ६, ७, ८, १३

पै २.१४.२१.२ । शो २.३२.२

क ६.४८.७१.२

अधम् अस्त्वं अधकृते शपथश्च शपथीयते ।
 प्रत्यक् प्रति प्र हिष्मसि यश्च चकार तम् कच्छतु ॥१॥
 यस् त्वा कृत्ये [प्रतिघाय विद्वां अन्विषो गृहम् ।
 [पुनस् त्वा तस्मै दध्मो यथा कृत्याकृतं हनत् ॥६॥
 पुनः कृत्यां कृत्याकृते प्रतिहरणेन हयमसि ।
 समक्षम् अस्मिन् अ दध्मो यथा कृत्याकृतं हनत् ॥७॥
 पुन इव पितरं गच्छ स्वज इवामिष्ठितो दश ।
 तन्तु इवाव्ययन् इति कृत्ये कृत्याकृतं कृता ॥८॥
 उद् पणीव वारण्य अभिकन्दं मृगीव ।
 कृत्या कर्तारम् कच्छतु ॥९॥
 कश्यप्स्य परीक्षासं परिमाय परि त्वचः ।
 दुहोदै चकुषे कृत्यां श्रीवासु प्र[ति] मुञ्चत ॥१०॥
 या कृत्ये देवकृता या वा मनुष्यजासि ।
 तां त्वा प्रत्यक् प्र हिष्मसि प्रतीचीनेन ब्रह्मणा ॥११॥
 यदि स्त्री [य]दि वा पुमान् कृत्यां चकार पाप्मने ।
 ताम् उ तस्मै नयामस्य अश्वम् इवाश्वामिधान्वा ॥१२॥ ॥का'१॥

७.२

ओते मे धावापृथिवी ओता देवी सरस्वती ।
 ओतौ म इन्द्रश्चाग्निश्च किमि जम्भयामस् ब्रह्म ॥१॥
 अस्तेन्द्र कुमारस्य किमि क्षपते जहि ।
 हता विश्वा अरातय उग्रेण वचसा मम ॥२॥
 यो अक्षयो परिसर्पति यो नास्ती परिसर्पति ।
 दतां यो मध्यं गच्छति तं किमि जम्भयामसि ॥३॥
 विरूपो द्वौ सख्यौ द्वौ कृष्णौ द्वौ रोहितौ द्वौ ।
 वभृश च बभ्रुकर्णश्च गृध्रः कोकश्च ते हताः ॥४॥
 ये किमयश्च शितिकृष्ण ये कृष्णाश्च शितिबाहवः ।
 ये के च विश्वरूपास् ताव किमीन् जम्भयामसि ॥५॥
 यो द्विरीर्षश्च त्वनुरक्षः किमिस् सारङ्गो अजुनः ।
 शृणाम्य अस्य पृष्टीर अप वृक्षामि यच् छिरः ॥६॥
 उद् असौ सुषो अयाद् विश्वदृष्टो अदृष्टा ।
 दृष्टाश्च प्रन्न् अदृष्टाश्च सवोश्च अमृष्णन् किमीन् ॥७॥
 येवापास्तः कक्षपासो पुष्तामश्च त्व परिहृक्कणवः ।
 दृष्टश्च हन्यतां किमिर् अदृष्टश्च क्षोत हन्यताम् ॥८॥
 हतो येवाषो हतश्च अविर् हतश्च वंशणभी? उत ।
 हता विश्वा अरातयो अनेन वचसा मम ॥९॥
 सर्वेषां च किमीणां [सर्वोसां च किमीणाम्] ।
 भिनन्नश्च अहमना शिरो दहाम्य अग्निना मुखम् ॥१०॥ ॥का'२॥

७.३

तिग्मेभिर् अग्रे अर्विमिश्च शुक्रेण देव शोचिष्या ।
 आमादो नि वह त्वम् अन्यम् ? अस्तु नि कृण्व तां? ॥१॥
 शोचिषाग्रे अर्विषा च निर् दहेतो अघायवः ।
 सख्यम् आसं कृण्वहे त्वां क्षामाद् उप शंसुषम् ॥२॥
 निर् आमादो नयामसि निष् कल्यादो गृह्मेभ्यः ।
 सम्पादो? नाम ये देव ते अग्रे मा रमन्तां ॥३॥
 आमादश्च कल्यादसश्च चादस्योभयां? सह ।
 प्रजां ये चकिरे भानं तान् इतो निर् नयामसि ॥४॥
 य आमेष् अरस्तमं पक्वम् उत दाष्टुः ।
 ते यन्तु सर्वे संभूयान्यत्रतो [अ]घायवः ॥५॥

...अपमिन्ने

अश्वम् * * हिष्मामि ...अश्वतु

* * कुलित्वा (पूर्वत्र साकश्येनाधीतत्वा-
[दत्र प्रतीकेन निर्देष्टाः])

...हरणेन *

...हनः

...स्वदेवामिष्ठतो *

* * स्वयं निदि * * कृष्णः

* * धौव वाक्च * * मृगीव

हृक्स्यैव परीक्षां ...त्वच

दुहाम्ने चकुषे...

* * प्रत्यक्...प्रतीचीनयन *

य * * * * स्मान ...

* * * नयामस्य आश्वम् *

ओते ...ओता * *

ओतौ ...कुमि * *

अस्तेन्द्र * * कुमि ...

* * विश्वायतवोमिष * मिमा

* * क्षी * * ये ...

नतां * * गश्मि * * कुमि *

...कृष्णौ * * *

...कोकश्च * * *

* * सितवशा * * सितबाहवः

..चक्षौ *

...अदृष्टा

दृष्टांस्मि नृष्टां * * * * प्रपुं *

यवजवास्तः का * * कि श्वागो पुष्ताम(उपरि
[स]ध *

क्षितो यवाखो...हतो * *

* * विश्वारातव...

(उपरि सर्वासां च किमीणां द्वितीयपुस्तके)

* * अग्निना ...

* * अश्विर् ...

...त्वं वमाम् *

* * * ननयामसि * * कृष्णो *

...तम् * * *

अमिभारमम * * दाष्टु

* * * * ससम् *

ये नस् सेदुः कृत्याकृतः क्लिष्वकृतस् सख्यम् ।
 पुनस् तान् यक्षिया देवा [न]यन्तु यत आगताः ॥६॥
 अवरेण सर्वरजो नैनजं हस्ति बलं ? ।
 धाता नो भद्रया नेषत् स नो गोपायतु प्रजाम् ॥७॥
 कृष्वे ऽहं रोदसी वर्मं स्याम सवितुस् सवे ।
 माता नो भद्रया भूमिः द्यौश् चास्मान् पात्व अंहसः ॥८॥
 यद् असुराणाम् अहन्म्य अस्मान् पापात ? मेधिनः ।
 देवानां पश्य दैन्यम् आपय शुन्धन्तु माम् इमाम् ? ॥९॥
 आ ते पितर मरुतां सुक्ष्म एमि मा नस् सूर्यस्य संदशो युवथाः ।
 अमि नो वीरो [अ]वति क्षमेत प्र जायामहि रुद्र प्रजया ॥१०॥
 यो गर्भे अन्तर यो वृद्धे अन्तर यज् जातं जनितव्यं च पौरुषम् ।
 तस्मा कृद्धया सं हविषा हुवध्वं स नः प्रजां जरदष्टि कृणोतु ॥११॥

॥का०३॥

७.४

इन्द्रस्य बाह्व स्थविरौ वृषाणौ चित्रा इमा वृषभौ पारयिष्णु ।
 तौ योष्ये प्रथमो योग आगते याभ्यां जितम् असुराणां स्वर यत् ॥१॥
 आशुश शिशानो वृषभो न भीमो घनाघनः क्षोभनश् चर्षणीनाम् ।
 संक्रन्दनो ऽनिमिष एकवीरश् शतं सेना अजयत् साकम् इन्द्रः ॥२॥
 संक्रन्दनेनानिमिषेण जिष्णुनायोध्येन दुर्य्यवनेन धृष्णुना ।
 तद् इन्द्रेण जयत तत् सहध्वं युधो नर इषुहस्तेन वृष्णा ॥३॥
 स इषुहस्तैस् स निषङ्गिभिर् वशी संक्रष्टा स युध इन्द्रो गणेन ।
 संसृष्टजित् सोमपा बाहुदार्ध्य ऊर्ध्वधन्वा प्रतिहिताभिर् अस्ता ॥४॥
 बलविहायस् स्थविरः प्रवीरस् सहस्वान् वाजी सहमान उग्रः ।
 अभिवीरो अभिसत्वा सहोजिज् जैत्रम् इन्द्र रथम् आ तिष्ठ गोविदम् ॥५॥
 इमं वीरम् अनु हर्षध्वम् उग्रम् इन्द्र सत्वानो अनु सं रभध्वम् ।
 ग्रामजितं गोजितं वज्रबाहुं जयन्तम् अजम् प्रमृणन्तम् ओजसा ॥६॥
 अभि गोत्राणि सहसा गाहमानो अदाय उग्रश् शतमन्युर् इन्द्रः ।
 दुर्य्यवन् अः पृतनापाद् अयोध्यो ऽस्माकं सेना अवतु प्र युत्सु ॥७॥
 बृहस्पते परि दीया रथेन रक्षोहामित्री अपबाधमानः ।
 प्रमञ्जन् शत्रुन् प्रमृणन् अमिञ्चान् अस्माकम् एध्व अविता तनूनाम् ॥८॥
 इन्द्र पयां नेता बृहस्पतिर् दक्षिणा यज्ञः पुर एतु सोमः ।
 देवसेनानाम् अभिमञ्जतीनां जयन्तीनां मरुतां यन्तु मध्ये ॥९॥
 इन्द्रस्य वृष्णो वरुणस्य राक्ष आदित्यानां मरुतां शर्धे उग्रम् ।
 महामनसां भुवनच्यवानां घोषो देवानां जयताम् उद् अस्थात् ॥१०॥
 अस्माकम् इन्द्रस् समृतेषु ध्वजेष्व अस्माकं या इषवस् ता जयन्तु ।
 अस्माकं वीरा उत्तरे भवन्तु अस्मान् देवास्तो ऽवता हवेषु ॥११॥ ॥का०४॥

७.५

वैश्वानराद् अरोचत जातो हिरण्ययो मणिः ।
 तम् आभरद् बृहस्पतिः कश्यपो वीर्याय कम् ॥१॥
 बृहस्पतिस् तम् अकृणो[न] मणिं वैश्वानरं सह ।
 सप्तर्षयो बलाय कं सं दधुर् द्वा वयोधसः ॥२॥
 विश्वे देवास् त्व इन्द्रियं सप्तर्षयश् च सं दधुः ।
 जातो हिरण्ययो मणिर् अग्नेर् वैश्वानराद् अधि ॥३॥
 अभ्वत्यो जातः प्रथमो [अ]ग्नेः प्रियतमा तनूः ।
 वैश्वानरस्य सृष्टया कृत्यादृषिः कृतो मणिः ॥४॥
 कृत्यादृषि त्वाविदं कृत्यादृषि भराणि त्वा ।
 कृत्यादृषि कृणोमि त्वा कृत्यादृषि वयोधसम् ॥५॥
 पतत्री पक्षी बलवान् कृत्यादृषिस् सपत्नहा ।

* न सीदुः कृतकृत क्लिष्वकृत *
 * त्वाम्

*** नेषत्(उपरि इश) ***

या * पितुर्.

* हथा * * हमध्व स नः(अधः प्रान्ते मा
 [नः])

इषव् .यमा *

त योक्षे प्रथम योगागतं * चतम् असुराणां *

..वृष्ण्या

*** नकंकिमिर् * संसृष्टा अधि **

*** बाहोशदृष्ट(उपरि दृ)ध्वं * * । ओ ज-

[ध्वधन्वा प्रति हिताभिरसा

* अभिसत्वा... जैत्रायै आ रथम् * * कोविदम्

*** हर्षध्वम् .

.. अस्मा * *

*** मदायुरुग्र्याश् चतमस्तुर् *

बृहस्पती...

प्रमञ्जं शत्रुन्

* * नयता * दक्षिणो .

* * मरुतस्य

... अस्ताम्

* वीर * भवत् अस्मां .

कत्यपो * *

बृहस्पतस्..

अश्वयो...

... सपत्नहा

नितान्नि[३]? विश्वभेषज उग्र× पतिको मणिः ॥६॥
 पतनी ते बलाय कं नितान्नि? भेषजाय ते ।
 जातो हिरण्ययो मणिर् अप रक्षांसि सेधतु ॥७॥
 देवो मणिस् सपत्नहा रक्षोहामीवचातनः ।
 हिरण्यमयं नरंरमान? कश्यपेनाभुतं सह ॥८॥
 वैश्वानरं ते नामैकम् आहुर् अग्रे योनेस् सह चन्द्रेण जातम् ।
 गयस्फान× प्रतरणो वयोध× कृत्यादुचिर् बलगाहास्य उग्रः ॥९॥
 यस्येदं भूम्याम् अधि निष्क्रान्तं पांसुरे पदम् ।
 मृदा नस् तन्वो यद् रपस् तस्यान्नाहि तनूवशिन् ॥१०॥
 दृषां त्वा विश्व वयं देवस्य सवितुस् सवे ।
 जीवातवे भरामसि मद्या अरिष्टतातये ॥११॥
 आछेदन× प्रच्छेदनो द्विषतस् तपनो मणिः ।
 शत्रुंजयस् सपत्नहा द्विषन्तम् अप बाधताम् ॥१२॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

७.६

१पत्यस्य स्थूणां पृथिवी दाधार कृतेन? देवा अमृतम् अन्व अविन्वन् ।
 ध्रुवेण त्वा हविषा धारयाम्य अभि तद् द्यावापृथिवी शृणीताम् ॥१॥
 येभिर् होमैर् विश्वकर्मा दाधारेमां पृथिवीं मातरं नः ।
 तेभिश् द्वा होमैर् इह धारयाम्य कृतं सत्यम् अनु चरन्तु होमाः ॥२॥
 इह भ्रियध्वं धरुणे पृथिव्या उशत्या मातुस् सुभगाया उपस्ये ।
 अपराणुत्वा? महसा मोदमाना अस्मिन् वास्तौ सुप्रजसौ भवायः ॥३॥
 सुप्रजसो महसा मोदमाना वर्धन् पृथिव्या उपरि श्रयध्वम् ।
 अस्यै शालायै शर्म यच्छन्तु देवा धाराभिर् एनां पृथिवी पिपुर्तु ॥४॥
 इमां शालां श्रेष्ठयतमां वसानाम् अरिष्टवीराम् अभि सं चरेम ।
 दृढा उपमितो भवन्तु स्थिरवीरा उपसदो भवन्तु ॥५॥
 इमां शालां सविता वायुर् इन्द्रो बृहस्पतिर् नि मिनोतु प्रजानन् ।
 उक्षन्तूषा मरुतो धृतेन भगो नो राजा नि कृषिं ददातु ॥६॥
 मानस्य पत्नि हविषो जुषस् त्रीमन्तस्य बहुलमध्यमस्य ।
 आ त्वा शिशुर् वाद्ययताम् आ कुमार आ वाद्यन्तां घेनवो नित्यवत्साः ॥७॥
 दृढासते स्थूणा भवन्तु भूम्याम् अधि दृढा× पक्षासस् तविषे विशाले ।
 स्थिरवीराअस्मिता न पधि शर्म नो यच्छ द्विपदे चतुष्पदे ॥८॥
 शाला देवी गार्हपत्याय चकल्पे टणं वसाना जगती सुयोवा ।
 स्थिराङ्गां त्वा स्थिरपौरुषाम् अस्य १पत्निः स्थिरा? त्वा वीरा अभि
 सं चरेम ॥९॥

वास्तोष् पते प्रति जानीह्य अस्मान् स्वावेशो अनमीवो न पधि ।
 यत् त्वेमहे प्रति नस् तज् जुषस्व चतुष्पदो द्विपद आ वेशयेह ॥१०॥
 ॥का०१॥

७.७

दर्भ उग्र ओषधीनां शतकाण्डो अजायत ।
 [मणिस] सदृक्षवीर्य× परि ण× पातु विश्वतः ॥१॥
 यथा दर्भो जायमानस् त्वचं भिनत्ति भूम्याः ।
 पवास्य भिद्यतां जनो यो न× पापं चिकित्सति ॥२॥
 अप नात्रम् अप कृत्याम् अप रक्षांसि धन्वा ।
 अमीवाय चतयामसि सर्वाश् च यातुधान्यः ॥३॥
 अस्त्रि? वै निवत उड्डलं न वै सर्वम् अनुकृषम् ।
 असि त्वं तस्य दृषणो यो न× पापं चिकित्सति ॥४॥
 परि सायं परि प्रातः परि मर्च्यदिनं परि ।
 दर्भो हिरण्यहस्तम् परि ण× पातु विश्वतः ॥५॥
 निगौ जातस् स्वरा[३]सि साकं सोमेन बहुणा ।

* नयैकम्...
 * वयोध×...

* तन्नो यद्(उपरि ६)पस् तत्स्वर्नाहि तनूवशी
 दृषा * विदं ..

* प्रलेदनो ..
 अनु०...

...अमृताम् * *
 ध्रुवेन * ब्रह्मविषा... शृणीताम्
 * * दर्शते...
 * * * धारयाम्य...

* सहसा .. प्रजासौ भवाय
 सुप्रजसो सहसा...

* * तम...
 * त(प्रान्ते उपरितो * स्थिरा * ...
 ... बृहस्पतिर्निमनोतु *
 उक्षन्तूषा... कृष *

* * शशिवायताम् * * * * शम्भन्तां...
 ... तविषे *

... चक्षिप * * * पुसेवा
 *राज्ञ * * ह्यन्...

यन् * पत * * * * द्विपद वेशयेह

दर्भोअ...

* भर्भो अजायमानस् * भिनत्त भूम्यां

... रक्षस्य धन्वा
 * * सर्वाश् यातुधानः(उपरि न्वः)

गर्भो...

मा पापकृत्वन्शु शिखो? मा पाकः पुरुषो रि[बत् प]रि णः पातु
विश्वतः ॥६॥
सहस्रकाण्डस् तविषस् तीक्ष्णवदशो विषासहिः ।
दर्भेण सर्पा[न] रक्षास्य अमीवाशु चाप धामसि ॥७॥
अपदग्धं दुष्पञ्च्यम् अपदग्धा अरातयः ।
सर्वाशु च यातुधान्यः ॥८॥
मा त्वा दभन् यातुधाना मा शुच्युशु शकुनिः पतन् ।
दर्भो राजा समुद्रियः परि णः पातु विश्वतः ॥९॥ ॥का०२॥

७.८

यो नः पापेन वचसा घोषतोदकवृषत्? ।
आरात् छपथम् प्राप्ताम्? अप जुघतु सर्वतः ॥१॥
यन् नशु शपाद् वरो नो यत् सपत्नी इवभूद् वा यच्च छुशुरो वा शपाति ।
ज्यायस्य शपथान् वा ये अवैनान् यावयामसि ॥२॥
यां समस्यन्ते पथां वाक्षेपानृत्याम् अधि ।
युवं ते विश्वद् बाहो पूर्वः प्रतिस्मृणीयतां? ॥३॥
ऋजुकेशो यवोम? बभूद् मघवा नो न साध्यः ।
हिरण्यधन्वां शपथां तुपेजतु? तां पीत्वेन्द्रो वृत्रं शको जघान ॥४॥
वासवसैषाह्यत ऋभस् सहस्रं शपथां इव? ।
आरात् चरन्तु शपथा इतश्चो जिहोदिता अरसात् सन्तु सर्वे ॥५॥
नास प्राहावाचोहेडाकीक्षिता? ।
अघोरचक्षस[थ] शर्म ते वर्म कृष्मसि ॥६॥
अपाञ्चो यन्तु शपथा अनेनास्ता अघायुना ।
यो नो दुरस्यां? जीवसे सेना नाकश्येते ॥७॥
परि [मा] पातु शपथाद् अनृताद् दुरिताद् उत ।
परि मा ज्यायस्य शंसाद् देवो रक्षतु माम् इषम् ॥८॥
अनास्त? यन्नं शपथैर् अनुचिख्याद्वयं? कृतम् ।
बृहद् वर्म प्रति मुञ्चामि ते ॥९॥
युवं तर्च्यथायांसीव? पक्षणा ।
[अ] विशन्तु पतत्रिण्य शमारं शपथाः पुनः ॥१०॥ ॥का०३॥

७.९

आ नो दिश मा परि प्छा अराते मा नो धक्षीर् दक्षिणां यातुमावान् ।
पुनः प्र धाता सविता च यच्छतां नमो वीर्त्साया असमृद्धये च कृष्मः ॥१॥
यम् अराते पुरोधस्ते पुरुषं परि[रा]पिणम् ।
नमस् ते तस्मै कृष्मो मा वनि मम व्यथः ॥२॥
अनवधामिः प्र युष्महे मनसा हृदयेन च ।
अराते तन्वो मा वीर्त्सेर् दित्सन्तं परि[रा]पिणी ॥३॥
प्र णो वनिर् देवकृता विवा नक्तं च सिध्यतु ।
[अ]रतिम् अनु प्रेमो वयं नमो [अ]स्त्वं अरातये ॥४॥
उत नना नोभुवती स्वज्या सचसे जनम् ।
[अ]राते चिति वीर्त्सेन्त्य आकृति पुरुषस्य च ॥५॥
परो मेष्ट असमृद्धे वि ते हेति नयामसि ।
यं द्विष्मस् तं विद्वकव्या भूत्वा सुमणी? रुक्मणी दशेत् ॥६॥
नमस् ते [अ]स्तु समृद्धे मा माहं पुरोधि कृण्व् अथ वर्मी त्वाहं ।
नमीवन्ती नुतवन्ती मा ते सन्त्यो ससन्त्येभ्यो अधि निर्वदन्ती? ॥७॥
मा नो वनि मा वाचं वीर्त्साद् उग्राव् इन्द्राग्नी न आ भजतां वसुनि ।
सर्वे नो [अ]य दित्सन्तो अरातिं प्रति हयत ॥८॥
[... ..]

विद्वशः

... संहि

गर्भेण

दुग्धं दुष्पञ्चि...

सर्वम् ..

* * दर्भे शानां सा सा भ्रन्तिश्च * पयम्

आरात् छपथम् * उप नयातु *

* * * वरु णो * सपत्निश्च ...

* चपथां वविष्येनै *

...साम्य

आरा * * इताहो दितरासात् * *

* * शपथादनेनास्तापायुना

...दिशो * * *

बृहद् ...

* * * शपतार ...

[मावां

अ * दिश * * प्छातेर् * * दक्षैर् दक्षिणा

* * जाता * * * वीरदद्यात्समृद्धये * कृष्म

* * धत्से * * युषं

* * * कुणो ...

अनवधामिः ...

अराती * * वीरिष्ठे दिदृच्छन्तं युणी

पु ...

* * प्रेमो . अरातये

* नग्न आपोभवति स्वप्नस्या सृजेत चनं

* चिति वीरिष्ठिष्ठ * * *

* * असिष्टे सृ * * *

* * * विम्ब * *

* * * * * वीरिष्ठिष्ठ * * * नां * *

* णो * दिदृच्छ * * हयता

श्री ५.७.१

श्री २

श्री ३

श्री ८

श्री ७.१

श्री ७.१

श्री ६

[न्यो हवामहे

श्री ४ सरस्वतीमनुमतिं अगं व-

शौ वाचं जुष्टां मधुमतीम्
शौ ५

शौ १९.३९.१-१०

[... ...] स वदानि देवानां देवदत्तिषु ॥९॥
यं वाचा मम कुर्याज् जिह्वयौष्टापिधानया ।
अद्वा तम् अद्य विन्दतु दत्ता सोमेन वधुणा ॥१०॥ ॥का०५॥

७.१०

पेतु देवस् त्रायमाणः कुष्ठो हिमवतस् परि ।
तक्मानं सर्वं नाशयन् सर्वांश् च यातुधान्यः ॥१॥
त्रीणि ते कुष्ठ नामानि नधमारो नधारिषो न घायं पुरुषो रिषत् ।
अस्मै परि ब्रवीमि त्वा सायंप्रातर् अथो दिवा ॥२॥
जीवला नाम ते माता जीवन्तो नाम ते पिता मार्षा नाम ते स्वसा ।
[न घायं पुरुषो रिषत् ।
[अस्मै परि ब्रवीमि त्वा सायंप्रातर् अथो दिवा] ॥३॥
उत्तमो [अ]स्य ओषधीनाम् अनङ्गान् जगताम् इव व्याघ्रश्च श्वपदाम् इव ।
न घायं पुरुषो रिषत् ।
अस्मै परि ब्रवीमि त्वा सायंप्रातर् अथो दिवा ॥४॥
त्रिश् शांभुभ्यो [अ]ङ्गिरेभ्यस् त्रिर् आदित्येभ्यस् परि ।
त्रिर् जातो विश्वदेवेभ्यः ।

स कुष्ठ विश्वभेषज साकं सोमेन तिष्ठसि ।
तक्मानं सर्वं नाशयन् सर्वांश् च यातुधान्यः ॥५॥
अश्वत्थो देवसदनस् तृतीयस्याम् इतो दिवि ।
तत्रामृतस्य चक्षणं ततः कुष्ठो अजायत ।
[स कुष्ठ विश्वभेषज साकं सोमेन तिष्ठसि ।
[तक्मानं सर्वं नाशयन् सर्वांश् च यातुधान्यः] ॥६॥
हिरण्ययी नोर् अचरद् धिरण्यवन्धना दिवि ।
[तत्रामृतस्य चक्षणं ततः कुष्ठो अजायत ।
[स कुष्ठ विश्वभेषज साकं सोमेन तिष्ठसि ।
[तक्मानं सर्वं नाशयन् सर्वांश् च यातुधान्यः] ॥७॥
यत्र नावः प्रभ्रंशनं यत्र हिमवतश् शिरः ।
तत्रामृतस्य चक्षणं ततः कुष्ठो अजायत ।
स कुष्ठ विश्वभेषज साकं सोमेन तिष्ठसि ।
तक्मानं सर्वं नाशयन् सर्वांश् च यातुधान्यः ॥८॥
यं त्वा वेद पूर्व ईक्ष्वाको यं वा त्वा कुष्टिकाश्र ? ।
अहिंश्यावसो अनुसार्तिच्छस् ? तेनासि विश्वभेषजः ॥९॥
शीर्षालाकं तृतीयकं सवन्दिर् यश्च हायनः ।
तक्मानं विश्वधावीर्याधराञ्च परा सुव ॥१०॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२॥

७.११

ये पर्वतास् सोमपृष्ठा आप उत्तानशीवरीः ।
वातः पर्जन्य आद् अग्निस् ते क्रव्यादम् अशीशमन् ॥१॥
यस् ते हन्तु चराचरम् उत्थास्यन्तं सरीसृपम् ।
गर्भं यो दशमास्यं तम् इतो नाशयामसि ॥२॥
यद् अग्निभ्यो [अ]प्सरसो गन्धर्वा गेह्या उत ।
क्रव्यादो मूदेविनस् तान् इतो नाशयामसि ॥३॥
यस् त ऊर्व आरोहत्य अस्त्रं ते रेदणाय कम् ।
आमादः क्रव्यादो रिपूस् तान् इतो नाशयामसि ॥४॥
यस् ते श्रोणी व्यवैत्य अन्तरा दम्पती शये ।
योनिं यो अन्तर् आरेलिह तम् इतो नाशयामसि ॥५॥
यस् त्वा स्वप्नेन तमसा मोहयित्वा निपद्यते ।
[अ]रायं कण्वं पाप्मानं तम् इतो नाशयामसि ॥६॥
हा ही खर्व खलुते नैगुरकर्णं तुण्डिल ? ।

... जिह्वयो°
अद् चन् * दत्तास्...

* * माण ...
* * नाशयं ...

... दिवः
... इवशाः

.. न्यात्र स्वपदाम् *

... दिवः
तिथ्यामिविधो गिरिरेभ्यस् * * *

* कुष्ठो ...
* * नाशयं ...

... त्वः * जावतात्

सः हिरण्ये नोनचरहिरण्यवन्धना *

स यत्र नवः परिभ्रंशनं ...

* कुष्ठं ...
* * नाश ...
* * * पूर्वईक्ष्वाको ..

... सदनती * * *
* * वीर्या अर्ष * सुवः

* * * पृष्ठापं वरि
* पर्जन्याद् * * * शम

* अग्निभ्य * गन्धर्वा * *
* * देवेनस्ताप् * *
* ता ऊर्व...
* क्रव्याधे * ताप् * *
* * * व्यावत्...
योनी...

शौ यं वा त्वा कुष्ठ काम्यः
शौ यं वा वसो यमात्यः

शौ ३.२१.१०

क्र १०.१६२.३१.२ शौ २०.९६.
[१३१.२]

क्र ४१ शौ १४१

क्र ४ शौ १४

क्र ६१.२ शौ १६१.२

इन्द्रस्य तिग्मम् आयुधं तेन त्वा नाशयामसि ॥७॥
नमस् तुण्डाय नमः कुसुमाय नमः प्रतिष्ठाम्ने नमः कश्यदे? ।
नमस् तुभ्यं निर्जते विद्वद्वारे जले संधापये तां विद्वद्वरूपाम् ॥८॥
यावद् द्यौः यावत् पृथिवी यावत् पर्येत सूर्यः ।
तावत् त्वम् उग्र गुल्लुल परीमां पाहि विश्वतः ॥९॥ ॥का१॥

७.१२

एकरात्रीम् एकव्रताम् एकस्थाम् एकलामिकाम्? ।
पाटां सपत्नीचातनीं जैत्रायाच्छावदामसि ॥१॥
एकराक्ष्य एकव्रत एकस्थ एकलामिके ।
न त्वा सपत्नी ससाह दौरेचनवाह्या? ॥२॥
उत्तराहम् उत्तराभ्य उत्तरेद् अधराभ्यः ।
अधस् सपत्नी सामक्ष्य? अधरेद् अधराभ्यः ॥३॥
न सैन्धवस्य पुण्यस्य सूर्यस् स्नापयति त्वचाम्? ।
पाटे स्नापया त्वया सपत्न्या वचं आ वदे ॥४॥
न वै पाटेपाटे? बहसि सुभगं करणीद् असि ।
पाटे भगम् आ नो धेह्य अथो मा महिषीं कृणु ॥५॥
यत् पाटे अधो वृक्षे वातप्लवा महीयसे ।
जयन्ती प्रत्यातिष्ठन्ती संजया नाम वा असि ॥६॥
उत्तानपर्णा सुभगां सहमानां सहस्वतीम् ।
अच्छा बृहद्वदां वद पाटां सपत्नीचातनीम् ॥७॥
पाटाम् इन्द्रो व्य आभ्राद् धन्तवा असुरेभ्यः ।
तया सपत्नीं साक्षीय महेन्द्रो दानवान् इव ॥८॥
पाटा विभक्त्य अङ्गुशं हिरण्यवन्तम् अङ्गिनम् ।
तेन सपत्न्या वचं आ लुप्तसि समेधमत् ॥९॥
इमां खनाम् ओषधि वीरुधां बलवत्तमाम् ।
अथा सपत्नीं बाधते कृणुते केवलं पतिम् ॥१०॥ ॥का२॥

७.१३

यासाम् आराद् आघोषासो वातस्येव पृथग् यताः ।
तासां सन्वनाम्? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः ॥१॥
याः पुरस्ताद् आचरन्ति साकं सूर्यस्य रश्मिभिः ।
[तासां सन्वनाम्? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥२॥
या वाचम् अनसव्यं न्य? अन्तरिक्षाद् अथो दिवः ।
[तासां सन्वनाम्? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥३॥
यासां प्रेङ्खो दिवि वृद्धो अन्तरिक्षे हिरण्ययः ।
[तासां सन्वनाम्? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥४॥
याः पतन्ति वातरथाद् उत्तानाः पादघातिनीः ।
[तासां सन्वनाम्? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥५॥
[या] वृक्षे परिसर्पन्ति साचक्षुः करिक्रति ।
[तासां सन्वनाम्? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥६॥
याश्च त्वा रिशं गच्छन्ति विकुम्भाश्च चेलनाशिनीः ।
[तासां सन्वनाम्? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥७॥
यासां सिकतावान् इषुर् गृहो मितो हिरण्ययः ।
[तासां सन्वनाम्? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥८॥
या रोकैः प्रपद्यन्ते पुष्कलैर् इव जामयः ।
[तासां सन्वनाम्? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥९॥
या नदीः प्रतिगाहन्ते सरभ्य कन्यया वयः ।
[तासां सन्वनाम्? इन्द्रो अप कृन्तच् छिरः] ॥१०॥
यास् तीर्थम् अवगाहन्ते अच्यार्थं श्वसतीर् इव ।

इन्द्रश्च ...

नसत्सपत्न्याव ... प्रदिष्टाम्ने * *
... संधापये * १५

* * उग्रगुल्लुलो ..

एकरात्रीम् ..

* सपत्नीचातनीं *

एकराक्षी व्रता १२सा *

* * * ससाह *

... सूर्यो * *

... सपत्न्या वचं वदे

.. सुभगां *

* भगव्य नो धेयधो * * *

* * अध ...

* * सजाया * वासि

* बृहद्वदा * पाटे सपत्नी

* इन्द्राणां धन्तवा असुरेभ्यः

* सपत्न्यं ...

... वातस्ये * यतः

* * इन्द्र * कृतश्च *

... अन्तरिक्षेधो *

* प्रेङ्खो ...

.. पादघातिनीं

.. नासिनी

* सिकतावाम् ...

* * पपद्यन्ते .. जामय

* * गाहयन्ते * कन्या *

* तीर्थम् * ज्यारस्वशित्तीर *

शौ ३.१८.४

शौ ५.५.३.५

शौ ३.१८.२.१.२

शौ २.१६.३.१.२ शौ २.२७.५.१.२

शौ ३.१८.१.१.२

शौ २

[तासां सन्वनाम्? इन्द्रो अप कृन्तच्च छिरः] ॥११॥
यास् समुद्राद् उच्चरन्त्य उच्चैर् घोषान् करिक्रति ।
आगच्छन्तीर् जतंजनम् इच्छन्तीं प्रहितं बहु ।
तासां सुन्वतीम्? इन्द्रो अप कृन्तच्च छिरः ॥१२॥ ॥का०१॥

७.१४

अग्निर् आयुष्मान् स वनस्पतिभिर् आयुष्मान् ।
स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु ॥१॥
वायुर् आयुष्मान् सो अन्तरिक्षेणायुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥२॥
सूर्य आयुष्मान् स दिवायुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥३॥
चन्द्र आयुष्मान् स नक्षत्रैर् आयुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥४॥
सोम आयुष्मान् स ओषधीभिर् आयुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥५॥
यज्ञ आयुष्मान् स दक्षिणाभिर् आयुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥६॥
समुद्र आयुष्मान् स नदीभिर् आयुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥७॥
इन्द्र आयुष्मान् स वीर्येणायुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥८॥
ब्रह्मायुष्मत् तद् ब्रह्मचारिभिर् आयुष्मत् ।
तन् मायुष्मद् आयुष्मन्तं कृणोतु ॥९॥
देवा आयुष्मन्तस् ते [अ]मृतेनायुष्मन्तः ।
ते मायुष्मन्त आयुष्मन्तं कृण्वन्तु ॥१०॥
प्रजापतिर् आयुष्मान् स प्रजाभिर् आयुष्मान् ।
स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु ॥११॥ ॥का०४॥

७.१५

दक्षिणा मा दक्षिणतो दक्षिणा पातु सव्यतः ।
पश्चाद् अनव्याधात्? पातु सर्वस्या भवहेत्याः ॥१॥
पशुना त्वां पशुपते द्विपाद्वा? चतुष्पदा ।
आत्मन्वती दक्षिणा प्राणदत्ता प्राणे[न] हि ॥२॥
यां दधासि श्रद्धादानी दक्षिणां ब्राह्मणकृते ।
सा त्वा यक्ष्मात् पारयत्य् अग्नेस् संतापाद् दिव्यस्य शोकात् ॥३॥
द्वामीमां दक्षिणाम्? आताममथ् छल्याद् यक्ष्माद् विबर्हामो वयं ते? ।
कर्णशीलम् उपहत्यारातीस् सर्वे यक्ष्मा उप तिष्ठन्तु साकम् ॥४॥
अन्येन प्राणी वतुते तिरोघते परिधानेन यक्ष्मा? ।
हिरण्यम् अश्वं गां ददातु कृणुते वरं दक्षिणा ॥५॥
उष्णीषांस्या द्वीपेक्ष्या द्वा स स्वात्तं नामया चन्द्रं हिरण्यं मिथ्या-
कर्णाद् दत्तं शुक्रं भाजातु बाधुर्यात् पातु दक्षिणा । उपवहेण
कृत्वा ग्रीवा मया मणयो यक्ष्माद् अत्रव्या आङ्कुरोगाद्? ॥६-७॥
अभ्यञ्जन मन्यन्तां निष्कामया? अधस्पदा ।
दामयत? पदो रोगान् उपानहौ दण्डस् त्वा दत्त? परि पातु सर्पात् ॥८॥
दक्षिणत? प्रेतो दक्षिणेन सोमनसं दक्षिणां धोक्ष्यमाणः ।
इषम् ऊर्जं दक्षिणां संवसाना घृतस्य धाराम् [अ]विसे प्रतीमः ॥९॥
सहस्राङ्गा शतं ज्योतिषां ह्य अस्या यज्ञस्य पमिर् अमृता स्वर्गा ।
आ न पतु दक्षिणा विश्वरूपाहिसन्तीं प्रति शुद्धीम पनाम् ॥१०॥
॥का०५॥ ॥अनु०३॥

न्ती...
...कृतम् *

.. कृणोतु

... ओषधिभिर् *

इन्द्रेणायु० ..

०युष्माद् ताद् * आयुष्मान्
* मायुष्मा * *

* वा आयुष्मन्त आयुष्मन्तं कृणुत

* * आयुष्कृत *

... दक्षिणा? * *

... हेत्या

* * यद्धदानो...

... अग्ने * * शोका

... छल्यायक्ष्मा * * *

* ०रतिस्...

... दद(उपरि दा)तु ...

* श्रीशक्त्या ...

* * * उपनहः... सर्पा

... दक्षिमाण

सहस्रां गां * ज्योतिषं...

* नेतु... अहिसन्ती * * *

७.१६

अग्निर् मा पातु वसुभिः पुरस्तात् ।
 तस्मिन् क्रमे तस्मिन् श्रये तां पुरं ब्रवीमि ।
 स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥१॥
 वायुर् मान्तरिक्षेण तस्या दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् श्रये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥२॥
 सोमो मा रुद्रैर् दक्षिणाया दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् श्रये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥३॥
 वरुणो मादित्यैर् एतस्या दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् श्रये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥४॥
 सूर्यो मा द्यावापृथिवीभ्यां प्रतीच्या दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् श्रये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥५॥
 आपो मौषधीमतीर् एतस्या दिशः पातु ।
 तासु क्रमे तासु श्रये तां पुरं ब्रवीमि ।
 ता मा रक्षन्तु ता मा गोपायन्तु ताभ्य आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥६॥
 विश्वकर्मा मा सप्तर्षिभिर् उदीच्या दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् श्रये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥७॥
 इन्द्रो मा मरुत्वान् एतस्या दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् श्रये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥८॥
 प्रजापतिर् मा प्रजननवान् सह प्रतिष्ठाया ध्रुवाया दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् श्रये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥९॥
 बृहस्पतिर् मा विश्वैर् देवैर् ऊर्वाया दिशः पातु ।
 तस्मिन् क्रमे तस्मिन् श्रये तां पुरं ब्रवीमि ।
 स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि ददे स्वाहा ॥१०॥ ॥कार्१॥

तस्मिन् श्रयेता **

... तस्मात्मानं * * *

* * * क्षेण तस्या .

वरुण मा नतीनेतस्या दिशम्

अपो सोषधीमतीर् * * *

* * * ताआश्रयेता * * *

* * * ताभ्यातुमानं * * *

* * * उदीचा ..

* * * मज्ज मिष्टाया .

* * * तस्मिन् श्रयेता * * *

. तस्मात्मानं * * *

७.१७

अग्निं ते वसुमन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायवः प्राच्या दिशो ऽभिदासान् ॥१॥
 वायुं ते ऽन्तरिक्षवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायव एतस्या दिशो ऽभिदासान् ॥२॥
 सोमं ते रुद्रवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायवो दक्षिणाया दिशो ऽभिदासान् ॥३॥
 वरुणं त आदित्यवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायव एतस्या दिशो ऽभिदासान् ॥४॥
 सूर्यं ते द्यावापृथिवीवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायवः प्रतीच्या दिशो ऽभिदासान् ॥५॥
 अप्सं त ओषधीमतीर् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायव एतस्या दिशो ऽभिदासान् ॥६॥
 विश्वकर्माणं ते सप्तर्षिवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायव उदीच्या दिशो ऽभिदासान् ॥७॥
 इन्द्रं ते मरुत्वन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायव एतस्या दिशो ऽभिदासान् ॥८॥
 प्रजापतिं ते प्रजननवन्तम् ऋच्छन्तु ।

इमामघायवः . 'दासा

इ. 'दासा

* * * त्वादित्यं *

इ. 'दासा

* * * वन्त इच्छन्तु

इ * एतस्या * मिदासा

इ... 'दासां

* मे...

... 'दासां

श्री १७.१८.१-१०

ये माघायवो ध्रुवाया दिशो ऽभिदासान् ॥९॥
बृहस्पतिं ते विश्वदेववन्तम् ऋच्छन्तु ।
ये माघायव ऊर्ध्वा[या] दिशो ऽभिदासान् ॥१०॥ ॥का० २॥

७.१८

वैकङ्कतेनेध्मेन देवेभ्य आन्यं वह ।
अग्ने ती इह साद्य सर्व आ यन्तु मे हवम् ॥१॥
इन्द्रा याहि मे हवम् इदं करिष्यामि तच्च कृणु ।
इमम् इन्द्रातिसरा आकृतिं सं नमन्तु मे ।
तेभिश्च शक्रेम वीर्यं जातवेदस् तनूवशिन ॥२॥
यद् असाव् अमुतो देवा अदेवस् संश चिकीर्षति ।
मा तस्याग्निर् हव्यं साक्षीद् ध्वं देवा अस्य मोष गुरु
ममैव हवम् एतन ॥३॥
अति धावतातिसरा विश्वस्येशाना ओजसा ।
वृश्चतामुष्य जीवति? इन्द्रेण सह मेदिना ॥४॥
अतिस्त्यातिसरा इन्द्रस्योजसा हत ।
अर्वि वृकीव मन्थीत ततो वो जीवन् मा मोचि ।
[प्रतीचः] पुनर् आ कृधि यथासुं तृणां जनम् ॥५॥
यम् अमी पुरोदधिरे ब्रह्माणम् अभिभूतये ।
इन्द्र स ते अधस्पदं तं प्रत्य अस्यामि मृत्यवे ।
कव्याद् एतं शमयतु ॥६॥
यदि प्रयुर् देवपुरा ब्रह्म वर्माणि चक्रे ।
तनूपानं परिपाणानि चक्रे सर्वं तद् अरसं कृधि ॥७॥
अथैनम् इन्द्र वृत्रहन् उग्रो मर्मणि विध्य ।
अन्नेवैनम् अभि तिष्ठश्च शक्रे मेघ अहं तव ।
अनु त्वेन्द्रा रभामहे स्याम सुमतौ तव ॥८॥
यथेन्द्र उद्गातनं? लब्ध्वा चक्रे अधस्पदम् ।
कृण्वे ऽमुम् अधरं तथा शश्वतीभ्यस् समाभ्यः ॥९॥ ॥का० १॥

७.१९

आङ्गिरसो जन्मनासि तम् उ हाहुर वनस्पतिम् ।
स पीलो रक्षो बाधस्व साकम् इन्द्रेण मेदिना ॥१॥
अप रक्षांसि बाधस्व बाधस्व परिरापिणः ।
पिशाचान् पीलो कव्यादो बाधस्व मूर्देविनः ॥२॥
अथाहस् तिष्ठं? कटुकम् अवगूढं पले कुलम् ।
तस्यै हिरण्यकेश्यै नमः कृण्मो अरातये ॥३॥
या महती महोन्मत्ता सर्वा आशा व्यानशे ।
तस्यै हिरण्यकेश्यै नमः कृण्मो अरातये ॥४॥
यस् ते योनिं प्रतिरेदश्च आप्णोदो गर्भेदृषणः ।
रायं पुत्रं प्राप्य त्वं पीलोस् सहजासि ॥५॥
यदा पील भक्षिः पको तिष्ठ? वनस्पते ।
तद् आहुर इन्द्रं जह्मनं शकं प्रजहो? प्रति ॥६॥
यथा सेदिम् अपबाधतापश्यमानो वनस्पते ।
एवा पीलो रक्षो बाधस्व साकम् इन्द्रेण मेदिना ॥७॥
यत् पिशाचैः पुरुषस्य जग्धं भवत्य् आत्मनः ।
आ पीलो व्यायते पुनस् तव चाक्षान् पिप्पलम् ॥८॥
पीलुं त्वाहुर पीत्व आहुर अथो त्वाहुर वनस्पतिम् ।
सर्वा ते भद्रा नामानि तेभिर् नः पाप्म अहसः ॥९॥
रक्षोहणं वृत्रहणं पीलुं पिशाचजम्भनम् ।
जह्मनम् अग्ने वृक्षाणां तं ते बध्नाम्य आयुषे ॥१०॥ ॥का० १॥

१... दासा
... विश्वदेवानामृच्छन्त
१... दासां

अग्नेयान् * * सर्वा * * *

इममिन्द्रातिपकृती सं नवम् मे
... वाशि
यदासाममुषो देवादेवासु * *
वा... देवाश्च * *

... यतुनः
* ... सुरा ...
... मेभिना
अतिश्रुतातिसराव् 'स्योजसा *
* * सखीच * * जीव * मोचिः
... यथा मन्त्रिणहं *

इन्द्रस् ते * त्वं पुरछामि *
... समयतु
यदिप्रैर...

... विवर्ध(?)
अथैवेनम् * * * नेषहन्तयः

यथेन्द्रम्...
कृणे मिन्...

आङ्गिरसो...
स्व... मेभिना
... परिरापण
... पूर

... कृण्वो *
* सहती महोन्मत्ता सर्वासा *
* * नमस्कृण्वो *

* * प्रपत् * पीडुस्सहजासिता

* सेधिन्...

... चक्षान् पिप्पलं

* त्वे * मानामानि ...
* ...

७.२०

सगराय शत्रुहणे स्वाहा ॥१॥
 शरणीलाय? शत्रुहणे स्वाहा ॥२॥
 सदेसाय? शत्रुहणे स्वाहा ॥३॥
 इषिराय शत्रुहणे स्वाहा ॥४॥
 अवस्यवे शत्रुहणे स्वाहा ॥५॥
 वायवे शत्रुहणे स्वाहा ॥६॥
 वाताय शत्रुहणे स्वाहा ॥७॥
 समुद्राय शत्रुहणे स्वाहा ॥८॥
 मातरिद्वने शत्रुहणे स्वाहा ॥९॥
 पवमानाय शत्रुहणे स्वाहा ॥१०॥ ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां सप्तमः ऋण्डम् समाप्तः ॥

इत्यथर्वणिकपैपलादयाश्च शाखायाः * * *

श्री ५.११.१-११

८.१

कथा दिव्यायासुराय प्रवामः? कथा पित्रे हरये त्वेचनृम्णः ।
 पृश्नि वरुण दक्षिणां ददावान् पुनर्मघं त्वं मनसा चिकित्से ॥१॥
 न कामेन पुनर्मघो भवामि सं पृच्छे कं पृश्निम् एताम् उपाजे ।
 केन स त्वम् अथर्वन् काव्येन केन जातेनासि जातवेदाः ॥२॥
 सत्यम् अहं गभीरः काव्येन सत्यं जातेनासि जातवेदाः ।
 न मे दासो नार्यो महित्वा व्रतं मीमाय यद् अहं धरिष्ये ॥३॥
 न त्वद् अन्यः कवितरो न वेधा अनु? धीरतरो वरुण स्वधावः ।
 त्वम् अङ्ग विश्वा जन्मानि वेत्थ स चिन् नु त्वज् जनो मायी विभाय ॥४॥
 त्वं ह्य अङ्ग वरुण स्वधावो विश्वा वेत्थ जन्मा ऽश्रद्धानि ते? ।
 किम् एना रजसः परो ऽस्ति किम् अवरेणावरम् अमूर ॥५॥
 यद् एकम् एना रजसः परो ऽस्ति पर एकेन दृडाहं? चिद् अन्यत् ।
 तत् ते विद्वान् वरुणः प्र ब्रवीम्य अधोवचसः पणयो भवन्तु
 नीचैर् दासा उप सर्पन्तु रिप्ता ॥६॥
 त्वं ह्य अङ्ग वरुण ब्रवीषि पुनर्मघेष्व् अवद्यानि भूरि ।
 मो घु पर्णीर् अभ्य एतावतो भून् मा त्वा वोचन् अराधसं जनासः ॥७॥
 मा मा वोचन् अराधसं जनासः पुनस् ते पृश्नि जरितर् ददामि ।
 स्तोत्रं मे [वि]श्वम् आ याहि जनेष्व् अन्तर् देवेषु मानुषेषु विप्र ॥८॥
 या ते स्तोत्राणि बन्धनानि गान् [अन्तर् देवेषु मानुषेषु विप्र] ।
 देहि तन् मह्यं यद् अदत्तम् अस्ति युज्यो नस् सप्तपदस् सखासः ॥९॥
 समा नौ बन्धुर् वरुण समा जा वेद वैतद् वंदे? समा जा ।
 ददामि तुभ्यं यद् अदत्तम् अस्ति [युज्यस् ते सप्तपदस् सखासि] ॥१०॥
 देवो देवाय गुणते वयोधा विप्रो विप्राय स्तुवते सुमेधाः ।
 अजीजनो हि वरुण स्वधावन् अथवाणं पितरं वैश्वदेवम् ।
 तस्मा उवाचुः? कृणुहि प्रशस्तं सखा नो ऽस्ति वरुणश्च बन्धुः
 ॥११॥ ॥का०१॥

८.२

वृषा मे रवो रभसा नि तन्यतुर् उग्रेण तं वचसा बाधे तु ते ।
 अहं तम् अस्म नृभिर् अग्रं रसं ज्योतिषेव तमस् उद् एतु सूर्यः ॥१॥

{ अथाष्टमं लिख्यते ॥ ओं नमो नारायणाय ॥
 ओं नमश्शिवाभगवतै ओं कया दिव अ-
 सुराय प्रवामः * * * हरयस् *

पृश्निर् * * * बां

पृच्छि * पृश्निम् * उपाजेत्

* * * अथर्व...

सत्वस गभीरन् * सत्व * *

म * * * महित्वं व्रतर् * * * हनिष्य

* * * * वेत्थमते न तुज्जनो मां विभाय.

. श्रद्धदनीते

.. अयर्

य...परेकेन * त्वज् *

त त्वे * * * ब्रवीन्

नीचोभासाय * * *

सो खपाण्वद्भ्य वतावनाभूर * * * अराधसं *

आ * * * अराधसं पृश्नि जनभिर्ददाति

...रिप्ता

* * * * यानि

* तं * यदितत्वम् * यथो * पतस् *

* नो * वरुणम् * जाः वद

दजामि * यदितत्वम् *

* * * स्वधावं . विश्वदेवं

..बापे * *

* * * प्रभिर * * * तपसोदयतु *

श्री ५.११.२

शौ ५.१६.१-११

८.४

य एकवृषो ऽसि सृजारसो ऽसि ॥१॥
 यो द्विवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥२॥
 यस् त्रिवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥३॥
 यश् चतुर्वृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥४॥
 यः पञ्चवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥५॥
 यश् षड्वृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥६॥
 यस् सप्तवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥७॥
 यो अष्टवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥८॥
 यो नववृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥९॥
 यो दशवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥१०॥
 यो ऽपोदको ऽसि सृजारसो ऽसि ॥११॥ ॥का०४॥

* वृष्टयो
 * चतुष्टयो ...
 * * *

को ऽसि
 शौ षष्ठेकादशो ऽसि सो ऽपोद-
 शौ ५.१५.१-११

८.५

एका च मे दश चापवकार ओषधे ।
 ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला कर्त् ॥१॥
 द्वे च मे त्रिंशतिश् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला कर्त् ॥२॥
 तिस्रश् च मे त्रिंशच् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला कर्त् ॥३॥
 चतस्रश् च मे चत्वारिंशच् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला कर्त् ॥४॥
 पञ्च च मे पञ्चाशच् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला कर्त् ॥५॥
 षट् च मे षष्टिश् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला कर्त् ॥६॥
 सप्त च मे सप्ततिश् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला कर्त् ॥७॥
 अष्ट च मे अशीतिश् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला कर्त् ॥८॥
 नव च मे नवतिश् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला कर्त् ॥९॥
 दश च मे शतं [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला कर्त् ॥१०॥
 शतं च मे सहस्रं चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला कर्त् ॥११॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

चापवकारोषधे
 यदिचाद दतावरि...

... शच्च

... शच्च

... शिश्च

... तिश्च

... तिश्च

... तिश्च

... शतं च

* * * * * वक्तारोषधे
 यदिचाद भतावरि...

शौ ४.२०.१

८.६

आ पश्यसि प्रति पश्यसि परा पश्यसि पश्यसि ।
 धाम् अन्तरिक्षम् आद् भूमिं तत् सर्वं देवि पश्यसि ॥१॥
 तिस्रो दिवस् तिस्रः पृथिवी[र्] षट् चेमाः प्रविशो महीः ।
 तथाहं सर्वान् यातुं पश्यामि देव्य ओषधे ॥२॥
 सुपर्णस्य दिव्यस्य तस्य ह्रासि कनीनिका ।
 सा भूमिम् आ रोहेर् वह्निं श्रान्ता वधूर् इव ॥३॥
 तावन् मे सहस्राक्षो देवो दक्षिणे हस्त आ दधत् ।
 तेनाहं सर्वं पश्यामि यद् भूतं यच् च भव्यम् ॥४॥
 यथा श्वा चतुरक्षो यथाश्वश्च इयावो ऽर्वताम् ।
 यथाग्निर विश्वतः प्रत्यङ् पृथा त्वम् अस्य ओषधे ॥५॥

.. चेमत् सुदिशो मही
 * सर्वो यातुन * * *

... मर्षं * * *

... इस्ताददत्

* पश्याम्यङ्गत्

* * * यथाश्वा त्वावो *

* * प्रत्यं...

* चतुरक्षस्य(प्रान्ते स्य)न्याश्चतुरक्षा
 .. कर्

शौ ७

कश्यपस्य चतुरक्षस्य? शुन्याश् च चतुरक्ष्याः ।
 वीध्रे सूर्यम् इव सर्पन्तं मा पिशाचं तिरस् करः ॥६॥

शौ ६१.२

शौ ८ । शौ परिपाणाद् यातुधानं

शौ ९

शौ ५

दर्शय मा यातुधानान् दर्शय यातुधान्यः ।
 आपस्त्वृष एव तिष्ठन्तं दर्शय मा किमीदिनम् ॥७॥
 उद् अग्रं परिपाणं यातुधानात् किमीदिनः ।
 तेनाहं सर्वं पश्याम्य उत शूद्रम् उतार्यम् ॥८॥
 यथा सूर्यश्चन्द्रमाश्च विश्वा भूता विपश्यतः ।
 एवा वि पश्यतात् त्वम् अघालुर् मोप गाद् इह ॥९॥
 यो अन्तरिक्षेण पतति भूम्या यश्च चोपसर्पति ।
 दिवं यो मन्यते नाथं तं पिशाचं दशे कुरु ॥१०॥
 आविष् कृणुष्व रूपाणि मात्मानम् अप गृह्थाः ।
 एवा सहस्रचक्षो त्वं प्रति पश्यास्व आयतः ॥११॥ ॥का०१॥

८.७

१ सौक्ष्मे जांस्त्वो दांस्तु मलं पतिष्ठाम उपावर्तां ? ।
 अहीनां सर्वेषां विषम् अरसं कृण्व ओषधे ॥१॥
 अश्वकन्दस्य वाण्डस्य ? पृदाकोर् गोतुशोर् ? उत ।
 श्वित्राणां सर्वेषां विषम् अरसं कृण्व ओषधे ॥२॥
 घांपाकस्य ? गवकस्य गोधापिष्टेर् ? अहेर् उत ।
 असितानाम् एतज् जातम् अरिष्टे [अ]रसं कृधि ॥३॥
 एतज् जातं खजानां तद् उ वभ्रो ऽरसं कृधि ।
 सर्वस्य वभ्रो भेषज्य असीय ? वि[ष]दूषणी ॥४॥
 त्रायमाणा प्र ब्रवीतु सर्वं राक्षो महीनानाम् ।
 तिरश्चिरजैर् असितान् अथोपशयाश्च य ये ॥५॥
 सहस्वान् यातुधानं सासह यातुधान्यस् सहस्वान् सासह ।
 सं ह नाम जग्रम महस्माकं ? पदेनोत्रेण वचसा मम ॥६॥
 १ अन्धार्युश्च हृदयांश्च ? च शपथांश्च च रथं बृहः ।
 समा उत पद्यन्तां सर्वान् अरसी अकः ॥७॥
 १ असितस्य विद्रधस्य हरितो यश्च विद्रधः ।
 १ इमंक्षी विद्रधानां यो सृजां त्वयि ता अजीजनत् ? ॥८॥
 यस् खजानां नीलग्रीवो यस्य खजानां हरिर् उत ।
 कल्माषपुच्छम् ओषधे जम्भयास्व अरुन्धति ॥९॥
 मायं सल अज हिजिष्ठः पितरसात्स द्विषं ? ।
 इमां ह्य असा ओषधिम् आ हराम्य अरुन्धतीम् ॥१०॥
 एतज् जातं पृदाकानाम् अरसं जीवले कृधि ।
 इन्द्रस्य भद्रिका वीरुज् ज्यसीय ? विषदूषणी ॥११॥ ॥का०२॥

८.८

शतम् अर्वाकं प्र स्यन्दन्ते प्र स्यन्दन्ते शतं परः ।
 शतं वृत्रस्य काण्डानि तेभ्य आपो वि धावता ॥१॥
 अन्तरिक्षे पथयिष्णवो नभसः परि जङ्घिरे ।
 आपो हिरण्यवर्णास तास ते भवन्तु शं हृदे ॥२॥
 शं ते सन्तु हृदयाय शं ते हृदयाभ्यः ? ।
 शं ते अक ? क्लोमद्भयश्च शम् उ ते यन्वेष्टेभ्यः ? ॥३॥
 यद् अङ्गैर् अपः पस्वरो यच् छीर्णां यच् च पृथिभिः ।
 आपस तत् सर्वं निष् करन् त्वष्टा रिष्टम् इवानशत् ॥४॥
 सं हृदयेन हृदयम् ओपशेन सम् ओपशः ।
 अद्भिर् मुञ्चापस सितं तार्ष्ण्यो ? [अ]तस्य सम् एतु ते ॥५॥
 आचरन्तीः पर्वतेभ्यो देवीर् देवेभ्यस् परि ।
 आपो यम् अद्य प्रापन् न स रिष्यात् पूरुषः ॥६॥
 शं त आपो हैमवतीथ शम् [उ] ते सन्तुत्याः ।
 शं ते सनिष्यदा आपथ शम् उ ते सन्तु वय्याः ॥७॥

शौ १.१०.११

नीलरद्रोपनिषदि २१

शौ ६.२४.२१

शौ ११.२.१

दर्शये * नां शवय *
 आपस्त्वृ...
 तद्... ०दिन
 ... उतर्वा
 * * चन्द्रमस्या * * ०त
 * * पश्यता ...
 * * * भोमीश्व *
 .. त्वं * * *
 ... अपि रूढता
 ... पश्याम्यायत

... प्रदाकोर् * *

... अ * * *

तिरश्च * ०पश्याश्च * *
 शांसां * सहस्र * सहस्वान् *
 मं हा ...
 ... रथ त्रिहः
 सामा * पथतां * अरसं *
 * विद्रदस्य * वत्स्य विद्रध

य * * य * हरीर *
 कल्माषपुच्छम् * जम्भयास्वरुन्धती

हमा ...

* * प्र ...

... पर
 * * काण्डा(उपरि ण्वा)नि ... धावताः
 * पथयिष्णवो ...
 ... सं *
 * * * हृदयाय ...

* * अप सस्ये ...
 ... करं * * शः
 * हृदेन * ओपसिन ...

... प्रापं * * * पौरुषः
 * तापो ... पूरुषा
 शं * सनिष्यदापः ...

श्री २

शं त आपो धन्वन्याश् शम् उ ते सन्व् अनूण्याः ।
शं ते खनिप्रिमा आपश् शं याः कुम्भेभिद् आभृताः ॥८॥

श्री ३

अनञ्चयः खनमाना विमा गम्भीरे उपसः ।

श्री ४

मिषभ्यो मिषकरा आपो अच्छावदामसि ॥९॥

श्री ५

अपाम् अह् दिव्यानाम् अपां ओतस्यानाम् ।

अपाम् अह् प्रणेजने अम्भा भवत वाजिनः ॥१०॥

ता अपश् शिवा अपो अयश्मकरणीद् अपः ।

यथैव तृप्यते मयस् तास् त आ दत्त भेषजीः ॥११॥ ॥का०१॥

८.९

श्री १९.२२.२१.२३.३०

ब्रह्मज्येष्ठा संभृता वीर्याणि ब्रह्माग्ने ज्येष्ठं दिवम् आ ततान ।

भूतानां ब्रह्म प्रथमो ऽधि जहो तेनाहति ब्रह्मणा स्पर्धितुं कः ॥१॥

ब्रह्मे द्यावापृथिवी ब्रह्मे सप्त सिन्धवः ।

ब्रह्मे सर्व आदित्या ब्रह्म देवा उपासते ॥२॥

ब्रह्म ब्रह्मणो वदति ब्रह्म रात्री नि वसते ।

सावित्रे ? ब्रह्मणो जातं ब्रह्मणाक्षिद् वि रोचते ॥३॥

ब्रह्मौषधयो ऽनु तिष्ठन्ति ब्रह्म वर्षन्तु वृष्टयः ।

ब्रह्मेदं सर्वम् आत्मन्वद् यावत् सूर्यो विपश्यति ॥४॥

ब्रह्म होता ब्रह्म यज्ञो ब्रह्मणा स्वरवो मिताः ।

अध्वर्युर् ब्रह्मणो जातो ब्रह्मणोन्तर्हिते ? इविः ॥५॥

ब्रह्म सुचो घृतवतीद् ब्रह्म ऋषभो भद्ररेता ब्रह्म गावो हविष्कृतः ।

ब्रह्म रथस्य दैवस्य युजे याति स्वरंकृतम् ॥६॥

ब्रह्मणा सादं वनति ब्रह्मणा युज्यते रथः ।

ब्रह्मणा पुरुषो ऽभ्यपानं व्यथते चरन् ॥७॥

ब्रह्मणो जाता ऋषयो ब्रह्मणो राजन्या उत ।

ब्रह्मेदं ब्रह्मणो जातं ब्रह्मणो विष्यन्नम् ? ॥८॥

॥ब्रह्म शूद्रा राजन्यानां ब्रह्मेषाम् उत चिक्षतः ? ।

ब्रह्मेषां भद्रं सादनं ॥ब्रह्मणैषां सभा सदा ? ॥९॥

॥ब्रह्म दासद् ब्रह्म दासाद् ? ब्रह्मे कितवा उत ।

॥स्त्रीपुंसौ ब्रह्मणो जातौ ॥स्त्रियो ब्रह्मोथ वावना ? ॥१०॥

ब्रह्मोद्भूतो निवतो ब्रह्म सर्वतो

वानस्पत्या पर्वता वीरुधो ब्रह्मेदं सर्वम् अन्तरा

उतानाम् ? अन्तरा द्यावापृथिवी उभे ॥११॥

ब्रह्मैवामवद् उत्तरं जातवेदो अदद् वज्रो यातुधानं महाबलम् ।

भवाशर्वो तपुर्षा हेतिम् अस्मै नयशितौ ? वि सृजतां वधाय ॥१२॥ ॥का०४॥

८.१०

श्री ४.१०.७.५

यद् अश्विना ओषधीष्व् आसिकां पुष्करस्त्रजा वीरुधो मधु विभ्रतीनः ? ।

तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अभि पिञ्चामि नायोंः ॥१॥

[यद् अश्विना पुष्पाद् अधि माक्षिकं मधु संभृतम् अत्रे लवणेन मधुमतेन ।

[तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अभि पिञ्चामि नायोंः] ॥२॥

[यद् अश्विना गुग्गुलम् आजने मधु संभृतं यद् अस्मिन् मधुधे मधु ।

[तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अभि पिञ्चामि नायोंः] ॥३॥

यद् अश्विना क्ष ? मधु गोष्व् अश्वेषु यन् मधु ।

सुपयां सिच्यमानायां कीलाले ऽधि यन् मधु ।

तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अभि पिञ्चामि नायोंः ॥४॥

यद् अश्विना गोवर्चसं हिरण्यवर्चसं हस्तिवर्चसम् अश्विना ।

तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अभि पिञ्चामि नायोंः ॥५॥

अभि नन्दम् अभि मोदम् अभि तल्पं कृणोमि ते ।

आ ते भगं वर्तयेताम् अश्विना पुष्करस्त्रजा ॥६॥

सन्तापोथन्वि * * * सन्त न्यप्या

* * * खनिनमापः... आभृता

... गम्भीरेसा

* * * मिषकरापो वत्सावदामसि

* * * मासोदस्यानां

* * * ध्वा ...

तापदिशवापो अवयश्म * *

अथैव दृश्यते * स्वाभ्याव भेषजी

°ज्येष्ठास्.. ततानः

... स्पर्धितुं *

* सर्वदादित्या .

ब्रह्म ओषधयो न...

... छुरो मिता

* * * ब्रह्मणोचरिते *

* घृचो... कृत

* * * देवस्य युज्जे * °कृता

. चरं

* जात .

.. ब्रह्मेमेसे * *

ब्रह्मोभ्यतो...

... अन्वा

भव° उपुषिर्घं ॥ अनूपब्रह्मसूक्तम् ॥१॥

* * * °सिक्त .

तिनाहमस्य * * * नायः

* * * गुग्गुलं .. मधुगो *

तेन

* * * भोजम्...

या * * * वत्तयेताम् * °स्त्रजा

यद् अप्नु ते वर्चस् सुभगे जिह्वायां ते मधूलकम् ।
 अक्ष्यौ नकरणी? तव प्रतीकं मधुमत्तरम् ।
 १ आशितस्य तलाशिव वृक्षेवापतिकः पति? ॥७॥
 त्वं सम् अग्रभीः पुंसश् इयेन इवान्यान् पतत्रिणः ।
 आयि? ते ऽहार्षम् उदकम् अपो भगादिषेचनम्? ॥८॥
 यत् ते वर्चो ऽपक्रान्तं १ मनस्य प्रतिचक्षणः? ।
 पुनस् तद् अदिवना त्वय्य आ धत्तां पुष्करस्रजा ॥९॥
 अभि त्वा वर्चसासृजन् दिव्येन पयसा सह ।
 यथा पतिर्विस्यसो? देवृभ्यो मधुमत्तरा ॥१०॥
 भगं ते मित्रावरुणा भगं देवी सरस्वती ।

भगं ते अदिवनोभा धत्तां पुष्करस्रजा ॥११॥

पति ते राजा वरुणः पति देवो बृहस्पतिः ।
 पति त इन्द्रश् चाग्निश् च पति धाता दधातु ते ॥१२॥ ॥का० ५॥ ॥अनु० २॥

८.११

चतस्रस् ते खल स्रकीः अथो मध्यम् अहं खल ।
 धाराश् चतस्रस् तोष्यामि वेदिं मानुष्यवर्चनीम् ॥१॥
 ऊर्जस्वन्तम् आ रम्भं स्फातिवन्तं पुनीत नः ।
 इन्द्रो बीजस्याभ्यावोढा भग एतु पुरोगवः ॥२॥
 भगस्य हानङ्गाहौ युज्जते राशिवाहनौ ।
 अधः पृथिव्याः कीलालम् इहा वहताम् अश्विना ॥३॥
 अभिहितः परिहितो धानेन विशुः प्रभुः ।
 धर्ता मनुष्याणां जज्ञे देवानाम् आज्यं खलः ॥४॥
 १ सुचा संपत्नी स्त्रीका परिष्कृत ।
 १ कीनाशा सं नो तारो बीजदासाद् धविष्मतिः ॥५॥
 १ इहेन्द्र मुष्टिष्वै सृजस्व पूर्णां विह सौमनसस् ससृष्टयताम्? ।
 होतारो ये च गन्धर्वास् ते हि स्फातिं सम् आवहन् ॥६॥
 अति पश्यो नृचायकयङ्कः? पक्वम् आ भर ।
 ईशाना गन्धर्वा भुवनस्य सं वहन्तु खले स्फातिम् इहासौमतां? ॥७॥
 आ पद्वाद् आ पुरस्ताद् उत्तराद् अधराद् उत ।
 इन्द्राय वसोः ईशानः खले स्फातिं सम् आवहन् ॥८॥
 स्फातिम् इन्द्रः खले बलीम् १ इहोन्म्राणम् उद् पृणत्? ।
 स्फातिं मे विश्वे देवास् स्फातिं सोमो अथो भगः ॥९॥
 स्फातिं मे अस्तु हस्तयोस् स्फातिं यज्ञ मा रारभे ।
 शतहस्तेन मोत् पृण समुद्रस्येव मध्यतः ॥१०॥
 इह मे भूय आ भर यथाहं कामये तथा ।
 यथेयम् अद्य स्फायते यज्ञैव हस्तिनस् सह ॥११॥ ॥का० १॥

८.१२

स्वद्विषं? ता अश्विना सुरे कृणुतां पुष्करस्रजा ।
 याम् असिञ्चन् सौधेन्यना विश्वे देवा मरुद्गणाः ।
 याम् अश्विनासिञ्चतां सा सुरा बहु धावतु ॥१॥
 स्वादोस् स्वादीयसी भव मधोः मधुतरा भव ।
 अथ ऋषेः स्य यवमार्ष्यैवाकृत्यं? सुभगे भव ॥२॥
 अत्रा[ज] जातं वर्षा[ज] जातम् अथो जातं विज्ञस् पति ।
 अथो समुद्राज् जातं तत् सुराधरणं भव ॥३॥
 नाडीनाम् असि जनुषा सा सुराधरणी भव ।
 शाखा हि भद्रस्थासि १ वृक्ष स्वातु विर्कगर्त? ॥४॥

अक्षौ * तवसुतीकं *

* * * भीर ...

... दत्तां ० जाः

* * * छर्वे ...

* * * देव ऋष्यो मनुमत्तरा

... दिवी *

{ * * * दत्तां आदत्तां पुष्करस्रज (ग्राम्णे अगं
 ते मित्वावक्ष्यौ अगं दिवी सरस्वती मगं ते
 अधिनौ देवौ आ दत्तां पुष्करासृजम् । पाठः)

पतिपति ते ...

... दाता दधातु *

... ० विनी

ऊर्जस्वन्तम् ... पुनीदि *

... भोगे पुरोगव

* हनं यंजात राशिनौ

अत्रा १ ... वरुचम् *

... खल

... मम् आवहः

* * * स ...

... आहं

स्फाति ...

* सुप ...

* * * भूया * * * *

* उव स्फायते यज्ञैव *

* असिञ्चं सौधेन्यना ...

* * * मासुना * *

... विदम् *

... सुरादगं *

* आसि ...

सखा * ० सी ...

असुरस् त ऊर्ध्वनभसथ् चकार प्रथमस् स्वरे ।
 १ सुर दासश् चित्वा गृहे सिरश्चान्धस्य चक्रतु? ॥५॥
 २ निष् पुण्यं कशीकाया? निष् धारय सुराम् उत ।
 उद् एहि वाजिनीवति किम् अङ्कतिष् इच्छति ॥६॥
 किम् पतं जन्या आसते ऽगस्तीर् अभिघृण्वः ।
 सुरे देवि परि प्रेहि मादयन्ती जनंजनम् ॥७॥
 अस्या गृह्णामि स्थलेन गाम् अश्वं धान्यं वसु ।
 सा सुरा बहु धावतु ॥८॥
 आचरन्तीः पर्वतेभ्यः खनमाना अनभयः ।
 यासां समुद्रे संस्थानं यासां नास्ति निवेशनम् ।
 तास् ते ददतु बुद्बुदम् इदं कुरु चेमां सुराम् ॥९॥
 यां हृदा कामयामहे तावन्म? भगस् ताम् अदिवना तावन्मावङ्?
 सरस्वती ।
 अयं देवो मयुलषथ? श्वशुराद् अरणं ददत् ॥१०॥
 संस्त्रवणाः परिस्त्रवणा गिरिभ्यस् पर्य आभृताः ।
 मध्ये शतस्य मण्डिष्को? [अ]नङ्गान् इमा मेहतु ॥११॥ ॥का०२॥

८.१३

समुद्राद् ऊर्मिं मधुमी उद् आरद् उपांशुना सम् अमृतत्वम् आनद् ।
 घृतस्य नाम गुह्यं यद् अस्ति जिह्वा देवानाम् अमृतस्य नाभिः ॥१॥
 वयं नाम प्र ब्रवामा घृतस्यास्मिन् यज्ञे धारयामा नमोभिः ।
 उप ब्रह्मा शृणवच्च छस्त्यमानं चतुस्त्रङ्गो ऽवमीद् गौर पतत् ॥२॥
 चत्वारि शृङ्गा त्रयो अस्य पादा द्वे शीर्षे सप्त हस्तासो अस्य ।
 त्रिधा बद्धो वृषभो रोरवीति महो देवो मर्त्यै आ विवेश ॥३॥
 विधा हितं पणिभिर् गुह्यमानं गवि देवासो घृतम् अन्व अविन्दन् ।
 इन्द्र एकं सूर्य एकं जजान वेनाद् एकं स्वधया निष् टतश्चुः ॥४॥
 एता अर्पन्ति हृद्यात् समुद्राच्च छतमजा रिपुणा नावचक्षे ।
 घृतस्य धारा अभि चाकशीमि हिरण्ययो वेतसो मध्ये आसाम् ॥५॥
 सम्यक् अवन्ति सरितो न घेना अन्तर हृदा मनसा सूयमानाः ।
 एते अर्पन्त्य ऊर्मयो घृतस्य मृगा इव क्षिपणोर् ईषमाणाः ॥६॥
 सिन्धोर् इव प्राध्वने शूघनासो वातप्रमियः पतयन्ति यद्वातः ।
 घृतस्य धारा अरुषो न वाजी काष्ठा भिन्दन् ऊर्मिभिः पिन्वमानः ॥७॥
 अभि प्रवन्त समनेव योषाः कल्याण्य[स्] सयमानासो अक्षिम् ।
 घृतस्य धारास् समिधो न सन्त ता जुषाणो हर्यति जातवेदाः ॥८॥
 कन्या इव बहनुम् पतवा उ अञ्ज्य अञ्जाना अभि चाकशीति ।
 यत्र सोमस् स्रुयते यत्र यज्ञो घृतस्य धारा अभि तत् पवन्ते ॥९॥
 अभ्य अर्ष[त] सुष्टुतिं गव्यम् आजिम् अस्मासु भद्रा द्रविणानि धत्त ।
 इमं यज्ञं नयत देवता नो घृतस्य धारा मधुमत् पवन्ते ॥१०॥
 धामन् ते विषवं भुवनम् अधिश्रितम् अन्तस् समुद्रे हृद्य अन्तर आयुषि ।
 अपाम् अनीकात् समिधाद् य आभृतस् तम् अद्याम मधुमन्तं त
 ऊर्मिम् ॥११॥ ॥का०३॥

८.१४

द्वे विरूपे चरत[स्] स्वर्धे अन्यान्या वत्सम् उप धापयेते ।
 हरिर् अन्यस्यां भवति स्वधावान् शुको अन्यस्यां दहरो सुवर्चाः ॥१॥
 दशेमं त्वष्टुर् जनयन्त गर्भम् अतन्द्रासो युवतयो विभुवम् ।
 तिग्मानीकं स्वयशसं जनेषु विरोचमानं परि र्धी नयन्ति ॥२॥
 त्रीणि जाना प्रति भूषन्त्य अस्य समुद्र एकं दिव्य एकम् अप्सु ।
 पूर्वाम् अनु प्र विशं पाथिवानाम् ऋतुं प्रशासद् वि दधाव् अनुष्टु ॥३॥
 क इमं वो निण्यम् आ विकत वत्सो मातुर् जनय[त] स्वधाभिः ।

धाराया **
 * इहि * * * तीव्र *
 * * * जन्यासते * आभिघृण्व

* गृह ..

... य

* * * बुद्बुद ...

०णात् ०श्रुतः

... इम *

* ऊर्मि मधुमा . आनत्

हृदं नामा... नवो(उपरि मो)भिः

* ब्रह्माशृणवश्... गौर *

* शृङ्गस् * * * * दि

* शिक .

. कृतश्चुः

. निपुणा *

... रितसो **

* * * * देवा...

. आ स्त्रु इव क्षिपणोरीषमाणास्

* इव * स् वातः प्रिमयः * यद्वा

* * अर्षो * * * भिमेत्य् *

* वन्ति ...

* * * रसन्ति ...

* * वातमतेतवा उ अन्य जाना **

* * * * आजम् .

... पवन्ते

* * * * श्रुतम् ..

* * समिधाद् यावत्सु तपश्यामि * कुरु

* रूप ...

* * * स्वधावां...

* त्वष्टुर्... विभुत

* स्त्रु... र्धी *

* जानाद् ...

... कश्चुर् * * * *

.. विकेतु * मातुर्...

॥ ४.५८.१-११ ॥ का ४०.७

॥ ८.१५.१-११ ॥

[वह्नीनां गर्भो अपसाम् उपस्थान् महान् कविर् निश् चर]ति स्व-
धावान् ॥४॥

आविष्टो वर्धते चारुः आसु जिह्वानाम् ऊर्ध्व[स] स्वयश्चा उपस्थे ।
उभे त्वष्टुर् विभ्यतुर् जायमा[न]ात् प्रतीची सिंहे प्रति जोषयेते ॥५॥
उभे भद्रे जोषयेते न भेने गावो न वाभ्रा उप तस्थुर् पवैः ।
स दक्षणां दक्षपतिर् बभूवाञ्जन्ति यं दक्षिणतो हविर्भिः ॥६॥
उद् यंयमी[ति] सवितेव बाहू उभे सिचौ यतते भीम ऋजन् ।
उच्चं लुकम् अत्कम् अजते सिम् अस्मान् नवा मातृभ्यो वसना जहाति ॥७॥
त्वेषं रूपं कृणुते उत्तरं यत् संपृञ्चानस् सद्ने गोभिर् अङ्घ्रिः ।
कविर् बुध्नं परि मर्मुज्यते धीस् सा देवताता समितिर् बभूव ॥८॥
उरु ते जयः परं एतु बुध्नं विरोचमानं महिषस्य धाम ।
विश्वेभिर् अन्नं स्वयशो[भि]र् इन्द्रोऽदधेभिः पायुभिः पात्व अस्मान् ॥९॥
धन्वन् स्रोतः कृणुते गालुम् ऊर्मि शुक्रैर् ऊर्मिभिर् अभि नक्षति क्षाम् ।
विश्वे सनानि जठरेषु धत्ते एतर् नवासु चरति प्रसृज ॥१०॥
एवा नो अग्रे समिधा शृणानो रेवत् पावक भ्रवसा वि भाहि ।
तन् नो मित्रो वरुणो मामहन्ताम् अदितिस् सिन्धुः पृथिवी उत द्यौः ॥११॥
॥का०॥

८.१५

यो जामदग्न्य इह कौशिक आत्रेय उत काश्यपो यः ।
भारद्वाजा गौतमा ये वासिष्ठास् तेभ्यः प्र ब्रूम इह किल्बिषाणि ॥१॥
आगस्त्यो यः काण्वः कुत्सापञ्चवणा विश्वरूपा गार्गा मुद्रला अयस्काः ।
शौनकास् संकृतयो ब्राह्मणा ये न दुग्धास् तेभ्यः प्र ब्रूम इह कि-
ल्विषाणि ॥२॥

यो नो ऽतिष्ठद् ब्राह्मणो नाधमानेनान्येन? तप्त उत धैर्येण ।
विश्वे देवा उपदृष्टारो ऽत्र तस्मिन् इषं सं ऽनयां किल्बिष्यः ॥३॥
यारोपयन् किल्बिषे ब्राह्मणस्याथा निजीनांसि? बहुधा दुष्कृतानि ।
अनुतिष्ठन् प्रोक्तात्मा तु तन् नि धत्ते तस्मै तद् देवा उत वेशयन्ति ॥४॥
नास्तीयान् न पिबेत् न शयीत न निशीत जायाम् ।
नोत पुत्रं ब्रह्मकिल्बिषे ऽप्रोकोदेव तिष्ठेस्वरितस्य पन्थाः ॥५॥
शतचिन्तो माध्यामा ये महर्षयः क्षुद्रसूकानाम् उत या प्रजेह ।
ऋषीणां यानि जनिमानि विश्व तेभ्यः प्र ब्रूम इह किल्बिषाणि ॥६॥
सोदर्याणां पञ्चदशानां शतानां त्रयस्त्रिंशद् उत शिष्यन्तु देवाः ।
एकस्मिन् विद्वे सर्वे ऽरुण्यं त्वद्? ब्राह्मणकिल्बिषम् अन्व अविन्दन् ॥७॥
तस्मै तद् दुष्टादीदं नायद्? यो नो ऽतिष्ठद् यो नो जातो ऽस्मिन् ।
ब्राह्मणस्य किल्बिषं नाथितस्य सोदर्यताम् इच्छतो ब्राह्मणेषु ॥८॥
उत्तिष्ठद् ब्राह्मणास् सं विदध्वं जीतं याचामि पुनर् एतु सर्वम् ।
इन्द्राग्नी विश्वे देवास् ते मे जितं पुनर् आ वर्धयन्तु ॥९॥
स दीर्घम् आयुषं कृणोति सुप्रजायै जिपीषति ।
यो ब्राह्मणस्य ब्राह्मणो हुतो ब्रतु? किल्बिषे ॥१०॥
नास्य प्रजां शर्वो हन्ति न रुद्रो नाशानिः ।
यो ब्राह्मणस्य ब्राह्मणस् सत्यं वदति किल्बिषे ॥११॥
त्वं सोमपीथो जुगुथे नृचक्षा प्रावमिस् सह ।
यो ब्राह्मणस्यास्तं हृदस् सूर्य इवापातुपत् तमः ॥१२॥
य उन्थाय किल्बिषे ब्राह्मणस्यान्नम् ऐच्छन् अवायते ।
उतैनं द्यावापृथिवी सं तप्ताम् अथैत्वं ऋतस्य पन्थाम् ॥१३॥ ॥का०॥
॥अनु०॥

८.१६

नव च या नवतिश् च रुद्रा वक्षणा अनु ।

...विह्वानाम् * स्वयशम् *
* * विभ्यन्तर् * ०वी * * जोषयेते
...वाभ्रा * * पवै
* दक्षिणां * बभूवाञ्जन्ति ...
उभं ... सम यतते * रुजन्
* * अत्यदुष्टम् * समस्ता * * नसना *
...सदनं * *
* * अन्धं * सद्युज्यते ... सविष्टर् *
* * * एतेषु वज्र * मरिषस्य *

धन्वं * कृणोते गालुम् ...
...पुनर् * * *
एव * * ०व शृणानो * पावकस् ...

* * यं वसिष्ठस् ...
अगस्त्य * * गार्गा * *
...दुग्धास् तथा : * * * *

* * तिष्ठद् ..

०यं ...
०हं * * तं ...
०वा * पिबेव * शैत * निषेयु *

* * * विषम् ...

...अन्निर्दं
...जाता *

...याचमि * * *

...०प्रजाये विगिद्रुति

...०नि
यो ब्राह्मणस्य ब्राह्मणास्तस्मै वदति किल्बिषे
...चक्षुः * *
* * ब्राह्मणस्यास्तं * सूर्यवापातुपत् * *
...ब्राह्मणस्यान्नमेच्छं नवायते
* * * ततामपैवकृत्य *

...वक्षणां

श्री ३

श्री ०

श्री २

श्री १

श्री १

श्री २ ३ ३.५.१

इतस् तास् सर्वा नश्यन्त्य् अनुत्ता* प्रथञ्चो मयः? ॥१॥
 सप्त च यास् सप्ततिश् चारुढा वक्षणा अनु ।
 इतस् तास् सर्वा नश्यन्त्य् अनुत्ता* प्रथञ्चो मयः? ॥२॥
 पञ्च च या* पञ्चाशच्च चारुढा वक्षणा अनु ।
 इतस् तास् सर्वा नश्यन्त्य् अनुत्ता* प्रथञ्चो मयः? ॥३॥
 ऊरुभ्यां ते [अ]ष्टीवद्भयां पाणिभ्यां भंससः ।
 स्त्रिया ऽजराैव पुत्थगीत? प्र सृणीमसि ॥४॥
 अनसृताम् अहनेषु पृष्णां पापीयां शमिद्वतीम्? ।
 ताम् एतां दस्यूनां दासीं प्र दहेत् शुकाकणि? ॥५॥
 प्र पताति सुकहालि शुके* कुकीतको यथा ।
 स्वके ते त्रिपुं पुक्षामि सा न शिष्यसि पुत्थगी? ॥६॥
 यदास्यास् सुके दहेद् यदा मूर्धानम् अग्निना ।
 ताम् एतां दस्यूनां दासीं ऽप्रथगेन लयिष्यते? ॥७॥
 संवत्सरम् अजरो सुरेभ्य* ऽपते किमीत्? ।
 यत्र क्षेत्रस्य दुर्गन्धि तत् त एतन् न्यञ्जनम् ॥८॥
 नैतत् तव मातृणं स्थां न त एतन् न्यञ्जनम् ।
 अस्माकम् एतद् वीरेभ्यो देवै* प्रजननं कृतम् ॥९॥
 गिरोते ऽसि पूतम् उदकं हिमवत्सु तत्रोप प्रस्कृद्य
 ऽरुतु प्रजामि यूथेग पुत्थगी? ॥१०॥
 स त्वं गोभिर् अश्वै* प्रजया प्रजननं भव ।
 यो मा तत्र प्राह्वीद् यत्र जीवन्तु भद्रया ॥११॥ ॥का१॥

८.१७

मित्र* पृथिव्योद् अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
 ताम् आ विशत तां प्र विशत सा व[श] शर्म च वर्म च यच्छतु ॥१॥
 वायुर् अन्तरिक्षेणोद् [अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
 [ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥२॥
 सूर्यो दिवोद् [अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
 [ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥३॥
 चन्द्रमा नक्षत्रैर् उद् [अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
 [ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥४॥
 सोम ओषधीभिर् उद् [अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
 [ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥५॥
 यज्ञो दक्षिणाभिर् उद् [अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
 [ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥६॥
 समुद्रो नदीभिर् उद् [अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
 [ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥७॥
 ब्रह्म ब्रह्मचारिभिर् उद् [अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
 [ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥८॥
 इन्द्रो वीर्येणोद् अक्रामत् तां [पुरं प्र णयामि वः ।
 [ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥९॥
 देवा अमृतेनोद् अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
 ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु ॥१०॥
 प्रजापति* प्रजाभिर् उद् अक्रामत् तां पुरं प्र णयामि वः ।
 ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु
 ॥११॥ ॥का२॥

८.१८

संय्यजन्त* प्रकृषन्तो यद् वो देवा उपोचिरे ।
 इतम् पथ्यस् सत्याम् आशिम् इन्द्र खल्वान् समृद्धयः? ॥१॥

यदस्तम् * गिरिवन्त्य् * * *
 * ज यस् * * वक्षणा
 यदस्तस् * गिरिवत्यानुत्ताः * *
 * ज(उपरि न्या) वा पञ्चशस् * वक्षणा
 यदस् तासु सर्वं ..
 * द्वे ... भंसमः

* * तस्यूनां दसी * दहतस् *

* * दहेभ्यदा(प्रान्ते यदा) ..

* * एता तस्यूना ..

...उद् तेत *

* * * * * तेत *

* * * प्राह्वीपी .. भद्रयः

. व

* * विशत् * * विशतु आ ..

* अन्तरन्तरिक्षेणोत् ...

* दिवश् ...

* * उ

* ओषधीभूत्

* दक्षिणाभूत्

* नदीभूत्

* ब्रह्मचारिभूत्

देवाभूते* अक्रामन् ... व

ते मा विशन्तु ते मा प्र विशन्तु ते * चर्म * * *

... व

[वश्छतु]

* * विशन्तु ता * विशन्तु ..

संय्यजन्त* न्त ...

* स्वा *

श्री १९.१९.१-११

श्री ८.१२.६३

श्री २०.५

श्री ८.११.९२

अनङ्गादस् सत्यावानस् सीरं कृणोतु मे वचः ।
 अत्राहीतद्? वि जायते तत् पर्जन्यो ऽभि वीवृषत् ॥२॥
 दिव्या आपो वै शाकरीरु अतु [र]मन्तु गह्वरे ।
 ऊर्जस्वती[र] घृतवती× पयस्वतीरु दशे भवथ मा गुहा ॥३॥
 उद् एहि वाजिनीवति पूर्णपात्रा त्विषीमती ।
 दुहाना पोषं रक्षता? कामम् एषां सम् आ पृणः ॥४॥
 अहिंसिता फलवती शतवल्शा वि रोहतु ।
 इमे सहस्रभोगम् अस्या इन्द्र उपावतु ॥५॥
 अश्विना फलं कल्पयेताम् उपावतु बृहस्पतिः ।
 यथासद् बहुधान्यम् अयक्ष्मं बहुपुरुषम् ॥६॥
 यद् वो देवा उपोचिर इह भूयस् स्याद् इति ।
 इह ताम् उत् पृणां वयं देवीम् उप ह्वयामहे ॥७॥
 इदं व उत् पृणाद् इति स्फातिं व उत् पृणाद् इति ।
 राशिं मे वर्धयाद् इति ऽस्फातिकारो बहुकारस् स्फिरस्फोटाय मा-
 क्षिकः? ॥८॥
 अस्मिन् धामन् न्युप्यते यवो व्रीहिर् अथो तिलः ।
 तस्य गृहीत यत् कृतं परिक्षाय? चतुश्शतम् ॥९॥
 शर्कार्येवन्नयावश्चक्रेवृत्? किं च यद् वृषे ।
 तद् वै स्फातिर् उपायती सर्वम् पवातिरिच्यसि? ॥१०॥
 सद्मन् जने परा जहि सहस्रपोषमन्दये ।
 वही न ओषधे भव समुद्रस्येव संस्रवः ॥११॥ ॥का°३॥

८.१९

आज्याद् अजस् सम् अभवद् देशेभ्य ओदनाय ।
 येनातिपश्यन् बृहस्पतिस् स वै पञ्चौदनो ऽभवत् ॥१॥
 चतुध्रियतां? सम् अभव ओदनस् त्वं बृहस्पते ।
 अज [आ]ज्याज् जातस् स एषां पञ्चमो भव ॥२॥
 धूमेन दिवम् आप्नोत्य् अन्तरिक्षम् अयोष्मणा ।
 दिश आप्नोतु चक्षुषा अज× पञ्चौदनस् सवः ॥३॥
 यत् ते माता यत् ते पिता भ्रातरो यच्च च ते स्वसा ।
 अजं पञ्चौदनं पक्त्वा सर्वे तम् उप जीवत ॥४॥
 ये ते पूर्वे परागता अपरे पितर्यश्च ये ।
 तेभ्यो घृतस्य कुल्यैतु शतधारा व्युन्दती ॥५॥
 ये सर्वदा ददति ये वारं चरन्त्य ओदनम् ।
 ते वै यमस्य राज्याद् उत्तरे लोक आसते ॥६॥
 नातिराव आप्नोतु नैनम् आप्नोत्य् उक्थ्यः ।
 नाग्निष्टोम आप्नोत्य् अजं पञ्चौदनं सवम् ॥७॥
 दशरात्रेण सम्यतो द्वादशाहेन कल्पते ।
 दीर्घमात्रेण सम्यतो [अ]जं पञ्चौदनस् सवः ॥८॥
 य[द्] एषां बहिर्ह्यं सर्वं यन् नष्टं यच्च च संयतम् ।
 यच्च च तेनोपायति स एषां पञ्चमो भव ॥९॥
 या पूर्वं पतिं विन्त्वा यथान्यं विन्दते ऽपरम् ।
 पञ्चौदनं च ताव् अजं पचतो न व्य् अञ्चतः ॥१०॥
 समानलोको भवति पुनर्भुवापर× पतिः ।
 अजं च पञ्चौदनं दक्षिणाज्योतिषं ददत् ॥११॥ ॥का°४॥

८.२०

सूर्या मा वर्चसोक्षतूक्षताम् अश्विनोभा ।
 आवित्य ऊर्ध्व उत्तरन् असौ मा वर्चसोक्षतु ॥१॥
 वर्चसा मां पितुर्? अग्निर् वर्चसा मा बृहस्पतिः ।

...शृणोतु * *
 ..नोवृषत्
 दिव्यापो व शक् ...

* पूष...
 अहिंसाता * °वल्श ..
 * °भोगास्या * *
 * फाले...
 . °पौषं
 * * * उपोक्षिर ...

* * * * स्फातिकारो °कार °स्फोटाय म°
 अस्मि भां तु° .

सह. सहस्र°
 * नोषधी °व

.. पञ्चौदनो *

* * * अन्तरि° अषो°
 दिश आप्नोतु * * पञ्चमोदनस्ववः
 ...मे स्वा
 * पञ्चौदनं .. जीवित
 यत् * * परागतापरे...
 * * कुल्लीतु °धारां विचृती
 * * ददत्येवार * *
 ...लोकासते
 °रात्रामोतु ..
 °ष्टोमाभोत्य् ..

..सयतं
 * * स्ते° य * * *
 .. दिव्या यथान्नं * *
 * * * अत * * * आचतः
 * * पुनर्भवा° *
 ...दक्षिण्य° *

* * वर्चसोक्षतूक्षताम् *
 * * उत्तरं ...

श्री १८.३ ७२

श्री ९.५.२७

°शौ ददातो न वि योषतः

श्री २८

सुरायास् सिच्यमानायाः कीलालो वर्चसा येन ।
 तेन माम् अभिनोभा उक्षतां पुष्करञ्जजा ॥२॥
 वर्चस्वन् मे सुखम् अस्तु रोचमानं विधासहि ।
 यो मा हिरण्यवर्चसं कृणोमि पश्यतां प्रियम् ॥३॥
 मधोर् अहं मधुतरो मधुमान् मधुमत्तरः ।
 माम् अनु प्र विशतु वर्चं ऋषभो वाशिताम् इव ॥४॥
 ऽयदमांजनमानमवर्चस्वसा कनिकदं ? ।
 अथा कनिकदच् चराणि वर्चसा च भगेन च ॥५॥
 वर्चसाग्निः मा ददाति वर्चसा ददाति सूर्यः ।
 यावद् वचो गोर् हिरण्यस्य तावन् मे वचो भूयात् ॥६॥
 यावत् त्वं देव सूर्योद्यन् अभ्यवपश्यसि ।
 तावन् मा वर्चसाभ्य अवपश्य ॥७॥
 पूर्णो भगस्याहं भूत्वा तक्षन् वर्चसो रथम् ।
 स मा वहतु सर्वदायुष्मन्तं सुवर्चसम् ॥८॥
 भगेनाहं परिहितो वर्चसा द्रविणेन च ।
 यथा चराणि सर्वदा रोचमानो विभावसुः ॥९॥
 एवा मा भग आगमद् एवा मा वर्च आगमत् ।
 एवा मा तेज आगमद् एवा मा यश आगमत् ॥१०॥
 हिरण्ययेन चक्रेण भगस्यापिहितो गृहः ।
 तं युज्यापि ? ब्रह्मणा तस्य मे दत्ताम् अभिना दत्तां मे पुष्करञ्जजा ॥११॥
 ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

इत्यथर्ववेदे पैप्पलादशाखायाम् अष्टम् काण्डस् समाप्तः ॥

.. कीलाल वर्चसेनसा

वर्चस्वान्...

.. ता *

... मा *

** * विशन्तु .. वाधि *

यथा कनिकदस्.

** * दधति वर्चसो वदति *

** * गोक्षिहिरण्यस्...

...अभैव

पणो ** * उक्ष ..

.. नं *

यवा * भगागमद् * * वर्चगमत्

** * तेजागमद् * * यशागमत्

हिरण्येन * पिह्यतो *

.. दत्तम् * दत्तं * जः

इत्यथर्वेणिक पै०

श्री ५.२७.१-१२, का १८.१७
 [मै २.१२.६ तै ४.१.८ इत्यादि]

९.१

ऊर्वा अस्य समिधो भवन्त्य ऊर्वा शुक्रा शोचोष्य अग्नेः ।

सुमत्तमा सुप्रतीकस्य सूनोः ॥१॥

तन्नूनपाद् असुरो विम्बवेदा देवो देवेषु देवः ।

पथो ऽयुक्तः मध्वा घृतेन मध्वा यज्ञं नक्षति प्रीणानः ॥२॥

नराशंसो ऽग्निस् सुकृद् देवस् सविता विम्बवारः ।

अच्छायम् एति शवसा घृतेन ॥३॥

इडे वह्निं नमसाग्निं सुचो ऽध्वरेषु प्रयत्सु ।

सुवे ? यक्षद् अस्य महिमानम् अग्नेः ॥४॥

स्व नमिन्द्र सुप्रयुत्सु ? ।

वसुथ चेतिष्ठो वसुधातमश् च ॥५॥

द्वारो देवीर् अन्व अस्य विम्बेद् वता दवन्ते ऽग्नेः ।

उरुव्यचसा धाम्ना पत्यमाताः ॥६॥

ते [अ]स्य वृषाणो ? दिव्या न योना उपसानका ।

इमं यज्ञम् अवताम् अध्वरं नः ॥७॥

दैवा होतार इमम् अध्वरं नो अग्नेर् जिह्याभि गृणीतम् ।

कृणुतं नस् त्विष्टम् ॥८॥

तिष्ठो देवीर् बहिर् एदं सवन्स् इडा सरस्वती महाभारती गृणानाः ॥९॥

तन् नस् तुरीपम् अद्भुतं पुरुषु त्वष्टा सुवीर्यम् ।

रायस् पोषं वि ष्यतु नाभिम् अस्मे ॥१०॥

{ नवमं आरम्भः कृताः । ओ नमो नाराय-
 णाय । ओ नमदशारिकाभगवत्यै ओ नम-
 स्तरस्वत्यैः ॥ ओ ऊर्वा ... शुचीव्य *

द्व ..

०पादम्मसुरो विम्बवेदाः ..

नराशंससुशब्द * * *

** * नमसाग्निं प्रयत्सु

* क्षतस्य * अग्ने

** * अन्व ..

०व्यचस्व * पच्य

.. जिह्वेभि गृणीतः

कृणुता न *

.. ना

तं ...

* * विश्वत नाभिस्समे

वनस्पते ऽव सृजा रराणस् सुमना देवेभ्यः ।
अग्निर् इव्यं शमिता सृद्याति ॥११॥
अग्ने स्वाहा कृणुहि जातवेद इन्द्राय भागम् ।
विश्वे देवा हविर् इदं जुषन्ताम् ॥१२॥ ॥का०१॥

९.२

यजूर्षि यज्ञे समिधस् स्वाहाग्निः प्रविद्वान् इह वो युनक्तु ॥१॥
युनक्तु देवस् सविता प्रजानन् अस्मिन् यज्ञे सवुजस्र स्वाहा ॥२॥
इन्द्र उक्थामदानि यज्ञे अस्मिन् प्रविद्वान् युनक्तु सयुजस् स्वाहा ॥३॥
छन्दांसि यज्ञे मरुतस् स्वाहा मातेव पुत्रं पिपृतेह युकाः ॥४॥
प्रैषा निविद् आयिषो यजूर्षि शिष्टाः पत्नीभिर् वहतेह युकाः ॥५॥
एयम् अगन् बर्हिषा प्रोक्षणीभिर् यज्ञं तन्वानादितिस् स्वाहा ॥६॥
विष्णुर् युनक्तु बहुधा तपांस्य अस्मिन् यज्ञे सयुजस् स्वाहा ॥७॥
त्वष्टा युनक्तु बहुधा विरूपा अस्मिन् यज्ञे सयुजस् स्वाहा ॥८॥
इन्द्रो युनक्तु बहुधा वीर्याण्य अस्मिन् यज्ञे सयुजस् स्वाहा ॥९॥
सोमो युनक्तु बहुधा पर्यांस्य अस्मिन् यज्ञे सयुजस् स्वाहा ॥१०॥
भगो युनक्तु आशिषो न्व अस्मा अस्मिन् यज्ञे सयुजस्र स्वाहा ॥११॥
अश्विना ब्रह्मणेतम् अर्वाण्य वषट्कारेण यज्ञं वर्धयन्तौ ।
बृहस्पते ब्रह्मणेभ्य अर्वाङ् यज्ञो अयं स्वर इदं यजमानाय धेहि स्वाहा ॥१२॥ ॥का०२॥

९.३

आपः पुनन्तु वरुणः पुनात् अयं च यः पवते विश्वदानीम् ।
यज्ञो भगो अधिवक्ताधिवकाग्निश् च नः पावयेतां सूर्यश् च ॥१॥
दशशीर्षो दशजिह्वा आ रमे वीरुघो भिषक् ।
मा ते रिचन् खनिता यस्मै च त्वा खनामसि ॥२॥
दशरात्रेण किलासस्य वीरुघा वेद भेषजम् ।
यतस् तद् अश्वियाब्धनं किलासं नाशयामसि ॥३॥
अप्स्व अन्या वि रोहति धन्वन् अन्यधि तिष्ठति ।
किलासम् अन्या नीनशद् वर्चसान्या सम् अज्जतु ॥४॥
आज्येन घृतेन जुहोमि किलासभेषजम् ।
वीरुधाम् अग्नेस् संकाशे किलासं नातु विघते ॥५॥
पिशाङ्गं रूपे भवति कल्पापम् उत संदशि ।
किलास नश्येतः परः प्र त्वा घक्षामि वीरुघा ॥६॥
यानि पृथग्य उत्पतन्ति नक्षत्राणीव संदशे ।
किलासं सर्वं नाशयन् नो भीवाद्येमः वीरुघा ॥७॥
यदि वा पुरुषेयिताः किलासं पर्याजयन् ।
नमो नमस्यामो देवान् प्रत्यक् कर्तारम् ऋच्छतु ॥८॥
शीर्णस् ते स्कन्धेभ्यो ललाटात् परि कर्णयोः ।
ओषध्या वर्षजूतया किलासं नाशयामि ते ।
शस्ता वर्णा इत्य् अनरातिस् सद्दौषधिः ॥९॥
ग्रीवाभ्यस् त उष्णिहाभ्यः क्रीकाभ्यो अनूक्यात् ।
[ओषध्या वर्षजूतया किलासं नाशयामि ते ।
[शस्ता वर्णा इत्य् अनरातिस् सद्दौषधिः ॥१०॥
असाभ्यां ते दोभ्यां बाहुभ्यां परि हस्तयोः ।
[ओषध्या वर्षजूतया किलासं नाशयामि ते ।
[शस्ता वर्णा इत्य् अनरातिस् सद्दौषधिः ॥११॥
पृष्ठिभ्यस्ते पार्श्वाभ्यां श्रोणिभ्यां परि भंससः ।
[ओषध्या वर्षजूतया किलासं नाशयामि ते ।
[शस्ता वर्णा इत्य् अनरातिस् सद्दौषधिः ॥१२॥

.. सृद्यति

यजूर्षि * * स्वाहाग्नेः ...

* * * नन् वस्मिन् ...

* युक्था * ... प्रनक्तु * *

* यष * ... पिपृतेह युकाः

* नविदायिषो ... बातेहि युका

येम् अगं * प्रोक्षणेभिर् ...

* * * उपास्मिन् * * *

... विरूपास्मिन्

* * * न्व अस्मास्मिन् ...

... वर्धयन्तौ स्वाहा

* * * ब्राह्मणोषध्यान् यज्ञं वर्धं स्वरितं * * *

* * * वन्ताभिश्च * * * सूर्यस्य

* विह्वारमे वीरुको *

* * * रिचं खनितास्मै * * *

* किलमस्य ...

* पुर् * ... नाशयामि ते

.. धर्त्तन् * *

* * * नीनीनश्व...

वीरुधाम् ...

* रूपय * कल्माषम् ...

.. दक्षामि *

... इधि

* * * नाशयं ...

* * * ताए किलासं * *

* * * नेन्मो ...

... सहोषधी

* ता ...

... भंससे

पै ८.७.६^{१,२}

ऊरुभ्यां ते [अ]ष्टीवद्भ्यां पार्ष्णिभ्यां प्रपदाभ्याम् ।
ओषध्या वर्षजूतया किलासं नाशयामि ते ।
शस्ता वर्णा इत्य् अनुरोतिस्? सहोषधिः ॥१३॥ ॥का^१३॥

९.४

सहैव वो हृदयानि सह विज्ञानम् अस्तु वः ।
सहेन्द्रो वृत्रहा कर्त्तु सह देवो बृहस्पतिः ॥१॥
समानम् अस्तु वो हृदयं समानम् उत वो मनः ।
समानम् अग्निर् वो देवः ॥२॥
समानं? राष्ट्रम् उपाध्वं सं जानीध्वं सहृदयाः ।
सर्वे संमनम्? अस्तु वः ॥३॥
नष्टो वो मन्युर् जीर्णं ऋष्यात् सह जीवाथ भद्रया ।
यथा पुत्रं प्रवावदं पितृभ्यां वदतु प्रियम् ॥४॥
सहैव वो धान्यानि समानां पशवश् च वः ।
सह पृथिव्यां वीरुधस् सह वस् सन्त् ओषधीः ॥५॥
सह वीक्षा सह यज्ञो विवाहो वस् सहमतिः ।
सह प्रफर्वा नृत्यन्ति सह वस् स्त्रिय [आ]सताम् ॥६॥
सहैव वो वीर्याणि सत्यानि रन्धयाध्वै ।
सह पतत्रिणीम् इधुम् अन्यस्मै हेतिम् अस्त्यत ॥७॥
सं वाशयामि सुमतिं मधुना वाचमां रिरषम्? ।
युष्माकम् अन्ये शृण्वन्तुदितं संगथे जने ॥८॥
युष्मान् अमित्रा वृणुतां युष्मान् प्रतिजना उत ।
युष्मे ज्ञातित्वं प्रेष्टव्यं? अमृतं मर्त्याय च ॥९॥
सं समिधस् समाकरं? सह यूथा गवाम् इव ।
समानम् अस्तु वो मनो ज्येष्ठं विज्ञानम् अन्वतः? ॥१०॥
यद् ईं यद् एषां हृदयं तद् एषां हृदये भवत् ।
अथो यद् एषां हृदं तद् एषां हृदि श्रितम् ॥११॥
समानम् अस्तु वो मनश् श्रेष्ठं विज्ञानम् अन्वतः? ।
यद् ईं यद् एषां मन एषां यानि मनसि च ।
मद्रथश्च पन्द्र तच्च वृणु रथे पादाव् इवाहितौ ॥१२॥ ॥का^१५॥

९.५

सहस्रबाहुः पुरुषस् सहस्राक्षस् सहस्रपात् ।
स भूमिं विश्वतो वृत्वात्य् अतिष्ठद् दशङ्गुलम् ॥१॥
त्रिमिः पद्भिर् धाम् अरोहत् पादो ऽस्येहाभवत् पुनः ।
तथा व्य् अकामद् विश्वङ्कु अशानानशने [अनु] ॥२॥
तावन्तो [अ]स्य महिमानस् ततो ज्यायांश् च पुरुषः ।
पादो ऽस्य विश्वा भूतानि त्रिपाद् अस्यामृतं दिवि ॥३॥
पुरुष पवेदं सर्वं यद् भूतं यच्च च भव्यम् ।
उतामृतत्वस्येश्वरो यद् अन्येनाभवत् सह ॥४॥
यत् पुरुषं व्यदधुः कतिधा व्यकल्पयन् ।
मुखं किम् अस्य किं बाहू किम् ऊरू पादाव् उच्येते ॥५॥
ब्राह्मणो ऽस्य मुखम् आसीद् बाहू राजन्यो ऽभवत् ।
मध्यं तद् अस्य यद् वैश्यं पदभ्यां शूद्रो अजायत ॥६॥
विराद् अग्रे सम् अभवद् विराजो अग्निं पुरुषः ।
स जातो अत्य् अरिच्यत पश्चाद् भूमिम् अथो पुरः ॥७॥
यत् पुरुषेण हविषा देवा यज्ञम् अतन्वत ।
वसन्तो अस्यासीद् आज्यं ग्रीष्म इध्मश्च शरद् ध्रुविः ॥८॥
तं यज्ञं प्राकृषा प्रोक्षन् पुरुषं जातम् अग्रशः ।
तेन देवा अयजन्त साध्या वसवश् च ये ॥९॥
तस्माद् अश्वा अजायन्त ये च के चोभयादतः ।

ऊरुभ्यां द्वे प्रापदाभ्यां
ओषधा . नाशयामि ते
०^१वधि

सेन्द्रो

. रो * (प्रान्ते समाना हृदयं मनः पाठः)

सा . सहहृदयात्

. अस्त व

भद्रयः

* * प्रवावद

सहामतिः

.. व * *

. सत्यानि *

सा ..

* वशयामि .

* * वृणुता निष्मान * *

युष्मै ..

* * * सा .

* इ .

.. श्रुतं

* इ ..

मभियग्न...

... क्षाम् *

.. पाद * *

* * क्रामद् विश्वं अशानाशयन्

. पुरुषः

पाद .

... सहः

... व्यमकल्पयन्

* * * आसीत ...

* * अस्तु ...

* आग्ने * अमरद् * * पौरुषात्

* * अभ्यु ... पुरा

.. इध्माश्च * *

* * इध्मात् प्रोक्षं ... अग्रमः

शौ १९.६.१-६, ९-१६ क १०.
[१०.१ इत्यादि]

गावो ह जह्निरे तस्मात् तस्माज् जाता अजावयः ॥१०॥
 तस्माद् यक्षात् सर्वदुत ऋचस् सामानि जह्निरे ।
 छन्दोसि जह्निरे तस्माद् यजुस् तस्माद् अजायत ॥११॥
 तस्माद् यक्षात् सर्वदुतस् संभृतं पृषदाज्यम् ।
 पशून् तांशु चक्रिरे वायव्यान् आरण्यान् ग्राम्यांश्च ये ॥१२॥
 सप्तास्यासन् परिधयस् त्रिंशत् सप्त समिधः कृताः ।
 देवा यद् यक्षं तन्वाना अवधन् पुरुषं पशुम् ॥१३॥
 मूर्ध्ना देवस्य बृहतो अंशवस् सप्त सप्ततिः ।
 राक्षस् सोमस्याजायन्त जातस्य पुरुषाद् अधि ॥१४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

१.६

इमां खनाम्य ओषधिम् अदष्टदहनीम् अहम् ।
 अश्वस्यावो ददाति त्वा वैरूपो वाजिनीवति? ॥१॥
 नादष्टा वो जिह्वास् सन्ति न दन्ता हन्वोर् अधि ।
 नापि मध्यम्य? शिरस् ते यूयं किं करिष्यथ ॥२॥
 इन्द्रामित्रा इन्द्रं हता तु वहास्ति तुञ्जनं? ।
 इन्द्रो वस् सर्वासां साकं शक्रस् तृणदु? वृत्रहा ॥३॥
 अश्वतरान् अयश्शक्रान् यान् इन्द्रो अधि तिष्ठति ।
 तैर् वो ऽपि नह्येते मुखान्यदु च सर्पिणः? ॥४॥
 अपिनद्धम् अदष्टानां सुखं पादं दतेर् इव ।
 उत्तैषां जिह्वा जिघृन्ता? न दन्ता हन्वोर् अधि ॥५॥
 अवधिकम् असुगादा न्यक्रोडावालिप्सत ।
 अभीत्सं सर्वेषाम् आत्त्वानि? ये दष्टा पृथिवीक्षितः ॥६॥
 ऋष्यासः पौरुषाक्षो? द्रोणोसो वैरिणा उत ।
 मौञ्जा अदष्टास् सैर्यास् सर्वे साकं नि जस्यत ॥७॥
 अदष्टानां सप्त जाता पृथिवी निषसे मही ।
 तान् इन्द्रो बाहुभ्यां सर्वान् शक्रो न्व अपावपत् ॥८॥
 व्य अस्यन्तु सप्त जाता अदष्टा पुरुषादिस? ।
 प्राणोऽशुन् इव सोमस्य तान् अहं सर्वान् प्र मृणीमसि ॥९॥
 य आत्मजा ये वास्थिजा अरुषा य उतोदिम? ।
 तेभ्यः खनाम्य ओषधिं तेभ्यो बिम्बी वधः कृता ॥१०॥
 अदष्टेभ्यस् तरुणेभ्यो धवेभ्यस्? स्थविरैभ्यः ।
 अहार्पम् उग्राम् ओषधिं तेभ्यो बिम्बी वधः कृता ॥११॥
 ये च दष्टा ये चादष्टास् तितीलाम्यलुनांशु? च ये ।
 तेनाग्ने सर्वान् सं दह किमीन् अनेजातो जहि ॥१२॥ ॥का०१॥

१.७

शीतजलायत शीतावात उपागन्तु? हिमेनाग्निनाबुतः ।
 हिमेनाग्निः परीवृतस् तं त्वा देवा उरुधेनात् समुद्रियम् अजावयः? ॥१॥
 हिमो जघान वो ऽजं हिमो वक्षन् हि मत्सति? ।
 हिमाद् आधि प्र यामसि हिमे ऽग्निविमोचनम् ॥२॥
 हिमवतं शघरनर्धेन्द्रस् सप्तवधे ।
 अवका तत्र रोहतु खले परि विलं तव? ॥३॥
 अविषु टे अग्ने प्रथमम् अङ्गानाम् अपरम् उत ।
 गृभ्णामि ब्रह्मणा नाम धामधा[म] परुषरुः ॥४॥
 शीतिका नाम ते माता जलाषो नाम ते पिता ।
 इह त्वम् अन्तरा भव वाहीकम् अस्तु यद् रपः ॥५॥
 हिमे जातोदके वृद्धा सिन्धुतस् पर्याधृता ।
 तया ते अप्रभं नामाश्वम् इवाश्वामिधान्या ॥६॥
 अमा नामास्य ओषधे तस्यास् ते नाम जग्रम ।

छन्दो ह जह्निरे...

सप्तास्यासन्...धाः *

* * * अंसवस्...

राजस्...

. महनीम् *

...हनीर् *

...करिष्यतः ॥ ओं ते यूयं किं करिष्यतः

ओं इन्द्रा...

...तृणदु *

...रां वा...

...वैर् ..

* ना * पाद .

...हनीर् *

...क्षिकः

...वीरणा *

...जास्यच

सर्वां * तु पावपत्

वयु * * जातादष्टा *

...सन् * * तयाहं...

...वस्तिजाराषा *

...कृत

...धवभ्य *

अहर्पम्...कृत

. अनेजितो *

* धृता त...

...वर्ष * *

...स्यविमोचन

...अपरा *

गृह्णामि...परुषरुः

...वाहीकम् * * रपा

...धृत

...पिधान्या

...त * जग्रमः

१कौ ११६.७२

१कौ ७३

क १.१९१.३ । १क शरासः कु-

१क ७३

[शरासः

अगस्यस्य पुत्रासो मा विधातु? पुरुषान् मम ॥७॥
 मा नो अग्ने तन्वं मा वाससो ऽस्य रीरिषः ॥८॥
 यं त्वा समुद्रज वयम् आरोहाम स्वस्तये ।
 ऽदिषस्तादावापद् रुन्धारात् समुद्रिया? ॥९॥
 अप हिरण्यकुम्भो हरितो ऽवकाभिः ।
 परिवृते तेनाग्निं शमयामसि ॥१०॥
 शमयाम् अर्चिद् अग्ने शिषस्तस्तुमविधा? ।
 शुमीते धावापृथिवी शुमीतं पार्थिवं रजः ॥११॥
 नि मुञ्जेषु यद् उदकं नि नेडेषु यद् अन्तरम् ।
 यत् समुद्रं यत् सिन्धौ तेनाग्निं शमयामसि ॥१२॥
 वेतसस्यावकाया? नडस्य वीरणस्य च ।
 रोहीतकस्य वृक्षस्याग्निशमनम् उद् धरे ॥१३॥
 ऽआयती उत जायते? वि ते हरन्तु यद् रपः ।
 परायती* पराघतं परा वहन्तु यत् तपः ॥१४॥
 हिमस्य त्वा जरायुणाम्ने परा व्ययामसि ।
 शीतिके शीतिम् इत् करो हिमके हिमम् इत् करः ॥१५॥ ॥का० २॥

१.८

अकृष्वत लाङ्गलेन पद्धता पथयिष्णुना ।
 लाङ्गलपुष्पाचक्रेषु वृकेण यवम् अभिना ॥१॥
 देवा एतं मधुना संयुक्तं यवं सरस्वत्याम् अधि मणाव् अचक्रेषुः ।
 इन्द्र आसीत् सीरपतिश् शतक्रतु* कीनाशा आसन् भरतस् सुदानवः ॥२॥
 हिरण्यं कलमं सुदानवो दिव्यया कृतम् अवाधृतम् अभिना सारधं मधु ।
 ततो यवो व्य् अरोहत् सो ऽभवद् विषदूषणः ॥३॥
 यवा र्वायां सरघा य* पृषा यमश्वा भरत् ?
 [ततो यवो व्य् अरोहत् सो ऽभवद् विषदूषणः] ॥४॥
 यद् वृकं मधुपावनं सं वर्धयतम्? अभिना ।
 [ततो यवो व्य् अरोहत् सो ऽभवद् विषदूषणः] ॥५॥
 करण्डा नाम सरथो वृकस्य संस्थाधि? ।
 ततो यवो व्य् अरोहत् सो ऽभवद् विषदूषणः ॥६॥
 यद् अस्य ऽभरथो मधु सरघा सार्धं चरत्? ।
 सघस् तु सर्वतो यवं पुनर् आ घत्तम् अभिना ॥७॥
 यो वां दिग्घविद्धो ऽहिदष्ट उपाचरत् ।
 तीर्थे रभ्रम् इव मज्जन्तम् उत् तं भरतम् अभिना ॥८॥ ॥का० ३॥

१.९

स यं वहन्त्य अधायोगा षडयोगा यं चतुर्गवाः ।
 सर्वे ते विषं वि बाधन्ताम् उग्रो मध्यमशीर् इव ॥१॥
 यस्य यव प्र सपेस्य अङ्गमङ्गं परुष्यः ।
 तस्माद् विषं वि बाधत् उग्रो मध्यमशीर् इव ॥२॥
 शकलं चनते? यवो ऽन्यान् हन्त्य ओषधिः ।
 यवैर् यावयद् गोर् अश्वात् पुरुषाद् विषम् ॥३॥
 यवो राजा यवो मिषय यवस्य महिमा महान् ।
 यवस्य मन्थं पपिवान् इन्द्रश् चकार वीर्यम् ॥४॥
 आ भरामृतं घृतस्य [घृतस्य] पुष्पम् आ भर ।
 अनञ्जिघातौषधिर् इदं दूषयद् विषम् ॥५॥
 इहायन्तु विन्धविद्धा[श्] शङ्गा राजन्या उत ।
 चक्षुर मे सर्वो दृश्यते [या]यन्तु कदा पुनः ॥६॥ ॥का० ४॥

१.१०

जीवातवे न मर्तवे शिरस् त आ रभामहे

... वानं स्य *

* ता ...

* हिरण्यं

* श्री *

. नद्रे(श्रान्ते त्रे)षु **

.. तेनाग्न्य *

...पर *

...किर

अकृष्वता...

* गृहचक्रपुर वृकेणवम् *

...अधु * अचक्रपुर

* * सेरपतिश् * कनीशासर्...

* * विरोहत् * * दूषणा

* * पावान सवावत्तम् *

* यतो विरोहत्... दूषणाः

.. चनत्

* * * युवं ...

* वं * हिदेद्योपाचरत्

.. ना

... वा

... पाताम् * * *

वत्यैव..

* * * वासस् ...

* सुवा * * *

* यावयावद्...

...रभ

अनञ्जिघातौषधे...

... तारभामहे

पै २.२.३.४

रसं विषस्य नाविदम् ऊञ्जं फेनम् अदन्त् इव ॥१॥
 भूम्या मध्याद् दिवो मध्याद् भूम्या मध्याद् अथो दिवः ।
 मध्ये पृथिव्या यद् विषं तद् वाचा दूषयामसि ॥२॥
 अश्वत्ये निहितं विषं कपाले निहितं विषम् ।
 शिलायां जङ्घे तैमातः प्रथमो विषदूषणः ॥३॥
 विषस्याहं वैन्दकस्य विषस्य दाल्भ्यस्य च ।
 अथो विषस्य मैत्रस्य शमनीं वाचम् अग्रभम् ॥४॥
 तद् इद् वदन्त् अर्थिता उत शूद्रा उतार्याः ।
 विषाणां विश्वगतानां सर्वथैवारसं विषम् ॥५॥
 पुरुषस् त्वाभूत् कण्वो विष प्रथमम् आ वयम् ? ।
 यथा तन्वारोपयस् तथास्य अरसं विषम् ॥६॥
 यद्वा देवा उपचीका यद् वेधं सुशिरं दधुः ।
 तत्राभूत्स्यासिक्तं तच्च चकारारसं विषम् ॥७॥
 शकुन्तिका मे [अ]ब्रवीद् विषपुण्यं घयन्तिका ।
 न रोपयति न सादयत्य् अरसं शरव्यं विषम् ।
 अभ्य अपन्तानि दुर्गाणि सारीश्व शकुनयो यथा ॥८॥
 इहेन्द्राणीं वरुणानीं सिनीवालीं क्रकोष्याम् ? ।
 गृहान् शूरपुत्रान् देवं याचामो विषदूषणम् ॥९॥
 ॥आलकं ब्यालकं यावं जाल्य जिगीमहे ।
 ॥चरद्विषं यवा मिषम् वयम् इच्च छासामहे? ॥१०॥
 अस्याद् द्यौर अस्यात् पृथिव्य् अस्याद् विश्वम् इदं जगत् ।
 अस्थुर् ॥विश्वस्यारोपयो अनङ्गाहः कृपायवः? ॥११॥
 यावत् सूर्यो ऽभितपति यावच्च चाभिविपश्यति ।
 तेनाहम् इन्द्र तत् तेन कृणोम्य् अरसं विषम् ।
 तद् विषम् अरसं विषम् अधोभागे ऽरसं विषम् ॥१२॥ ॥का॥५॥

९.११

मातरिश्वा सम् अभरद् धाता सम् अद्धात् पशुः ।
 इन्द्राग्नी अभ्य अरक्षतां त्वष्टा नाभिम् अकल्पयत् ॥१॥
 भगस् त्वाभ्य् अरक्षद् रुद्रस् ते असुम् आभरत् ।
 रावीस् त्वाभ्य् अगोपाय[न] सा त्वं भूते अजायथाः ॥२॥
 द्यौश् ट आयुर् गोपायद् अन्तरिक्षम् असुं तव ।
 माता भूतस्य भव्यस्य पृथिवी त्वाभि रक्षतु ॥३॥
 यां त्वा देवास् समदधुस् सहस्रपुरुषां सतीम् ।
 साजे वित्तम् आस्येजम् अपाज व्यज विषम् ॥४॥
 याः पुरस्तात् प्रस्यन्दन्ते दिवा नक्तं च योषितः ।
 आपः पुरस्तात् स्रवन्तीस् ता उ ते विषदूषणीः ॥५॥
 आतपस् ते वर्षम् आसीद् अग्निश् छायाभवत् तव ।
 उल्बं ते अभ्रम् आसीत् सा त्वं भूते अजायथाः ॥६॥
 गन्धर्वस् ते मूलम् आसीच्च छात्राप्सरसस् तव ।
 मरीचीश् आसन् पर्णानि सिनीवाली कुलं तव ॥७॥
 अजरा देवा आदधुर् अमृतं मर्त्येष्व् आ ।
 तस्यैतद् अभ्रम् आ दधे तद् उ ते विषदूषणम् ॥८॥
 अनभ्रयः खनमाता विप्रा गम्भीरे ऽपसः ।
 मिषक् चक्षुर् मिषक् खनं तद् उ ते विषदूषणम् ॥९॥
 याः पुरस्ताद् वितिष्ठन्ति गावः प्रवाजिनीश् इव ।
 अमृतस्येव वा अस्म्य् अतो हास्य् अरुन्धती ॥१०॥
 यवमयस् सरघायाः पोषाय मध्व् आभरत् ।
 ततो यवः प्राजायत सो ऽभवद् विषदूषणः ॥११॥
 यवस्यैतत् पलालिनो गोधूमस्य तिलस्य च ।

पै ८.८.९.१.२

पै ९.८.४

..उञ्जं ***
 ...मध्या मूयं त्वाद् **

* इत्त * * इतं *
 ..'भी
 * वैदकस्य...
 ...सामानी * *
 ...वतायं

...जद् वेधं सुशिरं *
 ...तस्य चाका *
 शकुन्तिका ..
 ...साम्यं *

गृहं पुत्रां...

अस्ता * अवात् ..

* * वितपति * * विषस्यति

उद्...

* * अनसुद् ..
 ...अजायताम्
 बौधायुर्...

* * * 'वदुम् सहस्रपुरुषं *
 ...व्याज *

* पुरस् * * * मे 'पणी
 आतपस्...तमः
 ...अजायताम्

* आसं पूर्णानि ..
 * देवादुर् ...
 * * * दरे ...
 अनजौ 'नं विषं * प्सं
 * * * खनं ...

* वास्य * * *
 योमयस्सराया इषाय * *
 * * * प्रजायतस् * * * विसदूषणा
 * * * गोधूमस्य ...

ब्रीहिर यवस्य दैवेन कृणोम्य अरसं विषम् ॥१२॥
 महीयोनौ समुद्रस् स्यान् न निर्दे नृचायवः ।
 तां देवा गुह्याम् आसीनां समुद्राच्च चोद् आमरन् ॥१३॥
 समुद्राच्च चोदाधृत्योत् तां पुष्करा अद्भुः ।
 अस्याः पृथिव्या देव्याश् चक्षुर आकाश्यम् असि विषदूषणम् ॥१४॥
 ॥का°६॥ ॥अनु°२॥

९.१२

समानम् अर्थं पारयन्ति देवा रूपंरूपं तपसा वर्धमानाः ।
 तद् आदित्यम् अभि सं विशन्ति तद् एकरूपम् अमृतत्वम् एषाम् ॥१॥
 देवो देवेभिर् आगमन् मंहन् नो अदितिः पिता ।
 सुप्रीत जातवेदसम् एकरूपो गुहा भवं ॥२॥
 आतिथ्यम् अग्निर् अवतु देव उभयेभिः पितृभिस् संविदानः ।
 महान् मरीया उप भक्षम् आगन् सं गृह् भादित्यां निविष्टवह्निः ॥३॥
 त आ विशन्ति पुरुषं शयानं प्राणा विष्ठाः नि शमयन्त्य एनम् ।
 ते नो रात्र्या सुमनस्यमाना अह्ना रक्षन्त्व अह्णीयमानाः ॥४॥
 पशुभ्यो नः पशुपतये मुडस् सर्वस्यो निर् हायताम् ॥५॥
 मा नः प्राणो ऽप रीरिषः ॥५॥
 वायुस् सत्ये ऽविधितः प्राणापानाव् अभिरक्षन् प्रदायुरेदिमां देवा-
 यक्षा प्रजापता सादित्याश् च येमिरेः ।
 पूषा रश्मिषु यत ।
 आदित्यो विष्णुर् आक्रमे स्वा रोहन् दिवं रोहति ॥६-७॥
 प्र यातु देवस् सविता सर्वे त्वष्टा रूपाणि पिशतु ।
 अञ्जन्तो मधुना एयः ॥८॥
 मतन्द् यातम् अभिना विह्वे देवाः प्रयातन ।
 आदित्यासस् सजोषसः पुरः पश्चात् स्वस्तये ॥९॥
 ब्रह्म वर्म बृहस्पतिस संगवो नो ऽभि रक्षतु ।
 देवो देवैः पुरोहिताः ॥१०॥
 मरुतो वृष्या न आगमन् सत्यधर्माण ऊतये ॥११॥
 अपराहेषु जिन्वित इन्द्रो राजा दिवस् परि ।
 रहर् मिमाय तिष्ठसि स न इमाः कल्पयाद् दिशः ॥१२॥ ॥का°१॥

९.१३

आवतस् ते परावतः परावतस् त आवतः ।
 इहैव भव मा नु गा मा पूर्वा अनु गा गतान् अनुं ब्रह्मामि ते दृढम् ॥१॥
 यत् त्वामिच्छः पुरुषस् सो यद् अरणो जनः ।
 उन्मोचनप्रमोचने उभे वाचा वदामि ते ॥२॥
 यद् बुद्धोद्दिष्ट शेषिषे स्त्रियै पुंसे अचिन्त्या ।
 [उन्मोचनप्रमोचने उभे वाचा वदामि ते] ॥३॥
 यद् एनसो मातृकृताच्च छेषे पितृकृताद् उत ।
 उन्मोचनप्रमोचने उभे वाचा वदामि ते ॥४॥
 यत् ते माता यत् ते पिता जामिर् आता च सर्जत ।
 प्रत्यक् सेवस् भेष[जं] जरदष्टि कृणोमि ते ॥५॥
 एष्टोहि पुनर् एहि सर्वेण मनसा सह ।
 कृतौ यमस्य मातु गा अधि जीवपुरा [ह]हि ॥६॥
 अनुहृतः पुनर् एहि विद्वान् उदयनं पथः ।
 आरोहणम् आक्रमणं जीवतो जीवतो ऽयनम् ॥७॥
 मा विभेद न मरिष्यसि जरदष्टि भविष्यसि ।
 निर् अवोचम् अहं यक्षम् अङ्गेभ्यो अङ्गज्वरं तव ॥८॥
 शीर्षरोगम् अङ्गरोगं यश् च ते हृदयामयः ।

* यवस्यवस .
 महीयोनौ
 च उदाभरं
 * च उदाभृत्य उताम पुष्करादद्:

* * पारयन्ति * रूपोरूपं .
 उद् आदित्याम् * मं विधन्ति * एको°...
 * * आगमं मंहं...

..आग मं * * *
 ताविशन्ति * * * निष्ठा * षसन्त्य *
 * * * ना. अह्ना रक्षास् नां

...पु *
 * * श्रुतः नाम रक्ष .

* * यत्ता-
 दित्यो...स्व रोह दिव *
 * * * सविता ..

* यातुम् अभिना
 'दित्यास्सन्...

* * नागमत्...
 अपराहेषु जिन्वितः ..
 ...नेमा * *

इहैव * * * ग * पूर्वा... डढं
 यस्.. सो * अरणो दनः
 * उभय वादा ..
 * अद्रोहित * स्त्री * चित्ता

...मातरिक्षाश् * पितृवृताद् *
 * उभय .
 ...जामन् * * *
 * छेवस्य...
 येदियेहि पुनर्...
 शतो * * गाधि...
 अनुहृत * ...

* विभेन् * परिष्यसि * *
 * वोचमं यक्षम्...
 ...मय

श्री ५.२५.५

श्री ५.३०.१-१०

शौ ५.२०.११-१७

शौ कृष्णात्

शौ त्वया यक्षं निरवोचम्

शौ ५.१७.१ क १०.१०९.१

शौ २ क २

शौ ३ क ३

शौ ४

शौ ५ क ५

शौ ६ क ४

शौ ७

शौ १२.५

क ६ शौ १०

शौ ११ क ७

शौ ५.१७.१८

शा ५.१९.१५

यक्षमथ इयेन इव प्रापसद् वाचा नुत्तः परस्त[रा]म् ॥९॥
 ऋषी बोधप्रतीबोधाव् अस्वप्नो यथ च जागृविः ।
 तौ ते प्राणस्य गोप्तारौ दिवा स्वप्ने च जाग्रतुः ॥१०॥ ॥का१॥

९.१४

अयम् अग्निर् उपसद्य इह सूर्य उद् एतु ते ।
 उद् एहि मृत्योर् गम्भीरात् कृच्छ्राच्च चित् तमसस् परि ॥१॥
 नमो यमाय नमो [अ]स्तु मृत्यवे नमः पितृभ्य उत ये नयन्ति ।
 उत्पारणस्य यो वेद तम् अग्निं पुरो दधे [अस्मा अरिष्टतातये] ॥२॥
 एतु प्राण एतु मन एतु चक्षुर् अथो बलम् ।
 शरीरम् अस्य सं विदां तत् पङ्कथां प्र[ति] तिष्ठतु ॥३॥
 प्राणनाम्ने चक्षुषा सं सृजेमं सम ईरय तन्वा सं सज्जेनेन ।
 वेत्थामृतस्य मा मृत मो दु भूमिशृङ्गो भुवत् ॥४॥
 मा ते प्राण उप दसन् मापानो अपि धायि ते ।
 सूर्यस त्वाधिपतिर् मृत्योर् उदायच्छाति रक्षिमभिः ॥५॥
 इ[य]म् अन्तर् वदत्य् उग्रा जिह्वा पणिष्पदा ।
 तया रोगं वि नयामथ शतं रोपीथ च तक्मनः ॥६॥
 अयं लोकः प्रियतमो देवानाम् अपराजितः ।
 यस्मै त्वम् इह जन्निषे दिष्टः पुरुष मृत्यवे ।
 तस्मै त्वानु हयामसि मा पुरा जरसो मृथाः ॥७॥ ॥का१॥

९.१५

ते ऽवदन् प्रथमा ब्रह्मकल्पिवे [अ]कूपारस् सलिलो मातरिभ्या ।
 वीडुहरास् तप उग्रं मनोभुव आपो देवीः प्रथमजा ऋतस्य ॥१॥
 सोमो राज्ञा प्रथमो ब्र[ह्म]जायां पुनः प्रायच्छद् अदृणीयमानः ।
 अन्वर्तिता वरुणो मित्र आसीद् अग्निर् होता हस्तगृह्णा निनाय ॥२॥
 हस्तेनैव ग्राह्य आधिर् अस्या ब्रह्मजायेति चेद् अवोचत् ।
 न दूताय प्रहेया तस्य एषा तथा राष्ट्रं गुपितं क्षत्रियस्य ॥३॥
 याम् आहुस् तारकां विकेशीडन् प्रायः ग्रामम् अवपद्यमानाम् ।
 सा ब्रह्मजाया प्र दूनोति राष्ट्रं यत्र प्रापादि दश उल्कुरीमान् ॥४॥
 ब्रह्मचारी चरति वेविषद् विषस देवानां भवत्य् एकम् अङ्गम् ।
 तेन जायाम् अन्व अविन्दद् बृहस्पतिस् सोमेन नीता जुह्वं न देवाः ॥५॥
 देवा एतस्याम् अजायन्त पूर्वं सप्तर्षयस् तपस् ते ये विषेदुः ।
 भीमा जाया ब्राह्मणस्यापनीता दुर्धो दधाति परमे व्योमन् ॥६॥
 ये गर्भो अवपद्यन्ते जगद् यच्च चापलुप्यते ।
 वीरा ये हन्यन्ते मिथो ब्रह्मजाया हिनस्ति तान् ॥७॥
 सर्वे गर्भोः प्र व्यथन्ते कुमारा दशमास्याः ।
 यस्मिन् राष्ट्रं निरुध्यते ब्रह्मजायाचित्या ॥८॥
 पुनर् वै देवा अददुः पुनर् मनुष्या उत ।
 राजानस् सत्यं कृण्वाना ब्रह्मजायां पुनर् ददुः ॥९॥
 पुनर्दाय ब्रह्मजायां कृत्वा देवैर् निकिल्बिषम् ।
 ऊर्जे पृथिव्या भक्तवोरुगायम् उपासते ॥१०॥ ॥का१॥

९.१६

न तत्र धेनुर् दोह्या नानङ्गान् सहते धुरम् ।
 विजानि[र] यत्र ब्राह्मणो रात्रिं वसति पापया ॥१॥
 न वर्षं मेवावरुणं ब्रह्मज्यम् अभि वर्षति ।
 नास्ते समितिः कल्पते न मित्रं नयते वशम् ॥२॥
 असुङ्गमती? चरति ब्रह्मजाया शालं पङ्कतीः प्रदिशथ चतस्रः ।
 यः क्षत्रियः पुनर् एनां ददातु स दिवो दारां ययातु प्रीतिनाम् ॥३॥
 पुनर्दाय ब्रह्मजायां राजा कल्पे न पद्यते ।

ययक्ष्म इयेनैव प्रापत्तत्...
 ... जागृविः
 ते * प्रणम्य गोप्तारौ ... जाग्रतु

** नमो * * * पितृभ्यः ...
 उत्पारिणस्य * * * त्वम् ...

शरीरम् * * * विदा ... तिष्ठतु
 प्राणनाम्न ... सज्जेनेन

* * * दस * प धाय *
 * * सत्योर् ...
 ... मणिः पदा
 तातया रोम * * * रोमी * उक्मना

तस्मै ... अदृष्टः * *
 * त्वानि हयामसि ... मृथा

तं वदं प्रथा ...
 वीडुहरम् ... अपोपो * * *

अन्वर्तिता ... गृह्णा *
 * * आधिर् ...
 * * प्रथा तत्त * * रोह ...
 ... प्राणामवपद्यमाना
 * * * तिगोदु * * प्रापादि शत उल्कालीमां
 * * वेविषस ... भावत्य् * *
 ... निरुद्धां * *
 * * एतस्यापजयतु ...
 * * ब्रह्मणस्यापिनिहिता दुर्धो दधाति ...
 य गर्भोवपद्यन्ते (उपरि त्वन्ते) * * चापिदुप्यते
 * * हन्यन्ते ... ताम्
 सर्वं ...
 अस्मिन् ... वादित्या

* * कृवानो * * न पुनर् *
 यो पुनर्दाय ... निकिल्बिषं
 ... भक्तोभगायम् *

* * धेनु द्रोहे ...
 ... रातिं * * (प्राप्ते विदन्)
 ... ब्रह्मज्यम् * *
 नास्ते ...
 * * जायां ...
 ... णाम्
 यो पुनर्दाय ...

दुर्योधने [अ]स्मा ओषधिर् याकास्यामिविषयती? ॥४॥
 विषम् उष्णात् अणं विषम् उष्णाति वीरुधाम् ।
 यो ब्रह्मजायां न पुनर् ददाति तस्मै देवात् स्वधितिं दिग्धम् अस्यान् ॥५॥
 उत यत् पतयो दश स्त्रियाः पूर्वं [अ]ब्राह्मणाः ।
 ब्रह्मा चेद् ध[स्तो]म् अग्रहीत् स एव पतिर् एकधा ॥६॥
 ब्राह्मण एव पतिर् न राजा नोत वैश्यः ।
 तत् सूर्यः प्रभुवन् पतु पञ्चभ्यो मानवेभ्यः ॥७॥ ॥का०५॥

९.१७

नैतां ते देवा अद्रुत्स तुभ्यं नृपते अत्तवे ।
 मा ब्राह्मणस्य राजन्यं गां जिघत्सो अनाद्याम् ॥१॥
 असद्रुग्धो राजन्यः पाप आत्मपराजितः ।
 स ब्राह्मणस्य गाम् अद्याद् अद्य जीवन्ति मा भवः ॥२॥
 निर्वै क्षत्रं नयति हन्ति वचो [अ]ग्निर् [इ]वालयधः प्र नुनोतु राष्ट्रम् ।
 यो ब्राह्मणं देवबन्धुं हिनस्ति न स पितृणाम् अप्य पतु लोकम् ॥३॥
 देवपीयूषं चरति मर्त्येषु गरगीणो भवत्य अस्थिभूयान् ।
 यो ब्राह्मणं मन्यते अन्नम् एव स विषस्य पिबति तैमातस्य ॥४॥
 विषं स पिबति तैमातं पश्यन् अग्निं प्र सीदति ।
 यो ब्राह्मणस्य सद् धनम् अभि नार[द्] मन्यते ॥५॥
 शतापाया नि पीदत तां न शक्नोति निषिद्धम् ।
 अन्नं यो ब्रह्मणां नन्दन् स्वाद् अशीति मन्यते ॥६॥
 य एनां हन्यान् मृदुं मन्यमानो देवपी[यूष] धनकामो न चित्तात् ।
 सं तस्येन्द्रो हृदये अग्निम् इन्द्र उभे एनं द्विष्टो नभसी चरन्तम् ॥७॥
 न ब्राह्मणो हिसितव्यो [अ]ग्नेः प्रियतमा तनूः ।
 सोमो ह्य अस्य दायाद् इन्द्रो [अ]स्याभिः शस्तिपाः ॥८॥
 अग्निर् वै नः पद्वाय[स] सोमो दायाद् उच्यते ।
 जयते ऽभिः शस्त इन्द्रस् तत् सत्यं देवसंहितम् ॥९॥
 आविष्टिताघविषा पृदाकूर इव चर्मणा ।
 ब्राह्मणस्य राजन्यं तुष्ट्या गौर अनाद्या ॥१०॥ ॥का०६॥

९.१८

इष्टुर् इव दिग्धा नृपते पृदाकूर इव गोपते ।
 सा ब्राह्मणस्येष्टुर् दिग्धा तया विध्यतु पीयतः ॥१॥
 तीक्ष्णेष्वो ब्राह्मणा हेतिमन्तो याम् अस्यान्ति शरव्यां न सा मृषा ।
 अनुहाय तपसा मन्युना चोत दूराद् अ[व] भिन्दन्ति ते तया ॥२॥
 जिह्वा ज्या भवति कुल्लं वाङ् नाडीका दन्ता[स] तपसा सुदिग्धाः ।
 तेभिर् ब्रह्मा विद्यातु देवपीयुं निर्जलै[र] धनुर्भिर् देवजुतैः ॥३॥
 ये ब्राह्मणं हिसितारस् तपस्विनं मनीषिणं ब्रह्मचर्येण श्रान्तम् ।
 अवर्तिमद् भविता राष्ट्रम् एषां तपसैव निहतं नानु वेतु? ॥४॥
 ये सहस्रम् अराजन् आसन् दशशता उत ।
 तेभ्यः प्र ब्रवीमि त्वा वैतहव्याः पराभवन् ॥५॥
 गौर एव तान् हन्यमाना वैतहव्या इवाचरत् ।
 ये केशरप्रादन्वायाश् चरमाजाम् अपेचिरन् ॥६॥
 अतिमात्रा अजायन्त नोद् इव दिवम् अष्टुशान् ।
 प्रजां हिसित्वा ब्राह्मणीम् असंभवं पराभवन् ॥७॥
 ये बृहत्सामानम् आङ्गिरसम् आर्पयन् ब्राह्मणं जनाः ।
 तेवक् स्तोकां उभयादन् यत् स्तोकां आमयत्? ॥८॥
 ये ब्राह्मणं प्रत्यष्टीयन् ये चास्मै शुल्कम् ईषिरे ।
 अस्मत् ते मध्ये कुल्यायाः केशान् खादन् आसते ॥९॥
 अष्टार्पदी चतुरक्षी चतुश्चोत्रा चतुर्दनुः ।

दुर्योधने * ०भीरु ०वपश्यती
 * अया...
 ...सुधियं * अस्या
 तत् पतयो दिश...
 ब्राह्मणं पतिन् वैश्यत्
 ...अयतु **

* * देवादद्रुत्...
 ...नाड्याः
 अन्नद्रुग्धो * पापान्ममपरा
 * * * अथ तद्रथ * म न्वा
 ...हन्त * * * पृ तन्नोतु *
 ...हिनस्ति त स्य * * * *
 ०पीयूष * ०गीतोत्यै * ०भ्या
 ...स्या

* * अद्र...
 सतापाया * * * * शिखनोत निषिद्ध
 अन्न * ब्रह्मणा नन्दन् साद् अनमीत *
 * * * हन्य मृदुं * वनकामो * चिन्ता
 सत् तस्येभ्यो * अश्विभ्यो उभेनं दष्टो * *
 * * हिसितव्यो *
 ...पाद

जयतामिश्रस्त...
 ०तपहविषा प्रजाकूर * चर्मणा
 * राजन्यस् तुष्ट्या * अनाद्यः

* ०स्वेष्टुर्... पीयता [* चर्धा
 तीक्ष्ण इष्वो ब्रह्मणा * * अस्तन्ति शरव्यां नि
 अनुहायति . [[उपरि प्रान्ते दिग्धा
 * भ्या(उपरि प्रान्ते वा) * कुल्लं... तिदि-
 * ब्रह्मा विषा(उपरि ध्या)तु देवपीय * वजुर्भिर्
 . मणीषिणं * [जितः

* * अराजनां दशताद् *
 . ० पुनं
 * * तां हन्यमानो वैतहव्या *
 ...केशरप्रापुंदायश् चारमादा उपेचं
 अभि ० जायन्ति * इति दिनि पश्यश
 सग हिसित्वा ब्रह्मीम् अन्तुभ्यं परावुनं
 ...आपयं * *

* * प्रत्युष्टीयं यद् * * ईषिरे
 अस्मत् ... अखादन्तासते
 ...ता *

श्री ५.१९.४

श्री १०

श्री ८

श्री ६५.८५

श्री ५.१८.१२

द्विजिह्वा द्विप्राणा भूत्वा सा राष्ट्रम् अव ध्रुवते ॥१०॥ ॥का०७॥

९.१९

ब्रह्मगवी पच्यमाना यावत् साभि विजङ्गहे ।
तेजो राष्ट्रस्य निर् हन्ति न वीरो जायते पुमान् ॥१॥
आक्रमणेन वै देवा द्विषन्तो घ्नन्ति पुरुषम् ।
ते अजन् ब्रह्मज्यं क्षेत्रे [अ]थानुनवादिनम् ॥२॥
विषम् पतद् देवकृतं राजा वरुणो अब्रवीत् ।
न ब्राह्मणस्य गां जग्ध्वा राष्ट्रे जागर कश्चन ॥३॥
तद् वै राष्ट्रम् आ क्षवति भिक्षां नावम् इवोदकम् ।
ब्राह्मणो यत्र जीयते तद् राष्ट्रं हन्ति दुच्छुना ॥४॥
एकशतं वै जनता भूमिर् या व्यधुवत ।
प्रजां हिसित्वा ब्राह्मणीम् असंभयं पराभवन् ॥५॥
याम् उदाजन् क्रपयो मनीषिणश्चापुसातां? बृहतीं देवजूताम् ।
सा ब्रह्मज्यं पचति पच्यमाना राष्ट्रम् अस्य बृहती यच्च चर्वः ॥६॥
वाचा ब्राह्मणम् इच्छति जामियं? हन्ति चित्स्या ।
मित्राय सत्ये दुहति यं देवा घ्नन्ति पुरुषम् ॥७॥ ॥का०८॥

९.२०

एकपात् छन्द एकपदश्च पशून् स तद् आमोति चाव च रुन्दे
प्रथमया राज्या प्रथमया समिधा ॥१॥
द्विपात् छन्दो द्विपदश्च पशून् [स] तद् आमोति चाव च रुन्दे
द्वितीयया राज्या द्वितीयया समिधा ॥२॥
त्रिपात् छन्दस् त्रिपदश्च पशून् [स] तद् आमोति चाव च रुन्दे
तृतीयया राज्या तृतीयया समिधा ॥३॥
चतुष्पात् छन्दश्च चतुष्पदश्च पशून् [स] तद् आमोति चाव च रुन्दे
चतुर्थया राज्या चतुर्थया समिधा ॥४॥
पञ्च दिशः पञ्च [च] प्रदिशस् [स] तद् आमोति चाव च रुन्दे
पञ्चम्या राज्या पञ्चम्या समिधा ॥५॥
षष्ठ्युभे छन्दो विराजं स्वराजं सप्ताजं [स] तद् आमोति चाव च
रुन्दे षष्ठया राज्या षष्ठया समिधा ॥६॥
सप्त प्राणान् सप्तापानान् सप्तर्षीश्च [स] तद् आमोति चाव च
रुन्दे सप्तम्या राज्या सप्तम्या समिधा ॥७॥
ओजश्च तेजश्च सहश्च बलं च [स] तद् आमोति चाव
च रुन्दे अष्टम्या राज्या अष्टम्या समिधा ॥८॥
अम्भश्च महश्च चान्नं चान्नायं च [स] तद् आमोति चाव च रुन्दे नवम्या
राज्या नवम्या समिधा ॥९॥
ब्रह्म च क्षेत्रं चेन्द्रियं च ब्राह्मणवर्चसं च [स] तद् आमोति चाव च रुन्दे
दशम्या राज्या दशम्या समिधा ॥१०॥
विश्वावसु च सर्ववसु च [स] तद् आमोति चाव च रुन्दे एकादश्या
राज्या एकादश्या समिधा ॥११॥
पाङ्क्तुं छन्दः प्रजापतिं संवत्सरं [स] तद् आमोति चाव [च] रुन्दे द्वादश्या
राज्या द्वादश्या समिधा ॥१२॥ ॥का०९॥ ॥अनु०३॥

९.२१

यो वा एकशरावं निर्वपेद् एकऋषिम् एवानु निर्वपेत् ।
एष वा एकऋषिर् यद् अग्निः ।
एकऋषिं चैव लोकं चावरुन्दे ।
एकऋषिर् इव तपत् एकऋषिर् इव दीदायैकऋषिर् इवात्रादो भवति
य एवं वेद ।
स एवं विद्वान् प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥

...अवि *

* पश्यमाना... वरुणहे

...पीरुषं

* आरं ब्रह्मन् * ता अनृतं

ते * दुग्धा * जागर...

...कं। ब्राह्मणो यत्र जीयते तद्राष्ट्रमाक्षवति क्षिप्ता

...हवि दुच्छुना [नाषमिवोदकं]

* * जवता * वाद् विधुनतः

प्रजा हिसित्वा ब्राह्मणीम् भव्यं पराभवं

* * आत्र गृषयो...

* * * पण्डितपरि ब्राम्णे पण्डितानां ...

...चित्स्या

...पौरुषम्

* * एकपात्छन्द त आनोति ..

* प्राणां सप्तानां...चा

.. राज्या अष्टम्या *

* * * च अन्नं च अन्नायं ...

पाङ्क्तु...

यो यो ..एकऋषिं *

* * तपत्ये * * दीदायैकऋषिर्...

एकऋषेस् त्वा चक्षुषा पश्याम्य एकऋषेस् त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 एकऋषेस् त्वास्थेन प्राश्नाम्य एकऋषेस् त्वा जठरे साधयामि ॥
 इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति ॥१॥
 [यो] वै द्विशरावं निर्वपेत् प्राणापानाव् पचानु निर्वपेत् ।
 एते वै प्राणापानौ यन् मातरिश्वा चाग्निश् च ।
 प्राणापानौ चैव लोकं चाव रुन्दे ।
 ज्योग् जीवति सर्वम् आयुर् एति न पुरा जरसः प्र मीयते य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 प्राणापानयोस् त्वा चक्षुषा पश्यामि प्राणापानयोस् त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 प्राणापानयोस् त्वास्थेन प्राश्नामि प्राणापानयोस् त्वा [जठरे साधयामि ।
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥२॥
 [यो] वै त्रिशरावं निर्वपेत् त्रीण्य एव त्रिकट्टकाण्य अनु निर्वपेत् ।
 एतानि वै त्रीणि त्रिकट्टकाणि यद् ऋचस् सामानि यजुषि ब्राह्मणम् ।
 ब्रह्म चैव लोकं चाव रुन्दे ।
 ब्राह्मणवर्चसी भवति य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 ब्रह्मणस् त्वा चक्षुषा पश्यामि ब्रह्मणस् त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 ब्रह्मणस् त्वास्थेन प्राश्नामि ब्रह्मणस् त्वा [जठरे साधयामि] ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥३॥
 [यो] वै चतुशरावं निर्वपेत् चतस्र एवोर्वा अनु निर्वपेत् ।
 एता वै चतस्र उर्वारि यद् विशाः ।
 विशाश् चैव लोकं चाव रुन्दे ।
 कल्पन्ते ऽसौ विशो विशां प्रियो भवति य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 विशानां त्वा चक्षुषा पश्यामि विशानां त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 विशानां त्वास्थेन प्राश्नामि विशानां त्वा [जठरे साधयामि] ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥४॥
 [यो] वै पञ्चशरावं निर्वपेत् वैश्वानरम् एव पञ्चमूर्धनम् अनु निर्वपेत् ।
 एष वै वैश्वानरः पञ्चमूर्धा यद् द्यौश् च पृथिवी च रसावति पं ।
 वैश्वानरं चैव लोकं चाव रुन्दे ।
 वैश्वानर इव तपति वैश्वानर इव दीदाय वैश्वानर इवाग्नादो भवति य
 [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 वैश्वानरस्य त्वा चक्षुषा पश्यामि वैश्वानरस्य त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 वैश्वानरस्य त्वास्थेन प्राश्नामि वैश्वानरस्य त्वा [जठरे साधयामि] ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥५॥
 [यो] वै षडशरावं निर्वपेत् षडध्यान्न एव देवान् अनु निर्वपेत् ।
 एते वै षडध्यान्नो देवा यद् ऋतवः ।
 ऋतुश् चैव लोकं चाव रुन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मा ऋतवो नर्तुष्व आबुद्धयत ऋतूनां प्रियो भवति य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 ऋतूनां त्वा चक्षुषा पश्याम्य ऋतूनां त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 ऋतूनां त्वास्थेन प्राश्नाम्य ऋतूनां त्वा [जठरे साधयामि] ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥६॥
 [यो] वै सप्तशरावं निर्वपेत् सप्तऋषीन् पचानु निर्वपेत् ।
 एते वै सप्तऋषयो यत् प्राणापानव्यानाः ।
 सप्तऋषीश् चैव लोकं चाव रुन्दे ।
 सप्तऋषिर् इव तपति सप्तऋषिर् इव दीदाय सप्तऋषिर् इवाग्नादो भवति
 य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ।

...रेभ्
 * त्वास्थनु...

...रेभ्

* त्वास्थनु...

[विकाट्टकान्यनु निर्वपेत्

...विकाट्टकान्यम् * । एतानि वै त्रीणि

...विकाट्टकाण्यं अजुर् यजुस् सामानि * *

ब्राह्मणम् * * * ब्रह्मणस्...रेभ्

* * चतुशरावं...

* वैश्...

...रेभ् । विशाना त्वा चक्षुषा पश्यामि विशानां
 [त्वा हस्ताभ्यामारमेभ्

एते...

वैश्वानर तपति वैश्वानरीच * वैश्वानरीवाग्नादो * *

...रेभ् । वैश्वानरस्य त्वास्थेन प्राश्नामि वैश्वान-
 [रस्य त्वा हस्ताभ्यामारमेभ्

* * * बानो...

कल्पन्ते रमे * * आबुद्धयु ऋतूनां...

* * * पश्यामि ...रेभ्

...श्रामि ऋतूनां...

...पानान्याना

सप्तरीश्...

सप्तर्षिर् * * सप्तर्षिर् * * सप्तर्षीवाग्नादो *

सप्तऋषीणां त्वा चक्षुषा पश्यामि सप्तऋषीणां त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 सप्तऋषीणां [त्वा]स्येन प्राश्नामि सप्तऋषीणां त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥७॥
 यो वा अष्टशरावं निर्वपेद् विराजम् एवाष्टापदीम् अनु निर्वपेत् ।
 एषा वै विराज् अष्टापदीः यद् द्यौश् च पृथिवी चापश् चोषधयश् च ।
 विराजत्पु अस्मिन् च लोके ऽमुष्मिन् च ।
 विराज ऋषभ इत्प एतम् आहुर य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 विराजस् त्वा चक्षुषा पश्यामि विराजस् त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 विराजस् त्वास्येन प्राश्नामि विराजस् त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥८॥
 [यो] वै नवशरावं निर्वपेत् नवयास्त्र एव देवान् अनु निर्वपेत् ।
 एते वै नवयामानो देवा यन् मासः ।
 मासश् चैव लोकं चाव रुन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मै मासा मासानां प्रियो भवति य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 मासानां त्वा चक्षुषा पश्यामि मासानां त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 मासानां त्वास्येन प्राश्नामि मासानां त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥९॥
 [यो] वै दशशरावं निर्वपेद् द्वादशम् एव धेनुम् अनु निर्वपेत् ॥
 एषा वा इडा धेनुः यद् यज्ञः पशवः ।
 इडां चैव धेनुं च यज्ञं च लोकं च पश्यन् चाव रुन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मा इड इडां प्रियो भवति य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 इडायास् त्वा चक्षुषा पश्यामीडायास् त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 इडायास् त्वास्येन प्राश्नामीडायास् त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥१०॥
 यो वा एकादशशरावं निर्वपेद् रोहितम् एवानु निर्वपेत् ।
 एष वै रोहितो यद् इन्द्रः ।
 इन्द्रं चैव लोकं चाव रुन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मा इन्द्रिया प्रिय इन्द्रस्य भवति य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ।
 इन्द्रस्य त्वा चक्षुषा पश्यामीन्द्रस्य त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 इन्द्रस्य त्वास्येन प्राश्नामीन्द्रस्य त्वा जठरे [साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति] ॥११॥
 यो वै द्वादशशरावं निर्वपेद् विश्वान् एव देवान् अनु निर्वपेत् ।
 एते वै विश्वे देवा यद् इदं सर्वम् ।
 विश्वांश् चैव देवान् लोकं चाव रुन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मै विश्वे देवाः प्रियो विश्वेषां देवानां भवति य एवं वेद ।
 स एवं विद्वान् प्राश्नीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 विश्वेषां त्वा देवानां चक्षुषा पश्यामि विश्वेषां त्वा देवानां हस्ताभ्याम्
 आ रमे ।
 विश्वेषां त्वा देवानाम् आस्येन प्राश्नामि विश्वेषां त्वा देवानां जठरे साधयामि ॥
 इति स यथा हुतम् इष्टं प्राश्नीयाद् एवैनं प्राश्नाति ॥१२॥ ॥का१॥

९.२२

इमां सातां ? निर्वप ओदनस्य तस्य पन्था मुच्यतां किल्विषेभ्यः ।
 अमि द्रोह्याद् एतसो दुष्कृताच् च पुनातु मा पवनैः पवित्रः ॥१॥
 भद्रो हस्तो भद्रा जिह्वा भद्रं भवतु मे वचः ।
 मह्यं पवित्रम् ओदनं ब्रह्मणा निद वपामसि हस्ताभ्यां निद वपामसि ॥२॥

सप्तर्षीणां त्वा * * सप्तर्षीणां...रमेत्
 सप्तर्षीणा * * सप्तर्षीणां...

...पदी * *
 एष बावा...चोष *
 विराजस्...
 * * * अनन्...

...रमेत् । विराजस्त्वा चक्षुषा पश्यामि विराजस्त्वा
 ...त्वा ॥१॥ [हस्ताभ्यामारमेत्]

...बावानो * * मासा

...रमेत्

एष बावा इडा...

* स्मै इडो...

...रमेत्

. रोहितम् * *

* स्मै इन्द्रियावे प्रिये इन्द्रस्य...

...रमेत्

...विश्वानि एव * * *

* * देव...

* रमेत्
 ...देवानां त्वा जठरे साधयामि

श्री १०.५.००^{१,२}

यन् मयि गर्भे सति माता चकार दुष्कृतम् ।
 अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः ॥३॥
 यद् अर्वाचीनम् ऐकहायनाद् अनुतं किं चोदिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥४॥
 यद् दुष्कृतं यच्च छमलं यद् एनश् चक्रमा वयम् ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥५॥
 यन् मातरं यत् पितरं यद् वा जामातरं हिंस्रः ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥६॥
 यन् मातृग्रा यत् पितृग्रा भ्रूणग्रा यत् सहासिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥७॥
 श्यावदता कुनस्त्रिना स्तेनेन यत् सहासिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥८॥
 शुष्कानां पीष्कलानां तत् कृणां? यद् अन्नम् आशिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥९॥
 यद् अपाम् अपि? जड्द्रु मुन्मुज्य अपि? सोदकम् ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१०॥
 यद् उक्ताद् आमन्यतो वयं ब्राह्मणस्य निजमत्सु पदावागामु? पेदिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥११॥
 यद् ब्रह्मचर्यं ज्ञातचर्ये अनुतं किं चोदिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१२॥
 किलासेन दुश्चर्मणा बण्डेन यत् सहासिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१३॥
 [यद्] घाराभिषिक्तेन [... ...सहासि]म ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१४॥
 यत्र क्षेत्रम् अभितस्थाथाय्वं वा यन् निरेमिषे ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१५॥
 यद् अक्षेणु हिरण्यये गोष्च अश्वेषु यद् घने अनुतं किं चोदिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१६॥
 चक्षुर? जायां स्वां दासीं सुतिकां लोहितवतीम् अशुद्धां यद् उपेयिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१७॥
 परिबिद्य परिवेदनान्भयवस्त्रातेन? परिभक्षितेन दिदिषूपत्या यत् सहासिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१८॥
 यद् उक्तसीदं विमेजमद्? विमेयं धनकाम्याः ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥१९॥
 य[द्] द्वये कं य[त्] त्रये कम् उभये कम् इति यद् द्वौ ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥२०॥
 यत् परमाणं शैवलम् अपक्वं मांसम् आशिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥२१॥
 यद् अन्नम् आशिमा वयं यद् अन्नम् अन्नकाम्या ओदनस्यापि शक्या ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः] ॥२२॥
 यदि विद्वांसो यदि [वा]विद्वांसो अनुतं किं चोदिम ।
 अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्वं अंहसः ॥२३॥
 यद् देवस्य सवितुः पवित्रं सहस्रधारं विततं हिरण्यमयम् ।
 येनेन्द्रो अपुनाद् अनार्तम् आर्यास् तेनायं मां सर्वपशुं पुनातु ॥२४॥
 येनापुनत् सविता रेवतीद् अथो येनापुनीत वरुणश्च च वयः ।
 येनेमा विश्वा भुवनानि पूता तेनायं मां सर्वपशुं पुनातु ॥२५॥
 अति क्रामामि दुरितं यद् एनो जहामि रिपं परमे सधस्थे ।
 येनेन्द्र [ए]व पुनाति दुष्कृतस् तम् आ वहेम सुकृताम् उ लोकम् ॥२६॥
 मा यक्षं मिहामि घृमा रिहन्तो विगातु? नः ।

श्री ७.६५.३^१श्री ७.६५.३^२

श्री ३.७.१२.५

* मे

* उवां° .चोदिमः

* * * * * रा जामद्री यशिमः

°सिमः

°याव° यन् चहाशिमः

शुशुष्कानां पीष्कलाना आशिमः

.. ॥ [का°] १ ॥

* उक्तं * * * ब्रह्मणस्य निजमुन्मुज्य ..

.. बण्डे * सहाशिमाम्

धाराभिषिक्तेन मा

* * °तिघाताय * यं *

...रेपेयिम

[°शिम

°विद्य* परिवेदनेनां °भक्षतेन दिदिषूपत्या *

उपयै * * * *

{ * °माणा श्वक्कम् . आशिमः ॥ [का°] २ ॥

...अद् * अन्नकाम्योदन° शाक्या

यद्...चोदिमः

यद् . वितथ *

येनेन्द्रव अपुनं नातिमत्वास् ...

...वरुणस्य वावः

* * * पूतास् ... [जहामि रिपं परमे सधस्थे

... रिपु * * * । येनेन्द्रव पुननाति दुरितं यदेनो

* * पुन नाति * धन्...

समैव पुण्यम् अस्तु नस् तृणं नयतु दुष्कृतम् ॥२७॥
इमं पचाम्य् ओदनं पवित्रं पचनाय कम् ।
स मा मुञ्चतु दुष्कृताद् विश्वस्माच् जैनसस् परि ॥२८॥ ॥का०२॥

९.२३

सहस्राक्षं शतधारम् ऋषिभिः पावनं कृतम् ।
तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम् ॥१॥
येन पूतम् अन्तरिक्षं यस्मिन् वायुर् अधिष्ठितः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥२॥
येन पूते द्यावापृथिवी आपः पूता अथो स्वः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥३॥
येन पूते अहोरात्रे दिशः पूता उत येन प्रदिशः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥४॥
येन पूतो सूर्याचन्द्रमसौ नक्षत्राणि भूतकृतस् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥५॥
येन पूता वेदिर् अग्नयः परिधयस् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥६॥
येन पूतं बर्हिर् आज्यम् अथो हविर् येन पूतो यज्ञो वषट्कारो हुताहुतिः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥७॥
येन पूतो ब्रीहियवा [या]भ्यां यज्ञो अधिनिर्मितः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥८॥
येन पूता अश्वा गावो अथो पूता अजावयः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥९॥
येन पूता ऋचस् सामानि यजुर् ब्राह्मणं सह येन पूतम् ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१०॥
येन पूता अथर्वाङ्गिरसो देवतास् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥११॥
येन पूता ऋतवो येनार्तवा येभ्यस् संवत्सरो अधिनिर्मितः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१२॥
येन पूता वनस्पतयो वानस्पत्या ओषधयो वीरुधस् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१३॥
येन पूता गन्धर्वाः सरस्सस् सर्पपुण्यजनास् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१४॥
येन पूता पर्वता हिमवन्तो वैश्वानराः परिभवस् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१५॥
येन पूता नद्यस् सिन्धवस् समुद्रास् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१६॥
येन ता विश्वे देवाः परमेष्ठी प्रजापतिः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१७॥
येन पूतः प्रजापतिर् लोकं विश्वं भूतं स्वर् आजभार ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१८॥
येन पूतस् स्तनयितुर् अपातु उत्सः प्रजापतिः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१९॥
येन पूतम् ऋतं सत्यं तपो वीक्षा पूतयते ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥२०॥
येन पूतम् इदं सर्वं यद् भूतं यच् च भव्यम् ।
तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम् ॥२१॥ ॥का०३॥

९.२४

उच्चैर्घोषो दुन्दुभिस् सत्त्वनायनं वानस्पत्यस् संभृत उज्जियाभिः ।

* * * तो ...

... विदमस्मस्याच् * *

तेनतेना ...

... श्रुतः

येन पूते द्यावापृथिवी आपः पूता अथो स्वः

* * सूर्याचन्द्र ...

... पूतो * वषट्कार *

... ताः

* पूताश्वा ...

* * गावो * * ब्राह्मण ...

* * पूतान् आपः ...

* * सरोसस् ...

... नरा * * * *

* * सनयितुर् * * नत्स * *

येन ...

* * सत्त्वनायनं ...

वाचं क्षुण्णवानो दमयन् सपत्नान् सिंह इव द्वेषन् अमि तंस्तनीति ॥१॥
 सिंह इवास्तानीद् द्रव्यो विषजो अभिकन्दन् ऋषभो वाशिताम् इव ।
 वृषा त्वं वधयस् ते सपत्ना ऐन्द्रस् ते शुष्मो [अ]भिमातिषाहः ॥२॥
 संजयन् पृतना ऊर्ध्वमायु[र] गृह्णा गृह्णानो बहुधा वि चक्षः ।
 देवीं वाचम् आ गुरस्व वेधाश् शत्रूणाम् उप भरस्व वेदः ॥३॥
 वृषेव यूथं सहसा विदानो गव्यन् अमि रोह संघनाजित् ।
 शुचा विध्य हृदयं पोरुषां हित्वा प्रामान् प्रच्युता यन्तु शत्रवः ॥४॥
 दुन्दुभेर् वाचं प्रयतां वदन्तीम् आश्रुण्वती नाथिता घोषबुद्धा ।
 नारी पुत्रं धावतु हस्तगृह्णामित्री भीता समरे वधानाम् ॥५॥
 धीमिः कृतः प्र भरस्व वाचम् उद् धर्षय सत्वनाम् आयुधानि ।
 अभिजज्ञानाम् अभिजज्ञानो युमद् वद दुन्दुभे स्रुतावत् ॥६॥
 पूर्वा दुन्दुभे वि षडस्व शत्रून् भूम्यास् पृष्ठे वद बहु रोचमानः ।
 इन्द्रमेदी सत्वन्स सं ह्यस्व मित्रैर् अभिजज्ञानं अव जह्नीहि ॥७॥
 अन्तरमे नभसी घोषो अस्तु पृथक् ते ध्वनयो यन्तु शीमन् ।
 अमि क्रन्द स्तनयोत्पिपानश् इलोककृन् मित्रतूर्याय श्रद्धी ? ॥८॥
 संक्रन्दन् प्रस्तावेन धृष्णुषेणः प्रवेदकृद् बहुधा ग्रामघोषी ।
 श्रेयो वन्वानो वयुनानि विद्वान् कीर्तिं बहुभ्यो वि भज द्विराजे ॥९॥
 श्रेयःकेतो वसुधितिस् सहीयान् मित्रं दधानस् त्विषितो विपश्चित् ।
 अशून् इव प्रावा वृषणे ? उद्भिर् गव्यन् दुन्दुभे अधि नृत्य वेदः ॥१०॥
 शत्रूणां नीषाद् अभिमातिषाहो गवेषणः सहमान उदभृत् ? ।
 वाग्मी मन्द्रां ? प्र तनयस्व वाचं सांग्रामजित्यायेषम् उद् वदेह ॥११॥
 अच्युतच्युत् समदो गमिष्ठो मृधो जेता पृतनाषाद् अयोध्यः ।
 इन्द्रेण कल्पतो विदथा निचिक्वद् धृयोतनो द्विपतां याहि शीमम् ॥१२॥

* खण्णवानो * सपत्नान् सिंहैव द्वेषन् * तंस्तनयति
 सिंहैवास्तानी द्रव्यो * कन्दन् * वाशिताम् *
 वृषा त्वं * सपत्नान् इन्द्रस्...
 संजयं ...
 देवी * गुरस्व मेधा शत्रूणाम् * भरस्व वेदाः
 * ससं * गव्यन् अमि...
 सुमा विधि * हुत्वा ..
 दुन्दुभिर् ..
 * * हृष्टगामित्वे भीताः * वधानः
 * * पू भरस्व * * धर्षयस् सत्तनाम् *
 अभिजज्ञानाम् * दिमद् बल * *
 ..मानाः
 *सिदी * * इवस्व अभिजज्ञानं ...
 अन्तरतो .. धनयो *
 * * स्तनयोत्पिपाना श्लोक कृत्रतूर्याय *
 * प्रवेदकेतो ...
 श्रेयो वन्वानो * * कीर्तिं बाहुभ्यो...
 श्रेयःकेतो...
 अशून् * प्रावा ..
 शत्रूणां नीषाद् शाहो * सहमानोदभृत्
 * मित्रं पृतनयस्व * सङ्ग्रामजित्यायेषम् * वदेहः
 अशुद्रुष्यन् समधो गमिष्ठो मृधो जयता...
 * क्षिप्रो विदथा निचिक्वद् धृयोतनो ... शीतम्

९.२५

इमास् तपन्त् ओषधीर् ओषधीनाम् अयं रसः ।
 अभ्वत्थस् ते ऽयं ह्यग्निर् भूतो व्य ओषधु प्र पतानु ममाध्यः ॥१॥
 यथा ऽसुतं लाक्षा रक्त माज्येनानु विष्यध्यते ? ।
 एवा ते कामस् सर्पत्वं अन्तर् अर्थेण मज्जसु प्र [पतानु ममाध्यः] ॥२॥
 यथा कुष्ठः प्रयस्यति यथा दह्यते अचिषा ।
 एवा ते दह्यतां मनः प्र [पतानु ममाध्यः] ॥३॥
 पुंसः कुष्ठं प्र क्षरति स्तोक आधीभिर् आश्रुतः ।
 स ते हृदयं विवर्ति तन् मन आधीभिस् तव प्र [पतानु ममाध्यः] ॥४॥
 एष ते स्तोको हृदयं दिग्धेवेषुः प्र पचताम् ।
 अस्त्रास्त्राणं यथेपिता कामो विष्यतु त्वा मम प्र [पतानु ममाध्यः] ॥५॥
 हरितेति शुष्काक्षा सर्वदा हृदयामयी ।
 विहस्ते अन्याम् अहस्तासुर् ? अथो त्वा चाभि शोचतु प्र [पतानु
 ममाध्यः] ॥६॥
 शोचीनुद् ? अस्तु ते शयनं शोचानुद् ? अपि वेशनम् ।
 शुची[द]म् अस्तु ते मनो यथा त्वनरमासा ? [प्र पतानु ममाध्यः] ॥७॥
 वाचीन मनस् सप्रो निर् माम् अयं संगथेषु ।
 चपानं ? त्वाभि शोचतु स्तोकस्तोक उत्तरोत्तरः प्र [पतानु ममाध्यः] ॥८॥
 अन्तर् महतु चर्मणास्त्रिवासेभिर् आश्रुतम् ।
 सर्वान् यज्ञः प्र याशयाद् ? इडा धीमिस् तव प्र [पतानु ममाध्यः] ॥९॥
 हृदये तु सम् ऋध्यात् स्वेर् दंसेभिर् एषते ।
 अग्निः कामस्य यो महान् स महान् रन्ध्रयतु त्वा प्र [पतानु ममाध्यः] ॥१०॥
 अश्वम् अग्निम् आज्यम् इन्द्रं तान् उ कृण्वे मनोजवान् ।
 अग्निश्चरम् इवाचिषा कामो विष्यतु त्वा मम प्र [पतानु ममाध्यः] ॥११॥
 शयानम् अग्न आसीनम् अभ्वत्थस्य सवासिनी ।

...पतानो ममाध्य
 ..काम सर्पत्वं त्वेषु * प्रा
 ...स्तोकाधीभिर् *
 ...विषत तान् मनाधीभिस् ..
 ...दिग्धेवेषु * *
 अस्त्रास्त्राणं यथेष्टा * विषतु तामव प्रा
 * *क्षस् ...
 ...शामि * *
 ...अप *
 * उत्तरोत्तर प्रा
 ...दंसेभिर् *
 ...रन्ध्रयतु * प्राः ॥८॥
 * * * द तानि * * जवां
 ...प्राः
 * आसीनम् ..

१ चरतुम् उपतिष्ठन्त समाधीभिर् वि विद्वयतं? प्र [पतानु ममाध्यः] ॥१२॥
 २ चरन्ति स्थ तिष्ठन्त मासीदमुप संसति? ।
 ३ रेष्मा तुणम् इव मश्रातु वहन् कामरथो मम प्र [पतानु ममाध्यः] ॥१३॥
 ४ यथेन्द्रायासुरान् अरन्धयद् बृहस्पतिः ।
 ५ एवा त्वम् अग्ने अश्वत्थान् अमूर् नमहम्? इहा नय प्र [पतानु ममाध्यः] ॥१४॥
 ६ अहं ते मन आ ददे गुडेन सह मेदिना ।
 ७ दवा मनुष्या गन्धर्वास् ते मह्यं रन्धयन्तु त्वा प्र [पतानु ममाध्यः] ॥१५॥
 ८ यथाश्वत्थस्य पर्णानि निलयन्ति कदा चन ।
 ९ पवासौ मम कामेन माव स्वाप्सीत् कदा चन प्र पतानु ममाध्यः ॥१६॥
 १० कुष्ठं तपन्त मरुतस् साध्यं द्वाजानं? स्वरयन्तो अविषा ।
 ११ यथा न स्वपात् कतमश् चनादावैव गच्छान् ममाध्यः ॥१७॥
 ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां नवमः काण्डस् समाप्तः ॥

१०.१

१ हास्व तेजने धेनो लम्बनस्तनि ।
 २ न तद् विदो यद् अदृच्छसि यद् अविचं न तद् घसः? ॥१॥
 ३ पुत्रो यस्य ते पृश्निबाहुस् तम् उ त्वं सामनं? कृधि ।
 ४ अथो दुहितरं नव्रीम् अथो त्वं सामना? भव ॥२॥
 ५ असामे कुरु मैतगुर् अस्य श्वसाराते निन्दते म ते स्नुहि ते ।
 ६ परेतकस्तूपकं व पुनर् ददामि योन-
 ७ वेहद् त्वं हृद्? तस्यास् तपतु सिण्णिहम् ।
 ८ तस्याधि पुत्रान् अतृथ च तस्य गोष्ठं वि तावत? ॥३-४॥
 ९ यस्य सोत नास्ति वाकीर्? यस्याम् आवा हविर्गृहम् ।
 १० दुनीस्त्रीस् तत्र गच्छत तत्र सर्वा परेतन ॥५॥
 ११ परि धामान्य [आसाम् आशुः गाष्ठाम् इवासरम् ।
 १२ [अजैयं सर्वान् आजीन् घो नश्यतेतस् सदान्वाः] ॥६॥
 १३ अत्र श्वारान कोशे चराम्? अथो गोष्ठान् विचारिणीम् ।
 १४ अथो यास् स्वप्ने पश्यामि ता इतो नाशयामसि ॥७॥
 १५ कण्वा या गर्दभीव निभ्रजत् सूकरीव ।
 १६ तस्यै प्रति प्रवर्तय तप्तम् अश्मानम् अशानिम्? ॥८॥
 १७ योनिर् याभि गच्छात् प्रियं कस्तो पस्तोपिनीं कस्तो पमस्याय छिद्याद्? ।
 १८ अथैनां चातयातै परमां चेत् परावताम् ॥९॥
 १९ या भद्रा या शिवा योजां पयसा सह ।
 २० अग्निष् द्वास्माकं शुदे गार्हपत्यो नि यच्छतु ॥१०॥
 २१ इदं नो देवस् सचितेदं देवो बृहस्पतिः ।
 २२ इदं वो विश्वे देवा अवसानम् अयुक्षन्त? ॥११॥
 २३ परि प्रागाद् देवो अग्नी रक्षोहामीवचातनः ।
 २४ सेधन् विश्वा अप द्विषो दहन् रक्षांसि विश्वहा ॥१२॥
 २५ परीमे गाम् अनेषत पर्य अग्निम् अहृषत ।
 २६ देवेष्वा अकृत श्रवः क इमी आ दधर्षति ॥१३॥ ॥का०१॥

१०.२

त्वयीन्द्रियं त्वयि वर्चस् त्वं धर्मेपतिर् भव ।

* * एव मत्वातु वहं * * मा
 * अरन्धयतु *
 * * अमयस् * * प्राः
 * * मना दधे ...
 * * रन्धयतु * * प्रः
 * * नीलयन्ति * *
 * * पततातो पमाध्यः
 * * नस् * * चनादावैव * * ॥अनु०१॥

इत्यथर्वणिकपैपलाद...

{ अथ दहामस्वारानः ॥ ॥ ओं नमो नारायणाय ॥
 { ओं हास्व ...

पनो * * पृश्निबाहुमस्तकं * *
 * * नसेम्...

... गृहः ।
 दुनास्त्रीस्तत्र गच्छतु...
 * धामानित्येका (पूर्वैत्र साकस्येनाधीतत्वाद्भ्र
 [प्रतीकेन निर्देशः])

* यत् ... इत *
 ... निर्धजत् *
 तस्ये ... आसिनी

* * यां ...

* वो ...
 ... देवावसानमनुक्षाय

... ओक्षीसि *
 पदमे ... अहृषत
 * अक्रतश्च ... इमां गा *

पै ५.१.१

पै २.४.१

का २८.२२

का १०.१५५.५ । औ ६.२८.२

त्वम् उत्तरो भ्रातृव्येभ्यस् तव लक्ष्मीः पयस्वती ॥१॥
 तवनाम् अश्विना वाहो? तव राष्ट्रं दिवि श्रितम् ।
 त्वम् आयुष्मान् सपत्न्योत्तरो द्विपतो भव ॥२॥
 तीक्ष्णशृङ्गो वृषभस् समुद्र इवाक्षतृकम् ।
 त्वं सहस्रवीर्यस् तवावाहो? गवां पते ॥३॥
 भ्रातृव्यश् च सपत्न्यश् च यस् त्वा शत्रुर् जिघांसति ।
 भ्रियन्तं सर्वेषां ददातु य इव वेद ।
 भ्रियन्तं सर्वेषां मादायो गृहं वि धारय? ॥४॥
 त्वं वशी सत्याकृतिसु सत्यधर्मा गवेषणः ।
 अनाष्टस् त्वं सर्वास्ती? त्वं भ्रातृव्याणां श्रियं रुह ॥५॥
 तुभ्यं श्रयन्तु बलयस् तुभ्यं शुल्कः प्र दीयताम् ।
 तुभ्यं विराद् पयो रुहां त्वां वाञ्छन्तु विशो महीः ॥६॥
 वाञ्छन्ति त्वा बृहद्राष्ट्रं त्विषिस् तेषां सुखाहिता ।
 त्वं देवानां भव प्रियस् त्वयि गावो अधिश्रिताः ॥७॥
 त्वयीन्द्रियं त्वयि वर्चस् त्वयि यज्ञो अधिश्रितः ।
 तवायन्तु हवं देवीस् त्वं प्रियो ह? बृहस्पतेः ॥८॥
 अग्नीषोमा पवमानो विराद् देवी पयस्वती ।
 अनन्दं सर्वं रक्षन्तु राष्ट्रं ते नापदाहं? ॥९॥
 अग्निर् इव तृणं प्रदह्य कम्बूलम् इवा रुज ।
 श्रियं भ्रातृव्याणाम् अधस् भ्रातृव्यीकम् इवाश्रिपः कराः? ॥१०॥ ॥का०२॥

१०.३

अश्व इव रथम् आ घत्स्व सिंह इव पुरुषं हर ।
 हस्तीवायोद् बलं भङ्गि भ्रातृव्याणां श्रियं रुह ॥१॥
 उत् ते कृणोतु कश्यपो ब्रह्म देवैर् अभिषुतम् ।
 आभीतम् इवारुडकम् एतं खदिरम् आ हर ॥२॥
 × × [ब]र्मा हराद् बतंतं पर्णम् आ हराद् अविदुषो गृहं यत् ।
 इमां देवैस् समां भूतां तां प्र [द]वाद् बृहस्पतिः ॥३॥
 तान् आ वेदि समाहिते [अ]ग्नीं सूर्यविचक्षणे ।
 तेभिषु द्रुम् उत्तरो भव भ्रातृव्याणां श्रियं रुह अथो पयां पयो हर ॥४॥
 आदित्या रुद्रा वसव ऋषयो भूतकृतश् च ये ।
 श्रियं च क्षत्रम् ओजश् च तुभ्यं देवा असाविषुः ॥५॥
 असुरो ऽसीन्द्रनामायुष्मान् शतशारदः ।
 स इन्द्र इव देवेषु त्विषीमान् विश आ वद ॥६॥ ॥का०३॥

१०.४

इवं राष्ट्रं प्रथतां गोभिर् अश्वैर् इदं राष्ट्रं मघेनेरया? रसेन ।
 असौ वक् उर्वारं उप सं नमन्तु सप्तहोत्रा इतशत्रून् सच्चित्तान् ॥१॥
 इमे राजान इषुभिर् ग्रन्तु शत्रून् इमे राजानस् समित्यां वदेयुः ।
 इमे राजानः पृतनास् सहन्ताम् अहं ब्रह्मा विमृषो ऽहं निरक्षाः ॥२॥
 इदं राष्ट्रं कृतमद् वीरवज्रं जिष्णुप्रम् इदं राष्ट्रं गातुमच् चित्रघोषम् ।
 असौ राष्ट्राय बलं नि हरन्त्व अहं देवेभ्यो हविषा विधेयम् ॥३॥
 यदि युद्धे यद् मुजतं? वो [अ]स्तु देवैनसाद् यदि वा पित्र्येण ।
 येन विर्याद् एतो वो अस्तु तस्मा अहं देवेभ्यो हविषा जुहोमि ॥४॥
 यद् व × कूरं मनसा यच् च वाचो देवैनसाद् यदि वा पित्र्येण ।
 अपैव दुष्पञ्चम्यम् अपि घत्स्व बद्धम् अथा नन्दिनस् सुमनसस् समेत ॥५॥
 एकव्रता भ्रियन्ति भर्जत्वपुरोहि? तेन वो राष्ट्रं प्रथयन्तु देवाः ।
 सम्यग वो राष्ट्रं सह वो मनांसि समीची[ना]नां पशवो विश्वरूपाः ।
 समीचीनानां वो अहम् असि ब्रह्मा सम्यज्जो देवा इवम् आ यन्तु म इमम् ॥६॥
 यथापस् समुद्राय समीचीह वहन्तु श्रियम् ।

भवे * वह श्रुतं

समुद्रैवाक्षतोदक
 * वीर्याम् * * पती
 * * सपुत्रश् शत्रो *

गवेषिणः
 अनाष्टास् * * त्वा ...
 शुल्का * *
 विषो मही
 द्विषिन् * सुखाहित
 अधिश्रुत
 त्वं * श्रुतः
 .. हं बृहस्पतिः

अतन्त्र .
 * * * प्रथ
 . इवादिपुष्करात्

अश्वैव सिंहैव * *
 हस्तीवर्षद् बलां ..
 .. श्रुत
 * इवारुडकं.
 * हरम्

* * धंदि * * सूर्या
 वेषा * *

असुरसीन्द्रां शारद
 * इन्दीव विषा *

राष्ट्रमध्वेनेरया *
 ...सच्चित्ता
 इमे * इविभिर्
 * * पृतना

जिष्णु उग्रम् * * गदमश् *
 अस्मे राष्ट्रा बलं ने
 ...देवैनसाद् * * *
 येन कृतियादेन वो...
 देवैनसाद् * * *
 आपैव दुष्पञ्चम्यम् * दत्त्व वधम् ..सुमेता
 . प्रप्रथयन्तु *

. इषाम् * * मेयिमम
 ...वहतु *

एवा राष्ट्राय मे देवास् सम्यञ्चो वहन्तु श्रियम् ॥७॥
 संसृष्टं वो राष्ट्रं प्रथयन्तु गोभिर् अश्वैस् संसृष्टम् अन्येतरया रसेन ।
 मया ब्रह्मणा प्रथमानासो वसीयांसस् सद्म् उग्रा भवाथ ॥८॥
 बहुर् यो वा प्रसृणो धृष्णुर् अस्तु बहुकुमाराः प्रतिकृपाः पितृणाम् ।
 सत्यं वदन्तस् सुमतिं चरन्तो मित्रं शुक्लानां जनासो यन्तु सख्यम् ॥९॥
 इह क्षत्रं युष्मद् उत राष्ट्रं शमी त्वं इन्द्रियं पशुभिस् संविदानम् ।
 मध्नातु तान् अप्रियान् यांश् च द्विधम् ॥१०॥
 इदं राष्ट्रं प्रथतां सर्वदेव[म्] इदं राष्ट्रं कृतमद् वीरवज् जिष्णुग्रम् ।
 इदं राष्ट्रं पशुमद् ब्रह्मवृद्धम् इदं राष्ट्रं हतशत्रु जिष्णु ॥११॥
 सपत्नसाहं प्रसृणम् इदं राष्ट्रं ददम् उग्रम् ।
 साढामित्रम् अभिमातिपाहं सर्गां जिगाय ॥१२॥ ॥का० ६॥

श्री १०.३.१-१४

१०.५

औदुम्बरेण मणिना पुष्टिकामाय वेधसा ।
 पशूनां सर्वेषां स्फाति गोष्ठे मे सविता कर्तु ॥१॥
 यो [नो] अग्निर् गार्हपत्यः पशूनाम् अधिपा अस्तु ।
 औदुम्बरो वृषा मणिस् सं मा सृजतु पुष्ट्या ॥२॥
 करीषिणां फलवतीं स्वधाम् इरां च नो युद्धे ।
 औदुम्बरस्य तेजसा धाता पुष्टिं दधातु मे ॥३॥
 यद् द्विपाच् [च] चतुष्पाच् च यान्य् अस्नानि ये रसाः ।
 शुद्धीयां तेषां भूमानं बिभ्रद् औदुम्बरं मणिम् ॥४॥
 पुष्टिं पशूनां परि जग्रभाहं चतुष्पदां द्विपदां यच् च धान्यम् ।
 पयः पशूनां रसम् ओ[व]धीनां बृहस्पतिस सविता मे नि यच्छात् ॥५॥
 अहं पशूनाम् अधिपा अस्नानि मयि पुष्टिं पुष्टिपतिर् दधातु ।
 मन्त्रम् औदुम्बरो [मणिर् द्रविणानि नि यच्छतु ॥६॥
 [उप मौदुम्बरो] मणिः प्रजया च धनेन च ।
 इन्द्रेण जिन्विता मणिर् आ मागन् सह वर्चसा ॥७॥
 देवो मणिस् सपत्नहा धनसा धनसा[ति]ये ।
 पशोर् अन्नस्य भूमानं गवां स्फाति नि यच्छतु ॥८॥
 यथाग्ने त्वं वनस्पते पुष्ट्या सह जज्ञिषे ।
 एवा धनस्य मे स्फातिम् आ दधाति सरस्वती ॥९॥
 आ मे धनं सरस्वती पयस्स्फातिं च धान्यम् ।
 सिनीवाल्स्य उपावहद् अयं चौदुम्बरो मणिः ॥१०॥
 त्वं मणीनाम् अधिपा वृषासि त्वयि पुष्टिं पुष्टिपतिर् जजान ।
 त्वयीमे वाजा द्रविणानि सर्वौदुम्बर स त्वम् अस्मत् सहस्वाराध्
 अरातिम् अभीति क्षयं च ॥११॥

श्री धारमाथ रथिरसि रथिं मे धेहि

ग्रामणीर् असि ग्रामणीर् उत्थायाभिषिक्तो ऽभि मा सिञ्च वर्चसा ।
 तेजो ऽसि तेजो मयि धारया न ध रीर शरीर्? मयि धेहि ॥१२॥
 पुष्टिर् असि पुष्ट्या मा सम् अङ्गुलिं शुद्धमेधी शुद्धपतिं मा कृणु ।
 औदुम्बर स त्वम् अस्मात् [धेहि] रथि [च नस्] सर्ववीरं नि यच्छ ।
 रायस् पोषाय प्रति मुञ्चे अहं त्वाम् ॥१३॥
 अयम् औदुम्बरो मणिर् वीरो वीरायोच्यते ।
 स नस् सर्नि मधुमतीं कृणोतु रथि च नस् सर्ववीरं नि यच्छात् ॥१४॥
 ॥का० ५॥

१०.६

भगस्य राक्षस् सुमतिं गमेम यं हवन्ते बहुधा मानुषासः ।
 कर्म कृण्वानो भगम् आ वृणोते स नो जवेषु सुभगान् कृणोतु ॥१॥
 भगं पुरस्तात् प्रतिबुध्यमानां पश्येम देवीम् उषसं विभानोम् ।
 प्रतीची शुभ्रा द्रविणेन सार्क भगं वहत्व अदितिर् न पेतु ॥२॥

... वरतु *

. वशीयाम रवम् **

* * * * * धृणिवर .

... जननो * *

महत्वानामियान्यादच दिग्म

.. शत्रु *

* प्रसृणामाद ...

* * * मयं ...

... वेधसां

* * * * * गोष्ठे .

उद् (उपरि औद्) .

करीषिण फलवतीं शुद्ध

उद् ... ते

* * * * * च यन्दाये +

.. भीमान विभ्रता वदुम्बर *

* जिन्विता * * * * * वर्चसः

* अन्यस्व भीमान...

.. ददाति *

* * * * * चिनी ..

.. चौद्ध * * * ओ अयं चौदुम्बरो मणिः

ओ रथ * रथा * त्रै ...

रथिमे * * * सर्वो .

* अभिति * *

* * * ग्रामणीदृष्ट्याभिषिक्तो ..

.. अथि शुद्धमे * * *

उद् * * * त्वमे रसात् रथ्य .

.. तां

* ओ वीराय उच्यते

* * * मनी .

.. यो * * *

... सुभगां *

* * * दुष्यमाना * * * उषसं *

.. अतिनिम्ना ण्वु

भगं नो ऽद्य सविता दधातु देवानां पन्था विभिन्नो न एहि ।
 अवांवी भद्रा सुमतिर् न एत्वं अधा भगो सा सुमता नो [अ]स्तु ॥३॥
 भगेन वाचम् इषितां वदानि सरस्वतीं मधुमतीं सुवर्चसम् ।
 भगेनादत्तं उप मेदम् आगन् यथा वर्चस्वान् समितिम् आवदानि ॥४॥
 भगो मा गोष् अवतु भगो मावतु धान्ये ।
 अक्षेषु स्त्रीषु मा भगो भगो मावतु राज्याम् ॥५॥
 भगो मा मध्यमाह्णेषु प्रातर् मा भग आ गमत् ।
 भगो मा प्रातर् अवतु भगो मध्यंदिनं परि ॥६॥
 अपराह्णे वयं भगं वास इव परि दध्म ते ।
 भगं देवेभ्यस् सुभगं भगं मनुष्येभ्यः ॥७॥
 दिवस् पृथिव्या अहम् अन्तरिक्षाद् भगं वृणे ।
 सो ऽग्रे रमतां मयि स मा प्रावतु वर्चसा ॥८॥
 भगं वृणावग्वं? वहन्ति वने प्रयन्तो भगम् इद् धवन्ते ।
 भगेनादत्तम् उप मेदम् आगन् विश्वं भूतं द्रविणेन भद्रम् ॥९॥
 भगेन देवस् सम् अगन् मयीमा विश्वा भुवनाभिवस्ते ।
 प्रयच्छन् एति बहुधा वसूनि स नो दधात् अतमद्? वसिष्ठम् ॥१०॥
 वातो भगो वरुणो वायुर् अग्निः क्षेत्रस्य पत्नी सुहवा नो [अ]स्तु ।
 हिरण्याक्षो अतिपश्यो नृचक्षास् सर्वैस् साकं सजमानो न एहि ॥११॥
 उद् एहि देव सूर्य सह सौभाग्येन ।
 सहर्षभस्य वाजेन सहावतां करणेन ॥१२॥
 हिरण्येन[... ..] ।
 [.. ..] ॥१३॥ ॥का०६॥ ॥अनु०१॥

१०.७

गोभिष् द्वा पात्व ऋषभो वृषा त्वा पातु वाजिभिः ।
 वायुर् द्वा ब्रह्मणा [पा]त्व इन्द्रस् त्वा पात्व इन्द्रियैः ॥१॥
 सोमस् त्वा पात्व ओषधीभिर् नक्षत्रैः पातु सूर्यः ।
 माङ्गयस् त्वा चन्द्रो वृत्रहा वातः प्राणेन रक्षतु ॥२॥
 तिस्रो दिवस् तिस्रः पृथिवीस् त्रीण्य् अन्तरिक्षाणि चतुरस् समुद्रान् ।
 त्रिवृतं स्तोमं त्रिवृत आप आहूस् तास् त्वा रक्षन्तु त्रिवृतस् त्रिवृद्धिः ॥३॥
 त्रीन् नाकात् त्रीन् समुद्रान् त्रीन् ब्रह्मन् त्रीन् वैष्टपान् ।
 त्रीन् मातरिश्वनस् त्रीन् सूर्यान् गोप्तृन् कल्पयामि ते ॥४॥
 घृतेन त्वा सम् उक्षाम्य अग्न आज्येन वर्धयन् ।
 अग्नेश्च चन्द्रस्य सूर्यस्य मा प्राणं मायिनो दधन् ॥५॥
 मा वः प्राणं मा वो ऽपानं मा हरो मायिनो दधन् ।
 भ्राजन्तो विश्वेदेवसो देवा दैव्येन मावत ॥६॥
 प्राणेनाग्निं सं दधति वातः प्राणेन संहितः ।
 प्राणेन विश्वतोमुखं सूर्यं देवा अजनयन् ॥७॥
 आयुषा युष्कृतां जीवायुष्मान् जीव मा मृथाः ।
 प्राणेनात्मन्वतां जीव मा मृत्योर् उप गा वशम् ॥८॥
 देवानां निहितं निधि यम् इन्द्रो अन्वचिन्दत् पथिभिर् देवयानैः ।
 आपो हिरण्यं जुगुप्सु त्रिवृद्धिस् तास् त्वा रक्षन्तु त्रिवृतस् त्रिवृद्धिः ॥९॥
 त्रयस्त्रिंशद् देवास त्रीणि च वीर्याणि प्रियायमाणा जुगुप्सु अप्सु अन्तः ।
 अस्मिन् चन्द्रे अधि यद् धिरण्यं तेनायं कृणवद् वीर्याणि ॥१०॥ ॥का०१॥

१०.८

ये देवा दिव्य एकादश स्थ ते देवासो हविर् इदं जुषध्वम् ॥१॥
 [ये देवा अन्तरिक्ष एकादश स्थ ते देवासो हविर् इदं जुषध्वम् ॥२॥
 [ये देवाः पृथिव्याम् एकादश स्थ ते देवासो हविर् इदं जुषध्वम् ॥३॥]
 असपलं पुरस्तात् पश्चान्न नो [अ]भयं कृतम् ।

भगो * * स्तविते विभिन्नो * *

* भद्रस् म द्रुमता * *

. ०ती * सुवर्चसः

* * * आगन्.

* न मध्यमानेषु * * भगागमत्

वासेव * दर्म ते

* पृथिव्याहम्

* * * वनि .

भगेन दत्तम् * * आग भद्रा

* देवास्

* अयति ..

* अवि° ...

सा ऋषभस्य * सहावतं *

हिरण्येनैवका (प्रतीकैर्नैव निर्देशः)

* * पास्वर्षभो .

* * माष्मणा , इन्द्रो

मायितुस् ..

* * त्रिवृताप .. त्रिवृतास् त्रिवृत्तिभिः .

* नाकां त्रीणि सद्युद्रा त्रीणि ब्रह्मा त्रीणि वैष्टपां

त्रीणि * त्रीणि * गोपितृन् .

...वर्धय

.. दध

* व . मीयनो दध

. मावतः

* * दधत * * सहत

...अजनयं

आयुष्कृता जीवायुष्मा ... मृथा

* नात्मात्मन्वतां . विषं

* निहतां निधिमिन्द्रान्वाविन्द

* * जुगुप्सु त्रिवृतास् * *

श्री १९.२७.१-१०

श्री १९.२७.११-१५

	<p>सविता मा दक्षिणत उत्तरान् मा शचीपतिः ॥४॥ दिवो मादित्या रक्षन्तु भूम्या रक्षन्तु अग्नयः । इन्द्राग्नी रक्षतां मा पुरस्ताद् अश्विनाव् अमितशर्म यच्छताम् । तिरश्चीनाग्नेया रक्षन्तु जातवदा भूतकृता म सर्वतस् सन्तु वर्म ॥५॥ ॥का०२॥</p>	<p>. दक्षिणतु उत्तरान् * * . रक्षन्तु भयः * भया.. वर्मः ... प्रविष्टस्त्रोको * * निर्दह * तनोद्वि * त्वान् अतु * निर.. ... प्रजापतेः ... अशुभं चक्षुश् शुश्रुनौ * ... योमा चक्रम . तनोभिः ... जनोभिः * मा अग्नयो... पृथ्वा देवैर्जनां ... सवितः वर्षिष्ठैर् * * देवास्व * अग्नमायाम * * ... सपत्नां ने * * दिवीनां * * रात्रीणां.. इन्व * * तमा * अन्वाधृते... * * * तेजस्वेन्द्र * * * * तेजस्वेन्द्र * व्यासा संन् * * * * शम्भानां ...</p>
सा मा १.७.१ शो १६.१.३	<p>ये ऽप्स्व अन्तर् अग्नयः प्रविष्टा भोको मनोहा खनो निर्दाह आत्मद्विषस् तनूद्विषः । इदं तान् अति सृजामि निर् एनं निर्ऋतं सृजामि ॥१॥ आभूत्या सत्वोयः? निर् दुष्पञ्च्यं सुवामि । वसिष्ठावन्धती सा मा पातां प्रजापते ॥२॥ प्रस्तरो बृहस्पतः केशा अशुभं चक्षुस् सुश्रुतौ कर्णौ । अक्षतौ प्राणापानौ ऽहृदयाजरसं मा मासीन् मध्यमारिषं? ॥३॥ आपो मा शुन्धन्तु दुष्कृता दुरिता यानि चक्रम । ऽअयो म शुद्धा उदितस् तनूभिः? ॥४॥ वैश्वानरो रश्मिभिर् न पुनातु वातः प्राणेनेषिरो नभोभिः । द्यावापृथिवी पयसा पयस्वती ऋतावरी यज्ञिये मा पुनीताम् ॥५॥ पुनन्तु माग्नयो गार्हपत्या पुनन्तु मा पृथ्व्यो देवजूताः । पुनन्तु मा शक्वरीस् सोमपृष्ठा पवमानासो वज्रिणः ॥६॥ यः पविता स पुनातु मा बृहद्भिर् देव[स्] सविता वर्षिष्ठैर् ऽद्यात्मवो परि? ॥७॥ ब्रह्मसवै पुनातु मा राजसवै पुनातु मा । शतं पवित्रा वितता तिरश्च या तेभिर् मा देवस् सविता पुनातु ॥८॥ शतं च मा पवितार पुनन्तु सहस्रं च खवणेष् आपः । आप इव पृतो ऽस्म्य अग्निर् इव सुवर्चा[स्] सूर्य इव सुचक्षाः ॥९॥ उरुणसाव असुतृणा उदुम्बरो यमस्य दूतौ चरतो जनी अतु । ताव् अस्मभ्यं दशदशेष्टः सूर्याय पुनर् दाताम् अशुम् अघह भद्रम् ॥१०॥ ॥का०३॥</p>	<p>१०.१० अगन् ऽदेवास् स्वर् अगन्म? ज्योतिर् अगन्म । महेन्द्रो ऽसि परमेष्ठी सुमित्र विश्वतोमुखम् आ ते अयाति संदशः ॥१॥ उद्यन्न् अघ मित्रमहस् सपत्नान् मे [अ]व जहि । दिव एतां रश्मिभिस् सह रात्रीणां तमसा वर्षीस्? ते यन्व अघमं तमः ॥२॥ सूर्यस्यावृतम् अन्वावर्ते दक्षिणाम् अन्व आवृतम् । अग्नेस् तेजसा तेजस्वी भूयासम् इन्द्रस्येन्द्रियेणेन्द्रियावान् भूयासम् ॥३॥ इदम् अहम् अग्नेस् तेजसेन्द्रस्येन्द्रियेण सोमस्य युञ्जेन विश्वेषां देवानां ऋतुनामुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्रस्य वर्चस् तेज इन्द्रियं प्राणम् आयुर् नि वष्टयामि । आयुर् नि यच्छेत् ॥४॥ इदम् अहम् अग्नेस् तेजसेन्द्रस्येन्द्रियेण सोमस्य युञ्जेन विश्वेषां देवानां ऋतुनामुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्रस्य वर्चस् तेज इन्द्रियं प्राणम् आयुर् आदाय ऽतूत्यायनं पाशेशित्वा? दुष्पञ्चेन संसृज्य मृत्योर व्याचे सम अपि दद्यामि ॥५॥ ॥का०४॥</p>
शो १०.२.२१		
शो १०.२.२१ मे ३.११.१०		
मे १२.१		
क १०.१४.१२ शो १८.२.१३		
अन्यत् सवितासु इदमे		
शो १०.५.३७.१		
शो ३६		
१०.११		
यो नस् स्वो यो अरणो भ्रातृव्यश् च जिघांसति । इन्द्रश् च तस्याग्निश् च मर्म स्कन्धेषु विन्दताम् ॥१॥ यो मा शयानं जाग्रते यश् च सुते जिघांसति । इन्द्रश् च तस्याग्निश् च बाह्व मर्मणि वृश्चताम् ॥२॥ यो मा चरन्ते तिष्ठन्तम् आसीनं च जिघांसति ।		

इन्द्रश्च तस्मिन् अग्निश्च दुरितं प्रति मुञ्चताम् ॥३॥
 यो मा चक्षुषा मनसा [य]श्च वाचा जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च [च] हिनांसि बहता पिता? ॥४॥
 यः पिशाचो यातुधानः कव्याद् यो मां जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च कृद्धौ दिग्धाभिर् अस्यताम् ॥५॥
 यो मा ब्रह्मणा तपसा यश्च यज्ञैर् जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च हृदय धने विन्दताम् ॥६॥
 यो मे ब्रह्म यो मे तपो बलं श्रेष्ठं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च मूर्धानं प्रति विन्दताम् ॥७॥
 यो मे अन्नं यो मे रसं वाचं श्रेष्ठं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च चाखं हिंकारम् अस्यताम् ॥८॥
 यो मे तन्तुं यो मे प्रजां चक्षुश्च श्रोत्रं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च हृति देवेषु विन्दताम् ॥९॥
 यो मे गो[भ्यो] भीदश्च? अश्वेभ्यः पुरुषेभ्यः ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च ज्ञानं देवेषु विन्दताम् ॥१०॥ ॥का०५॥

१०.१२

यो मे भूतिम् अनामयद् युक्तम् आयुर् जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च दिवो ऽश्माशनिम् अस्यताम् ॥१॥
 यो मे वेष्टम् यो मे शफान् भियं श्रेष्ठं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च कृत्यां चि तनुतां गृहे ॥२॥
 यो मे मृत्युम् असमृद्धिम् अह्ना राज्या दिव्सति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च चार्चिषा दहतां स्वम् ॥३॥
 यो मे प्राणं यो मे ऽपानं ज्ञानं श्रेष्ठं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च प्राणप्राणम् अनु इताम् ॥४॥
 यो मा देवजनैस् सपैर् विध्यता ब्रह्मणा घमा? ।
 अगस्त्येन मेदिनाद् इन्द्रश्च चाग्निश्च तं इताम् ॥५॥
 तं सत्यौजाः प्र दहताम् अग्निर् वैश्वानरो वृषा ।
 यो मा दुरस्याद् देवताैर्? यश्च दिव्सति विह्वलः ॥६॥
 यो मा दिव्सत्य् अदिव्सन्तं यश्च दिव्सति दिव्सन्तम् ।
 वैश्वानरस्य दंष्ट्रयोर् अग्नेर् अपि द्धामि तम् ॥७॥
 अग्निं तं द्यावापृथिवी संतपतां तत् ते ऽघमेनिर् उच्यताम् ।
 निर्ऋत्या बध्यतां पाशे यो नः पापं चिकित्सति ॥८॥
 प्रत्यग्वधः प्रत्य उज्जि आतव्यान् घोरचक्षुषः ।
 इन्द्राग्नी एनान् बुधतां मैषाम् उच्च छेपि कश्च न ॥९॥
 प्रत्यग्वधेन प्रच्युतान् आतव्यान् द्विषतो मम ।
 अपानान् प्राणान् सचिद् यद् द्विषतस् पात्याधरा? ॥१०॥
 अग्ने ये मा जिघांसन्त् अग्ने ये च द्विषन्ति माम् ।
 अग्ने ये मोष तप्यन्ते तेषां प्रियतमं जहि ॥११॥
 तं द्विषन्तम् अवधिषम् अन्धेन तमस्मावृतम् ।
 एते मर्यां ऽग्नि पद्यस्व मा ते मोचि महोदरः ॥१२॥ ॥का०६॥

१०.१३

द्यावापृथिवी सं नहोथां मम राष्ट्राय जयन्ती अग्निरेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्ती ॥१॥
 बाता पवमानौ सं नहोथां मम राष्ट्राय जयन्ता अग्निरेभ्यो हेतिम् अस्स-
 न्तौ ॥२॥
 इन्द्राग्नी सं नहोथां [मम राष्ट्राय जयन्ता अग्निरेभ्यो हेतिम् अस्यन्तौ] ॥३॥
 मित्रावरुणा [सं नहोथां मम राष्ट्राय जयन्ता अग्निरेभ्यो हेतिम् अस्यन्तौ] ॥४॥
 अवाशावीं सं [नहोथां मम राष्ट्राय जयन्ता अग्निरेभ्यो हेतिम् अस्यन्तौ] ॥५॥

* तमस्मिन्...

* तस्माग्नि ..

भत विन्धतां

तप * * *

* तस्माग्निश्च .

. श्रेष्ठ *

* तस्माद् . चात्सं दहृत् *

* तस्माग्निश्च बेहति * *

* तस्माग्निश्च ...

.. इमाशानम् *

वेष्टिम् * * शफा * श्रेष्ठ *

...व्य तनतां *

...दिव्सति

.. प्राणानु *

...विषता ब्राह्मणा *

* मेदिने ...

त्व सन्म उदा प्रदहन्मग्निर् * * *

* * * तुरस्सं ...विह्वल

* * * दिव्सति दिव्सन्त

* * * सततां * * * घमेन्य *

* वध्यतां ...

.. जहि. आतव्यां चक्षता

...महिषामुत्सेपि * *

प्रच्युतान् प्रच्युतां व्या * *

अपाना प्राणां...

वत ..

वतं .

श्री ४.३४.७

श्री ११.५.१३

अश्विना सं नह्येथां मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्तौ ॥६॥
 मरुतस् सं नह्यध्वं मम राष्ट्राय जयन्तो [अ]मित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्तः ॥७॥
 पितरस् सं नह्यध्वं मम राष्ट्राय जयन्तो [अ]मित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्तः ॥८॥
 सूर्याचन्द्रमसौ सं नह्येथां मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्य-
 न्तौ ॥९॥
 अहोरात्रे सं नह्येथां मम राष्ट्राय जयन्ती अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्य-
 न्ती ॥१०॥ ॥का०॥

१०.१४

गन्धर्वाप्सरसस् सं नह्यध्वं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः ॥१॥
 सर्वपुण्यजनास् सं [नह्यध्वं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः] ॥२॥
 वनस्पतयस् सं [नह्यध्वं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः] ॥३॥
 वानस्पत्यास् सं [नह्यध्वं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः] ॥४॥
 ओषधयस् सं [नह्यध्वं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः] ॥५॥
 वीरुधस् सं नह्यध्वं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्तः ॥६॥
 सूर्याचन्द्रमसौ सं नह्येथां मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तौ ॥७॥
 प्रजापते सं [नह्यध्वं मम राष्ट्राय जयन्न् अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्] ॥८॥
 परमेष्ठिन् सं नह्यध्वं मम राष्ट्राय जयन्न् अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन् ॥९॥
 उदारा उदीर्ध्वं विश्वानि भूतानि सं नह्यध्वं मम राष्ट्राय जयन्त्य
 अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्ति ॥१०॥ ॥का०॥

१०.१५

अग्नी रक्षिता स इमां सेनां रक्षतु ।
 अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे ॥१॥
 इन्द्रो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥२॥
 सोमो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥३॥
 वरुणो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥४॥
 वायू रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥५॥
 त्वष्टा रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥६॥
 धाता रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥७॥
 सविता रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥८॥
 सूर्यो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातर् अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥९॥
 बन्द्रमा रक्षिता स इमां सेनां रक्षतु ।
 अनुष्ठातर् अनु [तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥१०॥ ॥का०॥

१०.१६

अहा रक्षित तद् इमां [सेनां रक्षतु] ।

.. जयन्ता * *

* जनम् *

* * वनस्पत्यास्तं

... जननन्तो * * *

नह्यस्व * * वय अमित्रेभ्यो *

प्रजापतये *

परमेष्ठिन् ... नह्य * * अस्यां

... रक्षितां * * जयन्ती

* * अस्यन्ती

* रक्षिता * इमां सेना *

* रक्षता (एबनुत्तराणि)

अह रक्षतु...

अनुष्ठातः अनु [तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥१॥
 राज्ञी रक्षित्री सेमां [सेनां रक्षतु] ।
 अनुष्ठातः अनु [तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥२॥
 इन्द्राणी रक्षित्री सेमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥३॥
 वरुणानी रक्षित्री सेमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥४॥
 सिनीवाली रक्षित्री सेमां सेनां रक्षतु ।
 अनुष्ठातः अनु [तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥५॥
 समुद्रो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥६॥
 पर्जन्यो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥७॥
 रुद्रस्पती रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥८॥
 प्रजापती रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥९॥
 परमेष्ठी रक्षिता स इमां सेनां रक्षतु ।
 अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे ॥१०॥ ॥का० १०४ ॥अनु० १॥

इत्यथवेदे पैपलादशाखायां दशमः काण्डः समाप्तः ॥

* रक्षत्री (एवमुत्तरत्राणि) सायमां
 अनुष्ठातियतु

* रक्षत्री सा इमां
 अनुष्ठातियतु
 * रक्षता (एवमुत्तरत्राणि)

इत्यथवेदिकपैपलादशाखायां...

११.१

वृषा ते ऽहं वृषण्यन्त्यै गर्भे दधामि योन्याम् ।

यदि देवपरिष्ठिता प्रजां लोकं न विन्दसे ॥१॥
 धाता ते तं सिनीवाली वरुणानी प्र यच्छति ।
 पुमांसं पुत्रम् इन्द्राणी सततायां? दधातु ते ॥२॥
 संवृक्तस् ते वक्षणास्तु गर्भे पुसां पुमान् कृतः ।
 सर्वाङ्गस् तान्यो जायताम् अग्निर् वारण्योर् वृष्टिभिः ॥३॥
 गर्भमीरं कर्मण्यं प्रस्थं तान् वधीन् सर्वान् कृणोमि ।
 आत्मनस् ते लोहिताद् गर्भस् सं वर्ततां वृषाकपेः ॥४॥
 त्वष्टा पिशतु ते प्रजां धाता लोकं दधातु ते ।
 राका सीव्यच् च सूच्या भूतस्येशाना भुवनस्य देवी ॥५॥
 सिनीवालीम् अनुमतिं राकां शुङ्गं सरस्वतीम् ।
 देवानां पत्नी या देवीन्द्राणीम् अवसे हुवे ॥६॥
 अभिजाता वृद्धगर्भा अरिष्टास्ति वीरसूः या ।
 वि जायतां प्र जायतां बह्वी भवतु पुत्रिणी ॥७॥
 परिरुतं गर्भं धेहि मास्याः प्र च्योष्ट लोहितम् ।
 अनून् पुणो जायताम् अस्थापु? ऽनन्धो ऽपिशाचधीतः ॥८॥
 त्वं दधासि द्विपदे चतुष्पदे गर्भे प्रजाम् एजते विश्वरूपे ।
 कनिकद्वं वृषभो वीडुमोपा? प्रजापते तन्वां धेहि गर्भम् ॥९॥
 अभिक्कन्द्वं स्तनयन् धेहि गर्भं विद्योतमानः पवमानो ऽविभिः ।
 पर्जन्यमां पृथिवीं रेतसाविधायां रसेनौषधीनां पशूनाम् ॥१०॥
 आ ते नयामि वृषाणं यः प्रजानां प्रजापतिः ।

{ अथ प्रकादशाः काण्डान् लिख्यते ॥ ॥ ओं नमो
 नारायणाय ॥ ओं नमस् तिलोतमायै ॥ ओं नमो
 ज्वालाभगवत्यै ॥ ॥ ओं नमो गणेशाय ॥ ॥
 ओं वृषा... वृषण्यन्ती * ददामि *

ओं धाता...

* तानोर्... वारण्यो वृष्टिभिः
 पत्नी * प्रस्तं ता वृष्टि सवैषां *

* अनुमती * शुङ्गं *
 * पत्न्यै * देवी इन्द्राणीम् * *
 अभिजाता वृद्धगर्भा अरिष्टास्ति * यां

परिरुतं... देहि...

अनोन्नतः...

* * द्विपदेश... एजते रूपे

... देहि *

* कन्दं... वीडुमः

पर्जन्यमां पृथिवी रेतसावतायां रसीरोषधीनां

* * * वृषाणं...

स ते दध्यात् तृतीयं गर्भं योन्यां विजां प्रजाम् ॥११॥
 ये वृषाणो गर्भकृत ऋत्विगानां सुमेधसः ।
 तांस ते ह्वयामि [सूतये] तद् उ ते सं पद्यताम् ॥१२॥
 अग्नेस् ते त्वष्टुर् वरुणाद् इन्द्रात् सोमाद् बृहस्पतेः ।
 पुत्रं ते पुत्रकामाय देवेभ्यो निर् ममे प्रजाम् ॥१३॥
 अङ्गादङ्गात् सं स्रवतु तद् योनौ प्रति तिष्ठतु ।
 प्रजा ते ऽवक्षणा शया तं? ते बीजं निर् ऊहतु ॥१४॥ ॥का०१॥

११.२

अहं ससौ यमनं ससौ भूतिर् यक्षम् अजीजरत् ।
 इमं सहस्रभाग इन्द्रो विषं नाशयाति ते ॥१॥
 यः कार्यो यश् च कृतस् स्वयंज उत हार्यः ।
 देवा इन्द्रज्येष्ठा इन्द्रो विषं नाशयानु ते ॥२॥
 विशारस्य विजम्भस्यपुत्रिर् माता धनुः पिता ।
 आदित्याः पुदित्याद् विषं नाशयन्तु ते ॥३॥
 धन्विनो ज्याया इष्वा अपस्कम्भस्य बाह्वोः ।
 अपाष्टाच्च वृक्षात् कुर्मलाद् विषं नाशयामि ते ॥४॥
 अलवतेर् आर शीर्ष्णम् अथो [अ]स्या यन् मुखम् ।
 देवीः पर्जन्यरेतस इषवे कृणुता नमः ॥५॥
 इमाम् अत्रयो ऽङ्गिरसो गौतमा वीरुधं विदुः ।
 तथा भरद्वाजः कण्वो विषं नाशयाति ते ॥६॥
 यास् त्वा खैणा उपसदो याः पुंसो [अ]ध्य आरुहन् ।
 आह्वानं संह्वानं ऽह्नाव तकु? ते कल्पयामसि ॥७॥
 वाता इवाभ्रं च्यावयामि यक्षं ते तन्वः परि ।
 वाता य[च] चक्रुस् ते गुर्व अरुजा लघु कृणमसि ॥८॥
 तेनाहम् ऋतो? तेन विषं नाशयामि ते ।
 यथा नस् सत्यं पुरुष सदा वदितुम् अर्हसि ॥९॥
 विष्कन्धं तद् अपिशरं विशरं वृष्ण्या वयम् ।
 जम्भहनुं ग्राह्यं शङ्खं त्वानुजयेनां? अजामसि ॥१०॥
 शुनम् इद् वा ओषधयो नि दधे भेषजाय कम् ।
 धनायवस् सनायवः पुरुषं पारयिष्णवः ॥११॥
 या ते पत्राणी देवजूता वीरुद् आयुष्या कृता ।
 तयाहम् इन्द्रदत्तया विषं नाशयामि ते ॥१२॥
 अलस्य व्यञ्जनस्य वेष्टतस् स्कोतर्पणधे? ।
 ग्रन्थे[र्] ज्याया इष्वास तु यद् विषं नाशयामि ते ॥१३॥
 साकं विष्कन्धं प्र पत चापेण किंकिदीव्या ।
 साकं वातस्य ध्राज्या साकं नश्य निहाकया ॥१४॥ ॥का०२॥

११.३

जङ्गिडो ऽसि जङ्गिडो रक्षितासि जङ्गिडः ।
 द्विपाच् चतुष्पाद् असाकं सर्वं रक्षतु जङ्गिडः ॥१॥
 ऽयाः कृच्छ्रास? त्रिपञ्चाशीथ शतं कृत्याकृतथ च ये ।
 सर्वान् विनक्तु? तेजसो अरसान् जङ्गिडस् करत् ॥२॥
 [अ]रसं कृत्रिमं नाडम् अरसास् सप्त विस्त्रसः ।
 अपेतो जङ्गिडामतिम् इषुम् अस्तेव साधय ॥३॥
 कृत्यादृषणो वा अयम् अथो [अ]रातिदृषणः ।
 अथो सहस्वान् जङ्गिडः प्र ण आयूषि तारिषत् ॥४॥
 स जङ्गिडस्य महिमा परि णः पातु विश्वतः ।
 विष्कन्धं येन सासह संस्कन्धम् ओज ओजसा ॥५॥
 निष्? द्वा देवा अजनयन् निष्ठितं भूम्याम् अधि ।

* * दधात्...
 ...सुमेधसः
 ...पद्यतां

* ससौ * ससो... अजीजनत्
 ...विशन् * *
 ...स्वयजा * *
 ...विशन् * *
 * विजम्भस्यपुत्र...

* जाया * अपस्कतस्य *
 * छंगात् ..
 * अलवतीर् अर. यो *
 देवी रेतस् ..

विशन् * *
 यस् * स्त्रीणा वः ..

वातेवाभ्रं ...तन्व *
 * * चयुस् ते गुरु रुजा ..
 . विशन् * *
 ...पुरुषम् * वदतुन् *
 * * आपिशरं ..
 'इनु .

* * वोष * * दधे ..
 * सनायकः
 आ त ..वीर्याधिप्या *
 ...विशन् * *

* ज्याया युष्वास् त्विद् विविन्...
 ...चपेण 'दिन्या
 ...द्राज्या * नश्य निहाकय

जंगिडिसि * रक्षतासि *
 ...॥१५॥
 वा कृच्छ्रात् * छर्वं ..
 सर्वं व्युनक्तु * रसां ...
 .. अरसम् * *
 अपेतु . शयुस्तेव साधया
 'दृषण वायम् ...
 * 'स्वा' . परि णं योषि तारिष
 * * महीसा ...
 विदधं स्कन्धं * सामशा संस्कसोज् *
 * * अजनयं ...

शो १९.३.४.१-१०

[य्या',जा'

१शौ कोशेषु नाना ज्यागुस्स्यस्,या',

१शौ कोशेषु नाना विनिष्ट,भनक्ति,

१शौ नाडम् [विनक्त,भिनक्तु

१शौ अस्तेव शालय

१शौ कोशेषु सर्वेन वृष्ट्वा(=विष् द्वा?)

१ शो अथोपदान
२ शो उग्रा असत

१ शो आशरीकं

शो ११.३.५ १-५

तम् उ त्वाङ्गिरा इति ब्राह्मणाः पूर्वा विदुः ॥६॥
न त्वा पूर्वा ओषधयो न त्वा चरन्ति या नवाः ।
विबाध उग्रो जङ्गिडः परिपाणस् सुमङ्गलः ॥७॥
अश्वयोपदानि? भगवो जङ्गिडमितवीर्यं ।
पुरा त उग्राय सत उपेन्द्रो वीर्यं दधौ ॥८॥
उग्र इत् ते वनस्पत इन्द्र ओजमानम् आ दधौ ।
अमीवास सर्वा रक्षांसि जहि रक्षांस्य ओषधे ॥९॥
आशरीरं? विशरीकं बलासं पृष्टवामयम् ।
तन्मानं विश्वशारदम् अरसं जङ्गिडस् करत् ॥१०॥ ॥का०३॥

११.४

इन्द्रस्य नाम गृह्णन्त ऋणयो जङ्गिडं ददुः ।
देवा यं चक्रुर् भेषजम् अग्रे विष्कन्धदूषणम् ॥१॥
स नो रक्षतु जङ्गिडो घनपालो घनेव ।
देवा यं चक्रुर् ब्राह्मणाः परिपाणम् अरातिहम् ॥२॥
दुर्हादं घोरचक्षुषं पापकृत्वानम् आगतम् ।
तांस त्वं सहस्रचक्षो प्रतीवोधेन नाशय परिपाणो ऽसि जङ्गिडः ॥३॥
परि मा दिवः परि मा पृथिव्याः पर्य अन्तरिक्षात् परि मा वीरद्वयः ।
परि मा भूतात् परि मोत भव्या[द्] दिशोदिशो जङ्गिडः पात्व
अस्मान् ॥४॥

य ऋणवो देवकृता य उतो विभृथेत्या? ।

सर्वासु तान् विश्वभेषजो अरसान् जङ्गिडस् करत् ॥५॥ ॥का०४॥

११.५

प्रतिगृहाणि पृथिवीनियतम् एतद् आज्यस्य मथितम् ।
शरीरम् [३]मां धेनुम् अस्य दातुस् त्वं रक्ष बहिर्हया यथासत् ॥१॥
उत त्वाहुर् वरुणस्य पत्नीम् अथो त्वाहुर् अदिति विश्वरूपाम् ।
अधिजरायुम् आधारे हव्यवाहम् अग्राव् अस्या महिमानं जुहोमि ॥२॥
स सहस्वान् तन्तुम् अन्व आ ततान सो ऽग्निष्टोमान् दशतं सम् आप ।
अधिजरायुं सवत्सां यो ददाति तं वै देवास् स्वर आ रोहयन्ति ॥३॥
अधिजरायु[स्] स्वर आ रोहयत्य अनेन दत्ता सुदुषा वयोधाः ।
सहो ऽस्मे दुर्हा शतधामम् अक्षितम् अमुष्मिन् लोके युग उत्तरस्मिन् ॥४॥
पूर्ववत्सेन सा वत्सिनी गौर येणस्या? वत्सो अजरो जरायुवत् ।
तृतीयं मांसं परिनिन्दितं यत् तस्माद् देवा अधिजरायुम् आहुः ॥५॥
आ धावय शवसा बाबुधानो [अ]न्तरा त्वक् सुवादे? ऽस्मे ।
इमम् इन्द्र महता मे वि रक्ष सं प्रजया तन्वा सं बलेन ॥६॥
दुर्वेदावस्ताद् बहुधा परस्ताद् विश्वे देवाः प्रति पश्यन्त्य आयतीम् ।
या भद्रा या सर्वतस् समीची सेद् आहुर् भवतु मे ऽजरायुः ॥७॥
गृष्टिं धेनुम् अधिजरायुं स्वधां कृण्वान् प्र ददातु ब्रह्मणे ।
सहो ऽस्मे दुर्हा सदस्यधामम् अक्षितम् अमुष्मिन् लोके परमे व्योमन् ॥८॥
वत्सं जरायु प्रददत् पीयूषं यो नो ददातु सुदुषाम् उ धेनुम् ।
तस्य देवा अपि ववत्सयुस् स आ रोहतु सुकृताम् उ लोकम् ॥९॥
ऽपरीवालाम् अधिजरायुं नधा जीवो यद्वां दप्रपतां? ।
स्योनं शमनां शिवां शिवेह मा नो हिंसीर् [म]हसा दैव्येन ॥१०॥
भद्रकृतं सुकृतम् आदिशे भुवं सरां भुवं प्रति गृह्णस्व आयतीम् ।
घृतश्रियं नभसी संवसानो देवान् मनुष्यान् असुरान् अतर्हि? ॥११॥
पञ्च देवाः प्रविष्टवन्त एताम् इन्द्रस् त्वष्टा वरुणो मित्रो अग्निः ।
ते सर्वे सवितुर्? मह्यम् एतां त इह जीवं प्र तिरन्त आयुः ॥१२॥
कश्यपो ऽयं जमदग्निर् वसिष्ठ ऋणयो युनस्य? सेतुर् अग्र एताम् ।
अरद्वाजो गोतमो अर्विरनः? स्योनं विश्वामित्रो ददुषः प्र तिरन्त्य आयुः ॥१३॥

* * * यति ब्राह्मणः ..
... चरन्त्या नवा
... पाणाम् *
... युतवीर्यः
... सतोपेन्द्रो * * * ॥६॥
* * * ये वनस्पतव इन्द्रो जमानसा (उपरि मा) *
* * * रक्षांसि * रक्षोस्य *
* * * बलासं पृष्णवामय
॥७॥

* * * य * * * उग्र *
... धनैव
... अरातिव
दुर्हादसं घोरचक्षुः...

पर * * * पर . पर * *
पर * * * पर मोथ

ये * * * योचो *
सर्वस्वान् * रसा

* * * धनुस्...
* * * पत्न्यम्...

* * * सहस्व * * * ततानः * शिष्टोमां ..
रोहयन्ती
* * * रोहयन्त्य * दत्ताः ...
सह अक्षतममुष्मिन् * * *
... जरायुम् *

* * * * नि . तत्वा * *
वरुणाद् बहुधा
* * * * समीचीन्...
गृष्ट... दधातु *
सह * दुर्हा सदस्यधामसतम्...
* जरायुः प्रददत् दधातु * * *
* दवापि ववत् आयुः सा रोहतु * * *

* * * शिवा .
* * * * भुव सरं .

* * * * इवम्..
... तद् * * * *
... सेतुर् * * *
* ग्रीतमो * स्योनन् .

शो कोशेषु य कृण्वो देवकृताय
[[देवकृता य वा] उतो वभृथे-
[ति वा]न्यः

शो १८.५.५०

को ८९.१२

म १०.७.७.१-११ तै ४.२.६.

[१-४ तै २.७.१३ का १६.१३

[इत्यादि]

ऊर्जं देवेभ्यस् सुभग ऊर्जं पितृभ्यो अग्रहाम् ।
ऊर्जं दधतु मा विश ऊर्जं मनुष्या उत ॥१४॥

११.६

या जाता ओषधयो देवेभ्यस् त्रियुगं पुरा ।
मन्ये तु वञ्चनाम् अहं शतं धामानि सप्त च ॥१॥
शतं वो अम्ब धामानि सहस्रम् उत वो दहः ।
अथा शतक्रतवो यूयम् इ[मं म] अगर्दं कृत ॥२॥
पुष्पवती× प्रसूमती× फलिनी× अफला उत ।
अश्वा इव सजित्वरी× कीरुध× पारयिष्णवः ॥३॥
ओषधी× इति मातरो यद् वो देवीरु उप ब्रुवे ।
रपांसि विघ्नतीरु इद् रक्षथ चातयमानाः ॥४॥
निष्कृतिरु नाम वो माता निष्कृतिरु नाम व× पिता ।
संदा पतत्रिणीस् स्थ[न] यद् आर्मयति निष् कृत ॥५॥
अश्वर्थं वो निषदं पणं वो वसति× कृता ।
गोभाज इत् किलासथ यत् सन्वथ पूरुषम् ॥६॥
यद् अहं वाजयन् इमा ओषधीरु हस्त आदधे ।
आत्मा यक्ष्मस्य नश्यति पुरा जीवगृभो यथा ॥७॥
उच्च धुष्मा ओषधीनां गावो गोष्टाद् इवरेते ।
धनं सनिष्यन्तीनाम् आत्मानं तव पूरुष ॥८॥
यद् ओषधयस् समग्मत राजानस् समिताव इव ।
विप्रस् स उच्यते मिषय रक्षोहामीवचातनः ॥९॥
अश्वावतीं सोमावतीम् ऊर्जयन्तीम् उदोजसम् ।
आ वित्सि सर्वा ओषधीरु दृती? मा पारयान् इति ॥१०॥
अति विश्वा× परिष्ठा[स] स्तेन इव ब्रजम् अकसुः ।
ओषधय× प्राचुच्यदुर् यत् किं च तन्वो[रपस्] ? तै शची विषदूषणम् ? ॥११॥

॥का०६॥

११.७

अहिजम्भाश् चरामसि मुष्काबहो गवाम् इव ।
कीला उपसृजन् हन्य् उपस्तम्भे पुदाकम् ॥१॥
ये के चे लम पाश्वेषु वा तं दमी ते निषदं लंपृषी पापते गृहः ? ।
आच्छिन्नं त्वा वातो हन्त्व आच्छिन्नम् अभि वर्षतु ।
आकुलेन भेषजेन तेनाहीन् जम्मयामसि ।
स श्रेत् तस्मा मक्षकः शयनाद् ? अरसी अकः ॥२-३॥
असितस्याहरं विषम् उभयोस् स्वजस्य च ।
अधिक्रय ? या रोपीस् ता इतो वि नयामसि ॥४॥
इद् पैदो अजायतेदम् अस्य विवर्तनम् ।
इदं कनिकदो मगो ? द्विषते तु परावसम् ॥५॥

श्री १०.४.१०

श्री ७.१

...अग्र

[२,३]

.. विशाकोषे पादानां क्रमो अन्यथा १,४,

* न...माव नः

ओ शनं.. उत * * । ओ इमं मे अगर्दं कृत

ओ पुं..

* ववस्थारि त्वरी * *

ओ ओषधी कृत... उव ब्रवे

अपांसि * इति रक्षाचानवमानां

...पिता

मदां पं ..

अश्व... वनति * *

गोभांसि नत् किलासित वत् सतो अभिपौषम्

यदाह वा जयन् * * हस्त आ दधे

* * पुं

* सनिष्यन्तीनाम् * * पौषः

* "विश शग्मतं" नत् वं * *

अश्ववतीं . उदोजसं

(अवसाने पादः स्वरेण हीयते)

* * * स्तेनैव * अकरोत्

* प्राचिच्यदुर् * * * तन्वो...

* अम्भश् * बहो ...

* उपसृज हामि ...

अच्छिन्नं . अच्छिन्नम्...

* श्वयानं * अक

असिताहरं...

* * * ताव...

* * अजायते इदम् * *

विषूचीन् वाता वहन्तु विष्वग् वर्पन्तु वृष्टयः ।
 विष्वग् विषं प्र मेहृ त्वं शतधार इवावटः ॥६॥
 निरतं हरितस् सृजन् मित्रो वर्तयते रथम् ।
 तेनापि लब्धीय तेन पीयूषं नहिनापिनः? ॥७॥
 येनेन्द्रजस्य येन नृणो येन वृत्रं पराभिनः ।
 तेना शतक्रतो त्वम् अहर् जातानि जन्मयः ॥८॥
 प्रत्य् अमोदतः पृथिवी प्रति द्यौः प्रति सूर्यः ।
 पैहो यद् अश्वमाता कन्देनाहीन् अपावपत् ।
 रज्जुश्च च दत्तती शरे पयन्तीः? पृथिवीम् अनु ॥९॥
 आपो जीयन्ते नाघ्नत सेन्द्राणी अविवधवाभवत् ।
 नत्वामस्ते? विष्वग् विषम् आखनम् इव सायकम् ॥१०॥
 इन्द्राग्नी मित्रावरुणा त्वष्टारम् अदितिं भगम् ।
 ह्यवामो अवाञ्छं पैहं मा नो ज्यं पुरुषो रिषत् ॥११॥
 सद्यो जातो ऽकनिकदत् स उल्वो अघ्य अधुनुत ।
 कन्देनाश्वस्य वाजिनो हन्यन्ताहयः पृथक् ॥१२॥ ॥का०७॥ ॥अनु०१॥

इत्यथर्ववेदे पैप्पलादशाखायाम् एकादशः काण्डम् समाप्तः ॥

वीषूचीना...विदवन् * *
 विदवन् विप... ॥३॥
 * * सृज...

.. जन्मयं ॥२॥

* * दद्वती...॥४॥
 * * नायुत मै...
 * * विदवन् * अखानम् * ॥५॥
 * * वरुणत्...
 * * ह्यमर्षन्ते * मानय * विषत्
 ...सोत्वो यधूनतः
 ...हन्यन्ताहय * ॥६॥

इत्यथर्ववेदे पैप्पलादशाखायाम् एकादशोऽध्यायः
 [समाप्तः]

क १.१४.१.१, २, ४, ६, ८, ९, ७-

[१२]

१२.१

इमं स्तोमम् अर्हते जातवेदसे रथम् इव सं महेमा मनीषया ।

भद्रा हि नः प्रमतिर् अस्य संसर्ग अग्ने सख्ये मा रिषामा वयं तव ॥१॥
 यस्यै त्वम् आयजसे? स साधत्य अनर्वा क्षेति दधते सुवीर्यम् ।
 स तूताव नैनम् अश्रोत्य अंहतिर् अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥२॥
 भरामेभ्यं कृणवामा हवींषि ते चितयन्तः पर्वणापर्वणा वयम् ।
 जीवातवे प्रतरं साधया धियो अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥३॥
 शक्रेम त्वां समिधं साधया धियस् त्वे देवा हविर् अदन्त्य आहुतम् ।
 त्वम् आदित्यौ आ वहतान् इ उद्मस्य अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥४॥
 त्वम् अध्वर्युर् उत होतासि पूज्यः प्रधास्ता पोता जनुषा पुरोहितः ।
 विष्वा विद्वौ आत्विज्या धीर पुण्यस्य अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥५॥
 विशां गोपा अस्य चरन्तु जन्तवो द्विषन् च यद् उत चतुष्पद अकुम्भिः ।
 चित्रः प्रक्रेत उषसो मही अस्य अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥६॥
 यो विभ्रतस् सुप्रतीकस् सदङ्कुर् असि दूरे चित् सन् तलिद् इवाति रोचसे ।
 राज्यात् चिद् अन्धो अति देव पदयस्य अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥७॥
 पूर्वा देवा भवतु सुख्यतो? रथो [अ]स्माकं शंसो अभ्य अस्तु दृढयः ।
 तद् आ जानीतोत पुष्यता वचो अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥८॥
 वधैर् दुष्टशंसो अव दृढयो जहि दूरे वा ये अन्ति वा के चिद् अत्रिणः ।
 अधा यन्नाय ययते सुगं कृष्य अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥९॥
 यद् अयुक्षया अरुषा? रोहिता रथे वातजृता ऋषभस्येव ते रवः ।
 आद् रन्वसि वनिनो धूमकेतुनाग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥१०॥
 अध स्वनाद् उत विभ्युः पतत्रिणो द्रप्सा यत् ते यवसादो व्य अस्थिरन् ।
 सुगं तत् ते तावकेभ्यो रथेभ्यो [अ]ग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥११॥
 अयं? मित्रस्य वरुणास्य धायसे [अ]वयातां मरुतां हेलो अद्भुतः ।
 मुडा सु नो भूत् एषां मनः पुनर् अग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥१२॥
 देवो देवानाम् असि मित्रो अद्भुतो वसुर् वसुनाम् असि चा[हर् अ]ध्वरे ।

* ऋषेर् इहापि च तत्किं विद्वान्ति
 [रोचसे इति साधीवान् पाठः]

{ अथ द्वादशोऽध्यायः अधर्ववेदस्यायं लिख्यते ॥
 { अं नमो नारायणाय ॥
 { अं इमं...जातवेदसे...दहेमा मनीषया *
 ...संसर्ग * संख्ये * * * *
 * * आहुभेजसे * आदित्यनर्वा क्षेति दधते
 * भू... [सुवीर्यम्]
 ...जितेअन्तः * *
 ...दयो भे
 संसम त्वं समिधं सादये * ते...
 * * * हव ताप्याहमस्यभि
 ...पोतार् * हिताः
 ...आहर्विज्या * * आग्नेः
 दिशां गोपास्य जरन्तु * द्विषात् .
 * प्रक्रेतस * मही * आग्ने
 * * * सदृष्टसि * दिदृष्टम् * इवाति रोचसे
 राराजथाश्च तन्वो * * * आग्ने
 ..अन्य * *
 वभूडशंसो अवि .
 * * श्रुणुते * कृष्य *
 * उक्ता पा रोहितो ..
 युजिन्वसि * *
 * * स्वनाद् * रिवभु. * भ्रप्ता ..
 त्वं...धयस्य * मरुतं * *
 देवे...

१० प्रजावता

शर्मन् स्याम तव सप्रयस्तमे [अ]ग्ने [सख्ये मा रिषामा वयं तव] ॥१३॥
तत् ते भद्रं यत् समिद्धस् [स्वे दमे] सोमाहुतो जरले मुड्यचमः ।
दधासि रत्नं द्रविणं च दाशुषे अग्ने सख्ये मा रिषामा वयं तव ॥१४॥
यस्मै त्वं सुद्रविणो ददाशो अनागास्त्वम् अदिते सर्वताता ।
यं भद्रेण शवसा वोदयासि प्रजावन्तो राधसा ते स्याम ॥१५॥
स त्व[म् अ]ग्ने सौभगत्वस्य विद्वान् अस्माकम् आयुः प्र तिरेह देव ।
तन् नो मित्रो वरुणो मामहन्ताम् अदितिस् सिन्धुः पृथिवी उत द्यौः
॥१६॥ ॥का०१॥

शौ १९.५३.१-१०, ५४.१-५

१२.२

१० सन्तः

कालो अश्वो बहत्तु सप्तर्हिमस् सहस्राक्षो अक्षरो भूरिरेताः ।
तम् आ रोहन्ति कवयो विपश्चितस् तस्य चक्रा भुवनानि विश्वा ॥१॥
सप्त चक्रान् बहत्तु काल एष सप्तास्य नाभीर् अमृतं न्व अक्षः ।
स इमा विश्वा भुवनान् अजन् कालस् स ईयते प्रथमो नु देवः ॥२॥
पूर्णः कुम्भो अधि काल आहितस् तं वै पश्यामो बहुधा नु सन्तम् ? ।
स इमा विश्वा भुवनानि प्रत्यङ् कालं तम् आहुः परमे व्योमन् ॥३॥
स एव सं भुवनान् आभरत् स एव सं भुवनानि पर्यं येत् ।
पिता सन् अमवत् पुत्र एषां तस्माद् वै नान्यत् परम् अस्तु तेजः ॥४॥
कालो ऽभू दिवम् अजनयत् काल इमां पृथिवीम् उत ।
कालेन ? भूतं भव्यं चेपितं ह वि तिष्ठते ॥५॥

१० हविस् तिष्ठते

कालो भूतम् असृजत काले तपतु सूर्यः ।
काले विश्वा भूतानि काले चक्षुर् वि पश्यति ॥६॥
काले मनः काले प्राणः काले नाम समाहितम् ।
कालेन सर्वा नन्दन्त्य आगतेन प्रजा इमाः ॥७॥
काले तपः काले ज्येष्ठं काले ब्रह्म समाहितम् ।
कालो ह सर्वस्येश्वरो यः पितासीत् प्रजापतेः ॥८॥
तेनेषितं तेन जातं तद् उ तस्मिन् प्रतिष्ठितम् ।
कालो ह ब्रह्म भूत्वा विभर्ति परमेष्ठिनम् ॥९॥
कालः प्रजा असृजत कालो [अ]ग्ने प्रजापतिम् ।
स्वयंभूः कश्यपः कालात् तपः कालाद् अजायत ॥१०॥
कालाद् आपस् सम् अभवन् कालाद् ब्रह्म तपो दिशः ।
कालेनोद् अयत्तु सूर्यः कालेन विशते पुनः ॥११॥
कालेन वातः पवते कालेन [पृथिवी मही ।
[द्यौर् मही काल आहिता ॥१२॥

१० काले निविशते

[कालो ह] भूतं भव्यं च पुत्रो [अ]जनयत् पुरः ।
कालाद् ऋचस् सम् अभवन् यजुः कालाद् अजायत ॥१३॥
कालो यज्ञं सम् पेरयद् देवेभ्यो भागम् अक्षितम् ।
काले गन्धर्वास्तरसः काले लोकास् समाहिताः ॥१४॥
काले ऽयम् अङ्गिरा देवो [अ]थर्वा चाधि तिष्ठतः ।
इमं च लोकं परमं च लोकं पुण्यांश्च लोकां विधृतींश्च पुण्याः ।
सर्वान् लोकान् अभिजित्य ब्रह्मणा कालस् स ईयते परमो नु देवः ॥१५॥
॥का०२॥

शौ कोशेषु सर्वं दिवोथर्वा

१२.३

१ सतैतं सप्तऋषयश्च शस्यकर्ता द्वादश आदि शस्यं चाक्रतुर्
१ इन्द्रराशिर् महोदरम् ? ॥१॥
इन्द्रराशि मित्रावरुणाद् आविर्दं निद् अकृन्ततम् ।
प्रसूतम् इन्द्रेणोग्रेण ब्रह्मणा नाम सर्वतः ॥२॥
नैनम् अश्रीयात् ब्रह्माणो न गृहान् प्र हरेत् स्वान् ।

... रजसे मृदवाचसः
ददासि रत्नं * * * मेः ...
अस्मै * सोद्रविणं ददाशो नागास्त्वम् * तात
... प्रजावन्तो राधसा * *

* * * वरुणो मां अदितिम् * पृथिवी * द्यौः

* स्तो बहत्तु ...
* * * विपश्यतस् ...
सा ... अंशं काल सैव्यते * * *
* * * कांलहितस् ... नि *

* यव ... यव * * परीयैः
* संनभवतु ...
... कालेमां * *
* * * च एषत् ...
* * असृजत् कालो ...

* मनाः * प्रणः ...
... प्रदा *
... सप्तमाहितम्

* * सृजति ...
... ततः * *
* * * अभवत् ...
... । कालेन विद्यते पुनः

* ऋजुत् ...
* यज्ञो * ईरयद् ... अक्षति

... तिष्ठत
... पुण्या
* * अभिचित्य ब्रह्मणा * कांल सैव्यते ...

राधिर् ...

* अश्रीयात् ब्रह्माणो * गृहां ... स्वान्

तृष्टं विषम इव तैमातम् इन्द्राशिश् शाले शये ॥३॥
 अयं शये तन्वो रक्षाणो अयं [.....] ।
 [.....] अद्विनाभ्य अवचक्षाणाव् एनम् ॥४॥
 मध्ये खलस्य निर्मित इन्द्राशिश् महोदरः ।
 भीमो अन्यस्य शङ्कुसे अश्वैवाभ्युत्सिनी नडम् ॥५॥
 अन्येन्द्राशिश् इवैतु वर्धयतु खलमन्या ।
 स्फार्ति च खल्यो गृह्णातु गवां च बहु पुण्यतु ॥६॥
 यम् ओव्? अश्विना रोपतुर् यम् इन्द्रो ब्रह्मणस् पतिः ।
 तं शक् शिवम् अस्मभ्यं पुषयो जीवनाय कम् ॥७॥
 दृढांशा कुन्तमयः धृतम् आसीच् छापदम् ।
 पकुरास्त्वप्यन्तःशेरः यत् तन्व [अ]हुते हविः ॥८॥
 अनडुहान् पृष्टिवहान् वहतान् वहरः आवृणाम् ।
 कीनाशस्य समस् त्वेदाद् इन्द्राशिश् अजायत ॥९॥
 यदि कीनाशस् सस्वेद पति शिरस्तस् तन्वं परि ।
 अपां गाव इव तृष्यन्तीन्द्राशि सो [अ]श्नुते ॥१०॥
 यदि कीनाशं सीरपतिर् दण्डेन हन्तु मन्युतः ।
 यदि किं च खल्वं सदान्वा इन्द्राशा उदाहृतम् ॥११॥
 उल्लखलं मुसलं तानि चोदयन् प्र शपे नय पवते कृणुष्व ।
 वाहि पुत्राय गोतमम् इन्द्राशिश् मधुमन्तं कृणोतु ॥१२॥
 पतच् छपे जनिता आहरोल्लखलं मुसलं कुम्भ्या गहि ।
 पुत्रा नो ऽथ सुजनिन्वे अहि पितुम् अश्नन्ति मधुमन्तम् ओषम् ॥१३॥
 अग्निर् नो दूतः प्रहितो [अ]यम् आगन् मनो मन्यम् ।
 अक्षम् अविषं कृणोमि ॥१४॥
 निराविद्धम् आकृतं ब्रह्मणे नो अदो मन्दं पितुम् अव्यवस्तुता ? ।
 स्वादो पितो मधो पितो उप नः पिताव् आ गहि शिवश् शिवा-
 मिह उतिभिः ॥१५॥
 सिंहो भूत्वा गा मृणान् अग्निर् भूत्वा धान्यम् ।
 इन्द्राशिश् निर्मितो मयाथारं वाचं गच्छतु ॥१६॥ ॥का०॥३॥

१२.४

शतकाण्डो दुश्च्यवनस् सहस्रपर्ण उत्तिरः ।
 दभो य उग्र ओषधिस् तं ते बभ्राम् आयुषे ॥१॥
 नास्य केशान् प्र वपन्ति नोरसि ताडम् आ प्रते ।
 यस्मा अछिन्नपर्णेन दर्भेण शर्म यच्छतु ॥२॥
 दिधि ते तुलम् ओषधे पृथिव्याम् अधि निष्ठिता ।
 त्वया सहस्रकाण्डेनायुः प्र वर्धयामहे ॥३॥
 तिस्रो दिवो [अ]त्यु अरुणत् तिस्रो वां पृथिवीम् उत ।
 त्वया दुर्हादो जिह्वा नि तृणश्चि वचांसि च ॥४॥
 त्वम् असि सहमानो अहम् अस्मि सहस्वान् ।
 उभौ सहस्वन्तो भूत्वा सपत्नान् सहिषीवहि ॥५॥
 सहस्व नो अभिमाति सहस्व पृतनायतः ।
 सहस्व सर्वान् दुर्हादस् सुहादो मे बहून् रुधि ॥६॥
 दर्भेण देवजातेन दिवि छम्बेन शम्बद् इत् ।
 तेनाहं शम्बतो जनी असनं सनवानि च ॥७॥
 प्रियं मा दर्भं कृणु ब्रह्मराजन्याभ्यां शूद्राय चार्याय च ।
 यस्मै च कामयामहे सर्वस्मै च विपश्यते ॥८॥
 यो जायमानः पृथिवीम् अदहद् यो [अ]स्तस्माद् अन्तरिक्षं दिवं च ।
 यं विभ्रतं ननु पाप्मा विवेद् स नो ऽयं दर्भो धरुणो ऽधिवाकः ॥९॥
 सपत्न्या शतकाण्डस् सहस्वान् ओषधीनां प्रथमस् सं बभूव ।

* * * त इमातिम् ..

. अवचक्षाणि *

* * निर्मितो .

* * शङ्कुसे ..

येहेन्द्राशिश्निवातु वर्धयतु खलमान्या

* * खलवा ..

[मस्मन्मृषयोज

श्मोवशिवनः शेषो इम् * * * । त्वं चक्र शिव

त्व चक्र * अस्मभ्य .

आसीत्स्वापद

* * या...

हान पृष्टिवहान् वहता .

. अजायताः

* * सस्वेदेति सतस्सु * *

* * गावेव तृष्यन्ती इन्द्राशी ..

* * "सं सीर" * * मन्यतः

... सदान्वा इन्द्राशो उदाहृतम्

उल्लखल मुसुलं * * प * नाय...

. सुल्लु कुरुषा *

.. सुजनिदे * पितुसिण्णते मधुमन्यौसं

* * उतः . आग * मयम्

अनम्..

* * अकृतं .

* * मधु...

* * "पणम्" *

* * योग ..

... प्रती

यस्मादिच्छन्

तया ..

तया दृष्टादो जिह्वा * तुणादे

.. सहस्वां

उतो .. सपत्न्या "बही

सहस्विनो भिमातिहं सहस्वा *

* * सर्वो दुष्टान्द्रस्वाहान्दो * बहू *

* * दिव * शम्बजिद्

* * सस्वतो दनानशनं शनवानि *

अस्मै . द *

क १.१.८७.२१,३११

औ १९.३२.१-१०

शौ तिष्ठ इमाः पृथिवीरुत

शौ वरुणो दिवा कः

श्री १९.२३.१-५

श्री सहस्रार्धः

श्री देवो

श्री उल्लुप्तो

स नो ऽयं दर्भः परि पातु विश्वतस् तेन साक्षीय पृतनाः पृतन्यतः ॥१०॥
॥का०४॥

१२.५

सहस्रार्धश्च शतकाण्डः पयस्वान् अपाम् अग्निं वीरुधां राजसूयम् ।
स नो ऽयं दर्भः परि पातु विश्वतो देवो मणिर् आयुषा सं सृजातु नः ॥१॥
घृताद् उल्लुप्तो मधुमान् पयस्वान् भूमिर्दहो ऽच्युत[श्च] च्यावयिष्णुः ।
नुदन् सपत्नान् अधरांश्च कृण्वन् दर्भा रोह महताम् इन्द्रियेण ॥२॥
त्वं भूमिम् अत्युष्णं ओजसा त्वं वेद्यां सीदसि चारुं अध्वरे ।
त्वां पवित्रम् ऋषयो भरन्तस् त्वं पुनीहि दुरितान् अस्मत् ॥३॥
तीक्ष्णो राजा विपासहो रक्षोहा विश्वचषेणिः ।
तेजो देवानां बलम् उग्रम् पतत् तत् ते बभ्रामि जरसे स्वस्तये ॥४॥
दर्भेण त्वं कृणु वीर्याणि दर्भं विश्वं आत्मना मा व्यथिष्ठाः ।
अतिष्ठाय वर्चसे ऽध्वं अन्यान् सूर्य इवा भाहि प्रदिशश् चतस्रः ॥५॥
॥का०५॥

१२.६

उद् ईतं पृथिवी जीरदानुश शतितामन्तु ? अर्वाङ् अनु वाति वातः ।
ऋत्विषावती पृथिवी प्रति गृह्णातु बीजं सहस्रवलिशं सुदुषा रोहन्ती ॥१॥
इन्द्र[श्च] चैनां हयंश्चो अनिन् वा रोहिताश्वः ।
अदिवना रासभाश्वा कृषिं देवीम् अयोजुजन् ॥२॥
शुनं वरत्राम् आ यच्छ शुनम् अग्राम् उद् इङ्गय ।
शुनं तु तप्यतां फालश्च शुनं वहतु लाङ्गलम् ॥३॥
युनक्त वाहा वि युगा तनोत कृते क्षेत्रे वपतेह बीजम् ।
तथा घाता तथा भगस् तथा कृणुताम् अदिवना तथा देवी सरस्वती ॥४॥
सुपिप्पला ओषधयो नदीनाम् अक्षतस् तद् ? ।
इन्द्रो वरुणो वायुर अदिवनेदं मे प्रावता वचः ॥५॥
घाता पूषा बृहस्पतिर्भूष्यास् समजीम् अक्रन् ।
कृषिं देवास् स्वर्विदं कल्याणी सुभगेव या ॥६॥
संस्था यान्व पुषेण्यासान् खिरात्र ? मधुमन्तम् अंशम् ।
अन्यस्य भौमा पुरुषस्य भौमा भौमा पशूनां तु हि अयन्ताम् ॥७॥
तीव्रा वर्षन्तु वृष्टयो भूतये महसे वृष्टे ।
पिन्वान् पर्जन्यस् तिष्ठति स पुरुषायोद् एति ।
सूर्य आनन्दं जनयन् युव ? सर्वो अरातीर् अपवाधमानः ॥८॥
वि जिहीष्व पृथिवि मयूर ? विपक्षा ।
मृद्धी भव भद्रं रोहतु धान्यम् ॥९॥
उत्सेध सेध गा अजान् विन्देहरां वहस् कृषि ।
मा नो रिपत् कूटप्राहो मा वा शालिलाङ्गलम् ॥१०॥
सो ऽस्माकम् उग्रस् संरब्धस् तं न किं चनाममत् ।
रायस् पोषं शुनासीराथो सीता भगश्च यः ॥११॥
ज्येष्ठी समुद्रं सिनीवाली कृषिं नो ऽभीहेन्वतः ।
इमा याः पञ्च प्रदिशास् ता वातो ऽभीहेन्वतु ।
बलीके सत्वताम् इव तीव्रा वर्षन्तु वृष्टयः ॥१२॥
शुनं कीनाशो अन्व एति वाहान् शुनं फालो विनीतम् एतु भूमिम् ।
शुनासीरा हविषा वावृधाना शुनं धान्यानि कृणुतम् ॥१३॥
या नः पीपद अदिवना ज्योतिष्मती तमस् तिरः ।
ताम् असे रासाथाम् इषम् ॥१४॥ ॥का०६॥

१२.७

ऊर्ध्वश्चुतो वै नामैता आपो यद् ओषधयश्च वनस्पतयश्च । तासाम्
अग्निर् अधिपतिः । यो वा एता ऊर्ध्वश्चुत आपो वेदाग्निम् अधिपतिम्

... सृतना * ॥५॥

सहस्रार्धश्च .

हृताल् * मधुवी पयस्वी दुहो ...

... महतामहन्द्रियेण

* भूमि गम्य ... शिरसि * अध्वा

. पुनिह *

... सदि * भी

. विभ्रत *

अतिष्ठायो * ध्वन्वा यवैवा * चतस्र

अर्वाङ् * वाता

ऋदयावती .. वीनं षुडश *

* चना ...

.. अज

* वृषाम् .. इंगयः

युनक्तु * व्योगा तनोह हत ...

... अविना ॥४॥ * *

.. अक

. मधुमन्तम् *

* वर्षन्तो (प्रान्ते नु) * भूपये ...

* तिष्ठत सा * अयति

... सर्वारातीर् *

* जीष्व .. विपक्ष

* सेद गाव् रान् *

* हो ...

* ध्माकमुद्रास्संरब्धास्तन * ...

* * रायो (प्रान्ते यो) ...

* समुद्र ... भीहील (उपरि त्व)तः

.. भीहीन्वतु

... वाहां * * विनतं नयतु *

* * नाः ...

युवं ...

* असे राशवताम् *

°भितो * नामैतापो यप् औष ...

* * * यता ऊर्ध्वभितोपो *

श्री २.१७.६३.५

पै २.२२.११.२ श्री २.१.२

५क १०.९७.१४५

श्री ३.१७.५

श्री १९.४०.४ क १.४६.६

अथैतम् एता ऊर्वा उप तिष्ठन्त्य एव । एतम् ऊर्वा उप तिष्ठन्त्य
अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥१॥
प्रस्कङ्करी[रु] वै नामैता आपो यत् पर्यास । तासाम् आदित्यो अधि-
पतिः । यो वा एताः प्रस्कङ्करीरु आपो वेदादित्यम् अधिपतिम्
अथैता एतस्मिन् उद्यति प्र स्कन्दन्त्य एव । अस्मिन् आयति प्र स्क-
न्दन्ति । अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥२॥
तकरीरु वै नामैता आपो या[सु] सृद्यः । तासां पृथिव्य अधिपती ।
यो वा एतासु तकरीरु आपो वेद पृथिवीम् अधिपतीम् । अथैता
एतस्यां प्रणुत्तासु तकरीरु यन्त्य एव । एतेन द्विषन्तः प्रणुत्ता यन्ति ।
अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥३॥
वशिनीरु वै नामैता आपो या[सु] स्यन्दन्ते । तासां वरुणो अधिपतिः ।
यो वा एता वशिनीरु आपो वेद वरुणम् अधिपतिम् अथैष
एतासां स्यन्दमानानां वशम् आदत्त एव । द्विषतां वशम् आ दत्ते
अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥४॥
ऊर्जा वै नामैता आपो यद् भावः । तासां त्वष्टाधिपतिः । यो वा
एता ऊर्जा आपो वेद त्वष्टारम् अधिपतिम् ऊर्जस्वी तेजस्वी
भवति प्रसहन् पशून् आगोति । अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां
च य एवं वेद ॥५॥
ओजो वै नामैता आपो यन् मधु । तासाम् इन्द्रो अधिपतिः ।
[यो वा एता ओज आपो वेदन्द्रम् अधिपतिम्] ओजस्वी
वीर्यावान् इन्द्रियावी भवति परराजसभायां मधुपर्कम्
आगोति । अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥६॥
वर्चो वै नामैता आपो यद् घृतम् । तासां पूषाधिपतिः । यो वा
एता वर्च आपो वेद पूषाणम् अधिपतिं वर्चस्वी तेजस्वी भवति ।
एतस्यान् ? इत् उक्तस्य सुखं रोचते । अधिपतिर् भवति स्वानां
चान्येषां च य एवं वेद ॥७॥
उग्रा वै नामैता आपो यद् भ्रातृनयः । तासां मरुतो अधिपतयः । यो वा
एता उग्रा आपो वेद मरुतो अधिपतीन् उग्रो बलवान् भवति । मारुतं
शर्धे इत्य् एनम् आहुर । अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां
च य एवं वेद ॥८॥
सहो वै नामैता आपो यद् वर्षम् । तासां पर्जन्यो अधिपतिः ।
यो वा एतासु सह आपो वेद पर्जन्यम् अधिपतिम् अथास्मै मित्रबाहवो
भवन्त्य अथेनेन स्वा नन्दन्त्य अस्माद् वयम् इत्य् अस्माच्च हवीं
वृष्टे मदीयते । अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥९॥
अभिमन्या वै नामैता आपो यत् स्वरा । तासाम् अश्विनाधिपती ।
यो वा एता अभिमन्या आपो वेदाश्विनाव् अधिपती अभि मन्यते
भ्रातृव्या[न] नैनं भ्रातृव्या अभि मन्यन्ते । तस्मान् मन्तोर् मत्तम् ?
अनु मन्यन्ते । अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य
एवं वेद ॥१०॥
परिचितो वै नामैता आपो याः करिष्वांस ? । तासां यमो अधिपतिः ।
यो वा एताः परिचित आपो वेद यमम् अधिपतिं पर्य एनं
स्यास्य विश्वा स्या ? वशन्ति । अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां
च य एवं वेद ॥११॥
रन्तयो वै नामैता आपो यासु स्त्रियः । तासां कामो अधिपतिः । यो
वा एता रन्तीरु आपो वेद कामम् अधिपतिं रमन्ते ऽस्मिन्
रमणीयो भवति काम एव स्त्रीणाम् । अधिपतिर् भवति स्वानां
चान्येषां च य एवं वेद ॥१२॥
विश्वधृतो वै नामैता आपो यत् पुरुषः । तासां मृत्युर् अधिपतिः ।
[यो वा एता विश्वधृत आपो वेद मृत्युम्] अधिपतिं विश्वस्य

* * नामैतापो * पर्यासम् ..
* * यताः
.. यावति * *
* * नामैतापो
* * यताम्
* * प्रणुताम् तकरीरु... प्रणुता *

* * नामैतापो .
* * यता

ऊर्जे * नामैतापो . भासा त्वष्टाधिपतयः * *
यता ऊर्जापो ..

* * नामैतापो .. अधिपतीपतीन्

* इन्द्रियावै .

[यतावर्चापो वेद पूषणमधिपतयः * *
* * नामैतापो * * पूषा अधिपतयः । यो वा
यता वर्चापो

* * नामैतापो * भ्रातृदयम् ...
भ्रापो ..

* * नामैतापो . पतयः
* * यता मरुतो वेद .. अहस्त्वै *
भवत्येनेन * * अस्माग् * इति * *

अभिमन्य * नामैतापो . धिपतीन्
* * यतामभिमन्यापो वेद अभिनामधिपतीन् *
* * भ्रातृव्याभिमन्यन्ते .
* मते...

परिचितो * नामैतापो * * तां .
* * यता परिचितर् * * इमम् * * एण
* वश्यन्त्य...

* * नामैतापो .
* यतां ..
रमणीयो यो * कामैव...

* * नामैतापो ...
.. अधिपतीन् *

भर्ता भवति विश्वम् एनं विभ्रतस् सं त्रयो अग्नयो गृहे धीयन्ते
दक्षिणाणि[१] गाहपत्य आहवनीयः । एनं चत्वारि वामानि
गच्छन्ति निष्कः कंसो अश्वतरो [ह]स्ती? । अधिपतिर् [भवति
स्वानां चान्येषां च य एवं वेद] ॥१३॥
हिमा वै [नमिता आपो यत्] तासाम् अपां हिमवान् नोधास् सोमो
वत्सः परमेष्ठ्य अधिपतिः । यो वा एता [हिमा आपो वेद
ता]साम् अपां हिमवन्तं नोधसं सोमं वत्सं परमेष्ठिनम् अधि-
पतिम् परमेष्ठी भवतु गच्छतु परमेष्ठिन्? रामम् । अधि-
पतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥१४॥ ॥का०७॥
॥अनु०१॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां द्वादशः काण्डस् समाप्तः ॥

. . विभर्ताः * * * गृह *
* गाहपत्याहवनीयः ..

हिमा वाव... हिमवानोऽधः *
* * * * यता
. नोध * * परमेष्ठ्य *
पतिः ..

इत्यथर्ववेदिकपैपलाद... समाप्ताः

१३.१

अग्निस् तक्मानम् अप बाधताम् इतस् सोमो प्रावा मरुतः पूतदक्षाः ।

वेदि[१] वहिस् समिधस् संशिशाना अप रक्षांस् अमुया धमन्तु ॥१॥

अयं रुरो अभिशोचयिष्युर् विश्वा रूपाणि हरिता कृणाति ।
तस्मै ते अरुणाय वज्रवे तपुर्मघवाय? नमो ऽस्तु तक्मने ॥२॥

तक्मन् सार्धतम् इच्छस्व वशी सन् मूलयासि नः ।

अथेहि यत्र ते गृहा अन्यत् पूतं तु दाम्यतु ॥३॥

यः परुषः पादर्वयो अवध्वंस इवारुणः ।

तक्मानं विश्वधावीर्याधराञ्च परा सुव ॥४॥

अधराञ्च प्र हिणोमि नमः कृत्वाय तक्मने ।

शकंभरस्य मुष्टिहा पुनर् गच्छ महावृषान् ॥५॥

महावृषान् मूजवतो कैधि? परेत्य ।

प्रेतानि तक्मने ब्रूमे [अ]न्यक्षेत्राणि वा इमा ॥६॥

ओको अस्य मूजवन्त ओको [अ]स्य महावृषाः ।

महान् जातस् तक्मन् तद् अस्ति बह्लिकेषु न्योचरः ॥७॥

तक्मन्[१] व्याल वि गद् व्यङ्ग भूरि यावय ।

दासीं निष्टकरां पृच्छ तां वज्रेण सम् अर्पय ॥८॥

गिरि गच्छ गिरिजा अस्ति रुरैतेन मायुषो गृहाः? ।

दासीम् अन्व इच्छ प्रफर्ष्य तां तक्मन् नीव धृनुहि ॥९॥

यस् त्वं शीतो अथो रुरस् सह कासावीषयः ।

भीमास् ते तक्मन् हेतयस् तामिस् स्म परि वृद्धि नः ॥१०॥

तक्मन् भ्राता बलासेन स्वस्त्रा कालिकया सह ।

पाप्मा आलुव्येण [सह] नश्येतो मरजान्? अभि ॥११॥

गन्धारिभ्यो मूजवङ्गथः काशिभ्यो मगधेभ्यः ।

धाने प्रियम् इव शोर्वाधि तक्मानं परि दक्षसि ॥१२॥

नाकर्विदी नार्वि दालां न दीयं वैतु कावर्ती? ।

प्रेतानि तक्मने ब्रूमे [अ]न्यक्षेत्राणि वा इमा ॥१३॥

अन्यक्षेत्रे न रमत सहस्राक्षो [अ]मर्यः ।

अभूत् उ प्रार्थस् तक्मा स गमिष्यति बह्लिकान् ॥१४॥

अदो गच्छ मूजवतस् ततो वा गः परस्तराम् ।

मा स्मातो ऽभ्यः कृणोः पुनः प्र त्वा तक्मन् उप ध्रुवे ॥१५॥

{ अथ त्रयोदशः काण्डा लिख्यते ॥
अं नमो नारायणाय ॥
अं अभिम् * * वायताम्... दक्षात्
* अहिस् * सशिशानोप * अमुन्या वमन्तु

तक्मन् . स * *
यथेष्टान् * गृहान्वा * दम्यतु
* पुरुषः * वध्वंसं दिवारुणस
* विश्वधारीयोधनां च * *
. हिणोमि * कृत्वाय *
. वृषां
वृषा... परेत्यः
प्रेतानि . यतां
कोर्य * ओक * वृषा
मया * तक्म * बह्लिकेषु न्योचरः
* व कद व्यज त्, यावयः
* नस्तुक्रीम ..
* गिरिजासि ..
* कृत्युच्छ * तीक्ष्णवर्म् ...
शीत * रुरस् सहगासावीषय
भीमम् . वृद्धि ना
तक्मन् .
अपाप्मा... मरजान् * ॥११॥
गां मौजमङ्गथः * मगधेभ्यः
जाने * शोर्वाधि तक्मान * दक्षसि

प्रेतानि ... युमा

* इ प्रातुत् * त्वा स गमिष्यति बह्लिकं ॥१४॥
. ग परस्तर
* * भीमः पुनः ..

श्री ५.२२.१

श्री ६.२०.३

श्री १५ । श्री तपुर्मघवाय

श्री ५.२२.९, ६.२६.१

श्री ५.२२.३ । श्री पारुषेयो

श्री ४

दे ५.२१.८१५

श्री ८ । श्री बन्धवद्धि

श्री ५

श्री ६

श्री वृच्छ

श्री १० । श्री सह कासावीषयः

दे ५.२१.६१५

श्री १२

श्री ३४

श्री १४ । श्री अङ्गभ्यो मगधेभ्यः

श्री प्रैष्यन् जनमिव

श्री ८१५

श्री ९ पे ७

श्री ११५

श्री ५०

अनष्टृष्टीर

श्री ८० 'शो' शनष्टृष्टीर, मयणम्

श्री १०० हस्तिनाम्

श्री १००

श्री १०१

श्री १०२, ५, ५३, ५४

श्री १०३, ५, ५३, ५४

जाया इद् वो अप्सरसो गन्धर्वाः पतयो यूयम् ।
 अप क्रामत पुण्याद् अमर्त्या मर्त्ये मा सचध्वम् ॥१२॥
 भीमा इन्द्रस्य हेतयश् शतपृष्टीर अयस्मयीः ।
 तामिद् गन्धर्वान् अभघाः अवकादान् व्य क्रपत ॥१३॥
 अवकादान् अभिशोचान् मिद्विडः द्योतय मामकान् ।
 गन्धर्वान् सर्वान् ओषधे ऋणु तस्वपपरायणः ॥१४॥
 उन्मादयन्तीर् अभिशोचयन्तीर् मुनिम् अग्निं कृण्वन्तीर् मोक्षसिनम् ? ।
 अप्सरसो याश् चरन्ति गन्धर्वपत्नीर् अजशृङ्गस्य आशे ॥१५॥
 द्वेधीकृण्वान् परुषं विश्वा रूपाणि वो ऽभवत् ।
 श्वेवैकः कपिर् इवैकः कुमारस् सर्वकेशकः ।
 प्रियो दृश [इव] भूत्वा गन्धर्व[स्] सचत स्त्रियं तम् इतो नाशयामसि ॥१६॥
 ॥का०॥

१३.५

यो वै वशां देवयते पचते [हुतां] बाहुतां वा ।
 मृत्योस् स वध्यते पाशे देवानां च यमस्य च ॥१॥
 दक्षिणां सूर्याम् अदितिं सरस्वतीं मृडया कल्पयन्तः ।
 इमां वशावाचम् आहुर् वशेति तिस्रो वशा अनिदृतास् सधस्थे ।
 तासाम् अग्नौ मनसैकां जुहोमि तां नस् स्वाह्वां भूतपतिः कृणोतु ॥२॥
 स्वाह्वां न पतां सविता कृणोतु स्वाह्वां न पतां जनिता पशूनाम् ।
 जुहुन्त्य ? अग्रे वयुनानि विद्वांस तां नस् स्वाह्वां भूतपतिः कृणोतु ॥३॥
 इद् तृतीयं वशिनी वशासु महिस्तेष्व ? गर्भो ऽस्या विवेशः ? ।
 उशती त्वम् उशतो गच्छ देवान् सत्यास् सन्तु यजमानस्य कामाः ॥४॥
 इमां भजा वा जस्व ते स्ते भे जोर् ? यस्याम् इन्द्रो वरुणस् तद् विशाते ।
 रुम्णां स उह्यम् आ गधीरः पशुर् वीर्यम् आ विवे[श] ॥५॥
 वशासि सुव स्विरं विपश्चितं वशासि सुव बन्कयं दिविस्पृशम् ।
 वशासि सुव तरुणं विभाजने वशासि सुव संचिति धनानाम् ॥६॥
 यत् प्रोक्षणम् अयुतद् ? बर्हिष्यस् परि दक्षिणतो वेद्या अवैतु ।
 वशा संवृका यथा गौर अमीमे[त्] तस्याः पीनो अभवद् वर्मवासः ॥७॥
 नमो महिम्न उत चक्षुषे वां वशर्भो मनसा तत् कृणोमि ।
 देवी अमीतं पथिभिश् शिवेभिर् मा नो हिंसिष्टं हरसा दैव्येन ॥८॥
 वशम् अस्कन्धद् क्रपमस् तिष्ठन्तीम् अदितिं त्रिषु ? ।
 गर्भे तम् अद्य गो[र्] वेद ऽइति या सोम कल्पतः ? ॥९॥
 रूपम् एकः पर्य अभवद् राजा नमैक उच्यते ।
 प्रतिरूपस्यैकं [रूपं] रूपम् एकस्य कर्तन ॥१०॥
 प्रजापतिः परमेष्ठी मृत्युर् वैश्वानरश् [च] ।
 सरस्वत्य आनस्वाः यज्ञश् च वशाया अधि जज्ञिरे ॥११॥
 यस्य गृह आजायेत वशा देवकृतं हविः ।
 निधानम् अस्या येष्वां दुहितरो पत्याम् इव ॥१२॥
 नास्यात्मकृतः प्र तिष्ठन् नास्य सुता गृहे स्या[त्] ।
 वशा कंनेव दुन्दुकाः परीत्या विजानता ॥१३॥
 नैनां रक्षे ब्राह्मणभ्यो न मा वि ग्लापयाति च ।
 अतीमं न प्रत्य आवर्तयद् यस्य गोषु वशा स्या[त्] ॥१४॥
 नास्य वशाम् आ रुन्धन्ति देवा मनुष्या अतीताः ।
 वशी यद् अन्विषे ? ब्रह्मणां तस्माद् पता भरद् वशाः ॥१५॥
 वशां कृण्वाना वशितीयम् आगन् पदं कल्याण्य अपवास्थमाना ।
 अविष्णुम् ? अभिजायमाना यज्ञस्य मात्राम् अभिजल्पमाना ॥१६॥
 इन्द्रवन्तस् ते मरुतस् तुरीयं भेजिरे वशे ।
 तुरीयम् आदित्या रुद्रास् तुरीयं वसवो वशे ॥१७॥
 तुरीयमाज आदित्यान् वशायाः कवयो विदुः ।

* गोवे प्सरसो..
 * क्रामन्, ..सिचध्व ॥१२॥
 अयस्मै
 नाभिर्, * * अवकाशास्वार्धत ॥३॥
 अवकाश 'शोचो' * स्यातय मानकां
 * सर्पान् ॥४॥
 'यन्तीव' * मुनिन् * कृणुतीन् *
 * रषयो याश् ॥५॥
 देवी* सुवत्
 श्वेवैक पूर्वक * 'केशिषः
 * दृशे . सजते स्त्रिय ॥६॥

...पचते बाहुतां मा
 * य.. ॥७॥
 ...सरस्वती * *
 वशातिहता * [सविता कृणोतु
 ताम्रस्वारीन् * * ॥८॥ स्वाह्वा नयता
 * नयतां...नयता * *
 .सादी * * ॥९॥

[॥१०॥

* * उपतो सबा[उपरि त्या]म् * * कामः
 * * * यस्यान्...

वशासि स्त्रव * विपश्यत वसाति स्रज वस्त्रव दिष्टं
 * * स्रज, सुच सञ्चितं *
 . वक्षिणतो वेदयावतु
 वशी संवृत्त्या अथ... वर्मवाससं ॥१॥
 * महिम्न[प्रान्ते नमो महिम्नः पाठ] ...वशस्त्वेषो
 [* * *

..नामयिक *
 प्रती .. एकस् कर्तुं नः
 ..वै[प्रान्ते वि]श्वानरस्य
 ...यज्ञस्य वशावाधि *
 * गृहानां .
 दुहितो * *
 'कृत प * नस्य
 . परित्या *
 * ओरक्षे * ना..
 अती .
 नास्य वशम् * रपति * मनुष्यातिता

वशं * वशनीयमार्गं * * 'वस्यमानः
 ..'माना.
 ..तुरीय * *
 वसवो वशे
 'भाजदित्या ..

श्री १२.४.१८

श्री १०.१०.२३*

क १.३.२.१-१५

अथास्यास सत्य एका तनुय शतस्य चाक्लपे दश? ॥१८॥
 वशां वन्द्याम् अन्व अपश्यन् नाकपृष्ठां स्वविदः ।
 [आ]दित्याय नमन् आयन् क्रपयथ च तपस्विनः ॥१९॥
 पदेपदे [अ]कल्पन्तादित्याङ्गिरसो यजुः ।
 इडानां वयो वशानां तद् ईडयं सह मुच्यते ॥२०॥
 वशोडा वशानुमतिर् वशाम् आहुस् सरस्वती[म्] ।
 विराज मन्यन्ते वशां वशाशा पृथिवी [व]शा ॥२१॥
 वशा देष्टी सिनीवाली वशोषा निर्ऋतिर् वशा ।
 वशायां मन्थुर् अविश[त्] तं मन्थुम् अविशद् वशा ॥२२॥
 अग्निर् वाय उदकं चक्षुर् मनो वातो वशी वशा ।
 तन्वं को ऽस्यास् तां वेद यथोदक्रामद् एकया ॥२३॥
 यां चक्षुषा मनसा संविदाना हृदा पश्यन्ति कवयो मनीषिणः ।
 तस्याः प्रजाधिपतिः पशूनां वशा राज्ञां तवीयसा स्विष्टा ॥२४॥
 को वशाया ऊधो वेद क उल्वं च जरायु च ।
 स्तनान् तस्याः को वेद क उत वेद यद् वहे ॥२५॥
 अहम् अस्या ऊधो वेदाहम् उल्वं जरायु च ।
 स्तनान् अस्या अहं वेदाधोत वेद यद् वहे ॥२६॥
 नैनां रक्षे ऽहं त्वद् या अमावास्याश् च मे ।
 स्तनान् अस्या अहं वेद क्षीरम् उल्वं जरायु च ॥२७॥
 ऽकतुर् यो नि दधी वासो जरायु पाण्डु मत्वं ? नाभिर् उष्णीषम् ।
 अस्याम् अजरं दुहे तु मातरं वशी ब्रह्मभिः कलसस् स ह्य अस्या बन्धुः ॥२८॥
 ॥का°५॥ ॥अनु°१॥

१३.६

इन्द्रस्य नु वीर्याणि प्र वोचं यानि चकार प्रथमानि वज्री ।
 अहन्न अहिम् अन्व अपस् ततर्दं प्र वक्षणा अभिनत् पर्वतानाम् ॥१॥
 अहन्न अहिं पर्वते शिञ्जियाणं त्वष्टास्मे वज्रं स्वयं ततक्ष ।
 वाध्वा इव धेनवस् स्यन्दमाना अञ्जस् समुद्रम् अव जग्मुर् आपः ॥२॥
 वृषायमाणो ऽवृणीत सोमं त्रिकद्रुकेष्व अपिबत् सुतस्य ।
 आ सायकं मधवाद्भुत वज्रम् अहन्न एनं प्रथमजाम् अहीनाम् ॥३॥
 यद् इन्द्राह्न प्रथमजाम् अहीनाम् आन् मायिनाम् अमिनाः प्रोत मायाः ।
 आत् सूर्यं जनयन् धाम् उषासं तादीला शत्रुं न किला विवित्से ॥४॥
 अहन् वृत्रं वृत्रतरं व्यसम् इन्द्रो वज्रेण महता वधेन ।
 स्कन्धांसीव कुलिशेना विवृक्णाहिश् शयत उपपृक् पृथिव्याः ॥५॥
 अयोदेव दुर्मेद आ हि जुह्वे महावीरं तुविबाधम् कजीषम् ।
 नातारीद् अस्य समृतिं वधानां संरराणाः पिपिष इन्द्रशत्रुः ॥६॥
 आपाद् अहस्तो अप्रुतन्यद् इन्द्रम् आस्य वज्रम् अधि सानौ जघन ।
 वृष्णो वज्रिः प्रतिमानं बुभूषन् पु[र]श्चा वृत्रो अशयद् व्यस्तः ॥७॥
 नदं न निजम् अमुना शयानं मनो रुहाणा अति यन्त्य आपः ।
 याप् चि[द्वि] वृत्रो महिना पर्यतिष्ठत् तासाम् अहिः पत्सुतशीर् बभूव ॥८॥
 नीचावया अभवद् वृत्रपुत्रेन्द्रो अस्या अव वधर् जमार ।
 उत्तरा सूर अधरः पुत्र आसीद् दानुश् शये सहवत्सा न धेनुः ॥९॥
 अतिष्ठन्तीनाम् अनिवेशानां काष्ठानां मध्ये निहितं शीरम् ।
 वृत्रस्य निष्यं वि चरन्त्य आपो दीर्घं तम आशयद् इन्द्रशत्रुः ॥१०॥
 दासपत्नीर् अहिगोपा अतिष्ठन् निरुद्धा आपः पणिनेव गावः ।
 अपां चिलम् अपहितं यद् आसीद् वृत्रं जघन्वी अप तद् ववार ॥११॥
 अश्यो वारो ऽभवत्स तद् इन्द्र खेक यत् त्वा प्रत्यहन् देव एकः ।
 अजयो गा अजयश् शूर सोमम् अवाञ्जस् सतवे सप्त सिन्धुन् ॥१२॥
 नास्ते विद्युन् न तन्यतुस् सिधेध न यां मिहम् अकिरद् धाजिनं च ।
 इन्द्रश् च यद् विविधाते अहिश् चोतापरीभ्यो मधवा वि जिग्ये ॥१३॥

*क हादुर्नि च
 *क युयुधाते

यथास्याः सत्यिका * चतस्र ताङ्गये *
 वशा वंधाम् * अपादयं * धृक् स्वविदा
 * नामत्रायं ..

इडानां न्याय दशां उदीड * *
 * वशानोमतिर् .
 * * वृशां वादवशा ..
 .. वशोवा * *
 ... तां * अवशद् *

तनं... तात् * ययोदकासुद् *

* प्रजा अधिपतिः * वश राजानान्तवयसास्विष्टिः
 * वशाय तपो * * उल्वं * * जा
 तदा ... करो तुत * इद् *
 * * उदो वेदा अहम् * * जः
 उदानस्याहं वेदा अयोतु * इहद् *
 नैनामोरक्ष * * यामिवस्याश् * *
 उदानस्याहं ... जः
 * शम्
 { अजरं दहे ... अस्य * । इत्यथर्वणि पैपला
 दयाशशावायां वयोदशा काण्डससमासाः ॥ }
 प्रथमानुवाकः ॥

अथ चतुर्दशा लिख्यते ॥ ओं नमो नारायणाय ॥
 [ओं इन्द्रस्य न ..

अहनदीम् * अपहस्तुतर्दं * वक्षमाणा..
 अहन् * पर्वतं, उतक्ष
 अवासा * * मानांजः...
 * वृणीम् ..
 .. अहनदीनं * *
 * * ई * * आत् तयि * * प्रत *
 * * स्वयं * * लाम् * तावेला * * * वक्ष
 अहं * इत्यतुर्धं सुम्..
 ... शयतं उपपृक् *
 योध्वेव, भिह्वे * * कजीषं
 * * सुमतिं वसानां * रराणा पिपिष *
 * * अपुगन्त * अहस्य .. शानो जप्यानः
 धृष्णो ...
 * * भिगम् ..
 ... तिष्ठन् * * प्रच्युतः शीशीन् *
 ... अर वदन् *
 उततारा .. श्रेये * * *
 अतिष्ठन्तीनामनुवेशनानां काष्ठारा ..

* * अतिष्ठं ...
 .. जघन्वा * उद् *
 अशयो * भगस्तुन्द्रिश्चके * * मखदं ..
 * गाम् * छुर सोम ववाहजद् सप्तवे * *
 ... सिपिष * यान्यामिक् * *
 * वेद विधाते * चोतापवतीभ्यो... जहे

अह[र] यातारं कम् अपदय इन्द्र हृदि यत् ते जघ्नुषो भीह अगच्छत् ।
नव च यन् नवति च स्रवन्ती[श] इत्येनो न भीतो अतरो रजांसि ॥१४॥
इन्द्रो यातो ऽवसितस्य राजा शमस्य च शृङ्गिणो वज्रबाहुः ।
सेद् उ राजा क्षयति चर्षणीनाम् अरान् न नेमिः परि ता बभूव ॥१५॥
॥का०१॥

श्री २०.३४.१-१५,१८,१६,१७

१३.७

श्र २२१

श्र २

श्र ३

श्र ४

श्र ५

श्री श्र विज

श्र ६

श्र ७

श्र ८

श्र ९

श्र १०

श्र ११

श्री कोशाः साधणहच नाना । द्विती-
[यस्मिन्नर्थे साधणो यथाश्र]

श्र १२

श्र १३

यो जात एव प्रथमो मनस्वान् देवो देवान् क्रतुना पर्यभूषत् ।
यस्य शुष्माद् रोदसी अभ्यसेतां नृपस्य महो स जनास इन्द्रः ॥१॥
यः पृथिवीं व्यथमानाम् अदहद् यः पर्वतान् प्रकुपितो अरम्णात् ।
यो अन्तरिक्षं विममे वरीयो यो धाम् अस्तत्रात् स [जनास इन्द्रः] ॥२॥
यो [ह]न्वाहिम् अरिणात् स[स] सिन्धून् यो गा उदाजद् अपवां बलेस्य ।
यो अश्मनोर् अन्तर् अग्निं जजान संवृक् समत्सु स [जनास इन्द्रः] ॥३॥
येनेमा विश्वा च्यवना कृतानि यो दासं वर्णम् अधरं गुहाकः ।
श्वघ्नीष यो जिगीषी लक्षम् आदद् अर्यः पुष्टानि स [जनास इन्द्रः] ॥४॥
यं स्मा पृच्छन्ति कुह सेति घोःम् उतेम् आहुर नैवो अस्तीत्य एनम् ।
सो अर्यः पुष्टीर् भूज? इवा मिनति अद् असौ धत्त स [जनास इन्द्रः] ॥५॥
यो रक्षस्य चोदिता यः कृवांस्य यो ब्रह्मणो नाधमानस्य कीरिः ।
युकग्राण्यो यो ऽविता सुशिप्रस सुतसोमस्य स [जनास इन्द्रः] ॥६॥
यस्याम्वासः प्रदिशि यस्य गावो यस्य ग्रामा यस्य विश्वे रथासः ।
यस सूर्यं यं उषसं जजान यो अपां नेता स [जनास इन्द्रः] ॥७॥
यं क्रन्दसी संयती विह्वयेते परे ऽवर उभया अमित्राः ।
समानं चिद् रथम् आतस्थिवासा नाना हवेते स [जनास इन्द्रः] ॥८॥
यस्मान् न कृते विजयन्ते जनासो यं युध्यमाना अवसे हवन्ते ।
यो विश्वस्य प्रतिमानं बभूव यो अच्युतच्युत स [जनास इन्द्रः] ॥९॥
यश् शश्वतो मण्ड एनो दधानान् अबुध्यमानान् शर्वा जघान ।
यश् शर्धते नानुदवाति शृङ्गां यो दस्यो[र] हन्ता स [जनास इन्द्रः] ॥१०॥
यश् शम्बरं पर्वतेषु क्षियन्तं चत्वारिहयां शरं च अन्वविन्दत् ।
ओजायमानं यो [अ]हिं जघान दातुं शयानं स [जनास इन्द्रः] ॥११॥
यश् शम्बरं पर्यरक्षच्च छचीभिर् यो वाहृक्षद् यो वापिबत् सुतम् ।
अन्तर गिरौ यजमानं बहु जनं यस्मिन् आमुर्छत् स [जनास इन्द्रः] ॥१२॥
यस सतरिभिर वृषभस तुविष्मन् अवांसृजत् सतवे सप्त सिन्धून् ।
यो रौहिणम् अस्फुरद् वज्रबाहुर् धाम् आरोहन्तं स [जनास इन्द्रः] ॥१३॥
दावा चिद् अस्मै पृथिवीं वसेते शुष्माच्च चिद् अस्य पर्वता भयन्ते ।
यस सोमपा निचितो वज्रबाहु[र] यो वज्रहस्तस स [जनास इन्द्रः] ॥१४॥

* यातारम् क्रम् * इन्द्र * जघ्नुषो मोर *
* * य * * च्योनो .
* यतो वसितस्य * अमस्य * नो *
अयति * * अल्पा * नेमिः * पलि * *

अि यो...

* * * अभ्यसेता

* पृथिवी वन्यतमानाम् . प्रकुपितो अरिणा

यो अन्तर् याम् अस्तत्रात् *

* * ऋणात् . युधाजन् अपदां बलेस्य

* धनो स वृषामस्तु सः

येनेमा विश्वा उदर *

स्वघ्नीष * जिगीषी लक्ष्यादधिर्यः पुष्टवानि *

यो घोःम् * नेपो * एन

सर्वैः पुष्टीर् * हमा मिनति अदस्मै

कृष्यस्य * * नादमानस्य *

. सुशिप्रो सुतसोमनस्यमानः (उपरि मन्त्र.)

रथासः

अपां सः

.. येते परि * * *

* * * नाना...

यस्मानन्ते हरन्ते

* * प्रतिमानं वभूव * व्यतच्यत् सः [जनास]

यस्य श्वतो * एनो द्रः(उपरि दा)धानान् * सर्वा-

* अद्वेत नानुदवाति शृङ्गां सरसन्द्र

* * पर्वतेषु * रिर्या * विन्दन्

योजायमानो सां * *

यश् शम्बरं पर्यरक्षच्च * वाहृक्षस्य * *

. आसो रचक्षत् *

. अवसृजत्सवे * *

* रो * * बहुर * आरोहन्वाजं सः

* च तस्मै * वसते शुष्मश् ..

* सोमपा निजितो स * इन्द्रः .

क १४

क १५

१शो क विश्वह

[व्यक्षः, व्यक्तः]

१शो कोशेषु नाना व्यक्षत्, व्यक्षयत्,

१शो स्तविष्यमाणो नो यो अस्मद्

शो १९.१०.१-१०.११.१-६
 अ ७.३५.१-१०.१२.११,
 १३-१५:५ ४७.७

यस्य सुन्वतम् अवति यः पचन्तं यश् शंसन्तं यश् शरामानम् ऊर्त्ती ।
 यस्य ब्रह्म वर्धनं यस्य सोमो यस्येदं राधस्य सं जनास इन्द्रः ॥१५॥
 यस्य सुन्वते पचते दुर्ध्र आ चिद् वाजं ददधि सं किलासि सत्यः ।
 ययं त इन्द्र विशान्तः ? मियांसस्य सुवीरासो विदधम् आ वदेम ॥१६॥
 जातो व्य अक्षतः ? पित्रोर् उपस्थे भुवो न वेद जनितुः परस्य ।
 तविष्यमाणो नो यो ऽक्षदः ? व्रता देवानां स जनास इन्द्रः ॥१७॥
 यस्य सोमकामो हर्षश्वस्य सूरिस् यस्माद् रेजन्ते भुवनानि विश्वा ।
 यो जघान शम्बरं यश् च शुष्णं य एकवीरस्य जनास इन्द्रः ॥१८॥ ॥कां ७॥

१३.८

शं न इन्द्राग्नी भवताम् अवोमिश शं न इन्द्रावरुणा रातह्न्या ।
 शम् इन्द्रासौमा सुविताय शं योश् शं न इन्द्रापूर्णं वाजसातौ ॥१॥
 शं नो अंगथ शम् उ नथ शंसो अस्तु [शं नः पुंरधिथ शम् उ सन्तु तयः ।
 [शं नस्य सत्यस्य सुपमस्य शंसथ] शं नो अर्यमा पुरुजातो अस्तु ॥२॥
 शं नो धाता शम् उ धर्ता नो अस्तु शं न उरुची भवतु स्वर्वाभिः ।
 शं रोदसी ब्रह्मती शं नो अद्रिथ शं नो देवानां सुहवानि सन्तु ॥३॥
 शं नो अग्निर् ज्योतिरनीको अस्तु शं नो मित्रावरुणाश्विना शम् ।
 शं नस्य सुकृतां सुकृतानि सन्तु शं न इषिरो अभि वातु वातः ॥४॥
 शं नो धावपृथिवी पूर्वहृती शम् अन्तरिक्षं दशये नो अस्तु ।
 शं [न] ओषधीर् वनिनो भवन्तु शं नो रजसः पतिर् अस्तु जिष्णुः ॥५॥
 शं न इन्द्रो वसुभिर् देवो अस्तु शम् आदित्येभिर् वरुणस्य सुशंसः ।
 शं नो [रुद्रो] रुद्रेभिर् जलापथ शं नस्य त्वष्टा आभिर् इह शृणोतु ॥६॥
 शं नस्य सोमो भवतु ब्रह्म [शं नथ] शं नो आवाणथ शम् उ सन्तु यज्ञाः ।
 शं नस्य स्वरुणां मितयो भवन्तु [शं नः प्रस्वथ शम् व अस्तु वेदिः ॥७॥
 [शं नस्य सूर्य उरुचक्षा उद् पतु] शं नो भवन्तु प्रदिशथ चतस्रः ।
 शं नः पर्वता भुवयो भवन्तु शं नस्य सिन्धवश्च शम् उ सन्तु आपः ॥८॥
 शं नो अत्रिर् अश्विनो भवन्तु शं नो भवन्तु मरुतस्य स्वर्काः ।
 शं नो विष्णुश्च शम् उ पूषा नो अस्तु शं नो भविष्य शम् व अस्तु
 वायुः ॥९॥

शं नो देवस्य सविता त्रायमाणश्च शं नो भवन्तु पसो विभार्ती ।
 शं नः पर्जन्यो भवतु प्रजापत्यश्च शं नः क्षेत्रस्य पतिर् अस्तु शम्भुः ॥१०॥
 शं नस्य सत्यस्य पतयो भवन्तु शं नो अर्वन्तश्च शम् उ सन्तु गावः ।
 शं नः कर्मवस्य सुकृतस्य सुहस्तास्य शं नो भवन्तु पितरो हवेषु ॥११॥
 शं नो देवा विश्वदेवा भवन्तु शं संरखती सह धीमिर् अस्तु ।
 शम् अभिषाचश्च शम् उ रातिषाचश्च शं नो दिव्याः पार्थिवाश्च

* * अवति व... संवत * * *

* ब्रह्म . जनस्य *

... दुर्ध्र * * वाचं ददधि सं किलास * *

हयन्त इन्द्र... सुवीरासो विदधम् * विदध

जातो * * पुत्रोर् . जनितः परस्या

भविष्यो जो .. इन्द्र

* * हर्षस्य शूर... भुवनानि *

ययो .. जनास इन्द्रयः ॥१॥

* न ...

* * यस्यविताय ... वाजसातौ

* * * जोति ... वरुणां अश्विना *

शरम्भ * सुकृतानि .. वात

* * * देवो ...

. आभिर् * *

* * सोमो .. यज्ञः

* * स्वरुणा भुवनयो

. अपः

भवन्तु * *

... भविष्य * उ वस्तु

शं... विभार्ती

* * * विरेवो ..

* आभि . आप्याश्

शं नो अप्याः ॥१२॥

शं नो अज एकपाद् देवो अस्तु शं नो ऽहिर् बुध्यश् शं समुद्रः ।

शं नो अपा नपात् पेक्ष् अस्तु शं नः पृश्निर् भवतु देवगोपाः ॥१३॥

आदित्या रुद्रा वंसवो जुषन्ताम् इदं ब्रह्म क्रियमाणं नवीयः ।

शृण्वन्तु नो दिव्याः पार्थिवासो गोजाता उत ये यज्ञियासः ॥१४॥

ये देवानाम् ऋत्विजो यज्ञियासो मनोर् यज्ञवा अमृता ऋतज्ञाः ।

ते नो रासन्ताम् उरुगायम् अद्य यूयं पात स्वस्तिभिस् सदा नः ॥१५॥

तद् अस्तु मित्रावरुणा तद् अग्ने शं योर् अस्मभ्यम् इदम् अस्तु शस्तम् ।

अशीमहि गाधम् उत प्रतिष्ठां नमो दिवे बृहते सादनाय ॥१६॥ ॥का०८॥

१३.९

अग्नाद् अग्निश् चरति प्रविष्ट ऋषीणां पुत्रो अधिराज एषः ।

तस्मै जुहोमि हविषा धृतेन मा देवानां योयुवद् भागधेयम् ॥१॥

युक्तो वह जातवेदः पुरस्ताद् अग्ने विद्धि क्रियमाणं यथेदम् ।

त्वं भिषग् भजस्यासि कर्तो त्वया गाम् अश्वं पुरुषं सनेम ॥२॥

तथा त्वम् अग्ने कृणु जातवेदो [अ]नेन विद्वान् हविषा यविष्ट ।

पिशाचो [अ]स्य यतमो दिदेव यथा सो [अ]स्य परिधिः पताति ॥३॥

यो [अ]स्य दिदेव यतमो जघास यथा सो [अ]स्य परिधिः पताति ।

तथा त्वम् अग्ने कृणु जातवेदो विश्वेभिर् देवेस् सह संविदानः ॥४॥

अक्षयौ नि विष्य हृदयं नि विष्य जिह्वां नि हृन्दि प्र दतो शृणीहि ।

पिशाचो [अ]स्य [य]तमो जघासास् यविष्ट प्रति तं शृणीहि ॥५॥

यद् अस्य हृतं यद् इतं यत् पराभृतम् आत्मनो जग्धम् उत यत् पिशाचैः ।

तद् अग्ने विद्वान् पुनर् आ भर त्वं शरीरे प्राणम् अक्षुम् इरया सं खजेम ॥६॥

अपो त्वा पाने यतमो ददम्भोदने मन्ये दिव उत लेहे ।

तद् आत्मना प्रजया पिशाचा वि यातयन्ताम् अगदो [अ]यम् अस्तु ॥७॥

क्षीरे त्वा मांसे यतमो ददम्भाकृष्टपच्ये [अ]शने धान्ये यः ।

तद् आत्मना प्रजया पिशाचा वि यातयन्ताम् अगदो [अ]यम् अस्तु ॥८॥

आमे सुपके शबले विपके यो मां पिशाचो [अ]शने ददम्भ ।

तम् इन्द्रो वाजी वज्रेण हन्तु भिनत्तु सोमश् शिरो [अ]स्य जिष्णुः ॥९॥

दिवा त्वा नक्तं यतमो ददम्भ क्रव्याद् यातुश् शयने पिशाचः ।

तद् अग्ने [वि]द्वान् पृथक् शृणीष्ट अप् पनं धेहि निर्ऋते[र] उपस्थे ॥१०॥

सोमस्येन्द्रस्य वरुणस्य राक्षो विष्णोर् बलेन सवितुस् सवेन ।

अग्नेर् होत्रेण प्र गुदे पिशाचं मनोहनं जहि जातवेदस् सहोभिः ।

अद्वेमन् ? जुहतां दक्षिणायुर् यथा जीवने अगदो भवासि ॥११॥

पुनस् त्वा प्राणः पुनर् ऐव आयुः पुनश् चक्षुः पुनर् ऐतु ओन्नम ।

अप [नि]ष्टा[र्] नो दुस्तिनि विश्वा शतं हिमास् सववीरा मदेम ॥१२॥

पुनर् अस्मै मनो धेहि पुनर् आयुः पुनर् बलम् ।

अपानम् अस्य प्राणं चाग्ने वधेय जीवसे ॥१३॥

चक्षुस् सूर्य पुनर् धेहि वात प्राणं सम ईरय ।

शरीरम् अस्य मांसान् अग्ने सं भावया त्वम् ॥१४॥

सम् आ भर जातवेदो यज् जग्धं यत् पराभृतम् ।

गात्राण्य् अस्य कल्पन्ताम् अंशुर् इवा प्यायताम् अयम् ॥१५॥

[सोमस्येव जातवेदो अंशुर् आ प्यायताम् अयम्] ।

अग्ने विरिष्ठान् मेधयम् अयस्मं कृणु जीवसे ॥१६॥

सं मा सिञ्चन्तु मरुतस् [सं पूषा सं बृहस्पतिः ।

[सं मायम् अग्निस् सिञ्चतु प्रजया च धनेन च ।

* * आप्याशु

. शंभो हिबुध्यश् शं *

* * अपा

जुषता विदं * * नवीयश्

ये *

* गातुम् साधनाय

अग्नावग्निश् चरति प्रविष्टा ऋषीणां पुत्रो *

. ययवद् *

युक्तो * * परं .. यदेद

* भिषजद् भजस्य गर्था .

.. 'सः

* * तपो .. पतातिः

* * तदेव * जघासि * सोमस् * पतातिः

मोक्षो न विद्धि * न विद्धि * नृदधि * दम् *

. यविष्ट * प्रय(उपरि च) ता *

य भस्य ऋतं . जगधम् * * *

... असिम् परया *

.. ददम्भ ओदने * * ओत *

* * * व्यातयन्ताम् ..

.. ददम्भ आक्षिष्टपादये शतने धान्य *

* * * व्यातयन्ताम्

वामे स' शबले * इभ * * दिदम्भ .

त्वम् . यन्तु भनत्व * * स्तु *

* * * दिदम्भः

वद् . देहि * *

* * पृणुते ..

जीवन् * *

* * * पुनर् इव ..

. 'वीरो *

अपानमस्या * * चापनय ..

देहि वात * * * ईरयश्

शरीरिस् * मासन्

* * पिसन ..

* * सिञ्चतु मरुत इत्येका (पूर्वत्र साकल्येन-

[धीतत्वाद्यत्र प्रतीकेनैव निर्दशः])

[दीर्घम् आयुः कृणोत मे] ॥१७॥ ॥का० ९॥

१३.१०

वि मुञ्चामि ब्रह्मणा जातवेदसम् अग्निं होतारम् अजरं रथस्थुतम् ।
 सर्वो देवानां जनिमानि विद्वान् यथाभागं वहतु ॥ह॥न्यम् अग्निः ॥१॥
 ये पुमांसो यातुधाना यास् स्त्रियो यातुधान्यः ।
 बलवद् इन्द्रस्य वज्रेणावाचीना नि वध्यन्ताम् ॥२॥
 यं शपामो यो नश् शपाति यं द्विष्मो यो द्वेषत् पिशाचः ।
 कन्यादम् अग्ने[र] महता वधेन तम् अत्रापि प्र द्वाज् जातवेदाः ॥३॥
 आ रेमे ऽस्य वधा अस्याप्सरा यः कर्णेन संविद् यातुमावान् ।
 उलूकयातु[र] भ्रमलो यश् च यातुस् त्वं या नुदेषि वधास् सपित्र्यास्
 तेन श्रयाहिर् उत मंहिधेहिभिः? ॥४॥
 यः प्रपाद् रोधनस्यादिदेवनः? कन्यात् पिशाचः कविषस् तितृप्सन् ।
 उलूकयातुर् भ्रमलो यश् च यातुस् त्वं [या नुदेषि वधास् सपित्र्यास्
 तेन श्रयाहिर् उत मंहिधेहिभिः?] ॥५॥
 यः पौरैरिति रथेन कन्याद् यातुः पिशुनः ।
 पिशुनः पिशुनः पिशाचो वैश्वानरेण संयुजा सूर्येण ॥६॥
 मो नो वनिं मृगयां? यश् च नः कृषिं प्रतिष्ठाद् यातुभिः ।
 यश् च नश् शफडस्ता खट्वस् सरथं त्वा युनस्यताम्? ॥७॥
 वाशातुमा वृजत मृडता रम्? आलोका अस्मै प्रदिशो भवन्तु ।
 सम् एनं तपतां रोदसी उभे तम् अत्रापि प्र द्वाज् जातवेदाः ॥८॥
 ज्योतिष्मतीस् तपना या[स] सुरोचनाः प्रत्योषन्तीस् तन्वो यास् ते अग्ने ।
 तामिह मे वर्माण्यु अभितो नुदस्व मा मा दमन् यातुधाना नृचक्ष[स] ॥९॥
 आपो देवीः पिशाचानाम् अपि नहन्त्व आस्यम् ।
 यथेयमसमात्मनम्? अनाधृष्य पुनः पतात् ॥१०॥
 सदै पुष्पे सदै फले सदै इन्द्राभिरक्षताम् ।
 सदा पिशाचा मीयन्तां मेयाम् उच्च छेपि कश् चन ॥११॥
 ये पतन्तो यातुधाना दिवा नक्तम् उपाचरान् ।
 रात्री मा तेभ्यो रक्षत्व अह्नात्मानं परि दे ॥१२॥ ॥का० १०॥

१३.११

इमं वधामि ते मणिं दीर्घायुत्वाय वचसे ।
 दर्भं सपलजम्भनं द्विषतस् तपनं हृदः ॥१॥
 [द्विषतस् तापयन् हृदय] शत्रूणां तापयन् मनः ।
 दुर्हार्दस् सर्वासं त्वं दर्भं धर्म इवाभीन् सं तापयन् ॥२॥
 धर्म इवाभितपन् दर्भं द्विषतो निशोचन् मणे ।
 हृदस् सपलानां भिन्दीन्द्र इव विरुजन् बलम् ॥३॥
 भिन्दि दर्भं सपलानां हृदयं द्विषतां मणे ।
 उद्यन् त्वचम् इव भूम्याश् शिर एषां वि पातय ॥४॥
 छिन्दि दर्भं सपलान् मे छि[न्दि] मे घृतनायतः ।
 छिन्दि मे सर्वा[न्] दुर्हार्दश् छिन्दि मे द्विषतो मणे ॥५॥
 भिन्दि दर्भं सपलान् मे भिन्दि मे घृतनायतः ।
 भिन्दि मे सर्वा[न्] दुर्हार्दो भिन्दि मे द्विषतो मणे ॥६॥
 कृन्त दर्भं सपलान् मे कृन्त मे घृतनायतः ।
 कृन्त मे सर्वा[न्] दुर्हार्दः कृन्त मे द्विषतो मणे ॥७॥
 पिंश दर्भं सपलान् मे पिंश मे घृतनायतः ।
 पिंश मे सर्वा[न्] दुर्हार्दः पिंश मे द्विषतो मणे ॥८॥
 विध्य दर्भं सपलान् मे विध्य मे घृतनायतः ।
 विध्य मे सर्वा[न्] दुर्हार्दो विध्य मे द्विषतो मणे ॥९॥
 निक्ष दर्भं सपलान् मे निक्ष मे घृतनायतः ।

... रथस्थतं

* ० धानां या ...

. तु वक्ष्यतां ॥ ओ अवाचीना तु वक्ष्यतां

ओ * शपो * निश्...

कन्याधम् .

... बाधास्वप्सरातुः * * ० भावां

* भ्रमलो यस्य * * * निदिसि बाधां सिपि-

[ल्पास्

... पिशाच कविशस्तुयुप्तं

० वातु भ्रमलो यस्य * *

* ० गेत . यात * *

.. सरथ *

.. अलोकार्से * *

स नेमं .. वेदः

* ततश्च * सलोचना ० घातीस् तनो ...

* * मर्माण्यु...

अपो दिवीः पशो अप तिष्यन्त्व *

... पथा

... तं

* पिशाचान्मियन्तान्महिषामुत्सेषि * *

* ० धाना .. रा

रात्रे...

.. शत्रूणां ० * *

दुर्हान्द्रस् ... धर्मैवाभीन् स तापयं

धर्मैवाभितपन् * * निचक्षन् *

हृदिः * भिन्दीन्द्रैव विरुजन् *

उचं * * भूम्यां श्वेषां * पातयः

* * * दुर्हान्द्रः (एवमुत्तरश्च) छिन्दि ...

कृन्त दर्भं * * कृन्त ...

कृन्त * * दुर्हान्द्रः कृन्त ...

विधि... विधि * *

विधि * * दुर्हान्द्रो विधि...

श्री ०

श्री ३

श्री ६

श्री ५

श्री ६

श्री ७

श्री ८

श्री ९

श्री १०, ३०, १

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

निक्ष मे सर्वान् दुर्हार्दो निक्ष मे द्विपतो मणे ॥१०॥
 तृन्दि दर्म सपलान् मे तृन्दि मे पृतनायतः ।
 तृन्दि मे सर्वान् दुर्हार्दस् तृन्दि मे द्विपतो मणे ॥११॥
 भङ्धि दर्म सपलान् मे भङ्धि मे पृतनायतः ।
 भङ्धि मे सर्वान् दुर्हार्दो भङ्धि मे द्विपतो मणे ॥१२॥
 मृद दर्म सपलान् मे मृद मे पृतनायतः ।
 मृद मे सर्वान् दुर्हार्दो मृद मे द्विपतो मणे ॥१३॥
 मन्थ दर्म सपलान् मे मन्थ मे पृतनायतः ।
 मन्थ मे सर्वान् दुर्हार्दो मन्थ मे द्विपतो मणे ॥१४॥
 पिण्डि दर्म सपलान् मे पिण्डि मे पृतनायतः ।
 पिण्डि मे सर्वान् दुर्हार्दस् पिण्डि मे द्विपतो मणे ॥१५॥
 ओष दर्म सपलान् मे ओष मे पृतनायतः ।
 ओष मे सर्वान् दुर्हार्दो ओष मे द्विपतो मणे ॥१६॥
 दह दर्म सपलान् मे दह मे पृतनायतः ।
 दह मे सर्वान् दुर्हार्दो दह मे द्विपतो मणे ॥१७॥
 जहि दर्म सपलान् मे जहि मे पृतनायतः ।
 जहि मे सर्वान् दुर्हार्दो जहि मे द्विपतो मणे ॥१८॥
 यत् ते दर्म जराष्ट्र्युष शतं मर्मसु मर्म ते ।
 तेनेमं मर्मणि? कृत्वा सपलान् जहि वीर्यैः ॥१९॥
 शतं ते दर्म वर्मणि सहस्रं वीर्यणि ते ।
 तस् अस्मै विश्वे त्वां देवा जरसे भर्तवा अदुः ॥२०॥
 त्वाम् इन्द्र देववर्माहुस् त्वां दर्म ब्रह्मणस् पतिम् ।
 त्वाम् इन्द्रस्याहुर वमे त्वं राष्ट्रणि सर्वा रक्षसि ॥२१॥
 सपलक्षयणं दर्म द्विपत्स् तपनं हृदः ।
 मर्णि क्षत्रस्य वृद्धस्य तनूपानं कृणोमि ते ॥२२॥
 यत् समुद्रो [अ]भ्यक्रन्दत् पर्जन्यो विद्युता सह ।
 ततो हिरण्ययो विन्दुस् ततो दर्मो अजायत ॥२३॥ ॥का११॥

१३.१२

अन्तर्हितं मे बृहद् अन्तरिक्षम् अन्तर्हिताः पर्वता अग्नयो मे ।

श्री ४.४०.११

महिषान् राज्ये अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि ॥१॥
 तपस्व मावातरो मद् भवथा दिवं वर्म पृथिवीं च कृण्वहे ।
 [महिषान् राज्ये अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥२॥
 अन्तर्हितं मे साम प्रस्थितम् अन्तर्हितः परमेष्ठी प्रजापतिः ।
 [महिषान् राज्ये अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥३॥
 अन्तर्हितस् सर्पराज्ञो विराण् मे अन्तर्हितः पुरुषो मेभ्यो मे ।
 [महिषान् राज्ये अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥४॥
 अन्तर्हिता मे षड् उर्वीत्स सप्रीचीह अन्तर्हितास् साध्या अपापता मे ।
 [महिषान् राज्ये अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥५॥
 [अन्तर्हिता] म क्रपयः प्रचेतसो अन्तर्हितस् सुखो मातरिश्वा ।
 [महिषान् राज्ये अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥६॥
 अन्तर्हिता नद्यस् स्पन्दमाना अन्तर्हिता ओषधीः पुष्पिणीर् मे ।
 [महिषान् राज्ये अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥७॥
 अन्तर्हिताः पशवः कक्षा मे अन्तर्हितं मि वयो यत् पतत्रि ।
 [महिषान् राज्ये अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥८॥
 अन्तर्हिता म वृषभो ब्राह्मणानाम् अन्तर्हिता वनस्पतयो म्यला ? ।
 [महिषान् राज्ये अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥९॥
 अन्तर्हिता देवतत्याः पुरो मे [अ]न्तर्हिता जगतीथ छान्दसा मे ।

* * * दुहान्दो (एवमुत्तरत्र) .

भङ्कि भक्ति(प्रान्ते इति) * *

भङ्कि * * दुहान्दः भङ्कि .

मृड मृड * *

मृड * * दुहान्दः मृड..

* दर्मो

* * * दुहान्दः पिण्डि..

* दर्मसु दह सह मे .

* * * दुहान्दो महे

शते सम्मसु मन्म *

* मन्मणि कृत्वा सपलान् * वीर्या(उपरि ये)
[मन्म]

त्वन्, ददुः

* इन्द्राद्, दर्मो ब्राह्मणस् *

वर्मा * * सर्व *

*क्षेण * च विद्यतस् .

सति * वर्षस्य तदु .

{ ॥ इति कुशदर्भसूक्तम् ॥ }

{ इत्यवैश्वदेविकोपपलादयशाखाया नवोदशः
काण्डस् समाप्तः ॥ काण्ड १३॥ }{ अथ त्रयोदशः प्रथमपाद्यः ॥ अं नमो नाग-
यणाय ॥ अं नमो महागणपतये ॥ अं नमो
ज्वालाभगवत्यैः अं नमस्तिळोत्तमायै ॥ अं
नमस्सर्षपाय ॥ अं अन्तर्हित

महिषा राज्यवचर एषत् प्रत्यक् एना ...

* मावतरो * भवाथो , कृण्वहे

* न माम . परमेष्ठी * *

* राजे .

...सप्रचीर् * * पपना *

* मर्षयः प्रचीतसो..

* नथा, *मान्...*

...स्यतय *

.. छन्दसान् *

[महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥१०॥
अन्तर्हिता अन्नयो धृष्या मे अन्तर्हिता ऋतव आर्तवा मे ।
[महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥११॥
अन्तर्हिता समुद्रा द्वादशा मे [अ]न्तर्हिता उपसी तारका मे ।
[महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥१२॥
अन्तर्हिता मे प्रदिशश् चतस्रो अन्तर्हितं भूतं हव्यं च देयम् ।
महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि ॥१३॥ ॥का०१२॥

१३.१३

हन्मि ते ऽहं कृतं हविर् यो मे घोरम् अचीकृतः ।
अपाञ्चौ त उभौ बाह्व अपि नह्याम्य आस्यम् ॥१॥
अपि नह्यामि ते बाह्व अपि नह्याम्य आस्यम् ।
अग्ने देवस्य मन्युना तेन ते ऽवधिषं हविर् यो मे घोरम् अचीकृतः ॥२॥
उदितश् शतयोजनम् इन्द्रो वर्तयते रथम् ।
सायकं क्षुरवन्तं मानिमहेर्जातानि? जन्मय[त्] ॥३॥
तुडा शयन्ति य आयन् हता उदरे सर्पिणः ।
पृच्छसि द्वे प्रायन्तस्त्रापि षडमदन्? युव ॥४॥
पापक पापरूपक किं मे सखायम् आ तुदः ।
नमामि शच्यागतम्[.....] रपः ॥५॥
यस्त्वौषधयः प्रसपथान्कमङ्कं परुषरुहः ।
तस्माद् यक्ष्मं वि वाधध्वम् उग्रो मध्यमशीर् इव ॥६॥

अन्या वो अन्याम् अवत् अन्यान्यस्या उपावत ।
ओषधयस् संविद्वाना इदं मे प्र तिरता वचः ॥७॥
अवपतन्तीर् अवदन् दिवं ओषधयस् परि ।
यै जीवम् अक्षयामहै न स रिष्याति पुरुषः ॥८॥
या ओषधयस् सोमराक्षी[र्] बह्विंश शतविचक्षणः ।
बृहस्पतिप्रसूतास् ता नो मुञ्चन्त्व अहसः ॥९॥
जीवलां नद्यारिषाम् आ ते वज्राम्य ओषधिम् ।
या त्वापुर् उपाहराद् अप रक्षसि चातयात् ॥१०॥ ॥का०१३॥

१३.१४

किम् इन्द्रस्य परिहितं किम् अग्ने? किं विष्णोस् त्वष्टुर् वरुणस्य ।
वासो बृहस्पतेर् उत सोमस्य राक्षः किं वसाना मरुतो वर्षन्तु ॥१॥
धात् रुद्रस्य किं वायोर् वाजिनां वृजन्तं महत् ।
किं पूषा ब्रह्मणस् पतिर् विश्वे देवाश् च विभ्रति ॥२॥
किं देवानां परिधानं समानं यस्मिन् एषां सान्नः? संबभूव ।
क रात्री नि विशते काह? केदम् अग्ने भवति यत् समेति व्येति च ॥३॥
कतमेनापो दिवम् उद् वहन्ति कस्य तद् अन्नैनेति नेननेता? ।
वातस्य त्वा विद्युतो अस्तनयन् उरपा? पृच्छाम्य एवा न्य अग्ने ॥४॥
पृच्छामि त्वा पृथ्वी रोहिणीं च वत्सं पृच्छामि सहमातरं ते ।
इन्द्रं त्वा नि पृच्छामि साक्षात् समानां च सभापतिम् ॥५॥
को वयसाम् अदधान् नामानि कः पशूनां कस् सर्पिणाम् ।
देवजना य आसन् को ऽस्य जन्तोर् अयद्? आ बृहि नस् तत् ॥६॥
कति रोहा[स्] स्वर् आ रोहयन्ति येमी रोहितो दिवम् आहरोह ।
राष्ट्रधृतः क्षत्रधृतो वसुधृतो वसुदीनवो? वसुयवः ॥७॥
कश् चित् तावान् वि क्रामते महित्वा को रक्षति को वदति प्रसादम् ।
पुरुषं त्वा नि पृच्छामि साक्षान् मृत्योर् अङ्गानि कति तानि वेत्थ ॥८॥
अहं पि च रु कश्? चर्षणीनाम् इन्द्रो वज्रं महिना स्पर्धमानः ।
येन वृजं मघवा [सं पिपि]ने तन् नः प्र बृहि यद् इदं प्रवेत्थ ॥९॥

.. ऋतवावर्तवा *

* मे समुद्रा ...

चतस्र अन्तर्भूतं हव्यं *

महिषा राध्ववचर एषत् प्रत्यक् एना ..

ये * * *

अपाञ्चौ तौ * * * प्यास्य *

* निष्यासि निष्याम्यस्यास्य

* * मन्यमाना * * वर्ष ... वीमरमदीकृतः

तुडा शेन्याव * उदर सर्पिणाः

.. तुडा

* पयसाय *

यत्सौषधं परुषरुह

* यक्ष्मं * वाधध्वम् * मध्यमशीर् *

.. उपावतः

उषधयस्सविधानां * * * त्युता *

अवपतन्तीर् अवदन् दिवं .. परि

* * अक्षयामहि न .. पौरुषः

* * सोमं दीश्व शतविचक्षणाः

मुञ्चन्त्व *

न्या * अपा .. चतया ॥ इत्यथर्वणि त्रयोदशा
[काण्ड प्रथमोऽनुवाकः ॥

... वासाना * *

धातो .. ना व्रजिनं *

* देवा देवानां ...

* राती * * काह वेति *

... अनेनेति *

[रोहिणी च वत्स

* * विद्यतासतनवन् .. । पृच्छामि त्वा पृथयि

* * पृथयि .. सहमातरता

* * अदधा.

* वारं को .. यत्

.. एतौ * देवम् *

.. वधु

* चत् तवा * क्रमते .. रक्षन्तु क वो *

.. वेत्थः

... वज्र * *

* * * X X वे तं न * ब्रह्म * प्रवेत्थ

तैमा २.४.२.२

शो ७.७०.४१.३

तै ३

१३.१.४.२.२ [किं च तन्वो रपः

१३.२.३.१० १७ १० यत्

क १२.१.८ ३.१.१.९.९.२

क १४

क १७

क १८.२

क १५.३

प्राणाशिहोत्रोपनिषदि १

कः पर्वतानाम् अदधा[न्] नामानि को वनस्प[ती]नाम् अदधा[च्च]
वीषधीनाम् ।

पृच्छामि त्वा भुवनस्य नाभिं शं त्वा पृच्छामि कतमानि साक्षात् ॥१०॥

देवतत्त्वा देवकोशः केह तन् नः प्र ब्रूहि यद् इदं प्रवेत्थ ।

पृच्छामि त्वा गर्गर किं तेभ्यो अग्निर् हव्यं वहतु प्रजानन् ।

[आ]हुतं मर्त्यैर् अमृतो मर्त्येभ्यः ॥११॥

स्वप्नेनेकस् तपसा [सा]सदीत्य अङ्गानि गृह्णन् पुक्[ष]स्य चक्षुः ।

स प्रातर् एति तपसा पुनस् सहज्योतिर् एति क खजति ? ॥१२॥

[व]तपति मधुपति मधुपुचं मधुपतिम् ।

देवास् त्वां सर्वान् पृच्छाम्य अहुताद[श् च] ते कति ॥१३॥

को अन्तरिक्षात् प्रतिपश्यत इदं यस्माद् अग्र इन्द्रियं संवभूव ।

महत् सदः कस्माद् अभयं वि भाहि क स्ये कुत स्यान्धा क्का लो-

हितं ? परापतत केह ॥१४॥

इत्थम् एके [अर्वाञ्च] प्र व्रजन्तीत्यम् एके दक्षिणाः प्रत्यञ्चः ।

उदञ्चः प्राञ्चो [अ]भि वृजन्त्य एके तेषां सर्वेषाम् इह संगतिस् साकम् ॥१५॥

स एको भूतिं चरति प्रजानन् । मरीचिर् आसीत् सा मनसस् सम

अभवत् । सा प्रार्थीत सा गर्भम् आ धत्त । स गर्भो वर्धतु स वृद्धो

ऽब्रवीज् जायेति । तस्यै प्रजापतिर् जुहो[ति] स्वाधिष्ठानाद् एति

स्वाधिचरणाच्च चैति ॥१६॥

प्रजापति[स] ससृजे कपाले विजिहातान्मासां ? मत्वा पतिं महान्तं

लोकम् अभिपत्यमानः ।

सोजा ? क्रतस्य जातस्य द्यावापृथिवी पार्श्वे अस्तां समुद्रौ कुक्षी

सूर्याचन्द्रमसाव् अक्षयौ विराट् शिरः । तस्माज् जातास् सर्वे

पाप्मानो वि जायन्ते य एवं वेद ॥१७॥ ॥का१४॥ ॥अनु१॥

इत्यथर्ववेदे वैष्णवादशाखायां त्रयोदशः काण्डस् समाप्तः ॥

* * अरिषा
चो°

* * * * शा * पृच्छाम ...

* 'शा * तान् * मृद्यदि *

* * * * तोयेभ्यो .

°हत मर्त्यैर् .

°नैकस् ..

* * अति * * सहाज्योतिर् इति .

×तपति * °पृषा *

देवास्त्वं सर्वे * अहुताद् × × त *

* * °पक्षैदे वत्माद्....

* सद ...

व्रजन्ती इत्थम् * * प्रत्यञ्चो-

-दञ्च * * वृजान्त्य

* * भूतिस् * * मरीच .

* * प्रार्थीत * * * धत्ता ..

* . जाययति

* ससृजो . माहन्त

* °माने

. पार्श्वस्तां समुद्रौ *

* अक्षौ . छिरः...

इत्यथर्वैगिकवैष्णवादयशाखायां त्रयोदशः ..

